

ཀྱུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་།

བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་
ཁྲིཀ་ཆེན་དགོངས་པ་
རབ་གསལ།

ལྷོང་སྐྱོར་ནང་གཏེར་དཔེ་མཛོད།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། གྲུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།
སྒྲིག་པ་པོ། རྟོང་སྒོར་སྒོ་བཟང་དབང་ལྷན།

ལྷན་གྱི་དོན།

༄༅། །རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས།
སྟར་བཅས་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་སྟུང་མེ་བ།
དེ་ཡི་བསྟན་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་འཛིན།
རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོས་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་བཅུམ།
བཟང་པོའི་སྟོང་པས་ཆོས་ཀྱན་རི་བཞིན་གཟིགས།
གྲགས་པའི་འོད་གྱིས་འགོ་སྟོའི་མོངས་པ་སེལ།
གདུལ་བྱའི་དཔལ་གྱིས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད།

གསུང་རབ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག །
སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་སྟོགས་སྒྲང་གྲགས་པ་སོགས།
ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་གཞུང་།
གདམས་པའི་མཆོག་རྟ་གཟིགས་ནས་འདོམས་མཛད་པའི།
སྒྲ་མ་དེ་ལ་སྟུག་པར་བདག་ཕྱག་འཆའ།

ཀྱན་རྟ་དགའ་བའི་བས་མཐའི་ནགས་ཁོད་དུ།
ཆོགས་གཉིས་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རོལ་མཛད་ཅིང་།
སྟུག་པར་འགོ་ལ་སྟོང་རྩེའི་དབང་གྱིས་པ།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འདུད།

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲོས་འགྲོད་པའི་ལམ་བཟང་དེ།
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་ཆོས་ལུན་བསལ་ཞིང་།
དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྟོན་མེས་གསལ་མཛད་པ།
སྟོགས་སྒྲུང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

སྟེ་བདུན་མཛད་པའི་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས།
དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བའི།
རྣམ་དཔྱད་སྟོ་ཆེན་ལྡན་པ་དུ་མ་ཡིས།
གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རིང་དུ་གསལ་མཛད་མོད།
དེང་སང་པལ་ཆར་ཆོག་ཙམ་མཐོང་བས་ཁེངས།
དོན་རབ་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་རིང་དུ་འདོད།
གསུང་རབ་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་མེད།
ཐུབ་བརྟན་གྱི་མས་སྤྲུགས་པ་བསལ་བྱིར་དང་།
དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་ལྡན་པས་རིང་ནས་བསྐྱུལ།
གཞུང་འདི་འབྱེད་ལ་བདག་ཅག་སྟོ་བ་སྟེས།
བདག་ནི་དེ་ཉིད་བཟུང་བའི་མིག་བྲལ་ཡང་།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡུན་རིང་བསྟེན་བྱས་པས།
གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་རྣམས།
ལེགས་པར་བཤད་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་ཉོན།

དེ་ལ་འདིར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱབ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་འབད་པ་ནི་དུང་འགོའི་སྤྱོད་པ་
ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་
རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་རེ་ཞིག་པ་དང་གཏན་དུ་བའི་ཕན་གཞོད་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཐབས་ལ་
འདོར་ལེན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

སྤྱོད་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྤྱོའི་གསུང་ནས། གཟུགས་གསལ་པོ་བཟླ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ནས་དེའི་ཐབས་
ལ་སྤྱི་གི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོན་སེལ་བ་ལ་འབད་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་དང་མཐའི་ཐོབ་བྱ་ལ་དོན་
གཉེར་ཞུགས་པ་དག་དེའི་ཐབས་ལ་སྤོངས་པའི་སྤྱོའི་སྤྱོན་སེལ་བ་ལ་འབད་དགོས་པས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སྤྱོད་
སྤྱོའི་སྤྱོན་སེལ་བའི་ཐབས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་དཔོན་འདི་རྣམ་
འབྲེལ་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བྱུང་བར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་དོན་ཆེན་དུག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཆད་མ་ཀྱན་
ལས་བརྟམ་པ་མཛད་དེ། དེར་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་པ་གཞན་སེལ་བ་དང་། གཞན་དོན་
དང་། དེའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་། ལྷག་ཆད་ཀྱི་ལེའུ་སྤྱོད་དུག་གོ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྤྱོན་པ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་ཆད་མའི་སྤྱོས་
བྱར་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་
གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་ཐུབ་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྤྱོད་པ་མཛད་དོ། དེའི་བཛྲོད་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་
པའི་སྤྱོད་།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་།

ལྷན་སྐྱོང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད་།

སྤྱོད་པ་དང་ནི་སྤྱོད་འབྱེད་དག་།

ལྷན་སྐྱོང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱེད་།

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱུད་དུ་དབྱེ་སྤྱོད་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ལྷན་སྐྱོང་དང་། རྗེས་

དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣ་དང་། སྐྱབ་དག་དང་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྣ་དང་། སྐྱུ་འབྱིན་དང་སྐྱུ་འབྱིན་ལྟར་སྣ་དང་།
དོ། །དེ་དག་གི་དོན། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་སྟོན་སྤྱོད་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཅུམས་ལས་ལྷན་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་གསུམ་ནི།
ཅུམ་འགྲེལ་དང་། ཅུམ་ངེས་དང་། རིགས་ཐིགས་སོ། །

དང་པོས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
ཐབས་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་དང་སྐྱར་ནས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
འབབས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལེའུའི་དོན་ཅུམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་དཀའ་
པའི་གནས་དང་། གཙོ་བོའི་དོན་དུ་གཞིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབས་
པའི་སྟོན་སྤྱོད་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངོ་མཆར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོན་པ་
ཚད་མར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལེའུ་བྱུར་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ལམ་འདི་འདྲ་གོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བའི་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསལ་ནས། རྟོན་པ་ལམ་
གང་ནས་གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་མཛད། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་བསལ་ནས་རྟོན་པ་ལམ་དེ་ནས་འབྲས་བུ་
དེར་བྱོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་བཅད་དེ་ལ་ལུགས་ལས་ལྟོག་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །

ཚད་མ་ཅུམ་པར་ངེས་པ་ལས་ནི། སློབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་རྟོག་གའི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཆོལ་བ་དག་གི་
སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་
དང་། ཚད་མ་དང་གཞུང་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་དང་ཡང་སྐྱར་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལས་
ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པ་ཅུམ་གྱིས་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་
དོ། །ཆ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་རྒྱས་མོད། རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཚད་བར་རྟོན་ཅིང་། གཞན་
དོན་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་སོ། །

རིགས་ཐིགས་ནི་སྟོས་པ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་མི་ཅུས་པ་དང་། ཆོག་ཉུང་དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་

ལུས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་གའི་ལུས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ།

ལུས་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་བསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། བཞི་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་
དང་། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ་དང་། རྩོད་པའི་རིགས་པ་ལོ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་
སྟེ། དང་པོ་ནི། རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་གཏན་ཆོགས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་
ཚུལ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཚུལ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་ནས་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ།

སྟོགས་ཆོས་དེ་ཆོས་བྱབ་པ་ཡི།

ཞེས་པའི་གཞུང་སྟོས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཅོ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་གཞན་
དག་ལྟར་འདྲེལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱུང་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། འབྲེལ་བའི་ངོ་བོ་
དང་། གྲངས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་ཆེད་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱུང་
བཀག་པས་ཐིགས་པར་དགོངས་ནས་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་མཛད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཤིང་དོ། ཞེས་པའི་
གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཅོ།

གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་རིག་ཅམ་ཡིན་ན། གཞན་
དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆོད་མས་མ་གྱུབ་པས་དེའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཆོལ་བ་ལ། ལུས་དག་གི་བྱ་
བ་ལས་དེའི་ཀུན་སྟོང་དཔགས་ནས་དེ་རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པས་རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་
གཞན་སྐྱབ་པ་མཛད་དེ། རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི།
མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་ཡིན་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། གཞན་དག་རྣམ་
འབྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་སྟོང་རྗེར་བརྟེན་ལ། དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། ལེའུ་དེ་ལས་འབྲོས་པར་འཆད་དོ། རྩོད་པའི་རིགས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆོ།
ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པ་སོགས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་ཡང་གཏན་དུ་བ་མིན་ལ། གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི།
གཞི་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་

ཚོམ་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྤྱན་འབྱེན་དང་། སྐྱབ་དག་གིས་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་ཁོ་ནས་
འབྲུབ་པའི་ཚོད་པའི་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཐོང་དོ།

དེས་ན། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་པོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་
བསྟོད་པའི་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱིས།

བསྐྱེད་བཅད་བརྒྱུད་པའི་གསེར་བཞིན་དུ།

ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ།

སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་སྦྱིར་མིན།

ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་
དག་པར་བྱེད་པ་དང་། འིན་རྒྱ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་། སྤྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་
ཡོད་མེད་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པར་བྱེད་ལ། འིན་རྒྱ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཉིད་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པའི་ཚུལ་གྲུན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གྱི་དང་པོ་རྣམ་
འབྲེལ་དང་། ཐམ་ཚོད་རིགས་ཡིན་ནོ། རྟོག་པའི་བྱ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་པ་སྤྱིའི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་གྱི་རྒྱན་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་བྱེད་པ་དག ཁེ་ལུའི་གོ་རིམས་སྟོག་ནས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཁེ་ལུ་དང་པོར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཞིག་བཞག་
གོ།

དོན་བསྐྱུས་ན་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་པོ་འདི། བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་ཅལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པ་
ནང་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་གསེབ་ནས་འདོན་པ་
དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་གདམས་དག་གི་གཙོ་བོ་མི་སྟོན་པར་
སྤྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་རང་ཡང་ཡུང་བར་བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་ཡུང་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་
མི་བྱའོ། ངེས་པར་ལེགས་པ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་ཐོག་མར་བསྐྱབས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི། སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྤྱས་དང་། སྤྱིགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་སོགས་
བཞེད་པ་མཐུན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ལྟོག་གྱུར་ལ།

གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་འགྱུར་བ།

དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བཞེན་ཏེ།

འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི།

ཐབས་བཅས་རབ་རྩ་ངེས་པ་ཡིས།

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱེའི་ཕྱིར།

གཞན་ལ་རྗེས་སྤྱད་པ་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མཚུངས་པ་ལོ།

སྟེ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ལས་འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། འབྲུལ་བ་དང་
བྲལ་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་པ་བཞེད་པས། དེའི་འགྲེལ་པ་དོན་སྦྱོབ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་
ལྷགས་གང་ཡིན་ལ་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་དང་ཤིན་རྩ་བྱང་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དུ་མ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་མོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཆད་ཅིང་གཙོ་བོར་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་ཆ་འགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱན་རྒྱུ་
ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དབུ་མའི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་བརྟན་པར་བཞེད་ཅེས་གསུང་བ་ཡང་རང་
དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་།
མཇུག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་པ་ལྷ་ཅ་དང་། བི་དང་། ཉི་ཕུ་ཡ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཚད་མ་དང་རྣམ་པར་

དང་ངེས་པ་ལོ། །ཕྱ་རབ་དང་དང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་ཅ་ཡིད་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་དོན་འགྱུར་དུ་མཛད་ནས་དང་པོར་འཇལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇལ་བ་སོགས་ཀྱི་
དོན་ལ་བསམས་ནས་ཚད་མར་བསྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཟུན་བཅས་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལོ་རྒྱུ་
བས་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་ལོ། །མཚོད་བཟོད་ཀྱིས་ནི་སྐྱབས་འགྲུའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དག་ཏུ་བཟོད་
པའི་ཆེ་རྒྱུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྟོན་སྲུག་བཟུལ་ལས་སྟོལ་བའི་རྟེན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་
འཛིན་ཅིང་དག་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་སྲུག་མཚོད་བཟོད་བྱའོ།

གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚྱིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བཅའ་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་
དང་། བཅའ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་བསྟན་བཅས་ཚྱིམ་པའི་རྒྱ་དང་། བསྟན་
བཅས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ།
དང་པོ། ཚྱིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་

༡ རང་གི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པའི་རྒྱ།

དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་དང་། དོགས་པ་བཅད་
པའོ། དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་སོགས་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོད་
པའི་སྒྲུང་ཞུགས་དོར་ནས་གྲུས་པ་བསྟེད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོང་རྩེ་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བྱེད་ལས་གསུམ་སྟེ། འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡན་ཆད་དང་བརྟེ་བས་ཞེས་དང་དེའི་
ཞེས་སོ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་
ལ་སྟོད་པའི་གང་ཟག་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྟུག་པར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྟོད་པ་པོ་དང་། སྟོད་པའི་ཡུལ་དང་། སྟོད་
པའི་རྒྱ་དང་། སྟོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྟོད་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དྲུག་འཛིག་རྟེན་
དང་། ཉེར་བསྟེན་དང་། དེ་ཆོག་དང་། མོངས་པས་དང་། ཅུང་ཟད་དང་གོང་གི་གང་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱ་མ་སྐྱ་ལ་སྟོད་
ཅས་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་སྟོད་པ་པོ་དེ་དག་སྟུག་བསྐྱུལ་དང་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་དང་
བལ་ན་སྟུམ་པའི་བརྟེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྟོགས་སྒྲུང་དེའི་རིགས་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལུགས་ནི་
གསལ་བར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གི་ཆེ་བ་དང་། ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་
ཀྱི་དོན་ལ་བསྟན་པས་མ་གོ་ཞིག་མོངས་པས་སྟོགས་སྒྲུང་ལ་རྟོག་གེའི་འཇུག་པ་མ་ཤར་རོ་ཞེས་སྟོད་པའི་སྟོན་དམ་
བཅའ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་དངོས་སུ་གསལ་བར་འཆད་པ་ནི། སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་ཡུལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ཤིང་ཉེ་བར་བསྟེན་
ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་འཛིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་སྟོད་
པའི་སྟོན་དེ་ནི་ཉེར་བསྟེན་དང་རྒྱས་མཛད་གཞི་མཐུན་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པའོ། ཡང་
ན་འཛིག་རྟེན་པ་གང་གིས་ཉེ་བར་བསྟེན་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་གཞི་བཤད་པ་བཤད་དོ། ཉེར་
བསྟེན་སྟེན་པ་པོ་དང་། ཉེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་དོ། སྟོད་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་དང་དེའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་མོངས་པས་ཉེས་པ་སྟུག་པར་སྟོབ་ཏུགས་ནས་སྟོད་པའོ། སྟོད་པ་སྟུག་

བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་སྤྲད་པ་བྱས་ན་འདྲ་སྟེས་
 བུའི་འདོད་བྱ་དང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱའི་དོན་མིན་པ་རན་འགྲོའི་ལྷག་བསྐྱེད་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཆེན་
 པོས་སྤྲད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོན་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་སྟོ་གྲོས་སྤྲུལ་པོ་
 ཞེས་རབ་དམན་པ་སེར་སྐྱ་སོགས་འདིས་ནི་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་སྟོ་གྲོས་
 སྤྲུལ་པ་དང་། ཕྱིའི་རྟེན་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་དེའི་ཆོག་འགྲུལ་དཀའ་ཞིང་མཆོམས་སྦྱོར་ཉུང་བས་བཤད་ཀྱང་རྟོགས་
 དཀའ་བས་བསྐྱེད་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས་དེའི་དོན་གསལ་བར་མི་ཞེས་པས་སོ། །འད་གི་སྐྱས་ཕྱི་ནང་གི་མི་ཞེས་པའི་
 རྒྱ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤྲད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལ་འད་གི་སྐྱ་ཆད་པ་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 ཆོས་མཆོག་གིས་དཀྱུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་སྤྲད་ཀྱང་
 མི་རིགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོགས་སྤང་ལ་སྤྲད་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྟོན་པར་ཞིན་ཏུ་མི་རིགས་
 ཏེ། སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ཆོག་སོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་།
 སྐྱལ་པ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་ནས་སྟོབ་དཔོན་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་སྟོགས་ཏེ་གཅིག་ཕུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་
 པར་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པ་དང་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་མེད་
 པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཆོགས་མངའ་བ་སྟེ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་
 བས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་དབུན་པའི་གནས་རིའི་ལྷག་ཅིག་ན་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་ན། དུས་རེ་ཞིག་ཅིག་ཆད་
 མ་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་པ་བརྩམ་པར་བཞེད་ནས། བྲག་གི་ངོས་ལ། ཆད་མ་ཡང་དག་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་རག་དང་པོ་བཀོད་པ་དང་། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། རི་འབྲིགས་ཀྱི་ལྷག་ན་
 ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྟོང་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་ཞེས་ཅན་གནས་པས་ཞེས་ཏེ་བར་ཆད་བྱའོ་སྟོམ་ནས་ཁ་ནས་
 མེ་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོབ་དཔོན་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། མ་རུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་
 བས་སུགས་ཞིན་ཏུ་སྦྱོར་ནས་རང་ཉིད་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་བཞེད་དེ། མོད་ལོ་ཀོར་ནམ་མཁར་བསྐྱར་ནས་དེ་ས་ལ་སྦྱང་
 མ་ཐག་ཐེག་པ་དམན་པར་གཞོལ་བར་བཞེད་པ་དང་རྗེ་བརྩན་དངོས་སུ་སྟོན་ནས།

མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཐེག་པ་དམན་དང་ཕྱད་པ་ལས་ནི་སློ་གྲོས་ངན་སྦྱེ་བས།
 རི་སྒྲིད་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཞེས་སུ་ང་འགྱུར་གྱི།
 ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་འདི་ལ་མུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་རུས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ།
 ཕྱི་མའི་དུས་དག་ཏུ་འང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་ནི་འདི་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ལས་ལོག་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟན་པར་བཞག་སྟེ་དེ་
 ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ལས་བརྩམས་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པས་ཀྱང་བསྟོད་
 པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་སྤང་བར་མི་རིགས་སོ།
 བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོགས་བཅད་ཕྱིད་སྤྲུམ་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་
 ཏེ། སློ་གྲོས་སྤྱན་པོས་ཆོག་དོན་བསྐྱེད་པོ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངེས་མི་རུས་པས་སྒྲོས་སྤྱན་མེད་པ་དང་ཕྱིད་ལོག་
 མས་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་སྤངས་སོ་བེད་བམི་འཐད་དེ། བརྟེ་བས་ཀྱང་ཞེས་སྤྲུམ་ཆད་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པས་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོགས་
 བཅད་འདིས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་ལ་ཕན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཆད་མ་སྤྱིའི་དགོས་འབྲེལ་སྤྱན་པ་ཡིན་
 མོ། །ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ངེས་
 བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོགས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་བཤད་པར་བསྐྱབས་པས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 བསྟན་བཙུག་འདིར་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དགོས་འབྲེལ་སྤྱན་པའི་གཞུང་
 ཆན་པ་གཉིས་ཀྱང་དགོས་པས་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱན་མེད་དེ། སྤྲུམ་ཆད་
 མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེའི་ཆོག་དོན་རྟོགས་པའི་རུས་པ་
 འདི་ལ་ཡོད་པས་དེའི་ཆད་དུ་རྩྭ་མ་ཞེས་པ་ལོ།

༡ བསྟན་བཅས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚིག་དོན་བཞད་པ་དང་། མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལོ། དང་པོ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས།
 འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས།།
 གླེས་བྱའི་དོན་ནི་རྫོང་བྱེད་དག།
 ཅེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གླེས་བྱའི་དགོས་པའི་དོན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་
 ལེགས་པ་སྟོན་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་ཅུས་པའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆགས་
 ལྷ་སྟོན་པ་དགོས་པ་ལ་འདིས་གླེས་བྱའི་འདོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་ནམ་སྟམ་པ་ལ་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉིང་
 དགོས་སྟོན་ལ། དགོས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ཅུས་སམ་སྟམ་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་བྱ་
 དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་སོགས་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་དེ། མདོར་ན་བསྟན་བཅས་འདི་
 བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་སྟམ་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་གླེས་བྱའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་སྟམ་པ་
 དང་། དེ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་མི་ཅུས་སྟམ་པ་དང་། གླེས་བྱའི་ཅུས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་མ་འབྲེལ་སྟམ་
 པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་དང་འགལ་བ་དགོས་སོགས་བཞི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་
 པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་བརྩམས་པ་ཞེས་བྲང་དོ། །འདི་ཞེས་པའི་ཉི་ཚིག་སྟོས་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། ད་དུང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལུས་དུ་
 རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་
 གོ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཙོམ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་སྟེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ལོ། རྫོགས་པ་ལ་བསྟན་པའི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་ན། བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བསྟན་ཞེས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་བསྟན་བཅས་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྫོགས་པ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བསྟན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་པ་སྟོན་དུ་

འགོ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་བསྟན་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
པའི་ཀུན་རྒྱ་ཐོབ་སྟངས་པའི་ཆེད་མའི་དོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་མི་མཁས་པ་
ནམས་ལ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འོག་ནས་འདི་ནི་ཀུན་རྒྱ་ཐོབ་སྟངས་པའི་ཆེད་མའི་རང་བཞིན་བརྟུན་
པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་པ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་ན། །དེ་དག་གིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ།།

གང་རྟོགས་པས་སྒྲུབ་པ་བསྒྲོག་པའི་རྟོགས་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟུན་བྱེད་སྟེན་པ་ནི། འོན་ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
མ་མདོ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཐོབ་སྟངས་པའི་ཆེད་མ་རྒྱས་པར་གྲུན་ལ་འབབས་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་དེ་ལོ། །དེ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིང་དགོས་སྟེན་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
བྱུག་གི་ཕན་པ་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཐོབ་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཆེ་འདི་ཕྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོང་བ་ནི་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། དགོས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། བུམ་པ་འཕམ་སྟུང་བུ་ཞེས་
ཐེ་ཆོམ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་དམིགས་པས་དོན་གཅིག་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡིད་
དཔྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་སེལ་མི་རྒྱས་པས་དེ་དག་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆེད་མ་
བསྟེན་པ་ཙམ་སྲིད་ཀྱང་རང་དབང་དུ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲེལ་བ་
འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་ངེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟུན་བྱེད་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་བཅས་བརྟུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བདེ་སྒྲགས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གྱི་དགོས་
པ་དང་ཉིང་དགོས་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་
སྟོན་མེད་དེ་བཟང་སྟོན་སུ་བྱ་བ་ཡང་ཡལ་བར་དོར་བྱ་ཡིན་པས་མི་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྟོན་
དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཆེད་མ་ལ་གྲུན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བོད་སྤྲོ་མ་

ནུམས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བན་པ་དང་མི་པན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྲོད་བ་ལ་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱོམ་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱུང་བ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །དེ་སྟེ་བ་ལ་བདག་མེད་
སྤྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་གི་ཚུལ་ནུམས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་ལ་ཐུག་པར་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་སྤྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲོད་བ་
ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་བཞིན་དུ་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་
ཆུང་དང་། ཆེ་རིང་སྤང་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་ནུམས་ཀྱང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅིང་དེའི་ཚུལ་ནུམས་ཀྱང་སྤྲར་སྤྲར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། །རན་འགྲོའི་རྒྱ་བཀག་ནས་ཕྱི་མ་ལ་
མངོན་མཐོ་སྤྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ཚུགས་
པའི་ངེས་པ་དྲང་དགོས་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། སྤམས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་
དགོས་པ་དང་། རུས་པ་གཉིས་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཐར་པ་སྤྱབ་པར་དམ་འཆར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། གང་
ཟག་ཕྱི་མས་ནི་དང་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟེ་སྟེ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྤྲར་
བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྤྱབ་པ་ལ་ཡང་སྤྲར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅས་འདིར་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་
ཐུག་པའི་བར་གཏན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཅོ། །གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་ནུམས་ཀྱང་འདོད་དོན་ཐོབ་པ་
དང་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤྲོད་བ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་དྲངས་ནས་འཇུག་པ་
ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པའི་ཆད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ། བཙུམ་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་སྤྱི་ལྷན་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ།

༡ ཚད་མ་སྤྱི་ལྷན་གཞག

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
དངོས་དང་། གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ལོ།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་སོབ་པ་དང་སྤང་བའི་རྒྱ་
ལས་མེད་གང་ཡིན་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞི། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་ཀྱང་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མདོ་ཙམ་བསལ་མོད་ཀྱི་ལོག་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་
ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ།
མིང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་འདོགས་གསར་དུ་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མདོན་སྟུང་
ཚད་མ་དང་ནི་སྤྱི་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་འདོགས་གསར་དུ་གཙུག་པའི་སྟོན་རྒྱུ་དཔག་པའི་
ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དང་གི་སྟོན་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་རྒྱུ་དཔག་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོན་སྟུང་དང་རྒྱུ་
དཔག་གཉིས་ཀ་ཚད་མའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་ལོག་མས་ཀྱང་གངས་གྲུབ་མོད། གོང་དུ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སྟོས་པ་
འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྟུང་ལུང་དག་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། དག་གཉིས་ཆོག་ཡིན་པས་
གཉིས་གྲུབ་ཀྱང་གངས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡང་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཡང་ན། འོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་ཆོག་གིས་ཚད་མ་
ལ་མདོན་རྒྱུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་ཟིན་པ་བཙན་པའི་དོན་དུ་སྟོས་སོ། །ཡང་
ཚད་མ་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་པོ་སྟུང་མི་ཤེས་པས་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་གཞུང་བྱི་མ་སྟོས་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྟུངས་ཏེ། མདོན་སྟུང་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སྟུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་ལྷན་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇུག་པའི་གཞི་རང་མཚན་

གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་
 ཞིང་། གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁེགས་པས་མཚན་གཞི་མཐའ་ཚད་པར་རྟོགས་
 ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཚད་པར་རྟོགས་སོ། །གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་
 མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་
 ཀྱང་སོ་སོར་འཛོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་
 ཚོས་མཚན་གཞིས་འདིར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། རྟོན་བྱེད་པར་སྤང་བ་
 ཅི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་མངོན་སུམ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ཞེས་སློབ་སོ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཅི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འདོད་པ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་པར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་
 དཔུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། སྤོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆ་པ་ལ་སོགས་
 པས། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་ལ་དོན་བྱེད་སྤང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཚད་
 མར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་སུ་དཔུང་བྱ་མ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 སྤང་བ་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔུང་བྱ་ཡིན་ཞིག་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཞེས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་དགག་པ་དུ་མ་བྱེད་པ་ནི། ཚོས་མཚན་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་
 དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མངོན་རྟེན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་
 རས་ཚད་མ་སྤྲུམས་དངས་པ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར། དང་པོའི་འཇུག་བྱེད་ཉིད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཚད་མར་གོ་
 བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཡིན་ན་དང་
 པོའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་གཞིས་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་
 བ་གཞན་མེད་ལ། འཇུག་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རྟོགས་
 པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རྟེན་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་
 དོན་བྱེད་པར་ཅུས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ངེས་པས། འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་

བ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་མདོར་བཞག་པ་ནི། སྐྱ་འདོན་
 མདོན་སྐྱམ་ཚད་མ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མར་ངེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མདོན་སྐྱམ་ཚད་མར་ཡོངས་གཙོ་ལ་རྟོགས་ཅུས་པས་
 གཉིས་མིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མདོན་སྐྱམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་མེ་
 ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
 ཡིན་པའི་མདོན་སྐྱམ་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡོངས་གཙོ་ལ་རྟོགས་ཅུས་
 པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཡུང་གསུམ་ཡིན་
 མིན་ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་གཙོ་ལ་ཚུལ་ལ་བརྟ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གངས་ངེས་འཇིག་
 པས་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བའི་
 ཚུལ་གྱི་བདེ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་སྒྲུན་པའི་གཏམ་མོ།

མཚན་ཉིད་དངོས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལོ། གྲང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་དེས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ཏེ་འདི་གཉིས་ཁོ་ནས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་སྟོ་འདྲེགས་གསར་དུ་ཡོངས་སུ་
བཅད་ནས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་སྟེས་བྱ་འཇུག་པ་ན་བཙོ་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རྟོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བྱལ་བ་གཙོད་ལ། འཇུག་པ་ན་ཞེས་པས་
མི་སྤྱིད་པ་བཅད་ནས་མ་བྱལ་བ་གཙོད་པ་ལྷགས་ལ་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུང་དོ། །མི་སྟུ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས་བཤད་དོ། །མདོན་སྟུམ་དང་རྗེས་
དཔག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཚད་མ་མདོན་
རྗེས་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲངས་དེས་ཏེ། གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་སྟོ་འདྲེགས་གསར་དུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་མི་སྟུ་བར་བྱེད་
པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས་ཚད་མ་ལ་རང་ལས་དེས་པ་དང་། གཞན་ལས་དེས་པ་གཉིས་སུ་
བྱེ་བ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་པ་རང་དེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་གཞན་དེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡལ་ཅན་ལ་
མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་སྟོ་འདྲེན་མདོན་སྟུམ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དང་། དེ་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དང་། དེ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་
དང་། གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་རང་དེས་དང་།
ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དགོས་པ་འདི་དག་ལས་རང་དེས་དང་གཞན་དེས་ཀྱི་ཚད་མའི་དོན་གང་ཞིག་
ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་མི་འདྲེན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དབང་པོའི་མདོན་སྟུམ་རང་རིག་མདོན་སྟུམ་གྱི་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
དབང་མདོན་གྱི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དབང་མདོན་ལ་རང་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་བཞག་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་
རྟོ།

གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བར་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་སོགས་དང་། རྒྱུ་པ་ན་གྱིས་རྒྱུ་དཔག་ལ་ཚད་
 མའི་ཐ་སྙད་མ་སོགས་པས་རྒྱུ་དཔག་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 གཞུལ་བྱའི་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནས་དེ་མེད་ན། ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་
 དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྟོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྲིད་མི་འབྱུང་པས་སྟོན་མེད་ལ། སྟོགས་བཞི་པ་ལ་བྱུང་པར་སྟེ་ནས་
 འཛིག་སྟེ། འོག་ནས་རྒྱུ་པ་ན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྐྱུ་བའི་དོན་གཞུལ་བྱའི་དོན་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཚད་མའི་
 མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་
 གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་
 གཞུལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟོང་དུ་གནས་པ་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 འདྲན་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མཛོན་སུ་གོམས་པ་
 ཅན་སྟོན་པ་ན་དེའི་བྱིར་གང་ཞིག་མི་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་མ་བསྐྱད་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་མི་
 མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བཟུང་བ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བདེན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ཏྲ་བྱར་བྱུར་པ་ནི་འབྲུལ་བ་མེད་པར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་གོམས་པ་ལས་མཚོན་པའི་བྱིར་
 རོ། །ངེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུ་བ་པོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་
 ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་
 གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞུལ་བྱ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་དང་མི་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་
 པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་གཞུལ་ཡང་རང་གིས་གཞུལ་བའི་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་
 གསལ་བ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། དངོས་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞུལ་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟོང་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་
 ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འབྲེལ་པར་རུས་པ་ངེས་པ་དང་། དོན་བདེན་པ་ངེས་པ་དང་།
 དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནུམས་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱང་
 བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་འབར་བ་མཛོན་སུ་གྱིས་

གཟུང་ཞིང་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་འདི་མེད་པ་འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ནས་མེད་ལྟོག་པ་
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷ་བ་བ་ངེས་པའི་འོག་རྩ་བ་ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་
 འདྲན་པའི་ཚད་མ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པའི་
 མདོན་སྒྲུལ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟོག་པ་གཞན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཞུགས་
 པས་ཚད་མ་གཞན་སྐྱེས་ནས་གཞལ་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། གློ་འདོགས་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་སྤང་བ་ལ་ཆུ་འདུག་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དོན་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁྲིམ་
 འཐད་ལྟན་དུ་སྤང་བ་ཡང་རང་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི་ཐེ་ཚོམ་ནི། བྱིན་ས་འབྱུང་བས་མདོན་སྒྲུལ་གྱི་བྱ་བ་མི་འགོག་གོ། ཞེས་དང་དེའི་བྱིར་སྤང་བ་ངེས་པས་
 མདོན་སྒྲུལ་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་གང་ཡང་སྤང་བ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ངེས་པས་གཞོད་པ་བསྐྱེད་
 པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་རྒྱུ་འདོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆུར་ངེས་
 པས་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། སྤྱིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱུང་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། ཆུར་རིང་པོའི་
 ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་མདོན་སྒྲུལ་གྱིས་བཟུང་ཞིང་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདི་རྟ་པ་འམ་པ་ལ་ཤ་
 ཡིན་སྒྲུལ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ནས་ཞུགས་པས་བྱུང་པར་པ་ལ་ཤ་མདོན་སྒྲུལ་ཚད་མས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏེ།
 སྤར་གྱི་ཤིང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཤིང་དེའི་རྗེས་པ་ལ་ཤ་མེད་ན་སྤར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པའི་ཚད་མ་དེ་
 མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་བྱི་མ་དེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱལ། ཚད་མར་སོང་ས་ཡང་རང་གིས་གང་བཟུང་ཀུན་ལ་ཚད་མར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཞེན་ཡུལ་
 ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཚད་མ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། མདོན་སྒྲུལ་ཚད་མ་ལ་ཞེན་ཡུལ་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་
 བཞེད་དེ། དེ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དོན་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
 འབྱུང་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་སྟུ་བ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་བཤད་པ་དོན་ལྟོག་མི་
 འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པར་དང་པོ་དང་གསར་པའི་དོན་ཁོང་ན་གནས་
 ཀྱང་གསལ་པོར་མེད་པས་བྱི་མས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་

བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྟན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འདི་དོན་སྣ་བ་
དང་སེམས་ཅན་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། དོན་སྣ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཞེ་ན། སྣ་མ་ལྟར་ཡིན་
ནོ།

འོ་ན་དེ་ལ་མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སྒྲིབ་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་
གྱི་དོན་དུ་བཞག་པ་མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟེན་གཉིས་
སུ་ངེས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རྟོག་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྟོག་པ་
དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དོན་དུ་རྣམས་འབྱོར་དཔྱོད་པ་བས་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོག་རྒྱ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་འདིར་གང་ཅུང་ཟད་
བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་། སྒྲུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཡང་
དག་སྟེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དང་། རྟེན་དཔག་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཅིང་། གཞན་
རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། འཐད་ལྡན་དུ། དབྱེ་
གཞི་དང་། དབྱེ་གངས་དང་། གངས་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མངོན་
རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་རང་གཞན་གང་གིས་
ངེས་པ་དང་དུག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་སྒྲིབ་བཤད་པ་སོགས་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྒྲིས་སོ། །

གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གངས་མང་བ་དགག་པ་དང། གངས་ཉུང་བ་དགག་པ་ལོ།

1 གངས་མང་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱོན་པ་ལ་དགོད་པ་དང། དེ་སྤྱན་དུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་
གངས་ངེས་པ་མ་བཟོད་ནས་གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བཟོད་པའི་སྐྱ་
ལས་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བ་སྐྱ་བྱུང་གི་ཆད་མ་དང་བ་སྤང་མཐོང་བ་ལས་བ་མེན་འདི་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་
ན། མགོ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་བ་སྤང་དང་འདྲ་བར་གོ་བ་མཐོང་བའི་དཔེ་ལས་མ་མཐོང་བའི་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བ་
དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་བྱུང་མེད་ཀྱང་བྱོན་པ་ཆོས་དང་སྒོག་པ་ཙམ་ལས་སྒོག་གྱུར་
རྟོགས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང། དགག་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དགག་པ་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བ་དངོས་མེད་འཇལ་
བའི་ཆད་མ་དང། བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་ལས་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང། རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བར་
ཁོན་པ་རྟོང་པ་ན་ཚུ་ཡོད་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡོད་པས་གཉིས་
སྤྱངས་པ་མི་འབྲད་དོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང། དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
དགག་པ་དང། བྱེ་བྱག་རྒྱ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཟོད་པ་དང། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དཔེ་ཉེར་འཇལ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཆད་མར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་
རྣམས་པལ་ཆར་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་མངོན་སྦྱང་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་
པའི་ཕྱིར། ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཀྱང་དངོས་སྤྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆད་མ་ལ་གཉིས་སྤྱི་གངས་ངེས་པ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་
ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་སོགས་ཆད་མ་ཡིན་
ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཆད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་མི་འབྲད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་དགོད་པ་དང། ཚུལ་སྐྱབ་པ་དང། སྐྱབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་
མ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་བྱོད་ལ་མངོན་རྗེས་ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱི་
གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སྒོག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་

བཞིན། ཡུང་གསུམ་སྤྱིར་བཏག་པ་འདིས། དགག་ཕྱོགས་དང་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུང་གསུམ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲི་དོན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་ཚད་མ་གཉིས།

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། མདོན་
སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་བྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཚས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་འབྱུལ་པ་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤྲང་བ་
སོགས་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་ནོ། ཞེ་ན། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཚས་
ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་སྟོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
གཞལ་བྱ་མདོན་སུམ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་སྟོག་
ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོག་སྟེ་དེར་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཕྱོགས་བྱབ་ངེས་
པའི་ཚད་མ་མདོར་བསྐྱས་པ་ནི། སྤར་གྲངས་ངེས་སྐྱབ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་དེན་པར་བྱ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བྱབ་པ་མདོར་བསྐྱན་པ་
དང་། མདོན་གྱུར་ལ་ངེས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། སྤར་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བྱབ་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡུང་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་རྟགས་
དང་དགག་བྱའི་ཚས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྟོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཚད་མ་ཡུང་གསུམ་ངེས་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་སམ། གཉིས་པོ་གང་
རུང་གཅིག་རྟོགས། དང་པོ་མི་རུང་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་བྱིར། འདི་འགོག་པ་
དོགས་པ་ཆུང་བས་གཞུང་དུ་མ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་མདོན་གྱུར་འཇལ་ལམ། རྟོག་གྱུར་འཇལ། དང་
པོ་ལྟར་ན། མདོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡང་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བས་མདོར་བསྐྱན་མ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། རྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། མདོན་
སུམ་མ་ཡིན་པ་གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

དེ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལས་
 གཞན་སྟོགས་ཚོས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་རྩྭ་ཅོད་གཞི་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། གཞན་ལས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་
 གཞན་སྟོགས་ཚོས་ལ་བརྟོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལས་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དོན་འདྲ་སྟེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད། ལའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ལུས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུ་བ་
 རྟེན་བྱས་པུལ་དུ་སོང་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སྤྱུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱབ་
 པར་རྟོན་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སྤྱུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་བའི་སྒྲུང་བ་དེའི་ལག་
 རྟེན་བཞག་པའི་སྟོན་མ་ཤེས་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་སྤྱུ་འགྲོ་བ་དང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱུ་མ་གཏད་ན་ཤེས་
 པ་དེ་རྟོག་པའི་རྟེན་སྤྱུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་པ་དང་། དེ་ལ་རིས་སྤྱུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཚོས་ཁས་བླངས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་བདག་ཉིད་དང་རྟེན་སྤྱུ་འགྲོ་
 རྟོག་དང་། རྟེན་སྤྱུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་དང་གྲུབ་བདེ་རྟེན་གཅིག་པའི་སྒྲུང་
 བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཅམ་བྱེད་པ་
 དང་། འདྲ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་རྣམས་བརྟན་རྟོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སྤྱུ་ཆད་
 པའི་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱབ་པར་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་གྱུར་གཞན་ལ་རིས་སྤྱུ་ཆད་པའི་ཚད་
 མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱབ་པ་གོ་ལུས་པར་དགོངས་སོ། །རྣམ་དེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་
 གྲེ་པས་དོན་ལྟོག་ན་མོ་ཁས་བླངས་པར་འཆད་པ་ནི་དེའི་ལྷགས་མིན་ཏེ་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
 རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱུ་གཏོད་པའི་ཕྱི་རོལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འདོད་ཀྱི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པར་མི་འདོད་དོ། །སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཆེ། རྣམ་རྟུན་པའི་ལྷགས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པའི་ཆེ་མདོ་གྲེ་པའི་ལྷགས་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རང་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་གྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་

གཉིས་རང་མཚན་སྣང་བར་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་འབྲེས་པར་སྣང་མཛོན་
སྤུལ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་མཛོན་སྤུལ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་
འཛིན་མཛོན་སྤུལ་ལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྟོག་པས་མ་བརྟགས་པའི་སྣང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྩིས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་མཚན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་
ལྟར་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་སྟོགས་ཚོས་ལ་བསྟོས་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་བསྟོས་པ་དང་། དེས་
གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཛོན་གྱུར་ལས་གཞན་གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་ནི་ཚོས་ཅན། རང་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་
ཆད་མ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྟེན་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དེ། དེ་འབྲེས་པའི་ཆད་མའི་སྟོན་ལ་དངོས་སུ་
རང་འབྲེས་པོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་འཛིན་ཅིང་གཏོད་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
པ་ལྷག་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་སོ། །དེས་ན། སྟོང་རྟོགས་པ་སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆད་མའི་གཞལ་
བྱ་གང་ཞིག་སྟོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གྱུར་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་གཞན་མཐོང་བ་ན། རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རྟོགས་ན་
རྩིས་དཔག་ཆད་མར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བྱའི་དོན་དང་འབྲེས་ལམ་མ་འབྲེས།
ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་འབྲེས་མེད་གཞན་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་
པའི་མཚུ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བ་ན། མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་མཐོང་བྱའི་དོན་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེས་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་ནི། སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་གཞི་འགར་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ལས་རྟོག་གྱུར་ངོས་
པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་སྤུལ་མ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲེས་བ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་བྱུག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་
དང་འབྲེས་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དུ་བདེ་ནི་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་

དང་། དཔེའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་དུ་
བ་ཉི་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་མེ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྲུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས་ལྟོག་གྲུར་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཚད་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོ་དུ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་
གིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྟོག་གྲུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་ནུས་པ་གཞན་གྱི་སྟོ་
ནས་ལྟོག་གྲུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ལྟོག་གྲུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་
པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ལས། གཞན་དུ་མི་སྟོས་ན་ལྟོག་གྲུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་ནས་གསར་དུ་རྟོགས་པར་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་འདི་གཞུང་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བྱེད་གི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བའི་
ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྲུལ་དང་། དེ་སྤྱི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་སྤྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་དག་མ་བཟོད་ནས། དེའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ནི་
རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སམ། མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་གྲུར་
དཔོག་པ་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫོང་བྱེད་ལས་ཞེན་པའི་བརྫོད་བྱ་རྟོགས་མི་ལུས་པ་དང་། བརྫོད་འདོད་དཔགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དོན་སྤྱི་གོ་བ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་
འོ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན། བུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་ལྟོག་གྲུར་
གྱི་དོན་སྤྲུལ་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞེག་གསར་དུ་སྤྱི་བྱེད་པའམ་སྤྲུལ་མ་བཀག་པ་ཅི་ཞེག་གསར་དུ་འགོག་པར་བྱེད་དེ་མི་ལུས་

པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཆས་ཚོས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་
གཉིས་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་མ་རྟགས་པ་གསར་དུ་གོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་གང་སྤར་མཐོང་བ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྟེན་
ནས་བྱམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤར་རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་བྱམ་པ་ལ་སྤྱོད་དང་རྟགས་ལ་ངེས་པར་
བརྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་དང་རྟགས་མེད་པར་རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམས་པ་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྤར་བྱམ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྟོག་གྱུར་བྱམ་པ་འདིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་བྱམ་པ་
དཔུང་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟགས་ཟིན་བྱམ་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟགས་ཟིན་བྱམ་པའི་གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་བྱ་གྱུར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་བྱམ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་
གསར་དུ་མ་རྟགས་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཡོད་མེད་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་འདི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་
ཞིག་ཏུ་ཅི་སྤར་སྟོག་གྱུར་གྱི་ཚོས་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་དེར་སྤར་
མ་གྱུབ་པ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་སྤྱོད་པའམ་སྤར་མ་བཀག་པ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། རྟགས་ནི། སྤྱོད་ཆས་ཚོས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཁས་བླངས་པས་བསལ་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྩོད་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་དེ་དག་ལས་ཞེན་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བྱེད་དེ་
དག་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱ་དེར་འབྲེལ་བ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། རྩོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེན་དོན་ངེས་པར་ཡོད་ན།
འགའ་ཡང་འདོད་དོན་གྱིས་ཕོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་ལས་བརྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་སྤྱོད་དང་བུམ་པའི་རྩོད་བྱེད་གྱི་དག་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱོད་ཆས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་
གཞིར་སྤྱོད་པ་པོའི་མངོན་པར་འདོད་པ་བརྟེན་འདོད་དཔགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་སྤྱོད་གོ་བར་རུང་སྟེ།
བརྟེན་འདོད་ལ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཁའ་འབྲེལ་
ལས།

དོན་གང་སྟོལ་རབ་གསལ་བ།།

དེ་ལ་སྒྲིམ་མི་ཚད་མ་ཉིད།

ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བརྗོད་འདོད་ལ་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བ་དཔོག་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་དཔགས་པ་
ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་དོགས་པ་མི་ཁེགས་ལ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དཔོག་ཟེར་བ་ཡང་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་
ལ་བྱེད་ན་བརྗོད་འདོད་ལས་མ་འདས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་
བའི་སྒྲོ་དཔོག་མི་ལྟས་ཤིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པས་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་
མོ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་རྟགས་འདི་ལ་སྤྱོད་གྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་དཔོག་པར་འདོད་པ་ལྟར་གཞི་ཚེས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་
སྤྱགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་མེད་པར་ཐལ། བརྗོད་འདོད་ལ་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཚེས་
ཅན་ནི་གནས་སྐབས་ལྷ་བྲལ་གྱི་ངག་སྒྲ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་སྟན་དབྱང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལ་
 ལྷ་ཉེགས་ཅི་རན་ཏ་པ་མ་བཟོད་ནས་འོན་རྒྱ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་དེ་ལོག་ན་ལྷོག་
 པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་
 མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལྔ་རྗེས་དཔག་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྗེས་འགོ་སྐྱབ་པ་ལ། བྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་
 པའི་རྟགས་ལས་སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་པ་བྲས་པས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་
 རས་དེ་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་པ་ལ་རྟགས་འདི་ལ་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚུང་གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པས་རྟགས་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་དཔེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། རྗེས་འགོ་མེད་པ་བསྟན་ཟེན་ནས་ཀྱང་དཔེ་མེད་
 པར་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། རྗེས་འགོ་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཚུང་གཞི་ལ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་དོན་དུལོ། །རྗེས་
 དཔག་དེ་ཉིད་དཔེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དཔེ་དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་དང་དེ་ལ་རང་
 གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱོགས་ཆོས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་
 ལས་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་དང་། ས་སྤྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། ལྔ་མ་ཁ་ཅིག་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་དང་ལྷོག་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ལས་ལྷོག་གྱུར་གོ་བ་ལ་
 འཆད་པ་ནི་སྤྱོགས་ལྔ་མའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འཐད་ལྟར་ལས་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚུང་གཞི་ལ་རྟགས་མཐོང་ཡང་གཞི་ཐ་དད་པས་འབྲུལ་ནས་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་དང་། བུམ་པས་དཔེན་པའི་གཞིར་
 བུམ་པ་མེད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་འབྲུག་པའི་ཡུལ་མེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བསྟན་
 པས་སྤྱར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་གཉིས་པོ་དེ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་

ལྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟོབས་ལ་ཚོད་གཞི་ལ་དྲན་པའི་ཕྱིར། འོན་
 བསྐྱུས་ན་རྟགས་དེའི་དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གལ། སྤར་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་དེ་ཉིད་ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དུད་འགོ་
 ཡོད་ན་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དུད་འགོ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་པ་གནག་རྩིའི་བར་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ནི་མིང་དོན་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་པ་དེ་རྟོ་ལྷིར་ཞབས་
 ཞུམ་པར་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་གཞི་དེ་རྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མངོན་སྲུང་ཚད་
 མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་རྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱམ་བུ་སྐྱེགས་རིགས་མི་མཐུན་
 མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པར་གྲུབ་ཅིང་དོན་དེ་ལ་བྱམ་པར་བརྟུར་བ་ན་བྱམ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་བྱམ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་རང་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པས་རྟོ་ལྷིར་བ་ལ་བྱམ་པས་བྱུང་
 པ་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་གཉིས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་སྤར་མ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འགོ་ལྟོག་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པ་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 གལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་དེའི་དོ་བོ་གཞན་དུ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་སྤར་མ་པན་བྱེད་དུ་
 ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་མེད་ན་ལྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོ་བདག་ལས་གཞན་མ་
 ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོ་ལྷིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་དེ་གཞི་
 འགར་བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གལ། རྟོ་ལྷིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་
 རིགས་པ་ལས་མི་དམིགས་ན་ཡང་བྱམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་བརྟོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 རྟགས་དེ་མོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ་རྟོ་ལྷིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་
 ན་བྱམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་ལྟོག་ཉེ་བར་བསྐྱུས་པས་བྱམ་པ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངའ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་པའི་ཐ་སྙད་བརྟོག་པ་ལ་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་ཞུགས་སུ་བྱིན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་པ་ན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཙམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྲན་
པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཅོ། །དེ་ལ་འདིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཐ་སྙད་ནི་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དོན་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དེས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱར་པའི་བྱམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནམས་སོ། །བྱམ་པ་མེད་པ་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འབད་
དེ། བྱམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་ནས་བྱམ་མེད་རྟགས་
ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། །སྦྱར་བ་འགོད་པའི་ཆེ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དངོས་སུ་སྦྱར་
བ་ནི་སྦྱར་བ་འཆད་པ་དང་འགོད་པའི་སྐབས་སོ་སོར་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་སྐྱར་བ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་ཡང་ཆད་མ་ཡུང་གསུམ་མ་ཡིན་ཏེ་
རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པའི་སྦྱར་དེ་གང་ཡིན་ན་ཤ་ཟ་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཤ་ཟ་
ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་སྦྱར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དེས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་
དམ་འཆའ་བར་རིགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་ལ་མངའ་སྦྱེས་
ཀྱི་སྦྱེས་བྱའི་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཅོ། །དོན་ནི་མདུན་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་སྦྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤ་ཟ་སྦྱར་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་
དེས་འགོག་པ་སོགས་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནམ་འགེལ་གྱི་རྒྱམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱ་བྱང་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ཡུང་གསུམ་མེད་པ་དེའི་སྦྱར་
རང་གི་ཚྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་
འགྲེལ་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲུལ་བ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་བའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་རྟོགས་དགོས་
པའི་སྦྱར་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་སྟོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་ཆད་མ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་མདོན་སྟོག་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་སྦྱར་
ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཅོ། །

2 གྲངས་ཉུང་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གྲངས་ཉུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱུགས་ཕྱ་མ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བལྟ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོམ་
མཛེས་པ་པ་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོམ་སོགས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་འདོད་ནས། བྱིས་
ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བཀག་པ་རིགས་མོད་ཀྱི། བྱིད་འདོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་པལ་
ཆེར་བསྐྱུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རང་མཚན་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པལྟ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པལྟ། །དང་པོ་ནི། མདོན་སུམ་ཁོན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་
རུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་སྤངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་
ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་སྐྱུ་བའི་ཚད་མ་མདོན་སུམ་ལས་གཞན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་པོག་པའི་སྟོ་ཅིག་ཤོས་ཚད་
མ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་སྟེང་ནས་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་
པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །སྤྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱང་པན་གྱིས་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཁས་སྤང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་
མ་ཐུང་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ཐུང་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཕྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་
རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་སྤང་དགོས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འདོད་ན་ཁས་སྤང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་
ཐལ། སྟོ་བ་མ་གཞན་གྱི་སྟོ་རང་གིས་འབྲུལ་མེད་དུ་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་འོག་ནས་རྒྱང་
པན་གྱིས་གཞན་གྱི་སྟོ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་མདོན་སུམ་ལ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་དགག་བྱའི་ཆོས་འགལ་ཞིག་འགར་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་དང་པན་ཚུན་སྟུང་པལྟ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པན་དེ་མངོན་སུམ་ཁོ་
 ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་མངོན་སུམ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་རིགས་ཀྱི་ལ་ཚད་མས་
 ཟུབ་པར་སྒྲིབ་པ་ལོ། །རྗེས་དཔག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་ཀྱན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཟུབ་པར་སྒྲིབ་པ། རྒྱུ་མཚན་ཅི་
 མཐོང་ནས་དེ་རྟེན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་
 བསྒྲུབ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འཇུག་པ་ལ་བརྟགས་པ་ན་མི་སྒྲུབ་དག་དམིགས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ། །དགོས་པ་ཅི་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་པན་རང་
 གིས་རྗེ་རྟེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོབ་མ་འཇུག་པ་ན་མི་འབྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་
 རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་དང་། དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་
 སྒྲིབ་པར་མཐོང་ནས་དེ་རྟེན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་རྟེན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པན་རང་གིས་བསྟན་པའི་
 རོན་ལ་རང་གི་སྒྲོབ་མ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པན་ན་དེ། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྟེན་
 སྒྲིབ་པ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་གིས་ངེས་པ་དེ་
 གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་དམ་
 བཅས་པའི་རོན་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། སེར་
 འཛིན་དབང་ཤེས་དང་། སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཉིས་མི་སྒྲིབ་པར་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་སེར་འཛིན་དབང་
 ཤེས་དཔེར་བྱས་ནས་དཔེ་ཅི་རྟེན་བ་དེ་རྟེན་སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚད་མར་རབ་རྒྱ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱའི་རྟགས་ལས་ཁ་པར་བཞུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲོ་བསངས་སུ་
 དཔོག་པའི་སྒྲོ་དཔེར་བྱས་ནས་ཡིད་ཤེས་ལྟག་མ་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པར་དམ་བཅས་པའི་རོན་ཡང་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གཞན་ལ་སྒྲོན་པར་འགལ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་
 ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་
 མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འབྲུར་ཞིང་གཞན་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།

རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཚད་མའམ་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྩོམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་
 རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཞན་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
 བཅོས་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བཤམ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་ཀྱང་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་
 གཞན་ཚད་མིན་མོ་ཞེས་གང་ཟག་གཞན་ལ་བ་སྟོན་དུ་བྱེད་པར་མི་དབང་ཞིང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ་རང་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཞན་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་
 རོག་དེ་དག་གི་རྟགས་བསལ་རྣམས་ཁས་སྤངས་སོ། །རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟན་
 དུ་མི་རུང་ཞིང་རྗེས་དཔག་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ན་ཡང་རྒྱུད་པན་རང་གི་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་
 པའི་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཆོག་གིས་ཙེ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་
 པན་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རང་གི་ཆོག་གིས་ཙེ་འདྲི་བ་ཡིན་པར་བཤམ། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞིང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་འདོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་བཤམ། གཞན་གྱིས་རྒྱུད་པན་གྱི་འདོད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་
 འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལྟག་སྟོན་དམ་གཞུང་ཕྱི་མ་ཐལ་བ་དང་ལྷ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་
 སྦྲར་ཡང་རུང་ངོ། །དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བཤམ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ལྷ་མས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་རིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་
 འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་སོགས་སྟོབ་མས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
 བཅོས་རྩོམ་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་དེ་མི་རུང་བས་
 རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་སྟོ་གྲུབ་དེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོབ་མའི་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་དེས་སྟོ་ཡང་

མཐོང་བས་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་པན་པའི་སློབ་མའི་ལུས་ཉིད་ནི་སློ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་དེ་གྲུབ་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སློའི་རྣམ་
 པར་བརྟག་པ་བྱུང་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟོགས་ཀྱང་ཤ་པ་མ་རྟོགས་པ་མཐོང་ཡང་དེ་
 གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་འགོག་མི་རུས་པ་དང་། སྡོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རྗེས་གཅིག་ཀྱང་སྡོན་པོ་རྟོགས་ནས་སྐད་
 ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པ་མཐོང་བས་བྱུབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
 གཏད་ན་དེས་དགོས་པས་ལུས་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ན་ལུས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་དེས་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་
 གྱིས་དེས་རུས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་དེས་དགོས་པ་ལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་
 གྱིས་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤིང་དེ་ཉིད་ཤ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ལ་ལུས་སློ་རྗེས་གཅིག་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཏན་ཆེགས་བྱེད་ན་བསྐྱུས་ན་ལུས་སློ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་
 གྲུབ་ཀྱང་སློ་ཡི་བདག་ཉིད་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། དེ་ལ་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་ཤི། རྒྱུ་པན་
 བྱེད་སློབ་མའི་ལུས་འཛིན་སློང་བའི་རང་རིག་གིས་ལུས་སློ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ལ། སྦྱིས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་གཞན་གྱི་
 ལུས་གྲུབ་པ་ན་སློ་ཡང་གྲུབ་པས་ལུས་སློ་གཉིས་ཀ་ཆད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་དེ་གང་ཟག་
 གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྦྱིས་བྱ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་སློ་དེ་ཡོད་ཀྱང་
 དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྦྱིས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
 གཞན་གྱི་ལུས་དང་སློ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སློ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པར་
 ཅན་དེའི་གཞན་གྱི་ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་གཞན་གྱི་སློ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང། སྒྲིན་སྒྲིང་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུང་པན་པ་འདི་ཆོ་སྡེ་
 དང་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་དགག་གཞི་སྣང་མི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པ་མངོན་སུམ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། དབང་མངོན་གྱིས་དགག་གཞི་
 སྣང་མི་རྒྱུ་དུ་དགག་པ་བྱེད་ན། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་དགག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱུང་མེད་པས་
 དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་
 ཡིན་ལ་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་ཤུགས་ལ་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ནི་བབ་ཅལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྤར་གྱི་རྟགས་མ་
 བྱུང་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་ཡང་དམིགས་ནས་སྟེ་བར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་གང་ཞིག་རྒྱུ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གཟུང་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོ་སྡེ་བྱི་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཞུགས་པས་དེ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆོ་སྡེ་
 བྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་ཆོ་སྡེ་བྱིའི་
 དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོ་སྡེ་བྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ཅམ་
 དེས་ཆོ་སྡེ་བྱི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཆོ་སྡེ་བྱི་མེད་དེ། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་སྟར་ན། ཆོ་སྡེ་བྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ཅམ་དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་ཆོ་སྡེ་བྱི་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར། བྱུང་བར་ཐལ་དངོས་
 པོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཤིང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱི་མ་སྟར་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལོག་པ་རྟོགས་སུ་བཞོད་ན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་
 གང་ལས་དོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་
 བྱུང་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་སྟར་བཤད་དེ། ཆོ་སྡེ་བྱི་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ལྟོག་པར་ངེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལོག་ན་ཡང་ཆོད་མ་གང་ལས་ཆོ་སྡེ་བྱི་

མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གང་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ན་དོན་དེ་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དོན་གང་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇམ་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དེ་ཉིད་དོན་དེ་མེད་པ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཆོ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱུགས་སྒྲུ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ན་སྒྲར་བཤད་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ་འགལ་ཞིག་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ཡང་ལྟ་སྐྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་སྒྲོ་བསངས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་འགལ་ཞིག་ལ་འབྱུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་མདོར་བརྟན་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཚད་མར་མཚུངས་པར་བསྐྱབས་པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྒྲར་འགལ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འབྱུལ་ནས་རྗེས་དཔག་རྣལ་མ་དེའི་རང་བཞིན་བྱོད་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་མཚན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱུགས་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་འབྱུལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་དེ་མེད་ན་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུང་ནས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་ནི་གཞལ་བུའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་

མཚུངས་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་
མར་འཛོག་པའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་ན་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡང་
གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་འོ་སྒོ་
ནས་ཚད་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྟེན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཟུང་བས་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཞལ་བར་ཁས་སྤང་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་སྟེ་འཛོན་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། སྟོན་པོ་
དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་སྟོན་པོ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཡང་སྟོན་པོ་དེ་ལས་སྟོན་འདོགས་གསར་དུ་གཙང་ཅུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་སྐོབ་ཅིང་སྟེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཞན་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའམ་གཟུང་དོན་ལས་
མ་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་འཛོན་རྟེན་བྱའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་ངས་པར་མི་སྐྱུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་
མས་སྟོག་པ་མེད་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་མེད་པར་
བསྟན་ཏོ། །དེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་མི་རིགས་པར་ངས་པའི་དོན་ཏེ། བྱ་རོག་དང་ཏིལ་
ཅམ་ཡང་མེད་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོགས་སྟེ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བྱུབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་ན་རེ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་
མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྱད་དུ་མཐོང་བ་ལས་མི་སྐྱུ་བའི་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟེ་
མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཟུར་ན་གནས་པའི་ཚོལ་བ་གཞན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལ་འཆད་དེ། འདིས་བྱེ་བྲག་སྐྱུ་བའི་འདོད་པ་
ཡང་ཁེགས་མོད། རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱིས་
པ་ཁྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་ཚད་མར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་དབང་མངོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བའི་
དོན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བྱ་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མཐོང་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་

བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་དང་མ་ལོང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་མེད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་
 ཐམས་ཅད་ བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། བྱི་རོལ་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ན་བྱི་རོལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མིག་བཙུམས་ཀྱང་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། རི་ལྟར་གཞན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་གཞན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐམས་ཅད་ དེ་གཉིས་
 རྩལ་གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལ་མི་སྦྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པར་
 གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྒྲར་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྟེན་མི་རིགས་པར་
 ཐམས་ཅད་ སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བཞུགས་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་དོན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་དོན་ནམ་ཤེས་
 པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་པན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ཁས་སྒྲངས་བ་རིགས་པ་ཡིན་པར་
 ཐམས་ཅད་ དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཏེ་དེ་ལ་ཆད་མར་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཆད་མར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་རྩིས་སུ་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྩིས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མའི་མཆན་
 ཉིད་མི་སྦྲུབ་དང་མི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འཛོག་པ་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩིས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་
 ཆད་མ་དང་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་གཉིས་སུ་
 བྱངས་ངེས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༢ སོ་སོའི་རྒྱལ་གཞན།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྒྱལ་གཞན་ལ་གཉིས། རང་གིས་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་
གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་མདོན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཐབས་སོ། །

དོན་ཚན་དང་པོ། རང་གིས་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཐབས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ།

གཅིག་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོན་སུམ་དང་། མདོན་སུམ་ལྟར་སྤྲད་དང་། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་
པར་བཞག་པའོ།

༡ མདོན་སུམ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ནོ།

1 མདོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་
བསལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་གི་བཞེད་པ་མདོ་ཙམ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འབད་མི་འབད་
དཔུང་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འབད་པར་སློབ་པ་གསུམ་གྱིས་
རིག་པར་བྱའོ།

མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་གི་བཞེད་པ་མདོ་ཙམ་དགོད་
པ།

དང་པོ་ནི་འབད་ལྟར་དུ་མདོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྟེན་པས་ཏེ། མདོན་སུམ་གྱིས་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་
དེ་ལྟར་མདོན་སུམ་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་མཚན་གཞི་གྱུ་བ་བྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཡང་རྗེས་སུ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ནི་མཚན་གཞི་འཕམ་མཚན་བྱ་རྗེས་

བཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་ལ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་ལ་བྲུལ་པ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་འི་ཆེད་དུ་བཅོད་པ་ཡིན་པས་དེ་
བཅོད་པ་འི་སྒྲ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་འི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འབད་མི་འབད་དཔུང་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་འི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་འི་རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་འབད། གཞན་
ལུགས་བཀག་པ་མི་འབད། དེས་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་འི་བཞེད་པ་ཉིད་རྩ་བ་འི་དགོངས་པར་འབད་པ་འི་བཟུལ་ལན་
རྒྱས་པ་ནི་སྒྲ་མ་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་འི་རྣམ་དེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོར་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་མཚོག་
གི་ལུགས་འབད་པར་སྒྲུབ་པ་འི་ཐོད་སྤྲོལ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ལྟར་སྤར་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་དེར་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་འདུག་ཅེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གསུང་རོ།

སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འབྲང་པར་སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ།
 གསུམ་པ་ལ། རང་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པར་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་ལ་མཚན་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བཞེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཛིག་བྱེད་མ་དེས་པར་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དེས་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་མི་བཞེད་ཅིང་།
 དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པར་བཞག་བྱ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དཔྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་
 སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་སྤར་མ་གྱུ་བ་པ་སྐྱབ་པར་
 ཞིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་བརྗོད་གྱི་སྒྲིའི་དོན་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་
 ལ་དེ་ལ་མཚན་གཞི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་སྤྲོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་
 རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མ་གྱུ་བ་པར་ཡང་དོན་དེ་དག་དེས་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མིང་དོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་མིང་ཅན་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གྱུ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་།
 སྤར་བཤད་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་གང་རུང་སྟེང་དུ་གྱུ་བ་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞུང་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འདི་
 དག་གིས་སྤར་མ་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱར་ཡོད། ཅེས་པའི་བརྟག་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཁོ་ནས་། མཚན་
 ཉིད་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤར་མཚོན་བྱ་གྱུ་བ་པ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་གང་
 ཡང་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་མི་འབྲང་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཛིག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེས་གྱུ་བ་པར་འདོད་
 པ་ཡང་མི་འབྲང་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བས་བྱུ་བ་ལ་དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འབྲུལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱུ་བ་པ་མི་འགྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་མཚོག་གི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱུ་འཛིན་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། ཞེས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིའི་དོན་ནི་
 རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དཔྱོད་པ་བས་ཀྱང་གྱུ་བ་བྱིན་པ་བྱང་གཞི་སྒྲོ་འཛིན་ཉན་
 ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་སྟེ་བྱུ་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་མ་གྱུ་བ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བྱུ་
 ཡིན་པར་ཆེས་ཞིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤར་མཚོན་བྱ་གྱུ་བ་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱོགས་

སྒྲ་མ་མ་ལོན་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་བརྗེད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐབས་གཉིས་ལས་མཚན་གཞི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བ་བྱུབ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗེད་ནས་མཚན་གཞི་སྟེ་
མཚན་བྱ་མངོན་སུམ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲ་མ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་
དོ། །དེའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །དཔེ་འདིའི་དོན་ཡང་མཚན་མཚན་དུ་མི་བཞེད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་མིང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་ཞི་བ་བཟང་པོ་ལྟར་མིང་འདིའི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དོན་འདིའི་མིང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་མིང་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་སྐབས་སུ་
མ་བབ་སྟེ། སྐྱར་ཚད་མའི་གངས་སོགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་འབྲུལ་པར་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་
བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མིང་ཅན་ད་དུང་མ་བྱུབ་པའི་
ཕྱིར། དགོས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་འདོད་
པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེའི་དོན་སྒྲ་མ་མ་ལོན་པ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ན་ཡང་འདོད་པའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མ་བསལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཐད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་ན་ཡང་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་
མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེའི་བརྗེད་བྱ་ཡིན་ལ།
སྒྲ་མ་དེའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་ན་བས་ཞེས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེའི་དོན་དུ་གྲགས་ཤིང་བྱུབ་པར་བྱུར་པ་རྗེས་སུ་བརྗེད་ནས་བྱུང་པར་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཕྱོགས་
གཞན་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བྱུབ་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་བྱུབ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བརྗེད་པར་བཏགས་ནས་
མཚན་བྱ་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེའི་དོན་དང་
མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རག་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །རིགས་པས་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྱུང་པར་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
ལ་བྱུབ་བམ། གཞི་མེད་པར་བྱུབ། ཕྱི་མ་མི་སྤྱིད་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་འདིས་སྒྲ་མ་མ་ལོན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་བྱུབ་
པར་འདོད། དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་འཐད་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་རག་འདི་ཉིད་ཀྱི་རག་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆོག་

ནུམས་ཀྱིས་འཐད་པར་བཟོད་པས་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་བཟོད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་
 བའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་
 གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ངེས་པར་སྟོས་པ་རིགས་མི་མཐུན་ནུམ་པར་བཅད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་
 ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ལ། དེ་གཞིར་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་སྟོས་པའི་གསལ་བྱ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་པ་སྟོས་
 པའི་ཡང་བསལ་བྱ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་འབྲུལ་པ་དེ་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡ་གྲུལ་རེ་རེས་གྲུབ་ཀྱང་།

ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སྟོས་ཏེ། དབང་པོ་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་རྟ་བུ་
 འབྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་
 ནོ། །སྤྱིའི་དོན་འདི་དག་ལ་དོན་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་ཚུལ་
 འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་
 ཚུལ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཚན་བྱ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེས་པར་དངོས་སུ་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་བདེ་བྲག་རྒྱ་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་དགོས་ན་འང་མ་བརྟན་པ་མིན་ཏེ།
 འདིའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པས་བརྟན་ཏོ། །མཚན་མཚོན་གཉིས་གང་རུང་
 གཅིག་དངོས་སུ་བརྟན་ན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུམ་འགྲེལ་དུ་མཚན་བྱ་དངོས་སུ་བརྟན་
 ཀྱང་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་མའི་སྟོ་ནས་ཤུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆད་མ་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་གྲུབ་ཟེན་ནས་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་བསལ་བྱ་ལ་ཆད་
 མ་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཟེན་ལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
 ཆད་མ་ནི་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོག་བྲལ་སྟོས་པས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསལ་ནས། མངོན་སུམ་ཆད་མར་
 མཚན་རྣམས་ལ། མ་འབྲུལ་བས་ཀྱང་དེ་རྟུན་རྣམས་ལ་གྲུལ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་རྣམས་ལ། རྟོག་བྲལ་

གྲིས་དེ་ལྟར་རྒྱས་ནས་འབྲུལ་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་ལ། བྲི་མས་དེ་ལྟར་རྒྱས་ན་
 སྒྲ་མ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུང་ན་ཡང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པས་ཡ་གྲུལ་གང་རུང་རེ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་
 བའི་ཆེ་ཅིག་ཤོས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བསྡེམས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །མ་འབྲུལ་པ་སྒྲོས་ན་མིག་སེར་གྲིས་ཉམས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
 པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཞིང་སྤང་ཞེན་
 གང་ལ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །མ་འབྲུལ་པ་སྒྲོས་པ་མེད་ན་ཁ་ཅིག་དེ་
 འདྲའི་ཤེས་པ་རྟོག་པར་ཞེན་ནས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་ཅུང་ལ་མི་སྒྲུབ་
 དང་། རྟོག་མེད་དུ་ཞེན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་དག་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲོས་པས་སྤངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་ཆེན་གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་འདི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་
 དུ་བྱས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། གཞན་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་བཞིན་སེམས་ཅུང་པའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བྱུང་མོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་མི་སྒྲུབ་ལ་འདོད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དུལ་བ་
 ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་སྒྲུབ་ལ་
 འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྲིས་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ།
 དེའི་སྡོག་སྒྲུབ་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་པར་དེ་དང་དེར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་ན་མ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཆོན་མི་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤང་བ་གཟུང་ཡུལ་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛོན་པས་འབྲུལ་
 པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་སྡོག་པར་མི་བཞེད་ན་རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་འབྲུལ་པར་
 བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་ལ་བཞེད་ན་དེ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ལ།
 འབྲུལ་ཚུལ་དེ་ལས་སྡོག་པས་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པས་ན་འབྲུལ་པའི་དོན་མི་
 སྐྱ་བ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་པར་
 འབྲུལ་བས་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་དེ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་མགོ་མཇུག་ཀྱན་ལ་སྐྱ་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་
 པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱ་བ་པ་སོགས་རྣམ་རིག་པ་ལ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་བརྟན་པར་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་མི་
 བརྟན་གྱི་དབང་གིས་འཛོག་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་འབྲུལ་བའི་
 དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་གྲུབ་ན་མདོ་སྤེལ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱར་དགོས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྟོག་པའི་དོན་དུ་མ་འབྲུལ་བ་
 སྐྱོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འབྲུལ་བ་སྐྱོས་པ་མ་མཛད་པར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མི་སྐྱ་བ་སྐྱོས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་རྟོག་པ་ཡན་ཆད་ཆ་
 འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་སྐྱ་བར་ཁས་སྒྲུབ་ཅུས་པར་འབྲུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དོན་
 གང་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱ་བར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱུན་མོང་བའི་ཆོས་གང་ལ་མི་སྐྱ་བ་དེ་ཡང་བྱུང་པར་ལ་མི་སྐྱ་བ་
 ཡིན་ལ། ཚད་མའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་གཅིག་ལ་བསྐྱེས་ན་སྐྱི་ལ་མི་སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 མེད་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུའི་རང་བཞིན་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ཆུའི་
 ཆ་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱ་བ་སྤངས་ལ། རྟོར་བྱ་ཡུག་དང་འོད་སྟོགས་ལ་ན་འདུག་པ་ལ་རྟོར་བྱ་འདུག་སྟམ་པ་ཡང་རྟོར་བྱ་

ཡོད་པའི་ཡུལ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ནོར་བུའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ། མཚན་ཕྱིད་ཀྱི་དུས་ན་
 ཉིན་ཕྱིད་ཀྱི་བུ་བྱུང་བར་མིས་པ་ཡང་དུས་ལ་འབྲུལ་པས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས། ཆ་གཞན་ལ་བསྐྱུས་ནས་སྟོགས་
 གཅིག་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་མི་སྟོན་དོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་
 སྤངས་པ་བཞིན་དུ། སྟོབ་དཔོན་འདི་དག་གྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་སྤངས་པར་བཞིན་པས་དེའི་དོན་དུ་མ་འབྲུལ་པ་
 སྟོས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་རུང་བ་ནི། མོར་བུ་སྟོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་རྟོགས་ལ། དུས་ལ་འབྲུལ་བ་དེར་མི་རུང་བ་ནི། དོགས་པའི་གནས་ཆུང་བས་མ་སྟོས་ལ། རང་བཞིན་ལ་
 འབྲུལ་བ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་འགལ་བ་འཛིན་པ་འབྲུལ་བས་ཆད་མར་
 མི་རུང་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བར་ཐལ། རུལ་ཕྱ་རབ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ལུགས་ལ། རུལ་ཕྱ་རབ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ་མི་རུང་བའི་
 ལུགས་ཇི་ཏྱར་འབད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་
 པའི་དོན་དེ། རུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་
 འཛིན་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་འཕམ། གོ་ས་སོ་སོར་གནས་པ། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འཕམ། བར་
 རྟོངས་དང་བཅས་པར་གནས་པ། བར་རྟོངས་མེད་པར་འཛིན་པ་འཕམ། དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གཟུང་དོན་
 གྱིས་བར་བཅད་ནས་གནས་པ་ལ། བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་པ། མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་
 ཡིན། སྟོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ཏྱ་ན་གོང་བུ་རུལ་ཕྱ་ན་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡང་
 དེས་བྱུབ་ལ། སྟོན་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དེ། བར་རྟོངས་དང་བར་རྟོངས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་
 མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་བཞི་པ་ཡང་མེད་དེ། ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱའི་རུལ་ཕྱ་རབ་བར་མ་ཆད་པར་
 མིག་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། རེག་རུལ་གྱིས་སྟོང་པར་ཁ་དོག་གི་རུལ་སྒྲུང་བ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདོད་དེ། དེ་ལ་
 རེག་བྱ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་འཛིན་པར་མི་འབྲུབ་པོ། །ཁ་དོག་རེག་བྱའི་ཡུལ་ན་
 གནས་པར་མཐོང་བས་ཡུལ་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། རེག་བྱ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་འགལ་ཡང་མིག་
 ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་ལ། དེ་མི་སྒྲུང་ན། དེའི་ཡུལ་ན་ཁ་དོག་ཡོད་པར་ཇི་ཏྱར་སྒྲུང་། དེས་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་

སྒོ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་མངོན་མ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་ནི། འབྲུལ་ཚུལ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀར་དུ་མེད་པས་མ་
འདྲེས་པ་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་རི་ལྟར་འབད། ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་ནི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་ལ། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་དེའི་ཆ་གཞན་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། ཆ་གཞན་དངོས་པོར་མེད་པ་
ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་རུང་ལ། ཆ་གཞན་ཆད་མ་དེས་མ་གཞལ་ན། ཆད་མ་གཞན་
པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་ཤེས་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུལ་བས། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་
པ་བསྒྲིག་པའི་དོ་དུ་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཅོ། །སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྒོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག །དུང་སེར་
འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས། ཁ་དོག་གི་ཆ་ལ་ཆད་མ་མིན་ཡང་། དབྱིབས་གྱི་ཆ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆད་མ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ། མ་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆ་གཅིག་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
ན། ཆ་གཞན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་པ་
མི་འབད་དེ། ཐ་སྙད་ལས་ཐ་སྙད་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་རང་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་སོ། །དབྱིབས་ནི། ཁ་དོག་ལས་རྫས་ཐ་
དད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པས། ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ན་དབྱིབས་ལ་མ་འབྲུལ་པར་ག་ལ་འབྱུང་། དུང་གི་སྒྲི
ཡང་། དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འཇུག་ལ། དུང་ཐོབ་པ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། སེར་
པོར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་འཛིན་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲིབ་པ་ཡིན་
པས་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་རུང་ངོ་།

རྣམ་འབྲེལ་དུ།

བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་འགལ་སྟོང་བ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་དབང་ཤེས་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་
པ་ན་ཚོགས་པའི་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་རྩལ་ཕྱན་སེལ་ལེ་བར་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་
རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམས་གྱི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་
དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསགས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
སྒྲིབ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྱིའི་སྒྱིད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་དེ་དབང་ཤེས་རྟོག་
པར་འདོད་པ་དག་ན་ཅེ། བྱེད་རང་གི་ལུང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སྒྲིབ་རྩལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་

བཤད་པས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ལ་དམིགས་པས་རྟོག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་
ཐལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་འཕངས་པའི་དང་པོ་ལ་བྱབ་པ་མ་གྱུབ་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ།

དོན་སྒྲིམ་ཁས་པའི་ལྷགས་འདི་དག།

རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་བསྟེན་བྱས་ནས།

སྒོ་གོས་ཀྱི་ཤེཾ་མོ་ལྟར།

ཤིན་རྒྱུ་པ་བས་རྟོགས་པར་བྱ།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཡན་ལག་གི་དོན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྒྲིལ་ནས་དབྱེ་
བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་སྒྲིལ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
མངོན་སུམ་ཐོག་མར་འཆད་ཅེས་པ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་
ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་
འོག་ནས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚན་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྷོག་ཀྱང་བསྟན་མོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གྲགས་ཤིང་རྟོག་པར་འདོད་པའི་དཔྱོད་པ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ནི་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་ཞེས་སམ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་རུང་རེ་རེ་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་སྒྲུབ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་
བསྟན་པ་དགོས་པར་མདོ་སྡེ་བཞེད་ལ། རྣམ་རིག་པའི་བཞེད་པ་ནི་ལྟར་ལྟར་ཡིན་ཅོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་
གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆ་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོབ་མ་ཁ་ཅིག་མཁས་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ན། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་སོམས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་སྒྲོག་པ་སྟེ་
ཁྱོད་རང་ལགས་པར་སོམས་ཤིག་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་སྒྲོས་པས་
གྲུབ་པོ། །འོན་མ་འབྲུལ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཅོ། །ཡང་མ་འབྲུལ་བ་སྒྲོས་པས་ཀྱང་
གྲུབ་ལ། འོན་རྟོག་བྲལ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ།

ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཅ་བར་རྗེས་སུ་བཤད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་འགྲེལ་པར་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་
མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་ཀྱིས་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེས་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་འབྲུལ་རྒྱ་རྟོན་ལ་ཡོད་པ་དང་།
མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་བས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་གྲུར་ཞུགས་པས་སྟོན་གིང་འགྲོ་བར་
སྣང་བ་གནས་ལ་ཡོད་པའི་སྟོན་ས་འབྲུགས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མིག་སེར་དང་མགལ་མེ་ཡན་མན་དུ་དབྱགས་པ་
དང་། རྟའི་བཞོན་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲུགས་པ་ཞེད་པ་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་རྟོན་པ་ལ་འཆད་
པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ཏེ། སྤར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དབང་པོ་ལ་འབྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཐད་
ལྟན་དུ་རབ་རིབ་དང་མུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་གྲུར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་དབང་པོའི་འབྱུར་བ་ནི་འབྲུགས་པ་
སྟེ་ཞེས་སོ། །འབྲུལ་རྒྱ་བཞི་པ་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་སྤར་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་དགོས་
སོ། །འབྲུལ་བའི་རྒྱ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་འབྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
སོ། །གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་དང་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བཞི་པས་མ་སྐྱེད་
པར་འདོད་པས་སེམས་ཅམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་མ་འབྲུལ་བ་
ནི་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་སྐྱེད་པའི་སྟོན་ས་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་
པ་རྣམས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་
སྟེ་བདུན་པོ་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་འཆད་པ་ན་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་འཆད་པར་
འབྱུར་རོ། །དེས་ཅ་བའི་ཆོག་དོན་ཅམ་རྗེས་ནས་བྲལ་བ་རྟོག་པ་འཆད་པ་ནི། བྲལ་བ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དོན་གཉིས་འདིའི་ཡུལ་
དུ་འདྲེར་རུང་བས་བརྗོད་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྒྲས་བརྗོད་
ཅིང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་འབྱུར་བའི་དོན་ནོ། །བྲལ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐབས་འདིའི་བྲལ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
བྱོད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་
འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་ཡང་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རྟོག་པ་

དེ་དང་བཅས་བཤོ། །དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ཆོས་ཅན། ཉོག་བཅས་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འབྲེར་རྒྱུ་མི་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འབྲེས་པའི་དོན་དང་འབྲེར་རྒྱུ་བའི་དོན་གང་ཡིན་རྒྱུ་བ་སྟོས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་ལ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་
 ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་གྲག་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་སྤྱི་དང་སྐྱེ་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོ་སྟེར་ཞབས་ཞུས་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་
 བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་སྤྱི་ཤར་ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་སྤྱི་ཤར་བ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་རྟོག་
 པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འབྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་རྒྱུ་རེ་རེ་ཤར་བ་
 བརྗོད་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་། བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་འབྲེར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་རྒྱུ་བ་སྟོས་
 སོ། །བརྗོད་ལ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་དོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། མི་རྟོག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་སྤྱི་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་
 དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ཅོ། །ངེས་ན་རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རྒྱུ་གཅིག་ངེས་པར་སྤྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱེ་དོན་འཛིན།
 དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྗོད།
 ཅེས་སོ།

2 མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་དང་། ཡིད་གྱི་མངོན་སྲུང་དང་། རང་
རིག་པའི་མངོན་སྲུང་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སྲུང་མོ།

(1) དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་།

དེ་ཡང་མངོན་སྲུང་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་མངོན་སྲུང་བཞག་
ལ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་དབང་བདག་སྟེན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་བདག་སྟེན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་མོ། །མདོ་སྟེ་པའི་བཞེད་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ཡང་
རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་ན། ཡིད་ཅམ་དང་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པའི་ཡིད་བདག་སྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་མངོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སྲུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དང་བརྟོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྤྱོད་ལོ། །

མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་སྲུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བཞུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། རོན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་འཕངས་པས་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རོན་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་རང་
མཚན་དང་དོན་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མིང་སྟོང་དང་དོན་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུལ་ས་སྟེས་པའི་རྟགས་གྱིས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་ལ་དབང་ཤེས་
གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་
པ་མ་བསྐྱུལ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟོད་བྱེད་བྱེད་འདྲེར་རུང་འཛིན་པ་དེར་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་
གྱི་མཐུལ་ས་ཡང་དག་པར་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་སྟེན་གྱི་སྟོན་ས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ནི་སྟོན་ལྟེན་ལས་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཤེས་ཞེས་སྟོས་ན་གཞུགས་དེ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྟེ་སྟེ་ཆོས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་སྤར་
ཏྱར་སྟོས་ཏེ། རའི་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་ཐུག་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱལ་པ་སྒྱུབ་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་དོན་གྱི་མཐུ་
ལས་སྒྲིལ་གྱང་མིང་དོན་འབྲེལ་བར་སྤར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་བྱལ་པ་ལ་བསྒྲོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆེད་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར་བྱལ་པ་མ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཆོ་གཞུགས་རང་མཆན་གྱི་སྟེང་ན་
གཞུགས་ཀྱི་མིང་རང་མཆན་པ་མེད་ཀྱང་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཆོ་མིང་དང་སྒྱུར་ནས་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་དོན་ལ་
ཡང་མིང་རང་མཆན་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ཏྱར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གྱང་སྒྱུར་ནས་འཛིན། ཡང་ཐོག་མར་མིང་རྒྱུད་གཞུང་
དོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དང་སྒྱུར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
གཞུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ན་འདྲར་རུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱོད་
གཞུགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྒྲིལ་པ་ན་གཞུགས་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤར་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་གཞུགས་དེ་གཞུང་དོན་དུ་
སྤར་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་མིང་རང་མཆན་དེ་ཡང་གཞུང་དོན་དུ་སྤར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཏྱར་ཡིན་ན་
གཞུགས་དེ་ལ་མིང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའམ། མི་གཅིག་གྱང་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་བའམ། ཡང་ན་བདག་གཅིག་གང་
རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དོན་གཞུགས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་བ་ཅིམ་མམ་སྒྲ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཏྱར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དོན་ཕྱོགས་སྤར་མ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་འདོད་པ་རི་ཏྱར་ཡིན་བཤད་ན།
ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་མིང་སྤར་བ་ཡིན་ལ་སྤར་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་རྟགས་ལ་བྱལ་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །རིག་པའི་ཆོས་ཏེ་སྟོའི་ཆོས་དབང་ཤེས་ལ་
ཤར་བའི་མིང་རང་མཆན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རེག་པ་དང་མི་ལྟན་པ་དོན་གྱིས་མ་
གཏད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་མིང་རང་མཆན་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་མིང་དེ་དོན་དག་ཏུ་འབྲེལ་བར་
སྒྱུར་བའི་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ནི། མིང་སྒྱུར་གྱི་སྟོན་ཆོས་ཅན། མིང་དེ་ལས་གྱང་དོན་

ནུས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། མིང་དོན་འབྲེལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་ལུ་མ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་མིང་
འབྲེལ་བར་རིག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་ནུས་པ་མ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་མིང་
འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གི་ནུས་པ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་ཉེར་
ལེན་གྱི་ལག་རྩིས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་གཞུགས་མིང་རང་མཆོན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་རྟེན་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མིང་རང་
མཆོན་གྱི་ནུས་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་གཞུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་
མིང་རང་མཆོན་མདུན་དུ་ནུས་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གཞུང་དོན་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་བས་
གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ནུས་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རོ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་
རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་གཞུང་དོན་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།
གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ནུས་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་རྩིས་སུ་
འབྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་དེའི་གཞུང་དོན་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྟེས་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རོ་
དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དོན་མ་གཏོགས་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་དམིགས་སྟེན་གཞུང་དོན་
དུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། མིང་ཆོས་ཅན། གཞུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་དོན་བཞི་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། ཡིན་དུ་
ཆུག་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ནུས་པ་གཏོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་དབང་ཤེས་གཞན་གཞུང་དོན་གྱི་སྟོན་སྒྲོལ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི་བདག་
སྟེན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་དེས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དོན་ལྡན་སྟོན་ལྡེའི་དབང་
ཤེས་དེས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་
གཅིག་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྡན་ཀའི་མིང་སྟོབ་པ་དང་དབང་ཤེས་ལྡན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་ཉ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་ལ་དབང་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དང་ཉ་ཅང་
ཐལ་བའི་གཏུན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་བསྐྱབ་པའི་

དོན་ནོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་གཞུགས་འདོན་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། མི་སྒྲོལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་གཞུང་དོན་དུ་
བྱེད་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆོ་མིང་མི་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚས་ཅན། མདོན་སྐྱུམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེར་རྒྱུ་འདོན་པའི་
ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་སྒྲིམ་ནི་མདོན་སྐྱུམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོན་སྐྱུམ་མ་ཡིན་
པ་ཁོ་ནའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཅིང་། རིགས་པ་མི་
ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ་བདུན་གྱི་ལྷགས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཐ་ན་འདར་ཀྱན་འགོ་ལྔ་འབྱུང་བས་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་
རྟོག་རྣམས་ཐ་དད་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཐ་དད་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་དགོས་
པས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་
རེ་རེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ།

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས།

རིམས་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས།

ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ནི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུ་ཙོར་སྒྲུ་བ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་རྟོག་སྦྱེས་པ་མདོན་སྐྱུམ་ཚད་མས་འབྲུབ་པས་རྟགས་
དེ་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཐ་དད་དུག་ཅིག་ཅར་སྦྱེས་ན་གཅིག་གཙོ་བོ་དང་
གཞན་རྣམས་འཁོར་དང་གཙོ་བོ་གཅིག་ལས་མི་འདུག་པ་སོགས་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་དི་ལྟར་འབྲུབ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་
སོགས་ཤིག །

ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་མཁས་པར་རྟོམ།

རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཤེག་ །

གཞུང་ལྷགས་གདམས་པར་འཆར་བས་དབེན།

ཀྱི་མ་གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་འགལ་ན་ཡུལ་གང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རོན་
རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉེ་བ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་སྤྱི་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྒྱ་གང་
ལས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལ་གཟུང་རྣམ་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྒྱ་ལ་མི་ཟློས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱི་ལ་བྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་དབང་ཤེས་འགལ་ཞིག་དང་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་དང་སྐྱེན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་
ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་འགལ་
ཞིག་དང་ཞེས་སྟོས་སོ། རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བར་འདོད་ཅིང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་གྱུར་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་
དཔག་གིས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའམ་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ་ཕ་བའི་
མི་རྟག་པ་སོ་སྟེ་འགལ་ཞིག་གིས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རང་མཚན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དངོས་
རྟོགས་ཀྱི་དོན་དེ་སྐབས་དེར་དོན་སྤྱི་ལས་གཞན་མེད་ལ། དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རང་མཚན་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ནས་དབང་ཤེས་ལྟར་
གསལ་བར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་གང་སྣང་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཀྱན་ལ་མིང་དོན་འབྲེལ་
པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བརྟམ་བྱང་བ་འགལ་ཞིག་ལ་མིང་དང་དོན་ལྷན་ཅིག་གམ་བརྟམ་ལ་མ་
བྱང་བ་འགལ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ནི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྣང་
བ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟོགས་ལས་བྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྐྱབས་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་
སོ་སོར་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་བར་གྲུབ་པས་རྟོག་བྱལ་དུ་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
མི། དབང་ཤེས་མིང་རང་མཚན་དང་དོན་སྦྱར་བ་མི་འབྲེལ་པར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཡང་མིང་སྤྱི་དང་དོན་སྦྱར་བ་
མི་འབྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མདོན་སྤུམ་གྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་རང་མཚན་ནི་འཛིན་ཅིང་དེས་པན་པ་ཉི་
བར་སྦྱོར་བ་ནའང་དོན་ལས་གཞན་ཡང་སྦྱ་སྦྱོར་ཞིང་དཔན་པ་ལ་བརྟོས་པར་བཤལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་མིང་དོན་
སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བར་དུ་དཔན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པར་བཤལ། གཟུང་དོན་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཞིག་དེ་འཛིན་པ་བརྟེན་པ་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར། བཤལ་བ་གཉིས་པོའི་དོན་
ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་ན་མིང་སྤྱི་ཤར་བ་ཕྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཉི་ན་དོན་ལས་དངོས་སུ་
མི་སྤྱེ་བར་བཤལ་བའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རལ་བ་སྤྱིའི་བྱལ་པ་སྤྱི་པ་དང་། རལ་བ་གཉིས་པའི་བྱལ་པ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་མིང་བྱན་པ་སྟོན་དུ་སོང་དགོས་པར་ཐལ། གང་གི་
སྟེང་ན་བརྟུར་བའི་དུས་ན་གོམས་པའི་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མ་བྱན་པར་ཏེ་མིང་སྟོན་བྱན་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ནི་མིང་
དོན་དེ་སྟོར་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོ་སྤྱིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལས་གཞན་སྤམ་བུ་ཞེས་
པའི་བརྟུར་མ་བྱས་ཤིང་མིང་དེ་མ་བྱན་པས་དེ་གཉིས་མིང་དོན་དུ་སྟུར་ནས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་
ལ་བྱལ་པ་མེད་དེ་བརྟུར་བྱན་པ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དོན་དང་བརྟུར་བྱན་པ་དུས་མཉམ་པས་དོན་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྟེའོ་ཞེ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཆོན་འཛིན་པ་དེའི་བརྟུར་བྱན་པ་ལ་བསྟོས་ན་དེའི་གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྟེ་བས་
བྱལ་པར་ཐལ། དོན་གྱི་ཉི་བར་སྟོར་བ་རུང་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་རང་མཆོན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་པན་
བཀགས་ཤིང་བྱས་པའི་ནང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བརྟུར་བྱན་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྱིའི་བྱལ་པར་
རང་གི་སྟོན་ནས་མིང་གི་སྤྱི་སྟོན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རང་མཆོན་གྱི་མིང་དོན་སྟུར་ནས་འཛིན་
པ་དེ་དོན་རང་མཆོན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེས་མ་བྱས་ན་དོན་རང་མཆོན་དེའི་སྟོན་ནས་མིང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནོ། །དོན་ནི་ཐོག་མར་དོན་དག་པ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དེའི་རྗེས་སུ་བརྟུར་སྟེས་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་རང་མཆོན་མཐོང་བས་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་བྱས་ནས་ཐོག་མར་མིང་སྟོན་བྱན། དེ་ནས་
མིང་དོན་སྟུར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོ་གཅིག་གིས་སྟེ་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་ཡང་བྱེད་དེའི་མིང་དོན་སྟེལ་ནས་འཛིན་

ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་རང་མཚན་བརྟན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་
མི་ཕན་པར་བྱོད་གྱིས་དངོས་སུ་ཁས་བླང་དགོས་པ་དེས་ན་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་ཕན་
པ་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་དང་དོན་རང་མཚན་
བརྟན་པས་བར་དུ་ཚད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། འདྲ་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བརྟན་
བྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་བརྟན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པས་བརྟན་པ་ལ་བརྟོས་
ཀྱང་དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བམི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་མཐོང་བ་བརྟན་པ་ལ་བརྟོས་ན་དོན་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་
བྱས་པས་ཚད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་སང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་དབང་སྒོ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། བྱོད་གང་སྟོན་
སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་དངོས་སུ་དབང་སྒོའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་ཞིང་བརྟན་སང་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བྱོད་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་སྐྱེ་བྱི་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མིང་
དོན་སྒྱུར་ནས་འཛིན་ན་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་གང་འཛིན་ཡང་མིང་དོན་སྒྱུར་ནས་འཛིན་དགོས་པས་དོན་གྱི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་མིང་བྱས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དབང་ཤེས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་
དོ། བྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་ལ་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་གྱི་སྐྱོན་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་མི་དོན་སྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་རྟ་བུ་ཞིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྐྱེ་བྱི་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་
དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟན་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་
བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པར་འཐད་པར་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བྱི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་
གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། དོན་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་མས་བརྟན་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
སྟོན་ཅིག་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དོན་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་བྱས་པ་དང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱིས་དབང་སྒོ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་

མི་སྐྱེད་པ་དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡང་མིག་སྒྲོས་མཚོན་པའི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་སྒྲོས་དོན་གྱིས་དེ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲོས་རེས་འགའ་དོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་དོན་མེད་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་ཚས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ། དེས་སྐྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དེས་སྒྲོ་སྐྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མི་སྐྱོར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟ་བླན་པ་སང་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དེ་བླན་པ་དངོས་སུ་སང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་བླན་
 པ་སང་པ་དོན་ལ་བསྐྱོས་པས་དོན་མེད་ན་ཡང་མིག་སྒྲོར་འགྱུར། ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟོད་ཅེ་ན། དོན་གྱིས་བླན་པ་སང་
 པར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ལོག་ཅིང་དབང་ཤེས་ཕྱིས་བླན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་དགོས་པ་མེད་
 པའོ།

གསུམ་པ་ནི། མིང་བླན་པ་ལ་བསྐྱོས་ན་སྤར་གྱི་གཞོད་པ་དེ་དག་དུ་འགྱུར་བས་གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་
 བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ཚས་ཅན། སྐྱོད་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་
 གཟུགས་ཀྱི་མིང་གི་བརྟོད་པ་བླན་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་ཕན་པ་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བས་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། སྐྱོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པར་
 གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའི་བརྟ་བླན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཡང་
 ཁས་སྤངས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་མིང་གི་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་མི་སྒྲོས་ན་མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡིན་ན་མིང་གི་སྤྱི་ཤར་དགོས་པས་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྤྱང་ཞིང་། དེས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའོད་པ་བས་དབང་ཤེས་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་སྤྱང་བར་ཡང་
 ཁས་སྤངས་ལ། མིང་སྐྱོར་རྟོག་པར་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཁས་སྤང་དང་འགལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དོན་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
 ཅི། མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་ཡང་དོན་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི་དབང་ཤེས་དོན་སྐྱོར་
 རྟོག་པ་ཡིན་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་སུ་གཞན་གོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་

ཆོས་དབྱིག་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བུ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གཉིས་བསྟོས་
 ས་བསྟོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྐྱེས་བུ་དབྱིག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་ཐ་སྙད་ནི་དང་
 པོར་སོ་སོར་བཟུང་སྟེ་དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱིག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པ་བྱས་ན་
 དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་སོ་སོར་འཛིན་ཅུས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ཅུས་ན་བསྟོམས་ནས་ཀྱང་
 འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོར་
 འཛིན་པའི་ཅུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་སོ་སོར་གཟུང་བ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 བསྟོམས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཞོད་མ་ཐག་པ་དེའི་
 ལྷོག་བྱབ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་ན་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པས་བྱབ་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 བསྟོམས་ནས་འཛིན་ན་སོ་སོར་འཛིན་ཅུས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟོམས་པ་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་
 རྩ་བའི་རྟགས་བཞོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྟོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པའི་
 ཅུས་པའི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷོག་བྱབ་ཀྱི་
 དཔེ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་བྱབ་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་བྱང་པར་ཅན་
 དང་རྩ་དང་རྩ་ཅན་ལྟ་བུ་གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱིག་པ་དང་དབྱིག་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་
 ལྷན་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་
 སྙད་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་བསྟོམས་ནས་འཛིན་ཅུས་པས་བྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆོས་འགའ་ཞིག་
 གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་ཡང་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་པའི་ཅུས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན་བསྟོམས་ནས་ཀྱང་འཛིན་ཤེས་པས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་
 ན་སོ་སོར་འཛིན་ཅུས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཞེས་ལྷོག་བྱབ་ཀྱི་དཔེ་བརྟན་པའོ། །བྱང་ཆོས་དབྱིག་པས་བྱང་
 གཞི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་བརྟགས་ནས་རྟོག་པས་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སུ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་འགོ་བརྟན་པ་ནི་བྱང་
 གཞི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་རྗེད་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་སྐྱེས་བུ་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་སོ་
 སོར་མི་ཤེས་ན་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པར་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་འཛིན་ཅུས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྟོམས་ནས་

འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་
པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་སྟེ། སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ།
བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་ན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱང་གྱིས་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་རིགས་དོན་གཞན་དང་དཀར་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་འགྲོ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ལང་དག་ནི་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སུ་འཛིན་རྣམ་པ་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དག་ཁྱོད་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་བསྐྱེམས་ཤིང་སྦྱར་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་ལག་པ་དེ་
ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་དང་ལོ་མ་དག་ལྟར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་ན་སྤར་དེ་
ལྟར་ཡོད་པ་ཕྱིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་། བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཚོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པས་མཆོམས་སྤར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུག་པ་དང་སྦྱེས་བྱ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་རྟོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
དབྱུག་པ་དང་སྦྱེས་བྱ་སོགས་གང་ལ་རྣམས་ཐ་དད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱང་གཞི་བྱང་
ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སོ་སོར་འཛིན་རྣམ་པར་རི་
ལྟར་འགྱུར་མི་རྣམས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཙོ། །བྱབ་སྟེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སོ་
སོར་འཛིན་ཤེས་ན་བརྟུན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དུས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་བརྟུན་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་
རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བརྟུན་དང་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་
སྟོང་པ་ཅ་བའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་དེ་སྦྱབ་པའི་བྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སྤྱར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སྦྱར་བ་འདི་ཅམ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པ་འི་རྒྱས་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཞེས་པ་ཐལ་བ་འོག་མ་དུ་མ་
 ལ་འདོད་པ་འི་གཞོན་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་པོ་འི་ཤེས་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 རྟོག་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་འི་རྒྱ་
 མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་གྱུར་དཔོག་རྒྱས་པ་དང་གཟུང་དོན་ལ་མི་
 རྟོས་པ་དང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་རིམ་པ་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི་གོང་དུ་ཡུལ་གྱི་ཞེས་
 སོ། །ཐལ་བ་དེ་དག་འདོད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཉི་བའི་སྟོབས་ལས་སྦྱེས་
 པ་འི་ཕྱིར། ཡང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འོང་དང་དངོས་པོ་འི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་འཛིན་པ་དང་རྟོག་
 གྱུར་མི་དཔོག་པ་དང་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལ་བསྟོས་པ་དང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་
 ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པ་འི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་ལ་རང་རིག་མདོན་སྤྲུལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་
 ཐལ་བ་ཕྱ་ཕྱི་དེ་དག་གི་སྟོག་སྟོགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་
 པས་བསྟོམས་ནས་ཀྱང་འཛིན་མི་ཤེས་པ་འི་བྱུང་བ་མ་དེས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྟུན་ནས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་གོམས་པ་འི་འཛིན་བདེ་མོ་སོ་སོར་མདོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་པོ་འི་ཤེས་པས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་
 པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟུར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་གཟུང་ཡང་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྟོམས་ནས་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པ་འི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་བཞི་པོ་ཇི་སྟོན་བཤད་པ་སོ་སོར་མི་འཛིན་པ་འི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་དང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་འདས་པ་
 དང་སྐྱའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་དང་དངོས་པོ་འི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་འི་
 ཤེས་པ་འི་སྟེ་བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་འི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ་སོར་འདུས་བྱས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོམས་ནས་མི་

འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྦྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་
བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་
གྱིས་འདོགས་ཤིང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་རུང་ཡུལ་ན་ཉེ་བ་ཡི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་ལ་
བསྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པས་བསྐྱད་ན་སྟེ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀས་ལྷོག་ལྷོགས་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོ། །ཡང་གི་སྦྱས་རིགས་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་ན་འདིར་སྤར་བསྟན་པ་ལས་སྦྱོན་གཞན་ཡང་གསོག་པར་བྱེད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཞན་གསོག་པས་གཞན་ཡང་ཞེས་སོ། །ཐལ་བ་དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རྟེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ཆང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་
གྱིས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱང་པར་བྱེད་ཚོས་དང་བྱང་གཞི་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྟོག་པས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྟེ་རྟོག་པ་དེས་བཅུག་ཅིང་བཏགས་པ་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བའི་
རྟགས་སུ་དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་བཏགས་པ་ཅམ་འཛིན་པ་གང་རུང་ངོ། །རྟགས་ཁས་བླངས། བྱང་པ་
ཆང་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཆང་མས་བསལ་ནས་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་མོ། །ཐལ་བའི་
མཐུན་དཔེ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞིན་མོ། །ཡང་ནི་དུས་ཤིས་ཞེས་པ་ལོ། །འདོད་པས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པས་དམ་བཅའ་
ཆང་མའི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བཟླ་བར་བྱའོ་སྟུང་ནས་མིག་སྟེ་བ་ན་གཞུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་སྟེ་ལ།
བཟླ་བར་མི་བྱའོ་སྟུང་ནས་མིག་བཅུམས་པ་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ་དེ་ནི་བདག་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་
དབང་ལས་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་
པ་ཆང་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཐལ་ལྷོག་གཉིས་ཀའི་བྱབ་པ་སྦྱབ་པ་ནི། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་ལྷོག་བྱེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་བཏགས་པས་འཇུག་པ་དང་བསྐྱོག་པར་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་

བའི་དམ་བཅའ་ཚད་མའི་བསལ་བར་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུགས་ཚས་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྐྱང་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་
 སྒོ་ནི་ཚས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱང་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཚུགས་པ་ཚད་
 བའི་ཚེ་བསྐྱང་ལ་བསྐྱང་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསྐྱང་གི་སྒོ་བསྒྲོག་ཅིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རྟ་རྒྱུན་མ་པར་བཏགས་ཀྱང་
 རྟ་རྒྱུན་མ་མཐོང་བར་བསྐྱང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ལ་འདོད་པས་མི་ལྷོག་པ་དང་། ཕྱི་མའི་
 འདོད་པས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲུལ་བ་འདི་ཚས་ཅན། གཟུང་དོན་
 ཉེ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཡང་འབྱུར་བར་ཐལ། བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་ཚུགས་ལ་འགལ་བྱུང་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་ནོ། །རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ཀྱན་གྱི་རྟགས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྤྲང་དང་།
 བྱུང་པ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་དང་སྐབས་ཀྱན་རྟ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་བ་གཉིས་
 པའི་དམ་བཅའ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་པ་དཔྱད་པ་བ་རང་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་
 མོ། །ཐལ་ལྷོག་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་བསྐྱང་དོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ལ་བསྟོས་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུགས་སྤྲུལ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། དཔྱད་པ་བ་ན་རེ། རྟོག་པ་
 ལ་དེའོ་སྟམ་པ་རྒྱུད་རིང་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། འདིའོ་སྟམ་པ་མདུན་ན་ཉེ་བ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་དབང་ཤེས་དེའོ་
 སྟམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། འདིའོ་སྟམ་པ་ལ་བརྗོད་ན་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་བ་
 བྱུང་དོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འདིའོ་སྟམ་དུ་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་
 གྱི་དེ་ལས་གཞན་དེའོ་སྟམ་པའི་འཇུག་པ་མིན་པས་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་བཤད་པ་ནི་འདིའོ་སྟམ་པ་ལ་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་བསྐྱང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་བར་མི་འབྱུར་ལ་དཔྱད་པ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་འདིའོ་སྟམ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་སུམ་ནི། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེགས་པ་ཅན་པ་ནི་དཔྱད་པ་
 བས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འདི་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་པ་ལས་སྟེས་པའི་
 ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་
 འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་འདྲའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཙ་
བ་དང་། འགེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་
ནས་རྒྱ་མཚན་བདེན་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་སྟམ་པ་ལི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་འཛིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། མིག་གི་བྱེད་པ་
མེད་པར་ཐུན་ཁུང་དུ་བྱུང་པ་ལ་ལྷན་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་དེ་རིང་གི་བྱུང་པ་སྟོན་པོའོ་སྟམ་པ་ལི་ཁ་དོག་
ལ་དམིགས་པ་ལི་སྟོ་དེར་འགྱུར་བ་ལི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་རྟགས་ཚད་མལོ། ཀྱང་གི་སྒྲས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
བྱུང་པ་མཐོང་བ་ལི་རྗེས་སུ་མིག་བཅུམས་ནས་འདི་བྱུང་པ་ལོ་སྟམ་པ་ལི་རྟོག་པ་སྟུང་དོ། །མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་ཆོ་གཟུང་
དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱུང་པ་ལོ་ཞེས་རྟོག་པས་བྱུང་པ་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུན་ཁུང་གི་འདི་དེ་རིང་
གི་བྱུང་པ་སྟོན་པོའོ་སྟམ་པ་ལི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བྱུང་པ་དང་དེའི་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་སྟགས་སྟོང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་
པར་ཐལ། དེ་ནམས་སྟོང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པར་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སྟགས་པ་ལི་ཡེ་མེད་དང་ཐ་དད་པ་ལི་ཁྲུང་པར་
མེད་པ་ལི་ཕྱིར། ལའང་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ལི་འདིའོ་སྟམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་
ཐལ། སྟོང་གི་གཟུང་དོན་འཛིན་ན་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དེ་འཛིན་དགོས་པ་ལ་དེའི་ཆོ་ཁ་དོག་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐུན་ཁུང་དུ་ལྷན་ཤེས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ལས་འདི་དེ་རིང་གི་བྱུང་པ་
སྟོན་པོའོ་སྟམ་པ་སྟེས་པ་ལི་ཆོ་ཁ་དོག་དེ་དབང་མངོན་གི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན་ལྷན་ཤེས་དེས་གཟུང་དགོས་པ་ལ་
དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་དེའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
ནི། བཤད་པ་སྟུ་མ་ལྟར་སྟུར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ཁ་དོག་དེ་དེའི་ཆོ་དབང་ཤེས་གི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན་
གཞན་མེད་པས་ལྷན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། ཐུན་ཁུང་གི་བྱུང་པ་ལི་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དེ་ཆོས་
ཅན། ལྷན་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་གི་སྟོ་ནས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བདག་རྟེན་ལྷན་ལ་བརྟེན་པ་ལི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལི་དོན་
ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་བ་ཁས་སྒྲངས་སོ།།

རྟགས་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྟན་པ་ནི་ཁ་དོག་དེ་རང་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལི་ཤེས་པ་བསྟེད་ཅིང་མི་ཉེ་
བ་ལི་ཤེས་པ་མི་སྟེད་ཀྱང་གཟུང་དོན་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་རི་ལྟར་

མཚུངས་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དེ་ལུས་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དེའི་
རྣམ་པ་ནི་ལུས་ཤེས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་
ཆོག་པ་གཅིག་པས་ཁ་དོག་གི་རེག་བྱ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ལུས་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་
བརྒྱུད་པས་ཕན་པ་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་ནི་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་བ་རང་གི་
དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པ་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྒྲེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་
བ་ཁས་སྤངས་སོ།།

དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཁ་དོག་གིས་ལུས་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་གཏོང་ཅིང་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིའི་
སྣམ་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་རེག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུན་ཁུང་དུ་རེག་བྱ་ལ་རེག་
པ་ལས་ཀྱང་འདི་བྱམ་པ་སྒྲོན་པོའི་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པར་ཐལ། འདིའི་སྣམ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་མངོན་སུམ་
དུ་མི་རེག་པ་འདི་ཕྱིར། སྤྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་བ་ཁས་སྤངས་སོ། །ལུན་ཁུང་གི་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་ཆོས་
ཅན། རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་བྱུད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་ནི་ཙ་བ་ཉྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་སྤྲུལ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཙ་བ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་དང་རེག་པ་
ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྣམ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཡིན་པས་རེག་པའི་རྣམ་དེ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་
རྣམ་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་འཛིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ན་འདིའི་སྣམ་པའི་ཁ་དོག་གི་སྤྱོ་ལ་རེག་
བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་དུ་བྱོགས་སྤྲུལ་མས་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྦྱར་རྟེ། བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ཅིང་
གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ཕྱི་མ་ཉྟར་ན་འདི་དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་སྒྲོན་པོའི་སྣམ་
པའི་གཟུང་དོན་དུ་རེག་བྱ་མི་ཉི་བར་དེ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ཁ་དོག་གི་རྣམ་ནི་རེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་རེག་བྱའི་རྣམ་ལ་རེག་
ནས་རེག་བྱ་འཛིན་རྟོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ཙ་བ་ནི། ཁ་དོག་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ་དོན་སྤྱི་ཅམ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རེག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ལུས་དབང་གི་བདག་རྟེན་ལས་མ་སྤྱེས་འི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་སྤྲུལ་སྤངས་
པའི་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ནི་དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་སྒྲོན་པོའི་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱོ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་

གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འགྲེལ་པ་ནི་འདི་བྱམ་པ་སྤྲོན་པོའི་སྣམ་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་བྱའི་རྣམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་པའི་དབང་པོ་བདག་ཀྱིས་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་
 པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་སྤྲོན་པོའི་སྣམ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན། ཁྱོད་ལ་ཁ་དོག་གྲང་སྣང་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའོ་སྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བ་དེས་ན་བྱམ་པ་སྤྲོན་པོའི་སྣམ་
 པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྤྲུལ་སྤངས་པའི་ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་པར་གཞུགས་དང་རེག་བྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དབང་ཤེས་སོ་སོས་གཟུང་བའི་
 གཞུགས་དང་རེག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཁ་དོག་དྲན་པའི་དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུན་
 ཁུང་དུ་འདི་དེ་རིང་གི་བྱམ་པོའི་སྣམ་པ་ཅམ་ནི་ཉིན་པར་གྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོན་པོའི་
 སྣམ་པ་ནི། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་སོ།

གཉིས་པ་སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་
 ཅི། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དཔྱེད་པ་བ་
 ན་དེ།

སྐྱ་ཡི་རྒྱུས་འཇུག་མ་གཏོགས་པ།
 ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་མིན།
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དང་ནི།
 ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན།

ཞེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཆོ་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཡིད་ཀྱིས་དོན་དང་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་དོན་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། ལྟ་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དག་པ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
 རས་དེ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་བདེ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོ་ཡང་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་དེའི་
 མིང་གི་སྐྱ་དྲན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོན་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དག་པ་པ་མཐོང་སྤྱུང་གིས་མཐོང་བ་ལས་བརྟུན་བ་ཕྱོན་དུ་སོང་ནས་དེའི་
 མིང་བློན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིས་རྟོན་དག་པ་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟུན་པ་དང་། དེའི་མིང་
 བློན་པ་རྣམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགོ་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱོག་པ་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་ཕྱིར་ཞབས་ཞུས་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྐྱེའི་བྱུང་པར་བཏགས་པ་རི་ལྟར་
 བློན་ཏེ་བློན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། སྟོན་ཕྱིར་བ་དེ་མིང་གིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཐོང་སྤྱུང་གིས་རྟོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་གིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དང་རྟོན་སྟོན་ཕྱིར་བ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་ཅིང་
 རིག་པ་དེ་རི་ལྟར་མི་འབད་པར་ཐལ། བརྟུན་དེ་མ་བློན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དག་པ་པ་མཐོང་བ་ཕྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་མིང་
 འཛིན་པ་མི་སྟོན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟོན་དག་མཐོང་སྤྱུང་དང་། མིང་འཛིན་པ་བརྟུན་པའི་རྟུ་འབྲས་དང་དག་མཐོང་ཕྱི་
 མ་དང་བརྟུན་པ་དངོས་ཀྱི་རྟུ་འབྲས་སུ་སྐྱབ་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྤྲངས་བརྟུན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པ་ན་མིང་རང་གི་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་མིང་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟུན་པའི་སྟོ་ནས་རྟོན་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་
 ཤེས་པས་མཚོན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རྟོན་ངེས་པ་མི་
 སྟོན་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཁས་སྤྲངས་བརྟུན་ནས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་བརྟུན་པ་ཐོས་པ་ཡང་ཕྱོག་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། སྐྱ་དང་རྟོན་གང་ཤེས་པས་འཛིན་
 པ་ན་ཡང་རང་མིང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆེ་སྐྱ་དེའི་མིང་སྐྱ་གཉིས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་དབང་ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་པོ་ལས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤྲངས། ཡང་དབང་
 ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐོས་པ་མི་སྟོན་པར་ཐལ། རྟོན་དག་པ་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་མེད་ན་རྟོན་གང་གི་
 ཡང་མིང་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་བློན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲུལ་དང་ཐལ་བ་ཁས་སྤྲངས། རྟགས་ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྟུན་སུ་རྟོན་དག་པ་པ་མཐོང་བ། ཕྱོན་དུ་སོང་བ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་
 སུ་རྟོན་གྱི་བྱུང་པར་རུང་ཡུལ་ན་ཉེ་བ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཐོང་བའི་སྐྱ་བློན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ན། མེ་དང་དུ་
 བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མེ་ཡང་ངེས་པ་ཕྱོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟུན་གོམས་པའི་སྐྱེས་བྱ་

འདིས་དོན་གང་གི་ཡང་མིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་པར་མི་བློན་པར་ཐལ། སྒྲ་གཟུང་བ་མེད་པར་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་དོན་དག་
པ་བ་མཐོང་ན་ཡང་སྒྲ་མི་བློན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ་མ་དང་ཐལ་བ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། མིང་དོན་སྦྱར་བ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། མིང་བློན་པ་མི་སྲིད་དེ་མ་བློན་ན་ཡང་མིང་དོན་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྤང་སྒྲ་མ་ལྟར་
རྟོ། །འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མིང་དོན་སྦྱར་བ་མི་སྲིད་དེ་མ་སྦྱར་ན་དོན་གང་
ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སྦྱར་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིང་འཛིན་པ་བརྟན་བཤུགས་
བརྟེན་གྱི་བརྟན་བློན་པ་དོན་རྒྱུད་པ་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་མ་མཐོང་ཡང་དོན་རྒྱུད་ལུས་དེ་ན་ཉི་
བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བརྟན་པའི་བག་ཆགས་སང་པར་བྱས་པ་དེས་བརྟན་བློན་པར་འགྱུར་གྱི་
དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་རྒྱུད་ལུས་ན་ཉི་བ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་བློན་བྱེད་མ་ཡིན་
ཏེ་མིང་དོན་དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་
གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །བློགས་ཆོས་སྒྱུབ་པ་ནི། དེ་མེད་དེ་དེ་ཡོད་ན་བརྟན་མི་ཤེས་པས་གྱུང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
གྱུབ་དགོས་པ་ལ་བརྟན་མ་མཐོང་བ་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟན་མ་སྦྱར་བའི་སྒྲ་རོལ་རྒྱ་
མེད་གྱུང་བརྟན་པའི་དུས་སུ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་སྟེས་ཏེ་གོ་ས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟན་དུས་སུ་
སྟེས་པའི་གྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེས་བྱའི་འདོད་པས་ནི་བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྱུབ་ཏེ་སྟེས་
བྱའི་འདོད་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་རྟོ། །ཞེ་ན་ནི་གཞན་བརྟན་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་
ཡང་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟན་བྱས་ཕྱིན་ཆད་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་རང་གི་མིང་དང་འབྲེལ་
བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱི་གཉིས་ཀའི་ཏྲགས་དང་ཐལ་བ་ཁས་
སྤངས་སོ། །བྱུབ་པ་མ་གྱུབ་ཏེ་བརྟན་པའི་སྟེས་བྱའི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དེ་མིང་དང་འབྲེལ་བར་སྤང་། མ་བྱས་པ་
ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། སྟེས་བྱ་སོ་སོའི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་གྱི་བདག་ཉིད་སྤང་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དང་པ་འགལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིན་ན་བྱི་རོལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་གནས་

པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིང་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་སྐྱགས་སུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་
ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་མ་སྦྱར་བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
དག་པ་བ་མཐོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྦྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱབ་བྱེད་དངོས་དང་། དབང་ཤེས་
རྟོག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྩྱེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བ་དང་།
དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་སྦྱབ་པ་ལས། ཡང་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱེད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བད་ལ་མ་བྱང་བས་བ་སྟངས་མ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་པས་
ཆེར་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆེག་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་
སུམ་གྱིས་རི་རྟུར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་ཤེས་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་འདིའོ་སྟམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རྟོག་པའི་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་
འདིའོ་སྟམ་པའི་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་མེད་པས་གནས་པ་ན་འང་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བ་གང་ཞིག་
མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་དབང་སྦྱེས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གཡོ་བ་
མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སེམས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་མོ། །འདིས་ནི་དཔྱེད་པ་བ་དབང་ཤེས་ལ་འདིའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པས་བྱུབ་
པར་འདོད་པ་མི་འབྲད་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་
དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཏིང་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་ངང་ཉིད་ནས་སྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོག་པས་དབྱེད་སྒོམ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་དོན་

ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདིར་སེམས་བསྐྱུས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དབང་ཤེས་འགག་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་དཔྱད་པ་བ་ལ་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་གང་དུ་གཟུང་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅོ། ཞི་གནས་ལ་གནས་
བཞིན་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འདིར་དཔེར་དགོད་པ་དོན་མེད་ལ་དཔྱད་པ་བ་ལ་གྲུབ་པའི་སེམས་ནང་དུ་
བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འདིའོ་སྤྲོས་པའི་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བ་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་
སྐྱབ་དགོས་པ་མ་དེས་ཏེ་དེའི་ཆོ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱི་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་རྟགས་བཞོད་པ་
ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་གྱུར་ཡིན་ན་འདིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དོན་མངོན་གྱུར་དང་། ཐ་སྙད་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་
པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་གྱི་རྟགས་ཕལ་ཆེར་དོན་སྐྱབ་ཏུ་སྤར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཐ་
སྙད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པའི་ཆོ་རྟོག་གྱུར་དང་། དབང་ཤེས་རྒྱུད་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་
དབྱེ་མི་ལྷས་པ་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་ལྷས་སོ། །ཡང་དགག་གཞི་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྤར་
དུ་རུང་བའི་ཆོ་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་དམིགས་ན་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་
པ་སྤར་དུ་རུང་བའི་ཆོ་རྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ལྷས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་
དུ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ལ་ཡང་དེས་དཔེན་པ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་སྤྱིར་མངོན་སུམ་
གྱི་སྤར་རུང་ལ་འདོད་ན། དེ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདི་སྤར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་གྱུར་དང་རྟོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། དཔྱད་པ་བ་དབང་
ཤེས་རྟོག་པར་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་དེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་
ཆགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཡང་
མི་སྤར་ཞིང་དོན་རང་མཆན་གསལ་བར་སྤར་བའི་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱེད་པའི་
སོ་སོ་སྟེ་བོ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་ན་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་ཆད་

མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྟོག་ལྡན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྒྲ་སྤྱི་རྒྱང་པ་དང་དོན་སྤྱི་རྒྱང་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་བཟོད་བྱ་
ཚོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་དང་བཅས་བར་གྲུབ་ཀྱང་བཟོད་བྱ་ཚོད་བྱེད་
འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་དང་བཅས་བར་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱད་པ་ནུམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་མི་རྟོགས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་འི་ཡིད།

ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཇུག་སྤྱིར་རམ།

འཇུག་པ་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་པོ་དག།

དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན།

ཞེས་གསུངས་པས་དབང་ཤེས་དང་འདིའོ་སྤྱི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ལུས་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་དང་
འཛིན་པ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་སྤྱིར་བས་འཇུག་ཀྱི་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་སྒྲ་
དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་འཛིན་པར་འདོད་པས་དབང་ཤེས་དེ་དང་བཅས་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་འདྲེས་
རུང་འཛིན་པ་འཛིན་པ་དང་བཅས་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དོན་རང་མཆོན་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་
སྒྲ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྟོག་པར་འདོད་པར་སྤྱང་བས་གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པ་འི་དབང་གིས་རྟོག་བཅས་
ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱང་མངོན་སུམ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་འི་སྐབས་ཀྱི་བཅས་བྱ་རྟོག་པ་འི་མཆོན་ཉིད་བཟོད་བྱ་ཚོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ལ་བཤད་
པས་དེ་དང་བཅས་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འི་ཆོ་དབང་ཤེས་སྤྱིར་བའི་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་འི་རྣམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་འི་ཆོ་རྟགས་ལ་སྤྱང་
རུང་གི་བྱེད་པར་སྤྱིར་མི་དགོས་ཤིང་གཞི་འགར་རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ན། རྟགས་ལ་སྤྱང་
རུང་གི་བྱེད་པར་སྤྱིར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཉམས་སྤྱིར་གི་རང་རིག་མངོན་
སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བས་སྤྱིར་རྟོག་པ་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་ན་དེ་སྤྱིར་
བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལ་སྤྱང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱང་རུང་དུ་མི་འགྲུབ་པས་རྟོག་པ་

ལྷ་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྷོང་གི་རང་
 རིག་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་དང་དོན་གྱི་སྒྲིབ་
 དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བར་ཕལ་ཆེར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་
 ལྷོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབད་
 ལྷན་དུ། འདིས་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་དུ་ཉི་
 བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ནི།
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་
 དུ་བྲལ་པ་ལ་དགོས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་གཞན་འགོག་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ལྟར་མི་སྣང་བ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་སྒྲོན་པོ་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་སྲིད་དུ་
 སྣང་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་དོན་འདི་ཤ་ཟ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཤ་ཟ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 དེས་ན་ལྷོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་འབད་པ་མ་བཞོད་དེ། དེས་ན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 བདག་ཉིད་དམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་པ་རོལ་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་མ་དམིགས་ཀྱང་གེ་ཚེ་ཟ་བས་འབད་པས་སྒྲུབ་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲིབ་
 དོན་གྱི་སྒྲིབ་རེ་རེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་
 མ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་བརྗོད་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 དོན་གྱི་དང་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་

དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབད་ལྷན་
དུ་ཐམས་ཅད་སློབ་པ་ནི་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །བརྗོད་པའི་སྤང་བ་
མེད་པ་མངོན་སུམ་ཅོམ་ལ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་མེད་པའི་སློབ་ཆགས་ལ་ཡང་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྐབས་བྱེད་དང་། དགག་བྱའི་དབང་གིས་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་
པས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཤ་ཟེའི་བུམ་པ་བཞིན་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་དེ་རང་རིག་ལ་སྤང་དུ་མི་
རུང་བའམ་རུང་ཡང་ངེས་པ་མི་སྦྱེས་པའམ་བསྦྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་གསལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་
རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འབད་དེ། རང་རིག་ལ་མི་སྤང་ན་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དང་གྲུབ་
བདེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་སྤྱང་རང་རིག་ལ་སྤང་དགོས་ཏེ། སྤང་མི་སྤང་བྱུང་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ལ་
འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འབད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་སྟེ་བ་དང་འགག་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ངེས་པར་རིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་གསལ་པོས་
ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འབད། དེ་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱུས་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་ཡང་མི་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་འདི་ལྟམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་དེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་ཡང་བསྐྱུས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་དེའི་བར་ལ་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་སྟམ་དུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་
པར་རྟོག་ཅིང་བརྟགས་པའི་ཆོ་ན། རྟོག་པ་སྦྱེས་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རིག་དགོས་པ་གང་
ཞེས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་
འདི་ལྟམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤང་བཤད་པའི་རྟོག་པ་བསྐྱུས་པ་ཏིང་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་དཔེར་མ་གཟུང་བར་མིག་སྟེ་ཞིང་རྟོག་པ་གང་ཡང་མ་འཕྲོ་བའི་ཐོམ་མེ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་

དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་དོགས་པ་ཚུང་བས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས་
དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་པས་དབེན་པའི་དབང་ཤེས་དཔེར་བཞོད་པ་དོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ལངས་པའི་ཆོ་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དེའི་སེམས་ནང་དུ་
དམིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་རི་ལྟར་གྱུར་སྒྲུབ་དུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེའི་ཆོ་རྣམ་རྟོག་
སྒྲུབ་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོ་ཆ་གཅིག་ལ་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱིས། དེའི་ཆོ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་རང་གི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེ་ཕྱི་ཀུན་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་བརྟགས་པས་
རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བར་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་དཔྱོད་པ་
བས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེས་བསྐྱུད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་
འདྲེན་མི་རྣམས་པས་རྟོག་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གིས་བྲུབ་པ་ངེས་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དབང་ཤེས་
འདི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་རྣམ་དང་མ་འདྲེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལྷོང་
བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དོན་གཞན་མེད་པ་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་ཆོ་གཞི་
འགར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་སྣང་བས་ནི་སྟེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་རྟོག་ཅིང་འདོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲེ་ལ་གྲགས་པ་སྐྱེ་ན་རེ།
གཞུང་སྤྱི་མས་མཁས་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མས་མོངས་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་རྗེས་དཔག་གིས་

གྲུབ་པར་བརྟན་པར་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྡེ་མ་དབང་ཤེས་རྟོག་པའི་རྣམས་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཞོད་ནས་དེའི་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་བྱུང་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 དབང་ཤེས་ཉམས་ཐོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ནི། གཟུགས་མཐོང་དབང་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། བྱི་མས་ནི། རྟོག་པས་
 དབེན་པའི་གཞི་འགར་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་འགོག་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་འགོག་ཅིང་དེའི་ཆོ་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་བྱུང་པར་སྦྱར་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འབད་ལྷན་དུ་
 འབྱུང་བ་སྡར་བྲངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འདིར། འདིས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འགོག་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་བཞོད་པ་ཡིན་ཅོ། །གཅིག་
 པ་འགོག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་གྱི། དེ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྟན་མི་རུང་བ་འགར་ཞེགས་ཕྱོགས་
 ལ་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཅོ། །དེས་ན་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་མི་
 དམིགས་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །རི་ལྟར་བུམ་པ་དང་ས་ཕྱོགས་དག་དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཟུང་བ་
 ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་འབྲུལ་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་
 ཡང་མཐོང་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་རང་རིག་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་དམིགས་པ་ན་
 ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་སྡེ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། སྡར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འབྲུབ་སྟེ།
 སྟོ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་ཡིན་པ་གང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དམིགས་རུང་མི་
 དམིགས་པས་གཞོད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་སྟོ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་
 གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་བྱུང་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་པར་
 བྱེད་པ་དག་གིས་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ཀྱང་སྟོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
 ནི་རྣ་བས་མ་ཐོས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འགར་ཞེགས་གི་བཞེད་པ་ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་

མ་བཞོད་ནས་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་སློ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་
སྤྱལ་གིས་པན་གཞོད་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གྲི་བ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སློ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་རང་རིག་མེད་པ་དེ་ཉར་ན་བཀག་པ་
རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པས་ན་རེ་ཞིག་ཅེས་པ་ལོ། །རང་རྒྱུད་ལ་སླེ་བ་དང་འགག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ནམ་སློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ན་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་འདུ་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་ཆར་སྤྱང་བའི་
སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སློ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་
ཁས་མི་ལེན་ན་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་
ཅན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་རྗེས་ཐ་དང་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནས་སུ་
ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བདེ་སྤྱལ་བཞིན་རྟགས་དེ་དང་རྟགས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ་
རྟགས་ནི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སླེ་འགག་བྱེད་པའི་སྤྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་འདོད་
པའི་དབང་གིས་སླེ་བ་དང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ངའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱིས་བྱར་
འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་གྱུར་རྟོག་པས་བསྐྱས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡང་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པས་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲ་མའི་དོན་བསྐྱས་ན་ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་སྤྱིར། ཅེས་
པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སློ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། སློ་ཡིན་ན་ནི་ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་ན་
ཞེས་གནས་ཚད་རྗེས་སུ་བཞོད་ནས་འགལ་བ་སྟོན་ཏེ། འདི་ཐལ་བ་ལོག་མའི་བྱབ་སྐྱབ་ཏུ་ཡང་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཆོས་
ཅན། ཡུལ་ལ་རྒྱན་འཇུག་ཏུ་བྱིན་གྱིང་ནང་དུ་འཛིན་པའི་ཆར་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་
སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་དོན་ཡང་སྒྲོག་གྱུར་དེ་ཉར་གྱུར་
པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཐལ་བ་གོང་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སློ་ཡིན་ན་འཛིན་ཆར་གསལ་བ་ཡིན་དགོས།
དེ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་གཞུང་སྤྱི་མ་འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། གསལ་བར་

སྒྲུབ་པ་འདི་གཟུང་བྱའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་
གསལ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུང་བྱུང་གསལ་བའི་དོན་ཀྱང་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་
དེ་ཉུང་ལྟར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སློ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ནི། ཉམས་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དང་ཤེས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་དེར་ཡང་བཞག་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དོན་སྤྱི་དང་བརྗོད་པའི་སྤྱི་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྟོག་ལྟར་དུ་ཐལ། སློ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ནུམས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་
སློལ། འདོད་ན་དེ་ལས་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་ཏུ་ལྟར་
པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཅོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅི་བ་དང་། ཅིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སློ་འདི་དག་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལ་སློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་
པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ་མ་ཁས་སྤངས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་། དེས་སུ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ན་ལེ། སྤྱོད་པོ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་མ་ཤེས་པར་སློ་མི་འགྱུབ་པས་ན་དོན་དེ་ཤེས་པས་ན་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་སློ་ཡོད་པར་
གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔྱོད་པ་
བ་སྤྱོད་པོར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟོན་གྱི་མདུན་དུ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་
རྒྱལ་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གིས་སྐྱས་པའི་དོ་ཡང་མི་གོ་བའི་སྤྱོད་པོ་དཔྱོད་པ་བ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདི་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་འགའ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་དཔྱོད་པ་བའི་ཚིག་ལ་ཡང་འཛིག་རྟོན་ན་ན་བ་
གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགའ་བ་ཅི་སྐྱས་ཞེ་ན། འགའ་བ་སྐྱས་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློའི་

སྐྱུ་པ་འབྱེད་པར་བཀོད་པ་ནི་སྒྲོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་
སྒྲོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱོད་པ་བ་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་
ཅན། ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་བསྟོང་བའི་ཆོག་སྟེ། བསྐྱགས་པར་བྱ་ཞིང་བསྟོད་པར་འོས་པ་དེར་
འདུག །སྤྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དུ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་མཁས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་དང་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། ཡིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་། དུམ་གསལ་བ་རྟགས་
སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོའི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་དོན་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། དབང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་མི་འབྲུམ་ན་ནི་
གཏན་ཆོགས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་དེ་ཡང་རིགས་འདྲ་
གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་ལག་རྟེན་
འཛོག་པའི་དེའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་དུ་རྒྱར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ་ཡིད་དེ་སྤྲ་ལ་སོགས་
པའི་དུམ་གཞན་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་བསྟོད་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་རྒྱར་ན་
དུམ་གཞན་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱར་རྒྱར་ན་སྟེན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྒྲོའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲ་
རོལ་རྩ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དོན་གསལ་བྱེད་རྟགས་སུ་མི་རུང་། གསལ་བྱའི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། དེས་ན་རང་
སྒྲོ་སྟོག་རྒྱར་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི་དུམ་གསལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་འདིས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གསལ་བྱེད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲ་རོལ་རྩ་སྒྲོ་དེའི་བྱེད་པར་ཅན་དོན་གསལ་བྱེད་དེ་ཡང་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་སྐྱབ་བྱེད་གསལ་བ་ནི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རྟེན་སྒྲོའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་

དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློ་དང་རྗེས་ཐ་དང་སློས་མ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱའི་དོན་དེས་གཞན་
ཀྱི་སློ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་དཔོག་པ་གང་ཞིག་རང་གཞན་ཀྱི་སློ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སློ་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་གྲུབ་ཀྱང་སློ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཡུལ་སློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
ཏྲགས་པལ་ཆེར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཡོད་པ་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་གང་བཞོད་པ་དེ་ཡང་སློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་སློ་སྒྲོག་གྱུར་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དབང་ཤེས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲི་བྱེད་པའི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྟོག་བྲལ་ཡང་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཏྱར་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

དབང་སློ་རྟོག་པ་རང་སློ་སྒྲོག་གྱུར་སོགས།

ཚོལ་བ་ངན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཏྱར་སྒྲུང་ནུམས།

ལེགས་པར་འཛོམས་མཛད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཞུང་།

དགོངས་པ་རི་བཞིན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་
བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་།
དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་།
འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་བྱེད་སྒྲུབ་བདག་རྟེན་ཙམ་
ལས་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་
ཞིག་ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་སྒྲུབ་བདག་རྟེན་ཙམ་གྱིས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་སམ་ཡོད་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་
དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ཡི་བདག་རྟེན་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ནི་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་འབྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །སྒྱིར་རང་མཚན་སྒྲུབ་བཅོམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནི་རང་ཆོག་
འགལ་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཤིང་། འདིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་བས། རྗེས་བྱེད་སྒྲུབ་བདག་པོའི་རྟེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འཆར་ནས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་བཅའ་མི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་མཚན་སྒྲུབ་བཅོམ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རང་མཚན་དང་སྒྱི་མཚན་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བཅོམ་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ནི་མ་
བརྟགས་གཅིག་ཤུར་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཅོམ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲུབ་
བྱུང་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཟུང་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ཤོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་

ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་སྒྲིའི་བདག་ཁྱེན་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་
 ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་གང་ཞིག་བྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་བྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་བྱིར།
 ཡང་གི་སྒྲིམ་སྒྲར་བཀག་པ་ལས་ལོག་རྟོག་གཞན་སེལ་བའི་དོན་ནོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་མི་སྣང་བ་དང་། ཡོད་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་མི་སྣང་བའོ། དང་པོ་ནི། དབང་
 མངོན་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་ལ་སྣང་ངམ། ཡོད་དུས་ལ་སྣང་། དང་
 པོ་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་
 དེ་བྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་མངོན་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིའི་བདག་ཁྱེན་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་
 བྱོད་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ལྷག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་བྱིར་ན་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ན་དེའི་སྣང་
 ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ་སྒྲུབ་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྒྲོ་དོན་ཡིན་དགོས་པའོ། གཞུང་འདིས་ལོག་མ་དང་གཉིས་ཀའི་ལྷག་
 སྒྲུབ་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲུབ་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་
 འདྲེས་པར་སྣང་གི་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དབང་
 ཤེས་ལ་སྒྲུབ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་འདྲེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། བློ་སྒྲིམ་ལ་སྣང་ཚུལ་
 སྒྲོ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་བྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་པ་དེ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་བྱེད་རྣམས་མི་རྣམས་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཤེས་པ་འདི་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་ནི་གཏན་
 ཆོགས་གཞན་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་
 དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་བྱོད་ཀྱིས་
 གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
 རྟོག་པ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མཐུན་དཔེ་ནི། ཇི་ལ་རོའི་སྒྲོ་བཞིན་ཏེ། རོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཇི་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ།
 ཇི་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་རྟོག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མི་མཐུན་དཔེ་ནི་གཟུགས་ལ་མིག་གི་སྒྲོ་བཞིན་ཏེ།

གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞུགས་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཞུང་
དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་ཕྱོག་འབྲེལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐབ་བྱེད་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི་སྐབ་བྱེད་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་དུ་
བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་སྤང་བ་གང་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་དོན་སྤང་བ་དང་སྤང་ཚུལ་ཁྱོད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐབ་བྱེད་ལ་སྤང་བ་དེ་དང་སྤང་ཚུལ་ཁྱོད་པར་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་
ཀྱང་སྐབ་ལས་བྱེད་བའི་སྤང་བ་མི་ཉམས་པར་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་སྐབ་བྱེད་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་གཞུང་དོན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་
ཅི་ཡོད་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གཞུང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་
པའི་གཞུང་ཡུལ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་
འདའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྐབ་བྱེད་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕན་
བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བྱུབ་མོད་ཀྱི་
གཞོད་པ་ལོག་མ་བསྟན་པའི་ཚད་དུ་བརྗོད་དོ། །འདོད་ན། སྐབ་བྱེད་ཤེས་པའི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐབ་ལས་བྱེད་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་གཞུང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རུ་དངོས་པོ་གཞུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་སྐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་
ནི་ཚོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ཤེས་པའི་གཞུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་ལྟན་པར་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ལས་ཏེ་
གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་བརྟུན་སུ་སྐབ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྤང་
བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྟུན་སུ་སྐབ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་
དུས་སུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུས་གཉིས་ཀར་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྟུན་སྤང་བ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་

པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞུང་འདི་དག་
མདོན་སྲུང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་འབད་ལྷན་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་དོན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དབང་མདོན་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྤྲོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་བཀག་པར་
ཤེས་པར་བྱལོ། །དབང་ཤེས་འབའ་ཞིག་རྟོག་བྲལ་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་མདོ་མཛད་པས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་པ་
འབད་ལྷན་དུ་བཤད་ལ། མདོན་སྲུང་གཞན་ལ་ཡང་གོ་རྒྱས་པ་དང་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་
བ་དང་། འགེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་གཞུང་ཡུལ་རྩེས་འགོ་བྱེད་པར་མི་སྤྲོད་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་
ལྟར་དབང་པོའི་མདོན་སྲུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྩེས་འགོ་བྱེད་པར་མི་སྤྲོད་སྟེ།
དེ་སྤྲོད་ན་བད་དུས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྩེས་སུ་འགོ་བའམ་གཉིས་ག་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱོད་དོན་
གཞན་གང་རུང་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འབད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་མི་འབད་པར་ཐལ། བདའི་
དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱེད་པར་རང་མཚན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩེས་འགོ་བྱེད་པ་ཆད་མས་
མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་བ་སྤྲོད་བད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་རྩེས་འགོ་བྱེད་པར་སྤྲོད་ན་དབང་
མདོན་གཞུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་ཆ་ཅན་སྤྲོད་བའི་སྤྱིར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བའམ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱོད་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་རང་འཛིན་དབང་
པོའི་མདོན་སྲུང་ལ་ཕན་ཚུན་རྩེས་སུ་འགོ་བར་སྤྲོད་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྣམས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་
ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲོད་བའི་ཚུལ་དང་། སྤྱི་གནས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་ནི།
གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་
སྤྲོད་བའི་ཐ་དད་པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་གཞུང་རྣམ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་
སྤྱི་མས་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྤྱི་མས་དེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ནས་སྤྱོད་དོན་ཆོས་མཚན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལེགས་
པར་མ་རྟོགས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་གཞན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་དགག་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་
 ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་
 གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་གསལ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གསལ་རྩལ་ཐ་
 དད་དུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། བ་སྐྱང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དཀར་ཟལ་ལ་རྩལ་སྤྱི་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ནག་
 སྐྱར་ལ་ཡང་རྩལ་སྤྱི་འགྲོ་བའི་ཆ་མེད་དུ་བས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བ་སྐྱང་རྣམས་གསལ་བ་དང་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། སྤྱི་ནི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
 དང་གཙོ་བོར་འདོད་དེ། དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ནག་སྐྱར་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱིས་ཡོད་པས་དེར་བརྟ་བར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། གསལ་བ་གང་ལ་འདི་བ་སྐྱང་ཞེས་གཅིག་གི་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་སྐྱང་གི་གསལ་
 བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྩལ་སྤྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ནི་
 ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །མདོར་ན། སྤྱི་རྩལ་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་དོན་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སློ་
 རྩལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཅིང་བྱ་འབྱུང་པོ་དུ་མ་དང་འཆིང་བྱེད་མགུལ་
 ཆིངས་མེ་ཏྲོག་གི་འཕྲེང་བ་དཔྱདས་པའི་ཐ་གྲུ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོག་བྱུང་དཔེ་ལ་བརྟན་པ་ལོ། །དེ་
 རྒྱུ་བ་པ་ནི། དམིགས་རུང་གི་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དོན་དེ་དམིགས་བྱེད་རྩལ་ཐ་
 དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་དོན་རྩལ་ཐ་དད་པར་རྟོག་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཤད་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྟེ་གཞི་གང་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་
 རུང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་གཅིག་ཡིན་
 པ་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། གཞི་གང་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱམ་ལྟ་བུ་གཞི་གང་ཡང་དུ་མར་གྱུ་བ་
 པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་རུང་ཆད་མས་ཐ་དད་པར་མ་རྟོགས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཅིང་རྩལ་ཐ་
 དད་དུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱིགས་སྤྲུལ་དང་། དེ་སྤྲུལ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་དེ། ཡོད་ན་སྣང་རུང་

གི་ཐ་དང་མ་དམིགས་ན་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་རིགས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་གཞན་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲད་དུ་བེན་ཀྱང་
 རྣམ་ཐ་དང་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐ་དང་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བས་
 སྤྱི་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་བ་སྤྲང་གི་གསལ་བ་ནུས་ལ་བ་སྤྲང་ངོ་སྟོལ་པའི་སྒོ་དང་བ་སྤྲང་ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པ་
 སྤྱི་རྣམ་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཐ་
 དང་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། བྱེ་བྲག་པས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་སྤྱི་ཆེན་མོ་དང་། བ་
 སྤྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྣམ་གཞན་དང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་སྤྱི་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་སྟོལ་པ་
 བྱི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གསལ་ལོ། སྤྱི་གསལ་རྣམ་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆ་
 མེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྣམ་གཅིག་པ་སྤྱི་གསལ་རྣམ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་
 པར་འདོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་སུ་འབྲང་བར་སྒོམ་པ་ལ་དེ་ལས་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་པ་
 བཅས་ཡང་ཉིད་པར་དགའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་
 ཕྱིར་ན་སྤྱི་རྣམ་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྣམ་གཞན་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ལས་གསལ་
 བ་གཞན་ལ་འདིའི་སྟོལ་པའི་སྒོ་དང་ནི་སྤྱི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་མི་སྟོལ་པར་སྒོ་དང་སྤྱི་རྣམ་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
 བྱེད་པར་གསལ་བ་འདི་ནུས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་རྣམ་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅི་ལྟར་མི་རྟོགས་
 ཞེས་བྱ་མི་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་སྤྱི་སྤྱོ་རྣམ་
 སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱི་ཀུན་གྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་ལོ། །བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
 གང་ལ་སྤྱི་དང་སྤྱོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱིག་པ་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་དུ་བྱས་གཞི་དབྱིག་པ་ཅན་མི་རྟོགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་། དངོས་མེད་གསལ་སྤྲད་དང་།

སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ནམས་ཀྱང་པན་ཚུན་
རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་
པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་རང་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཞེས་སྒྲུ་མ་རྟགས་སུ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རོ།

དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དང་བརྗོད་བྱལ་དུ་བསྟན་པ་མི་འབད་པའི་ཚུད་སྟོང་།

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དང་བརྗོད་བྱལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བྱོན་ས་ལྔ་མ་
དང་། དེ་སྟུན་དཔྱད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱད་པ་བ་སོགས་ན་རེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འོ་
ན་ང་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ། རྟོན་གང་ཡང་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་ཁྱོད་ལས་རི་ལྟར་འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྟད་དུ་འགྱུར་རྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོན་གང་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་
ངེས་ན་ནི། དེ་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབད་པ་དང་སྟོང་བའི་དོན་
དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་
འཇུག་ལྟོག་གི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་སྟུན་འདི་ནི་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་འཇུག་ལྟོག་གི་
ཐ་སྟད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་
ལ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྟད་རབ་རུ་འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ། ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་རྟེ། བདེ་སྤྱད་
གི་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པར་སྟོང་བའི་དོན་དམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ལྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་བདེ་སྤྱད་གི་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པར་སྟོང་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བག་ཆགས་སང་པའི་སྟེན་དང་འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སྤར་མཐོང་བའི་དོན་དང་
རིགས་འདྲའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་རིགས་འདྲ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་བཟླ་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་
ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྟད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་རྟེ། སྤར་གྱི་དོན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་
ན་ཡུལ་ལ་བྱུང་བྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དོར་བྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ་དག་གི་རྒྱ་བྱས་པའི་སྟེན་ནས་
འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྟད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་རྟེ། སྤར་མཐོང་བའི་དོན་དང་རིགས་འདྲ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱད་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་
གསལ་པོར་སྟོང་བ་སྤྱི་མཚམས་སྟོར་བའི་དམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ལྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི། སྤར་བདེ་སྤྱད་གི་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གང་ཡང་མ་དེས་ན། བག་ཆགས་སང་པ་དང་འཛོག་པ་
 ཡང་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བྱེད་དང་བཅས་
 པ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་མི་འབད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱུ་དེས་ཤེས་འབྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 གསལ་བར་བྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྱོད་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཛོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་སྟེ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ལྷོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་བག་
 ཆགས་སང་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་འབད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་
 དང་འདྲ་བ་བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལས་བག་ཆགས་འདི་སང་པའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བར་མདོན་པར་
 འདོད་པའི་བག་ཆགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མདོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་མདོན་འདོད་དེ་ལས་ཀྱང་
 འཇུག་ལྷོག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་གྱུར་ལ་ཕབ་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་གྱུར་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་དང་རང་རིག་མདོན་སྤྲུལ་ལ་
 ཐུག་ཅིང་འདི་སྒྲིན་མེད་ཅིག་གྱུར་ལ་མ་ཐེབས་ན། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་རིགས་པས་དེས་པར་བྱེད་
 པ་རྩ་བ་ཆད་པ་སྤྱར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱའོ། །རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྐྱེད་བྱུང་བྱས་ནས་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་འདི་ལ་བར་མ་ཆད་པར་ཐུག་པའི་ཚུལ་གྱུར་ལ་
 འབེབས་པ་ཡིན་མོ།

གང་ཞིག་སྤྱོད་སྟོམ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ།
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མི་དགོས་ཀྱང་།
 མཁས་མང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟོད་བྱེད་ཅིང་།
 ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཆེད་དུ་བཤད།
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ།

(2) ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྱུང་།

གཉིས་པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྱུང་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

སྤྱིའི་དོན།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས།

དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི།

རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། འདས་པ་ལས་
འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྱུང་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་
ཅིང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གངས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་ལ། རྫོན་དུ་
དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་
ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་ལ།
དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུང་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་གྱིས་
དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཕྱེ་བདུན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་
པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ལོ། མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་
མ་ཐག་པའི་ཡིད་བདག་རྒྱུན་དུ་རྫོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པས་བྱུང་པར་རྫོན་པ་མིན་ནོ།

གཞན་ཡང་ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྱུང་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་རང་གི་
བདག་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་ཉམས་སོ། །བྱུང་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་
ཡང་མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ།

ཁ་ཅིག་རྒྱུན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདིའོ་སྟུང་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྱུང་དུ་འདོད་པ་ཡང་། སྒྲོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། ཤར་ལ་འཕངས་པའི་
གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཆད་མའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་

མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་རྒྱུན་དང་། སྤྱོད་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྩ་ས་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ཐ་མ་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དབང་མངོན་རྩོགས་པའི་རྩེས་དེར་ཡིད་མངོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུས་གཅིག་ཏུ་འགགས་པའི་ཆོ་ཡིད་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ། གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ། དང་པོ་རྟུར་ན་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་རྟུར་ན། འབྲས་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ། རྒྱུའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གས་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཉིས་པ་རྟུར་ན་ཡང་སྒྱུ་མེད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འཐད་ལྡན་དུ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པའི་མིང་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པར་སྒྱུ་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ནི་བཅའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཞོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་རྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚུད་པ་བྱས་པ་ལྷོག་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱུས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་རྒྟོག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་རྩེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཅའ་བར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོད་མ་གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ནི། རོ་ན་སོ་སོ་སྟེ་ཤོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་
དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་སྟོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་དགོས་པས་མངོན་སུམ་
ཆོད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རོ་ན་དེ་སྒྲོག་སྒྲུབ་པའི་
གང་ཟག་སྟོང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་སྟོང་
རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་འཕགས་པར་ཐལ་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་དགོས་ལ་དེ་
ལྟ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་རྟོག་
གངས་ཇི་ཅམ་པ་རྒྱུ་བའི་གངས་དེ་སྟོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྟོང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་
པར་འགལ་ལ། སྟོང་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མིན་པས་བྱུང་པ་སྟོང་གིས་ཁས་སྤངས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟོང་ཞེས་པ་ཡང་། སྟོང་བ་
དེ་འདྲ་སྟེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཆོད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྟེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་
པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ངེས་པར་སྟེ་བས་བྱུང་པ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་སྟོ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔྱེད་
པ་བ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་ཡོད་ཅམ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུས་སོ། །སོ་སོ་སྟེ་ཤོའི་རྒྱུད་
ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡོད་དམ་ཅེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། དུས་ཀྱི་
སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྟེ་ཤོའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་འཕམ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེས་པར་རང་
གི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་
ཚད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་རྒྱུན་གསུམ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཡིན་ཅོ། །དབང་མངོན་སྟོན་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་
ན། དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རིགས་པ་མི་
ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ།

གཞུང་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྟོན་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བཀག་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་མཚན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་མཚན་
གཞིར་བཟུང་ནས་ཚད་མར་མཚན་མི་རྣམས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེའི་མཚན་ཚུལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་
མཚན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཅམ་ད་ཡོད་པ་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་གཟུང་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚན་པ་བཞིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ཅམ་གཞིར་བྱས་ནས་
ཚད་མར་མཚན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མཚན་གཞིའི་ཟུར་དུ་ཚད་མ་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་སྐྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ཅོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་དུས་ཀྱི་མཐར་འཁུག་པ་འཇལ་བ་ལ་གཞོད་པ་
བརྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །ཁོ་བོ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅོ། །འོ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་རང་
དོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལེའུར། འདི་ལྟར་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཇིག་པ་
མཐོང་བས་ཡོངས་གཙོ་ཉིད། །ཅེས་མར་མེའི་སྟོན་ཅིག་ཐ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པར་གྲགས་པ་དུས་ཀྱི་མཐར་འཁུག་པའི་སྟོན་ཅིག་མ་དུ་མ་
ཆ་ཤས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་མཐར་མ་ཡིན་ཅོ། །འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མའི་གཞལ་
བྱར་སོང་ཚད་དེ་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་རྒྱུ་མ་ཚད་བས་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཞིན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཞིག་པར་གནས་
པའི་དུས་སུ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་དེ་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་

རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འཐད་ལྷན་དུ།
 གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ་བྲངས་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱི་ལྷན་གཞག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཐད་ལྷན་དུ་གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་
 པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡིད་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་
 པར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་རྣམས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱན་ངེས་པས། འཇུག་པའི་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པར་རྣམས་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གཞུགས་ཤེས་པ་ལི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་
ཏེ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྤུངས་བསྟན་པ་ལ་མུ་སྟེགས་ནམ་ཡུག་པ་ན་
ལེ། ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྤུངས་དེ་དབང་པོའི་མདོན་སྤུངས་ཀྱིས་གཞུང་བྱེད་པ་ལི་དོན་འཛིན་ནམ། མ་གཞུང་བ་ལི་དོན་འཛིན།
དང་པོ་སྟར་ན། ཚད་མར་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་སྟར་ན། མོང་བ་དང་ལོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་བ་
དང་སྒྲ་བོས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བེད་བའི་ལོག་རྟོག། ཚད་མ་མདོར་གསལ་བ་ལི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་
མདོན་སྤུངས་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་གསུམ་ལས་སྟེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་གཞུགས་འཛིན་དབང་
པོའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྟེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དམིགས་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དེའི་གཞུང་དོན་གྱི་
དེ་མ་ཐག་པ་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་ལི་གཞུགས་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལི་ཡིད་ཚོས་ཅན། མདོན་
སྤུངས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། ཀྱང་ནི་དབང་པོའི་མདོན་སྤུངས་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་
པ་ལོ། །ཡིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྤུངས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་པོའི་རྟེན་གྱི་
བྱུང་པར་མིང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གསུམ་ལས་སྟེས་པ་ལི་ཡིད་མདོན་སྤུངས་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་ངོས་གཞུང་
བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་གསུམ་ལས་སྟེས་པ་ལི་ཡིད་
ཀྱང་མདོན་སྤུངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མདོན་སྤུངས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་བའི། རྟོག་མེད་དེ་ནི་མདོན་སྤུངས་མོ་ཞེས་པ་ལི་
མདོན་སྤུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་སྐྱར་བར་རིགས་པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དབང་པོའི་མདོན་སྤུངས་རང་གི་གཞུང་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ལི་
སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གཞུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེའི་སྟན་ཅིག་
བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ལི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལི་ཡིད་
ཀྱང་ཚོས་ཅན། མདོན་སྤུངས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་
སྟོས་པ་ནི་ལུང་ལས་གྲགས་པ་ལི་བ་སྟོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་སྐར་བཤད་པ་སྟར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། རྟན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་

བ་བསལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པར་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མེད་པར་གཞུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གཞུགས་མཐོང་དགོས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་ལས་རིགས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་དོན་དུ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་
 རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་། འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་
 གཞུང་དོན་ནི་དབང་མངོན་གྱིས་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་དུ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུས་མི་མཚུངས་པས་
 འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་སྒྲ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འབྲས་བུ་
 བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཡིད་མངོན་དང་དེའི་གཞུང་དོན་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྩལ་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་ལ་
 ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཞུང་
 ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་སྒྲ་ཅིག་འབྱུང་བར་འགལ་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་བྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྒྲ་མས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཆོག་གོང་མས་བསྟན་ལ། དགོས་པ་མེད་པ་ལོག་མས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་འདི་དག་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་པའི་བཞེད་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་
 དང་དམིགས་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་
 པས་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ལོགས་པར་བཀག་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་རྣམ་མེད་བྱུག་པ་དུ་འཛིན་པར་སྦྱོར་བ་
 དག་ན་རོ། །གཞུང་འཛིན་ཡིན་ན་ལག་པ་དང་ཀྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པས་དུས་སྒྲ་ཕྱི་ཐ་དང་པ་རི་

ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྱུང་ཅེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་
 དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྱུང་དེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པར་ཐལ། གཞན་རིག་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ལག་རྒྱུ་མི་འཛོག་པར་རྣམ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འབྱུང་པ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་
 མཐས་པས་རིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ལག་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་དང་། ཁྱོད་བའི་
 ཆ་དང་། ཡུལ་འཛིན་རྣམ་པའི་ཆ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་
 གྱིས་བཞག་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་བའི་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་པའི་
 འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཡུག་པའི་རྩྭ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་བསལ་ཏེ། ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུལ་མའི་ཡུལ་གཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་སྤྲུལ་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྤྲུལ་མ་རྟོགས་འཇལ་བ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ན་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱང་
 ཆད་མར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུལ་མས་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་
 བའི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ལས་ཡུལ་རྟོགས་
 རྩལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུལ་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་
 ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་སྤྲུལ་མས་སྤྱོད་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་དཔྱད་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྩྭ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེས་པའི་ཆད་མ་དེས་རྩྭ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་
 ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་ཆད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། འདི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་
 རྣམས་དཔྱད་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་ནི་གཏུན་ཆོགས་ཐིགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་རིགས་པས་ལེགས་པར་འབྱུང་
 པས་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། སྤྱོད་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།
 རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་ཆད་མར་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུལ་མས་གཞན་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་

གཙོད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་འཇལ་བའི་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 བསྐྱེད་ནས་འཇལ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཞལ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་ཚུལ་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཙམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཚད་མ་མིན་
 པ་འགོག་པར་རིགས་པ་དེ་དང་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འགལ་བ་མེད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་
 གཅིག་ལས་སྟེ་བ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་སྒོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་རིམས་
 གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་བྱེད་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་
 བ། དངོས་རྒྱ་གཅིག་ལ་དེ་སྟེ་དུས་སུ་ཡང་གནས་པའི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟེན་ལ་མི་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཞན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱུར་མེད་
 པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟེན་ལ་བརྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 བྱེད་ལས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་ལ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྟགས་བསལ་
 ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་གི་སྐྱ་སྤྱི་ཞི་གཏན་ཆེགས་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཟུང་ཟེན་འཛིན་པ་མི་
 འཐད་ཅེས་པའོ། རྟེན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱུར་ཡོད་ན་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་
 ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱུས་ནས་གཟུང་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱིས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱུས་
 རས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་འདས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དབང་མངོན་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་རིག་མ་འབྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(3) རང་རིག་མངོན་སུམ།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

སྤྱིའི་དོན།

དང་པོ་ནི། འདིར་བདེ་སོགས་རང་རིག་རྒྱ་བསྟན་པ་སྟར་སྟངས་ཡང་འབྲང་ལྡན་དུ་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རིག་པ་སྟེ་རིག་པར་རུང་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟར་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་
བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་གཉིས་སྟངས་ལྷུ་ཅིང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟུང་དུ་འཛིན་
པའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེས་བྱར་འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
རིག་པ་གང་ཡིན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ཅོ། སྟོབ་དཔོན་སྟེ་དབང་སྟོབ་འབྲེལ་པར་བྱངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྟངས་
དང་གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་
དོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་མདོའི་དོན་ཡང་དུག་གསུམ་རང་རིག་ཙམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
གྱི། དེ་དག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་རྒྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། དབང་པོ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ།
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་མ་ཐག་སྟེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ལག་རྗེས་མིན་ཅོ། ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་། དུག་གསུམ་རང་རིག་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འབྲང་དེ། དེ་དག་ཡིད་དབང་གི་བདག་
སྟེན་ལས་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་དེ་དག་ཡིད་དབང་ལས་སྟེ་མི་སྟེ་དབྱུང་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ནོ། རྣམ་འབྲེལ་དུ།

རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་དོན་མིན།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ།

ཞེས་པས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟངས་བར་བསྟན་པའི་
དོན་མ་གོ་བར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། གང་དག་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འབྲང་དེ། དཔེར་ན་སྟོ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྟེ་
བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟངས་ཞིང་།

རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན་འཛིན་རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་གཟུང་རྣམ་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་
སུམ་ཡིན། བྱི་མ་མི་འབད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་ཡུལ་
དང་། དུས་དང་། རོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། བྱུང་མཉམ་གྱུ་བ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་མེད་ན། རོ་བོ་
གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱུང་པར་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན།
རྟོག་བྲལ་དུ་བལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བལྟས་ལ་རང་རིག་མངོན་
སུམ་དང་། བྱི་བལྟས་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཁ་ནང་བལྟའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། བྱི་བལྟའི་
ཆ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་སྐད་སྒྲ་བར་རིགས་གྱི། བྱི་བལྟ་བམས་ཅད་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ཅོ་
ཞེས་སྒྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་དུ་མ་སྒྲས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་སྤྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་བམས་ཅད་ཀྱང་རང་
གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་སྤྱིར་དུ་རིམ་གྱིས་བལྟ་བ་
ཡིན་ནམ་ཅིག་ཅར་བལྟ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པའམ། ཤེས་པ་
རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀ་
གསལ་བར་སྒྲུང་ན་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིན་རྣམ་གསལ་བར་སྒྲུང་། གཟུང་རྣམ་མི་གསལ་
བར་སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བརྗོད་མ་རྒྱས་སོ། །ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཆད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་དེས་བྱིར་དང་། ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
བཤད་པའང་འགལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བལ། དེ་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱ། ཞེས་
ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་པར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་
ཁ་སྤྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཚུར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྤིད། འོ་ན་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་

དེའི་གཟུང་ནུམ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་བཤམ། དེ་གཟུང་ནུམ་ལ་མངོན་སྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 མ་རྟོག་པའི་གཟུང་ནུམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ཕྱོད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། བྱུང་པ་
 མེད་དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་ནུམ་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བས། དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་མི་སྲིད་པ་སྲུས་ཀྱང་
 སྒྲུབ་མི་ཅུས་སོ། །ཕྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་ནུམ་ཕྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་མི་སྲིད་ན། དེ་བཅའ་པོར་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་ཕྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་
 པའི་གཟུང་ནུམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ་བའི་ཉེས་པར་ཅི་སྟེ་མི་ལྟུང་། དེས་ན་རིགས་པ་དང་བཤམ་བའི་དོན་ཁས་སྒྲུང་
 བར་མི་བྱའོ།

ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱུད་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་།
མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རང་རིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་ལའབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཆད་མར་མཚན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་
སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་པར་དུ་སྒྱུར་ཞིང་། འདི་ལ་སྤར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་གི་གནས་
ཆུང་བས་རྟོག་བྲལ་དང་མ་ལའབྱུང་བ་སྤར་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་
བས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །དོན་མེས་གཉིས་ཀ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་
མེད་ཀྱང་། མེས་ཚམ་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རིག་བྱ་ཇུས་གཞན་མི་འདོད་པས་རང་རིག་ཚམ་དུ་འདོད་ལ།
མདོ་སྤེལ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དཔེས་མཚན་
པའི་དོན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རང་རིག་
པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་ལའབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀྱང་གི་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་སྤར་མ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འབའ་ཞིག་དཔེར་སྟོས་ཤེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བའི་ཆ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱི་དཔེར་སྟོས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཆ་གསལ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པས་ཤེས་པ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉམས་སུ་སྟོང་གསལ་པོ་དཔེར་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
རིག་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཅ་བའི་ཆོག་དེས་
རྟོག་བྲལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་གཞི་དོས་འཛིན་པ་ལ་
བཞད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་

དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམ་མཛོན་སྤྲུལ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱལ་བའི་རང་མཚན་
 གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མ་འབྲུལ་བར་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་
 མཛོན་སྤྲུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་བདེ་སོགས་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱ་བར་རྟུག་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་དེ་ཡུལ་དུས་
 གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་སྤྱོད་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།
 རང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱའི་རྟུག་པ་སྤྱིར་སྤྱུབ་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 སྤྱིར་བརྗོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྤྱུབ་མི་རྟུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བསྤྱུབས་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེས་ན་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུལ་གྱི་གཟུང་དོར་རྒྱན་དང་། ཆ་ཅན་དང་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་
 བས་དེས་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་བར་མི་རྟུག་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྤྱུབ་པ་ཡིན་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྟན་དུ། འདི་
 ལྟར་གང་ཞིག་རང་རིག་པས་གཟུང་བ་སྐད་ཅིག་མའི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་གོད་པ་
 ཡང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་གཞོ་བ་སྤྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་རིམ་པ་དང་ལྟན་པ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་པར་གཞོ་བ་དང་འགོད་པ་རྣམས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་མི་རྟུག་པ་དང་། བརྗོད་པས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིན་
 རྣམ་རང་གིས་མི་རྟུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་བྱ་ལ་སྤྱེས་པ་ལ་མི་རྟུག་པ་
 དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་མི་རྟུག་པ་དང་། བརྗོད་བའི་ཚུལ་མི་འཐད་པས་འགགས་པ་ལ་ཡང་མི་རྟུག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་མ་སྤྱེས་པ་ལ་བརྗོད་བྱེད་དམ། སྤྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ལ་
 བྱེད་དམ། འགགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། སྤྱོད་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་དེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་སྤྱེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་སྤྱོད་
 བྱ་བར་རྟུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ནི་རིག་པས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱོད་བྱ་བ་དེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དང་གྲུབ་དེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། བདེ་སོགས་ཁྱོད་བའི་འཛིན་པའི་ནུས་པ་འདི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་བྱ་བ་དེ་སོགས་སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་འདི་དག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫོང་པར་བྱེད་པ་བརྟུན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ནི་ནུས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གཟུང་བྱ་བ་དང་པའི་ཚུལ་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་རང་གིས་གཟུང་བྱ་བ་དང་པའི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟུན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཞུང་
དེ་ཉིད་སྣ་མའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སྦྱར་རོ། །འབད་ལྟན་དུ་གཟུང་བའི་ཆར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་
ལས་ཐ་དང་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆོགས་གཞན་བརྟན་པ་ནི། ཆོས་ཅན་
དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྣ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱོད་བྱ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣོན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
སྣོན་མ་མཐོང་ཡང་ད་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་བརྟུན་དོ་ཞེ་ན། གསུམ་པ་ནི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཡང་མི་
འབད་དེ། བདེ་སོགས་ཁྱོད་བའི་འཛིན་ནུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཁྱོད་བྱ་བ་ད་ལྟར་མཐོང་ནས། ཕྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་
བརྟུན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་བརྟུན་པར་གཞོ། གསུམ་པ་ལ་བརྟུན་
སྦྱར་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཡུལ་དང་ཁྱོད་བྱེད་རིག་པ་ཁྱོད་
རང་ཡང་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་པའི་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྣ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུང་བ་བརྟུན་དང་འཛིན་པ་བརྟུན་མཁན་མེད་པས་བརྟུན་མེད་
པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །འབད་ལྟན་དུ། བརྟུན་པ་ནི་སྦྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོལ། །གཞོ་བ་ནི་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བཤད་
དེ། བརྟུན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་གཞོ་བ་སྟེ། བརྟུན་པ་འདོད་སྤྱོད་སྟེ། སྐད་ཅིག་
གསུམ་པ་ལ་བརྟུན་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་ནུས་གཞན་གྱིས་སྤར་གྱི་ཁྱོད་བྱ་བ་དེ་སོགས་ལ་བརྟུན་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་
བྱུང་བའི་འཛིན་ནུས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ཁྱོད་བྱ་བ་དེ་སོགས་ལ་བརྟུན་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
རང་དུས་ན་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སོགས་གཉིས་སྣང་རྣམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། བྱིས་བྱུང་གི་རྟོག་པས་བརྟུ་བར་མི་རྣམས་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་ཤིང་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ། རང་རིག་
 རྟོག་བྱལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབད་ལྷན་དུ་རང་རིག་པ་ནི་སྐྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རིག་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བརྟུ་མི་རྣམས་པ་འདི་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་རྟོག་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་
 དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པའི་ཡུལ་སྐྱ་དགོད་པར་རུང་བ་ནི།
 ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་འདིར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི་བརྟུ་མི་རྣམས་པར་མ་ཟད། བརྟུ་སྐྱུ་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཡང་ཞེས་སོ། །བདེ་
 སོགས་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱོད་རང་གི་མྱོང་བྱ་བདེ་སོགས་ལ་བརྟུ་སྐྱུ་ཟེན་གྱང་། བརྟུ་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྟུང་སྟུང་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྟུང་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བརྟུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་གྱིས་རང་གི་མྱོང་བྱ་ལ་བརྟུ་མི་རྣམས་པ་
 དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དེ་དག་མྱོང་བའི་རང་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུ་དང་
 སྐྱ་དང་རྟེན་སྟུང་འབྲེལ་བ་ཅན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་རྣམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཛོན་སྐྱུམ་གྱི་
 ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་དེར་ཐལ། བརྟུ་དང་
 མ་འབྲེལ་བ་འདྲེར་རུང་འཛིན་པས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། རང་གིས་བརྟུ་མི་རྣམས་པའི་རང་
 མཛོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོར་འདོད་པ་
 དགག་པ་དང་། ནང་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་། དེ་སྐྱུན་
 དཔྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་དབང་སྐྱུག་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་
 བྲག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བྱོད་འདོད་
 པ་སྟར་རིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཏེ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་རྟེན་དང་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་

དང་། ལས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། ཚིག་གི་དོན་རྒྱུ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཅི་དགུ་སྟེ། བྱལ་པའི་རྣམ་བཤག་དང་དུས་
 དང་སྟོགས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །མ་བྱལ་པའི་རྣམ་ཅི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དང་ལྔའོ། །ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཚོས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། རིག་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་བ་དང་། མེ་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱའི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་དང་ལྔན་པ་དང་། རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་རོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྔན་པ་དང་། ས་དེ་གསུམ་དང་བྱིའི་ཡོན་
 ཏན་བཞི་དང་ལྔན་ཅོ། །སྟོགས་དང་དུས་ནི་གངས་དང་བོང་ཚོད་དང་ལྔན་པ་དང་ནམ་པར་སྟེ་བ་དང་གཞན་དང་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་སོ་སོ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྔན་ཅོ། །བཤག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་སྟེ་སྟོ་ལྔ་
 དང་བདེ་བ་དང་སྒྱུ་ག་བཟུལ་དང་འདོད་པ་དང་ལྡང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཤུགས་དང་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་
 པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་བཤད་དོ། །ལས་ནི་དུག་སྟེ། འདེགས་པ་དང་འཛོག་པ་དང་བརྒྱུང་
 པ་དང་བསྐྱུམ་པ་དང་འགོ་བ་དང་འོང་བའོ། །སྟོ་ལ་བྱལ་པ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་གྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །བྲེ་བྲག་ནི་སྟོ་གང་ལ་འདྲ་བའི་གཞི་གསལ་བ་པན་རྒྱུན་མ་འདྲེས་
 པའོ། །འདྲ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྔན་པ་དང་།
 གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདྲ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་སོགས་པ་བཤག་དང་འདྲ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་སྟོད་དུ་འཁོར་
 བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་བཤག་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་
 བཅད་ནས་བཤག་ཡན་གར་བར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ། །བདེ་སོགས་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་
 རིག་པ་ལྟར་ཆོར་བ་ནི་བཤག་གི་དོན་གཅིག་ལ་བདེ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱང་རིག་པ་ལྟར་ཆོར་བ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་
 འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལའོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་རྟེན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་
 དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་ཐལ། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ནི། འདྲ་བ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་
 སྤང་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་པ་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ཅི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟེན་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གཅིག་
 ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྟེན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་
 པར་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ནི་དོན་མིན་ཅོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་གི་དོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་བཅད་ཅིང་བྲིས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དེའི་
 རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྱུང་དོ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཚུངས་པ་དག་ལས་ནི་ས་ལུའི་ལྷ་
 གྲུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཚུངས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུལོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་
 དང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་བཅད་ཅིང་བྲིས་
 པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་
 ལ་སོགས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་དང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་
 པ་རིགས་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུལོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་

འབྲས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པ་ན་དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་
 ཞིག་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤངས་ནས་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་ངོས་ནས་དོན་བསྟུས་ན། གཞུང་བྱེད་སྤྲ་མ་ལ་
 ས་ལུའི་རྒྱ་གུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་བར་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ནས་ཀྱི་རྒྱ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་རྒྱ་གུ་དང་ས་ལུའི་རྒྱ་གུ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་ལུའི་
 རྒྱ་གུའི་ཉེར་ལེན་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ན་
 དངོས་འབྲས་འདྲ་བས་བྱུང་། མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ན་མི་འདྲ་བས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཉིས་པ་ནི།
 དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཐོག་འབྲུལ་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། སློ་བུར་བ་ཉིད་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་མི་འདྲ་
 བ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཆད་མཐོ། འདོད་ན། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་རྟོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་གཙོ་
 བོ་ཡང་རྒྱ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་དང་པོའི་ཆོས་ཅན་ལོག་མ་
 གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར་ཞིང་བར་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར། ཐ་མའི་རྒྱུན་གཞན་གཉིས་རྣམས་པ་མ་
 ཉམས་པར་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱ་
 དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་དེ་ཆོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྲུང་སྟེ་རྣམས་པ་ཉམས་པ་
 མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྐྱུ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་
 སོགས་པ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྒྲིང་བ་སློ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྩོད་གཞིའི་བྱང་པར་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཡང་ཆོས་ཅན་སྤྲ་
 མ་ལ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་

དང་། ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཚྲིགས་ཀྱང་དམིགས་སྤྱོད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྤྱུག་
 རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་སྤྱོད་དང་དམིགས་སྤྱོད་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་
 སོ། །འདིས་དབང་ཤེས་ལའོར་དུ་བདེ་སྤྱུག་འབྱུང་བར་བརྟན་ཅིང་འདི་ཡང་ཚད་གཞིའི་བྱུང་པར་དུ་བྱའོ། །ཡང་
 ཚོས་ཅན་སྤྲུལ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་
 སྤྱོད་དང་བདག་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཚྲིགས་ཀྱང་གཉིད་མཐུག་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཅན་ལ་བྱུང་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་རྣམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་མཐུག་གི་
 སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་མཐུག་སང་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དང་པོའི་འགག་ཁ་མ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་དུ་ཚད་པ་ཉེར་ལེན་དུ་
 འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྤྱོད་གཉིས་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་
 མི་མཚུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་དུ།

དེ་ཆེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་
 བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཉམས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་
 མ་ལ་གྱི་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ། །དེས་མཚོན་ནས་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་དེ་ནས་འདོད་
 པར་སྐྱེ་བའི་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་མིག་སོགས་དབང་པོའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོའི་འདོད་པ་ནས་འཆི་འཕོ་ཁའི་
 མིག་སོགས་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་འིན་རུ་འགལ་ཏེ། རྣམས་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི།

ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ།

ཞེས་པའི་སྐབས་ན་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེར་བརྟན་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་ལའོར་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་
 ཚྲིགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་ལའོར་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་པོའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྤྲར་བཤད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་ཚྲིགས་པ་འདི་དག་ཅམ་ཁོ་ནར་

ཟད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལའོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མེད་པ་བཅའ་
པོའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱུང་
པར་ཐལ། རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་བས་དེའི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུད་སྤང་དང་། བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ཚུད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དང་དབང་ཤེས་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྦྱེས་
པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་བདག་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དེས་
པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ་བདེ་སོགས་ལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེའི་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་གི་
རྒྱུན་གསུམ་ཅམ་ལས་སྦྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་དེ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་
རྒྱུར་རྟོག་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་རྣམས་པ་མ་དེས་པ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ན། འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །གཞོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་མིང་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱོད་འདོད་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་རུང་བའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོས་
རྟོགས་ཏེ་རྣམས་ཤེས་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་སྤྱོད་ཆོས་ཕྱིར་ཕྱོགས་
གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐལ་བར་བཞོད་ནས་རྟགས་ཁས་སྤངས་ལ་གཏོང་ངོ་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཡུལ་གཞན་
ལ་གོམས་པའི་གཡེང་བ་གསལ་བ་དང་ཡུལ་ལ་གོམས་པ་མཚུངས་པས་ཞན་པ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་བདེ་སྤྱུག་བར་མ་ཆད་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ཞིང་གཡེར་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྤེལ་འབྱུང་བ་ལ་གོམས་པ་ཤེས་ཚུང་བ་ལ་དེ་ཅམ་མི་འབྱུང་བས་ཡིད་
བྱེད་ལས་སྦྱེ་བར་གྲུབ་སྟེ། བཅའ་པོ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་ལ་ངེ་ཅམ་གོམས་ཀྱང་སྟོན་པོའི་སྟོ་སྟེའི་སེར་པོའི་སྟོ་མི་སྦྱེ་བ་

བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་མ་དེས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་
སོགས་པ་བདེ་སྤྱག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོལ་ན། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་ཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཚོས་ཅན། རྩོན་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་
ཀྱང་བདེ་སྤྱག་གི་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོན་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྩོན་གསུམ་དེའི་ཚོགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་སིམ་གསུང་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བདེ་སྤྱག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱོད་རང་རྒྱུད་བདག་དང་ཡིད་དང་འདུས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚུངས་པ་
ལས་སྦྱེས་ཀྱང་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དེས་ཤེས་དང་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པར་
མཚུངས་ཀྱང་བདེ་སྤྱག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོན་པ་ལ་ལྟོ་མ་དང་། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ན་རེ་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ནང་གི་བཅའ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ལྟར་
 སེམས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྟར་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་བཞི་བཅའ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་
 ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྤྱོད་བ་དང་སེམས་པ་ཅན་དེ་བདག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཅའ་པོ་ལ་བདེ་སྤྱད་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་། རང་
 བཞིན་ཏེ་གཙོ་བོའི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ལ། དེ་སེམས་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་
 ལ། བདག་ནི་ཟ་ཤེས་ཀྱང་བྱེད་མི་ཤེས་པ་འོ། །རང་བཞིན་དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྟོན་དང་མེ་མོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་
 བུ་ཕྱི་ནས་དེ་ཙམ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཤར། རང་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་སྟེ་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ལས་རྣམ་འབྱུར་
 གྱི་ཆོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། སྟོའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་
 ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་སྐྱ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་འོ། །རྒྱས་
 པར་བཤད་ན། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འབྱུར་
 ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འབྱུར་མིན། ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་
 ཏོ། །རྣམ་འབྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
 འབྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་འང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
 ཅོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འབྱུར་ལ་བསྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསྟོས་
 རས་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། སྟོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་འབྱུར་ཁོ་ན་འོ། སྐྱེས་བུ་ནི་རབ་རྒྱ་
 བྱེད་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འབྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྟོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྟོས་ཞེན་པར་བྱས་
 པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྟོན་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། གང་གི་
 ཆོ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྟོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དཔེ་

སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་བརྟུ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བརྟུ་ས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་རྟུར་དོ་ཆ་བར་གྱུར་པས།
 བདག་ལ་མ་འགོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོད་
 པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་རྒྱ་བེམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྐྱེས་བྱ་ཉག་གཅིག་
 གནས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དེ་ནི་རྟག་རྒྱ་ཡན་གར་བའི་དོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཅེས་
 བྱའོ། །གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྩལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །མུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གཡོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྙིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །བདེ་བ་དང་སྤྱད་བཟུལ་
 དང་གཏི་མུག་ཅེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་
 ཏན་དག་གཙོ་བོར་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་
 ལོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་སྒོ་གཉིས་ནི་རྣམ་གངས་ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་
 བརྟན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་སོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ད་རྒྱལ་ལོ། །ད་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་།
 སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ད་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཅམ་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་དང་སྐྱེ་
 དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་སོ། །དེ་ཅམ་དག་ལས་ནི་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་
 མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་སོ། །སྙིང་རྟོགས་ཅན་གྱི་ད་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དག་དང་ལག་པ་དང་རྒྱུ་དང་
 རྒྱུ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་སྐྱེ་དང་པགས་པ་འཕམ་ལུས་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་རྟུར་ན་བརྟུ་གཅིག་སོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ད་རྒྱལ་ནི་ད་རྒྱལ་
 གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ད་རྒྱལ་དང་དེ་ཅམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་
 རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བརྟུ་དང་ཡིད་དང་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་
 གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། །བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཅའ་པོ་ཡིན་ཀྱང་རིག་པ་རྟུར་
 ཆོར་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་ལྟ་སྟེ་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་འོངས་
 སྤྱད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས། ཕྱི་ནས་བདེ་བའི་གཞུགས་བརྟན་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་བརྟན་གཉིས་
 སྒྲིའི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པ་ན་བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དོ་བོར་འབྲུལ་ནས་བདེ་བར་ཞེན་

ཅིང་རྟོགས་པ་ཡིན་མོ། ཞེས་ཟེར་རྟོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སྟོགས་ནང་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེ་སྟོགས་
རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་རིགས་པ་དུ་མས་གཞོད་དེ།
གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྟོགས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། དུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་
པར་བྱུང་པར་མེད་ན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་གོམས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་པར་འཆད་པའི་ཐལ་བ་ཡང་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་བདེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ལ་སྟོགས་པ་ཡུལ་བྱུང་པར་
མེད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པའི་བྱུང་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་བདེ་སྐྱབ་གི་བྱུང་པར་
དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་ལ་སྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྤྲོན་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་སྤྲོང་བའི་བྱུང་པར་བཞིན་ཏེ། སྤྲོན་པོ་ལ་རི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྲོན་པོའི་
རྣམ་པར་སྤྲོང་གི་སེར་པོའི་རྣམ་པར་མི་སྤྲོང་བ་བཞིན་མོ། །འདོད་པ་ལ་མདོན་སྒྱུ་ཆད་མས་གཞོད་པས་རང་གྱུར་
གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོ། །བདེ་སྟོགས་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལ་སྟོགས་པ་དེའི་
བྱུང་པར་ལ་མི་སྤྲོས་པར་གོམས་པའི་བྱུང་པར་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། དགའ་གདུང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཤེས་རབ་དང་བརྟེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་མོ། །རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེར་བྱེད་ན། གོམས་པ་
ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། བདེ་སྟོགས་སེམས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་དོན་མདོན་སྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐ་སྟོད་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་།
འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོགས་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་རིག་པ་
དེའི་དངོས་སུ་མྱོང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྐྱས་ནང་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པ་ལོ། །བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་
པ་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་རང་རིག་མདོན་སྒྱུ་གྱིས་མྱོང་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཁས་སྒྲངས་
ནང་འགལ་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་བདེ་སྟོགས་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་དེས་དེ་

གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་འདོད་ལ། སློ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ་
 སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཅམ་ལྟེན་བདག་ཉིད་བདེ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་བལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་བལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་མའི་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
 འཕངས་པ་ནི། སློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་བལ། དེས་སྤྱོད་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་
 དངོས་སུ་གཏང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེ་སོགས་
 སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཅད་ཡིན་པར་མ་ཟད་སེམས་
 པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བལ་བར་བཀོད་
 ནས་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་ལ་སྦྱར་རོ། །བྱལ་པར་བལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་
 སྤྱོད་ཞིང་ཤར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་པར་གསལ་བ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་། རིག་
 ཅམ་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་། དེས་ན་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལོ། གང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་
 ན་རེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་ངོ་བོར་
 ཏྲག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་འཛིན་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པས་མངོན་པར་གསལ་བ་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བའི་དོན་འདིས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གསལ་བ་ཡིན། དང་པོ་རྟར་ན། ཕྱི་རོལ་
 གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་
 རུང་བར་ཐལ། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་འདི་ཕྱི་རོལ་འདིའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་
 ཞེས་བྱ་བའི་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་འཛིན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཆན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤར་མ་ཁས་སྤངས་སོ།

གཉིས་པ་རྟར་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་
 བུས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། བྱེད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་སོ། དེས་ན་སྒྲོན་དེར་འགྱུར་བས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་
 མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་
 འདྲ་བ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ན་གནས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གངས་ཅན་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་
 དང་འདྲ་བ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་སྤར་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་
 ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཏྲག་དངོས་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་སེམས་པ་
 ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ཏྲག་དངོས་སུ་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་སེམས་པ་ཅན་སྤར་ཕྱི་རོལ་དང་མི་འདྲ་ན། ཕྱིས་འདྲ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་
 བཤད་དོ། ཟུར་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་ཏྲག་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་ཕྱི་
 རོལ་དང་འདྲ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྟར་འཕངས་པས་

གངས་ཅན་གྱིས་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་ནི་གངས་ཅན་འདིའི་ཉེས་པ་རྣམས་པ་
ཤར་མ་ཤར་གཞི་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་པ་ཤར་བའི་འདྲ་
བ་མེད་པར་ནི་ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གངས་ཅན་འདོད་པའི་ཤེས་རིག་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཞར་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྟོན་ཡིན་གྱི་རྣམས་པ་མ་ཤར་བར་ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་
བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་གསལ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཡང་འདྲ་བ་ཁས་སྤང་མི་དགོས་ཏེ།
རྣམས་པ་མ་ཤར་ཡང་སྐྱེས་བུ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལྷ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དེའི་སྤྱིང་དུ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་འཛིག་བྱེད་དུ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བཅ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེས་མེད་
དུ་རིག་པར་ཐལ། བཅ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་
སོ། །རིག་པར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་བྱུང་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་དེ་
ལྟར་ཁས་སྤངས་པས་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཞུང་དོན་དུ་
བྱས་ནས་སྤྱོད་ཞིང་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྤར་བཞོད་པ་དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞིང་རང་འདྲའི་རྣམས་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་གཞུང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བདེ་སྐྱབས་བཅའ་པོར་ཐལ་བ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་
སྐྱབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སེམ་པར་སྤྱོད་བའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། སེམ་པར་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བདེ་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བར་བཞོད་ནས་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་ལ་བཏང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ན་ཅེ། སྤྱོད་མི་འདོད་པའི་དོན་བདེ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བ་མ་ཡིན་པར་བཅའ་པོར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་བ་ཤེས་རིག་ལ་བདེ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་འདྲའི་
རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བ་ལ་བདེ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱིས་གཏད་དགོས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མི་འདོད་པའི་དོན་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བ་ལ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བདེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱིར་བ་ལ་བདེ་བས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པ་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་
རིག་དང་བདེ་སོགས་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུགས་
ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རིག་གིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤང་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བྱིར་སེམས་པ་འང་དེ་
རང་བཞིན། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཤོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཁོ་བོ་ལ་བདེ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐལ་བ་གཏོད་བྱེད་དུ་
འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤྱིར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཁས་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་སྤར་
གྱི་སྦྱོན་དེ་དག་བཤོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱོར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་སྤྱིར་བར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བར་ཆད་མས་མ་གྱུ་བ་
པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་
བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནང་དུ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱིར་ཞིང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལག་
རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལོ། །གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྱིར་བའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུ་བ་ནས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྟགས་
ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པས་ཕྱིར་ཤོལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱན་པར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདེ་
སོགས་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ནི་བདེ་སོགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་བདེ་སོགས་མཆན་ཉིད་པ་ཕྱི་
རོལ་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེས་གཏད་ཅིང་བཀག་པའི་སྟོ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་དང་སྤྱིར་བ་ཤེས་རིག་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་འདྲེས་པས་འབྲུལ་ནས་བདེ་

སོགས་ཀྱང་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། མྱོང་བའི་རང་བཞིན་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་འདི་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་དང་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས་བདེ་སྟུག་དེའི་བདག་ཉིད་དགའ་བ་དང་གདུང་བ་
 དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་ལན་
 ཚུའི་རྣམས་གཅིག་ཉིད་རྩོད་སྤྲུལ་པ་སོགས་ལ་བདེ་སྟུག་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དང་། གོམས་པའི་བྱུང་པར་
 ལས་བདེ་སྟུག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། གོམས་པའི་བྱང་པར་སོགས་
 ལས་དགའ་བ་དང་གདུང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པར་སྤང་བ་ནི་སྒོ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་སྤྱད་གི་གཞུངས་བརྟན་ཡིན་
 གི་མྱོང་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུ་བ་པའི་བདེ་སྤྱད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། སྒོ་དང་མྱོང་བའི་བྱང་པར་ངོ་བོ་དང་། རྟོག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱོང་འདོད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ཅི་ཞིག་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་འདི་གཉིས་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བ་རོལ་པོའི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། དུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་
 སོ་དང་ཆགས་བྱ་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའོ། །མྱོང་བ་ནི་གསལ་གསལ་རིག་རིག་པོར་ཉམས་སུ་མྱོང་
 བ་འདི་ལོ། །མཆན་གཞི་དེ་ཡིན་མོད་དེ་གཉིས་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དུལ་
 གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅན་གྱི་དོན་བཅས་པོ་ནི་མྱོང་བ་མེད་པ་སྒོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ་དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་བཅས་པོ་
 ལས་གཞན་རིག་པ་རྣམ་མེད་ནི་མྱོང་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒོ་མྱོང་རྩལ་ཐ་
 དད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུ་བ་པ་དང་། རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་འདྲེས་པས་མ་བྱེད་པའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩལ་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོའི་མཆན་ཉིད་འབྲུལ་བ་
 དང་། བཅས་པོས་དོན་རྟོགས་འཛིག་པར་མི་འཐད་པ་དང་། གོམས་པས་བྱང་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་བཅས་པོར་
 གྱུར་པའི་སྒོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་འབྲུལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱོང་བ་མེད་པའི་འདྲ་བ་སྒོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྩེས་སུ་བརྫོད་ནས་མེ་མོང་
 དང་ཤེལ་དང་རྩོམ་བ་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒོ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མྱོང་བ་མེད་པའི་
 འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མ་དེས་པ་དེ་དག་གཅོད་པའི་སྒོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་གཞན་
 ཡོད་ན་ཡང་བརྫོད་དགོས་པར་ཐལ། མྱོང་གིས་བྱང་པར་གཉིས་ལྡན་སྒོའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་
 སྤར་གྱི་སྒོན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤར་མའི་བྱང་པ་དང་ཐལ་བ་ཁས་སྤངས། ཕྱི་མའི་ཐལ་བ་དང་རྟགས་སྤར་
 མ་ཁས་སྤངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། བྱང་པར་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་སྒོའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་དུལ་ལ་

མོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་བྱ་བྱེད་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་སྟེས་བྱ་དང་། སྟེས་བྱ་ཡུལ་ལ་མོངས་སྟོང་པའི་བྱེད་པ་སྟོ་
 དང་། མོངས་སྟོང་པ་བྱ་བ་དང་། མོངས་སྟོང་བྱ་ལས་སུ་གྱུར་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟེ། །དེས་ན་བཅའ་པོ་ཡིན་
 པ་དང་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟེས་བྱ་ཡུལ་ལ་མོངས་སྟོང་པའི་ནད་གི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་བྱེད་པར་བཞི་ལྟན་སྟོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེས་བྱ་ཡུལ་ལ་མོངས་སྟོང་པའི་ནད་གི་
 བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་བཞི་ཆོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ་སྟོ་མ་གྲུབ་པའི་སྒར་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་རྒྱ་མཆན་དང་ཆོས་
 བཞི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་ཀྱིས་ཁས་སྤང་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ནད་གི་བྱེད་པའི་སོགས་
 པས་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ཉིད་དང་ནད་ཉིད་དང་། སྟེས་བྱ་ཡུལ་ལ་མོངས་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམས་བསྐྱས་ནས་སྒར་
 རྒྱར་གནོད་པ་བརྗོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྐྱས་ཉེས་པ་འོག་མ་སྤྱད་དོ། །ཆོས་བཞི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བྱེད་བྱ་རུ་ཐོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གཞན་ཡང་རུང་། བྱེད་ཆོས་དེ་དག་ཆོགས་པ་
 སྟོའི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་རྟོ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དེ་དང་མིག་གི་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་སྟོར་ཐལ་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོ་དེས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་རི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སེམས་པ་
 མེད་པ་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། བཅའ་པོས་དོན་རྟོགས་འཛོག་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་ཡུལ་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡང་སྟོང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ཅང་ཐལ་
 བ་ནི། བཅའ་པོས་དོན་རྟོགས་འཛོག་ན་མེ་མོང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འཛོག་ཅུས་པར་ཐལ་བའོ།

གསུམ་པ་ནི། སོམས་པས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བདེ་སོགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་
 མཆན་ཉིད་པ་གོམས་པས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྟོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གོམས་
 པས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་འདི་དག་
 གཅིག་ལ་གོམས་པས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཅིག་ཅར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཙོ།

གཉིས་པ་ནི། སློ་ཕྱོད་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ལྟུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་
རྩལ་གཞན་དག་ལ་ཡང་གོམས་པས་བྱུང་པར་དུ་ལྟུང་བ་ཅན་གྱི་སློ་བཅ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་ཕྱོད་རྩལ་ཐ་
དད་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བལྟ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བལྟ། །དང་པོ་ནི། སློ་དང་ཕྱོད་བ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་ཕྱོད་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་
སྟོན་ཅིང་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སློ་ནི་ཡོད་ན་ཚད་མས་རྟགས་དགོས་པ་ལ་ཚད་མས་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། རྟགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི། སློ་ཕྱོད་རྩལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
ལྟུང་བ་རྣམ་པ་དུ་མར་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ཕྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱོད་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། སློ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་ནི་རི་རྟར་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རེག་གི་དོན་ཕྱོད་བ་
ལས་རྩལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོད་བའི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་སྒྲིབ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་
 པས་རྩལ་ཐ་དད་མི་ཞེགས་ཏེ། རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་སྒྲིགས་དང་
 ཤ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོའི་ནུམ་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་གྱི་
 རུམ་པ་ཤར་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོ་ཤོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་
 བ། སྒྲིབ་རང་འདོད་པའི་སྒྲོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། སྒོ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྟོང་
 པ་ནི། ཡུལ་དམིགས་འི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་བྱང་གཞི་དང་། དམིགས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། ཡུལ་དམིགས་
 པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། དམིགས་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བ་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དམིགས་ཤིང་ལོངས་སྟོང་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རང་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལོངས་སྟོང་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 སྒྲིམ་བུ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྟོང་པ་དེ་རང་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་
 ལོངས་སྟོང་པ་ན་ལོངས་སྟོང་བྱ་དང་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྒྱུར་པའི་བྱ་བའི་དོ་བོའོ། །བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི།
 ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལོངས་
 སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས། ཡུལ་ཡོད་པ་
 ལས་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པའོ། །ཡང་གི་སྐྱས་སྟོན་གཞན་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
 ནི་ཡུལ་ལོངས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། ལོངས་སྟོང་བྱེད་སྒྲིབ་བ་ཤེས་རིག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་ལོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་

པར་འགལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་དམིགས་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བའོ། །ཡུལ་དམིགས་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཡུལ་ལོངས་སྤྱད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ།
ཡུལ་དེའི་ལོངས་སྤྱད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྤྱད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་
ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་རྟགས་
གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིས་བྱ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་
ལོངས་སྤྱད་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་བ་
དགག་པའི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲེའི་མེ་ལོང་ལ་སྒྲིས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་དང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཆོགས་པའི་ལོངས་
སྤྱད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། སྒྲིས་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་སྒྲེ་
ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱ་གཞན་ནི་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། སྒྲེས་ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲེས་ཡུལ་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོན་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲེ་ཡང་རྩས་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡང་རྩས་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲེ་དེ་ཡང་
སྤྱོད་བ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཡུལ་
ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་ཐ་སྟོན་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྱུ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
བར་གྱུར་པའི་ཆོ་མེ་ལྷགས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་མ་བྱེད་པའི་ལྷགས་གོང་དང་ནི་
མེ་བཞིན་དུ། སྒྲེ་སྤྱོད་གཉིས་རྩས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་འབྲུལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེར་
མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དང་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་

ཏུ་ཞེན་པ་སློང་གསུམ་ཐ་དང་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་བཞིན་རྟེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། མེ་དེའི་གཟུགས་དང་ལྷགས་ཀྱི་
རེག་པ་ནི་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་། དེས་བཞག་པའི་
གཟུགས་བརྒྱན་ཅན་གྱི་སློང་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་འདྲེས་ནས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་དང་ཐ་དང་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱེད་
བ་དང་། མེ་ལྷགས་རྣམ་ཐ་དང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་
ལ་རྣམ་ཐ་དང་དང་རྣམ་ཐ་དང་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཐལ། སློ་སྤྱང་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་
གྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་ཐ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་དོགས་པས་མ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་མའོ་རྣམ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཐ་དང་པར་རྣམ་པར་
འཛོག་སྟེ། འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་
གྱིས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་ཐ་དང་འདྲེས་པར་དོགས་པས་འབྲུལ་ནས་རྣམ་ཐ་དང་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཞེ་མའོ་རྣམ་ཐ་དང་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་སྟེ། འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། བདེ་
བ་དང་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སློང་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དང་པར་སྤྱང་ཞིང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་ཐ་དང་པར་
དམིགས་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་ཐ་དང་མེད་པར་རྣམ་
གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་རྣམ་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་གང་མིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་རྣམ་ཐ་
དང་དུ་དམིགས་པས་ཀྱང་རྣམ་ཐ་དང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྤྲོ་མ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐ་
དང་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་སྐྱུ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་ཐ་
དང་པར་སྤྱང་ཡང་རྣམ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐ་དང་མེད་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
སློ་སྤྱང་ནི་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་ཐ་དང་མེད་པར་སྤྱང་ཡང་རྣམ་ཐ་དང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་
སྤྱ་བ་ཅད་པ་དག་གོ། །དེས་སྤར་བཤད་པའི་དོན་བདེ་སྤྱག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེགས་པར་
བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་རྣམས་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
 བར་གྱུར་པའི་མེ་ལྷགས་རྣམས་ཐ་དད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེར་སྤངས་པ་དེའི་དོན་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་རང་
 གི་ཉེར་ལེན་དེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་ལྷགས་དེ་ཁ་དོག་དམར་བ་དང་རེག་བྱ་ཆ་བའི་
 རྣམས་སྤྱེས་པའི་དོན་གཞན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྣམས་དག་
 འདྲེས་པས་རྣམ་པར་མ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཡང་གི་སྒྲས་སྒྲོ་སྟོང་རྣམས་ཐ་དད་འདྲེས་ནས་མ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་སྒྱུར་རྟེ། དེའི་ཆོ་མེ་
 ལྷགས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
 བར་གྱུར་པའི་ཆོ་མེ་ལྷགས་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་རྟེ། དངུལ་ཚུ་དང་གསེར་འདྲེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པས་སོ། །སྙམ་པ་
 བྱེ་རྣམས་པར་དེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདིའི་འབྲེལ་པ་འཐད་ལྟན་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་འགོག་པའི་དཔེ་སྤྱི་གཅིག་
 ཏུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །ལྷགས་མེའི་དོ་བོར་སྤྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་བུར་དུ་ལྷོག་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷགས་དེ་རེག་
 བྱ་ཆ་བ་དང་ཁ་དོག་དམར་བའི་རྣམས་སྤྱེས་གནས་པ་དེ་ལྱིས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཡང་མེ་རྣམས་དེའི་རྒྱར་རྣམ་
 པར་གནས་པའི་མེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆད་པས་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཡང་ན་ལྷགས་སྤྱི་མ་མེའི་དོ་བོར་གནས་པའི་རྒྱ་མེ་
 རྒྱུ་ཆད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་སྤྱིས་ལྷགས་གོང་གང་རེག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམས་གཞན་སྤྱི་བ་ཡང་ཡིན་
 རྟེ། ལྷགས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཅན་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གང་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་
 གྱང་རེག་བྱ་གང་མོར་སྤྱི་བའི་སྟེར། སོགས་པས་ཚུ་བཏབ་པ་སྤྱད་དོ། །གྱང་གི་སྒྲས་ཆ་རེག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆད་པས་སྤྱ་
 མ་ལྷོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གྱང་རེག་གི་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྣམས་གཞན་སྤྱི་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ནང་
 ཡིན་ཅིང་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ལྟར་བཅ་པོ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བ་ཡང་ཡིན་རྟེ། གོམས་པ་ཅན་
 གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེའི་སྟེར།

(4) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

སྤྱི་ལོ་དོན།

དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་
མངོན།

རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན།

མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལོ་དོན་
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་དང་ཡང་མ་
འདྲེས་པར་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཞེས་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདིའི་གཟུང་དོར་ཡང་རང་མཚན་འབའ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་གཟུང་དོར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་དངོས་མེད་
ཡིན་ཞིང་རང་མཚན་མ་ཡིན་ལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་མདོ་སྟེ་པས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོ་མ་པའི་ཆེ་དངོས་སྤྱོད་གས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བདག་སྟེན་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་དང་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། མདོ་སྟེ་པ་འབའ་ཞིག་
གི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་རྣམ་འབྲེལ་དུ།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།

ཞེས་པའི་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེར་དོན་
བྱུང་རྣམས་པ་དང་། བདག་སྟེན་སྒྲ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པས་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བཞེད་

ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་པལ་ཆེ་བར་བྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས་
དེ་ཐུན་མོང་བར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཙམ་པ་བཞེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཙམ་
ཞེས་བསྟན་པས་དོན་སེམས་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ནུས་མོད་ཀྱི་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། འདིའི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེ་ལུ་དེར་རིགས་ཅན་
གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟོན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གསུམ་པར་ཆད་མའི་
གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཆད་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡིན་མོ། །འདི་དང་ཆད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
གཉིས་མི་འདྲ་ཉི། འདིར་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ཀྱང་། ཆད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་བླང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་
ལ་བསྐྱེད་བ་ཅན་མིན་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་ཡུལ་
གསལ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཕྱི་མའི་དཔེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་ཆགས་ཡུལ་སོགས་
གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་དང་། མཚན་གཞི་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་པར་
བརྟན་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྤྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ལོ།

མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ།

དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་བྱུང་པར་བརྟན་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རིགས་པས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ན་དེ་རྟོག་
སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་རྟོགས་པ་ན་འཇིགས་པ་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་པའི་མངོན་སྲུང་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་འཇིག་རྟོན་པའི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསལ་སྤང་སྤྱིས་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོམ་པ་རྟོགས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པ་རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྤང་སྤྱི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་མངོན་
སྲུང་དུ་སོང་ནས་ངེས་པ་མི་འབྲེན་པ་མེད་དེ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་

མེད་དོ།

མཚན་གཞི་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཞི་
གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་པ་བཞིའི་
གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མལོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་
དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་ཕྱོགས་
གཉིས་སྤྱེངས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་འཛིང་བྱེད་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྤྱག་བསྐྱས་ཀྱི་
བདེན་པ་གཉིས་སྤྱེངས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱེངས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ཕྱོག་གི་རྒྱ་འབྲས་བཞིར་ངེས་
སོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱས་དང་འགོག་པ་བྱིས་བསྐྱར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེད་བྱ་གི་ཉིས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་
ནས། དེ་ལ་འབྲས་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྟེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྒོན་དུ་མ་སོང་ན། དེའི་རྒྱ་ལ་སྤོང་འདོད་སྟེ་བ་མི་སྟོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱས་ལ་འབྲས་འདོད་སྟེས་པ་ན། འདི་དང་འབྲས་བར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་
དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟུམ་དུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱས་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོར་མ་
འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་
རྒྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ་བས་ཀྱན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་
སྤྱུ་མཐོང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱས་འགོག་ནུས་སྤྱུ་མཐོང་བར་འབྱུར་ལ། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱས་འགགས་པའི་འགོག་པ་
མདོན་དུ་བྱ་ནུས་སྤྱུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མདོན་སྤྱུ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟན་ཅིང་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དུས་དང་

བོད་སྐད་ལྟར་འགོག་ཅུས་སུ་མཐོང་ན། སྐད་ལྟར་འགོག་ཅུས་སུ་མཐོང་བས་བྱུང་པས་འགོག་
 པ་དུས་གཉིས་པར་བརྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་ལྷུང་སྤྱོད་ཅུས་སུ་མཐོང་ནས། སྐད་ལྟར་འགོག་ཅུས་སུ་མཐོང་
 དགོས་པས། ཀུན་ལྷུང་སྐད་ལྟར་གྱི་སྤྱར་བརྟན་པར་རིགས་སོ། ཀུན་ལྷུང་སྤྱོད་ཅུས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རི་སྐད་བཞད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་
 རིམས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཞད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་
 སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། ལམ་ལ་བསྐྱོད་དང་བྱེད་བྱ་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་
 ལམ་ལ་ལ་མེའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲལ་
 ཅུས་སུ་གོ་བ་མིན་ཅོ། དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་ལྷུང་སྤྱོད་ཅུས་སུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཅུས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་ལྷུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བརྟན་རིགས་
 སོ། །ལམ་ཐ་མར་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་ལྟར་རོ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ།

གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཐལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་ནི། སྐད་ལྟར་གྱི་སྐད་ལྟར་ལྟར་།
 ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྐད་པར་སྟེད་ནས་རོ་མུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་འབྱུར་བའི་སྐད་ལྟར་ལྟར་། ལས་ཉོན་གྱིས་
 ལག་རྒྱུ་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ལྟར་ལྟར་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 སྐད་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་ལོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལྷུང་གི་བདེན་པ་
 ཡིན་ལ། སྐད་ལྟར་འགོག་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
 ངོས་བཟུང་བ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྐད་ལྟར་ལ་ཐོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་ལྷུང་ལ་ཐོག་པར་ཞུགས་པ། སྐད་ལྟར་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་
 པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒོ་སྒོར་དུ་
 བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ། གནས་སྐབས་འབྱུར་བར་འཛིན་པ་ལོ། འགོག་པ་ལ་ཐོག་

ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་
 བསྐྱལ་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་ཚམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་ལྷོག་པར་
 འཛིན་པ་ལོ། །ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་
 པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་མི་ལྷོག་
 པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་བསྐྱལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་
 བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་དོ་ཐོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གུན་འབྱུང་གི་
 རྣམ་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་བསྐྱལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་
 བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ཚམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་
 པ་ནི། བདག་མེད་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བཞོད་བྱེད་ཀྱི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་སྤར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། གུན་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་
 རྒྱུ་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུ་ཟད་པའི་རིགས་
 ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཟད་

པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཡུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུ་རི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་བྱུང་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། སྟོགས་
 ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ། དེའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་
 ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 དེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྟེད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
 ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་ལོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཟས་གོས་ལོགས་ལ་སྟེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་སྟེ་བ་མངོན་སུམ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་འདིའི་སྟག་བསྐལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ།
 འཆི་ཁའི་སྟེད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཆོམས་སྒྱུར་
 བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྟག་བསྐལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་
 སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་དེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྟག་བསྐལ་ཡིན་ཀྱང་། ཆེ་འདིའི་ལས་ཉོན་
 དང་། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྟེད་དུ་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཕྱོག་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་དེས་
 རུས་ཤེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྟག་བསྐལ་གྱི་དོན་ཕྱོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་དེས་རུས་
 ལ། དེ་དེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་དུ་ལས་དང་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་
 འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྒྱུར་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟག་བསྐལ་གྱི་དོན་ལོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱང་ལོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 མོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་
 མ། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་དེས་པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་དགག་བྱ་དོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་འཕོག་པའི་

རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་འདི་ལ། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་དང་། རྒྱན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། ཞེན་པ་དེས་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་རྒྱ་བརྒགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་འདི་དང་། ལྷའི་ལུས་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་བྱེད་པར་ཅན་བརྩེ་ས་བྱུང་ན། དེས་པར་སྤྲུལ་འདོར་ཞིང་། བྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་བྱིར། དེས་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་རྒྱ་ཟད་པར་བརྒགས་པ་འདར་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་མི་གསལ་བ་དང་། གུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་བརྩེ་ས་བྱུང་ན་ཆོང་པ་ཆོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྩེ་མོད་པའི་བརྩེ་བ་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་བྱིར། ཆོང་པ་ལ། ཆོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཆོང་བར་བརྒགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཟོང་གི་གྲར་ཤོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ཆོང་ཟོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཆོང་ཟོང་ཐོབ་ན། དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གང་ལ་འདར་བརྒགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤང་པོ་ལ་བརྒགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཆོད་མས་དམིགས་སྲུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ། རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱུང་པ་དེས་སྒྲུ་ལ། སྤྱོད་ཆོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་། གྲུབ་བདེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། སྤྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སྲུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གུན་བརྒགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་བྱེད་ཆོས་སྲུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས། ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
 གང་ཟག་རང་དབང་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་
 གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་
 ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྟེ་སྟེ་དེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་
 ན་གཉིས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱད་བསྡུས་ཀྱི་རྒྱན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་
 ལ། ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་
 ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བའི་གཞིར། གཞོད་བྱ་གང་རིག་གི་
 རིགས་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིའི་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་འདི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་རང་གི་གཞོད་བྱ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་
 ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་ལ་ཀྱན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལ་འབྱོར་མདོན་སྟུང་ནི་དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མདོན་སྟུང་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་བཞིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཀྱིས་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས་མཚན་གཞི་སོགས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོས་ཚད་
 མ་རྣམས་འགྲེལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ཚད་མར་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྟེས་བྱར་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ཅོ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི། བསྟན་པ་དང་
 སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཐར་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ལམ་ལོག་པར་འབྲིད་པ་ཚོགས་པར་དཔྱད་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དག་གིས་ཁྱེད་
 ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གདབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 གཞན་གྱིས་རང་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟེར། ཐར་པ་

དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་ཀྱང་ནུམ་
 འགྲེལ་དུ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་
 དང་ཡང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །འདིར་འབད་ལྷན་དུ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལོ། །དེ་དག་ཉིད་སྟེང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་རོ། །དེས་པར་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་རེས་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་
 ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
 མཛོན་གྱུར་དུ་མེད་ན་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་སེམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྤང་བའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དེ་འདྲས་བྱས་
 ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་དུ་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་མོད་
 ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་བཞག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་མེད་ན་ནི། སྤང་བའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱང་
 ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་རོ། །འགྲེལ་པ་འདིའི་དོན་ནི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་རེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོ་བུར་
 བྱི་བྲལ་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་སྟོན་པས་སྟོ་བུར་གྱི་བྱུང་གཞི་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་
 གཞིར་སྟོན་པ་མིན་མོ། །དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་རེས་པར་ལེགས་པ་ནི་འགོག་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆོག་
 ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པར་བསམས་
 ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་
 སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དགག་པ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ།

རྟོག་བླ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གསལ་སྒྲ་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་བླ་གྱིས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་པ་མ་དེས་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་བྱབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚེད་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲ་འབྱུང་བའི་དཔེ་དང་། དེ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གོམས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྒྲ་འབྲས་བུར་འབྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཅན་ཆགས་ཡུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འཇིགས་པ་གོམས་པ་དང་། བུ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ངན་གྱིས་བསྐྱམས་པ་དང་མི་ལམ་དུ་ཆོམ་རྒྱན་མཛོན་དུ་སྒྲགས་པར་མཐོང་བ་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་མི་ལམ་སོགས་གྱིས་བསྐྱད་པས་ཡང་དག་པ་མིན་ཡང་མདུན་ན་ནི་གནས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱན་དང་མི་ལམ་སོ་སོར་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲ་འབྱུང་བར་མཐོང་སྟེ། བུ་མཐོང་བར་འབྱུང་བ་སོགས་རང་རང་གི་བསྐྱད་པ་རི་རྩ་བ་བཞིན་བསྐྱད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལུས་དག་གིས་གྲུས་པར་ནི་སྐྱབ་པ་རབ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷས་པར་ནི་བསྐྱམས་པ་སྟེ་ལུས་འདར་བ་དང་ཡིད་དུ་སྐྱབ་པ་སོགས་ལག་པས་འདྲེན་པ་དང་། འདི་ན་སྐྱ་སྐྱེས་སྐྱབ་པ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་བཅས་པས་རལ་གྱི་ལ་འཇུག་སོགས་སོ། །བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དེའོ་སྒྲམ་པའི་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གྲུས་པར་སྐྱབ་པ་དེ་རྩ་བུའི་ལུས་དག་གི་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་དང་མི་སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་སྟོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སྐྱོད་གས་པ་ན་གོམས་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོ་འབྲས་བུར་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲ་འབྲས་བུར་འབྱུང་སྟེ། དོན་བདེན་རྒྱན་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་གསལ་སྒྲ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱར་ཆོགས་སྟོར་གྱི་སྐབས་སྐྱེས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གོམས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྒྲ་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སྐུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྐྱེད་པ་འཕམ། མ་སྐྱེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ།

སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་རྒྱུ་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་པ་མི་དགོས་
པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཞེགས་པར་བཀག་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པའོ། །དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་གོམས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྟོག་སྒྲོམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
རི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གོམས་ཡུལ་བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་ཟད་པར་
སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་གོམས་ཡུལ་
གསལ་བར་སྤང་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་བྱོང་རང་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་འཐད་
པའི་ཕྱིར། དང་གི་སྐྱས་སོ་སོར་བཅད་པ་ནི་གསལ་སྤང་བྱུང་ཡང་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་།
རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སོ་སོར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་
སྤང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅི་ལྟར་འབྱུར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རིགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསལ་སྤང་གིས་རྟོག་བྲལ་སྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་ལ་ལྷོག་ན་
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟོགས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། དེ་
ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་ནི་རྒྱ་མཚན་འདྲེན་པའོ། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་
ཆོས་ཅན། དོན་གཟུང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་སྤྲེལ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཀྱང་
རུང་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་སྟོག་ཅིང་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་

པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེར་རུང་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་སྨིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་གི་ཚུལ་
དུ་མི་འབྱུག་ཀྱང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གསལ་སྣང་གི་རྒྱུ་རྟོག་པས་ལྡན་དང་སྤང་པ་ལས་གསལ་སྣང་ཅན་དུ་འབྱུང་
སྟེ། མི་ལམ་དུ་འདས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འབྱུང་པ་ནི་འདི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་འབྲེའི་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་མི་གསལ་ལ་འབྲེས་པར་དྲན་པའི་སྨིར། རང་ཡུལ་
གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་འདས་པ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་ལ་ཞེས་ཏེ་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་པའོ། །མི་ལམ་ན་འདས་པ་དྲན་པའི་སྟོང་དེ་དག་ཆོས་
ཅན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་ནི་དྲན་པ་མེད་དེ། འབྲེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྨིར་དང་
འདས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྨིར་པོ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་འམ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་
གི་ངོ་བོར་མ་ཟད་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྦྱི་དང་དོན་སྦྱི་འབྲེར་རུང་
འཛིན་པ་དེའི་སྨིར། སྤར་གྱི་རྟོག་བྱལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་
སྨིར།

༢ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མངོན་
སུམ་ལྟར་སྣང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བསྟུ་དང་། བསྟུ་དང་པོ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་
ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་རྩ་སྟེ་བ་རྣམས་དབང་པོ་ཉིད་ལྟ་བུ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་
སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཀོད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་རང་རིག་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་
རྣམ་པ་བཞི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པར་བཤད་ནས། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲུས་ཟེན་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་
མའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པས་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་རྩ་ཤེས་པའི་ཆེད་
དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་བཅད་དོས་བཟུང་བའི་སྟོན་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་
རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བཟུང་གི་ལྟར་སྣང་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་དེ་དག་ཆད་མར་
འཁྲུལ་ནས་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ལམ་
ཀྱི་ཐོལ་སར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་
བཞིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། འདིར་གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་པར་
བྱལོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར།

འཁྲུལ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།

རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།

བྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱལོ།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས་།

ཞེས་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིར་དུ། སྟོག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་དང་འདི་བུམ་པའོ་སྟམ་པའི་
རྟོག་པ་སོགས་དང་། རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། འདས་པའི་དོན་བྲན་པ་དང་། མ་

མངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའོ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྒྲོས་ཚད་མ་ཀླན་ལས་བཟུས་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་གསུངས་སོ། །རབ་རིབ་གྱིས་མཚོན་པའི་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་
དགོངས་པ་ནི་འདི་དང་ནུམ་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུག་ཡོད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་
ལ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་དང་ཀླན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུད་གཞི་ལ་རིགས་
གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟོག་པ་སྤྱི་མ་བཞི་སྟེ་ཆོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲུམ་
གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྒྲུབ་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིར་བསྐྱེད་སོ། །དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་དུས་ཉི་ཤུར་འབྲུག་པས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་ནས་མིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
ཀྱང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་ལ་འདི་བུམ་པའོ་སྒྲུམ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། མ་འབྲུལ་བའི་གཅད་བྱ་རྟོག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདོད་པས།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི།
མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་སོ།

ཞེས་སྒྲོས་པ་སྦྱར་བཏང་གི་ཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་སྟེ་ཆོན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་
སུ་བཀར་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་
གྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བས་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་དགོས་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། རྟོག་པ་ལ་མིང་སྦྱར་བ་དང་། རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་སྤྱི་བ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་གཞན་དག་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྦྱར་རྟོག་པའི་

དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པར་བསམས་ནས་སྐྱབ་
གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སོགས་རྟོག་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་རྣམ་དེས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་དང་། མདོ་མཛད་
པའི་དགོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོ་མཛད་པ་དང་རང་ཉིད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་སྟར་
སྒྲུང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་སྟར་སྒྲུང་གི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱོགས་སྒྲུ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོའི་སྒྱིར་བཏང་གི་
ཆོག་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྱུལ་ནས་དེས་མཛད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྦྱོད་པའི་
རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པ་འོ་ན་ནི། གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཞེ་
ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྟོག་
མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུལ་
བ། །ཞེས་མ་འབྱུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་བསྟན་པའི་སྒྱིར་རོ། །ཚུད་པ་འདི་གཞུང་འདི་ཉིད་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་ཀྱང་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་གྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་སྦྱོབ་དཔོན་
གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁོ་བོ་ལ་སྦྱོན་མེད་མེ་མ་འབྱུལ་བ་སྦྱོས་པའི་
སྒྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་མ་འབྱུལ་བ་སྦྱོས་པ་བྱོགས་སྒྲུ་མ་སྐྱབ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྒྱིར་རོ་
ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཆད་མ་མདོའི་བཞེད་པ་ཡང་འདིར་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་། དོན་གྱི་
ཤུགས་གྱིས་མ་འབྱུལ་བ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་སྟར་སྒྲུང་ཆོས་
ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་སྟར་སྒྲུང་དང་། བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་སྟར་སྒྲུང་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་སྒྱིར་དེ། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མི་ལམ་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མི་སྤང་བ་སྟེ། དེ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་
ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྟོན་སྐྱབས་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཐོག་མཐའ་གཉིས། ཙ་
ཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། མངོན་
སྲུང་ནི་དངོས་པོ་སྤང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་
མེད་ན་མངོན་སྲུང་དེའི་སྤང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟེ། དང་འབྲེལ་པར་སྤང་
བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་ཉི་
བར་བསྐྱད་པ་ལ་ཡང་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད་ཞུགས་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་སྤྲུལ་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་
མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སོ། །དབང་ཤེས་སུ་མ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དབང་
ཤེས་སུ་འདོད་པ་གཞན་ལས་དབང་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱན་པ་དང་། དེས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་
ཡིད་བསྐྱད་པ་ཡང་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་དུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་པ་ཉི་བར་བསྐྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྤྲོད་སྤང་དབང་ཤེས་སོགས་དང་དབང་ཤེས་
སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ལོག་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་

བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལོག་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱུ་པ་འདིས་ནི་
ཆོས་ཅན། མི་ལམ་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་
དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་དུ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་
བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བྲལ་མངོན་སྲུང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མིག་གི་དབྱས་ན་རབ་རིབ་
གནས་པས་མིག་གི་རྒྱར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་གཅིག་ཅར་མཐོང་སྒྲུལ་པའི་ཡིད་གྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི། གངས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འགལ་མེད་
ལ་ནི་དབྱིབས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། རྫོན་ཤིང་ལ་ནི་བྱ་བ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གངས་ལ་སོགས་པ་སྣོ་བཅུགས་ཡིན་
པས་དེ་འདྲིན་པ་རྟོག་པའོ་སྒྲུལ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྟོག་པར་འདོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་
དགོངས་པ་དང་འགལ་བར་བསྐྱུ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་བདག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
པར་ཐལ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བ་དབང་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་བདག་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ལྷ་
བ་གཉིས་སྒྲུང་འདི་ལ་ཡང་ཞུགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཞུགས་
ཅན་པ་འགྱུར་ན་ཡང་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་
པ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་པ་རྟོན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཆོས་
ཅན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བ་གཉིས་མེད་པར་
ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལོག་ཀྱང་འདི་ན་སྐྱུལ་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱུལ་འཛོན་སྐྱེ་བ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་ཐལ། ལྷ་བ་གཉིས་འཛོན་གྱི་ཡིད་གྱི་འབྱུང་བ་རྟོག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་སྒོམ་པས་བསལ་བའི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་འདི་ནི་ཆོས་
ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཅིང་ཡུལ་ལོག་པར་
སྒྲ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་
བར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་མདོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་
པའོ། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར།

བླ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ།

ཞེས་པའི་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་ཆེག་དེས་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྡེ་ཆེན་ལས་
ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་དེ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་བ་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་དབང་
ཤེས་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཅད་ནས་བསྟན་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆེག་འདི་ཆོས་
གཞན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་ནས་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟག་པར་རྟོགས་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་
པའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བ་དེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་མཚོན་པའི་དབང་པོ་
དང་ཡིད་བསྐྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གསལ་སྒྲ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀྱང་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲ་བར་དོན་གྱི་
ཤུགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་བ་གི་ཤེས་པ་སོགས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྒྲ་བ་གི་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་མདོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བདག་པོའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐལ་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ། རྟགས་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་བ་གི་
ཤེས་པ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། སྒྲ་མ་སྐབས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། ཕྱི་མ་དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་དཔེའོ། ཁྱིམ་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་དག་གིས་

གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་པ་དམིགས་བརྟག་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་། ཅོད་སྒྲུབ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དམིགས་པ་བརྟག་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་ན་མ་གཏོགས་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་མ་ཡིན་ཅིང་། ཅོད་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ལུང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། ཅོད་སྒྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན། །སྙིང་པོ་ངེས་པར་མ་
 དགོངས་ཏེ། །ཆ་ཤས་གཞན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། །ངེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་ཅོད་སྒྲུབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་སྐབས་སུ་ཅོད་སྒྲུབ་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་སྒྲེན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 དེ་ལས་དམིགས་སྒྲེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེས་སམ། སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 རྣམ་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་རགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྣམ་
 པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་
 རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེར་རུལ་ཕྱན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་སྒྲུབ་
 མཛད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡོད་ན་སྒྲུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་སྒྲེན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་
 དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དམིགས་སྒྲེན་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་རང་ལུགས་ལ་འང་ཁས་
 ལེན་པས་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲེན་ཡིན་པ་རང་སྒྲུད་དུ་ཁས་
 བླངས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཆོག་དེས་མིག་གི་དབང་པོ་སྒྲོབ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་
 ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པས་དམིགས་སྒྲེན་དུ་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་དམིགས་སྒྲེན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བབ་པ་
 སོམས་ཤིག །

ཨ་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་

གསུམ་པ་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

སྤྱིའི་དོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལོ།

ཆོད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ།

དང་པོ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོད་མས་ཆོད་པ་དང་། མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ། ཆོད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤང་དོར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཛད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྩམས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱལ། དེ་ལ་ཡང་ཆོད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱབ་མ་དེས་པའི་སྤོན་རོལ་དུ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་དེས་དགོས་པས་དེ་ནི་འདིར་ཆོད་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་པ་གསར་དུ་འདྲེན་ནས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྲུབ་པའི་སྤོན་ནས་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅིང་ཐག་ཆོད་པ་དགོས་ལ། དེས་བཞག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཆོད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བྱེད་ཐག་དུ་དགག་བཞེད་ནས་མཛད་པས་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྤོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་
མ་ལ་རག་ལས་པ་རིགས་པ་སྣེ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་
ཕྱད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔྱོད་པ་བ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བརྟུ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ། ཚད་མ་དང་།
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྲངས་ཅན་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་
ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་སྣེ་བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རང་གི་ལུགས་བཞག་པ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦྲངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་
སྦྲངས་ཤིང་། རྣམ་པ་རྣམས་གྲུབ་མ་བཀག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ཡང་བཀག་ནས། རྣམ་པ་རྣམས་པའི་རྣམ་གཞག་
གསུམ་མཛད་པ་སྣེ་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྤྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་པ་
ནི་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་རིག་
པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཛོག་པ་ནི་
རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་མུ་ཙྰ་སྣེ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྦྲངས་ན་རང་ཉིད་འདོད་
པའི་དོན་དམ་དེ། བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བཞོད་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མཐོང་
བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གི་ཡུལ་
ཅིག་ཤོས་གྱིས་སྤྱན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་སྤྱི་ཡང་མི་
སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་མ་
ཡིན་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་རྟེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་
གི་ཐ་དད་ལྟར། རྟོག་པས་བཏགས་ཅི་མ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ། སྤྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་སྤྱི་མ་བཟུང་ཞིག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁས་སྦྲངས་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན།
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་དུ་སྤྱད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནི།

ཁོ་པོས་ནི། དབུ་མེས་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྒྲགས་སོ། །དེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་
 མཁན་པོས་སྤྱི་ལོ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས། རྣམ་
 རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལ་མ་དབྱེད་པའི་ཆོ།
 སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བྱ། དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱེད་ཅིང་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་
 བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མདོ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སྤྱོད་བ།

དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་།
 ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ལེགས་པར་བཀག །
 རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་འདུག་དོར།
 རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒྲགས།

ཞེས་སོ། །ཡང་མདོ་སྤྱོད་པས་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། མ་དབྱེད་པ་
 ན་སྤྱི་ལོ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་
 ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས། ལན་ཡང་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 འབྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལྷགས་དེ། མདོ་སྤྱོད་པའི་རང་ལྷགས་སུ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྤྱོད་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འབྲ་
 རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སུ་ཡང་མི་འབྲད་པར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་དབང་མདོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་
 པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱེད་ན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇལ་ལ། མ་དབྱེད་ན་སྤྱི་
 རོ་གྱི་དོན་འཇལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། མིག་སྒྲོན་སོགས་བསྐྱུས་པས་མིག་ཤེས་ལ་

ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཕྱ་མོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 བྱས་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་སོར་འཕོ་བ་ག་ལ་སྲིད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་སྟོང་རང་གི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་གཟུགས་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་ངེས་པ་
 འདྲན་པ་ཡིན་མིན་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ལ་སོམས་ཤིག། སྤར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་བར་མདོན་པར་
 ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལོག་པར་ཤེས་པ་འཇལ་བར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་
 དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འཇལ་བ་དེ་སྤར་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་
 རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྤང་གི། དཔྱད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་མི་སྤང་
 རོ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི།

དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་། རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་ཟེར་
 བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་
 ལྷགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ཡང་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་
 ཤེས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱང་
 པར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་རྣམ་རྒྱུན་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། བྱི་རོལ་དགག་པ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
དང་། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འབྲང་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལོ།

བྱི་རོལ་དགག་པ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མདོན་སྒུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་ནས་ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཞེས་སྟོས་སོ། ཚད་འབྲས་རྣམས་ཐ་དད་
དུ་འདོད་པ་དག་ན་ཟེ། དབང་པོའི་མདོན་སྒུམ་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ལན་ནི། གཞལ་བྱ་
རྟོགས་པ་ལོ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོ་ན་ཟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ནི་
དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་
པ་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལྡོག་གང་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་གཞན་ཞིག་
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བཞུགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིའི་དེ་ཉིད་དེ་རང་ལྡོག་
ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་པའི་དོན་ལྡོག་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཚད་འབྲས་རྣམས་ཐ་དད་པ་ལ་མི་འབྲང་
པར་ཤེས་པར་བྱ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བདེན་དུ་ཆུག་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་དངོས་
སུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚད་མ་འདོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་སྟོ་འདོགས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་
བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། སྟོ་འདོན་མདོན་སྒུམ་འདིའི་དོན་སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་
སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འདོག་བྱེད་ནི་སྟོ་འདོགས་གསལ་དུ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་མེད་པ་དེའི་བྱིར། དོན་ནི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་
ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འདོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འདོག་བྱེད་ཡོད། སྤྱོད་ལས་ཐ་

དང་ན་དེའི་འཛིག་བྱེད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་སྦྱེད་པར་རྣམས་ན་འཛིག་པར་ཡང་རྣམས་ལ། འཛིག་པར་རྣམས་ན་སྦྱེད་པར་
ཡང་རྣམས་པས། སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐོར་ནས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཚོལ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་མ་ཡིན་
པ་ལོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་གང་ལས་བྱ་བ་གང་འགྱུར་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་མ་ཡིན་པ་ལོན་ཀྱང་བྱེད་པ་གང་ལས་བྱ་བ་གང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་བྱེད་པ་དེ་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྦྱེད་བྱ་དང་། བཞག་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སོགས་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། བསྦྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱེད་བྱེད་དང་འཛིག་བྱེད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དང་།
འཇལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །སྐབས་འདིའི་བྱ་བྱེད་ནི། དཔེར་མཚོན་ན། སྤོན་པོ་ལས་
དང་། སྤོན་པོ་རྟོགས་པ་བྱ་བ་དང་། སྤོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྤོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། སྤོ་འཛིན་
མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྦྱིས་བྱར་འདོགས་པའི་གཞི་ལོ།

ཀྱུས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། རོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་གཅིག་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རོན་འདྲ་བ་
ལས་གཞན་ལ་མི་རྒྱུད་བ་དང་། དེས་ན་རོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་རོན་
སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཛིན་བྱེད་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་
རྣམས་ཐ་དད་པ་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུད་བ་དང་། དེས་སྒྲུབ་པའི་རོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་དེ་ལ་སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ཉམས་སྲུང་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
མ་ཤར་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྡོ་འཛིན་སྲུང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཙམ། སྡོན་པོ་འཛིན་པའི་
མངོན་སྲུང་གིས་སྡོན་པོ་དངོས་སྲུང་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་དངོས་སྲུང་རྟོགས་པར་འཛིན་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོ་
སེར་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་རྣམས་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྡོ་འཛིན་མངོན་
སྲུང་གིས་སྡོན་པོ་དངོས་སྲུང་རྟོགས་པར་འཛིན་བྱེད་དེ་ལ་དེས་པར་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་
ཏོ། །འཛིན་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་སྡོ་འཛིན་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི་རྣམས་ཐ་དད་པས་འཛིན་མི་ཅུས་པར་
སྡོན་པ་ནི། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཙམ། མཚན་གཞི་སྡོ་འཛིན་
དབང་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ནི་སྡོན་པོ་
འདིའི་དངོས་སྲུང་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་སེར་པོ་དངོས་སྲུང་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལས་སོ་སོ་ལ་སྡོ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་རྣམས་ཐ་དད་པས་འཛིན་མི་ཅུས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོས་
འཛིན་མི་ཅུས་པ་བྱེད་བྱ་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་རོན་དང་དབང་རོན་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་སྡོ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཙམ། བྱེད་རྣམས་སྡོ་འཛིན་ལ་ཉེ་ལ་སེར་འཛིན་ལ་མི་ཉེ་བའི་བྱེད་བྱ་ཡོད་
དུ་ཟིན་ཀྱང་སྡོ་སེར་སོགས་ལས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྡོ་འཛིན་
སྲུང་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་དང་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གང་ཡང་སྡོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་བྱ་ཏུ་དེས་
པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་

གཅིག་ན་མཚན་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱང་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མཚོན་པར་
བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པའི་མཚོན་བྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་གྱི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོག་མེད་ཅིང་
དེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་མ་མཛད་དོ། །དོན་ནི། དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་ཅུས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་
མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཅན་གྱི་ཆོག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཚོན་བྱ་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འཛིན་བྱེད་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་བསྟོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་
པའི་བྱང་པར་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིད་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱིད་སྤྱོད་པོ་ལ་ལྟ་བུར་ཡིན་ལ་སེར་པོ་ལ་ལྟ་
བུར་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོ་དང་འཕྲད་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སེར་དང་ཕྲད་མ་
ཕྲད་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པར་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་འཐད་ལྡན་གྱི་འགྱུར་ལ་མེད་ཅིང་མེད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་ཤེས་པའི་ཆོས་
མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམས་པའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་
འཛིན་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་གྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་སྤྱི་མ་དང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱི་མཐོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་
བ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་འདིའི་བདག་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྟངས་གྱི་བྱེད་བྱ་གང་ལས་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པར་
བཞག་དགོས་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་དང་རྣམས་པ་ཤར་བ་མེད་ན་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་ཅུས་པའི་
ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམས་པ་ཤར་བ་ལ་དེས་པར་བསྟོས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་འདིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་སྤྱི་

འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ལས་སྟོན་པོ་ལ་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་གཟུང་
ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་སྟོན་པོ་འི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་འི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་བ་ལས་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་སྒྱིར་བཏྲན་པ་དང་། དབང་པོ་
གསལ་མི་གསལ་དང་ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་དང་། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་
འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་འཛིན་ཤེས་པའི་དོན་སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་འདི་དོན་
སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་སྒྱིར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་
སོགས་གང་གིས་ཀྱང་འཛིན་མི་རྣམས་པ་སྒྲར་བསྒྲུབས་ཤིང་འོག་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུལ་ཐག་ཉི་
རིང་གི་བྱེད་པར་ལས་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས། དེས་དོན་རྟོགས་སོ་
སོར་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་སྟེན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་དམིགས་སྟེན་ལ་
སོགས་པ་བསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཐག་ཉི་རིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་འཛིན་དབང་
ཤེས་ཀྱི་སྟེན་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་རང་གི་བྱེད་བྱག་གིས་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་སོགས་བྱེ་
བྱག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་ཅུ་གྱིས་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དོན་སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་ལ་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སེར་པོ་
ཡུལ་དུ་མི་ཉི་ལ་སྟོན་པོ་ཡུལ་དུ་ཉི་བའི་རྒྱ་མཆན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དོན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་ཡོད་ན་སྟོ་
སེར་སོགས་ཀྱན་གསལ་པོར་མཐོང་བས་དེ་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཀྱན་
གསལ་པོར་མཐོང་བའི་བྱུན་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་བྱེད་དུ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་བྱེད་བྱག་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་གང་ལས་སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་
རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་

གཟུང་ནུམ་དང་འཛིན་ནུམ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་འཛིན་བྱེད་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་རི་རྟུ་མི་སྟོན་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོར་བྱེད་དང་དཔུལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནུམས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མི་མཁས་པས་མཐོང་དུ་བློན་ཀྱང་བྱེད་པར་བརྗོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དང་། རྟགས་ཀྱིས་དཔགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་འདིའི་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་བྱས་པ་ཡི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་འདིའི་ཞེས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟུ་ནས་བཟུང་ནས་བསྟན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དབང་ཤེས་འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ནུམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལགས་པར་ནུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་འདིའི་བདག་ཉིད་ཆོད་མས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་ནུམ་ཤར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་གྱུ་བ་པ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ངེས་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡི་གྱུ་བ་བྱེད་ཆོད་མ་ནི་སྤྱོད་པོས་བསྟུས་པའི་གཞལ་བྱའི་ནུམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་གྱུ་བ་པ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མིག་དབང་ལྟ་བུས་དེ་ཡི་ལས་སྤྱོད་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ངེས། སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པར་འཛིན་མི་རུས་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་རྒྱ་གྱུ་བ་པ་ནི། ཆོད་མའི་འབྲས་བྱ་དོན་རྟོགས་ཆོད་མ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ་དོན་གྱི་ནུམ་ཤར་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་ནུམ་པ་དང་དོན་རྟོགས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆོད་བའི་ཕྱིར། དབེར་ན་རྟུ་རེ་ཤིང་གཙོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སྤྱིས་བྱས་ལག་རྒྱ་བཟུང་བ་ལ་བརྟོས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཕར་བ་དང་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་དུ་

བྱར་སོང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚད་ངོ་ཞེ་ན། འོན་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙོ་ད་རྒྱུ་གི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སྔོན་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོད་རང་སྦྱོར་
 བའི་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་གཞུང་ཞིང་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་ལས་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་དོན་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྡན་དུ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་འཛིན་པ་ལ་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་
 རྒྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ངའི་སྣམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་
 འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ངས་སྤར་སྔོན་པོ་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་བྲན་པའི་ཆོ། སྤར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་བྲན་པ་དང་། ངས་སྤར་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 བྲན་པ་གཉིས། བྲན་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཡོད་པས་དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་སྦྱོར་བ་དང་།
 ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་སྤར་ཡུལ་སྦྱོར་བ་སྒྲོ་འཛིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་འཛིན་དེ་སྦྱོར་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་
 པས་ངས་སྦྱོར་ཞེས་པ་བཞིན་ཅོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་
 གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོ་ད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ལས་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆོ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
 ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་གྱུ་བ་པ་ལྟར་སྤང་
 ལ། སྤང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་ན་ཡུལ་བསྐྱེད་དགོས་པས་འཐད་ལྡན་དུ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཛིན་རྟོན་ན་ངས་གཞུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དང་། གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པ་པོ་གཞི་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དང་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་རྣམ་ལ་བྱས་ནས་དེས་གཞུགས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་

གཟུང་མཆོག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོར་མི་འཛོག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་རང་ཉིད་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་
 མིན་ན་ཡང་དེས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གཟུགས་
 འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་བྱོང་བ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་ལན་
 བཏབ་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱོང་རང་ཉིད་
 ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བྱོང་ལ་གཟུགས་དེ་ཡི་སྒྲི་འདོགས་གཙང་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་བྱོང་གིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་
 བཞག་ཅིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་
 དང་། ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པས་ཆོད་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་
 ཡ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་དོན་ལྡན་པ་དང་
 རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་ལ་བརྟ་བ་དང་། སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་
 ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་འཛོག་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་སྤར་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 སྤར་མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟན་ལ། འདིར་ནི། དབང་པོ་སོགས་སྤྱན་མོང་
 བའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟན་ཏོ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དེ་དག་ལས་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་མི་
 འབྲུབ་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཆོད་མ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་རྒྱས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་བ་ཁས་སྤངས། བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛོག་རྒྱས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་དོན་རྟོགས་ཆོད་མ་འཛོག་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྤྱི་གཉིས། རྟགས་དང་ཐལ་བ་གོ་ལོག་ནས་སྤྱིར་བ་ནི་
 གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། རྟགས་དེར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་

བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རོན་རྟོགས་ཚད་མའི་རིགས་མི་
 མཐུན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྱེད་པའི་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རོན་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ནས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་འཛོག་ཅུས་པ་དེ་འཛོག་ཅུས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པའི་རོན་ཡིན་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་
 བ་ཙམ་གྱིས་རོན་རྟོགས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་མི་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་
 རོན་རྟོགས་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། རོན་རྟོགས་འདིའི་རིགས་མི་མཐུན་ལས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་
 དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དབང་རོན་ཕྱད་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 དགག་པ་པོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རོན་ལ་བརྟ་བ་ཚད་མ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་དང་། བྱད་པར་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་པོ། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འདིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྐྱེ་མ་རྟོགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དཔྱེད་པ་བའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་རོན་ལ་བརྟ་
 བ་ཡང་ཆོས་ཅན། རོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། རོན་དེའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེའི་རོན་ལ་བརྟ་བ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་རོན་རྟོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ལ་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་
 བྱལ་པ་དགག་པ་པོ། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བྱད་པར་མ་བཟུང་བར་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོར་མ་འབྱུར་
 བས་སྒྱི་སོགས་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ཚད་མ་དང་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཇལ་གྱི་སྒོ་འབྲས་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ། རྣམ་པ་མ་
 ཤར་ན། རོན་ལ་བརྟ་བ་མི་འབྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱི་སོགས་བྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱད་ཚད་མ་དང་

བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་འཇམ་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་བྱེད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒོའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། བྱེད་པར་གྱི་འཛིན་དང་སྣམ་བྱའི་སྒྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་པར་གྱི་རྣམ་པའི་རྣམས་འཛིན་དང་སྣམ་བྱའི་རྣམས་འཛིན་སོ་སོར་འཛིན་གྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་གཅིག་གི་ཚད་འབྲས་སྒྱུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གཅིག་འཛིན་པ་ཡིན་ན་བྱེད་པར་གྱི་ཤེས་པས་ཆོག་གི་ཡུལ་འཇམ་བ་ལ་ཡང་བྱེད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དག་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་ནི་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་དུས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་རྣམས་གཅིག་ཕུ་དེའི་ལོགས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དག་ནི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་འབྲས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་དོན་འབྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་གཅིག་པས་བྱ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བད་སྒྲོད་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ་ད་ལྟར་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྣམ་

སྤྱ་འབྲང་བར་འདོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་སྒྲིན་
 མེད་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་རྩམ་གཞག་ཀྱང་འཛོག་མི་ཤེས་པས་རང་མཆན་གྱི་མཆན་གཞི་རང་
 རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་གོས་སྒྲིན་པོ་དེ་དག་འདི་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོར་
 ཁས་སྤངས་ན་སྒྲོ་དོན་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བ་སྤང་མ་རྒྱས་ནས་དངོས་པོར་རང་མཆན་དང་དངོས་པོར་འཛོག་མི་
 ཤེས་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱི་བཞེད་པར་འབྲེལ་པར་སྒྲོ་མ་པ་དག་རྟོན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་ན་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཀག་ན། རྟོན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་ཆད་ཀྱི་
 མཐར་ལྷུང་བ་དེ་དག་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཆོས་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་
 བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཐ་དད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྣང་
 འདི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དོན་འབྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ།
 རྣམ་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྒྲ་དང་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རྒྱས་པའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྩམ་པར་བཞག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་ལེ། དབང་དོན་ཤད་
 པའམ་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐྱུ་ན་གཉིས་ཏེ་སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བལོ། །དབྱེ་ན་
 དུག་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞུགས་བྱི་སོགས་དང་།
 གཞུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་རྩམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་
 འདུ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་འདུས་པ་ལ་འདུ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བས་ཤད་པ་
 ཡིན་ལ། འདུ་བ་དང་། འདུས་པ་ལ་འདུ་བ་གཉིས་དང་དུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་དོན་ཤད་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་
 འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་གཞུགས་དང་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱན་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤད་ཀྱང་མིག་ལ་བརྟན་པའི་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་གཞུགས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་།
 གཞུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་བསྐྱུས་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་

ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་རྟོགས་པར་གང་གིས་བཞག་ངེས་པས་བདག་སྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། གཞུགས་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་རོལ་ན། འོ་ན་གཞུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པའང་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་གཞུགས་དང་
 གཞུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཀུན་དང་འབྲེལ་བར་བྱུང་པར་མེད་ནའང་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློན་སྐྱེས་གཞུགས་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེའི་འཛིག་བྱེད་ཆད་མར་རིགས་ཏེ། གཞུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་རྟོགས་ལ། སྐྱེས་མ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སློབ་འདོགས་གཙོད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་
 གྱི་སློབ་ལྟར་བའི་དབང་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་
 དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་བྱུང་པར་མེད་
 གྲང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་རྟོགས་ལ། བུམ་པའི་ངོ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་པ་སྤུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་གྱི་བཞེད་པ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་ཆོས་
 མཆོག་གི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ཡང་གཞུགས་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཤར་
 བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་དེས་པའི་སྐྱེན་ཆར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་
 མ་རྟོགས་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། དེས་པ་མི་འབྲེན་པས་སྤང་ལ་མ་དེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 སྐད་ཅིག་མ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་ལ། རང་དེས་པའི་སྐྱེན་ཆར་
 བའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟོགས་མ་གྲུབ། ཅེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་བྱེ་བྲག་པས་གྲང་།
 དབང་དོན་སྤང་པ་དོན་རྟོགས་ཙམ་གྱི་སྐྱེབ་བྱེད་ཡིན་གྲང་། དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་སྐྱེབ་བྱེད་རང་དེས་པའི་སྐྱེན་ཆར་
 བའི་སྤང་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཟེར་བ་ལྟར་ལན་བེབས་པས་སློན་སློང་མི་ལུས་སོ། ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་གྲང་ཇི་
 ལྟར་ཟེར་བ་ལྟར་ལན་བེབས་པས་མི་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མ་གོ་
 བར་དགག་པ་བྱེད་པ་ཟད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཆད་མས་མ་རྟོགས་གྲང་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་ཆད་པ་
 སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་རེ་ཤིག་པར་ཞོག་ཅ་བས་གཞུང་
 རྣམ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ན་
 ལན་འདེབས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་སོམས་ཤིག། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་

མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འཛོག་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མར་མི་འཛོག་པ་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
 པ་འདྲན་མི་འདྲན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པ་དང་མི་འདྲན་པའི་བྱུང་
 པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་འབྲས་བུ་ངེས་དགོས་ན། སྟོན་རགས་པ་དེ་ཙམ་སྟོབ་
 དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། མདོ་སྡེ་པས་སེལ་མི་ཅུས་སྟུམ་པ་ནི། ཏ་ཅང་འཇུག་པ་ཅིང་བའོ། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་
 བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྟོན་བརྗོད་དེ། དོན་
 རྟོགས་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཡང་པ་ངེས་དགོས་ལ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡང་རྒྱུའི་དབང་པོ་དང་དོན་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
 གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
 དེས་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བཤོ།
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲང་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་འབྲང་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ངི་
 བ་དང་། ངིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་
 རྣམ་དེ་ནས་སྐྱབ་དཔོན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་བཞེད་ནས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ངིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་
 པ་བྱེད་གང་དོན་རིག་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་འདོད་པའི་དོན་
 རིག་པ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངིས་པའོ། །བརྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་དམ་
 ལྷམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྟོད་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འགྱུར་
 བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་འདི་མན་ཆད་དུ་དེའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་
 པ་ཡིན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རིགས་དེས་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
 རིགས་མ་དེས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བརྟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་མཚན་ཉིད་འདི་བར་མ་གོ་ཞིང་མཚན་གཞི་འདི་བར་གོ་ནས། ཅི་ཞིག་ངིར་ཡོད་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །འདི་
 མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་
 བདེན་མོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བ་ཡོད་པ་འདི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་པར་འཛོག་
 བྱེད་གང་གིས་བཞག་ཅེས་ངིས་པའོ། །གང་དག་སེམས་ཅམ་པས་སྟོན་པོ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་
 རོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་དང་གཞན་དག་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེ་ཤིག་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་གྲགས་ལས་ཆུང་རུང་བྱས་ན་མངོས་སོ། །དེ་དགག་

པ་ལ། རྒྱུས་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། དེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་དང་གསུམ་ཚོགས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོན་ལས་རྒྱུས་པ་
 དང་འདྲ་བ་དགག་གིས་རོན་རྟོགས་པར་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། རྒྱགས་སྤྱོད་དུ་ཆུད་པས། འོ་ན་ནི་ཡུལ་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བར་མཆུངས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་སྤྲོར་
 རྣམ་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་རྒྱུས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་
 བྱིར། རྟགས་ཟུར་བྱི་མ་ནི་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཆུངས་སོ། །འདོད་ན་སྤྱོད་བྱི་མ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་འཕོ་བར་
 ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བརྟུན་དོ། །འཐད་ལྟན་དུ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ།
 སྤྱོད་དཔོན་སྟོང་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་བརྟུན་བཞེད་ནས་བྱམ་
 པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་བརྟུན་དོ། །མདོ་སྤེལ་ན་རེ། འཛིན་རྟེན་པ་
 རྣམས་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོན་པོ་ལས་རྒྱུས་པར་ཐ་སྟད་མི་བྱེད་པས་རྒྱུས་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུས་པ་ཐ་སྟད་ལ་ཉེ་
 བར་མཁོ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། འདྲ་བ་ལས་ནི་ཐ་སྟད་འགྲུབ་ལ། འདྲ་བ་ཡང་རྒྱུས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 ཏོ། །མདོ་སྤེལ་ན་རེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བཟུང་བ་འོ་ན་དེ་སྤྱོད་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདིས་ཡུལ་གང་ཞིག་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བཟུང་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་
 གཟུང་ཞེས་མདོ་སྤེལ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་
 ཀྱང་བྱོད་ཀྱིས་དོན་རིག་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྤྲོན་མེད་གཅིག་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོར་དགོས་སོ་ཞེས་བྱོད་ཀྱིས་
 བཞག་པའི་དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། རོན་ནི། པ་རོལ་པོས་དོན་རིག་བཞག་པ་
 འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་པོས་དོན་རིག་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གང་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་
 འདྲི་བ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། པ་རོལ་པོ་ལོག་རྟོག་མདོན་གྱུར་དང་ལྟན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོན་བཞེད་པའི་དུས་
 ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་པ་
 རོལ་པོ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 འགོད་པ་སྐབས་ལས་འདས་པར་སྤྲོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པས་བྱི་རོལ་མེད་པ་ཚད་མས་མ་དེས་པར་སྤྲོན་པ་

མིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིན་མེད་ཡོད་དེ། གཞུགས་མཐོང་བ་དང་སྐྱོ་བོས་པའི་ཆོ་ཁོ་བོས་གཞུགས་
འདི་བཟུངས་པ་འཇལ། སྐྱོ་འདི་མཉན་ནོ་ཞེས་གཞུགས་དང་སྐྱོ་མཐོང་བ་དང་བོས་པ་དག་ལས་ཡུལ་གང་ལ་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་མཐོང་ཞིང་བོས་
པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་མ་མཐོང་བས་དེས་ན་སྐྱེས་པ་དང་
འདྲ་བ་དང་། གང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་དོན་དང་འདྲ། དོན་ལ་ངེས་ཤེས་
འདྲེན་ཅུས་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིག་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། རྒྱ་མཚན་རི་རྟར་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཡིད་
མདོན་ཡིན་ཞེས་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གི་གཞུང་དོན་དང་གཞུང་དོན་ཅན་དུ་ཉི་བ་དེ་
ཉིད་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ན། དབང་
པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུགས་བཟླ་བ་པོའི་གཞུགས་མཐོང་སྟུང་པའི་ངེས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་ཡིན་མིན་གཞུགས་འཛིན་མདོན་སུམ་དང་གཞུགས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་
གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ན་རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲུབ་ཤིང་། དོན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་ན་རྟགས་ཆོད་མས་
ཀྱང་གྲུབ་པོ། དོན་བསྐྱུས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཅུས་དབང་མདོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱར་འདོད་པ་དེ་
ཆོད་མས་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་ཆོད་མས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །གཞུགས་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དུ་བ་
མེའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལོ། །སྤར་གྱི་རྟགས་
དེར་ཐལ། དབང་མདོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཆོད་མས་ངེས་པ་དེ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་

ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སློན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་རགས་པ་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་མཆོན་གཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་མཆོན་ཉིད་ལ་དགག་པ་མཛད་ལ། འདིར་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱོད་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། རགས་པ་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་རེ་རེ་བ་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་རྒྱལ་ཆོགས་པ་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་སྟོན་རེ་རེ་བས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་སྤྱང་བ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་སྒྲུབ་མེད་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་བསྟུས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྒྲུབ་མེད་ཀྱིས་གཏང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཆོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆ་མེད་རྒྱལ་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་རྒྱལ་འཁྱེད་གི་སྤྱོད་མོང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་རྒྱལ་སྤྱོད་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་པོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཅིག་ནི་རྒྱལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་རྒྱལ་གཞི་མཐུན་རྒྱལ་སྤྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གཅིར་བྱུ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་རྣམས་ལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྤྱོད་མོང་བ་ཡོད་པས་དེས་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གཏང་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། ཆ་མེད་གཅིག་སུ་དེ་རགས་པ་ཡིན་ན། འོག་ཏུ་འཁོག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གཅིར་བྱུ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་རྣམས་ལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྤྱོད་མོང་བ་ཡོད་པས་དེས་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གཏང་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། ཆ་མེད་གཅིག་སུ་དེ་རགས་པ་ཡིན་ན། འོག་ཏུ་འཁོག་པར་འགྱུར་རོ།

པ་དེས་གཞོད་ལ། སྤྱོད་ཡིན་ཅོཞེ་ན། རྩལ་སྤྱོད་རབ་མང་པོ་རྣམས་ལ། སྤྱོད་མོང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་
དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་མོང་གི་རང་བཞིན་ཆ་ཤས་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉྱ་བྱ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བལྟ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་བྱ་པ་ན་རེ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྱོད་མཐོང་བ་དང་། ཐོགས་པ་དང་།
སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི་རགས་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། རགས་པ་དེ་ཡང་ཆ་ཅན་ཡིན་ན་ཆ་དང་ཆར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྩལ་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པས་རགས་
པ་ཆ་མེད་ཡིན་ཅོཞེས་ཟེར་རོ། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་དེ་ཉྱ་ར་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་སྤྱོད་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་བྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་
དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བྱའི་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ལག་པ་
ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཅན། གཡོ་བ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ལག་པའི་སྤྱོད་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཀྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལག་པའི་སྤྱོད་གི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ཡང་རྒྱུར་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱོད་གི་ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་བར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དག་གི་ཆ་སོ་སོར་
གྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལག་པའི་སྤྱོད་གི་བྱོད་གཡོ་ཡང་རྒྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གི་བྱོད་མི་གཡོ་བར་
གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ལ་ཆུ་བཅགས་པའི་ཆོ་ཆུ་གཡོ་ཡང་རས་མི་གཡོ་བའི་རས་དང་ཆུ་ཆ་སོ་སོར་གྱུང་
པ་བཞིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བྱའི་ལུས་གཞོད་ཉྱ་བྱ་གཅིག་བསྐྱེདས་པ་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེདས་
པར་ཐལ། བསྐྱེདས་པ་དང་མ་བསྐྱེདས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་
བཅའ་ལྟག་སྤྱོད་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་འགལ་ཡང་མ་བསྐྱེདས་པར་ཐལ། གཞོད་ལས་གཞན་པའི་

ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱབས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཞིག་བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདོང་བསྐྱབས་ཀྱང་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཆོང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གང་ཞིག་ཆ་འགའ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་དེ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཆ་གཉིས་མེད་
པས་གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་གི་གདོང་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་ནི་བསྐྱབས་པ་མ་
ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གང་དག་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་དགག་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མ་ཞེས་པར་གོར་
མ་ཆག་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཅུང་ཟད་ཅིམ་ཡང་མ་གོ་བར་
སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་ནི། ཡན་ལག་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་
ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེའི་ཆ་རྩལ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་
འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཆོན་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་པས་རིགས་པའི་འགའ་འདུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །དངོས་པོ་བུམ་སྒྲུམ་གཉིས་ཀ་དང་རྩལ་
གཅིག་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་རྩལ་སུ་འགོ་བའི་ཆ་སྒྲུམ་བུ་ལ་རྩལ་སུ་མི་འགོ། སྒྲུམ་བུ་ལ་རྩལ་སུ་འགོ་བའི་ཆ་བུམ་པ་ལ་རྩལ་
སུ་མི་འགོ་ཡང་དངོས་པོ་བུམ་སྒྲུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩལ་སུ་འགོ་བར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པ་ནི་བུམ་སྒྲུམ་གཉིས་ཀ་
དང་རྩལ་གཅིག་ཀྱང་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པས་ཡིན་ལ། རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དེ། བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལེགས་པར་བསམས་པར་བྱལོ། །རྩལ་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འབྱུལ་བ་དེར། ད་
ལྟར་གྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་བར་རྣོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུག་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་
རོ། །ལུས་ཀྱི་སྤྱད་གོས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་སྟོད་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མ་བསྐྱབས་
པའི་དུས་སུ་མ་ཁོ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་སྟོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཅན་གོས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་སྤྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི་སྟོང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱབས་
 གྱུར་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་དབང་དུ་མཐོང་མི་རྣམས་པར་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྟོན་མ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཡན་ལག་མ་
 མཐོང་བ་ལ་ནི་སྟོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་སྟོང་བཤད་པའི་ལན་དེ་ནི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་རིགས་པ་འདིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་
 བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མི་
 རྟོགས་པར་ཐལ། སྟེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་བསྐྱབས་ནས་མ་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགོས་སམ།
 ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ལྡན་གཅིག་མཐོང་བས་ཆོག །དང་པོ་རྟུར་ན། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མི་མཐོང་
 བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱུར་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་བླངས། མདུན་མཐོང་བ་
 དེས་རྒྱབ་མི་མཐོང་། རྒྱབ་མཐོང་བ་དེས་མདུན་མི་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟུར། ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ལྡན་གཅིག་རྟོགས་པ་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་སོར་མོའི་ཅེ་
 མོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ལྡན་གཅིག་མཐོང་བ་ན་ཡང་མ་བསྐྱབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་རགས་པ་
 ཡན་ལག་ཅན་རྟོགས་པར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ལྡན་གཅིག་མཐོང་བའི་སྟོ་
 རས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྟེས་བུའི་གདོང་རྟུ་བུ་གཅིག་ཆོན་སྟོན་པོས་ཁ་བསྐྱར་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོན་གྱིས་ཁ་
 བསྐྱར་བར་ཐལ། སྟེས་བུའི་ལས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕ་གྱི་
 སྒྲས་བྱལ་པ་ལ་ལྟོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་གདོང་ཡང་ཆོན་སྟོན་པོས་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། གདོང་ལས་གཞན་པའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་
 ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་དེ་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་
 ལག་ཅན་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་ཆོན་སྟོན་པོས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་གི་གདོང་སྟོན་
 པོ་གཅིག་དང་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་ཤ་ཁ་གཅིག་གཞི་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་

འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་གདོང་ཚོན་སྤྲོན་པོས་ཁ་བསྐྱུར་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཚོན་གྱིས་
ཁ་མ་བསྐྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤྲོན་
པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གང་ཞིག་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་
གཅིག་ཕུ་ནི་འགལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཆ་མེད་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འགལ་འདྲུག་སུམ་སྤྲོན་པའི་ཚད་མ་
དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཚུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་
མཚན་ཉིད་མི་མཐོང་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་སོགས་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོར་སྒྲུང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ཡི་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་རྣམས་གཞན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཉིས་ཚོགས་དང་གསུམ་ཚོགས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
སྤྲོན་པོ་དེའི་སྟོང་བ་སྤྲོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་སྟོང་བྱ་རྣམས་གཞན་འགལ་ཞིག་གི་སྟོང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
ལ་ཡང་གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་རང་གི་གཟུང་བྱར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་པོ་གཟུང་བྱར་གསལ་བ་གང་ཞིག་དེ་སྟོར་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པའི་དོན་
བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནང་སྒྲོ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མས་
གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་དུ་གསལ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚིག་དོན་དང་། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྟོང་བྱ་རྣམས་གཞན་འགལ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གྱི་གཟུང་
བྱས་མཚན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་འབྲུལ་པ་དང་མི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟེན་བཀག་པའི་ཕྱིར་
སྤྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟོན་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཛིན་
འདི་ཡང་སྟོང་བྱ་རྣམས་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་པ་དེ་
ལ་ཡང་སྟེས་པ་དང་འདྲ་བ་སོགས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
རྣམས་འགྲེལ་དུ།

དེར་ཡང་བརྟན་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ།

ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དང་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉམས་སྲུང་བ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་
བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྟོང་འཛིན་དེ་ཡང་སྟོང་བྱ་རྣམས་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ནི་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་
རྣམས་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་དཔྱད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་རྣམས་འགྲེལ་དུ།

དབང་པོའི་སེམས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་།

ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པས་སྟོན་པོ་སོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་ཤེས་
བྱལོ། །ཁྱིམ་བྱེད་པ་སྟེ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཙམ་རྣམས་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྟུན་པའི་འདོད་པ་
སོ་སོར་བརྟན་པར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་བདེན་རྟུན་གྱི་བྱེད་པར་བྱགས་སྲུང་ཆུང་པར་གསལ་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གི་སྟོང་འཛིན་ལ་བརྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་
དང་། ནང་སྟོང་ལ་བརྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པོ་སྟོང་འཛིན་པ་ཁེགས་ནས་དེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་མི་
ཁེགས་པའི་མཁས་པ་སྲུང་ཡང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྟོན་པོ་ཤེས་པའི་རྣམས་སྲུང་པའི་སྟོང་འཛིན་དབང་ཤེས་
ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་སྟོང་འཛིན་དེ་དང་རྣམས་གཞན་མ་ཁེགས་པ་ཡང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་
ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་ཀྱང་སྟོང་འཛིན་བདེན་གྲུབ་མ་ཁེགས་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི་
བཞད་གད་དང་། མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་སྲུང་ཉམས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་རིམ་པ་གོང་ལོག་མི་འདྲ་བ་བཞིར་བྱེད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་
འདོད་པ་ཡང་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་འཛིན་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མངོན་

ལྷུམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་འགལ་ལ་དོན་དུ་སྤྱད་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་པོར་སྤྱད་ཡང་སྤྱོད་པོར་མི་འགྲུབ་པས་
 མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅུང་པ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་འཇིག་
 རྟེན་རང་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྤྱོད་པོ་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་
 དགོས་སྣམ་པ་ལོ། །སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིའི་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱད་ལུགས་
 རྣམས་ཐ་དང་དུ་སྤྱད་ཡང་སྤྱད་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་
 ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྤྱོད་པོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །སྤྱོད་འཛིན་མངོན་
 ལྷུམ་དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་དེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་མེ་རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྤྱོས་པའི་སྤྱོད་སྣམ་ལ་ལ་
 སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞིན་མོ། །དོན་ནི། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གསལ་
 བ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྤྱོད་སྣམ་
 གསལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་མེ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་མེ་གཉིས་པ་འདེགས་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་སྤྱོད་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། སྤྱོད་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་ལ། ཤེས་པ་སྤྱོད་ཞེས་མ་གྲགས་པར་དོན་སྤྱོད་ཞེས་
 སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་ཡང་སྤྱོད་བྱ་རྣམས་ཐ་དང་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་
 མངོན་སུམ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རི་བོར་གི་རྒྱ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤྱད་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་ཐ་དང་དུ་སྤྱད་བ་འདི་རྣམས་
 ཐ་དང་དུ་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་གསལ་བར་སྤྱད་
 བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་སོགས་གསལ་བར་སྤྱད་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ཐ་དང་

དུས་ལ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་
 སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་སོ་སོར་རྣམས་པར་བྱེད་ནས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོ་འདི་མ་རིག་པས་རྣམས་པར་བསྐྱད་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཏྟར་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་བས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཏྟར་སྒྲོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྒྲོན་འཛིན་
 འཛིན་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་བཞག་པར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གཟུང་འཛིན་ཁས་སྤངས་པ་
 ལ་ཚད་མ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་སྒྲོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཞིང་གཞལ་བྱ་དང་
 སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་བཞག་པ་དེའི་ཆོ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མི་
 གཞོད། རོན་དམ་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་བཅད་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ཚད་མ་
 གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རོན་དམ་པའི་ཚད་
 མས་གཞོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བཀག་པའོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷགས་
 བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྷགས་ལ་སྦྱར་བ་ནི་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པས་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པ་དེའི་ཆོ་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཡུལ་རྣམས་གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུང་ཀྱང་པ་གཅིག་རིག་
 པ་འབྲས་བུར་འདོད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱི་རོལ་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་རྣམས་
 གཞན་དུ་མེད་པའི་སྒྲོན་པོ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྒྲོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
 འཇལ་བའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་གི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ཏྟར་གཟུང་རྣམས་གཞལ་བྱ།
 འཛིན་རྣམས་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མདོ་སྤེལ་སྤྱད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་

པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བུ། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་འབྲས་བུ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་སྐབས་འདིར། འབྲས་བུ་ལ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
པར་སྦྱར་ཡང་། འོག་ཏུ་གཞལ་བུའི་བྱང་པར་དུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྦྱོབ་གང་དག་གིས་ལུགས་ལ་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོ་ཉིད་མ་རིག་པས་
བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཏུ་བྱ་དང་། འཛིན་
བྱེད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཉེ་བར་སྟོན་པར་སྦྱོབ་སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་རིག་པའི་
མངོན་སུམ་གང་ཞིག་རིག་པར་བྱ་བ་རྣམས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་སྟོན་དུ་ངེས་ཀྱི་རང་
རིག་གོ་སྟོན་དུ་མ་ངེས་ལ། རིག་པ་ཡང་ངེས་ཤེས་ལ་བསྟོས་ནས་འབྲས་བུར་བརྟེན་དགོས་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་མི་
འབད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རིག་པས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྟོན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྟོགས་བྱ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྦྱབ་པ་ནི་ངས་དོན་རྟོགས་སོ་སྟོན་དུ་ཞེན་
ཡང་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འཕམ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་གྱུར་ན་སེམ་པ་དང་
གདུང་བའི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་རིག་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞག་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་
སྐབས་འདིར། དེ་ཏྱུར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྦྱོབ་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ནི་གཞལ་བུ། འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རིག་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་རིག་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པའི་
སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བུར་གཟུང་བའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་པར་སྤྱོད་ལ་
གྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་འོ། །སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་འཛོག་པའི་ཆོ།

དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གཟུང་ནུམ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པས། དེའི་
 ཆོ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་ཐལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཛིན་ནམ་ཆད་མར་ཐལ། རང་
 རིག་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུ་པ་མེད་ན། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །མཐའ་
 དཔྱད་པ་ནི། འབྲས་བྱུ་དཔྱད་པ་དང་གཞལ་བྱུ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་
 བྱུ་ཞེས་པ་དེ་སྟོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་གིས་སྟོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཆད་མའི་འབྲས་བྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བཤ། འོན་ཏེ་སྟོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱུར་བརྗོད་པའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་བྱུ་
 དེ་ཉིད་ལ། སྤྱང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འབྲས་བྱུའི་
 རོ་བོ་རོས་མ་བཟུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐལ་བ་སྲུས་
 གྱང་སྟོག་མི་རྣམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྟོང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོན་
 པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདེན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་
 དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྟོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱུ་རོས་མ་བཟུང་བར། དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་
 ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་རིག་པ་འདི་རྣམས་གཞན་རིག་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། སྟོ་འཛིན་སྟོན་པོ་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྟོ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་
 སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱང་། སྟོན་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 མེད་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་
 སྟོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱུར་བཞག་གོ་སྟུང་དུ་
 བསམས་ནས་སྟོ་འཛིན་རིག་པ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ན། སྟོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དཔྱད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཆད་མར་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྟོ་འཛིན་ཉིད་ཆད་མར་
 འཛོག་ན། དེ་ནི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་

སྤྱི་མཉམས་སྤྱི་ཐོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྤྱི་ཐོ་ལ་ངེས་པ་མ་དངས་སྤྱི་ཐོ་འཛིན་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྱི་ཐོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་
རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཆོད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཞུང་རྣམ་
ཆོད་མ་ཡིན་ན། ཆོད་འབྲས་ལྷལ་བ་དང་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྤྱིར་བར་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་འབྲུག་དེ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་
འདོད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་
ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་སྐྱབ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་
ཆོད་ཡིན་ཏེ། འབྲ་བ་སྦྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དང་འབྲ་བ་ནི་གོང་དུ་
རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་མ་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །སྐྱབ་དཔོན་ཆོས་
མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འབྲ་བར་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ལ།
དོན་ནི། སྤར་གང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་འབྲ་བར་བརྟག་ཅེས་སོ། །རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་འདི།
རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཤད་བྱེད་པ་སུ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོས་སྦྱོར་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་
ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཤེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མོད་གྱི། ཡོད་དུ་
རྒྱག་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་བཞེད་
པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྤྱི་ཐོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ནའང་།
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཐོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཏན་
ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པ་དང་།
རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཁོག་པ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱས་ནས། ཕྱི་རོལ་

གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནའང་། སྡོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། འདྲ་བར་སྦྱེད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱོད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འདྲ་བ་
 མི་སྤྱོད་པས་རང་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བྱར་རིག་པ་མི་འབྲད་དོ་ཞེས་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་
 འགལ་སྡོན་པ་ཡིན་ནོ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་མོད་གྱི་ཡིད་དུ་ཆུག་གྱུར་སྡོ་འཛིན་རང་གི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིག་པ་སོ། །ནང་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སེམ་པ་
 དང་གཏུང་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས། སྡོན་པོ་འདོད་བྱ་དང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་གི་བྱི་
 རོལ་གྱི་སྡོན་པོས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་སྡོན་པོ་འདོད་བྱ་
 དང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འབྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་སྦྱབ་པ་ནི། སྡོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྤང་བ་དེ་སྦྱང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་སྡོན་པོའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྡོ་ནས་རྣམ་པར་
 འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྡོན་པོ་ལ་བཟུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་མི་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་
 ལས་རྣམ་པ་དུ་མར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །སྡོན་པོ་ལ་བཟུང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་མི་འདོད་དུ་
 མར་སྤང་བར་རྣམ་པར་རིག་སྟེ་གང་གི་བྱིར་ན་སྡོན་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཉེན་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་ལ་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སེམ་པ་དང་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་
 སོགས་གོམས་པའི་རྩལ་སུ་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩལ་ཡིན་གྱི་བྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་
 པའི་ལག་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པའི་ལག་རྩལ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུར་བ་
 མི་སྤྱོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྤང་བའི་རང་
 ཆུལ་ཅན་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་སྡོ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤང་བ་ནི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྦྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་བ་དེ་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཆོ་ཡིད་
 དུ་འོང་བར་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པའི་སྦྱ་དང་ངྷི་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྟོག་ཆགས་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་གྱིས་སྟོག་

ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལི་ལམས་དུ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་
 ལྟ་མའི་སོགས་སྒྲིམ་ནད་ཀྱིས་བེབས་པ་སོགས་སྤྱད་ལ། ལྟ་མ་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཅིག་འདོད་མི་
 འདོད་དུ་མར་སྤང་བ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མས་རྒྱུད་བ་དད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྤང་
 བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལོན་པ་ལི་སྤྱི་རི་དྲགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་བདེ་བར་སྤང་ཡང་གཞན་མི་སྟོན་པར་སྤང་བ་དང་།
 མི་གཙང་བའི་དྲི་མི་དང་ལག་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་། ལན་ཚུའི་རོ་རོ་དང་མིའི་དབང་ཤེས་ལ་སོ་
 སོར་སྤང་བ་དང་། མི་ཡིན་ཡང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་དང་མཁྱིས་པ་ཤས་ཆ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་བདེ་སྤྱག་སོ་སོར་
 སྤང་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོན་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལི་སྤྱོན་པོ་
 རིག་པ་ཁོ་ན་ལི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པ་ལི་རྣམ་པ་དེས་སེམ་པ་དང་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་
 སྤྱོད་བའི་དབང་གིས་སྤྱོན་པོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་བཞག་གི། སྤྱོན་པོས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏང་
 པ་ལི་དབང་གིས་སྤྱོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབད་ལུན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་འཛིན་
 པ་ལི་རྣམ་པ་ཉིད་སེམ་པ་དང་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་རིག་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་ནང་དུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་དུ་
 མཐོང་ངོ། །འདིའི་བདག་ཉིད་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསུང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ལི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ལི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཆད་མ་
 ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་དེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་
 ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལི་འཛིན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་
 གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་མཐོང་ངོ། །སྤྱོན་པོ་ཉིད་འདོད་བྱའམ་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པའམ་གཉིས་ཀ་དང་
 གྱུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱ་མས་ལག་རྩལ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྤྱོན་པོ་འདོད་པར་
 སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོན་པོ་འདོད་པ་དང་མི་
 འདོད་པར་སྤང་བ་ནི་ཆེ་འདི་འམ། གཞན་དུ་གོམས་པ་ལི་དབང་གིས་སྤྱོད་བའི་དེ་མ་བཤག་སྟོན་གྱི་ལག་རྩལ་ཡིན་

མོ། སྤྲོན་པོ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་ཡིད་དྲུ་འོང་བར་སྤྲོང་བའི་ཆེ་སྤྲོན་པོ་དེ་ཡིད་དྲུ་འོང་བ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དེ་
 འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡིད་དྲུ་འོང་བ་ཡིན་ན་དགས་བཏྟམས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཡིད་དྲུ་འོང་བར་སྤྲོང་བར་འགྱུར་ལ།
 ཡིད་དྲུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་ན། ཡུལ་གང་ཡང་ཡིད་དྲུ་འོང་བར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲོན་
 པོ་གཅིག་ལ། སྤྲོས་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་ཉེ་རིང་སོ་སོ་ནས་བཏྟམས་པའི་ཆེ་སྤྲོན་པོ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན་ན་རིང་བར་སྤྲོང་
 བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཐག་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ན། ཉེ་བར་སྤྲོང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། འགལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྲོས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ལུ་སྤྲི་མ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལུ་དང་པོ་གཉིས་ཏྟར་ན། ཡང་སྤྲོན་མེད་
 དེ། ཏྟ་བྱེད་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་སྤྲོང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་
 གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལག་རྒྱུས་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་མོ། ཞེ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་
 མཚུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་ལ། ཡུལ་གཅིག་གིས་
 བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་ན་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། བདེ་སྤྱད་འགལ་བའི་སྤྲོན་ཅིག་བྱེད་སྤྲོན་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྣམ་འབྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་སྤྲོང་བ་ཡང་རང་
 རྒྱུད་ལ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་བྱུ་བ་ལ། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤྲོ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མ་གོམས་པའི་ཁར་རོ་ཁ་མོ་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་
 བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱུལ་བསྤྲོད་པར་རྗེས་སྤྱད་པོག་རྣམས་ལ། སྤྲིས་གོམས་པ་ན་བཞིན་གྱི་རྣམ་
 འགྱུར་གསལ་བ་སོགས་ལས་བདེ་བར་སྤྲོང་བ་རྗེས་སྤྱད་པོག་རྣམས་སོ། །

དེས་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་
བྱར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ནམས་། རང་རིག་
འབྲས་བྱར་བྱེད་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་སྤང་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོལ་ན། སྔོན་མེད་དེ། ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིའི་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཤར་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་
ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སེམས་པ་དང་གདུང་བར་སྦྱང་བའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་
དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་དང་། ཁོ་བོས་དོན་རིག་གོ་སྟམ་པའི་
ངེས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་འདི་སྔོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་
སུམ་གྱིས་སང་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་སྔོ་འཛིན་འདི་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་
ཞེན་པར་བཟླ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་
གནས་ཚུན་བསམ་པ་ན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དུ་ཞེན་པ་
སྔོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚུན་ལ་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ན་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་
འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་རང་རིག་འབྲས་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོལ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཚད་མ་
དང་འབྲས་བུ་དག་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རིགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་
རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་

གཉིས་རྩ་བ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྡོན་པོ་དེ་དང་འབྲེ་
བའམ་གཞན་དང་འབྲེ་ཡང་རུང་སྟེ། རྟོན་སྡོན་པོ་ནི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྡོ་ནས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་
འདོད་རིགས་པར་བལ། སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡི་རྒྱ་ནི་དོན་སྡོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེ་བ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྡོ་མ་ཁས་སྤངས་སོ། །མདོ་སྟེ་པས་འབྲེ་བར་སྦྱེད་
བྱེད་གཞུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེ་བ་མི་སྟོང་པས་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྡོ་ནས་
གཞུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གི་སྦྱས་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་གཞུང་དོན་དུ་བལ་བ་འཕངས་ནས་
ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཅི་ལྟར་སྤང་ཤང་འཛིན་སྤང་སོགས་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། སྡོན་པོའི་དོན་གྱི་
རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅན་དེ་ཅི་ལྟར་དོན་སྡོན་པོ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། སྡོན་པོའི་རྣམ་
པ་ཤར་བ་མེད་ན། སྡོན་པོ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པའི་བལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་བལ། སྡོན་པོའི་རྣམ་
པ་མ་ཤར་བར་སྡོན་པོ་གཞུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པ་བདེན་སེམས་ཅམ་པ་ངས་བྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་གཞུང་དོན་
འཛིན་པ་དེ་འབྲེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བལ་བ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་
དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྟེན་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འབྲང་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འབྲང་པར་རིགས་པས་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་
འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲང་པ་སྤང་བ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་ན་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་
སུ་གྲུབ་པ་ལོ།

བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲང་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་
ཤེས་གྱི་ཚད་འབྲས་འབྲང་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཞར་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་
ཉིད་སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ལེ་ལུ་མ་རྩོགས་གྱི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་གྱིས་རིག་པར་བྱ་ལོ། དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་རྟུར་གྲུབ་པར་དེའི་རྩིས་གྱི་རྟོག་པས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནི་
ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་དེས་ཞེན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ནི། ཆོས་གྱི་བདག་ཡིན་
གྱི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཆོས་བདག་དང་། དེ་རྟུང་སྒྲུང་བ་རྟུར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་
པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
གྱི། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དངོས་གྱི་རྟོགས་བྱུང་འདོད་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་
གཞག་གྱི་དང་། བྱུང་པར་ལུགས་འདི་ལ་ཞིབ་རྒྱུ་མ་སྐྱབས་པ་ལོ། བདག་མེད་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་དགོས་ལ། རྟོགས་གྱི་ཚུལ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྟོང་བའི་
རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཞོད་མེད་
འཛིན་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་

འཐད་ཅིང་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ཀྱང་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་གཞུང་འདིར་
 ལེགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བྱོད་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་འཛིག་རྟེན་
 ཕྱི་མའི་ངན་འགོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སེམས་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐར་བའི་
 ལམ་ལ་བགོད་པའི་མིག་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་འདོད་པ་མིན་ན་ནི། མིག་ལེགས་པར་ཕྱིས་ལ་གཞུང་
 འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བ་ནི་ལམ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་སྐྱབ་ཞིང་ཐར་པ་
 ལ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རེ་ཤིག་བསྟན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྡེ་བདུན་
 ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་སྔ་མ་དེ་དག་དང་ནི་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྱུའི་བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བྱུང་པར་སྐྱབ་དཔྱད་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་
 པའོ། དང་པོ་ལ་གཞུགས་གྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་
 དང་། དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མིན་པའི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་དང་།
 དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་ཁས་བླངས་ན་དེ་དག་
 དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། སྡོ་སེར་
 སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམ་རྟུན་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟུན་པའི་ལུགས་འཛོག་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་
 སྡོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་དུ་ཡང་མ་བཀག་ཅིང་དེ་དག་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་སོགས་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་བཀག་ནས་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟུན་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་མཁས་པ་
 སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་
 རྟུན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་དག་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོར་སྐྱབ་
 བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་སྤང་

བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྫོང་བྱུགས་སུ་ཁས་སྤངས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་
 རྣམ་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཛིན་རྣམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ཁང་བྱིམ་སོགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁས་སྤངས་ན་ཤེས་པའི་
 ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རོལ་ལ་སྡོམ་ཤིང་གི་ཚོགས་དུ་མ་སྐྱེ་ཞིང་། རྫོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རོལ་ལ་ཆུ་འབབ་པ་དང་། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རོལ་ལ་ཕོ་རྒྱ་འབྱུག་པོ་དཀྱིགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རི་ཁང་བྱིམ་དང་། རྫོན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་
 ཀྱི་ཡུང་པོར་ཁས་ལེན་གྱི་མཆུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོར་ཁས་མི་ལེན་མོ། །ཡུང་པོ་ལྡེའི་རྣམ་
 གཞག་དང་། དཔག་ཚད་དང་། རྒྱུད་གཞགས་སོགས་དང་། རྫོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་འཛིག་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཙམ་
 པ་མཁས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། གཞུང་འདི་དག་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ལ།

རི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས།

རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ།

སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན།

ཞེས་སོགས་དང་། གོང་དུ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་
 པའི་བཞེད་པ་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་
 རྣམ་པ་རོས་བཟུང་བ་དང་། བདེན་པ་དང་རྒྱུན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་བཞེད་པ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྣམས་དཔག་ཡན་
 ཆད་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་
 རུང་མོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། བདག་མེད་མཛོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སོགས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་བཤད་དོ། །བསྟན་
བཅོས་འདིར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱན་རྟུ་བ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཚད་
མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྲུལ་ཤས་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ། རྩོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་
སྤང་བ་དང་། ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་གཞོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་བདེན་པ་དང་རྟུན་པར་རྩོད་པའི་གཞི་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ན།

དེ་སྤྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ།

རགས་སྤང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད།

གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་སྤྱིར་དང་།

ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་
སྤང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དང་། མཚུངས་པས་ལེགས་པར་བཀག་
པའི་སྤྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བཅེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རགས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་
བསྟན་པ་ཞུགས་ཀྱང་། རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་རྣམ་རྟུན་པ་རྣམས་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ནི། རང་གི་སྟོང་བྱ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་སྤྱང་བ་ནུབ་ཅིང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པ་ཡིན་པས། དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་མ་རིག་པའི་
བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་མ་རིག་པའི་བསྟན་པ་མ་ཞུགས་
པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན། རྣམ་བདེན་རྟུན་པ་ཅན་ཚུན་རྩོད་པའི་བདེན་པ་དང་རྟུན་པའི་བྱུང་པར་ནི་
མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི། བདེན་པའི་དོན་དང་། མ་རིག་
པས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་ནི། རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་རྟུན་པར་རྩོད་པའི་རྟུན་པའི་
དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟུར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་སོགས་ལས་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་

མཚོག་གིས་ཀྱང་རྒྱུན་པའི་དོན་དེ་ལ་མཛད་དོ། །དེས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ལ་མ་རིག་པའི་
 བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། རང་རིག་མངོན་སྲུང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་འཇལ་བའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇལ་བའི་
 མཉམ་གཞག་བཞིན་དུ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྣང་བ་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན། འདིར་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུན། དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་མི་ལུས་པ་དང་། དབུ་སེམས་རྩྭ་པའི་བདེན་
 རྒྱུན་སོགས་ལ་བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་ན་ལེགས་
 སོ། །ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྟེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེདས་ནས་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདོན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ལེགས་
 པར་གྲུབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟོང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་བརྒྱུད་ནས་
 སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྟོལ་བར་བྱེད་པ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོགས་ཅམ་བཀོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱེད།

གཞི་པ་ནི། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད། །དང་པོ་ནི། རགས་པར་སྣང་བ་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི།
 ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཀག་ན། རྟགས་པར་སྒྲ་སྟེ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་
 སྣང་བ་འདི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཅིང་། མ་རིག་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སྲུང་གྱི་གཟུང་ཡུལ་
 ཡིན་ཞིང་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སྲུང་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བའི་མངོན་སྲུང་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་པར་
 ཡང་ཐལ་བ་འཕེན་ལུས་པས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གྱི་གཟུང་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཡོད། དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ། འོན་ཏེ་པའི་བདེན་པ་དུ་མར་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་
དུ། གཅིག་དང་དུ་མ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། གཅིག་དང་དུ་མ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱང་གསུམ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན། གཞི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་དུ། འོན་ཏེ་པའི་བདེན་པ་
གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་འོན་ཏེ་པའི་བདེན་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་མི་
སྲིད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འོན་ཏེ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཇལ་བའི་མདོན་སྐྱུ་ཆད་མ་
དེ་ལ། །འདོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འདིའི་བྱུང་པ་ལ་
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་འགོག་པ་དང་མཚུངས་
པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་འགོག་
པ་ནི་རྟོགས་པར་སྟོབ་བས་མ་བྱིས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མདོན་སྐྱུ་ལ་རགས་པ་གསལ་
བར་སྤང་བ་དང་། གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་སྐྱབ་བཞེད་པས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་སྐབས་
འདིར་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཐད་ལྟར་དུ། རགས་པར་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
སྐྱུ་ལ་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་པོས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མཛད་ཅིང་སྤར་བྱངས་པ་ལི། དེ་
ཕྱིར་འོན་ཏེ་པའི་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དབྱུ་མ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འོན་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་པ་འོན་གྱི་དང་
རྣམ་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ནི། དངོས་སུ་འོན་ཏེ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པ་བརྟན་

པར་བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན་ཅི་ཉེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་དང་པ་དབུ་མ་སྣང་བར་
འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟུར་ཙམ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་དབུ་མ་
པའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་གྱིས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
བསྟན་པར་འཆད་པ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ལུས་
པ་མེད་པ་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་བྱ་འདི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཆད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ལོ་ན་ཅི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རིམ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ལམ་དང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་མངོན་གྱི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་བ་ལ་རིམ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ལམ་དང་བྱིན་བྱ་པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་
ལམ་དང་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་
མེད་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་རྩལ་གཅིག་ལ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འདི་ནི་འབྲུལ་བ་ལ་རིམ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལམ་དང་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་བྱ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་
ཐལ། སྟོ་འདོགས་གཅོད་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤར་བ་སྟོན་པོ་དེ་གཞལ་བྱར་
འབྲུལ་པའི་སྟོས་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་
གཞལ་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆད་མ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་ནང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཆད་མར་འབྲུལ་བའི་སྟོས་
མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཆད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་ཆད་མ་དང་གཞལ་

བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྲད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་དེ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ན་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཚད་མའི་གཞོན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲད་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་ཟིན་ལྟར་ན་སྐབས་འདི་ཁ་ནང་བཟུང་འཛིན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་བའི་
 སྟོན་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་གོང་ལོག་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་ན་སྡོ་མ་ལྟར་གསལ་
 ལ་ནང་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ལྟར་སྤྱར་རྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲད་པའི་
 སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་
 གསུམ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་
 བྱ་དང་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཐ་དད་པ་
 གསུམ་འབྲུལ་བའི་སྟོན་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་པོ་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 རྟེ། འབྲུལ་བའི་སྟོན་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་མི་འབྲད་པ་དང་། འབྲུལ་བ་དང་མཐུན་པ་མི་འབྲད་པ་སྤང་
 བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་དཔེས་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྡོ་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་བདག་ཉིད་གཞིག་ལ་རྣམ་སྟོན་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་མི་འབྲད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དང་དབང་མངོན་མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་སྟོན་པོ་དང་འཛིན་པ་སྡོ་འཛིན་དང་སྟོན་པོ་རིག་པ་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམས་
 དད་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་ལ་གཟུང་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་རྣམས་
 ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པོ་ཉིད་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། དཔེ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྷགས་དང་གྲུབ་ལྷགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་ནི། དཔེར་
ན་འཛིམ་དུ་མ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཏྲ་དང་སྤྱང་པོ་སོགས་དེའི་གཞུགས་དང་བྲལ་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཏྲ་དང་སྤྱང་
པོ་སོགས་སུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་སྤྱགས་དང་སྤྱུ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་ལ་དེ་ཏྲ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཛིམ་དུ་མ་སོགས་ལ་ཏྲ་སྤྱང་སོགས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་མའི་ཏྲ་
མ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཏྲ་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ཏྲ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཏྲ་མ་གྲུབ་པར་བལ། འཛིམ་དུ་མ་སོགས་ཏྲ་
སྤྱང་དུ་ཡོད་ན། མིག་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིམ་དུ་མ་སོགས་དེ་དག་ཏྲ་སྤྱང་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་ཏྲ་སྤྱང་དེ་
ཏྲ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱུ་མ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་རྒྱན་པར་གྲགས་ལ། འཛིམ་དུ་མ་ཏྲ་སྤྱང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱོ་
འབྱུད་པ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིམ་དུ་མ་རང་གི་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ཏྲ་གྲུབ་ན།
རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱ་མའི་ལག་རྩིས་ཀྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཏྲ་ན་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཏྲ་ཏེ་དཔེར་ན་ཐང་རིང་པོའི་ཐུང་མ་གྱི་ཐང་ན་རྒྱུད་དུ་སྤྱི་བའི་དུ་མ་བྱུ་ལ་ཡང་རིའི་ཆད་
ཅམ་ཆེན་པོར་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུ་མ་ལ་ཡང་གཞུང་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
སྤྱང་བས་འབྱུལ་བའོ། །གང་དག་སེམས་ཅམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་
པ་སྟེ། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྤྱར་བ་ན། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ཁེགས་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཅམ་མ་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུ་མ་ལ། སྤྱོན་
པོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱང་བ་ཏྲ་མ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་ལ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་སྤྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། སེམས་ཅམ་པ་གཞུང་འཛིན་
རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་དུ་ཆེན་པོར་སྤྱང་བའི་དཔེ་འདི་དང་། ཟླ་བའི་
དྲུའི་ལ་འཁོར་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་མཐོང་བ་ཏྲ་བྱ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུད་དུ་མཐོང་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱུད་དུ་
མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཆེན་པོའི་གོ་ས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིའི་ཆད་ཅམ་སྤྱི་བའི་དུ་མ་བྱུའི་གོ་ས་ན་མི་གནས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མཚན་དེས་ན། གཟུང་བ་སྟོན་པོ་དང་། འཛིན་པ་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་སྟོན་པོ་རིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་བ་འདི་འབྲུལ་པ་ལ་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་དོར་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འབྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་འབྱེད་པའི་རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་རྩལ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཅིག་གྱུར་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་རྩི་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་ཐོང་ཆོད་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །བྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བརྟན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་མ་འབྲུལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དུ་མ་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་དོར་དུ་མར་སྣང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དགོད་པ་དང་། བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་གཅིག་གི་དངོས་པོ་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོས་དངོས་པོ་དེ་ཐ་དད་མེད་པ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་ན་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རགས་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་དེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན་རིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་
 དུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། དེའི་དོན་བསྟུན་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲིན་པོ་རགས་པར་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མར་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པའོ། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཡང་རྟགས་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་བྱ་སྟེ།
 བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་སྒྲིམ་འདོགས་དུ་མར་ཡང་སྒྲིམ་འདོགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིམ་
 འདོགས་སྒྲེ་ས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་ཉ་སྤྱིས་དང་དདུལ་དཀར་བར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་མཐོང་བ་ལས་ཉ་སྤྱིས་དེ་
 དདུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ་དེའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཉ་སྤྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་
 ལ་སྤྱི་རྣམ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་འདིར་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་དེ་འགྲོ་བ་དངོས་པོ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་
 ཐ་དད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་
 སུ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་པ་སྒྲེ་ས་མེད་པས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྱུང་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །དེའི་
 སྒྲིན་མེད་པའི་ལན་ནི། བདེན་རྒྱུ་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁྱོད་
 རྟེན་ཡོད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་རྒྱུ་པན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དང་། འད་
 སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྱི་ཤད་དུ་
 སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ནང་གི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་བཞིན་གྱིས་གཟུང་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཉེས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། གོང་གི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྟོག་མེད་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་
 དུ་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དེས་
 བསྐྱད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་རྟོག་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་སྤྱི་ཤད་དུ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཤེས་ལས་

རྒྱལ་ཁབ་དང་དུ་མེད་པ་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་འདི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་
པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་བ་ལ་རི་ལྟར་
སྤང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་
འདི་ལ་ཆོས་ཙན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བྱེད་
བྱོད་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤར་བཤད་ཟིན་རྒྱུ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་དང་། དེ་དག་གི་
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་།
ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཙན་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། བསྐྱུབ་བྱེད་སྤོང་བརྒྱུད་བ་
དང་། གཏམ་ཆོག་གས་ཀྱི་རིགས་ངོས་བརྒྱུད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་ཚོད་གཞིར་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟགས་འདི་དགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ངོར་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་སྤང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་
མི་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་ཡང་ཚོད་གཞིར་འཛིན་པ་མི་རིགས་
ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་
སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་སྤྱོད་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་སྤང་བ་དང་། སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་བྱུང་མ་བྱེད་པའི་
གཏམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱོད་པོ་ཚོད་གཞིར་བརྒྱུད་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱོད་སྤང་དབང་ཤེས་དང་རྣམས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་དང་རྣམས་གཅིག་པ་སོགས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱེད་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པར་
དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
དགག་བྱ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒྲོ་བས་
ཀྱིས་ཆོས་གཞན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་འཕེན་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་འཕེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། དངོས་རྒྱགས་གཉིས་ཀ་ལ་
འཕེན་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་ཟླ་བསྐྱབས་ནས་
འགོག་པ་འགལ་དམིགས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཐ་
སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ངེས་པ་ནི་སྟོན་པོ་རྟོགས་ན་སྟོ་
འཛིན་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ལ་སྟོ་འཛིན་རྟོགས་ན་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
སྦྱེས་པ་ངེས་པར་དེའི་རིགས་ལ་གནས་པས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་རྟོགས་ན་སྟོ་འཛིན་རྟོགས་པ་དང་སྟོ་
འཛིན་རྟོགས་ན་སྟོན་པོ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་དུ།

དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།

ཞེས་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ཁ་ཕྱིར་བརྟ་འབར་ཞིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་
འཛིན་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གིས་སྟོ་འཛིན་རྟོགས་ཀྱང་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ཚེས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་སྟོང་
བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་དང་སྟོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་
ཆ་ཅན་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཆ་དམ་དེས་སྟོན་པོ་དམིགས་པ་དང་སྟོ་འཛིན་དམིགས་པ་ཡ་བྲལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིགས་
ཤིང་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པོ་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་
གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ངེས་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་རྟོགས་ན་སྟོན་པོ་རྟོགས་དགོས་
པར་འདོད་པ་ནི་སྤར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམས་ཐ་དད་ཚེས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དགག་བྱའི་ཚེས་ལ་རྟོགས་འགོག་པའི་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་
ཅན་གྱི་རྟོགས་ཡིན་ལ། རྣམས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ལ་དེ་དང་། རྟོགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངེས་པའི་ཆ་དམ་དང་

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་དངོས་ལགས་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱང་དགོས་པར་ཤེས་པར་
བྱལོ། །ཁ་ཅིག །མཐུན་དཔེ་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་འབྱུལ་བ་ལ་སྤྱང་བའི་སྒྲ་བ་
གཉིས་དཔེར་བྱེད་པ་མི་འབད་དེ། མཐུན་སྒྲིགས་ལ་རྟགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ཚད་
མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་སྤྲི་ཕྱི་ལ་
སྤྱན་ཅིག་པ་མེད་པས་བྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་སྤྱན་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་དང་། འབད་ལྟན་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱལོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱང་
བཤད་པའི་གཞུང་འཛིན་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྤྱན་རྟེ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་པོ་ཚོས་
ཅན། བྱོད་དང་བྱོད་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་རྩ་སྒྲ་གཞན་མ་ཡིན་རྟེ། བྱོད་དང་དེ་སྤྱན་ཅིག་དམིགས་པ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འབྱུལ་པ་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྱུབ་པ་དང་། བྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱན་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་ཉམས་སུ་བྱོད་བ་སྤྱོད་འཛིན་མདོན་སུམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་རྟེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱོད་དང་སྤྱོད་འཛིན་མདོན་སུམ་དེ་དག་སྤྱན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་
འབྱུལ་པ་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ཡོད་དེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་འབྱུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ཉིད་
སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱན་པོ་དབང་ཤེས་ལས་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་དང་འགའ་
མོ་ཞེ་ན། སྤྱང་ལུགས་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་སྤྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་ལུགས་རྩ་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། བཤད་པ་དང་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འགོད་པའི་
ཆོ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མི་སྦྱོར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱོགས་ཚོས་སྒྱུབ་པ་དང་། བྱབ་པ་སྒྱུབ་པ་དང་། བྱབ་སྒྱུབ་ཀྱིས་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤྱང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱན་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མདོན་སུམ་སྤྱན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་རྟེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་གང་

རུང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་དམིགས་པ་སྟེ་དམིགས་པ་འི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་གཞན་དམིགས་པ་ནི་མེད་
པའི་ཕྱིར། རོན་ནི་སྤར་སྤྱི་རོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་འདི་ཞུགས་
པ་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་
བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟུར་དུ་བཤད་ནས་འདིས་རྣམ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་
གཅིག་པུ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྱོད་བ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་
ཞུགས་པ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་གྱི། དེའི་བྱེད་ལ་རྟགས་ཞུགས་པ་འགོག་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་གཟུགས་བྱུང་བར་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞུགས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་གྱི་
རྟགས་མ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷང་གཟུགས་ཅན་ལ་འབྲེལ་མེད་ཞུགས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
མ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་པ་དང་། རྟགས་གྱི་ཚུལ་གྲུབ་པའི་རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་མ་ངེས་ཏེ། ལྷང་གཟུགས་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། གཟུགས་དམིགས་པ་སྤྱང་བ་ལ་ངེས་པར་བརྟོས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟོས་ནས་དབང་ཤེས་ལ་
གཅིག་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་དང་བར་མ་ཆད་པའི་སྤྱང་བ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་གྱི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་
ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་སྤྱང་བར་མ་ཆད་པའི་གཟུགས་དང་སྤྱང་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་མིག་
གི་དབང་པོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་དམིགས་པ་སྤྱང་བ་ལ་བརྟོས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་
པར་མི་འབྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་མིག་རྒྱ་སྤྱང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་གཟུགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
འབྲས་རྣམས་གཅིག་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་པ་དང་རོན་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱང་གཟུགས་བར་མ་ཆད་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པ་དགོས་

ལ། གཞུགས་སྒྲུབ་པའི་དོ་བོར་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུ་མས་པན་བཏགས་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པས་དེ་ཉུང་སྒྲུབ་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྲུར་པའི་སྒྲུབ་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་འཆད་པ་ནི་སྟེང་གི་དུ་བ་དང་འོག་གི་མེ་
 ཉུང་བར་དུ་ཆོད་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་སྒྲུབ་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་གཞུགས་ངེས་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་རོ་གཞུགས་ཉུང་སྒྲེ་མཆེད་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་དབང་ཤེས་གཅིག་གཞུང་ཡུལ་དུ་
 མི་འགྱུར་བས་གཞུགས་དང་སྒྲུབ་བ་ལྷན་ཅིག་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ངེས་གཉིས་ཀ་གཞུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་དམིགས་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་གཞུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཞུགས་མཐོང་བ་
 སྒྲུབ་པའི་རྣམས་སུ་སྒྲེས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་གཞུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་དང་གཞུགས་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ལྷགས་ཀྱང་སྒྲུབ་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པས་ངེས་མ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་བ་དང་གཞུགས་སྒྲུབ་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་གཞན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་
 གཞུགས་ཀྱང་གྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་གཞུགས་ཅམ་དེ་
 དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལྷགས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་རིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། །སྟོན་པའི་
 རྣམ་པ་སྟེན་པོ་དང་དེ་རིག་པ་སྟོ་འཛིན་མཛོན་སུམ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཆོད་མས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉུང་གོང་དུ་བསྐྱབས་བྲིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཁྲུབ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྲུབ་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་ལ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་གྱི་
 ཁྲུང་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་སྟོན་ཞིང་ཆོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟོན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་
 དབང་ཤེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་

གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྤར་དམིགས་ལ་སྤོང་པོ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་མདོ་སྤེ་པའི་འདོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་པོ་དང་སྤོ་འཛིན་སྤྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་པར་འདོད་པས་
 གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཡང་འགོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་ནི་སྤོང་པོ་དང་སྤོ་འཛིན་བྱེད་བྱ་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་དང་མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་གྲུབ་
 དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་འདོད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་པོ་དམིགས་པའི་ཆེ་སྤོ་
 འཛིན་མ་དམིགས་སྤོ་འཛིན་དམིགས་འི་ཆེ་སྤོང་པོ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། སྤོང་པོ་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཆོས་
 ཅན། རོན་སྤོང་པོ་མཐོང་བ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤོང་པོ་དམིགས་པ་མཐོང་སྐྱེམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤོང་པོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལོ། །དམིགས་བྱེད་དང་དམིགས་བྱེད་དང་དམིགས་པ་སྤེ་ལས་དང་
 བྱེད་པ་དང་བྱེད་བ་གསུམ་གྱི་བྱེད་བར་གྱུར་པའི་སྤོང་པོ་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་མ་གྲུབ་ན་སྤོང་པོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།
 སྤོང་པོ་དམིགས་པ་གྲུབ་ན་སྤོང་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པས་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པ་ཉམས་སོ། །རོན་
 བསྐྱབས་ན། སྤོང་པོ་དམིགས་པའི་ཆེ་སྤོང་པོ་དམིགས་པ་དེ་མ་དམིགས་ན་སྤོང་པོ་དམིགས་པ་མེད་པས་སྤོང་པོ་མ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དམིགས་ན་རང་རིག་མཐོང་སྐྱེམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པས་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པ་
 ཉམས་པའི་རོན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་བྱེད་གཉིས་པོ་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་ཡང་
 འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དང་། རིག་པ་སྤོ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་པོ་དམིགས་པའི་ཆེ་
 ཆོས་ཅན། སྤོང་པོ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཆོད་མ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མཐོང་སྐྱེམ་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤོང་པོ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་ཆོད་
 མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་སྤོང་པོ་འདོད་ན། སྤོང་པོ་དམིགས་པའི་ཆེ་ཆོས་
 ཅན། རོན་སྤོང་པོ་རབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྤོང་པོ་དམིགས་པ་དེ་ཆོད་མས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་

ཐལ། དམིགས་བྱེད་མེད་པར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་དམིགས་པ་འཛོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡུལ་
དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་མ་གྲུབ་པ་འདོད་ན། འདི་ནི་སྤྲོན་པོ་འོ་འདི་ནི་སྤྲོན་པོ་འཛོན་པོ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆོ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་སྤྲོན་པོ་དམིགས་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན། སྤྲོན་པོ་མི་
འགྲུབ་ལ་གྲུབ་ན་སྤྲོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པས་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།
སྤྲོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། སྤྲོན་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོན་པོ་རིག་པ་འགའ་ཡང་ཆད་མས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྤྲོན་པོ་རིག་བྱེད་
ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །ཞོད་གི་ཐལ་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བཏུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆོ། སྤྲོ་འཛོན་མ་དམིགས་ཀྱང་
ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོན་མེད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། རོན་ནི། རང་རིག་མངོན་སྲུང་
གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་བཞིན་དུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མངོན་སྲུང་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲུབ་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྤྱིས་བྱས་དོན་འགའ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་
བ་དང་། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དམིགས་དུས་གཅིག་པའི་དུས་ཁས་ལེན་ན་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོན་པས་རེ་ཤིག་ཅེས་པ་ལོ། །ཡུལ་སྤྲོན་པོ་དེ་རང་མངོན་སྲུང་
གྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ་ན་ནི་སྤྲོན་པོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་པ་སྤྲོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
སྤྲོན་པོ་མེད་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ན་སྤྲོན་པོ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྤྲོ་འཛོན་དམིགས་པའི་དུས་སྲུ་ནི་སྤྲོན་
པོ་དམིགས་བྱེད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོན་པོ་གྲུབ་དུས་ལེགས་པར་ཐ་སྟོད་དུ་བྱས་པ་སྤྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཐལ། སྤྲོ་པོ་རང་ཉིད་ཆད་མས་དམིགས་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རང་མ་གྲུབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་
ཉིད་མེད་པའི་དུས་གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོ་འཛོན་དམིགས་བྱེད་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་རྟོགས་དགོས་
པར་ཐལ། སྤྲོན་པོ་རིག་པ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཆད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་དགོས་ལ་
སྤྲོ་འཛོན་དམིགས་བྱེད་དེ་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནི་སྤྲོན་པོ་རིག་པའི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ལི་སྟེན་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་རེ་ཞིག་དམིགས་པ་སྟེ་མ་རང་
 མཐར་ཐུག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་ཅིང་སྟོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་དེ་རྟོགས་
 པ་ཞེས་པ་སྟེ་མ་གཞན་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་མ་སྟེ་བའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་
 བ་ལ་ཡང་དེ་སྟེན་ཆད་མི་སྟེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོ་བ་མ་ལུས་པ་མོང་བ་དང་ལྷན་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གོང་མའི་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་གཅིག་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ཞེས་པ་སྟེ་མ་གཅིག་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
 དམིགས་བྱེད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བས་ཞེས་པ་སྟེ་མ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་བྱེད་སྟེ་མ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་མཐར་
 ཐུག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ནི། འོ་ན་ཞེས་པ་སྔ་མ་གཞན་ཡང་ཡུལ་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དམིགས་པ་གྲུབ་བདེ་རྣམས་
 གཅིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ་མ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་བདེ་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་སྔ་སྟེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་མེད་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྣང་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པར་འགྱུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་
 པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་སྔར་རྟོགས་ལ་སྔོ་འཛིན་སྟེན་རྟོགས་པའི་སྔ་
 ཕྱིའི་རིམ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཞེས་པ་རྣམས་གཅིག་གི་ཚུང་བྱ་དང་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྔ་སྟེ་འབྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་དགོད་པ་དང་། རྣམ་
 རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
 རང་ཚུང་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཚུང་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་
 རས་གསལ་བ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བསྐྱས་ན། སྔོན་པོ་ཚོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་གྱི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་ལ་གསལ་བ་གང་ཞིག་རང་ལས་དོན་གཞན་ལ་གསལ་བ་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གསལ་གྱི་
རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ག་ལས་ཤེས་ཤེས། གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྣམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་
ནི་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པ་སྤྱོད་
རང་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དེའི་སྤྱོད་བྱར་གསལ་བ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་གསལ་བར་སྤྱོད་ཞིང་རིག་པ་དེའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་དམིགས་ངེས་
སུ་མ་བྱེད་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་དེས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཁེགས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་འཛིན་ལས་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་གསལ་
བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་པར་བལ། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་མ་
ཡིན་པར་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འཐད་ཀྱི་རྣམ་གཞན་
ཡིན་ན་གསལ་བར་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཡུལ་སྤྱང་བ་ན་ཡང་རང་
དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་བསལ་བ་དེའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྟན་དུ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་ན་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་
གསལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྤྱོད་ན་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་
པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་འཐད་པ་གཞན་
ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བརྟན་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཆོད་མའི་མིང་གི་ནུས་གངས་བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོག་ས་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསལ་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་

ནུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དེ། འཛིན་པའི་ནུམ་པ་དེ་
ལས་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བའི་ཆ་འདི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེའི་དངོས་པོར་ནུམ་
པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་ནུམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་
གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་མི་འབྲད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འབྲད་པའི་སྒྲིན་
མེད་པར་ཐལ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པ་སྤྱོད་རང་འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་དེ་ཆོར་ཞིང་སྤྱོད་བའི་
འཛིན་པའི་ནུམ་པ་ཆད་མ་དད་རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ནུམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འབྲད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་དེར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་རྣམས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་
དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་གསུམ་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་ནུམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་འདར་སྒྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་འདར་འདོད་ཆགས་སོགས་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ནུམ་པ་དེས་སྤྱོད་བར་རུང་སྟེ། སྤྱོད་བྱེད་འཛིན་པའི་ནུམ་པ་དེས་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཅི་ཆོགས་དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་
ཆད་མ་འདོད་ཆགས་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་འདོད་ཆགས་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ན་ནུམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་འདར་བཤད་དེ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་
དཔེ་བཞོད་ནས། ནུམ་རིག་པའི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་སྒྱར་རིགས་པར་བསྟན་ནས། ཆོགས་བཅད་
གཉིས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་ཆད་འབྲས་འབྲད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་དོས་འཛིན་པ་ནུམ་རིག་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལ་
འབྲད་ལུན་དུ་སྒྱར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཡི་ནི་ནུམ་པ་དང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པར་རུང་བར་བཞེད་པ་ཡི་ཤེས་པ་དང་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་
ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ནུམས་མིང་ཐ་དད་ཅམ་མ་གཏོགས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བདག་རིག་པར་ཏེ་རང་
རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེའི་འཛིན་བྱེད་ཆད་མར་བཞེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་རང་

རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འདིར་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་རིག་ལ་བྱ་བྱེད་གསུམ་དུ་
ཡོད་པས་འདི་རིག་པར་བྱ་བ་དང་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་བྱེད་འདིས་རིག་བྱ་འདི་རིག་པ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་ནི་ཁ་ཕྱིན་དུ་བརྟམས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཀུན་འཇལ་བྱེད་འཛིན་ནམ་དེའི་བྱེད་པའི་ཆ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཚད་
མར་བཤད་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ནི་དེས་ཤེས་པ་ཀུན་རིག་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་
ཉིད་ཡིན་པས་རྣམས་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་འགལ་ཞིང་འཐད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་མོད་ཀྱི་
ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བའི་དོན་སྡོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྡོ་སྡོ་འཛིན་དག་རྣམས་ཐ་དད་
མིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་
རང་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་
མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡོན་པོ་དེ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་དེ་བརྟག་པ་
མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་རེ་ཤིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་སྡོན་པོ་དང་དེའི་སྡོ་རྣམས་ཐ་དད་བཀག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཡོད་མེད་སོམས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མོད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་རིག་པ་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་དག་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲོན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་གསལ་ཞིང་
རིག་པའི་རྟགས་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་
སློབ་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སློབ་པ་བཏགས་པར་འབྲས་བྱ་སྟེད་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི།
དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གི་བྱེད་པར་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། སྡོན་པོ་

ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྒྱུ་གི་གཟུང་ངོར་སྒོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་ལ། སྒྲུང་
 བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན། གཟུང་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་མ་ལུལ་བས་དེ་གཟུང་ཡུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་ལུལ་བར་ལྷུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒོ་མ་ལུལ་བའི་གཟུང་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་
 ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་ནལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་ལུལ་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གཞོད་
 པར་འདོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པ་བྱི་གཙང་རོ་འདོན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སློབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ།

གསུམ་པ་དེས་ན་སློབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱི་རོལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཙ་བ་དང་།
འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཅི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལ་གཞུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་ཐ་
དད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོགས་པ་དེས་
ནའི་བྱིར། ཚད་མ་མདོར།

ཡུལ་ཤེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི།

བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།

ཅེས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་
རིག་གི་ཚུལ་དང་གཞན་རིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
དང་སློབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཤར་ནས་དུན་ཤེས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་གཞུང་རྣམ་རེ་རེ་ལྟག་པར་རྣམ་འབྲེལ་ལས་
བཤད་པ་ནི་དུན་ཡུལ་ལ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
མེད་ན་སྟོན་པོ་གཞུང་བྱར་ལོགས་སུ་ཆད་པ་དང་སྡོ་འཛིན་འཛིན་བྱེད་དུ་ལོགས་སུ་ཆད་པར་སྤར་བ་འདི་རི་རྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་ལ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་གཞུང་འཛིན་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་སྡོ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དག་གི་སློབ་རྣམ་གཅིག་ལ་
གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་གཞུང་བྱ་དང་སྡོ་འཛིན་འཛིན་བྱེད་དུ་
ཚད་མས་འཐད་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོགས་པ་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུ་བོར་གནས་པའི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་
ཀྱིན་ཁས་ལེན་པ་བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཚོད་སྟོང་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྡོ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་རིགས་པས་གྲུབ་པས་དེ་
ལ་མདོ་སྟེ་པ་སྟོང་གྱིས་ལན་གདབ་མི་རུས་ལ། དེ་རྟོན་ཡང་སྟོང་ལ་སྡོ་འཛིན་དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྟོན་པོ་ཡོད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་གཞན་གྱིས་འདྲི་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལན་འདིར་ཟད་པ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་དེ། སྡོ་འཛིན་
 དབང་ཤེས་རེས་འགའ་སྟེ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྟེ་བ་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟགས་དེ་ལས་རྒྱ་གཞན་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཉིད་བཤད་པ་ནི་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྟེད་རྣམས་པའི་རྒྱ་གཞན་རྣམས་ལྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་འབྲས་བུ་སྡོ་
 འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཆང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་རྒྱ་གཞན་དེ་ཡང་ཕྱི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་གསུམ་ལས་མེད་ལ།
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་དེ་དབང་པོའི་ལག་རྩེས་ཡིན་ན་མིག་དབང་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པའི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་ན་སྟུང་བའི་
 ཆའི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་དབང་ཤེས་ལྟ་དུས་གཅིག་རྒྱ་སྟེ་བའི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་སྟུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་སྟོན་པོ་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
 ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་རྩེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟུང་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །གཞུང་འདི་
 དག་ནི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མདོ་སྟེ་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པའི་སྟུབ་བྱེད་འདི་
 ཅུ་དུ་ཟད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ནི་མ་དེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆེག་དོན་དང་། རྒྱུན་གསུམ་དོས་བཟུང་བྱལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞོད་
 པའི་ཚོད་པ་དེ་ལ་འདིར་རྣམས་པར་ཤེས་པར་སྟོབ་པ་འགའ་ཞིག་དབང་ཡིད་རྣམས་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་
 དབང་ཤེས་མི་སྟེ་བ་དེ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཆང་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་
 དང་དབང་ཤེས་སྟེ་བ་ལྟོག་པར་མི་སྟོན་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་དབང་ཤེས་སྟེ་བ་
 ལོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཆང་བས་ཡིན་ནོ། །དབང་ཡིད་
 རྣམས་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་སྟེ་བའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དབང་ཡིད་རྣམས་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་དེ་མ་སྟེས་པ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་
 སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཆང་བས་མ་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་བརྟག་རྒྱ།
གཅིག་ཆ་འང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ།
ཞེས་དང་། ཡང་ན།
རྒྱས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམས་ཀྱིས་ཡིན།

ཞེས་སྒྲུང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་པ་ཤད་དེ། དང་པོ་ནི། སྒྲུང་འཛོན་
དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སྤྱད་བའི་སྒྲུན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སྤྱད་འགྲོ་སྒྲུག་མི་འབྲུལ་བ་ལ་དམིགས་
རྒྱུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་མིན་མོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་འཛོན་དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུང་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུན་པོ་ནི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་
པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དོ་ཤོ་གཅིག་ལ་སྒྲུག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བའི་ཆའི་ལག་
རྗེས་འཛོག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་རོ། །བདག་རྒྱུན་ནི་མིག་དབང་གཟུགས་
ཅན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་སེ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་སེམས་ཅན་པའི་
ལྷགས་ལ་མི་མཁས་པའི་མུ་ཅོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་སྒྲུབ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་ལ་
དམིགས་རྒྱུན་ཁས་མི་ལེན་པ་བདེན་ཡང་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡང་བཀག་ནས་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱོག་པ་ན་བསྐྱེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སྤྱད་ཏེ་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དབང་
ཤེས་ལ་ཡོད་པ་རི་རྟུར་སྒྲུབ་ཏེ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་གཉིས་སྤྱད་གི་དབང་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ཆོན་པ་གཅིག་ནི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱུར་བའི་མི་མཁས་པས་ཀྱང་
དབང་ཤེས་དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་འི་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཛོན་སྤྱད་
གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱུར་བས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་ཏེ་བར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུན་གྱིས་དེར་སྤྱད་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་སྒྲུབ་པ་
བརྟན་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་དེས་བསྐྱེད་པ་ཅན་དུ་མ་ཟད་པར་སྒྲོ་བུར་བའི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་དེས་རྒྱས་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཞག་གོ། གཞན་ཆུ་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ཚམས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཞག་པའི་ཆུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 བསྟོས་ནས་དེ་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོང་འདོགས་གསར་
 རྒྱ་གཙོད་རྒྱས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམོར་བ་ཇི་
 སྟོང་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་ཚད་མར་ཡིད་བརྟན་དུ་རྒྱུ་བའི་བག་ཆགས་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཡང་ཟུར་ཅམ་
 བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྟན་བཅས་ཚད་མ་རྣམས་པར་དེས་པ་འདིར་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་
 རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྒྱ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
 པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་འདི་ལ་ཡང་པ་རོལ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་མོངས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྣམས་གོལ་
 དོན་གཉེར་གྱི་འཛིན་རྟེན་བསྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཐད་ལྟན་དུ་དོན་
 དམ་པའི་ཚད་མ་མི་རྟག་སྒྲིབ་བསྒྲུབ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷན་བྲངས་པ་ལ་
 བསྟོས་ནས་སོ་སོ་སྒྲིབ་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ལ་མཛད་ལ། བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་སོ་སོར་དེས་པའི་
 དབང་རྒྱུས་ན་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རྣམས་གོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སྒྲིབ་བྱ་བསྒྲིབ་བར་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་སྤང་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟོག་པར་རྒྱས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་ཅ་བ་ཤེས་རབ་
 ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།

དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན།

སྦྱངས་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོར།

ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས།

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི།

སྒྲིང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི།

མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་།

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ།

དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར།

འཇིག་རྟེན་རི་རྩུབ་གྲགས་དེ་ལ།

དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀྱན་བཞག་པ།

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲོས་པ་གཙོད་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་
དམ་པའི་ཆད་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་ཀྱན་གི་བཞེད་པར་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས། གཞན་སྡེས་བརྟགས་པའི་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ངོ་བོ་
དང་གྲངས་དང་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་འདི་རྟ་བྱའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
འདིར་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ།

ཐ་སྙད་ཆད་མའི་སྟོགས་ཅམ་ཞིག །

མ་མཐོང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར།

ནམ་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར་རོ་ཞེས།

སྤྱི་བ་མཉུན་པའི་དོ་འཕེན་ཡིན།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། བ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་
སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་པས་དབེན་ཞིང་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་ལ་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པས་སྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་བཏགས་དང་སྟོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་
སྟོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གར་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་
པར་སྤངས་ནས་སྤྱར་འཁོར་བར་སྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་པ་དང་
མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པར་བྱས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་
དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པ་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་།
དོན་འདི་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་དེ།
ནམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བའི་སྟོན་ས་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
པར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་བཞིན་དུ་དེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས། ལེའུའི་མཚན།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་རྒྱ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལས། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཏེ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །

དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་འི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་
 རྟོག་ཐུག་མ་ལུགས་ལ་ལྷན་འཛུགས་པ། གཉིས་པ་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་འི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་
 ལ་གཉིས། ལེ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེ་ལེ་མཚན་ནོ།
 གཅིག་ལེ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲིབ་པ་རྟོག་པ་ཅིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
 ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་ལོ།

༡ རྗེས་དཔག་གི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། གཞན་དོན་ལེན་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དོན་
མེད་དུ་བལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱུ་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཆོས་ཅན།
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་འི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་མཆོད་གཞིར་བཞག་ནས་རྗེས་དཔག་ཏུ་མཆོད་དུ་མི་རུང་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
སྐབས་བྱེད་དང་བསྐབས་བྱ་གཉིས་སམ་ཆོལ་བ་དང་ཕྱི་ཆོལ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱེ་བ་ཡིན་
ཅོ། །ཤེས་བརྗོད་གཉིས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སོ་སོར་མ་ངེས་ཏེ། རང་གཞན་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་པ་རང་དོན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཤེས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྐྱ་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། རྐྱ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གྲིས་པ་མཐོང་བ་དང་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་དག་
ལས་ཀྱང་རང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་ཅོད་པའི་སྐབས་ལས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་སྒྲིག་
ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་ལ་བརྟེས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་
གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་དག་བཞེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཆས་ཅན། གཞན་སྤྱོད་ལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱལ་ཡུང་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཆས་ཅན། གཞན་
 མ་ཡིན་པ་ཚོས་བས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་སྟོན་པའི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལེའུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དང་སྒྲིག་གྱུར་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱང་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་པར་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལེའུ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་སྒྲིག་གྱུར་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱང་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་པ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་བྱ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གཞན་དོན་ལེའུ་ས་བརྟན་པའི་སྐྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྟན་པ་ཡིན་ཅིང་སྐྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཚུལ་གསུམ་ལ་བླན་པ་བསྦྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་མ་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་ལེའུ་ས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གང་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་མཐ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟགས་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་དེ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེས་ཚྱོད་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་དོན་ལེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྟན་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་དག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདིར་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་ཡང་། དེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྗོད་པས་གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་དག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་བརྟན་པར་བྱས་པ་ཉིད་དེ་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་ན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་ཡང་དོན་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་འདི་སྟོན་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རིག་པ་དེ་སྐྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཤིང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་
 པའི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བར་ལེའུ་འདིར་ཤེས་ཟིན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཉེ་
 བར་བསྟན་པ་ལེའུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་དེའི་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི། ལོན་ཀྱང་
 གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལེའུ་འདི་ནི་
 བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པས་སྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྐྱེར་
 བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཚུལ་མི་མཁས་པ་དག་གི་དོན་དུ་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན་གོ་བྱེད་དེའི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་
 མ་ཁྱབ་པ་ཆད་པ་དང་སྟོག་པ་སྟག་པ་དག་གིས་སྒྲ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟར་དུ་སྒྲ་
 བ་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་ཆེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་དཔེ་དང་ཚོད་
 གཞི་ལ་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་རྟོགས་ཚོད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་
 པ་དང་ཡང་མཁྱེན་བསྟན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་ཆོག་དག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
 རྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅས་
 པའོ། །འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ཆད་དེ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅིས་དང་། རྟག་ན། མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅིས་འབྲེལ་བའི་
 རང་སྟོག་དང་དོན་སྟོག་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ལན་གཉིས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ཚོད་གཞི་ལ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོད་གཞི་ལ་
 ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོགས་ཆོས་ཉེ་བར་སྐྱད་པའི་ཉེར་གཏོད་སྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྟོགས་ཆོས་ཉེར་གཏོད་ཅིས་
 ཟེར་བ་ནི་བདེ་ཆད་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་སྟོགས་ཚོད་གཞི་ལ་རྟོགས་ཉེ་བར་གཏོད་པ་སྟག་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ།

༢ རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རྟེན་གྱི་ཆོག་པ་གྱུར་ལ་དབབ་
པ་ལོ།

1 རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅུ་བ་
དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲིབ་བརྩོན་པར་རིགས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཀའ་ནས་རྟོན་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲོག་ཀྱང་གྱུར་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་
གསར་དུ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་
རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲོག་ཀྱང་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སྒྲུབ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྒྲོག་ཀྱང་གསར་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་པ་ཡིན་ཅོ། །ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་
བཅད་ཤེས་ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འབྲད་པའི་སྒྱུན་མེད་
དེ། སྒར་མངོན་སུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། རང་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་འབྲུལ་བ་དང་ཆད་མ་གཞི་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་
དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཚན་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་
ཆད་མར་བསྐྱབས་པས་དེ་ནི་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཟུང་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཆད་མར་མི་འབྲད་དེ། ཆད་མ་ནི་ཞེན་

བར་བྱས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་རང་མཆོན་ཐོབ་པར་
 རྒྱས་པས་དེ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་འབྲུལ་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འབྲུལ་བ་དང་ཆོད་མ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། རྗེས་དཔག་གི་གཞུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ནི་མངོན་
 སུམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཡང་སྤར་གྱི་ཚོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལེལ་བ་ལ་སྤར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་
 མཆོན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲུལ་གྱང་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་
 རས་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གང་དག་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་དེ་ཞེན་ཡུལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་ནམ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་སྤར་ན། ཞེན་ཡུལ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་སྤར་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 ཡང་དག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྤར་ན། འབྲུལ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་རི་སྤར་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོད་པ་བཀོད་ནས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་
 བཤད་པ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བས་འབྲུལ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་སྤར་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་མ་འབྲུལ་བར་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
 གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་རྗེས་དཔག་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་སྤར། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་གཉིས་ཀའི་རིགས་མི་མཐུན་དུ་བསྟན་པའི་བྱུར་བྱི་མའི་
 རིགས་མི་མཐུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་འབྲུལ་བ་ནི་སྤང་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་འཐད་ལྟན་
 དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཅ་བའི་དགོངས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་སྤར་ཡིན་དུ་བྱེད་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་
 པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་སྤང་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་མ་འབྲུལ་བར་བྱོད་ཀྱིས་གྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་སྤོལ་ཞེ་
 ན། ལོ་ན་རྗེས་དཔག་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་བས་འབྲུལ་པར་ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་ཁས་མི་ལེན། རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
 བར་སྤྱབ་པ་ལ་སྤང་ཡུལ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་སྐྱ་མཆོན་གཞན་མེད་ལ། དེ་སྤར་ན་
 རྗེས་དཔག་གྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་གཉིས་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཆུངས་ཏེ། སྤྱི་མ་འདི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བར་ཐལ། ལྷང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་
 རོན་དུ་སོང་མ་སོང་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག རྗེས་དཔག་ལ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྤང་བ་ཡིན་མོད་
 གྱི། དེ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་རོན་དུ་སོང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་ལ་ནི་སྤྲོ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟག་པའོ་སྟེ་སྤྱིར་
 ཞེན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་དགོད་དགོས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཞུང་
 ཡུལ་སྤྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་ལོ་སྟེ་སྤྱིར་ཞེན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཐག་དུ་འཆད་པའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་
 དང་ཡང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེའི་རོན་སྤྱིར་འདོད་པ་སྟར་མ་ཡིན་པ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྤང་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བར་སྐྱབ་ཅུས་སུ་ཆུག་ན་ཡང་
 ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྱུལ་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བརྟ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་གང་དུ་
 ཡང་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟག་མེད་ལོག་ཤེས་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞི་མཐུན་མི་སྤིད་པར་ཁས་
 མ་སྤངས་མོད་གྱི། མཛོན་སུམ་ཆད་མ་རང་ཉིད་ཡུལ་ལ་ཞེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་པ་དངས་པ་སྟར་མི་སྤྱིར་བ་ལ་
 བསྟོས་ནས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་འཐད་ལྷན་དུ་བཤད་པ་སྟར་རིགས་པས་འཐད་ལ། དབང་ཤེས་ལ་ནམ་མཁར་
 ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་བ་ལ་རྟོག་པས་ཟླ་བ་གཉིས་འདུག་གོ་སྟེ་སྤྱིར་གཞུང་ན་ཡང་དེ་འདྲེན་བྱེད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 ལ། རྟོག་པ་སྤིན་ཅི་ལོག་མི་སྤྱིར་ཀྱང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྤྱར་གྱི་གཞོད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་
 དག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་མོ། །དེས་ན་མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན་མཛོན་སུམ་
 མ་འབྱུལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་འབྱུལ་བ་ཡིན་པ་སྤྱིར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེན་ཡུལ་ལ་འགྲེལ་བ་
 ལ་བསམས་ནས་མ་འབྱུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་སྤྲོད་མི་འབྱུལ་བ་དང་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་
 བར་འཛོག་པའི་རོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྱུལ་པ་དང་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་
 བསྟན་པ་དང་། ཆད་མར་སྐྱབ་པ་དང་། འབྱུལ་བར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་
 ཅན། འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤང་བ་རོན་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་རོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་
 འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྱུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་རོན་དེ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་སྤྱོད་ནས་
 གསར་དུ་མི་སྤྱིར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་མི་འབྱུལ་བར་ཐལ། ཞེན་རོན་དང་འགྲེལ་བས་སོ། །རྟོག་པ་རྣམས་
 རང་གི་སྤང་བ་རོན་མེད་པ་ལ་རོན་དུ་ཞེན་པ་འདིར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྟོག་

པ་རང་གི་གཟུང་མ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ཞེན་པར་བཤད་པ་དང་འབད་ལཱ་དུ་གཤམ་ཏེ་དོན་བྱེད་པ་མི་འཛིན་ན་ཅི་ལྟར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་པ་
 ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཡུལ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལྟོག་པ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་མེའི་རང་
 བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་དོན་ཅི་འདྲ་བ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྤྱིར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་ཉིད་ངེས་པ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་བྱ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ལ་ཅི་ལྟར་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེ་
 ལས་འདྲུག་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
 པ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་དབང་སྒྲོའི་འབྲེལ་པར་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 ལ་མང་པོ་དག་ན་ཤེ། རྟག་པས་རང་གི་གཟུང་མ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་ཡུལ་ལ་འདྲུག་ཚུལ་རི་ལྟར་འདྲུག་སྒྲུལ་དུ་མ་བཏགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ།
 བུམ་པའོ་སྒྲུལ་པའི་རྟག་པ་དེས་བུམ་པ་འདྲུག་གོ་སྒྲུལ་པ་ཅམ་ཞིག་ཞེན་སྒྲངས་ལ་ཡོད་དམ། རང་གི་གཟུང་མ་
 འདི་ཉིད་བུམ་པའོ་སྒྲུལ་པ་ཞེན་སྒྲངས་ལ་ཡོད་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་ཤོ། །དེ་རྟ་མ་ཡིན་ན།
 སྒྲུལ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་གི་གཟུང་
 མ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན། སྒྲུལ་མི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་
 ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་ལུས་པར་འགྱུར་ཤོ། །ཡང་བྱོད་ལ་ཞེན་སྒྲངས་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུལ་མི་རྟག་པའོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་རང་གི་གཟུང་མ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་
 ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྒྲུལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་དེ་ལ་
 ཡང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཡང་། དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་རང་གི་གཟུང་མ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་ན་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྟག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཡིན་པ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་འཛིན་བྱེད་དུ་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུང་མ་དང་གཟུང་ཡུལ་འདི་སྤྱི་ལོ་
 ལོ་སྒྲུལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤོ། །ངེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་དབང་སྒྲོས་མཛད་

བ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་འབྲེལ་བར། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོམ། དཔེ་མཛད་པ་ལྟར་རང་གི་བྱང་
 བཞིན་ལ་ནག་ཅོག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བལྟས་པ་ན། བྱང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་
 ཡོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཅུས་ལ། དངོས་སུ་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ལ་སྒྲོན་དང་
 ཡོན་ཏན་འདི་འདྲུག་གོ་སྟམ་པ་དང་བཞིན་ལ་ནག་ཅོག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་འདྲུག་གོ་སྟམ་དུ་
 རྟོག་པའི་ཆོ་བྱང་བཞིན་ཞེན་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། བར་ལ་བྱང་བ་ཡིན་
 ན་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་འདི་སྒྲོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཅོ་སྟམ་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞེན་པར་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བཞིན་རང་མཚན་པའི་བྱང་པར་གྱི་གཞི་
 དང་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ཀྱང་དངོས་
 སུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་
 གནས་པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་འདི་སྒྲུ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་རྟ་ན་ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ཡང་རང་གི་སྒྲུང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་རང་མཚན་ལ་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཅན་
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོ་བོ་མི་རྟག་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་
 པའི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་
 སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེས་མཚན་ནས་སྤྱོད་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱལོ། །རྟགས་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེས་པའི་
 ཤེས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་དག་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོག་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་རྟོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱིས་
 མི་ཆོག་སྟེ། རྟགས་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བར་བསྐྱུབ་དགོས་ན་བྱས་པ་རྟ་བུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་བསྐྱུབ་མི་ཅུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མི་སྒྲོན་ན་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་

ནས་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ཙམ་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྡན་དུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ག་འདུལ་བའི་སྒོ་ཡོད་པས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 འབྲེལ་བའི་དོན་ཏེ། སྐྱབ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་སྐྱེམ་རྟག་པ་ལ་
 འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་དོ་བོ་དང་རྒྱ་རྟོགས་པ་
 རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་སྐྱུང་
 བའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་
 རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པར་སྐྱང་བའི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ཡོད་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་དང་ཡིད་
 བྱེད་མ་ཚད་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བར་གྱི་རི་
 ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟོག་འབྲེལ་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་འབྲེལ་གོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེམ་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་རང་མཚན་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེམ་རྟག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱང་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་རང་མཚན་ལྟར་སྐྱང་བ་དང་འདྲེས་ནས་འཛིན་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 མོ། །འདྲེས་པར་སྐྱང་བའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་རུང་བའི་སྐྱེམ་རྟག་པ་ཡང་སྐྱང་དེར་མི་རུང་བའི་སྐྱེ་
 མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་སྐྱང་ཞིང་། དེ་གཉིས་སྐྱང་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྐྱང་བས་འདྲེས་པར་སྐྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་དང་། འབྱུང་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ཞེས་
 སམ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་གྱི་སྐྱེམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ནོ། །མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་རི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་རྟགས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རང་
 འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་

ཚྱོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལྟའི་དངོས་པོའི་ཚྱགས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་འབྱུང་སྟེ།
 དེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་རང་མཚན་གསལ་བ་དེར་སྒྲུབ་བ་ཡིས་
 སྟོང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་
 དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་རིམས་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་མི་སྐྱུ་བའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 མཚན་ཉིད་ནམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་
 ལས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་བྱས་པ་དང་མི་
 རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་བཅད་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གཟུང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་སྐྱར་བཤད་
 པ་ལྟར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་ལ་འབྲེལ། རྟགས་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ལ་
 འབྲེལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ། རྟགས་མི་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་
 བསྟོས་པར་བྱབ་པ་སྐྱུར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་གཟུང་བ་ན་གཟུངས་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འབྲུལ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དྲན་པ་སྟེ། གཟུངས་ཟེན་པའི་མི་འབྲུལ་བ་མ་དྲན་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྟར་དུ་བ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་རྟོགས་པར་
 བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་མེས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་པོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ལྟག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པོ། །དེ་ཡང་སྐྱུར་བྱབ་པ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྟགས་
 ཅན། ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུར་མི་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དྲན་པའི་
 ཡན་ལག་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་པོ། །ཞེས་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་སྐྱུར་དྲན་པ་རྟགས་འཛིན་
 སེམས་དང་ཚྱོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དྲན་པ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དྲན་པ་སྟོན་དུ་སོང་

ནས་དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མི་རྟག་སྟུང་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྲོ་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པའི་སྟུང་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་སྤྲོ་གྱི་སྤྲོ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་དགག་པ་འདི་རྟུར་མཛད་དེ།
 རྟག་ས་ཅན་གྱི་སྤྲོ་མི་སྤྲོ་བར་སྤྲོ་བ་པའི་སྤྲོ་བས་སུ་རྟག་ས་འཛིན་གྱི་སེམས་མི་སྤྲོ་བར་བསྤྲོ་བ་པ་སྤྲོ་བས་སུ་མ་བབ་ཅིང་
 འབྲུལ་བ་མེད་དེ། རྟག་ས་ཅན་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན་རྟག་ས་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུར་མི་འབྲད་ལ། རྟག་ས་ལ་མི་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་རྟག་ས་ཅན་ལ་མི་སྤྲོ་བར་སྤྲོ་བ་པའི་སྤྲོ་བས་སུ་དེ་ལ་མི་སྤྲོ་བར་སྤྲོ་བ་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ས་འཛིན་སེམས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ན་སྤྲོར་བ་སྤྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་
 བསྤྲོ་བ་བྱུང་ལ་མི་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་རྟག་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བསྤྲོ་བ་བྱུང་དེ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་གཞུལ་བྱུང་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་ས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཆད་མ་མི་འདོད་ན་ཡང་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་
 བཅད་ཤེས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་དག་གཞུལ་བྱུང་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོར་མི་སྤྲོ་བ་
 ཅུ་མ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ས་འཛིན་སེམས་ལ་མི་སྤྲོ་བ་མི་སྤྲོད་ན་རྟག་ས་ཅན་མི་སྤྲོ་བ་རྣམས་པ་བཅས་ཅད་དུ་སྤྲོ་བ་
 མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་ས་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་དང་། བྱུང་པ་
 འཇལ་བའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཅེ་ཅེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེ་དག་
 གིས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྟག་ས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཆད་མ་ཀྱུན་
 ལས་བརྒྱས་སྤྲོ་རྟག་པའི་སྤྲོ་ཆོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་རྟག་ས་འཛིན་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྤྲོ་
 གྱི་རྟག་པས་བྱུང་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་བཤད་པ་ཡང་རྟག་ས་ཀྱི་སྤྲོ་དང་རྟག་ས་འཛིན་རྟག་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་
 མི་སྤྲོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྤྲོ་འགའ་ཞིག་གི་ལོག་རྟག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྟག་ས་འཛིན་
 མངོན་སུམ་མི་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་འབྲས་རྟག་ས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟག་ས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇལ་བའི་
 སྤྲོ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་རྟུར་རྟུར་རྣམས་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲོ་མི་རྟག་རྟག་གྱི་
 རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་འབྲུལ་བར་རྣམས་གཞག་བྱས་པ་

ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འི་
རང་མཚན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་འི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་སྟེ་ལ་གྲགས་པ་
སེང་གེ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་སྟོགས་སྤང་ཡབ་
སྙས་ཀྱི་བཞེད་པ་འི་སྟོག་སྟོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་སྟོ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འི་ལམ་གྱུར་ལ་ཡབ་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པ་
མཁས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལོགས་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་གྱུར་ལ་དབབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་
མོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གིས་སྟོ་བྱུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རང་མཚན་མི་འཛིན་པས་དེ་ཐོབ་མི་ལུས་པར་
འགྱུར་ལ། རང་མཚན་བཟུང་ན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མོར་
བྱུང་འོད་དང་སྟོན་མེད་འོད་དག་ལ་མོར་བྱུང་སྟོན་པ་འི་སྟོ་ཡིས་སྟེས་བྱ་མཛོན་པར་རྒྱག་པ་འི་སྟོ་གཉིས་པོ་ཆོས་
ཅན། །འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་གཉིས་ལོག་པ་འི་ཤེས་པར་བྱུང་མེད་
ཀྱང་ཅི་ལྟར་མོར་བྱུང་ཐོབ་པ་འི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་དེར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལྟར་སྤང་དག་ཆོས་ཅན།
ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟམ་པར་
བཞག་རིགས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་མི་རིགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་སྟུ་བར་མི་རུང་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་
དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཆོགས་
བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མོར་བྱུང་འོད་ལ་མོར་བྱུང་ཤེས་པ་སྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་དགོངས་ནས་དཔེར་
བཀོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མོར་བྱུང་དང་མོར་བྱུང་འོད་གང་རུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འི་རྗེས་དཔག་ཏུ་
མི་འཐད་པ་དང་། ཚད་མ་ཅན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལ། མོར་བྱུང་འོད་ལ་
མོར་བྱུང་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་དགོངས་ནས་སྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ།
གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་དགོས་ཀྱི་རྟོག་བ་ནི་རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་དཔག་ཅིང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་
 དཔེར་བཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དོན་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སློན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བའི་སློ་ནས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 གཏན་ཆེགས་ནུམས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་ངེས་པའི་སློ་ནས་སློག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞོ་སྐབས་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན། གཞི་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སློག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
 ཞེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་འདི་ནོར་བུའམ་ནོར་བུའི་འོད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟ་སྟེན་ནམ་མཆོད་སྟེན་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ན་སྟ་སྟེན་ལ་ཡང་སྤྱི་ཚོམ་ཟ་
 ལ་མཆོད་སྟེན་ལ་ཡང་སྤྱི་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནོར་བུར་ཡང་སྤྱི་ཚོམ་ཟ་ལ་ནོར་
 བུའི་འོད་དུ་ཡང་སྤྱི་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དོ།

གསུམ་པ་ནི། འདི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟ་ན་ནོར་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན། ནོར་བུའི་འོད་
 ལ་ནོར་བུའི་འོད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུའི་འདི་ཅི་མ་
 ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་ནོར་བུ་དངོས་ལྟགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོད་སློ་གསེབ་ཏུ་མཐོང་ལ་
 ནོར་བུར་བའི་ཡུག་ལྟ་བུར་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་དང་དུས་སྤངས་ཏེ་གནས་
 པ་ལ་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་ཕྱིར།

འབྲེལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པ་སྟར། བསམ་དོན་ནམ་བཅད་པའི་དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གང་བསམས་དེར་མ་
 སྐྱོབ་པ་ལ་གང་སྐྱོབ་པ་དེར་ཡོད་པར་མ་བསམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློ་གསེབ་ཏུ་འོད་མཐོང་བ་ན་དེར་ནོར་བུ་འདུག་གོ་

སྒྲུབ་དུ་བསམས་ཀྱང་ར་བའི་ཡུག་ཏུ་སྒོའ་བའི་ཕྱིར། མོར་བྱ་དང་དེའི་འོད་གོས་ཐ་མི་དང་དུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོ་འདིན་མོར་བྱ་འདུག་གོ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་
ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིའི་དཔེར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། རགས་པ་དང་ཕྱ་བས་མ་ངེས་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་སྤྲོད་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤྲོད་པོ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་མ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒོའ་བའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་སྒོའ་བའི་རྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྟག་པ་སྒོའ་བའི་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན།
སྤྲོད་མེད་དེ། སྤྲོད་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོད་པོ་སྒོའ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྒོའ་བའི་པར་འཛིན་མི་ལྷན་ཞིང་། འཛིན་རྟེན་
ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སྒོའ་བའི་ཐ་སྐད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་ལྷན་སྐྱེ་ཆུག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་སྒོའ་བའི་སྤྲོད་པོ་
ལས་རྒྱས་གཞན་སྒོའ་བའི་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་རྟེ། སྤྲོད་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལས་རྒྱས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ར་བའི་
ཡུག་ཏུ་སྒོའ་བའི་མོར་བྱ་ནི་སྟོ་གསེབ་ཏུ་མཐོང་བའི་མོར་བྱའི་འོད་ལས་ཡུལ་སྤངས་པའི་རྒྱས་ཐ་དང་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་པོ་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ་སྒོའ་བའི་ཕྱ་མོ་སྒོའ་བའི་ཅིང་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་ཡང་
འགལ་བས་སྤྲོད་པོ་འཛིན་པ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན། སྤྲོད་པོ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་མ་རྟོགས་ཀྱང་
མཐོང་བའི་སྤྲོད་པོ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒོའ་བའི་ཆོ་ཡང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པའི་སྤྲོད་པོ་སྒོའ་བའི་གང་བཅད་པ་དེ་མ་སྒོའ་བའི་ཐལ་བའི་སྤྲོད་མེད་ལ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་སྒོའ་བའི་པར་ཁས་མ་སྤངས་
ཀྱང་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
ཆོད་མ་མངོན་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱས་དཔག་རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོ་བཏགས་འབའ་
ཞིག་ལ་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན། སྤར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་ཆོད་མར་བསྐྱབས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་རྒྱས་སྐྱེ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་མི་སྐྱེ་
བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དྲུད་པ་ལ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་གཞུགས་བྱ།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གཞུགས་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་ན་
རང་མཚན་འཇམ་བས་བྱུང་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་སོགས་གཞུགས་བྱུང་མི་
རུང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་གཞུགས་བྱ་ཡིན་པ་ཚད་མས་མ་ཁེགས་ན་རྩ་
བའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལ། ཁེགས་ཤིང་དེ་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་བལ། གཞུགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་སྤངས་སོ། སྤྱི་མཚན་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གང་བཞོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། འདི་ནི་དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཀྱ་མ་ལ་ཤི་ལས། དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། རང་ཉིད་འཛམས་པར་བྱེད་པ་
མཚན་ཆའི་ཐབས་བསྟན་ཉེས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་གོ་
བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་དངོས་སུ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱི་མཚན་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་གཞུགས་
བྱུང་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་མི་སྤྱིད་ན་དངོས་པོ་གང་
ཡིན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱིད་ན་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། གཞུགས་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་
པའི་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་བྱུང་ཁས་སྤངས་ནས་ཡང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། དེས་
ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅིམ་ལ་ཚད་མའི་གཞུགས་བྱུང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ནི་སྟེ་བདུན་གྱི་
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅིམ་ཡང་ཡིན་འབྲས་སུ་སྟེན་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་རང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ནི་མགོན་པོ་སྤྱི་བྱུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་རྟོགས་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་གཞུགས་བྱ།

ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ།

ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་ནམས་གྱི།

དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་མེད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
འདིར་བཤད་པ་དང་ནམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚད་མའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ལ་
དཔྱད་ཀྱང་དཔྱད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
ཁྱབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་
པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་། འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སྤྱུ་ཆས་གསལ་
ལོ། །རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་རྩ་བ་ཆད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་གཞལ་བྱ་གང་ཡང་རྟོགས་པ་མི་
སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་
དུ་གྱུར་པའི་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྒྱུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་བརྟོས་ནས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་
སྤྱུམ་དང་རྗེས་སྤྱུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་སྤང་དོར་གྱི་དོན་
ལ་དཔྱད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་ལྡན་སྤང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ནི་
ཕན་པ་ལམ་གཞོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྒྱུབ་པ་ནི། སྤང་
དོར་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་སྤོང་དུ་གཏོང་བ་ཕན་པ་ལམ་གཞོད་པ་སྤྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྲས་
བུ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྒོ་ནས་སྤང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་ཕན་གཞོད་ལ་མི་ལྟ་བར་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཅན་གྱིས་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་
མཐའི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་ཕན་པ་སྒྱུབ་ཅིང་མི་ཕན་པ་སྤོང་
བའི་དོན་དུ་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསྒྱུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞོད་པ་རན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མཐའི་གཞོད་པ་འཁོར་
བ་མཐའ་གྲས་པར་འབྲམས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་ཡང་དེས་པར་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་

དོན་དུ་དཔྱོད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པོ། ཉེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་པ་ཁས་
ལེན་ན་ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འགགས་ཀྱང་ཁྱོད་མི་འགག་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོད་ལས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། དོན་ནི། མེ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་བ་མི་ལྟོག་པས་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པའོ། དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། མེའི་
དོན་སྐྱབ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོད་འི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་དོན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་ཏེ། མོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

གསུམ་པ་ནི། ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
བྱུང་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་འདིའི་ཡང་དངོས་པོ་
ལ་ཆོད་མར་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་དངོས་པོའི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡང་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྒྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། ཉང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་
དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་ན། ཆོད་མ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས།

འབྲས་བུ་སྒྲར་བཞིན་འདི་དག་གི།

ཡུལ་དང་རང་བཞིན་འདྲ་མ་ཡིན།

རང་དང་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།

ཞེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མདོ་མཛད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྗེས་
དཔག་གིས་དངོས་པོ་མི་འཇལ་བས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། ཆོད་མ་གཉིས་དངོས་པོ་འཇལ་བ་དང་མི་འཇལ་བའི་རྣམ་
དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་
གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་ཞིང་

འདྲེས་པར་སྒྲུང་བ་དང་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པར་
 ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་འདྲེས་མ་འདྲེས་དང་གསལ་མི་གསལ་དེ་བཞིན་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཐད་
 ལྟན་དུ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་ཞེན་པ་ལོ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་སྟོབས་ལྟགས་
 པའི་རང་བཞིན་འཛིན་ཅིང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་
 པས་ནི། སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་ཅིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེས་པའི་ངེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཆ་ཤས་རྒྱན་མཐོང་ངོ་སྟུམ་
 དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེར་ཞེན་
 པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་
 ལས་སྦྱེས་པའི་ངེས་པས་གཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་
 པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཞེན་པར་བྱ་བའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་བྱུང་པར་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་དངོས་པོ་འཇུག་པའི་ཆེ་
 མངོན་སུམ་ཆད་མས་དངོས་པོ་ཕྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱལ་ཕྱན་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་ཤས་དང་བལ་བའི་སྟོན་ས་
 གཟུང་ཡང་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ལ། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟོན་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་
 རགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་འཐད་ལྟན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མའི་ཡུལ་ཡང་གཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཞེན་ཡུལ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་གྱི་གཟུང་ངོར་རི་ལྟར་ཤར་བ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དེའི་གཞལ་
 བྱར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་འཛིན་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་
 ཀས་དངོས་པོ་འཇུག་པ་ན་མངོན་སུམ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུང་
 བའི་སྟོན་ས་འཇུག་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་མཚན་ཡང་སྒྲུང་བའི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་
 གསལ་དང་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བ་པན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོབས་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་

བྲུང་པོས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་འི་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་མི་ཅུས་པ་འགལ་བ་ཐ་དད་པས་
 ཚད་མ་འི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་འི་བྱ་བ་འི་ཡུལ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་
 མི་ཅུས་པ་འགལ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་ཚད་མ་འི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་བཀག་
 པ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་ཡུལ་རྫས་དུ་མར་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་འི་ཐ་
 དད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐ་དད་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་
 གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 བཤད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྒྲུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་བའི་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུངས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ལ་མེ་ལྟན་དུ་འཇལ་བའི་རྫས་སྤྲུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་
 དངོས་པོར་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྫས་སྤྲུང་འགོ་ལྟོག་བྱེད་
 པ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཡུལ་རང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་སྤང་བའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྫས་སྤྲུང་འགོ་
 བ་དང་ལྟོག་པའི་རྫས་སྤྲུང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་ཡང་མེད་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མེད་མེའི་
 དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོ་གཉིས་ཀའི་ཚད་
 མ་འི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྫས་དཔག་ལས་སྤྱི་རྟོགས་ལ་དེ་ལས་
 གཞན་མངོན་སུམ་ལས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གཉིས་
 ཀའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་རྫས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་ལ་
 བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གྱུར་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་བསམས་ནས་ཚྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཚྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 ད་ལྟར་རིགས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྐྱམ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་སྤྱིར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་
 དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མི་འགལ་བའི་ལན་བཤད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དུ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྫས་དཔག་ཆོས་

ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་བཙོ་སྟེག་སོགས་བྱེད་ཅུས་གྱི་མེ་དེ་མིན་
 པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྟོག་པའི་མེའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་རྒྱ་བསྐྱབས་ཅིང་འཇལ་བས་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། དམ་བཅའི་
 མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་ཁ་ཅིག་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྒྱང་པན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་
 འདྲེས་པར་གནས་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྟོག་རྒྱ་བྱས་ནས་རང་མཚན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དེ་
 དག་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
 དུ་བཞག་མི་ཅུས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་རི་རྟར་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལའི་མེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་
 ཡིན་ཅིང་སྤྱོད་གྱིས་འཇལ་ཡང་རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མེའི་བྱེད་པར་གྲབ་ཅིང་
 འཇལ་བའི་ཅུས་པ་གནས་པ་མེད་པས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲབ་པའི་དོན་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཛོན་སྐྱུམ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 བསྟན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བྱེད་པར་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 ལས་ལྟོག་པ་མེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་མེའི་དོན་ཙམ་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་ཅུས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འཛོག་པར་
 བྱེད་ཅིང་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་འཇལ་བས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་
 མེ་ཙམ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙོ་བ་དང་བསྟེག་པ་ལ་སོགས་འི་དགོས་པ་བསྐྱབ་ཅུས་གྱི་དོན་
 གང་དང་ལྡན་པའི་མེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་
 བསྐྱལ་ཞིང་སྤངས་པའི་དངོས་མེད་འབའ་ཞིག་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ལ་མེའི་ཆོགས་དོན་སྐྱབ་ཅིང་འཇལ་བ་ཡིན་ཀྱང་མེ་མ་ཡིན་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་རྩ་

ལས་བྱུང་བ་དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་སྐྱབ་ཅིང་
 འཇལ་བའི་རྒྱས་པ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྷན་དུ། འདི་
 སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་འཛིག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་
 དེའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པུ་དེ་ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདིའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་འདི་ཁོ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་ཞེས་རང་བཞན་གཞན་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 རས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ངེས་པའི་བྱུང་པར་གནས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སོ་སོར་ངེས་
 པའི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རྟགས་དུ་བ་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པ་ཡང་
 སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དང་དུ་བ་ཡང་དུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དེ་རྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་མེ་
 སྐྱབ་པ་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུ་མཛེས་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱི་
 རྣམ་གངས་ཡིན་ལ་མེ་དང་དུ་བའི་སྤྱི་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་དུ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དུ་བའི་གསལ་བ་
 མཐའ་དག་མེ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟ་མ་ཡིན་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་
 བསྟན་པར་དག་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཅིག་ཤོས། མེ་འཛིན་མཛོད་སྒྱུ་མཚས་ཅན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལས་བྱུང་བ་དང་སེང་ལྷེང་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་
 པ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་འདྲེས་པ་འཛིན་པས་དཔེན་
 པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམ་བཅའ་སྤྲ་མ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་རྟགས་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་
 རོ་བོ་ཁྱོད་བ་ལས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་གཞན་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ངེས་པའི་
 རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་ལ་དེ་འཇལ་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་ལ་དེ་བསྐྱབ་པའི་
 རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛོད་སྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱུ་བར་ནི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་

དང་དེའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་
བསྐྱབ་མི་ནུས་སོ།

གཉིས་པ་དེའི་རྟེན་གཏུང་ཆོག་པ་གཏུང་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། གཏུང་ཆོག་པ་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་།

(1) གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད།

གཏམ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་གཏམ་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ། ཞེས་འཆད་པ་ནི།

242

ལྷོག་བྱལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་བྱལ་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་ལྷོག་བྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་སྟོས་པས་ལྷོག་བྱལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱལ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་
 ཅིང་། ལྷོག་བྱལ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་བྱལ་པར་འདོད་ན་སྒོའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་
 བེས་བྱུར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱུན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་
 ན་རྟགས་དེའི་ལྷོག་བྱལ་མི་སྲིད་པར་བལ། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བེས་བྱུར་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་
 བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རང་དང་རྗེས་བྱེད་ཡིན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་གཞིར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་
 མངོན་སུམ་བྱུང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བྱུང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་
 མངོན་སུམ་བྱུང་གཅིག་སྟེ་ཆད་མ་སྤུགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དུ་བ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་
 པ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་འགའ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིགས་
 ལ། མེ་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོག་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷོག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མེས་དབེན་
 པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞིགས་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
 ཞིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་ཚོན་
 པོས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མེ་དང་དུ་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཁར་གཞོང་གི་ནང་ན་རྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མི་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་ལོག་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཏན་ལ་དབབ་

པལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རང་དང་
རྗེས་ཐམས་ཅད་ཅིང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པལོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་པར་སྟོན་པ་དང་། དག་པ་བ་གཉིས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་དཀར་བཀྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གྱུབ་
མཐའ་འཆའ་བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་
པས་བྱུང་པ་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེར་མཚན་ན་
རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པལོ། །དང་པོ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་
བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པལོ།

གཉིས་པ་ལ། བློགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་སྐྱེས་པར་མདོན་སུམ་ཆད་མས་
གྱུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་ཅུས་ལ། དེ་མ་ཅུས་ན་ཐ་སྙད་འབབ་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
པ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་དེས་པ་ལ་ཆད་དུ་དགོས་དཔུང་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་
བྱུང་པ་དེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་
པལོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཆད་མ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཆད་
མ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཆད་
མ་དང་གསུམ་དེས་པར་དགོས་ལ། གསུམ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་པས་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་དེས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་
རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་
གཞི་བྱས་པ་དེས་པའི་ཆད་མ་ཆད་མི་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་
ཁེགས་ཤིང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་ཅུས་པ་ནི། ཤེས་
བྱ་མ་ཡིན་པ་དེས་པའི་ཆད་མ་མ་ཆད་བས་ཡིན་རོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཆད་མ་དང་། དགག་བྱའི་
ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་ན་དུ་དེ་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུ་དེས་པའི་ཆད་

མ་ཡོད་མེད་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲོད་མི་རྣམས་པ་ནི་ཕྱོད་མེད་པ་ན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་
 ཏུ་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དངོས་འགལ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོག་
 བ། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཤམ། གཞལ་བྱ་དེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཏུ་
 དེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲོད་མི་རྣམས་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འགོག་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་ཡིན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དགོས་པ་རི་རྟུར་རིགས་པར་ཤེས་པར་
 བྱལ། །སྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཤུས་བྱས་པ་འཇིག་དེས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཐུབ་པ་དེས་པར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཏུ།

དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་ཅེས།

བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། འོག་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་དེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་
 མི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པ་དེས་པ་འབྲེལ་བ་ཕྱོད་ཏུ་སྤང་བ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱས་པ་མི་
 རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏུ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དང་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
 རྒྱ་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལོག་ནས་འཆད་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་པ་ལོག་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ལོགས་དོན་གཅིག་
 པས་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་དོན་ཕྱོག་གི་སྟོགས་གཅིག་ཕྱོག་བྱུང་
 དེས་པའི་ཕྱོད་ཏུ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་གྱི། རྟགས་དེའི་ཕྱོག་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེའི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་ན་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་དེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཅེས་རྟགས་དེའི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་ན། དེ་ལ་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ། ཅན་དན་གྱི་བྱང་
 པར་འགལ་ཞིག་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཅན་དན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་ཚད་མས་དེས་ནས་ཤིང་ཏུ་མ་དེས་པ་ཡོད་
 དམ་མེད། དང་པོ་རྟུར་ན། གཞི་དེ་ཤིང་ཏུ་དེས་ནས་ཤིང་ཏུ་མ་དེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་རྟུར་ན། གཞི་
 དེར་ཤིང་མེད་པར་དེས་ནས་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤིང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པར་དེས་དགོས་པས། ཤིང་མེད་
 དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་གཞི་འགར་ཤིང་ཤིང་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་

ལན་ཅི་ཡོད། དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ངེས་ནས་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་མེད་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་ཁོ་ནས། །དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་
 བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་
 ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན།
 མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཀྱང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཟུར་
 གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་མ་གྲུབ་ན། དཔེ་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
 ཀྱང་པ་ཅམ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཀྱང་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་གཅིག་ལུ་དཔེ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཀྱང་པ་གང་རུང་གཅིག་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་མ་ངེས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་
 རུས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་ངེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཕྱོག་ཀྱང་ཡིན་
 ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཕྱོག་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་ཀྱང་བྱར་མེད་དེ། བྱོད་ལ་དོན་གང་ཞིག་
 ངེས་ན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོག་ཀྱང་ངེས་པར་འཛིག་པའི་ངེས་ཀྱི་ཕྱོག་ཀྱང་གཙོ་བོ་
 དེ་མིན་པ་བྱོད་ལ་འཛིན་ཀྱི་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་བར་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤིང་གིས་དག་པའི་གཞིར་ཤིང་མི་
 སྲིད་པར་ངེས་ན། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་པས་ཀྱང་པ་ཉམས་སོ། །རྩ་བའི་
 ཐལ་བ་འདོད་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཚྱལ་བྱུང་ཡང་ཚྱལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། གཏན་ཚིགས་ཀྱན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་ཚོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱིས་ཕྱོག་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཀྱང་པ་
 ཕྱོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀྱང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། བྱས་པ་
 གང་ཡིན་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཕྱོག་ཀྱང་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དོན་ཕྱོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་གྱི།

ལྷོག་བྱས་མ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཚོགས་པ་ལས་ལྷོག་
 བྱས་དངོས་སུ་བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་
 པར་སྟོན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པས་
 གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷོག་བྱས་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྐྱ་བ་དག་ཡང་དག་མི་
 སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་སྐོལ་ལ་སྟོགས་ཚེས་བརྟན་མི་དགོས་ཀྱང་ལྷོག་བྱས་འབའ་ཞིག་
 སྟོན་དགོས་པ་སྟོན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་དག་དེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐྱ་བ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོར་དག་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེས་བྱས་པ་བརྟོད་ཀྱང་སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་བརྟོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱས་པ་གཞིར་
 བཟུང་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པའི་རྗེས་བྱས་དང་ལྷོག་བྱས་ཏུ་མཚན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་
 མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲེལ་བའི་རང་ཕྱོག་སྐྱབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ཕྱོག་སྐྱབ་བྱེད་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏན་ཆིགས་དགོན་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་ནས་འཛིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བྱས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཡོད་ཅེས་ནས་འཛིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་པས་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྒྱ་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འཕྲོག་པའི་ཆད་མ་དེ་དང་། ཡོད་ཅེས་ནས་འཛིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་འཛིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་མེད་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི། དེ་རྒྱ་རྣམ་པ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྐྱས་བསྟན་ཏེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་དང་རྩལ་གཅིག་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་བསྐྱེད་ན་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པས། བྱས་པ་ལས་རྩལ་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བཀྲགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་འཛིག་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བཀྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་དུ་ལག་རྩེས་འཛིག་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་དེ། བྱས་པའི་འཛིག་པའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས། ཡོད་ཅེས་ནས་འཛིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩེས་སུ་

འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཏྲགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲག་པ་ཚོས་
ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལི་སྟོང་པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་མོ། །སྟོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ནི། རིམས་
དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་པ་ལི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་
མས་སྟོང་པ་ལི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱལོ། །གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པ་ལི་རྗེས་དཔག་
འདིས་ལྷར་བཤད་པ་ལི་འབྲེལ་བ་ལི་དོན་ལྟོག་གི་སྟོགས་གཅིག་དེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཏྲག་པ་
ལ་མེད་དེས་སྟེ་ཏྲགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྷར་མ་གྲུབ་པ་ལི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པ་ལི་ཚད་མ་དེས་ཏྲག་པ་ལི་གསལ་བ་ལི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་
སྟོང་གིས་བྲུབ་པ་དེས་སམ་མ་དེས། དང་པོ་ལྷར་ན། ཚུལ་བྱུང་ལ་མི་ཏྲག་པ་ལི་བྲུབ་པ་དེས་པ་ལི་ཚད་མ་དེས། ཚུལ་
བྱུང་གི་གསལ་བ་ལི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཏྲག་པས་སྟོང་པ་ལི་བྲུབ་པ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་
བ་ལི་སྐྱ་ལ་ཏྲག་པས་སྟོང་པ་ལི་བྲུབ་པ་དེས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། ཚུལ་བྱུང་གི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པ་ལི་རྗེས་དཔག་
བཅད་ཤེས་སྟུ་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱ་མས་ཏྲགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱན་ནས་
ཏྲགས་པ་ལི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷར་ན། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པ་ལི་གང་ཟག་དེ། ཏྲག་པ་ལི་གསལ་བ་ལི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་
ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དང་པོ་ལྷར་ན། ཏྲགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཏྲགས་ཡོད་པ་མ་ཞེགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྷར་ན། དོགས་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་
མེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་པ་ཚོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ན། ཚུལ་བྱུང་ལ་མི་ཏྲག་པ་ལི་བྲུབ་པ་དེས་པ་ལི་ཚད་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཏྲག་པ་འཇུག་པར་དོགས་པ་ལི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ན་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལི་སྐྱ་ལ་ཏྲག་པ་ལི་རྗེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་ན་ཚུལ་བྱུང་
གི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པ་ལི་རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས་སྟུ་ཐལ་ཏེ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱ་མས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་
ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལི་དོན་ལ་བསྐྱན་ནས་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། དེས་ན་

གཞི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་བྱུང་གཞིའི་ངོས་ནས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙུག་ལ། དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་ཡང་དཔྱད་
 མི་བཟོད་དེ། འདི་ལྟར་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་གཞི་རྟག་པའི་སྟེང་དུ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། བྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་
 ལ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པས་དོགས་པ་གཙུག་
 བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པས་སྒྲིག་བྱའི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དོགས་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་དེས་
 དོགས་པ་མ་ཆད་པ་གཙུག་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་
 ཆད་མ་དེས་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲིའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས་རྗེས་བྱུང་པ་ན་བྱས་པས་སྒྲིའི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་
 ཆད་མ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་ཀྱང་བྱས་
 པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་མི་ངེས་ལ། གལ་ཏེ་ངེས་དགོས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱས་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ། རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བྱས་པས་སྒྲིའི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇུག་པའི་ཆད་མ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་སྒྲིའི་བྱས་པ་དང་ཆོགས་པ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་
 བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་།
 སྒྲིའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲི་དང་སྒྲིའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ལྷགས་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་ཁ་
 ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། ཚོལ་བྱུང་གི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་ངེས་ཀྱང་། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲི་ལ་རྟག་པས་སྟོང་
 བའི་བྱུང་པ་ངེས་མི་དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིའི་མེད་དོ། །རང་འཛིན་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུམས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པར་བྱེད་པ་བཅད་ཤེས་གྱི་དོན་
 མིན་པས་སྒྲིའི་གཞན་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་

དག་ལ། བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་མི་ཚད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་དངོས་ལྟགས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཏྲག་པ་ཙམ་ལ་མི་སྲིད་པར་ངེས་ན་
 ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཞིགས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་ལ་མི་སྲིད་པའི་བྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ཅིང་དངོས་འགའ་དུ་ངེས་པ་ན་གཞི་གང་གི་
 རྟེན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་བཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་དུ་དེ་གཉིས་འགའ་བར་
 ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། གཞི་བྱས་པའི་རྟེན་དུ་
 སྒྲའི་ཏྲག་པས་རྟེན་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲ་བྱང་གཞིར་བཟུང་བའི་རྟེན་དུ་ཏྲག་པས་རྟེན་པ་མི་ངེས་པས་སྒྲིན་མེད་
 རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་དང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ཆོགས་པ་ངེས་པའི་
 ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་
 ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་མི་ངེས་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་
 བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་དང་ཆོགས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ན་བསྐྱབ་
 བྱ་བྱབ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །ཡང་ན་འདི་རྟེན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚྱུ་བྱང་གིས་ཚྱུ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། ཚྱུ་བྱང་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་
 ཚྱུ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཚྱུ་བ་ལས་བྱང་
 བའི་སྒྲ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་ཚྱུ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་དེ་ཏྲག་པས་རྟེན་པའི་བྱང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་
 པས་ཚྱུ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་ཏྲག་པས་རྟེན་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་ཏྲག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པ་དང་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཆོགས་པ་ངེས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་མི་ཏྲག་པའི་བྱང་
 གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཅུས་ན་ཡང་གདབ་པར་བྱོས་
 ཤིག །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་རྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ཏྲགས་རང་དང་རྒྱས་ཐ་མི་དད་ཅིང་སྐྱབ་པ་
 མ་ཡིན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རོག་ནས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུར་དེས་པ་དང་། རོག་ནས་གཏན་ཆོག་སྟར་སྒྲིབ་གི་
 སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 གྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས། གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་
 བྱ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལྟུང་པ་ཐ་མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆ་རེག་དང་
 ཆ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་ཆ་རེག་གི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱ་དང་ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལྟུང་པ་ཐ་མས་བྱུང་པ་བཞི་
 བཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་།
 གཞན་དག་གིས་དེའི་ནང་ནས་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། བཞི་ལྟར་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དགག་རྟགས་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་པ་ན་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ་འཆད་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་བྱེད་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་།
 དབྱེ་བ་དེས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོག་ནས་དགག་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟར་བྱུང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་བཀག་
 པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲང་རེག་འཕོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར། ཕྱགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་ཐོག་མར་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དགག་བྱ་
 འཕོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་འཕོག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཆོག་དངོས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བས་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་བཀག་པའི་
 རྒྱུ་ནས་དགག་བྱ་འཕོག་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་བཀག་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དགོས་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གི་རྒྱ་མོངས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་
 འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་རྣམས་ནི་ཚོད་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་མ་མེད་པ་དང་། དགག་བྱ་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་

མོ། གཞི་གང་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཡང་ཆོད་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་ལ། གཞི་གང་ན་དོན་གང་མེད་
 པར་འཛོག་པ་ཡང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་འཛོག་པའི་ཐབས་གཞན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དགག་པ་འབྲུབ་པ་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོ། །འོག་ནས་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་མེད་པ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ནུས་ཚད་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་བསྐྱབས་ཀྱང་། དགག་བྱ་
 ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་སྐྱབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་
 འདིའི་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོད་མ་ཡོད་མེད་རྟོགས་ལ་སྟོས་ཤིག །དེའི་ཡོན་ཏན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་སྟོང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བེ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མི། དགག་པ་བྱེད་པ་ན་དགག་གཞི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་
 སུ་ངེས་པ་ལས་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་མི་ལུས་ཏེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་
 དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ན་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་
 ལ་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན། རྗེས་དཔག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་མོ། །དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་
 དུ་རུང་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་ཕྱི་ཚོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་
 པ་ལས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 བྱི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཕྱི་ཚོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་
 གཞིར་བྱས་པ་ལ། དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་ཕྱི་ཚོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
 ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ། རྗེས་དཔག་འཇུག་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་
 དགོས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་མོ། །

གཉིས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་
 འབྲེལ་ཡུལ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དང་། འགལ་ལྷོ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་

གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས། རོ་བོ་ལ་བྱུང་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་ལས། བྱུང་ཆུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་
 ཅུས་ལ། བྱུང་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་དང་དེ་དང་འདྲ་
 བ་ནམས་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །བྱུང་ཆེ་བ་བཀག་པས་འགོག་ན་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་འཇུག་པའི་
 དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་འཇུག་པའི་དུས་
 ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་རང་རྟོག་བཀག་པས་འགོག་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་
 དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་
 ཆོས་དེའི་རང་རྟོག་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དམིགས་སུ་རུང་ལ། དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤང་རུང་ན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཅུས་པ་
 བ་མ་ཡོད་ན་སྤང་རུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱུང་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་བྱུང་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན་
 འབྲས་བྱུང་གང་ཡང་རུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ཅུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་བཀག་པ་དྲགས་སུ་དགོད་དགོས་པས་
 དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཏྲ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་རྒྱ་
 དང་བྱུང་བྱེད་དང་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འགལ་སྒྲ་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན། འགལ་སྒྲ་བསྐྱབས་ནས་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་ལ་
 ཡང་རོ་བོའི་འགལ་སྒྲ་དང་རྒྱུ་འགལ་སྒྲ་དང་འབྲས་བྱའི་འགལ་སྒྲ་གསུམ་ལས། རོ་བོའི་འགལ་སྒྲ་ལ་འགལ་སྒྲ་
 དངོས་དང་འགལ་སྒྲ་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དགོས་དང་འགལ་
 འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འགལ་སྒྲ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འགལ་སྒྲ་དངོས་དང་རྒྱུ་འགལ་
 རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱུང་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་
 དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་
 ཀྱི་འགལ་སྒྲ་ཡོད་ན་སྤང་རུང་ཡིན་ན་བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་འབྲས་བྱུང་འགལ་དམིགས་གཉིས་འཇུག་པའི་
 དུས་ཡིན་པས། འགལ་དམིགས་དུག་དང་འབྲེལ་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
 མ་དམིགས་པ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལྗོན་གྱུར་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྐྱབ་པ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་
 ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཀྱང་རྟགས་གསུམ་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་བའི་
 རང་ལྗོན་གཉིས་ལས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་། དོན་ལྗོན་གཉིས་བསྐྱབས་པ་ལས་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བ་དང་། མ་དེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་
པ་ལོ། དང་པོ་ནི། རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་
པ་ལས། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
དེས་པ་བཞི་འབྱུང་ལ་དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་
དོན་སྟོན་ཞུགས་པ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་དོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་
གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆོག་རྣམས་སྟེ་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་འགལ་བའི་གཏན་
ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དགོས་པའི་སྟེར་རོ། །འགལ་བའི་
གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འགལ་ཏུགས་ལ་བཞིན་འབྱེད་ན་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་
བཞིན་དབྱེ་དགོས་པའི་ཚུངས་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་མཆན་དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཞེས་པའི་
ཆོག་གི་རྒྱས་པ་ལས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་མེད་པར་དེས་པ་དང་། དེ་ལ་
མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་སྟོན་
ཞུགས་པ་དང་། དེ་སྟེ་སྒྲུབ་དོགས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཞུགས་པ་རྣམས་སེལ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་
ཡིན་ཀྱང་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་ལྷན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཞེས་པའི་
ཆོག་གི་རྒྱས་པ་ལས། རྗེས་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་། དེ་ལ་
ཡོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་
དུ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་ཞུགས་པ་དང་། དེ་སྟེ་སྒྲུབ་དོགས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཞུགས་པ་རྣམས་སེལ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་
གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ན། ཚུལ་གསུམ་པོའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཙད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལས་གང་ཙམ་ཆོག་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཙམ་ཆོག་ལྟར་
རྣམས་ནི། ཡང་དག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཚན་སྤྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་
ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྟག་མ་བསལ་ནས། རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་གང་ཙམ་ཆོག་ལྟར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པ་བསལ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱ་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་སྟོགས་སྒྱུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་
དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་
འགོ་སྟོན་གི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཙམ་ཆོག་ལྟར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
ངེས་པ་སྟོས་དགོས་པ་བརྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་གཟུང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལས་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོག་པ་དོན་ལ་འཇུག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་པ་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞི་འགར་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་
དེ་ཆོས་བས་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོར་སྒྱུབ་ཆོས་གྲུབ་བསལ་མེད་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཛོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགོད་

ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བའོ། །དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་དུ་བ་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་
 གྲུབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོང་མང་གི་དུ་བ་དང་སྣང་བ་བྱུང་པར་མེད་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་བྱས་པ་
 མཁས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ་མོངས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་པ་ཡང་ཆོད་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་པས་
 གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་པན་ཚུན་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་ཕྱོག་བྱུང་འཕེན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་དང་པོའི་ངེས་གཟུང་གིས་རྗེས་བྱུང་མི་འབྲང་པའི་ཚྭ་སྤང་དང་། ཚུལ་གཉིས་
 པའི་ངེས་གཟུང་ཁས་སྤངས་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་འབྲང་པའི་ཚྭ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྭ་པ་དང་། ལན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 ན་ཡོད་པར་འགལ་བས་རྗེས་སུ་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་གལ་ཏེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མི་
 བྱེད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་རང་
 ཕྱོག་དང་གཞི་ཕྱོག་མ་བྱེད་པའི་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པས་སྒྲ་ལ་
 ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་སྒྲས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྒྲའི་བྱས་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་སོང་བས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་
 འགྱུར་ལ་སྒྲས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྒྲའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་སྟོགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་སྟེ་ཚུལ་དང་པོའི་
 ངེས་གཟུང་ཁས་སྤངས་ན་རྗེས་བྱུང་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཚྭ་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་
 འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་གཟུང་གི་ཆེག་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་
 པས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་རྣམ་གཅོད་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ངེས་གཟུང་
 དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་དཔེ་དང་། དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ནས་སྟོན་པ་རྣམས་གཙོད་དུ་མ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 རྣམས་གཙོད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་བརྟེན་པ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལྟར་ཁོ་ན་བྱས་པ་སོགས་སྒྱུར་ས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པས་རྣམས་གཙོད་དུ་
 མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྱུར་ས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པས་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམས་པར་
 གཙོད་པ་དང་ནི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་དང་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་
 གཏན་མི་ལྡན་ཞིང་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་རྣམས་པར་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་སྒྲའི་རྣམས་གཙོད་དེ་ཅམ་དུ་
 དེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །སྒྲའི་རྣམས་བཅད་གཙོད་ཚུལ་མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་རྣམས་
 པར་གཙོད་པ་གསུམ་དུ་དེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟོན་གྱི་རྣམས་བཅད་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱས་ཆེས་པ་དང་།
 དེ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་གསུམ་དུ་དེས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆོག་པ་ལྟར་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་
 རྟོན་འགལ་བ་གསུམ་རི་རྟུར་འཛོག་པར་རྣམས་ཤེ་ན། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཁོ་ནའི་དེས་གཟུང་འབའ་ཞིག་གིས་
 བླང་དོར་གྱི་གནས་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་རྣམས་ཀྱང་། སྒྱུར་ས་མི་འདྲ་བ་ལས་རྣམས་ཏེ། སྒྲ་ལ་མཉམ་བྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་
 ཞས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་རྣམས་གཙོད་ཀྱི་རག་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་པར་དང་
 དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། གཞན་
 ལྡན་རྣམས་གཙོད་ཀྱི་རག་ཡིན་ཏེ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་པར་ཅན་དག་དང་དེས་གཟུང་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱིད་རྣམས་གཙོད་
 ཀྱི་རག་ཡིན་ཏེ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་ནི་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་ཡང་རྣམས་གཙོད་ཀྱི་རྟོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དཔེ་
 དང་། དཔེ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་པ་ལྟར་མ་སྒྱུར་བ་དེའི་ཆོ་རི་རྟུར་རྣམས་བཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 རྣམས་བཅད་ཀྱི་རྟོན་རྟོགས་པ་ལ་དེས་གཟུང་དངོས་སུ་དེས་པར་སྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཟུང་དེ་
 དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ལས་ཆོག་པ་ལྟར་དེ་ཡི་རྟོན་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེར་ཐལ། དག་རྣམས་ནི་སྒྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ལྷན་རྣམས་
 པར་གཙོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུམ་པར་རྒྱ་ལོན་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་པའི་ཆོ་སྒྲོད་གང་ཡང་རུང་བར་

འདོད་ན་བུམ་པ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཡང་རུང་བ་འདོད་ན་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་ཅིང་། བྱེད་འོང་བ་མི་
འདོད་ན་འོན་ཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་པས། བུམ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱ་ཁོ་ན་བྱེད་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་དོན་གྱིས་གནས་པ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སེང་ལ་སྟ་བྱ་བོ་ཆེ་ལས་བྲུངས་པའི་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་སྐར་
ནག་པས་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བྱ་ནག་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཕོངས་སྐྱེན་པར་མ་གྲགས་པས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནམ་ཞེས་ངྲིས་
པ་ན། ནག་པ་ལ་འཕོངས་སྐྱེན་པས་མ་བྱལ་པའི་དོགས་པ་བཅད་འདོད་ནས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བརྗོད་པ་དང་འམ་གྱི་སྒྲིན་དཔེ་དེ་བཞིན་གྱི་དོན་ནོ། །དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བྱ་སྟོན་སྐྱབ་འཕོངས་
སྐྱེན་པར་གྲགས་ཀྱང་། དེ་དང་མཉམ་པ་འམ་དེ་ལས་སྟག་པའི་འཕོངས་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པའི་དོགས་པ་མཆོད་
པས། སྟོན་སྐྱབ་སྟ་བུའི་འཕོངས་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་དམ་ངྲིས་པ་ན་དོགས་པ་དེ་བཅད་འདོད་ནས་སྟོན་སྐྱབ་
འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེ་རྟག་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོའི་ཁ་དོག་གིས་དཔེན་པ་ནི་གྲུབ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་སྟོན་པོ་མ་
གྲུབ་པས། སྟོན་པོ་སྟོན་དམ་མི་སྟོན་སྟམ་དུ་དོགས་ནས་ངྲིས་པ་ན་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་
མཆོ་སྐྱེས་སྟ་བུར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱར་བཤད་པ་རྟར་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནོ་ཞེས་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་སྒྲ་བོ་མི་ལྟན་པ་རྣམ་
པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་དང་
འབྲེལ་བར་རྟགས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གིས་རང་
གི་འགལ་སྒྲ་རྣམ་པར་གཅོད་ཀྱི་གཞན་མི་གཅོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གིས་རང་གི་བརྗོད་
བྱའི་འགལ་སྒྲ་རྣམ་པར་གཅོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་དེའི་འདྲུག་ཚུལ་
འཇིག་རྟེན་ན་དེ་རྟར་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་རྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་སྒྲ་དང་གཞན་རྣམས་
རང་གི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་འགལ་སྒྲ་ཉིད་བརྒྱུག་པར་གྲགས་ཀྱི་གཞན་བརྒྱུག་པར་མ་གྲགས་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་སྒྲ་ཉིད་བརྒྱུག་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྐྱའི་ལུས་པའི་དབང་ལས་དེ་རྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཐད་ལྟན་དུ་སྐྱའི་ལུས་པ་ལས་སོ་
ཞེས་འབྱུང་བས་སྐྱིར་འགལ་སྒྲ་གཅོད་ལུས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། འགལ་སྒྲ་གཅོད་ཀྱི་གཞན་མི་གཅོད་པ་དེ་

བཅོད་འདོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བའི་སྒྲིལ་ལྷན་པའི་ཤུགས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །སྒྲིལ་ལྷན་པ་ལས་སོ་ཞེས་
 རི་ལྟར་བཅོད་དེ་རྫོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་བཅོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་འགལ་སྒྲ་རང་གི་བཅོད་བྱ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།
 མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་རག་སྐྱར་བའི་ལྷན་པའི་དབང་ལས་རང་གི་བཅོད་བྱའི་འགལ་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲིག་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རག་གི་དོན་བསྟན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཅོད་འདོད་རི་ལྟ་བུའི་རྫོང་
 ལྟ་བུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་དང་མི་སྲིད་ནམ་གཅོད་གཉིས་ལ་ཡང་རི་
 ལྟ་བུར་སྐྱར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དབང་སྒྲོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་འདི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་
 མའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཆད་པར་དང་གི་སྒྲ་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་
 འཐད་ལྟན་དུ་དེ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་མ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །སྐབས་འདི་འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
 གཞན་དུ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དབང་སྒྲོས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་དེ། དཔེར་ན། འཆེ་བ་
 མེད་དང་ཡང་དག་དོན། རོ་བོ་ཉིད་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡི་གེས་ནི་འཆེ་བ་མེད་
 པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་
 བོར་ནས་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར། འཆེ་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཅས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པས་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་མི་ལྟན་
 པ་ནམ་པར་གཅོད་པས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
 ཆོས་བྱས་པ་དཔེ་ལ་རྫོང་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་བརྟེན་ཞིང་ཡོད་པ་མིན་ཅོ། །བྱས་པ་སྒྲས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་
 ལས་གཞན་ལ་རྫོང་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་
 ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེད་ས་
 པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲས་གཞན་དང་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་བྱས་པ་དེར་འགྱུར་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་སུམ་སོགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །བྱེད་པར་
 དང་ངེས་གཟུང་སྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་དང་བྱེད་པར་ཅན་དང་ངེས་གཟུང་འགྲེལ་བའི་ཆོག་ཤད་སྐྱར་བ་མི་འདྲ་བར་

སྒྱུར་བ་དག་ཀྱང་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་འདིས་
ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་
གང་དང་དེས་གཞུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡང་དེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྒྲས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཅན་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་རྟག་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་ནམ་པར་
བཅད་པ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཅན་སྒྲ་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དཔེ་བུམ་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚོད་སྤང་དུ་ཡང་འགྱུར་མེད་ཀྱི་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་
སྟོན་པར་འཐད་ལྟན་དུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དེ་དང་མཚུངས་པ་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་ཚུལ་དང་
 པོའི་ངེས་གཟུང་ལ་གཞོད་པས་རྗེས་འགོའི་ངེས་གཟུང་ཁས་སྤངས་ན། ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་དེ་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་
 གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི་ཚེས་ཅན། གཞན་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྤུང་པའི་ངེས་གཟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་པོ་རང་
 ལས་བྱ་གཉིས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ན་ར་དང་ནི་སྟེང་མེད་བྱ་ཉིད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟེང་མེད་གྱི་བྱ་ཁོ་ན་ཞེས་
 པའི་ངེས་གཟུང་གིས་ན་ར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ན་ར་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ངོ་པོ་བཀག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ལྟ་སྒྲིམ་དང་མཚོད་སྒྲིམ་ཁོ་ན་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་མཚོད་སྒྲིམ་གྱི་ངེས་གཟུང་གིས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
 ཟན་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་གྱི། ལྟ་སྒྲིམ་ཟན་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆིག་དེས་ལྟ་མཚོད་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཟན་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་བསམས་ནས་རིགས་པ་སྒྲིབ་
 ཁ་ཅིག རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚྱོད་གཞི་གཏན་ཆོགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལྟན་དུ་ཕྱི་ཚེས་
 གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ངེས་ན་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། མེ་ཡོད་དུ་ངེས་ན་མཐུན་
 ཕྱོགས་དང་། མེ་མེད་དུ་ངེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཚྱོད་གཞི་ཡུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་
 ན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་

ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེས། མེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པའི་གཞི་ཚད་མས་དེས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞི་
 ཚད་མས་དེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་མེད་ནམ་བཅད་ལ་མ་ཁེགས་ཤིང་། མེ་
 མེད་ནམ་བཅད་ལ་བཀག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་ཡོངས་གཅོད་ལ་རྟོགས་མི་རུས་ན། དགག་ཕྱོགས་དང་སྐྱབ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་མི་རུས་པས། དངོས་འགལ་འདོར་བ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྲུལ་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པའི་གཞི་ཚད་
 མས་གྲུབ་པས་ཡུང་གསུམ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། འགལ་བའི་ནམ་དབྱེ་སྤྱོད་མ་ཤེས་པས་འགལ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ཚད་མས་དེས་ཀྱང་གཞི་དེ་ཏྲགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པས་ཏྲགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། །ཡོད་ཅེས་པས་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡོད་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་གོ་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་མ་
 ཡིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཚོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལན་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་བྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཚུལ་གསུམ་པ་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་རིགས་མཐུན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 དེས་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རྗེས་བྱུང་གསུམ་ལ་གོ་བར་བྱེད་
 པ་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་
 མཐའ་དེས་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྟོག་བྱུང་དེ་ཡང་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་
 བསྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མར་སྒྲོས་པའི་དེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱུང་
 ཁོ་ནའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་དགོས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེས་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་ཡོད་ན་མངོན་སྲུང་ལ་བརྟུང་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་
 རྒྱ་མེ་མི་དམིགས་པས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དམིགས་པ་གཞན་
 གྱིས་ནི་དུ་བས་དུ་ཕྱན་ལའི་སྟེང་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་དོན་
 གཞན་དུ་བ་མེ་ལས་རབ་རྒྱ་སྐྱེ་བ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟུང་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་བརྟུང་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཁྲབ་པར་
 བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་མི་དམིགས་པས་ཤུག་པ་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་
 བའི་མ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་ཤུག་པས་གཞི་འགར་ཤིང་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་
 ཁྲབ་འགྲུབ་པ་ཤིང་གི་རང་བཞིན་ཤུག་པ་དག་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་ཤིང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟུང་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱོག་ཁྲབ་དེས་པ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟུང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བའི་རང་ཕྱོག་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་ཕྱོག་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་ཕྱོག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་ཕྱོག་བསྐྱབ་པ་གཞུང་འདིས་
 སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་ཕྱོག་ཁྲབ་དེས་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྟོན་མོ། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་དེས་བྱེད་ནི། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱོག་པ་དེས་པ་འབྲེལ་བ་དེས་
 པ་ལ་བརྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོག་པ་དེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་བསྐྱོག་པ་དག་ག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་ལ་མངོན་སྲུང་
 འཇུག་པས་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་འདོད་པ་བརྟོན་ནས་དེ་ཆོད་མ་མདོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་། དེ་ཆོད་མ་
 མདོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་
 མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོའི་དེས་གཟུང་སྟོས་པའི་རྗེས་སུ། མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ། ཞེས་ལོགས་
 སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ན་ཟེ། ཆོད་མ་མདོར། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
 ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེས་པས་རྟགས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་མོད་གྱི། ཡང་ལོགས་སུ་མེད་པ་
 ལ་མེད་པ་ཉིད་བརྟོན་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་མེད་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ཕྱོག་པ་གཞན་པ་ལ་ཡང་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ལ་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་རྗེས་འགྲོའི་དེས་གཟུང་རྟོགས་པའི་ལུགས་

ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ལྟོག་ཡུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་ངེས་པར་གྱི་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་
 པའི་བར་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་འགྲོའི་
 ངེས་གཟུང་ཤེས་པ་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ངེས་ཀྱང་། རྗེས་བྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་དེས། རྟགས་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ན་གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་བསྟན་ནས། འགལ་བ་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྟོན་པའི་དོགས་པ་གསལ་པོར་བཅད་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཅན་ལ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲུར་ཡང་ངེས་པར་གྱི་བའི་དོན་དུ་སྟོས་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་
 དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་མོ། རྟེན་ན་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལ་འདིར་
 དགག་པ་མཛད་མི་སྲིད་པས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་སྟེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་
 པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྐབས་འདིར་དབང་
 ཕྱུག་སྟེས་འདོད་པ་གང་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་ལོགས་ཞིབ་རྒྱ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་མོ། གཞན་པ་དང་
 འགལ་བ་དང་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱི་མ་ནི་རྟགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པས་གཞན་པ་དང་
 འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཟུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་
 རྟ་བུ་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཀག་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་ཁེགས་པར་
 ཤེས་པར་བྱལོ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཡང་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲུར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱོད་ཀྱི་དེ་རྟུར་ན་ཚུལ་གསུམ་པ་
 ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བལོ། རྟེན་པོ་ནི། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ལས་ལྟོག་པ་གཞན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཀག་པར་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོ་
 དགོས་ན། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པ་ནི། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ལ་བརྟེན་
 རས་དུ་བ་མེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་

ཐ་དང་ཡིན་ན་དེ་ལས་རྟགས་ལྟོག་པར་བསྟན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལོགས་སུ་
སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་ཆོས་ཐ་དང་པ་
གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་བྱོད་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་དོན་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་
རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་བྱོད་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་
རྟགས་དེ་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ལོག་ནས་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་འགོད་པ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལགལ་བ་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པ་བསྟན་པར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་ལྟོག་པ་མི་ངེས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་རྟགས་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་
ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པར་བསྟན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྟེ་ཡོད་པས་དོགས་པ་དེ་སྟེ་ལྟ་ན་འགོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་
ན། སྟོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དུ་བས་དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་དུ་མེད་པགས་པས་ངོ་བའི་རེག་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དུ་བདེ་གང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ལས་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པར་གང་རེག་དེ་ཁོ་
ན་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ན་ངོ་རེག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་
པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་དེ་དང་
མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ནི། རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ལས་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་
ཡང་རྟགས་ལྟོག་པའི་གཞིར་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་ཡང་གོ་བར་
བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དོགས་པ་
དེ་དག་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ནི་མ་བཟོད་ཅིང་བཟོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་
འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ལ་མཁས་པ་འདི་ལ་དོགས་པའི་སྟོན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་འདི་

ལ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཞུང་འདི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོག་
པར་བསྟན་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །མེད་པ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་རྟགས་
ཡོད་པ་བཀག་པས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ་འགལ་བ་དང་གཞན་པ་ཕྱོག་པ་དག་
ཀྱང་མེད་པ་ཅམ་དུ་ནི་བྱད་པར་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མེད་པ་ཅམ་ལ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱལ་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་
སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་མན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚྗོད་སྒྲུང་དང་།
འཐད་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ་བ་སྒྲུང་བལྟ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་བྱལ་པ་དག་ལས་
བྱལ་པ་དེས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱལ་པའི་ཚུལ་གཅིག་སྒྱུར་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་སྒྱུར་བས་ཀྱང་བྱལ་པ་གཉིས་
པ་རྟགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྟགས་མཐུན་སྟེགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པའི་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མེད་པ་དེས་པ་ཡིན་ཀྱང་།
ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། བྱལ་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་
སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མཐུན་སྟོར་དང་མི་མཐུན་སྟོར་གཉིས་ཀ་དེས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྟོར་བ་གཅིག་ཀྱང་བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་རྟོན་པའི་སྟོར་བ་སྟོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་བརྗོད་པར་བྱ་ན་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལ་
བསམས་ནས་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྗོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་གང་རུང་
གཅིག་དངོས་སུ་རྟགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟགས་པ་མི་འཐད་དེ། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྱུབ་
པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཉན་བྱ་ལ་ཕྱོག་བྱལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དང་།
མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱོག་བྱལ་མ་ཡིན་པལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་རྟག་

པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཅན་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་པའི་བྱུང་པ་ལྟར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་འགོ་འི་བྱུང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་པའི་བྱུང་པ་ལྟར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་
 རུང་གཅིག་ལས་ལྟོག་པ་དེས་ན་ཅིག་ཤོས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པས་གཟུགས་
 ལ་སྟོན་མེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །སྤྲུལ་ལ་བྱུང་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་དེས་ཀྱི་ལྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་
 ལས་ཀྱང་ལྟོག་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་དེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་
 ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟོག་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་འདི་དང་
 རྣམ་འབྲེལ་དུ།

མེད་པ་རྟག་ཉིད་ག་ལས་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རྟག་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་འདོད་
 པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་རྣམ་པར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 དངོས་པོར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ཁས་སྤངས་འདི་དང་ཐལ་བ་སྤྲུལ་འདོད་ན། བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་འང་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བྱམ་པ་མ་
 འོངས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཐལ་བ་གཉིས་པའི་
 རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་བྱམ་པ་ཞིག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟག་པར་
 ཐལ། བྱོད་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་བྱོད་ཞིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་
 དགོས་མི་དགོས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་བྱམ་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་
 བྱི་གཞན་དུ་དགག་ཅིང་བྱོད་རང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དང་ནི་
 གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དང་། །མཁས་དང་མྱོངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་ཡི། །བྱོད་པར་ཅུང་ཟད་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་

བཞིན། རིགས་པ་སྤྱོད་ཞེས་པ་གིན་རྒྱ་མཚར། རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་
དོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལོ་ན་ཅི་ལྟར་མདོ་མཛད་པས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་ཅེ་ན། མདོ་མཛད་པས་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ལྡོག་བྱུང་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟེ་དེ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པའི་ནམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་རྟེ། གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དེས་་
དགོས་པ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་
པར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་རྟེ། རྗེས་བྱུང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་བྱུང་ལ་མི་འབྱུང་རྟེ། འབྲས་རང་གི་ལྡོག་བྱུང་
དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་རྟགས་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཉན་བྱ་མདོན་སྤྲུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་
ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་མཉན་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་བྱུང་བ་གྲུབ་ལ། རྟག་
པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མི་སྲིད་པས་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་བྱུང་དེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚོས་དང་ལྡོག་བྱུང་
གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་མཉན་བྱ་ཅི་ལྟར་སྤྱོད་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་
ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་སྐྱབ་དགོས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྤྱོད་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་
པའི་བྱུང་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོས་སྤྱོད་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཚོད་གཞི་
དང་དེའི་དོན་གང་ཡང་བྱུང་བ་དེས་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སྤྱོད་ལ་དེས་ནས་ཕྱོགས་
ཚོས་དེའི་རྗེས་སུ་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལོག་རྒྱ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། རྟེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ལྡོག་གི་བྱུང་བ་པན་ཚུན་མི་འབྱུང་བ་

ཡིན་པ་ལོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་གྱི་གསུམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་
གང་རུང་གཅིག་གིས་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྲོག་
པའི་བྱུང་པ་དག་བྱུང་པའི་ཚུལ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོར་དག་གཅིག་གིས་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་
རྣམས་པས་བྱུང་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོར་བ་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་སྟོར་བ་
བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱུང་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་
སྟོར་དག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་ལ་བརྟན་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་
ཡང་ན་དོན་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སྟོར་དག་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་བཤད་དོ། །བྱུང་པ་གཉིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་དག་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་སྟོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
རུང་ཅིག་སྟུར་བས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དངོས་ཤུགས་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
གྱུར་པའི་བྱུང་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

དཔེ་ལ་དེ་ཡི་དོ་བོ་དང་།

རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ།

སྟོན་ཏེ།

ཞེས་པ་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན།

གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲིས་པས།

ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བར་དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལྷོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ལྡེམ་དང་། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྲང་
 སྤོང་རྒྱུ་མིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། བྲང་སངས་རྒྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་
 མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་ལྷོག་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མི་འབད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་
 ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། འདི་ལ་རྟགས་མེད་ཅེས་བརྟན་པ་གནས་གཞིའི་སྒྲ་དང་འདི་ལས་
 ལྷོག་ཅེས་ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པས་ལྷོག་ཚུལ་བརྗོད་པར་མི་འབད་དེ། དངོས་མེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་
 མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྒྲའི་བྱ་སྒྲ་གང་ཡང་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་རྟོག་འདོད་པ་ལྷོགས་ལས་སྤྱན་པར་བརྟན་པ་དང་། ལྷོགས་ལས་སྤྱན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་། དགག་སྒྲུབ་གྱི་བྱ་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་དུ་མ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་
 ཅེས་སོ། །ཐུབ་པ་རྒྱུ་མིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷོགས་པས་ཀྱང་ལྷོགས་ཏེ་སྤྱན་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་འགོག་པའི་དགག་
 པ་སྟོན་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པར་བལ། ལྷོགས་དག་ཀྱང་
 གང་མི་རིགས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་མི་རིགས་པ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་
 ཞིང་མྱོངས་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་བལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷོགས་ཀྱི་
 བྲང་པོ་ལ་སོགས་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ཆོག་འགལ་བར་བརྟན་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་
 མི་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། བྱ་སྒྲ་གང་ཡང་སྤྱོད་མི་རིགས་པར་བལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་རྒྱུ་མིག་པ་འདི་
 ཆོས་ཅན། རང་ཆོག་འགལ་བ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པར་བལ། དངོས་མེད་རྟགས་ལྷོག་པའི་གཞིར་
 མི་རུང་ངོ་ཞེས་དངོས་མེད་རྟགས་ལྷོག་པའི་གཞིར་རུང་བ་ལས་ལྷོག་པའི་དོན་སྟོན་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱོད་
 ཀྱི་དམ་བཅའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བྱ་སྒྲ་གང་ཡང་མི་འབད་པར་སྟོན་ཅིང་། གཞན་དག་དངོས་
 མེད་རྟགས་ལྷོག་པའི་གཞིར་འདོད་པ་དངོས་མེད་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 རྒྱུ་མིག་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ནི་གསལ་བར་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ངན་པ་དང་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཆོག་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནས་

བ་སྒྲིབ་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་རྟགས་ལྡན་པ་འཛིན་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དེ།
 ཁྱོད་རང་གི་དག་ལས་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པར་བཤམ། ཁྱོད་བདག་ཉིད་དངོས་མེད་ཆོག་གིས་
 ཟིན་པར་མི་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་རུས་པའི་སྒྲིན་སྤང་བར་
 འདོད་ནས་དངོས་མེད་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཆོག་འགལ་བའི་སྒྲིན་འདི་སྤང་བར་མི་
 རུས་པར་བཤམ། བདེན་ཞེན་གྱིས་དངོས་མེད་ལ་བ་བ་སྒྲིབ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བར་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་འདི་དག་ནི་
 རང་མཚན་དགག་སྒྲིབ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་གཞོད་པ་འབབ་པར་
 བརྟན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲིབ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་གྱིས། དགག་སྒྲིབ་གྱི་གཞིར་
 རུང་བ་དགག་པའི་གཞིར་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་སྒྲིབ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ལོགས་ཀྱང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་ན་རྟགས་ཞུགས་པར་བཤམ་བ་དང་། རྟགས་ལ་
 དགག་པ་དང་། རྟགས་ཞུགས་པ་འགོག་ན་ལྡན་པ་དགག་མི་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གཏན་
 ཆོགས་ཞུགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་ལ་མི་འགོག་ཅིང་ལྡན་པའི་བ་སྒྲིབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
 པར་བཤམ། རྟགས་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་མེད་པ་ལས་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡན་པའི་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཤིག་ཅི་ལྟར་ཆོག་གི་སྒྲིབ་བ་གང་གིས་སྒྲིན་
 པར་འདོད་ངོས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལྷན་པོ་ཡི་ནི་སྒྲིབ་ལ་བརྟན་ཏེ། ལྷན་པའི་ཀྱན་སྒྲིབ་ཅན་དུ་བཤམ། བྱས་པ་ལྡན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་བྱས་པ་ལྡན་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་
 ཅི་ངོས་པས་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན་དངོས་མེད་ལ་བྱས་པ་ལྡན་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་འགོག་མི་རིགས་པར་བཤམ།
 བྱས་པ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ནི་དགག་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུན་དྲིས་པའི་ཚེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲིམ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་གཞི་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུན་
 དྲིས་པའི་ཚེ། འདི་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་རིགས་པར་ཐལ། དགག་པའི་ཐ་སྙད་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དེ་
 ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཟུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 ཟུབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པ་སྒྲིམ་སྤྱང་བའི་ཐ་སྙད་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ་ཡང་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་རིགས་པ་འཇུག་པའི་ཡིས་འགོ་བ་ཤེས་བྱ་
 འདི་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཏེ་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་ཁས་
 སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་གཞན་ན་མེད་
 ཅིང་དུས་སྤྱི་མའི་བུམ་པ་སྤྲ་དུས་ན་མེད་དོ་ཞེས་ཡུལ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་ཅིང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མེད་
 དགག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་
 འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་ཐལ། ཅི་ཏྲར་གཞི་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཏྲར་ན་ནི་མི་འགོག་པ་སྟེ། མེད་དགག་གི་ཐ་
 སྙད་འཇུག་པར་མི་འོས་ཅི་ཏྲར་གཞི་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ཏྲར་ཡིན་ན་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་
 དགག་གི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་མ་ཁས་སྤངས་སོ། །གཞུང་འདི་རྣམས་སྐབས་འདིར་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་གི་ཕྱོག་ཚུལ་ལ་ཚུན་ལན་དང་བཅས་པ་འཕྲོས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཏན་ཆོགས་ཏྲར་སྤྲང་ལས་འཕྲོས་
 ཀྱང་། དོན་ནི་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་བཀག་ནས་སྤྲོད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་
 བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཅོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། འདི་རྣམས་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་དེར་
 ཡང་ཞེགས་པར་འབྲེལ་ཞིང་། རང་དོན་དུ་སྤྲོད་གི་འཇུག་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཏན་ལ་ལབ་པས་ཐོར་སྤྱི་བ་

སྤང་བ་ལ་ཡང་དགོངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སེལ་བ་ཤེས་པ་འི་
དགོས་པ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་འཛིན་པ་འི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་ཡིས་རི་རྩུབ་ཀྱན་བརྟགས་པ།།

དེ་ནི་དམ་པ་འི་དོན་དུ་མེད།།

གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགོ།།

རྗེས་འགོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད།།

ཅེས་པ་འི་རིགས་པས་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། རིགས་པ་དེ་ཤིང་ཤིང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཤིང་གི་མཚན་གཞི་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་
མེད་པ་དང་། ཡང་རང་ལུགས་ལ། ཤིང་འདི་ཡིན་ཅེས་ཁས་སྤངས་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྤང་བ་ཡང་ཤིང་དུ་ཐལ་
བ་སྤོང་མི་རུས་པར་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་ཤིང་དངོས་པོ་
ཁས་སྤངས་པ་ན། སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་སྤོ་འདོགས་པ་འི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཤིང་མཚུངས་སུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་ཐགས་མཁན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་འི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་ལ་ཚད་མ་འི་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་མེད་འཛོག་ཤེས་པར་འགྱུར་
པོ། །འདི་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
མི་ཤེས་པར་གཏན་ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་དགོས་ཤིང་། རྩ་རོལ་མཐོང་བས་དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེས་
དཔག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་འི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་དོན་ཆེན་པོ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བསལ་བྱ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བསལ་བ་འི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱལོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས།

འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།།

མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་ལོ།

མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ།

སྒོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེད་པར་དགག་པའི་སེལ་བ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སེལ་བ་ལོ། བྱི་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒོའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་ལོ། །དཔེར་མཆོད་ན། ཤིང་གི་ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་དེ་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། ཤིང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཤིང་གི་སྒོའི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་བ་གསུམ་ག་ཤིང་གསལ་མཐའ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱི་ཡང་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱོད་གྱི་སྒྱི་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡོད་ན་ཤིང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེད་པ་སྟེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་བྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ལེགས་པར་མཆུངས་སོ། །འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྤུ་མ་ཡང་འདོད་ན་སྒྱུ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་ཤིང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཤིང་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་བྱོད་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཆུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། དགག་སྐྱབ་གྱི་དངོས་རྟེན་སྒོ་བཀྲགས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་མཆོད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒོ་བཀྲགས་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་བ་སྤྲོད་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་གནས་ཆོད་སེམས་པའི་ཆོད་མས་མི་གཞོད་པར་བསྐྱན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྒོ་དོན་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་དོས་བཟུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་རང་མཆོད་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་རིམ་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་སྤང་ཞིང་། བྱོད་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། སྒོ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོད་གྱིས་དོན་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་དང་འགའ་ཞིག་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྒོ་གང་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོད་མི་འཛིན་པའི་

ཕྱིར། སྒྲོ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ལུས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྲོ་དང་བྱས་པ་
དང་མི་རྟག་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་སྐྱབ་དུས་སུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་འཛིན་སྒྲོག་སྒྲོགས་དང་བྲལ་དུས་སུ་
སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འཛིན་སྒྲོག་སྒྲོགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རིམ་ཅན་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲོ་དེ་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་
བར་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ལམ་དངོས་རྟེན་
རང་མཚན་མིན་པ་དང་སྤྱི་རོལ་རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
འབྲུལ་ནས་རང་མཚན་སྒྲོ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་རང་མཚན་ལ་མ་རེག་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲུར་བཤད་པའི་རང་
ཆོག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མི་སྒྲུ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་དགོས་པའི་གཞོད་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ་
རེ་ཤིག་བཞག་གོ། འདིས་ནི་གཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྒྲུ་བསམ་བཞོད་མེད་ཆད་མས་བསྐྱབས་པའི་སྟོང་པ་སྒྲོ་
བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་དགག་སྐྱབ་དང་ཆད་
མའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་པར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་མཐོན་གྱིས་བུམ་པ་བཟོས་པ་
ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཐིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཆད་མས་བགག་པའི་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཐོ་བས་
བཅོམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐིགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོ་འདོགས་བསམ་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། བྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་ལ་གོ་བ་བཞག་ན་མང་དུ་སོས་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱིན་པོ་གཉིས་ད་གཞོད་སྐྱབ་པ་
བྱེད་པའི་ཆོ། ཉམས་ལེན་ལ་མང་དུ་མི་ཡོང་ཞིང་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་དབེན་པར་སྐྱབ་པ་
བྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བས། མཐས་པས་
མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོ་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲོའི་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
སྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་གནས་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་ཏེ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། བཏགས་པ་ཅམ་

དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་རིགས་ཏེ་རྫོང་བྱེད་སྒྲ་ཡི་བདག་པོ་ཙམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་པོའི་རྟེན་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤིང་འཛིན་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མཛོན་སྒྲུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་འབྱེད་ལྡན་དུ། འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་
བརྫོང་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་གཞན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་ལོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་མཛོན་སྒྲུམ་ཉིད་དོ། ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། སྒྲའི་དགག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲ་བ་སྒྲོ་བརྟགས་དེ་རྟེན་མིན་པར་
རང་མཚན་ཡིན་ན་སྒྲ་ལ་ལོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པ་རྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་པ་ན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་
རྣམ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་མ་བྱས་པ་རྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་འཕོག་པ་ན་གྲུབ་བདེ་རྣམ་
གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོག་ཟླ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་བྱས་
པའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲ་ཞིང་སྒྲ་བ་རྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བྱངས། བྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་
དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ལོགས་དང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གྲུབ་བདེ་ཐ་དད་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྣམ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན།
དེའི་སྟེང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་རྟ་བུ་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་
བྱེན་ས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲའི་འཛིག་པ་མ་སྐྱེད་ན་སྒྲ་རྟག་པའི་རྣམ་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །བྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་
པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་
འབྲེལ་མེད་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གཞན་སྟེ་སྒྲིན་བཀག་པ་དང་ནི་གཞན་མཚོད་སྒྲིན་སྒྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་
དུ་འདུ་བ་བཞིན་མོ། མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། འདིར་གཞི་མཐུན་དུ་

མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་རྟུང་རྟོ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཞུང་
ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་ཐལ། བྱོད་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་བྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་པ་རྟ་བུ་གཅིག་
བསྐྱབས་པ་དང་མ་བྱས་པ་རྟ་བུ་གཅིག་འཁོག་པ་ན་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་
དང་དེའི་ལོག་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་བསྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས། བྱས་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་དང་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་།
དེའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྣམས་གྲུབ་བདེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་
དད་མེད་པར་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྟོགས་ན་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་བསལ་ན་
ཀྱང་བསལ་བར་ཐལ་བའོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྐྱབས་པ་དང་ནི་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་
བཀག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་
རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་རྟུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དང་དཔེ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་བཀྱགས་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་དགག་སྐྱབ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་།
ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོ་བཀྱགས་ལ་གནས་ཆད་སེམས་པའི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་དང་། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་
རྟོག་པ་ལས་དོན་རང་མཆོན་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོ་རང་དགའ་བས་འབྱུལ་བར་མི་ཤེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བཀྱགས་ལ་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོགས་པའི་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་རྟ་བུ་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་སྐྱབ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་བྱས་པ་རྟ་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་
བྱས་པ་དེ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་རྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་རྟ་བུ་དང་སྒྲ་ལ་མ་
བྱས་པ་འཁོག་པ་ན་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་རྟ་བུ་དང་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་རྟ་བུར་
དགག་སྐྱབ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས།

དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ།

ཞེས་སོགས་དང་རིགས་མཚུངས་པས་སྒྲ་དེ་སྤར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པར་སྤང་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པ་
ན་སྒྲ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་དུ་དབེན་པ་རྟ་བྱར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་
སྤར་ཡོད་གསར་དུ་དབེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཡོད་མ་ཁྱོད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །རྟ་བྱའི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི་སྤང་བ་
རྟར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཀགས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བ་རྟར་
མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་རི་རྟར་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྒྲོས་བཀགས་ནས་བརྟན་པ་རྟར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དོན་ཚན་སྒྲིམ་དང་འགྲིག་པ་རྟར་སྤང་ཡང་། འབད་ལྟར་དུ་དོན་ཚན་སྤང་མ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟག་པའི་དོན་སྤང་ཡུལ་ལ་གནས་ཚད་སེམས་པའི་ཚད་
མས་གཞིད་པ་མེད་དེ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟག་པའི་སྤང་ཡུལ་སྒྲོ་བཀགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་རྟ་བ་དེ་མ་
བཀགས་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ཞུགས་པ་ལ་གཞིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱར་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་
ལས་སྒྲིས་པའི་ཤེས་པས་གཞིད་པ་བཞིན་དུ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ན་མས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྒྲ་བྱས་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་སྒྲ་རྟགས་པའི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་སྒྲིས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞིད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་
བྱེད་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་རྒྱ་རྟག་པའི་བག་ཆགས་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་སྒྲོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དང་། བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་དེ་
དང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་རྒྱར་སྒྲོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུས་མི་རྟག་དང་མ་བུས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་
གསར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་རྟ་བྱར་བྱེད་པ་ཡི་བསྐྱད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་དང་
འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ནི་རང་མཚན་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ལ་
སྒྲོར་བར་བྱེད་ཅུས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱད་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྐྱད་པ་འང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་བྱ་སྒྲོ་བཀགས་

ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་འབྲུག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

(2) མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ན་ཆོག་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་
དང་། བྱུང་པའི་ཚ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པའོ།

[༡] སྤྱིའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དབྱེ་བ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་སྐྱབ་པ་
དང་། ཚ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ན་ཆོག་སྤྱོད་ཞེ་
ན། གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་ན་ཆོག་སྤྱོད་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པའི་སྐྱབ་རྟགས་དང་འབྲས་བྱའི་གང་ན་ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་བྱུང་པར་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ནི་
ཆོས་ཅན། གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱའི་གང་ན་ཆོག་སྤྱོད་སྐྱབ་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། དང་གི་སྐྱབ་ནི་གསུམ་པོ་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟོན་ལ། འོ་འོ་སྐྱབ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་སྟོན་ནོ། །དག་ག་རྟགས་
དང་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སྤྱོད་ཡང་འདུས་ལ། སྐྱབ་རྟགས་ལ་གཉིས་སྤྱོད་ཡོད་ན། དག་ག་རྟགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཡུལ་མ་
དམིགས་པ་དང་། འག་ལ་སྐྱབ་དམིགས་པ་གཉིས་སྤྱོད་ཡོད་པས་བཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་
གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱབ་གངས་ངེས་
བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ནོ། །དེས་ན་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གངས་ངེས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས།

གང་ན་ཆོག་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།

མེད་ན་མི་འགྱུར་ངེས་ཕྱིར་ནོ།

ཞེས་བཤད་པ་གང་ན་ཆོག་སྤྱོད་ཡང་དག་རྩ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སྤྱོད་
ངེས་པས་གང་ན་ཆོག་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡན་གཉིས་ལས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སྤྱོད་
འགྱུར་ཞིང་གཞན་མེད་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡན་བསྐྱབས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་ག་རྟགས་སྤྱོད་པ་

ཡིན་ནོ། རྒྱལ་པར་གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དགའི་གངས་དེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།
 གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཅི་དཔེར་ན་རྟོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་པར་འགའ་ཞིག་ན་ཆོས་ཅན། ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་དེ། རྟོ་ལྷིང་བ་ཡོད་ན་རྒྱུ་པར་ཆད་པས་
 དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་རྟོ་ལྷིང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་རྟོ་ལྷིང་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཡོད་པ་ཅན་གཞི་འགར་དཔག་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ན་
 དམིགས་རུང་ལས་གཞན་དུ་ནི་དགག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་
 པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ན་བུམ་པ་དགག་རུས་ཀྱི། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་སྤྱོད་ས་
 དེར་བུམ་པ་ཡོད་ན་ས་སྤྱོད་དང་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདྲེར་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཤ་ཟ་ཡོད་ཀྱང་
 འདྲེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཤ་ཟ་སྐྱར་འབྲུག་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཤིང་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་རྩ་ཆོག་རྒྱལ་པར་འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་
 སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་ཟ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 དུ་དེས་ནས་ཤིང་དུ་མ་དེས་པ་མ་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ཅི་དཔེར་ན། དུ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་
 ལས་ནི་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བུའོ།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྟོ་
 སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ཅི་དཔེར་དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཅི་
 ཆོས་ཅན། དགག་པའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཅུམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་
 ཡང་ཆོག་འདི་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཤུ་སྟོས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་
 སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྐྱབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དགག་པ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ནི་དགག་པ་ཁོ་
 བའི་གཏན་ཆོག་ཅི་དཔེར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ།

སྐྱབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི།

མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་བྱས་པས་སྐྱལ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་བས་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་

མོག་པ་སྐྱབ་པས་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དེ་དག་གི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་དགག་རྟོག་རྟ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་འབྲེལ་བ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་དེ་རྟོག་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པའི་དོན་སྐྱེ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་དེ་ནི་རྟགས་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་རྗེས་དང་མི་རྟག་པའི་རྗེས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རྟགས་ཆོས་སུ་སྤོང་། དང་པོ་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་རྗེས་སོ་སོར་འགྱུར་བས་བྱས་པ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་བས། རྗེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་རྟོག་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་དམ་བཅའི་བློགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་རྟོག་ན། བྱས་མི་རྟག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཞག་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་དང་སྐྱེ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་མ་བྱེད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་ཚྱོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་རིགས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་འཆེ་བ་པལ་ཆེར་ཡང་བློགས་སྒྲ་མ་འདི་དང་འདོད་པ་གཅིག་རྟ་སྤང་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་རང་ལྷོག་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཙན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་གྱང་ལྷོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་རང་ལྷོག་རྣམས་རྟོག་པས་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཚོས་ཅན་དང་། བྱལ་པའི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་
ཅད་ནི་སློབ་རྟག་པའི་གཞུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཁོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་
དོ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་
པའི་སློབ་སྤང་ཡུལ་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་
རྟག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤང་མེད་གསར་དུ་བསྐྱབ་པར་སྤང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱོ་ལ་མོངས་ཤིང་།
རང་སྟོག་དང་གཞི་སྟོག་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་རྟག་བཏགས་ཡིན་ན་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ཤེས་མེད་དུ་བྱས་ནས། བྱས་པ་དང་
མི་རྟག་པ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅས་ལ་རེ་ཤིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆུང་དོ། །འཐད་ལྗན་དུ། འདི་སྐད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བཏགས་པ་
ཤེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཚོས་
དང་འདི་ནི་ཚོས་ཅན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པའི་དུ་མ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟོས་ཀྱིན་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་ཚོས་ཅན། སློབ་རྟག་པས་ཀྱན་བཏགས་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟག་པའི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱང་ནི་ཚོས་ཅན། རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་བསྐྱེད་
རྣམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་མི་རྟག་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་སློབ་བྱེ་བྲག་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྟེན་ཏེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གོ་དགོས་

ན་ནི་དོན་མི་འཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན།
རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བྱས་མེད་ན་ཚད་མར་མི་རུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་རགས་པ་དང་དབང་པོའི་བར་ན་
ཡོད་པའི་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ཤིང་རྟོགས་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན་དེའི་
སྟེང་དུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་གཞན་འཇུག་པའི་གོ་རྟེན་པའི་རྟགས་ལས། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་བཀག་པ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བར་གྱི་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་བཀག་
པ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན།
ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་
དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟག་པའི་རྣམས་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡང་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློ་ནི་རྟགས་དེའི་ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་རྣམས་
དཔག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སློ་དེས་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་
པའི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་སློའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཚོས་ཅན། མཐུན་
དངོས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མཐུན་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་རིགས་མི་མཐུན་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྷགས་འདིའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་

བྱལ་། ཉང་པོ་ནི། སྤྱི་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག་ནས་རང་མཚན་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅིམ་མིན་པར་དངོས་པོ་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིས་རང་མཚན་གྱི་དོན་
 ལྟོག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་བྱང་པར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་སྟེད་
 ཅིང་ཁས་སྤངས་ཅིམ་དང་རིགས་པའི་བྱང་པར་ཡང་མ་སྟེད་པའི་སྟོང་གོས་ཤིན་ཏུ་ཅིང་པོ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དུས་རང་
 བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྟོག་དང་། ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་མེད་པས་བྱབ་པ་
 ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྤྱི་ལྟ་བུ་ན་སྤྱི་ལྟ་བུ་མེད་པས་བྱབ་པ་དུས་མ་འདྲེས་པ་དང་། བྱ་བོ་དང་རྣམས་གཅིག་ན་སེར་
 སྤྱི་དང་རྣམས་མི་གཅིག་པས་བྱབ་པ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག་སེལ་ངོ་དང་འབྲུལ་ངོར་ཁས་ལེན་ཞིང་སེལ་ངོ་དང་འབྲུལ་ངོ་ཞེས་པའི་ཆིག་མ་སྤྱར་བར་དམ་བཅའ་
 བཞག་མི་རུས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བྱང་པར་དེ་དག་མ་སྤྱར་ཡང་བྱས་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་སོགས་
 ཀྱིས་ལན་ཐེབས་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འཛིན་སྤངས་ལ་དབྱས་ཀྱི་བྱམ་པས་
 ཤར་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན་ཤར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རེག་པ་
 དང་། རྒྱལ་ལ་རེག་པ་དེས་ཤར་ལ་རེག་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཤར་ལ་རེག་ན་རྒྱལ་ལ་རེག་པས་བྱབ་པར་འཛིན་པ་
 སྟོང་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག། དེས་ན་ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱལ་ལ་མ་རེག་པ་
 ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་མ་གོ་བའི་རྟགས་སུ་བྱེ་བྲག་པས་བརྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་
 འགོག་པ་ཡང་གཞོད་པ་སྤྱར་སྤང་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་
 པའི་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ལ་ད་ནང་གི་ཀ་བ་སྤྱི་མ་རེད་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི། སྤྱི་ལྟ་བུ་ན་སྤྱི་ལྟ་བུ་པས་
 བྱབ་པར་འཛིན་པ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཀ་
 བ་སྤྱི་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ཀ་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སོམས་ཤིག། རང་བཞིན་འདྲེས་
 པར་འཛིན་པ་བ་ལང་དེ་བ་ལང་བྱ་བོ་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཆ་སེར་སྤྱི་དང་རྣམས་གཅིག་སེར་སྤྱི་དང་རྣམས་གཅིག་
 པའི་ཆ་བྱ་བོ་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་བོ་དང་རྣམས་གཅིག་ན་སེར་སྤྱི་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་
 བྱབ་པར་འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྣམས་འགྲེལ་ལས།

བྱ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་།

དེ་ནི་སེར་སྒྲུ་ལ་ཡོད་མིན།

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལོག་པ།

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།

ཅེས་པའི་གཞུང་སྤྱི་ཁྲིམས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་སྤྱན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ་། །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་
འདྲེས་པ་ཅམ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་
ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོད་མས་ལེགས་པར་འཕོག་ཅུས་པ་ཡིན་ན། དབུ་མའི་རྩ་བ་གོ་དགོས་
ལ་འདིར་བཤད་པའི་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ལྡན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྒྲོ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་
བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟེང་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ལྡན་
མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མདོ་སྡེ་པས་སྒྲོ་
དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཆོད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩ་བ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པས་དབུ་མ་པའི་རྩ་བ་གོ་བར་འགྱུར་
རོ། །དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོད་དུ་བྱས་པ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོད་མས་ཁེགས་ན་རིགས་པ་སྟོས་པས་གཞི་
གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དེས་པར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་
རྩ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་རྩ་བ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་
ན་དངོས་པོ་ཅམ་ཁེགས་པ་དང་དབུ་མ་པ་སོགས་དངོས་པོར་སྒྲུབས་པ་ན། རྟོག་པའི་སྤྱོད་བ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་བྱུང་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འཛིག་མཆོམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་
ལ་མཁས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན། དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་ཞིང་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་སྤངས་པ་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན་བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་འཛིག་མི་ཤས་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ཤིང་
རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིར་
རྟོག་པ་ལ་རང་གི་གཞུང་བྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱོད་བ་རྩ་བ་གྲུབ་པ་ཁེགས་

ནས་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅིམ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལེགས་པར་འཛིག་ཤེས་པ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ལྷ་
སྐུའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་རྟོག་གྲུབ་པ་ཁེགས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུས་ཀྱི་གཞུགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་
ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚད་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་
མཐུན་གྱི་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་སྐྱབས་མི་རྟག་པ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རིགས་ཏེ། ལྡོག་པ་དུ་མ་
དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་ཚས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་སྟེ། བྱོད་བྱོད་རང་གི་རིགས་མི་མཐུན་མ་བྱས་
རྟག་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བྱམ་པ་སོགས་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཅི་ཞིག་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅིམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འབད་པ་མེད་
པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྟོག་སྒྲུ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ན། སྒྲུ་དེ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་ཅིང་སྒྲུ་ལས་མ་ལོག་པ་དང་། བྱམ་པ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་བྱམ་པ་ལས་མ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཐ་
དད་པ་དང་། བྱམ་པ་རྒྱ་མཐན་སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་བྱས་པ་མཐོང་ཞིང་། སྒྲུ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲུ་རྒྱ་
ལ་དབྱེ་གྲུ་བསྐྱུན་པ་སོགས་རང་གི་སྟེན་གང་ཡང་རུང་བས་བྱས་པར་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པ་
རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་དུ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། དེ་གཉིས་དང་བྱས་པའི་ཐ་དད་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་
རྟོག་པས་བཏགས་ཅིམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་རགས་པའི་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་།
སྒྲུ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པས་རགས་པའི་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་འཛིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་ཞིང་། སྒྲུའི་འཛིག་པ་དང་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་
སྒྲུ་བྱས་མི་རྟག་པ་རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་སྒྲུ་ཚྱོད་གཞི་དང་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་དང་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
འབད་ལ། མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ནི་སྒྲུ་བྱམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲུ་བྱམ་སོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཚད་རི་རྟོག་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཇུག་ཅིང་། དེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟོག་བྱུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་བྱོད་པར་གྱིས་སྒྲུ་ལ་

མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱབས་མི་རྟག་པ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་བྱུང་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སྣ་མ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ལྷུས་པ་མ་ཡིན། བྱུང་པར་མི་རྟག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱ་རྟོགས་པ་རང་ལས་གོ་སྐྱབས་པའི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐྱབས་མི་རྟག་པ་གོ་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་དང་བཅས་པའི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཚུགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་མེད་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བསྐྱབས་པས། གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་བསྐྱབས་པས་གཏན་ཆོགས་གསུམ་མི་འདོད་ན་ཡང་དེས་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་བསྐྱབས་པས་ཁོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱབས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་རང་མཚན་པ་དེ་དང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣོན་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འབྲུལ་བའི་སྣོན་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞིན།

[2] གཏན་ཆེགས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཏན་ཆེགས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་།
འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

1. མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་། མི་ལྷང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྲད་པར་བཤད་པ་ལོ།

ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཞུང་བ་དང་། སྒྱུར་
བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་
བ་ལས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྣམ་
གཞག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱ་
ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་དང་གཞག་བྱེད་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་
སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གྲུབ་
པ་ལ་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་པ་
སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟོགས་དཔྱོད་པ་བ་དག་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་བུམ་
འཛོན་བཀག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པའི་རོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
ཁ་ཅིག་གིས་སྟོ་སྟེར་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སོང་ན་སྟོགས་སུ་མའི་འདོད་པར་སོང་འདུག་

ལྷམ་དུ་བསམས་ནས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་པ་དང་དག་འཛིན་མཛིན་སྒྲུམ་རྟགས་སུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་
 ལུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ནི། དགག་རྟགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དངོས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་
 ཉིད་འིན་རུ་སྐྱབ་པར་སྟོན་ཞིང་མཁས་པས་བརྟགས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་
 ན་སྟེན་པ་གང་ལ་བྱུ་མཚོག་ར་རིངས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དྲིས་པ་ན། བྱུ་མཚོག་ར་རིངས་འདི་དག་ནི། མ་ཡི་སྟོ་ནས་
 འོངས་མིན་གྱི། །འདི་དག་ཚོང་དུས་ནས་འོངས་པ། །རིན་གྱིས་ཉོས་པ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅེས་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་
 སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལུམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 མོ། །ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཚོལ་དེས་གཞི་དེ་ན་ལུམ་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་པའི་དེས་པ་མ་སྐྱེས་
 འེར་ལུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་ན་ནི། ལུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བཟེད་པར་འགལ་ལ། ཐ་སྙད་ཐོགས་ན་
 ཅི་ཐ་སྙད་གཞན་གང་སྐྱབ་དགོས་པ་སོམས་འེག། ལུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་སྒྲོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་
 སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞི་དེར་ལུམ་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་དེས་ནས་གཞི་དེ་ལུམ་མེད་དུ་རུང་མི་རུང་སྟེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྤིང་དོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་འིན་རུ་སྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་
 སྐྱར་བར་བྱ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པ་ཁོ་ནས། །དཔྱེད་པ་བའི་འདོད་པ་ནི། རྟོ་
 ལྷིར་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་རྟོ་ལྷིར་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འཁོག་པ་
 ཡིན་གྱི། ལུམ་མེད་གཞི་དེར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འཁོག་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན། རྟོ་ལྷིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ལུམ་
 པ་མེད་པའི་གྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་དགོས་པར་ཐལ་གཞི་དེར་ལུམ་པ་མེད་པ་རྟོ་ལྷིར་བ་དམིགས་རུང་མ་
 དམིགས་པས་སྐྱབ་དགོས། རྟོ་ལྷིར་བ་མེད་པ་དེ་རྟོ་ལྷིར་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་རྟོ་ན། རྟོ་ལྷིར་བ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་དེ་འཇལ་བའི་སྟོ་
 མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
 བར་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་གཞི་དེར་ལུམ་པ་མེད་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྒྱད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཅི་སྟེ་དོན་ནི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་གསལ་
 བར་བྱེད་དགོས་ལ་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་དགོས་ལ་

དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་མི་དམིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སྤང་རུང་དུ་ཡོད་པ་སྟོ་ལྟེན་བ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །དངོས་མེད་དུ་མཚུངས་པ་
 ལ་རང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་སྟོ་ལྟེན་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོ་ལྟེན་བ་མི་དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་མེད་པ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མི་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་ནི་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
 དུ་གཞན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་པ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་ཡོད་པས་བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། སྟོ་ལྟེན་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡོད་པ་གྲུབ་པས་སྟོ་ལྟེན་བའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་དོགས་པའང་ཞིགས་
 པལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་ལྟེན་བ་དམིགས་བྱེད་བཀག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོ་ལྟེན་བ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ན་བྱམ་པ་མེད་པའི་
 ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུད་པ་འདི་དང་བྱམ་མེད་སྐྱབ་ན། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་འོས་མེད་
 ལྟམ་དུ་ད་ལྟ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
 རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅས་སམ་སྟོ་ལྟེན་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་རྟགས་སུ་གང་བཞོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ། །བྱམ་པ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་ངེས་ནས་བྱམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་
 དཔེ་སྤྲུལ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དམིགས་
 རུང་མ་དམིགས་པ་ངེས་ནས་བྱམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་མཚན་མཚན་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚུད་གཞིར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་པས་
 དག་པ་ངེས་ནས་བྱམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལ་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དབེན་པའི་གཞི་ཚུད་གཞིར་འཛིག་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོ་
 ལྟེན་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་སྟོ་ལྟེན་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་བྱམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་སྟོ་ལྟེན་བ་དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པ་དེས་གཞི་འགར་
 བུམ་པ་མེད་པ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་
 དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་དང་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་འོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་རྟུང་དག་མཁས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
 པས་མོངས་པ་ལ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རྟུ་འགོ་བ་དང་འོང་
 བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་འགོ་བ་དང་འོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོ། །ཕྱི་ཆོལ་
 འདི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཞུགས་མ་བྱེད་པས་དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་
 དགོས་ན། དེ་ཅི་རྟུར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅི་ན། གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ཞུགས་ན་དེར་དེ་སྐྱབ་མི་རྣམས་
 པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་བྱབ་སྤར་ཆོད་མས་གྲུབ་བྱེད་མ་བཟེད་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
 ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པའི་སྟོགས་ཆོས་རབ་རྟུ་བསྟན་པས་བུམ་པ་མེད་པའི་བད་དེས་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ཞུགས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་སྟོ་གོས་མོངས་པ་
 གང་དག་བ་ལང་ཆུང་རུ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཞུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་བ་ལང་ཆེན་པོ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་
 སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནི་ཕྱོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཡིན་
 གྱི། ཆུང་རུའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་
 འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། ཕྱོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བུལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚྱོད་གཞི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དཔེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དཔེ་སྐྱབ་
 བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སུ་མི་རྟུང་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་གྲུབ་པར་
 ཆོལ་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚྱོད་གཞི་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་
 འགར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པ་དག་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རང་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་ལན་ཅིག་

ཞུགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་ཡུལ་དེ་ལ་ཚོས་གང་མེད་པའི་བ་སྟོན་འདོད་པས་ཞུགས་པ་ལ་གནོད་པ་
ཡང་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚྱོད་སྤང་
དང་། བྱུང་པ་འབྱུང་བའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། སྤྱོད་པ་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ཚད་མ་འཆད་འགྱུར་དང་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ལོག་
པ་ནི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་སུ་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ནི་
དམིགས་པ་ལོག་པ་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
བལ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལོག་
པས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ལོག་
ཀྱང་རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མདོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་མདོན་སྤྱོད་
གྱིས་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་མེད་པར་བལ། མདོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་རུང་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་ནི་མདོན་སྤྱོད་གྱིས་
དེ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་སྤྱོད་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་ན་མདོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་རུང་གི་
ཡོད་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ནི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཆང་བ་ན་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་
བཞིན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ནི་བུམ་པ་ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྤྱང་རུང་མ་
དམིགས་པ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ཡོངས་འགྱུར་ལ་བསྟོས་པས་འབྱུང་བའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྤྱང་མི་
རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྱུང་བའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོད་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་བུམ་པ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་བུམ་འཛིན་
མདོན་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཞན་ཆང་བའི་
བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་སྤྱོད་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། བུམ་པ་ཡོད་པ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་གཞན་ཆང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་ན་ཆད་མས་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དེར་བྱམ་པ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་བྱམ་པ་འཛིན་སྟེ་བའི་དྲུས་ན་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དམིགས་པ་ན་བྱམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སལ། ཤ
ཟ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིམ་མི་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལན་དངོས་དང་།
མི་འབྲུལ་བའི་དོན་བསྐྱབ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་མཐུ་ལྡན་ལ་སོགས་པས་
བྱམ་པ་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཡོད་ན་སྒྲིམ་རུང་གི་བྱམ་པ་ཚད་པས་དམིགས་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྟོན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་རུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པས་
ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་ལས་གཉིས་ཀ་འཕ་གང་རུང་གཞན་དུ་བསྐྱར་རམ་མ་བསྐྱར། གཉིས་པ་རྟུར་ན་རྣམ་འབྱོར་
པས་བྱམ་པ་སྒྲིམ་མི་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ཡུལ་
དང་དབང་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས། གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་རྟུར་ན་
རྣམ་འབྱོར་པས་ཡུལ་བྱམ་པ་དང་དབང་ཤེས་བྱམ་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་འདུ་བས་ན་ནི་དབང་ཤེས་དེས་བྱམ་པ་
མི་དམིགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྒྲིམ་རུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་
ཡང་ས་སྟོགས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྟུ་བུའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བྱམ་པ་ཡོད་ན་ས་སྟོགས་དེ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་
ལ་འདྲེར་རུང་དུ་བཟུང་བར་བྱ་རུང་གི་བྱམ་པ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་སྟོགས་དེ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་
འདྲེར་རུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན། ས་སྟོགས་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་སྒྲིམ་རུང་བ་ལས་མི་
དམིགས་པ་ནི་བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་འདིའི་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་དོན་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་
དམིགས་པ་དེས་ཀྱང་གཞི་འགར་ཡུལ་ཅན་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་བས་འབྲས་བུ་

མོག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་ན་དེས་པར་དམིགས་པས་བྱུང་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཙྏ་
གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟང་
བུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པའི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཙྏ་གཞི་ལ་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པ་དེའི་ཐ་སྟང་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཙྏ་གཞི་ལ་ཡོད་
པའི་སྟོན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གཞན་མོག་སྟོག་
ཤལ་སོགས་སུ་འདུས་པས་ལང་གི་ཐ་སྟང་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟང་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པས་རེ་ཞེག་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་ཅི་
ཏྱར་འགྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་འོག་ཏུ།

དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི།

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་
དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཡང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
སྒྲིའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་
འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་བཞི་ལས་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཅུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་མཛད་པས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
མདོ་མཛད་པས་དེ་ཏྱར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཅུ་པོ་ཡང་། འགལ་སྒྲིབ་སྐྱབས་

ནས་འཕོག་པ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འཕོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ནུམ་པ་བཞིར་
འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞིར་བཞག་གོ། །སློབ་དཔོན་བཅས་ཟེ་ཆེན་པོ་
ནི་འདིར་བཤད་པ་གཏན་ཆོག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདི་འཇུག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀར་བས་མཐའ་ཆོད་
པར་བཤད་ན། ཆོད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་དགག་གཞི་བྱི་ཚོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་དང་
མི་རུང་བ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དགག་གཞི་དང་བཅས་
བའི་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞུང་དགོས་ན་དེ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་མེད་དགག་རྟོགས་པ་ནི་དེས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་
ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་དགག་གཞི་མངོན་
སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཆོད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་དེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་
གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་བྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ལ་སྤྱང་
དུ་མི་རུང་བ་ལ། རྟགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་
ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་བྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་
སྤྱང་དུ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་གཞི་དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་དེས་པ་
ལ་སྤྱང་དུ་རུང་ན། ཆོད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་
བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་དངོས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་བྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་དང་
འགལ་སྟེ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། དང་པོ་རྟོར་ན། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འཕོག་པ་འབྲེལ་སྟེ་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་དེས་པ་ལ་ངོ་བོ་ལ་
བྱུང་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་དུ་དེས་པ་ལ་བྱུང་ཆུང་བ་བཀག་པས་འཕོག་མི་ཅུས་ཤིང་། བྱུང་ཆེ་བ་
བཀག་ནས་འཕོག་ན་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །བྱུང་མཉམ་པ་བཀག་པས་

འཇོག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ཅོ། རྒྱུ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་
 པའི་དུས་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱུ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན། འབྲས་བྱུ་ཙམ་བཀག་པས་འཇོག་མི་རུས་
 པས་དངོས་འབྲས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་
 དུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་སྒྲིལ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ། །དགག་ཆོས་དེའི་འགལ་
 རྒྱུ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན། འགལ་སྒྲིལ་བསྐྱབས་ནས་འཇོག་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་
 ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ལུལ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་སྒྲིལ་ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་
 འགལ་སྒྲིལ་དང་རྒྱུའི་འགལ་སྒྲིལ་དང་འབྲས་བྱའི་འགལ་སྒྲིལ། །དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའི་འགལ་སྒྲིལ་དངོས་
 དང་། འགལ་སྒྲིལ་དངོས་དེའི་འབྲས་བྱུ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་འབྲས་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ཅོ། །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ངེས་རང་གི་འགལ་སྒྲིལ་
 དངོས་འཇོག་པ་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱ་འཇོག་རུས་པས་བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ངེས་འཕངས་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་སྒྲིལ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུའི་འགལ་སྒྲིལ་དངོས་དང་། རྒྱུའི་
 འགལ་སྒྲིལ་འབྲས་བྱུ་གཉིས་བསྐྱབས་པས་འཇོག་རུས་པས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱུ་
 དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ཅོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་བྱའི་འགལ་སྒྲིལ་ཡོད་ན་སྤར་རུང་ཡིན་ན། ཏྲགས་
 གུ་བཞོད་པ་དེའི་འགལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཙམ་དགག་མི་རུས་པས་དངོས་རྒྱུ་འཇོག་པ་འབྲས་བྱུ་འགལ་དམིགས་འཇུག་པའི་
 དུས་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཙན་དན་གྱི་མེས་གྲང་ངེས་འཇོག་པ་འགལ་བྱབ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཟུར་
 པ་འདོད་པ་ནི་ཙན་དན་གྱི་མེའི་སྤྱི་ངེས་ཟིན་ན་ཡང་མེས་གྲང་ངེས་འཇོག་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་དགག་ཏྲགས་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ན་འབྲེལ་སྒྲིལ་མ་དམིགས་པ་
 བཞི་དང་། འགལ་སྒྲིལ་དམིགས་པ་དུག་ཁོ་ནར་རིགས་པས་འཐད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ལྟར་
 ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟེམ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་བྱེད་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པ་ལ་བརྟོས་པར་བསྐྱབས་པ་
 དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ངེས་བའི་དོན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པ་གང་ཇི་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་པར་དགག་པ་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་མཚན། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་ཚུལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དེ་དགག་བྱའི་
 ཚོས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་འགལ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་སམ་འབྲེལ་ཡུལ་འགལ་ཞིག་དགག་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་བྱེད་པའི་རོན་དེ་རྟགས་སུ་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ལྷན་
 དམིགས་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རོན་ཡིན་ནམ་
 འོན་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་གང་རེག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལམ། འོན་ཏེ་དགག་རྟགས་ཀྱི་
 གྱིས་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་སོག་མར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནམ། འོན་ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པའི་རོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་འངལ་བའི་དུས་ན་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ལྟར་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་
 ལྟར་ན། དེ་ཐམས་ཅད་རོན་སྐྱབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 རྣམ་འབྲེལ་དུ།

ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྒྲི་རྣམས་ནི།

རོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོན་གང་དང་གང་ཡོད་པར་འཛོག་པ་རྣམས་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་ལྟར་
 རོན་གང་དང་གང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་
 ཐབས་གཞན་མེད་པས་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའི་རོན་ཡང་དགག་
 བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཁུད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་

དང་ཐ་སྟོང་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་དགག་བྱ་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆོ་དོན་དང་ཐ་སྟོང་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟོང་སྐྱབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འགལ་སྐྱེ་བསྐྱབས་ནས་འགོག་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲེལ་
ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འགལ་བས་འགོག་མི་རུས་པ་དང་།
འགལ་བས་འགོག་ན་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འགར་
ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་འགོག་ན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའམ་མི་འགལ་བ་ཞིག་སྐྱབ་གང་ན་སྟེ་
མ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་
འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་གཞི་མཐུན་དུ་སྟོན་ཅིག་ཡོད་པར་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འགྲུབ་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གནོད་བྱ་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ན། གེགས་བྱེད་གཞན་མེད་པར་རང་གི་གནོད་བྱེད་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི་རྒྱ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལྡོག་ཅིག་མི་གནས་པ་ཆ་གང་དང་དོ་པོ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་སྤང་ལུན་ཏུ་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། ཆ་རྒྱུ་དང་གང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་སྤང་རུ་གི་གཞིར་དང་པོར་གང་རྒྱུ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་
འབྱུང་བ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆ་རྒྱུ་དམིགས་ནས་སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད། སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་རྒྱུ་
རུས་རྒྱུ་དུ་སོང་། གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་ལྡོག་པ་རྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་ཅིག་དུ་མའི་བར་དུ་གནོད་
བྱེད་རུས་པ་རྗེ་ཆེ་དང་གནོད་བྱ་རུས་པ་རྗེ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་དང་ལུན་པའི་གནོད་ཚུལ་ནི་
ལུན་པ་སྤང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་ལུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་ངས་པ་ཡང་རྒྱ་ལ་ངས་
དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བའི་སྤང་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཐད་ལྟན་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འགལ་བ་སྤང་ཅིག་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ལོན་ཀྱང་རྒྱ་ལྡོག་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙམ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཤད་དུས་དང་གང་རེག་ཅུས་ཆུང་དུ་སོང་
བའི་ཆ་གཉིས་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་པའི་ཆ་ཅན་གང་རེག་གཞོད་བྱ་ཡིན་གྱི། ཅུས་ཆུང་གི་གང་རེག་གཞོད་བྱ་ཤད་དུས་ཀྱི་
ཆ་རེག་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་དངོས་སུ་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་
གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཙམ། །སྤང་མུན་གྱི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དཔགས་ནས་མཐོང་ལམ་
སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་བསྐྱབས་ནས་དགག་
བྱ་འགོག་པ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མི་
རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞོད་བྱ་རྒྱ་མ་ཐད་ཅིང་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་གཞོད་བྱེད་ཉི་བར་ཡོད་ན་
གཞོད་བྱའི་རྒྱ་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞོད་བྱ་
གཞོད་བྱེད་འགལ་བར་རྟོགས་ནས་འགོག་པ་དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
འགལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེར་
ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་ངེས་པའོ། །འཐད་ལྷན་དུ། འདི་ནི་མཆན་ཉིད་པའི་འགལ་བའི་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་གཞི་གང་ལ་མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་རྟག་
པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་སེར་པོའི་མཆན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་སོགས་
མཆན་ཉིད་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དང་། སྒྲི་སེར་སོགས་བརྒྱད་པའི་འགལ་བའོ། །ཆད་མས་གཞོད་
པའི་འགལ་བ་ཡང་བརྒྱད་འགལ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཆད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་དང་། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་
གཞོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མོངས་པ་དོ་མཆར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱ་ལ་མི་
རྟག་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དང་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་
རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་དང་གཡུའི་ཁ་དོག་སྒྲིན་པོར་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་སེར་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་
བཅད་ལ་ཁེགས་པ་ལས་འགལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སུ་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འགལ་བར་ངེས་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་
 རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟག་པ་
 མི་དམིགས་པར་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དམིགས་
 པའི་ཚད་མ་མ་བཀག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་འཁོག་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བཟློས་པ་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་འདོད་ན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དགག་མི་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྤང་དུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དང་ས་སྒྲོགས་སོགས་སུ་དེ་དག་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ཤ་ཟ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་ཤ་ཟ་དེ་དག་དང་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་འཁོག་ཅུས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་པ་འཁོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཆད་མ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་
 བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་དོན་གཞན་འཁོག་པ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་གཅིག་བཀག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་པོ་གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ནི་དགག་བྱ་
 དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཟློས་པར་གྲུབ་པ་སྒྲ་བ་ཉིད་དེ་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་དགག་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་ནི་སྤང་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་དུ་བ་
 མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་མི་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་གསལ་པོར་རྟགས་སུ་
 བཟུང་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་མེ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་ན་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏན་
 ཆེགས་དེ་ནི་མི་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་དུ་བ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་འཁོག་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འཁོག་མི་ཅུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 བཀག་པས་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་འཁོག་མི་ཅུས་པ་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་

ཚུལ་གྱི་ཆོག་སྤྲོད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་གཞན་བཀག་པ་རྟགས་སྤྲོད་ནས་རྟོན་གཞན་
 དགག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་བསྟན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྲོད་གཉིས་སྤྲོད་དང་འབྲས་བྱ་དག་གམ་
 སྤྲོད་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་གཞན་བཀག་པ་གྱི་ཆོག་སྤྲོད་པར་དེ་ལ་རྟགས་ཐ་དང་སྤྲོད་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འཁོག་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པོ་དེ་མེད་པས་ཅིག་ཤོས་
 གཞན་མེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཆོག་སྤྲོད་པ་གཅིག་པའི་རོ་
 གཞུགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྤྲོད་འབྲས་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པ་སྤྲད་བལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱ་མི་
 དམིགས་པ་རྟགས་སྤྲོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོད་པར་ཡང་རུང་བ་དེ་མེད་པར་སྤྲོད་ཅུས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྲོད་མི་མེད་ན་གཞོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བྱ་དུ་བ་མོགས་དེ་དང་དེས་པར་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོད་ཀྱན་འབྲས་བྱ་ཀྱན་དང་དེས་པར་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་བཀག་པས་སྤྲོད་པར་
 ཡང་རུང་བ་འཁོག་མི་ཅུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲོད་ཀྱན་འབྲས་བྱ་ཀྱན་དང་དེས་པར་མི་ལྟན་པའི་བྱུང་བ་མེད་པར་
 ཐལ། དངོས་སྤྲོད་པ་མན་འདོགས་ཅུས་པ་འབྲས་བྱས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་དངོས་སྤྲོད་པ་མན་འདོགས་མི་ཅུས་པ་ནི་འབྲས་
 བྱས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་པ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྲོད་ཅུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཆོས་པ་ལ་
 མོགས་པས་ཐོགས་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་དང་ལྟན་པར་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་སྤྲོད་ཅུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་རང་
 གི་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲོད་པ་གིས་ཀྱང་ཐོགས་བྱ་བར་ཡང་མི་ཅུས་ཏེ། དངོས་སྤྲོད་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་
 དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུས་མཐའི་སྤྲོད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོད་པ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲོད་
 ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོགས་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཆོག་སྤྲོད་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བྱ་སྤྲོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི་ཐོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱིས་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་
 པའི་ཐོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལ་ཅུས་ལྟན་འདོགས་པ་དང་ཅུས་མེད་སྤྲོད་པའི་
 བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤྲད་བ་དང་། ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་

རུང་བའི་དོན་གཞན་བཀག་པས་དོན་གཞན་འགོག་པ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་
 འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རིགས་
 ཅན་གཞན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་སྒར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་
 རྒྱུ་ནི་མེད་པར་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འོག་གི་ཆར་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་
 གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒར་དུ་མི་རུང་སྟེང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒར་དུ་རུང་བའི་དུ་བས་དག་
 པའི་ཁྲིམ་གྱི་གཞི་འགར་ཀྱན་ནས་བསྒོར་བའི་བླ་གཤམ་མེད་པ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་
 མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོགས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་འབྲས་དེ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་
 བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་ཆོགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཀག་པ་
 རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པ་
 རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་བསྟོན་ཏེ། ཁྲུབ་ཆེས་པ་
 དང་ཕྱོག་པ་མ་ཁྲུབ་པ་མེད་པ་དང་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དེའི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་དེ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་
 མ་ཡང་རྟགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་རྟགས་
 ཤིང་དེ་གཉིས་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་ན་གཅིག་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་
 བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དཔེར་ན་མེས་ཁྲུབ་པར་ནོན་པའི་
 གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་སུ་བསྒྱུབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒར་འབྲས་བུ་མེད་པ་རྒྱུ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 མི་འགལ་བར་ཐལ། སྒར་དུ་བ་མེད་པས་མེ་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་རྣམ་སྤྱི་ལ་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་མི་
 དམིགས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མེ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མ་སོ་སོ་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་
གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་གཞན་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་ནི་
ཆོས་ཅན། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཆང་བའི་ཕྱིར། དུ་བའི་དངོས་ལྷ་ལྷས་པ་ཐ་མ་དེའི་དོ་བོས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་མེད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དངོས་ལྷ་ལྷས་པ་ཐ་མ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྐྱས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་སྤྱད་དོ། །གང་གི་ཆེ་
བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིང་མི་དམིགས་པས་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཤ་པ་མེད་པར་སྐྱ་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཤིང་མེད་ཆོས་ཅན།
རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཤ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པ་ཉིད་དེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་
སྐྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མེ་མེད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་དུ་དུ་བ་མེད་པ་དང་དུ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་པ་
གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པས་དོན་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་སྐྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྤར་བཤད་པ་དེ་སྤར་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་
བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་པ་ལ་བཟློས་པའི་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཟླ་སྐྱབ་པ་དང་།
འབྲེལ་ཡུལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་པ་ལ་
བཟློས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བཟློས་ཀྱང་གཞན་མི་ཟློས་སམ་སྟུམ་ན། བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་
ལས་དགག་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། གངས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤར་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་
ནི། དགག་པ་ལྷས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལ་བཞིར་འགྱུར་

ཏེ། སྒྱུར་བའི་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་
སྒྱུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མེས་ཁྲབ་པར་ཚོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན།
གང་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་
སྒྱུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་མ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་རོ། །གང་རེག་སྟོབས་ཅན་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་
བསྒྱུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་ནི། དགག་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་སྒྱུན་ཡིན་ཏེ། མེ་ལས་
སྟོབས་ཆེ་བའམ་དེ་དང་སྟོབས་མཉམ་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་
འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །སྟོབས་སྤྲ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་སོ། །དེས་འཕངས་པའི་དོན་
ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེད་ཁྲབ་པར་ཚོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན། བ་མེའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་
དེ། མེ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གང་རེག་བཀག་པས་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་
ཁྲབ་བྱ་འགོག་མི་རུས་པ་མི་སྲིད་པས་སྤྲ་མས་འདི་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་
དཔེར་ན། དུ་བས་ཁྲབ་པར་ཚོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན། གང་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་
བས་ཁྲབ་པར་ཚོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་འདི་ན་ཚོས་
ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲོ་འཕྱུར་བས་དག་
པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། སྒྲོ་འཕྱུར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གིས་དག་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཆོག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུབ་པའི་ཆོ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྱུབ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་

མེ་དང་དུ་བ་དང་ཤིང་མེད་བཞོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་
 བཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ན་ལ་བཟླས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་མེ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་སོགས་ཉེ་བར་མེ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་རིག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བཟླར་མི་རུང་བདག་ལ་ནི་རྟགས་ལོག་དང་དགག་
 བྱའི་ཆོས་རྒྱ་མེད་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་དག་མི་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་མེས་བྱལ་པར་ནོན་པ་སོགས་འགལ་
 དམིགས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་བཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ན་ལ་
 བཟླས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱ་གཞན་
 དབང་ཡིད་ཉེ་བར་མེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྤངས་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་འགལ་བ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། །དོན་བསྟུས་ན། མེ་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་འགོག་པ་དུ་བ་ཡོད་ན་སྤངས་རུང་ལ་
 བཟླས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུ་བའི་རྒྱ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
 པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་བཟླར་མི་རུང་ན་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་སྒྲམ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེས་བྱལ་པར་ནོན་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་
 གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྤངས་རུང་ལ་བཟླས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཡོད་ཀྱང་བཟླར་མི་རུང་ན་རྟགས་དང་འགལ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འགལ་དམིགས་གཞན་ལ་
 ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོ་ལྗོངས་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། ལུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་
 དེར་རྟོ་ལྗོངས་བ་ཡོད་ན་སྤངས་དུ་རུང་བ་ལ་རྟོ་ལྗོངས་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱལ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་གང་
 རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་རེག་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་གང་རེག་གི་
 རྒྱན་མི་མིད་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་རྟོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་
 རྩས་པ་དང་མི་རྩས་པ་ལི་བྱུང་པར་མི་འབྲད་པས་གལ་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་
 ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས་ཀྱང་གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་འབྱུང་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་དེའི་རྒྱ་
 དམིགས་པ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས་དེ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱུང་ཅེ་ན། འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་ཏྲགས་སུ་འབྲད་པ་
 འདྲིར་འགོག་ལ། རྒྱ་དམིགས་པ་ཏྲགས་སུ་མི་རྟུང་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་ཏྲགས་སུ་མི་རྟུང་བར་
 ཐལ་བའི་ལན་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བས་འགོག་མི་རྩས་པར་བརྟན་པ་དང་། དགག་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བས་འགོག་རྩས་པ་ལི་དཔེ་བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་
 མི་རྩས་པ་དང་། དངོས་རྒྱ་རྩས་པ་ཐ་མས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་མི་རྩས་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་མི་རྩས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་གི་རྒྱ་ཅམ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས་གྲང་རེག་འགོག་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚ་རེག་བསྐྱབས་
 པ་ལི་སྟོན་ནས་གྲང་རེག་འགོག་དགོས་ན་ཚ་རེག་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེན་ཤིང་སྟག་པོ་དཀྱིགས་པ་ལི་གཞི་
 འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱ་ན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་ཤིང་གིས་བྱབ་པར་ནོན་ནས་ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུལོ། །བྱད་ཤིང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ལས་གྲང་རེག་འགོག་རྩས་ཀྱི་མེ་བསྐྱབས་པ་ལི་སྟོན་ནས་གྲང་
 རེག་དེ་རྒྱ་ན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་བ་
 བསྐྱོག་པ་ལི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལི་རྒྱ་ན་མས་ནི་
 ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཚ་རེག་ཚྩོམ་པར་མ་དེས་པས་བྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཅམ་གྱིས་འགོག་མི་རྩས་ཀྱང་མེད་དངོས་རྒྱ་རྩས་
 པ་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་དེ་དང་འགལ་བ་བཀག་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པས་མེ་
 བསྐྱབས་ནས་གྲང་རེག་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མེད་དངོས་རྒྱ་རྩས་པ་ཐ་མས་མེ་བསྐྱབས་པ་ལི་སྟོན་ནས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
 འབྲས་བུ་མེ་སྟེ་བ་ནི་རྩས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་ཆད་དུ་སྟོད་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེ་དམིགས་རྟུང་གི་གཞི་ལ་མེ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རྟུང་། སྤང་མི་རྟུང་གི་གཞི་ལ་གོ་བྱེད་དུ་མི་

རུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐ་མ་དེ་མེ་སྤང་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། མེའི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐ་མ་དེའི་སྤྲོད་ཅིག་གསུམ་པ་ལི་ལྷོན་རོལ་ཏུ་འབྲས་བུ་མེ་སྤྲོས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ལི་མཐའི་སྤྲོད་ཅིག་མས་དུས་གཉིས་པར་མེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱ་ལི་མཐའི་སྤྲོད་ཅིག་གི་བར་དུ་ནི་འབྲས་བུ་སྤྲོ་བ་ལ་གོགས་སྤྲོད་ཀྱི་མཐའི་སྤྲོད་
 ཅིག་མས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་སྤྲོད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྟགས་དེ་མཐོང་བ་ལས་སྤྲོད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱན་
 པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྤྲོད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་དཔག་པར་མེ་སྤང་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་མེ་སྤང་མེ་རུང་གི་གཞི་ལ་མེའི་དངོས་རྒྱ་ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ལ་ནི་མེའི་དངོས་རྒྱ་ལི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མེའི་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 ལས་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ། དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐ་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་སྤྲོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་
 གྱང་འཁོག་མི་ལྷན་པར་བརྟན་པ་དང་། དེ་དག་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་
 རྒྱ་མཚན་དག་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། གདུང་བྱེད་ཀྱི་མེས་བྱུང་པར་ཚོན་པ་རང་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྱང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གདུང་བྱེད་ཀྱི་མེས་བྱུང་པར་ཚོན་
 པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་སོ་རྟག་རྟག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྱང་རེག་གི་འབྲས་བུའི་བྱེ་
 བྲག་དག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མེ་ཉེ་བས་བྱུང་པར་ཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྟ་བུའོ། །དེས་འཁོག་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟགས་དེས་དགག་བྱུང་དེ་འཁོག་ལྷན་པར་ཐལ། སྤྲོ་ལོང་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རྒྱ་མེས་བྱུང་པར་ཚོན་པས་ནི་གྱང་བ་དང་འགལ་
 ཞིང་། གྱང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། གྱང་བ་རྒྱན་ཆད་ན་དེའི་

འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཚད་མས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་མེད་པར་རྟོགས་ན། གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་
མེད་པར་རྟོགས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འགལ་དམིགས་པོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཚོས་དེའི་རྒྱ་དང་
འགལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆགས་སུ་གནས་པ་
མེད་པར་རྟོགས་པར་ལམ་དང་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་
གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱ་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་ལྟན་པའི་མེ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་པོ་བྱེད་དུ་
ལམ་དང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འདི་ན་ཚོས་ཅན། གྲང་
བའི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་ལྟན་པའི་མེ་དང་ལྟན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་ལམ་དང་པའི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དང་འགལ་བར་གྲུབ་པ་དང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་
གཉིས་པོ་འདི་ཡང་ཚོས་ཅན། སྤར་བསྟན་པའི་གཏན་ཆེགས་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྦྱོན་མེད་
པར་ཐལ། རྒྱ་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མས་གྲང་རེག་འཁོག་རྣམས་ཤིང་དུ་
བས་གྲང་རེག་འཁོག་རྣམས་ཀྱི་མེ་སྐྱབ་རྣམས་པས་གཏན་ཆེགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་པོ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་དེ་དང་
འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་པོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ལ་བརྟེན་པའི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩུར་ངེས་
པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་དུག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ནའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བརྩུ་པོ་འདི་ལས་མང་བར་འདོད་པ་ནི། རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་
འབབ་ཞིག་པོ། གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་པོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་པོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། དུ་བས་གྲང་རེག་རྒྱ་ཆགས་སུ་གནས་པ་འཁོག་པའི་འགལ་
འབྲས་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོག་

རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་འགོག་པ་མེད་ཤོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཡུལ་དང་ནི་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་དང་
 གྲང་རེག་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲང་
 རེག་འགོག་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། བརྟེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱུང་
 པ་འབྱུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས།

གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། མེད་ངེས་གོ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་
དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་པ་དག་ན་རེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་ཆགས་བྲལ་དག་བཅོམ་པ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་
དག་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་པན་ཆོས་ཅན།
ཆགས་བྲལ་དང་། ལྷའི་བྱུང་པར་དང་ཆོ་སྤྱི་རྣམས་ལ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་
བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེལ་ས། ང་དང་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་གི་གང་ཟག་གིས་
གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྲངས་པས། གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་
བཞིན་དུ། པ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་དག་མེད་
དོ། །ཞེས་དམ་འཆའ་བར་རིགས་པ་འཁོག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། དོན་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་བཞིན་
དུ་པ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མི་རུང་བའི་དོན་ཅན་དུ་
བཤད་དོ། །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པར་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་དང་། ལྷག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་དམ་འཆའ་མི་རིགས་པར་
བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་མཐུན་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟུང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་བཟུང་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་དེར་ཤ་བཟུང་
ངེས་ཀྱི་བ་སྟོད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་ཅུས་ན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བ་སྟོད་དོན་མཐུན་དགག་ཅུས་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན་ཡོད་ངེས་དགག་ཅུས་པར་འགྱུར་བས་མེད་ངེས་སྒྲུབ་ཅུས་པར་འགྱུར་དོ། །ཡོད་ངེས་འཁོག་ཅུས་ཀྱང་མེད་
ངེས་མི་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་འཁོག་ཅུས་ཀྱང་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཅོམ་དུ་བྱེད་
དོ། །ཡོད་པ་དང་ཡོད་ངེས་དང་མེད་པ་དང་མེད་ངེས་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡོད་ངེས་འཁོག་ཅུས་ན་
ཆད་མས་དམིགས་པ་ཅོམ་འཁོག་ཅུས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་མཐུན་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡང་འཁོག་ཅུས་དགོས་པས་

མེད་དེས་སུ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་
 དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་
 དེ་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱལོ། དེས་ན་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཙན། བྱོད་རང་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 དེས་བྱོད་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱོད་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཙན། བྱོད་རྒྱུད་པན་གྱིས་མེད་ཅེས་དམ་འཆལ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་པན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱོད་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ལཤད་པ་དང་། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དགོད་
 པ་ལོ། གང་པོ་ནི། བསྐྱལ་པ་ལི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་མ་ག་ཏུ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ན་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་རྩ་བུ་
 སྟམ་དུ་སྒྲེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་མ་འོངས་པ་ལི་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ན་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འདི་
 རྩ་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྒྲེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། རོ་བོས་བསྐྱལ་པ་གཞི་འདི་ན་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་སྒྲེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྟ་
 བུལོ། བསྐྱལ་དོན་དེ་དག་ལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱལ་པ་འབྱུལ་
 པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། གང་ཟག་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དགག་མི་རུས་པ་ལོ། གང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། གང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་གདོན་མ་ཟ་བར་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་
 པ་འཕམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཡིན་ན་དུས་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་
 ཡིན་ན་བསྐྱལ་དོན་དེ་རི་རྩར་མི་དམིགས་པ་ལི་ཕྱིར་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟ་ཡོད་ན་རིགས་མཐུན་ནང་
 ཕན་ཚུན་གྱིས་དམིགས་པས་བྱལ་པས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་འགོག་
 པ་ལ་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་དགོད་དགོས་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། ཤ་
 ཟ་ཡོད་ན་རིགས་མཐུན་ནང་ཕན་ཚུན་གྱིས་དམིགས་དགོས་པས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་འགོག་པ་ལི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤ་ཟ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཚོས་བ་བདག་དང་ཕྱི་ཚོས་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི། ཤ་ཟ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་
 འགོད་པ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པན་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་
 ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་སྟོང་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་འགོག་མི་རྒྱས་པར་བཤལ། ཆགས་བྲལ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
 སྟོང་རང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་ཕྱི་ཚོས་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པན་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་
 ཆད་མར་བྱེད་པ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོང་བ་ཡིན་པར་བཤལ། ཆགས་བྲལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་རྒྱུད་
 པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་བྲལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པན་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བསྐལ་
 པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པའི་དུས་དེར་ཡང་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་
 དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལུང་ཆད་མ་རྣམས་ལས་གང་རུང་གཅིག་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་
 བྲལ་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། རྒྱུད་པན་རང་གི་ཆད་མ་གསུམ་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐལ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོད་ན་ལུང་གིས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་ཀྱིས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ཤེས་བྱ་ལ་སྟོང་ཆད་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟོག་བྱུང་བྱེད་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བརྟོག་བྱུང་
 བྱེད་པ་ལ་དགོས་རྒྱུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅས་ལྟར་སྤང་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱོག་ཀྱང་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་
 ཏེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྟོག་བྱུང་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅས་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱོག་པས་
 མེད་དེས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོད་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟོག་བྱུང་བྱེད་དགོས་ན་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་གི་བརྟོག་བྱུང་
 བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མི་འབྲེལ་པ་ནི། བསྐལ་དོན་ཡིན་ན་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་གི་བརྟོག་བྱུང་བྱེད་པའི་བྱུང་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟོག་
 བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་བཤལ། བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་གི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་

གནས་སྐབས་སམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལག་འཁེབས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུམ་པ་འདྲུག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བརྟན་བཅས་ཚོས་ཅན། སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བརྟན་བཅས་གང་ཞིག་སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བརྟན་
བཅས་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བརྟན་བཅས་ཚོས་ཅན། བསྐལ་
དོན་མང་པོ་དག་ག་དོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་བྱར་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་བརྟན་པར་མི་རྣམས་ཁ་
ཅིག་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ་མ་དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་སྦྱོས་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འདྲུག་པ་ཉིན་ཞག་ག་ཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་འདི་ཚུན་ཆད་འབྱུང་གི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མེད་པ་
རྣམས་བརྟེན་བྱར་བརྟན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོས་བྱ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རོ། །རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཅོ་ཞེ་ན།
རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་ན་བརྟེན་བྱར་སྟོན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་བསྐལ་དོན་མཐར་དག་བརྟེན་བྱར་སྟོན་རྣམས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བརྟེན་བྱར་བརྟན་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བསྐལ་དོན་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བརྟན་བཅས་
ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལམ་དུས་ཀྱིས་ཆད་པ་སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཐོ་
བ་མེད་པའི་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱ་མཚན་གཏིང་གི་དོ་བ་ལྟ་བུ་བརྟེན་བྱར་བྱས་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་དགག་པ་
མ་མཛད་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱལ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ལ། རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པ་ནི། དེ་དག་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མ་བཀག་གོ། དེས་ན་
བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་དག་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཐུས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བཞག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་མཐུ་ཅམ་གྱིས་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་ན་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་གི་མཐུས་ཞེས་པ་ནི། དབང་

པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཅོ། ལྷ་གཅིག་ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་
 དུ་འདོད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་བཀག་སྟེ། འཐད་ལྡན་དུ། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པ་
 ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་གིས་རང་གི་རྣམ་པ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པོ་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་
 འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་དགག་རྟགས་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པ་དགག་མི་
 དགོས་པས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བསྐྱེད་པོ་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པོ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པོ་དུ་སོང་བ་དེས་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ། །བསྐྱེད་པོ་ཡོད་ན་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པར་མི་འགོག་
 པའི་དོན་ཅི་ཡིན། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པོ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཅིང་དགག་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོད་ན་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པའི་དོགས་པ་ཆུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པོ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་བདག་གཅིག་
 པའི་བྱུང་བུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་དམིགས་པ་ལ་དགག་པ་ཟུར་དུ་མ་སྦྱས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྐྱེད་པོ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་དེའི་
 འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་བསྐྱེད་པོ་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་
 པ་ཡང་དགག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། བསྐྱེད་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་འབྲས་བུའི་
 བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ན། འདི་བསྐྱེད་པོ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འོ་སྣང་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གང་ལ་བསྐྱེད་པོ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་
 ཚད་མ་གསུམ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་རྟུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚད་མ་གསུམ་གང་
 རུང་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། གང་ཡང་ངོ་བོ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་སེམས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འཇམ་མཛོན་མཐོན་བསྐྱུས་པ་སྣའི་བྱུང་པར་དག་མེད་ཅེས་པ་
 དང་། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་སྤྱོད་བའི་སེམས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲུར་པ་མི་འདེབས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཛོན་མཐོ་
 བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དཔེར་ན། སྦྱིན་པ་དང་འཆོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སེམས་པ་ནི་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུལ། །སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་མ་
 མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བལོ། །དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གུ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
 རྒྱ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་མཚུངས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པ་མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་མ་
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། ཕྱིས་འབྲས་བུ་མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཤེས་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་འབྱུང་བའི་
 དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱད་པ་ན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མ་
 མཐོང་བས་མཛོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་མཛོན་མཐོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་རྟགས་སྐྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 དུ་འགོད་པའི་རྟགས་དེ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དུས་རིང་པོས་ཆོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་བྱི་བས་དགུན་དམུགས་ནས་དུག་ཞུགས་པའི་དུག་གི་འགྱུར་བ་འབྲུག་གི་སྒྲ་བྱུང་བའི་དུས་དུ་ལྡང་བ་དང་།
 བྱི་སྦྱོན་པས་དམུགས་པའི་དུག་གི་འགྱུར་བ་དུས་ཕྱིས་རྒྱུད་པོག་པ་ན་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་བ་ཅམ་མེད་དེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ཡང་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཅམ་རིགས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛོན་
 མཐོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་རྣམ་པ་དེ་འགོག་པའི་ཆོད་མ་མིན་
 པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་མཐོ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་ན་གྲིས་ཐར་པ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཐར་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལས་མངོན་མཐོ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། རྒྱུ་པ་ན་ཚོས་ཅན། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལས་མངོན་མཐོ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་རིགས་
ཀྱི། མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱར་པ་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་མངོན་མཐོ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་
གང་ཞིག་དེ་འབྱུང་བ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་བྱོད་ཐར་པ་ཡོད་མེད་གེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི། མེད་ངོ་ཞེས་སྤྱར་པ་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐར་པ་ཡོད་
མེད་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ནས་ཐར་པ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་སྤྱུབ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རྒྱུ་པ་ན་ཚོས་ཅན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་མི་སྤང་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
དག་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱིན་པ་དང་འཆེ་བ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་
པའི་སེམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འཐད་ལྟན་
དུ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་གེ་ཚོམ་ཟ་བར་
རིགས་ཀྱི། ཡུལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཕྱོགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་འདི་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཚད་མ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་ལུང་
ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྤྱུབ་བྱེད་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་
དམ་བཅའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་
ལུགས་རྣམས་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ལུང་སྤྱུབ་བྱེད་ཚད་མར་མི་རིགས་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པས་གཞལ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ནི་དང་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་
ཀྱི། སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་
མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པ་དངོས་པོ་སློབས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྤྱུབ་པ་
ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་སྤྱུབ་པ་ནི་མངོན་མཐོ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་རྟེན་སྤྱི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་

ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་མཐོ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ལེགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
 བོ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་ཅུམས་ལ་ཡང་ཙེ་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་ན་གྱིས། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་མངོན་མཐོ་འི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བྱོད་ལྟར་ན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། གོང་དུ་རྟོག་ལྟན་བརྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱིས་བུའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྦྱིས་བུའི་འདོད་དོན་དུ་པས་
 ལེན་པའི་རྟོག་ལྟན་སྲུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་
 སོགས་པ་ལས་མངོན་མཐོ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཐབས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། འཐད་ལྟན་དུ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་ལྟན་ཡིན་ན། སྦྱིན་སོགས་ལས་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་གཞོད་
 བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མ་མཐོང་བར་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི། སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་མ་
 ཉིད་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་ཅོ་ཞེས་སྟོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་
 མཐོ་འི་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་མངོན་མཐོ་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་
 མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་མངོན་མཐོ་སྦྱིད་པའི་རུས་པ་དངོས་
 པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་ཚད་མ་མེད་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཅུམ་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡང་དངོས་པོ་
 རྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕློག་གུར་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུམ་འགྲེལ་དུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་འདིར་དོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་ཤེ་ན། ཅུམ་འགྲེལ་དུ།

འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས།

ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་ཚད་མར་ཁས་བྲུང་བར་བྱ་བའི་ལུང་གི་མཚན་གཞི་བརྟན་ལ། མཐོང་དང་མ་
 མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་ཀྱང་པ་བྱེད་དང་བཞིས་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། ཀྱང་པ་
 བྱེད་ཀྱིས་བརྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ངོ། །དོན་སྐྱབ་ཀྱང་པ་བཞིས་ཤིན་ཏུ་ཕློག་གུར་གྱི་

སྐབས་སུ དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྐབ་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་ཅོ། །དེ་ནས་ཀང་པ་
 བཞིས་ཐོག་མར་བདེན་བཞི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་རང་
 དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་དང་། བྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་
 སྐབས་དེ་ན་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་
 གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དེར་ནི་སྐོལ་
 བའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་
 འབབས་པའི་ཆེད་དུ་ག་ལ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མདོན་མཐོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་
 བཅས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོན་མཐོའི་རྒྱར་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚད་མ་སྤྱིད་པས་མི་སྤང་དོ་ཞེས་པ་ཡང་། གཞི་དེར་ཤ་ཟ་སྤྱིད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྐབ་བྱེད་ཚད་མ་
 ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་ལོག་ཏུ་ལུང་གི་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། གོང་
 དུ་དགོས་ལུས་མེད་པ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྤྱིས་བུའི་འདོད་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 སྟོན་པ་བརྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །བྲགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལེའུ་འདི་ཉིད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་
 བསྐྱབས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ཅོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ལས་མདོན་མཐོ་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བ་དང་།
 ཕྱི་མའི་མདོན་མཐོ་དང་། ཐར་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་
 དེ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་འདི་ལ་མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་ནམ་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གི་སྐབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་རྒྱ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་
 བུ་དུས་རིང་པོས་ཚད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། རོ་བོ་དང་ལུས་པ་ད་ལྟར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་དམ་

འཆའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་པོ་དང་རྒྱས་པ་ད་ལྟར་མ་མཐོང་ཡང་རིམས་གྱིས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་
པ་དང་། བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་ཙམ་ཆོད་མ་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་སྟོན་བྱེད་
བསྐྱོག་པས་དོན་ལྟོག་གོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོག་འཇུག་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་དེ་དག་ལས་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཐས་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ནི་སྒྲ་བ་པོའི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་པར་ཐལ།
སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་རི་རྩ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་ཆོས་ཙན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བཟོད་འདོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་
འདོད་དེ་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྟོག་ལྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་
གྱི་དངོས་པོ་ནི་འབྲེལ་མེད་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་
རི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་ཉེས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཐོག་མར་
ཆོད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ནི་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་
ན། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོད་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆོད་མས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་
བསྟན་འཇུག་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས། རྣམ་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལས་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་སོར་བཞག་ཏུ་མཛོད་ཅིང་།
ལུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སངས་པ་སོགས་པས། རྣམ་འབྲེལ་གྱི།

འདི་ནི་འདི་ལྟ་ལམ་མིན་ནོ་ཞེས།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀར་པ་བཞི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ཅུས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ།
འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀར་པ་བཞི་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྲིད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་
སྐྱགས་སྒྲ་མའི་འདོད་པ་དང་སྡེ་བདུན་མཇོད་པའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་མ་གོ་བར་གཞུང་གི་དོན་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་
བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཚད་མས་མི་འབྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་སྟོན་
པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྒྲོམ་ཡང་ཆོས་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དཔྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་དང་
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། གཞུང་འདིའི་སྐྱགས་སྒྲ་མའི་འདོད་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་ཆོག་
ལ་བརྟག་དཔྱད་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐོག་མར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་
བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྒྲས་པའི་ཆོག་ཚད་མར་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ལུས་
རག་གི་ཐ་སྙད་ལས་དཔོག་དགོས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་མི་ཅུས་པས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལུགས་དེའི་རྟུར་ན་
སྐྱབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་རང་ལུགས་ལ་ནི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་
ཐོག་མར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་
པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་
མ་གསུངས་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་ཡེ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ཚད་མས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྒྲས་པའི་ཆོག་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ།
གལ་ཏེ་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་ཅུས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྒྲས་པའི་ཆོག་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ན་ཡང་དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་ལྡན་ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་རྟུར་ན་དགོས་པ་དེ་མི་
འབྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་

ཅན་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངམ་ལུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་འཆོལ་བའི་རྟོག་ལྡན་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན།
ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་གིས་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐའི་ཐོབ་བྱ་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྟོན་པའི་ཡིན་པས་སྟེ་པ་ཅམ་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ལྡན་ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་
ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་དོན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བརྟགས་པ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་པོར་སྟེས་བྱ་ཆད་མ་ཡིན་མེན་བརྟགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་ཆོག་ལ་བརྟགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་
ཀུན་ཟད་པའི་སྟེས་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་ཆད་མའི་སྟེས་བྱ་དང་དེས་སྟེས་པའི་ཆོག་ཆད་མར་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་
ཟད་གྱི་སྟེས་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ནི། མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་བརྟོག་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་སྤྱི་མའི་དོན་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་ཕྱི་མ་འདིས་སུན་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྟེས་བྱ་ཆད་མས་རྟོགས་མི་ལུས་པར་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་དེ་འདྲ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་པ་
རོལ་པོ་གཞན་གྱི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་ཅིང་དབང་པོ་སྟེ་མདོན་
སུམ་ཆད་མའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་དེ་དག་ནི་
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་རྗེས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་རང་
ལས་སྟེས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ཐ་སྙད་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གང་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དག་
གི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྟོན་ཡོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
ཕལ་ཆར་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གནས་ཆོད་ལས་གཞན་དུ་ཡང་བྱ་བར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས་ཅད་ལུས་དག་གི་ཐ་
སྙད་སྟེས་བྱའི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལས་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་མི་

རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་རྟགས་འཛོལ་ཞིང་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ལྔ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྟན་འབྱུང་
བལྟ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་ནི། རོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བྱ་འབྲུལ་ཟད་མི་སྲིད་པས་ཤེས་
པར་དགའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ལུང་མ་ཡིན་གྱི་ལོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་
བྱས་པ་ལ་ནི་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྟན་དངགས་དང་ངེས་བརྗོད་དང་
མཆོད་སྐྱོན་དང་སྲིད་བསྐྱུང་དང་རིག་བྱེད་བཞིའི་ཆོག་རྣམས་ནི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་ཆད་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆད་མར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བརྟོས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་གིས་དོན་
བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་སྐྱའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱེ་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བྱ་ལ་མི་བརྟོས་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྐྱའོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་རྒྱས་པར་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བལྟ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ལྷབ་
པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་དམིགས་པ་དང་རེས་
འགའ་མི་ཐོས་ཤིང་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་འགྱུར་མེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྐྱབ་
པའི་ཐལ་བ་ཡིན་པས་དེས་འཕངས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་ལྷབ་སྐྱབ་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་བསྐྱོག་

གཉིས་ཀའི་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་
དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་གཏོང་བ་དག་ནི་སྤར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་སྟེ་བ་དང་སྤར་ཡོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཞན་ཉམས་པར་རུང་བ་མི་རྟག་པར་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་འོ་བོ་
རྟག་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རེས་འགའ་ཐོས་པ་རྟེན་ཚུལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན།
རྟེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྟེན་དེས་རྟག་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་
བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གྱིས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་
གཞན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཚུལ་བས་སྤྱི་འོ་བོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་སྒྲ་ལས་དོན་
གཞན་གྱི་ཕན་པ་བྱས་ནས་སྒྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པས་རྟག་པ་རྟེན་ལ་བརྟེན་སོ་ཞེ་ན། རྟེན་ཚུལ་བ་ཚོས་ཅན། རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་
རྣམས་གཞན་གྱི་ཕན་པ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་འོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བས་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱས་
ཕན་པ་དོན་གཞན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བས་ཚུལ་བ་དང་སྒྲ་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་དེ་དང་
རྟེན་ཚུལ་བ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཕན་པ་དོན་གཞན་དག་དང་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ། འབྲེལ་བ་
མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་འཐད་པ་དང་། ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་
དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་ཤིང་བྱུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་བྱེད་ན་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་
བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་ཕན་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་
འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཕན་པ་དེ་དང་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྱུར་པར་
ཐལ། དེ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པར་བྱ་བ་དང་། ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བན་པ་དེས་སྒྲ་ལ་པན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་ལས་སྒྲ་ལ་པན་པ་དེ་ལ་པན་པ་འི་བདག་ཉིད་
 གཞན་བྱེད་པ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། བན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲད་པ་པན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དང་བརྒྱུ་ལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། བན་པ་དོན་
 གཞན་དང་པོ་བཞིན་དུ་པན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། བན་པ་དོན་གཞན་
 གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱང་པན་པ་དོན་གཞན་གཅིག་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བན་པ་དང་པོ་
 བན་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་
 འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། བན་པ་གཞན་བྱེད་པ་ཁས་སྦྱངས་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་པན་པ་
 གཞན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྦྱངས། ཡང་པན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྦྱར་ནས་སྤང་བའདད་པའི་གཞོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་བརྗོད་དེ། འབྲད་ལྷན་དུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་པན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དེ་བསྦྱེད་པས་བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན།
 རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། བན་པ་དང་པོ་དེ་རྟག་དུ་བསྦྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བསྦྱེད་པ་གང་ཞིག་རྒྱུ་ལ་
 བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་མོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཚེས་ཅན། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་པན་པ་དོན་གཞན་དེ་བསྦྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་སྤྲོ་མ་ཉན་ཤེས་བསྦྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲ་ཉན་ཤེས་རེས་འགའ་བསྦྱེད་པས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་
 རུང་བའི་བདག་ཉིད་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། སྦྱེས་བྲུས་བྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་བྲུས་བྱེད་པ་སྦྱེ་རྟེན་ལ་སོགས་
 པའི་རྩོལ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་
 དེ་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་ལས་དོན་གཞན་རེས་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ལས་དོན་གོ་
 བ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲོན་མེས་གཞུགས་བཞིན་དུ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་གསལ་པ་ཙམ་དོན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲེས་བྱ་
 ལ་མི་བརྟེན་པའི་རུང་བ་དེས་པས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་
 རྒྱས་པ་དེས་པས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་སྒྲེས་ཙམ་ནས་སྒྲེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་བཞིན་དུ།
 སྒྲ་གསལ་ཙམ་ནས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་གྱི་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་
 སྒྲའི་གསལ་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཙམ། བརྟེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་བརྟེན་བྱེད་དོན་གྱི་བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་མེད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སྒྲུན་དབྱུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་བྱེད་པར་
 ཅན་གྱིས་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེད་རུང་དང་ཡུལ་གཞུགས་ཀྱང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དབང་པོས་གཞུང་
 རུང་དུ་སྒྲེས་བྱའི་བརྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་དོན་དག་ཀྱང་
 བརྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བརྟེན་བྱེད་དོན་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་རུང་
 བ་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡུལ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་མ་
 བརྟེན་པར་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་དོན་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་བསྒྲེད་པ་གཞུགས་གྱིས་
 ཕན་བཀྲགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་ཕན་འདོགས་པ་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་
 དབང་པོ་དང་གཞུགས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་བརྟེན་བྱེད་དུ་སོ་སོར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་
 པོ་དང་གཞུགས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཞུགས་གཅིག་ལ་ལྟ་བྱེད་དུ་སོ་སོར་དེས་པ་ནི་
 གཞུགས་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་དེས་ཕན་བཀྲགས་པའི་མིག་གི་དབང་
 པོས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཙམ། གཞུགས་དེ་བྱེད་གྱིས་མིག་ཤེས་
 སྒྲེས་པའི་བརྟེན་ས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱེད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་
 ཐལ། ཕན་པ་མི་འདོགས་པ་ནི་དོན་གཞན་གྱི་བརྟེན་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་

གཞན་སྒྲ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་འཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་ལ་སྒྲས་པན་མི་འདོགས་པར་གཞུགས་དེ་ཁོ་ནས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོས་
མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་སྒྲས་པན་མི་འདོགས་པར་གཞུགས་ཀྱིས་པན་པ་མི་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། གང་
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ནི་ནས་ཀྱི་
ལྷ་གྲུ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྲོན་མས་མི་འབྱུང་གི་ལོན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གནས་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུབ་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལྡན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བརྟེན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་གོ་
བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བ་དེ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ནི།
དབང་པོ་གཞན་དུ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་རུང་བ་ངེས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
བ་དངོས་པོ་བ་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་དོན་འདིའི་གོ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མི་
འབྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། དོན་ལས་ནི་དོན་མཐོང་གི་མཐོང་སྒྲུམ་སྐྱེ་དེ་ལས་པ་རོལ་པོས་དོན་ཤེས་པར་འདོད་
པ་དོན་སྟོན་འདོད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་སྟོན་འདོད་དེས་ནི་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་
ཡི་སྒྲོན་ནས་བརྟེན་སྒྲ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པལ་ཆེར་ཁས་སྤངས།
དཔེར་ན་དོན་མཐོང་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ན་མིག་བརྩམས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་པ་
རོལ་པོའི་སྒྲོ་ངོར་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་
རྟགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བརྗོད་བྱུར་མི་སྟོན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་སྟུན་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྟུམ་དུག་ལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་
 རྟོན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་རང་བཞིན་ནི་དོན་རྣམས་ལ་གོ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་སྐྱེ་རོ་
 བོ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འདིས་དོན་འདི་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པས་ངེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱེ་འདི་ནི་དོན་འདི་ཁོ་ནའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། སྐྱེ་རྣམ་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འདས་ན་རྣམ་པ་ངེས་པ་མི་འབད་པ་དང་།
 སྐྱེ་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་དོན་རྫོང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེ་རྣམ་པ་ངེས་པ་
 དེ་ཡང་ཚུལ་ཅན། བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་བརྟེས་ས་དོན་གཞན་བརྫོང་
 བྱེད་དོན་དེ་ཡོད་ན་བྱེད་ཡོད་པ་དང་དེ་མེད་ན་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་དག་གིས་བརྫོང་བྱེད་དོན་དེར་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་རྟག་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་རི་ལྟར་བརྫོང་ཅེ་ན། སྐྱེ་
 རྣམ་པས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ན། དོན་གྱིས་ཕན་མ་བཟགས་ན་བྱེད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་སོགས་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ནི་དོན་གཞན་སྔ་མ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟེས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཉིད་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་འབད་ན་
 དོན་གྱི་འབྲས་བུར་འབྱུར་དགོས་པ་ལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་སྐྱེ་བརྟེས་མེད་
 ཀྱི་དོན་གོ་བའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་རང་གི་རོ་བོ་བརྟེས་པར་དོན་རྫོང་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐྱེ་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ངེས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བདེ་
 རྣམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྐྱེ་ནི་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་
 བར་ཐལ། དོན་དེའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འབྱུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་རྣམ་པ་སྐྱེ་
 ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ངེས་པ་དེ་ལས་དོན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིའི་རྒྱས་པ་སྒྲིའི་དོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་འཕམ་གསལ་བར་བྱ་
 བའམ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་དང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེས་པའི་རང་
 བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་བྱ་སོགས་རྒྱས་པ་དེས་
 པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྒྱུའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་
 བྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱུས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིའི་སྦྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དོན་གྱིས་
 བན་བཏགས་པས་རྒྱས་པ་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སྐུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཞུགས་ལས་མ་སྦྱེས་ཀྱང་གྲུབ་ཅིང་
 རས་སྒྲོན་མེས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ལས་མ་སྦྱེས་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
 གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་
 འདི་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྲོན་མེས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་སྒྲ་སྒྲོན་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུགས་ལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རང་གི་དོ་བོས་བརྟེན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བརྟེན་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བརྗོད་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དོན་གོ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་དོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྟེན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
 གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་བ་མཐོང་བ་དང་མེད་པ་ལ་
 བརྟེན་བ་མཐོང་བ་དང་དེ་དག་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅོད་
 གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་དྲན་པ་ལ་
 བསྟོས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སྐྱབ་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 དོན་གོ་བ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྟེན་བ་མཐོང་། དེ་ཡང་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་

བར་བད་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཡང་བཟོད་པ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་
 ལས་དོན་གོ་བ་བཟོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་བད་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་བྱན་པ་བཟོས་ཏེ། བཟོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་བད་
 བྱས་མ་བྱས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲ་དག་ལས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་བཟོད་བྱའི་དོན་
 མེད་པར་བད་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་བཟོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་དོན་གོ་བ་གང་ཞིག་། དོན་མང་པོ་དག་ལ་མིང་གཅིག་གིས་
 བད་བྱེད་པར་མཐོང་བས་སྒྲ་དག་ལས་དོ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་
 སྒྱའི་ངོ་བོའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་བདའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྱའི་ངོ་བོའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེས་དོན་
 བྱེད་པར་ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བད་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དོན་གོ་བ་སྦྱེས་
 བུ་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྦྱེས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དོན་གོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་སྒྲ་དེས་དོན་དོན་དུ་མ་ལ་བད་བྱེད་པར་མཐོང་ན་སྦྱེས་བུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དང་། དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བད་ལ་བཟོས་མེད་དུ་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་ཅི་ཏྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཉན་པ་པོས་བྱེད་པར་གཞན་ལ་སྒྲར་ནས་བད་བྱེད་པར་མཐོང་ན་འཆད་པ་པོས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྱུར་ཡང་
 དེ་ལས་ལོག་པར་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་བད་བྱེད་པར་མཐོང་བ་གཞན་དུ་
 གྱུར་ན་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་སྒྲར་གྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་སྒྲ་མའི་དཔེ་ནི། ག་ལི་དང་མ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་ལྟོ་སྒྲགས་འགོ་
 ལྡིང་པ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ནས་སྒྲོ་བ་དང་ཆར་འབབ་པའི་དོན་གོ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་དབུས་པ་དག་གིས་
 དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་བད་སྒྱུར་ཡང་འགོ་ལྡིང་བས་སྒྲར་རི་ལྟར་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་གོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 གོ། ཏྲགས་གཉིས་པའི་དཔེ་ནི། དུས་ཕྱིས་འགོ་ལྡིང་པས་ཀྱང་ཡུལ་དབུས་པ་དག་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་
 བད་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འགོ་ལྡིང་པས་ཀྱང་སྒྲར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲ་དེ་གཉིས་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་
 གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་སྒྲ་ཕྱི་གོ་ལོག་ནས་ཀྱང་སྒྱུར་ཏེ། དོན་འབྲེལ་བར་
 ཟེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། བད་ལ་བཟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་

ཆོས་ཅན། བད་ལ་བཏྟེས་མེད་དུ་ངོ་ཤོད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བད་སྒྱུར་
 བ་མཐོང་བ་དང་མེད་པར་བད་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་བླན་པ་ལ་བཏྟེས་པ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅན་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟགས་ཡང་དག་བཞིན་དུ་ལོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲུ་ལས་དོན་གོ་བ་སྦྱེས་སུ་ལ་ངེས་པར་བཏྟེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱེས་སུས་བད་ཉེ་བར་བཟུན་པ་མེད་ན་སྒྲུ་ལས་
 དོན་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་སུས་བད་ཉེ་བར་བཟུན་ན་ནི་སྒྲུ་རྣམས་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་
 བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བད་ལ་བཏྟེས་མེད་དུ་སྒྲུ་རྣམས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་སེལ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་རྣམས་སྦྱེས་སུའི་འདོད་པའི་རང་དབང་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བད་འི་དབང་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྦྱེས་སུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་
 དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཚེད་པ་འདི་དག་གཞན་པ་རྒྱས་པར་རྣམ་ངེས་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མི་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ་ཁོ་བོས་ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དུ་བཀག་ཟིན་པས་མ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་འབྲེལ་དུ།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས།

ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།

རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ།

ཅེས་པའི་བར་གྱིས། རྗོད་བྱེད་སྒྲུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་གཞན་
 སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་འཕོག་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཀག་
 རས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་སྒྲུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་
 བསྒྲུབས་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བྱིན་ཆད་རྗོད་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རྒྱུ་བར་གྲུབ་པས་གཤམ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟུན་བཙུག་འདིར་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྦྱེས་སུས་
 མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཤམ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་དགོངས་སོ། །དེས་ན་གཤམ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་

འདོད་པ་དག་རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ན་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
གཞུང་འདི་དག་གིས་སྟོན་མེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་མ་ཐག་གཟུགས་སྟོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་
བརྟེས་མི་དགོས་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་ཅམ་གྱིས་རང་གི་དོན་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་
དང། དེ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་གྲུབ་
ཅིང་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་
ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོ་བ་ནི། སྟེ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་སྟོགས་སྟེ་མ་སྟོ་བ་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་
དཔོག་པ་དཔོན་སྟོ་བ་གྱི་ལུགས་ལས་གར་ཡང་མ་བྱིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟེས་བྱ་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་བརྟེན་ལ་མི་བརྟེས་པར་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འབྲུལ་མེད་
དུ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་རིག་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །འམ་གྱིས་སྟོས་འོག་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་སྟེད་
པའོ། །སྟེས་བྱ་གཞན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོས་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ངེས་
གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངོར་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོས་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་དོན་ངེས་གཞན་ལ་གོ་
བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་ཐབས་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ངེས་འདོད་ན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨ་གྱི་ཉོ་ཏྲ་ཏྲ་
ཡུད་ཅེས་པའི་ཆོག་ངེས་ཐོས་པ་ན་ཆོག་དེ་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ་བྱི་ཤ་ཐོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྱོད་
ཀྱི་དོན་མིན་ཞིང་དེ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་འདིར་ཆད་མ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཆོག་
གིས་བཤད་པའི་ཆོ་དོན་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་པོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འཛིན་རྟོག་གྱུགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
འཛིན་རྟོག་གྱུགས་པ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང། མོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང། ཐེ་ཆོམ་གྱི་

རྒྱུ་ཡིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་གིས་དོན་དེས་མི་འགྲུབ་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱུ་ཆོག་དེ་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་ལས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་
 བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་
 འདིར་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཆ་མས་ལ་
 རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དོན་འདི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གཞན་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོག་དེ་དེའང་སྒྲུབ་ཆ་གསུམ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་རིག་
 བྱེད་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ཐོག་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་མོའི་
 གོ་འཕང་དང་ལྷ་མོའི་བྱམ་ལ་གྲགས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ལས་འབྲིག་པ་དང་གཙུག་གདན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 སོགས་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ག་ཤུར་དང་དཔུལ་ཆུ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཁྱི་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཆོ། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
 པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་བ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཅ་ཆོག་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཨ་ཁྱི་
 བའི་སྦྱིན་དོན་དེས་སྒྲུབ་པའི་ཅུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དོན་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་
 རྟེ། དོན་དེས་རང་གིས་གྲུབ་བམ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་བརྟགས་པའི་ཆོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱིན་ཁྱོད་
 ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཨ་ཁྱི་བའི་སྦྱིན་དོན་དེས་དང་ལྷན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་
 རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ལ་ཆོས་ཅན། ཨ་ཁྱི་བའི་དོན་དེས་སྒྲུབ་པའི་
 ཅུས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་དོན་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱས་པའི་ཆོ་ཁྱོད་ལ་ཡང་།
 བདག་ཉིད་ཆགས་སོགས་ལྷན་པ་འལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤང་འདོད་གཉིས་ཀ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་འང་མིའི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་མིའི་ཆོག་དེ་ནི་ཁྱོད་ཆད་མར་མི་འདོད་འཇིག་
 རྟེན་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤང་འདོད་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། འདོད་ན་སྤང་མི་

རིགས་སྒྲུབ་ན་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆིག་བྱང་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བལྟ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཨ་ཁྱི་བའི་སྐྱ་མེ་ལ་སྐྱིན་སྟེག་སྐྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བཟུལ་བ་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཁྱི་བའི་སྐྱ་འི་དོན་མེ་ལ་སྐྱིན་སྟེག་སྐྱིན་པ་དེར་འཛིན་པ་ལ་འད་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། གྲགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་འཛིག་རྟེན་ན་རབ་རུ་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱ་རེ་རེ་འད་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆིག་ཀུན་ཚད་མར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆིག་གང་ལ་རིགས་པས་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གི་བྱ་སྐྱེས་བྱ་གཤོག་ཅན་གྱི་ཆིག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་ཚད་མར་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ལན་དགག་པལོ། །དང་པོ་ནི། ཨ་ཁྱི་བའི་སྐྱ་མཐོ་ངོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་མེ་ལ་སྐྱིན་སྟེག་སྐྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཤིན་རུ་ཕློག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡང་མི་སྐྱུ་བར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་ཤིན་རུ་ཕློག་གྱུར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེས་པས་མ་འོངས་པ་ན་སོབ་པར་བྱ་བའི་མདོན་མཐོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་

དོ། ཡིད་ཆེས་གྱི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་སྤྲུལ་གྱི་མ་བཤད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 མིག་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྟ་བའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་གྱི་འཐད་ལྡན་དུ། དབང་པོ་
 ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ལུང་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ནི།
 དབང་པོ་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ལུང་གི་དོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་སྤྱ་ཁ་ཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་གྱིང་། ལ་ལ་དོན་གཅིག་ཁོན་ལ་
 འཇུག་པར་མཐོང་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་དོན་དེས་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་ཅེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་ལས་སྤྱ་དོན་གཅིག་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་དེས་བྱེད་ཡང་དག་མཐོང་བ་མེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཨ་ཁྱེ་བའི་
 སྤྱ་དོན་གཅིག་ཁོན་ལ་འཇུག་གམ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟམ་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་རིགས་ཀྱི། མེ་
 ལ་སྦྱིན་སྦྱིན་སྦྱིན་པ་ཁོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཨ་ཁྱེ་བའི་སྤྱས་རང་ཉིད་དོན་སྟོ་ཚོགས་སྟོན་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་དོན་དེས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་
 དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དེས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྤྱིའི་དོན་དེས་མི་སྟོན་པས་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མི་འགྲུབ་པའོ། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་དེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བརྟན། དེས་དཔྱོད་པ་བ་ལ་
 བརྟན་པས་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེས་ཤེས་པར་རྣམས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་དོ་རྩེ་གདན་
 དུ་བཟོད་པའི་ལམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་ནི་གཡམས་སྟོགས་འདི་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྟེན་སྟོན་དུ་འདི་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར་བ་དང་སྦྱེས་བྱ་གཞན་དག་གང་ལ་ཡང་སྟོན་མ་བཟགས་པར་བདག་
 ཉིད་ལམ་གཡམས་སྟོགས་འདི་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྦྱེས་བྱ་རང་གི་འདོད་པས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བྱེད་པར་
 མེད་པར་ཐལ། སྦྱེས་བྱ་གཡོན་ཅན་གྱིས་སྟོན་དུ་མ་ལ་སྟོན་བཟགས་ནས་སྤྱོད། གཡོ་མེད་ཀྱིས་གང་ལ་ཡང་སྟོན་མ་

བཏགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག་ རྟོང་དུ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་
 པ་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོལ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་བུ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་སྟོང་
 མ་བཏགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གམ་
 བྱེད་པར་ཡོད་མེད་བཏགས་པར་གྱིས་དང་སྟེ་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག་རིག་
 བྱེད་རང་ཉིད་ལ་དོན་ངེས་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བལྟ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་
 ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་དང་། སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་པའི་
 ཆོག་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་
 པལྟ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་དོན་ངེས་མེད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཅམས་ལ་བརྗོད་
 འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་
 ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་སྦྱང་བའི་དོན་
 འབའ་ཞིག་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མིང་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་དག་གི་བརྟ་
 བེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ས་རོལ་པོའི་སྒྲོ་ངོར་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་པོར་སྟོན་
 པར་བྱེད་པའི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་
 ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་དང་། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 བེ་སྒྲིམ་བུས་བྱས་པ་མིན་པའི་ཆོག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་དུ་བཤད་ཅིང་
 བརྟ་སྒྲོར་བའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོག་འདི་དོན་འདི་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བརྟ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་བུ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པའི་

ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྟམས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་འདྲ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛོམས་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་
ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་སྟོན་པ་བརྟམས་པ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བརྟམས་བྱེད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྟམས་བྱེད་གང་ལ་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་རང་དགར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་
བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་པ་བ་མི་འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཡང་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཨ་ཁྱི་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ།
འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་རང་དགར་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། བྱི་ཤ་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། ཨ་ཁྱི་
བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་གྱི་རྒྱུ་བརྟམས་བྱེད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྲགས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཡང་
དག་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟམས་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་པ་དག་མེ་ཁ་བའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མི་སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་ཚོད་པའི་
གཞིར་གྱུར་པ་ཨ་ཁྱི་བའི་སྒྲ་མེ་ལ་སྒྱུན་སྟེན་སྒྱུན་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལུང་གི་མཚན་ཉིད་
དུ་སྟོན།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མི་སྒྲུབ་པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལུང་དེའི་དོན་ནི་མཐའ་དག་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་
མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་ལ་མི་འབྲུལ་བར་མི་
འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྱིར་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བསྟན་
པའི་ཆེད་དུ་དག་སྒྱིར་བའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཡུལ་མེད་ན་སྒྲ་མི་
སྒྱིར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་ཟེར་ན་དེ་སྟར་ན་རིགས་མོད་ཀྱི་སྟེ་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་མེད་
པར་དག་འཇུག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲ་དོན་ལ་བསྟོས་ནས་བརྟམས་བྱེད་དོན་མེད་པར་སྒྲ་མི་འཇུག་པ་དེ་
སྟེ་བྱེད་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་པའི་བརྟམས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་བརྟམས་བྱེད་དོན་
དང་མཐུན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེན་པའི་བརྟམས་བྱེད་མེད་པར་འདོད་

པས་འཇུག་པ་བསྐྱོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱོག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡོད་ན་ལུང་གི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཡོད་ན་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བའི་
མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རུང་གཞིར་འགར་དགག་ཅུས་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དགག་མི་ཅུས་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བྱམ་པ་ཡོད་ན་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་པའི་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་ཡོད་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པ་
ལ་ཆད་མར་བྱེད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་མི་རུང་ཀྱན་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་
མངོན་སུམ་དེས་བཟུང་བར་ལོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཚུ་རྩལ་མཐོང་བའི་
མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་ན་བྱེད་ལ་སྣང་རུང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
དམིགས་ན་མེད་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ལ་གསུམ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་
བྱེད་ལས་དང་། བྱང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨ་
ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཨ་ཟ་དེ་ནི་བྱོད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེས་ཨ་ཟ་བྱོད་ཀྱི་ངོར་
ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་བཀག་ནས་བྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཟ་བྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ཡིན་ན།
བྱོད་ཀྱིས་ཨ་ཟ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཟ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པའི་ཡུལ་ལ་ཨ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞི་འགར་ཨ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཨ་ཟ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་ཨ་ཟ་མཐོང་ནས་འབྲེས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
དོན་མཐུན་འཇོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དེ་དག་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་སྒྲོན་
དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་
ནི་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་
མེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་སྒྲ་མ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་
མེད་པའི་དེས་པའི་ཤེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་
ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཚུད་གཞི་ལ་རབ་རྒྱ་བསྐྱུ་པས་དཔེ་ལ་
རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཚུད་གཞི་ལ་བསྐྱུ་བས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་གཉིས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་དེའི་ངོར་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་
དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་འདྲ་སྟེ་གཅིག་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་གཞི་དེར་དགག་

བྱའི་ཚེས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལ་གཞན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་གཞི་དེར་དགག་
བྱའི་ཚེས་ཡོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་བསྒྲིག་ནས་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྤྲུལ་དེར་ཐལ། མི་སྤང་བ་
མ་དམིགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཚེས་རང་ཡོད་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། མེད་
ངེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་
དགག་བྱ་ཡོད་ངེས་ལས་བསྒྲིག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་
བྱང་པར་གཞན་རྣམས་ནི་བཤད་ཟིན་ཅོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རོལ་དགག་བྱ་ཡོད་
པའི་ཐ་སྤྱད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཐོང་བས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཤད་ཀྱི་སྤྲུག་པ་དགག་
བྱ་མེད་ངེས་མཐོང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། བྱང་
པར་ཐལ། དགག་བྱ་མེད་ངེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མ་ངེས་པ་ལས་ནི་མེད་
ངེས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཚེས་ཅན།
དགག་བྱ་མེད་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་གང་ཞིག་དེ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་
པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་འདིས་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྱང་པར་བསྟན་པར་
འདོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཛིན་སྟངས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ཅོ།

སྤང་དང་དོར་བྱའི་ཚེས་རྣམས་ལ།

སྤྱབ་དང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི།

ཚད་མ་དག་ལ་རག་ལས་པས།

དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལེགས་པར་བཤད།

2. རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལོ།

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལོན་ཅོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལོན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་བྱོད་ཡོད་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟོན་པ་ན། བདག་ཉིད་གཏན་ཆོག་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོས་པས་ཆོག་མོད། དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་རྟུར་རྟོན་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་བྱས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །བདག་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རི་རྟུར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ཕྱིས་བྱུང་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་ལ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་ནམས་ཀྱང་ཡོད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པས་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། གོ་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་དེ་བྱོད་ཡོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཡང་གཏན་
 ཚིགས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཚས་ཅན། བྱིང་
 ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཛིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བྱུང་པར་བརྟེན་པ་བ་དང་དེ་སྒྲུབ་པ་
 ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རང་བཞིན་དག་པ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱལ། །ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འབྲང་པ་ནི་
 གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ཁ་ཅིག་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཚས་གཞན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
 བརྟེན་པ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བརྟེན་པ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་ལན་
 གཞན་འདེབས་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མཚན་ཉིད་
 དེས་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་ཚས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅམ་གྱིས་
 བྱེད་ཚས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་བ་ཞེས་བྱལ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་བ་དང་དག་པ་བའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་
 དང་། གཏན་ཚིགས་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་
 གཉིས་ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པ་བ་དང་དག་པ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཚས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྤར་མེད་
 གསར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བརྟེན་པ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདིས་ནི་བྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ཀྱང་བརྗོད་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པར་བྱེད་ཚས་གཞན་དེ་དག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་
 བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཚས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དག་ཀྱང་བཤད་པར་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ཐབས་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཚས་དོན་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཚས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་

དེ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བརྟོས་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནི་མི་བརྟོས་པར་བརྗོད་པ་ནམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་
ནི་བྱེད་ཆོས་རང་བཞིན་དུ་ལྷུང་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུངས་ནས་རྟགས་སུ་ལྷུང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་
པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་རྟགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་
སྒྲོས་པའི་སྟོགས་འདིས་གཞན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བརྟུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་རྒྱ་ལྷུང་བ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པ་དང་། དེས་སྒྲོར་
བ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། དེ་ཡང་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་སྟོན་བྱ་སྟོན་བྱེད་དུ་
ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་ལྷུང་བ་དང་། མ་ངེས་ན་མི་
ལྷུང་བ་དང་། དེའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
ཀྱིས་བྱ་བ་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལྷུང་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་འཕམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོགས་ཆོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་རང་སྟོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་ནི་གསལ་
བ་དེའི་རང་བཞིན་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་གསལ་བའི་རང་གི་དོན་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་སྟོན་མེ་གསལ་བར་
རྟོགས་ན་གཟུགས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱེད་ཡང་དག་རྒྱ་ལྷུང་བ་ཡང་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་བརྟོས་ཏེ། བྱ་བ་པར་བྱ་བ་
ནི་ཚད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་གཞིའི་སྟེང་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་གོ་བྱེད་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ།

[illegible]

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་བྱབ་བྱ་བྱབ་བྱེད་དང་ཕྱོག་བྱ་
ཕྱོག་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྟོན་པ་འི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་
མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ནས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱབ་པ་གཉིས་སྐྱབ་དག་གཅིག་གི་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་
བྱ་དང་ཆད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་བརྟན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བྱབ་པ་གཉིས་པན་ཚུན་འཕེན་པའི་སྒྱུ་མཆན་དང་། སྒྱུར་བ་
དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྱ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཆུངས་པར་
བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྱབ་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མི་རིགས་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་
ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྱབ་དག་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དག་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་གཉིས་ཏུགས་དང་བསྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཆུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་
དང་དེ་གཉིས་ཏུགས་བསྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་མཆུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་དག་རྣམ་དག་ཏུ་
ངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་པག་ཡང་དག་པའི་གཉིས་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཆེན་པོ་
མེད་པར་བཤ། ལྷོར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་
ལྷོན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷུབ་དག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
ནམ། སྐབས་འདིར་རྟོན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷུབ་དག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་དབབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ལྷུབ་

དག་ཡང་དག་དེ་བཟུན་བཅོས་སུ་བྱིས་པ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་ཚོལ་བས་བཀོད་པ་ལ་མི་བཟློས་པར་གང་ཟག་
 གཅིག་ཕུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ན་ཡང་ཚུལ་ཅུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་པ་དེ་ཉུང་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པའི་ཆོན་ཡང་སྟོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཕྱིར་དག་མི་འདྲ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱུར་
 རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་དག་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་རྟེན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟུན་བཅོས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱབ་པའི་སྟོན་སུ་དགག་པའི་སྟོན་སྟོན་པའི་སྟོན་ཅུམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱིས་རྗེས་བྱུང་དངོས་སུ་བཟུན་པས་ཕྱོག་བྱུང་ལྷགས་ལ་འཕེན་པའི་
 ཚུལ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་
 སྟོར་བ་ཡང་དག་ལ་ཡང་རྗེས་བྱུང་དངོས་སུ་བཟུན་པས་དོན་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་
 བཟུན་པའི་ཕྱོག་བྱུང་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་བཟུན་པ་མེད་ན་བྱས་པ་ཡོད་ན་མི་
 རྟག་པ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་ལ་བྱུང་བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
 བའི་བྱུང་བ་བཟུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པས་བྱུང་བ་མ་འཕངས་པར་བྱས་པ་མི་
 རྟག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་དོགས་ན་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྟོར་དག་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཕྱོག་བྱུང་དངོས་སུ་བཟུན་ནས་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱུང་བ་ལྷགས་ལ་འཕེན་པར་རྟོགས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་བཟུན་པ་དེ་མེད་ན་བསྐྱུབ་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅུམ་ཕྱོག་བྱུང་ཏུ་འདོད་
 པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་
 དགོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་

སོགས་བཞིན་ནོ། སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་ལ་འཕེན་ཞིང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཅན་
 མོ། །དག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སྦྱབ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་རྟོག་སྦྱབ་ལྷགས་ལ་འཕེན་པའི་སྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྟན་གྱི་སྦྱར་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རོག་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། སྐྱ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་སྦྱར་སྦྱ་མི་རྟག་པར་དེས་སྐྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་ན་སྐྱ་ཐོས་ཅམ་ཉིད་ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པར་དེས་པར་ལུས་ལ་
 བྱམ་པ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ཡོད་ཅིང་དེ་རྟག་དེས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐྱ་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་ཐོས་པས་ཡིད་འབྱུང་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལ་གཞུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྦྱེད་པར་མི་
 བྱེད་པ་ནི་འདོད་བྱར་མཚུངས་ཀྱང་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲལ་བར་རྟོགས་
 མ་རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐྱ་ཚོད་གཞིར་གཞུང་བ་ནི། རྟག་པའི་རྗེས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྟག་དངོས་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་དག་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྦྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སྦྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྷགས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་
 བསྟན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་དང་རྗེས་འགོ་ལྷགས་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ཡང་དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་དག་དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྦྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དེའི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་
 ཉིད་དང་སྐྱ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྦྱར་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་མོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་དག་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡང་དོན་གྱི་གོ་བས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་རྟག་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་དེས་པ་

ཡིན་ན་ནི་བྱས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ལོག་པས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ནས་ལྟོག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཕྱོགས་དུ་མ་སོང་བར་ལྟོག་
ཁྱབ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་
པའི་བྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རེས་མཚན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་གཞན་ལ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ང་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གང་ཅུང་ཟད་
བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བྱས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་
ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། བརྟེས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་དང་། ཡུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་བརྟེས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་
དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འོ་དོན་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་ལོགས་སུ་བརྟེས་མེད་ཀྱི་གཏན་
ཆེགས་བཞོད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚུད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འཕ་བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་
པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་ཆོག་མོད། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བརྟེས་མེད་ཀྱི་
གཏན་ཆེགས་དགོས་པ་མེད་དེ། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་
འཇིག་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་གྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པ་ན་གཞན་
ཀྱི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། རྟག་པས་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་བརྟེས་ནས་འབྲས་བུ་རིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། སོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པའི་འཇིག་
རྒྱས་བུམ་པའི་དོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟག་པ་རིམས་
ཀྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པ་

བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན། རྒྱལ་འབྲས་བྱ་ལག་པས་བཟུང་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྒྱ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་དཔེ་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་འགོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་དོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་བྱེད་པ་བསྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་
 གྱི་བཀག་ནས། དཔེ་རྟེན་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ན་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱིས་རྟག་པའི་དོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 བྱེད་ཀྱང་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ནས་རྟག་པས་འབྲས་བྱ་རིམས་གྱིས་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་རྟེན་སྣང་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་རྟགས་གྱི་ཆེར་མ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིས་བྱུང་
 གི་རྒྱ་མོ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་བྱེད་པའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་འམ་བྱམ་
 པའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ཙམ་བྱས་པ་འམ་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ངང་ཙན་དུ་བྱས་པ་ལས་མ་འདས་ལ། རྒྱ་མོའི་
 གནས་སྐབས་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ལོག་ཙམ་རྒྱའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྟེན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་མི་འབྲད་དེ། བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་སྐྱེས་ན་ཁྱོད་
 འདོད་པའི་འཛིག་རྒྱའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་པ་མི་འབྲད་ལ། རང་གི་རྒྱ་ལས་མི་འཛིག་པའི་དོ་
 བོར་སྐྱེས་ན། རྟག་པའི་དངོས་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འདོད་པའི་འཛིག་རྒྱ་ལ་བྱས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲད་ལྡན་དུ་ལམ་སྟོང་ཆོན་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་
 བསྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆེགས་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་ལམ་སྟོང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དེས་པའི་
 གཞུང་འདི་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟག་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་དང་། དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོམས་
 སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་དེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་རྟེན།
 གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཙན། འཛིག་པ་ནི་རང་གི་དོ་བོས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་
 གང་ཞིག། ཁྱོད་རང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱོད་གྱི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱིས་བྱུང་གི་
 འཛིག་རྒྱ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་སྤྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་མེད་པར་འཆད་པ་ནི་མི་

འཐད་དེ། སྤ་བའི་ལྷོག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱད་དོས་སྤྱད་ཅན་ནི་བྱའ་པ་མི་འབྱུང་ལ། དོས་སྤྱད་མི་འཛིན་པར་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་འདོད་ན་ཡང་། སྐྱབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོན་ལས་མ་འདས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པ་བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ངམ། བྱས་པ་བསྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་གི་རྒྱུ་ལོ་ན་ལས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟར་ན། བྱས་པ་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིའི་རྒྱུས་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་ནམ།
ཡུལ་དང་དུས་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས། གཉིས་པ་སྟར་ན་བོད་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་དེ་མ་གཏང་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ནས་འཇིག་དགོས་ན་འདིར་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱད་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་
སྤྱི་དུས་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་ན་གཏན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེའི་བུམ་
པའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཟངས་བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ན་ཡང་གཏན་མི་འཇིག་པར་
འགྱུར་རོ། །དང་པོ་སྟར་ན། གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
བྱས་པ་ཡོད་ཅམ་དུ་ལག་རྗེས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱང་བཞག་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོགས་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། ལྷམ་བྱ་དཀར་པོ་དང་། རས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ནམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེར་པོའི་ངོ་བོར་དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་སེར་པོར་འགྱུར་
བ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཆོན་དོན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་སྒྱུར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་
དེས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་འཇིག་པར་དེས་པས་མ་བྱའ་པར་ཐལ། བྱེད་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་
སྐྱེས་པ་གང་ཞིག བྱེད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་ལྷོག་སྤྱོགས་ལ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་བྱའ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་
ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་འཇིག་པ་ནི་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་

ཡིན་ཏེ། བཏྟམ་ན་འཆད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་
 ཅན། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བཏྟམ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་དང་མ་ཕྱད་ཀྱང་གཞན་
 དང་ཕྱད་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་འཇིག་པའི་རྒྱ་བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་མང་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱར་འདོད་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་སྐྱེས་བུས་ལག་རྟུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྒྱེན་ལ་རག་ལུས་ནས་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །ཐལ་བ་ལྷ་མའི་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱ་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་གི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་དངོས་
 ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་བཏྟམ་ནས་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དང་འགལ་
 རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཏན་ཆེགས་དེས་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་དངོས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འཇོག་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་བསྐྱེད་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཤམ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རིགས་
 པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཤམ་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཤམ་སྲིད་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་ཡིན་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྲིད་པའི་དོན་ཡིན་པས། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཤམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 བྱོད་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཤམ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སོམས་
 ཞིག། བྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་བསྐྱེད་དེས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱང་ཡིན་དུ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཆད་མའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་མ་དེས་པར་ཐལ། དུ་བ་བསྐྱེད་དེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མེད་ན། ཆད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་ངེ་ལྟར་མི་
 འབྲུལ་བ་བསམ་པར་བྱལོ། །འདོད་ན། དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ནམས་རང་གི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་ངེས་ན། རྒྱ་མ་པ་འཛིག་པ་
ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། འཛིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ནི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་
འབྲས་བུ་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱུང་པ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྒྱ་རྒྱུ་འདོད་པ་དེ་དག་
ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འཛིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་
ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཐ་
མས་རང་གི་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་ཆོགས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོགས་པས་
མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ཙྰ་གཞི་དང་མི་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙྰ་དང་པ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཙྰ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་
མེད་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཆོགས་པ་
གངས་ཆང་ནས་གངས་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ངེས་འགའ་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བསྟོས་
མེད་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོགས་པ་ཙྰ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་མ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་
པ་དང་། ཙྰ་གཞི་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་། ཆོགས་པ་ཐ་མ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཆོགས་པ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་
མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་
བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ནོ། རྒྱ་འགྱུར་བ་ནི་ནུས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་པ་ལ་ཡང་བསྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཞུགས་པར་ཐལ། འཛིག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་ན་
འགྱུར་བ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་རྟེན་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱ་ན་
འགྱུར་བ་སོགས་འགའ་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འགྱུར་བ་ནི་ནུས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་
བ་ཡིན་ལ། རུས་པ་ཆུང་དུ་མ་འགགས་པར་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་ལ། ཆུང་དུ་འགག་པ་ན་འགག་རྒྱ་རུས་པ་

མོགས་མེད་ཚང་བས་དེའི་དུས་ན་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྟེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱན་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེས་
 ཅི་དགོས། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཀྱི་ཐུག་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རས་ཀྱི་ཐུག་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་བརྟེས་མེད་ཀྱི་
 རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐུག་ཀྱི་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་
 ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་སྔ་མ་ཐུག་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན། ཐུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ཚོགས་པ་སྔ་མའི་དོན་
 དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐུག་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྔ་མ་ཐུག་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཐུག་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་དག་ནི་
 ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེར་ནི་ཐུག་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་
 གེགས་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མང་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་ཐུག་
 བྱེད་དེས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ས་ལུའི་ཐུག་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱན་གཞན་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་སྟེ་ཞུགས་པར་མཐོང་སྟེ། ས་ལུའི་ཐུག་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ལུང་བྱོད་གཤེར་དག་ནི་རེས་འགའ་ནས་ཀྱི་
 ས་བོན་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་ནང་ན་ས་ལུའི་ཐུག་ཀྱི་རུས་པ་སོགས་མེད་ཀྱི་ས་ལུའི་ས་བོན་
 ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ས་ལུའི་ཐུག་བྱེད་དེས་སུ་འགྱུར་བས་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་
 སྟོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ལུང་བྱོད་གཤེར་སོགས་དང་ཚོགས་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བྱོད་
 ཀྱིས་ས་ལུའི་ཐུག་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་གཞན་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་
 ཕྱིར་ན་དེ་དག་སྟེ་བྱོད་ལ་ནི་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ཚོས་ས་ལུའི་ཐུག་དེ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ས་ལུའི་ས་བོན་
 ཀྱིས་རུས་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། ས་ལུའི་ཐུག་དེ་མ་ཐག་བྱེད་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་
 རུས་པ་སོགས་མེད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རས་ཀྱི་ཐུག་ཀྱི་རྒྱ་

ཚོགས་པ་ཐ་མ་ལ་ས་ལུའི་ས་བོན་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་
བྱས་པ་འཕམ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གདན་མི་ཟ་
བར་ཚང་བ་མེད་པས། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྒྱུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་
འཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཚུངས་པའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་རྣམ་དབྱེ་ལ་བསྟོས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་
དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་
པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ས་ལུའི་ཐུག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རས་ཀྱི་ཐུག་དང་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ཉར་ལེན་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཤེས་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡང་
ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བ་ལས་རྒྱུ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་
ལྟར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུས་རྒྱ་དཔག་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་ནི་ཐོག་མར་རྒྱ་མི་
འདྲ་བ་མཐོང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་མཐོང་བའི་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་པ་ལ་བསྟོས་པའི་མངོན་སུམ་
དང་མ་དམིགས་པས་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
མི་འདྲ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་པའི་སྟོ་བྱུང་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་དུས་སོ་སོར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྗེས་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདི་དག་འགའ་ཞིག་ཁོ་
ན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་
སོར་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་ལུའི་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚང་མ་ཚང་གིས་

བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་གི་དབང་གིས་བྱས་པའི་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་
 ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཛུབ་བཅུགས་སུ་
 བརྟན་པར་མི་རྟུས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་པའི་
 འཇིག་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནི་སོ་སོར་ངེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱས་པ་གང་ཡིན་སྐྱེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་
 ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་དོན་གཞན་བཞི་རྒྱས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་གང་ཡིན་
 འཇིག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་རངས་པས་འེའི་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་འཇིག་པར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལུའི་མུ་གུའི་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་སོ་སོར་ངེས་
 པས་ས་ལུའི་མུ་གུ་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་གི་དབང་གིས་འཇིག་མི་
 འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྒྱས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འདི་ལ་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚང་མ་ཚང་
 འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་ལྟན་དཔྱད་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་རྣམས་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་

དག་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྤིང་དོ། །མ་མཐོང་
ཡང་འཇིག་པར་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ། འགའ་
ཞིག་ཐོགས་བཅད་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཐོགས་མེད་དུ་ཡང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
འཇིག་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཁོ་ན་
དངོས་པོར་བལྟན་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་དངོས་འཁོག་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་སྤིང་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱལ། རྟག་པས་རོན་བྱེད་རྣམ་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྣ་མ་དེར་ཐལ། རོན་བྱེད་རྣམ་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོན་བྱེད་རྣམ་པར་བརྟུན་ཅིང་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉེ་བར་བརྟུན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རོན་བྱེད་
རྣམ་པས་བྱལ། རོན་བྱེད་རྣམ་སྟོང་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་བྱལ་བ་ལོན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡུང་པོ་ལྷག་
མེད་དུ་འདའ་ཀ་མའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། ཉེ་བར་བརྟུན་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། རོན་
བྱེད་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀ་མའི་སེམས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པས་ཐ་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པ་སྤྱོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྟོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱལ་བ་མ་དེས་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་བརྒྱུད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
ཉིད་ཀྱང་ཆད་མས་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པས། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ན་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་
འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་བ་རང་གི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་སྟར་ལན་
གདབ་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ལུ་གཉིས་པར། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་རི་སྟར་ཞེ་ན། གང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བས་བྱུང་སྟེ།
དཔེར་ན། ད་སྟར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལས་ཞེ་སྟངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་
མདོན་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཀའི་སེམས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
དོན་དུ། དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་སྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་དོན་
བྱེད་ལྷན་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། ཐ་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་
ཕན་འདོགས་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་དག་བཅོམ་པ་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་སོགས་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་
མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་མི་ལྷན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གཟིགས་པའི་བསྐྱེམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་
ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེམས་པས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་གཟིགས་པའི་བསྐྱེམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མདོན་སྤྱོད་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཆོས་གཅིག་དག་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དེ་མ་ཤེས་ན་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་འཇུག་མི་འཇུག་གེ་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་མི་མཁོ་འོ་ཞེ་ན།
དག་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག་པ་ཤེས་པ་གཞན་དོན་ལ་མི་མཁོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་སྟར་དངོས་
སམ་བརྒྱུད་པས་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཐ་

མའི་རིག་པ་མ་ཤེས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཤེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེའི་ཐབས་
 གྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་དེ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་གཞིགས་པའི་བསྐྱེམ་པ་མེད་ཀྱང་
 རིག་པ་ཐ་མ་རྣམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞིགས་པའི་བསྐྱེམ་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་སྟུ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་
 འགའ་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བཙམ་པའི་རིག་པ་ཐ་མ་ཚུལ་ཅན། སྐབས་འགར་
 འབྲས་བུ་མི་བྱེད་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འགར་མི་བྱེད་ཀྱང་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་
 བྲལ་བས་ཡིན་གྱི་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚུལ་ཅན།
 དངོས་པོ་འཕྲས་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འདི་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚུལ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པ་ཡང་དག་འཆད་
 པའི་སྐབས་སྟུ། ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 རས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟགས་འདིའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྤར་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། དོན་བྱེད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིའི་བྱབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་རིམ་པས་བྱེད་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་འདྲག་པ་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་ཚུལ་
 དཀྱུས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་མི་འབད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་མི་འབད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟག་པ་ཚུལ་ཅན། རིམ་གྱིས་ནི་དོན་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་གཉིས་སུ་འགོར་བའི་སྟོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
 བྲངས། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་དེ་སྤར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རིམས་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
ཡང་མི་འབྲང་པར་ཐལ། དེ་མི་འབྲང་པ་རིག་བྱེད་འཁོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་བྱེད་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།
ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པ་སྟོ་མ་བཏགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་པས་དོན་བྱེད་
མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པར་དོན་བྱེད་
པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་བྱུང་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་
རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཁེགས་པའི་དོན་བསྐྱུ་བལྟ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པལྟ། །སྐབས་འདིར་
འབྲང་ལྟན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྒྱར་པ་སྒྱར་བྱེད་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྒྲིབ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་བཏགས་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་ན་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ། དེ་མི་རྣམས་ན་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་
མར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །དགག་པ་དེ་ནི་ཞར་བྱུང་ཅམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་འདི་
དག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་བདུན་འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་ལྟ་བ་དཀར་
བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་གསུང་རབ་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་
པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་

རྟག་པས་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། འདི་དང་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཀྲགས་མངོན་གྱིར་
 རྟོག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལེའུར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཟག་དང་བཅས་པ་སྤྱུག་བསྡུས་བ་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཡང་དེར་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །འདི་ནས་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་རིགས་པས་ལེགས་
 པར་མ་ངེས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལའདད་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ངེས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤ་བའི་སྒྲོས་འཇུག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་སྦྱབ་བྱེད་ལའདད་པ་ལ་
 གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་སྦྱབ་པ་དང་། དེས་དངོས་
 པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་འདར་ལའདད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ལའདད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟོས་མེད་དང་གཞོད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་སྦྱབ་པ་ལས་ཡང་ན་ཡུང་ཁམས་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་སྦྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་པ་ལ་
 མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་
 པའི་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་རི་རྟུར་གྲུབ་ཅེ་ན། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་
 བྱུང་པ་གྲུབ་ན། བྱས་ཅོམ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དེའི་རང་བཞིན་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱབས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་སྦྱབ་པ་དང་། དེས་ཁམས་
 དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱང་ལའདད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ལ་ཡུང་པོས་བྱུང་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལ་མི་
 རྟག་པས་བྱུང་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། དེས་ན་རང་རྒྱུ་ལས་འཛིག་པར་སྟེས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་

ཅམ་ཞིག་བྱས་པར་བཟུང་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཡུང་
 བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ཡུང་བོ་
 ལུ་ལོ། ཞེས་ལན་གདབ་པ་རིགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་།
 འདུས་བྱས་ལ་ཡུང་བོ་ལྟར་ངེས་པ་མདོ་ལས་མ་གསུངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ལ་ཡུང་བོ་ལྟར་ངེས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་ལུང་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 བོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྐབས་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་ལྟ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྐབས་པ་དང་། ལྷག་མ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པ་ལོ། །དང་
 བོ་ནི། ཡུང་བོ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། འཕོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐབས་འགར་སྟེ་བ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ་དང་གསལ་མི་གསལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྒྱིར་སྟེ་བ་མཐོང་ཞིང་། དབང་ཡིད་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྟེ་བ་ཆད་པ་མཐོང་
 བའི་རྟགས་ལས་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་དཔག་རྣམས་ལ། དེ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བ་སྟོད་དུ་བྱ་
 ཞིང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཡང་དབང་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དབང་པོ་ལ་རྣམ་པ་འཕོ་བའི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་
 ཆད་འགྱུར་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དབང་པོ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཆད་འགྱུར་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་
 བསྟེད་པ་སྟེན་ལ་བཟོས་པར་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྒྲིལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་
 དང་འགག་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སོ་སོར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བདེ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་བས་མཚོན་
 པའི་ཆོར་བའི་ཡུང་པོ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་ལྟར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཡུང་པོ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟགས་ཆོས་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་སྒྱུར་རོ། །ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་དང་འགག་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཅི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མི་
རྟག་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་དོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་འཇིག་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཅན་གཞན་དག་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ངོ་
བོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་འདིས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཁམས་དང་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་
པར་དོན་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་།
སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་དག་ཀྱང་
ཡོད་པས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགལ་བ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་
ཁམས་ཀྱང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཐད་ལྟན་དུ། འདི་ལྟར་ཡུང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་བཀག་པ་དང་ཁས་མ་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
པ་ནི། ཡོད་ཅིང་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པ་
དང་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་འགོག་བདེན་
སེམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་ངོས་འཇིན་བཤད་པ་སེམས་ཅིང་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷགས་སུ་སྐྱབ་དང་། འགོག་བདེན་
སེམས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་འཐད་ལྟན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། དངོས་
པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་སྐྱབ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡུང་པོ་བར་པ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་མ་གྱུང་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཆོས་

ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ལྟར་དེ་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མདོ་སྤྲེལ་སྒྲིབ་པ་དང་
དངོས་པོར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་མ་གྱུང་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་
མ་གྱུང་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་མ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་བསྐྱབས་པ་འདིས་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་
བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚུད་སྒྲུབ་ལ་གསུམ། རྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དོན་མེད་དུ་བཤམ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་དོན་ཡོད་ན་
འཇིག་པ་གཏན་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤམ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་
སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྒྲུབ་དང་། དེ་སྐྱོན་དཔྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་གཏན་ཆེགས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པར་གྱུང་བའོ། །ཚུར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་
གྱིས་གྱུབ་པ་འོན་ཏེ་བྱས་པ་འཇིག་པར་སྐྱུབ་པ་རྟོས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་བཞོད་པ་ལ་རྣམས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། རྒྱུ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཁ་ཅིག་མཛོན་སུམ་དང་གཞན་དག་གཏན་ཆེགས་གཞན་
ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་གྱུང་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་བཞོད་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོས་མེད་མ་གྱུབ་ན་བྱས་པ་ལ་
འཇིག་པས་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་འགལ་
ཞིག་གཏན་ཆེགས་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྱུང་ཀྱང་། རྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགལ་ཞིག་མི་རྟག་པར་གཏན་ཆེགས་གཞན་གྱིས་གྱུབ་ཀྱང་བྱས་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་
མཐའ་དག་ལ། མི་རྟག་པ་དེས་བྱུང་པ་ནི་བརྟོས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་པས་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་པ་འཇིག་
པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་
རྒྱུ་ལ་བརྟོས་ནས་འཇིག་རྒྱུ་ཆང་བ་འགལ་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་ལ་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མི་
འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་
བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རེས་འཛིག་རེས་མི་འཛིག་གི་འཛིག་པ་རེས་འགའ་བ་དེ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིག་པ་རྩལ་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གྱི་ཆོ་མི་འགྱུར་
བ་འགལ་བ་སྟེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འཛིག་པ་གང་མིན་
པ་དེ་ནི་འཛིག་པ་རེས་འགའ་བ་དང་འགལ་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་དུས་རེས་འགའ་འམ་རྩལ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་
འཛིག་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི་བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིས་བྱུང་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་
ན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དུས་དང་རྩལ་ཉི་ཆོ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེས་པའི་བྱིས་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྩད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེས་མེད་དུ་
ཁས་མེན་པ་ལོ་ན་ནི་འཛིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པའི་བྱིས་བྱུང་། གཏན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཛིག་པ་སྟེ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་མ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་
འཛིག་པ་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་བྱིས་བྱུང་། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་འཛིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་
འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིས་བྱུང་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྩད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཛིག་པ་སྟེ་ན་དངོས་
པོར་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིས་བྱུང་།
འཛིག་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ན་ནི་མ་སྟེས་པའི་དངོས་པོར་
ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ཡང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་
བར་རྟག་བྱུང་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་བ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིས་བྱུང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་
དུས་རང་བཞིན་གང་ན་ཡང་ལྷོག་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་སྟེས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
དུས་རང་བཞིན་རེས་པ་དང་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་བྱུང་།

ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཉི་ལའ་བར་བརྟེན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བས་
ཁྱབ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཕགས་ཀྱི་
སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགོ་ལྟོག་པན་ཚུན་སྤྱད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འགར་ཡང་སྒོ་བྱར་བ་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རང་
བཞིན་གྱི་རྒྱལ་བསྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་རྒྱལ་བསྟོས་པ་ལོན་དེ་ནི་སྤར་འཛིག་པ་
རྒྱ་མེད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་སྦྱིད་བྱེད་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་སྦྱིད་བྱེད་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འཛིག་པ་རོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་།
ཞིག་པ་ལ་འཛིག་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་བསྦྱིད་
པའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྦྱེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཛིག་པར་
སྦྱེས་པ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱལ་མི་སྟོས་པ་ལ་བསམས་ནས། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་
ནི། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཛིག་པ་རོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་འཛིག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོའི་
རྒྱལ་ས་རང་ཉིད་འཛིག་པར་རི་ལྟར་སྦྱེ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཅེས་བྱ་བ་
དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཉིད་འཛིག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གནས་པའི་དུས་ཉིད་འཛིག་པར་མི་བརྟོག་གི། དངོས་པོ་བཞིག་པ་ལ་
མི་རྟག་པར་བརྟོག་པས་དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་གསལ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་བྱམ་པ་
ཀྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། བྱམ་པ་རང་དུས་ན་མི་རྟག་པར་ཁས་
བླངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཅད་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྒོ་ཞན་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་འདིའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་
པ་དེ་རང་དུས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་སྤར་རང་དུས་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་།
 དེའི་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་
 མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གསུམ་སྟེ། ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྟོ་ཞན་པ་དང་། ཕྱིའི་
 འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། འདྲ་བ་གཞན་འབྲུང་གསུམ་ཆང་བའི་དུས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་ལ། འདྲ་བ་གཞན་འབྲུང་ལྟ་བུ་མ་ཆང་བའི་བུམ་པ་གྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་གྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟུམ་
 པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། གྱི་དུམ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ངེས་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་
 དང་བུམ་པ་བཞིག་པ་རྟོགས་པ་ལ་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་བུམ་པའི་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟུམ་པའི་ངེས་པ་བུམ་པ་གྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་སྐྱེ་དགོས་
 གྱི་བུམ་པ་རང་ཉིད་གནས་པའི་དུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་ཐ་མའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་བུམ་པའོ་སྟུམ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གསུམ་ག་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་
 རོ། །རྒྱ་མཆོན་ངེས་ན་བུམ་པ་བཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟོན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཐ་མ་ཉིད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་བུམ་པ་
 བཞིག་པ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟུམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོན་པ་རྣམས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་
 རྣམ་པར་འཛིག་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་དུས་སུ་མ་ངེས་པར་ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དུག་གི་
 རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དག་ཟ་བའི་དུས་སུ་འཆི་བའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་ངེས་ཀྱང་། དུག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 ལུས་སྤྱིད་པ་དང་ཁ་རྒྱ་འཛིག་པ་སོགས་མཐོང་ནས་འཆི་བའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པའི་དུག་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་བུས་པ་དེ་ལ་འཛིག་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གཞིགས་པར་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་ན་བྱས་པའི་འཛིག་
པ་བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བཟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་རྟགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཚོས་ཅན།
བྱས་པའི་འཛིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཛིག་པ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་
རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲུལ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲུལ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱུའི་རྣམས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡང་སྐྱའི་རྣམས་པ་དང་།
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་བྱེད་ན་རྒྱུའི་བྱ་བ་
བཀག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར་ཡང་གི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་གི་སྐྱས་ནི་འཛིག་རྒྱས་
བཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཀག་པར་བསྟན་པའི་ཡང་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ལྟར་འཛིག་རྒྱ་ལ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་རྣམས་
པ་མེད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྒྱས་འཛིག་པ་དངོས་པོར་
གྱུར་པ་བྱེད་ན་དངོས་པོ་དང་རྣམས་གཅིག་བྱེད་དམ་རྣམས་གཞན་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
འཛིག་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རྣམས་གཞན་བྱེད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕན་བཀྲགས་སམ་མ་བཀྲགས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
དངོས་པོའི་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པར་ཐལ། དེས་ན་འཛིག་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་འདི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དེའི་དོན་གཞན་བཟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་འཛིག་པ་དངོས་པོའི་རྣམ་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཞིག་པ་དངོས་མེད་བསྐྱེད་ན་རི་ལྟར་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འགོག་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་པ་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱམ་པའི་བཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིག་ནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་འཛིག་རྒྱས་བཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་ན་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་དགག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཛིག་རྒྱས་དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིག་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་འདི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་འཛིག་པའི་དོན་གཞན་བཟོས་པར་བྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འཛིག་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྲར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྟོགས་སྒྲུབ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་སྒྲུབ་པས་གྲུབ་ཅེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་མདོན་གྱུར་གང་ལ་འཛིག་ཅིང་འགྱུར་བར་གྲུབ་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བཟོས་མེད་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། མདོན་གྱུར་དེ་ལས་གཞན་སྟོག་གྱུར་གྱི་

བྱས་པ་ལ་འདྲེན་པའི་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་གྱུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་འཛིན་པར་གྱུ་བ་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིན་ཅིང་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་སྟོག་གྱུར་གྱི་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་
གྱུར་གྱི་བྱས་པ་དང་། འཛིན་རྒྱ་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་འཛིན་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེས་མཆོན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཆོག་གི་
དོན་དང་། སྤྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་བྱུང་ཆེ་ལྟར་གྱུ་བ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་གྱུ་བ་ན་སྟོག་བྱུང་གྱུར་
གྱུ་བ་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་མོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་བྱུང་བ་ཆེ་ལྟར་གྱུ་བ་པའི་ཚུལ། དེ་
བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གཞན་དག་གྱུར་ཆོས་ཅན། རང་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྱུ་བ་པ་ཁོ་ནའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཚོད་གཞི་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐྱུ་བ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་བྱུང་ཆང་མས་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཆེ་འདྲ་ཡིན་པ་ཆེ་ལྟར་བའི་བཟོས་མེད་དང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆང་མ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་བྱུང་གྱུ་བ་ན་སྟོག་བྱུང་གྱུར་དེས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་ཡོད་པ་དེ་
ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གཅིག་
པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེ་
ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་པོར་ནས་ཆེ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་
གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱས་དངོས་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་གྱུ་བ་པ་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟགས་ཆོས་གཉིས་
སྟོན་གྱི་དཔེ་མ་གྱུ་བ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་བྱས་
པ་མཐོང་བའི་ཆང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་དེས་པ་ཡིན་ལ།

བྱས་དངོས་ཏྲགས་སུ་བྱས་ན་སྒྲིམ་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་དང་འགལ་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ཏྲགས་སུ་བྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཏྲགས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མ་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་ངེས་པའི་ཆ་གང་ལ་མི་སྒྲུབ་རྗེས་སུ་ཏྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 ཅི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བསྒྲུབ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཏྲག་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་
 བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོ་དང་ཏྲག་པ་འགལ་བར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲར་གྱི་ཚྭ་དུ་པ་དེ་ནི་
 དངོས་པོ་ཏྲག་པར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཏྲག་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་
 འགལ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྭ་དུ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ལ་མི་ཏྲག་པས་བྲུབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་
 པ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྒྲ་རོལ་རྩ་མི་ཏྲག་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་
 མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཚྭ་དུ་པའི་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཏྲག་པ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་བརྒྱུད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་བཟུང་བར་བཤད་
 པའི་དོན་ཡང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་
 རྒྱུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་
 ཆོས་ལྡན་དུ་གྲུབ་ན་ཚྭ་དུ་པའི་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དང་
 དངོས་པོ་གཞི་འགར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་ཏྲག་པ་དང་མི་
 ཏྲག་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་རུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པས་བྲུབ་པ་
 ངེས་པར་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་རོལ་རྩ་མི་ཏྲག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་ལ། ཚྭ་དུ་པའི་ལས་
 གཞན་པའི་བྱས་པ་དང་དངོས་པོར་མཐོང་བའི་གཞི་དེ་ལ་མི་ཏྲག་པས་བྲུབ་པར་སྟོན་པས་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་
 གྱི་དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་སྒྲ་ཡང་འདུས་པས་དེ་ཡང་སྒྲ་དེ་ཅིག་མར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཟུར་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་

རྟག་པར་ངེས་པ་ན་རི་བོང་གི་རྒྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ནས་ངེས་ལྟར་བརྗོད། རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲི་ཡང་དངོས་པོ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཚས་དང་
བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པས་སྒྱུན་མེད་དོ།

ཟག་བཅས་བྱད་པར་ཐར་པ་དང་།

བཅིངས་གྲོལ་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི།

སྒྲིས་བྱ་རྟག་པ་སྒྲི་བ་ནམས།

འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལེགས་པར་བཤད།

3. འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་མ་ལག་པ་ལ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་མ་ལག་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་གྲུར་གཏན་ཆོག་མ་ལག་གིས་གོ་བ་
འབྲས་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ།

རྟོག་གྲུར་གཏན་ཆོག་མ་ལག་གིས་གོ་བ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྤྲེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་ལས་
དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་མ་ལག་ཁོ་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་རྣམས་ནི་སྟོན་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷན་འདུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་
གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟགས་དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་དོན་གཞན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་མ་སྦྱེས་ན་དེ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་སྟོན་ལས་རག་
ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
འབྲུང་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་
པའི་གཏན་ཆོག་མ་ལག་ཡིན་ན་ལོ་ན་དུ་བ་དེ་ལྷན་ལ། དེའི་ཆོས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱ་འབྲས་བུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་
བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་བྱོད་དེའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་
པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་དེ་བྱོད་ཀྱི་རྟོན་དང་བྱོད་དེ་ལ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ནི་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཉིད་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོན་དང་རྒྱ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུ་
བ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཉིད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དང་རྒྱུ་འགལ་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་དུ་བའི་རྟེན་
ནི་དུས་མཉམ་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་མེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་
ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་མེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བའམ་དེའི་རྒྱུ་མེ་ནམས་ཀྱི་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་དོན་གཞན་
གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱུ་འབྲས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་ཁྱུ་དེ་ལས་
སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། མེ་ནི་གོ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་དུ་བ་
དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཆ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རྟེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དུ་བ་ཡང་རྣམས་ལ་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེ་ཡང་རྣམས་ལ་ཆ་མེད་པ་
ཡིན་པས་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་བསམ་པ་ནི་མེ་
དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་ལྷོག་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནུམས་ཀྱིས་དུ་བ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཆ་དུ་མ་
ཡོད་པ་ནུམས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་མི་སྐྱེད་པས་ཆ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའོ། །དཔེར་ན་ཅ་ཅུན་གྱི་མེས་ཅ་ཅུན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ཅ་ཅུན་གྱི་མེས་ཅ་ཅུན་གྱི་དུ་བའི་སྐྱེད་
ན་ཡོད་པའི་དུ་བའི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པས་དུ་བ་དེ་ཅ་ཅུན་གྱི་མེའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཅ་ཅུན་གྱི་མེ་དང་
གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཅ་ཅུན་གྱི་དུ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པས་མེ་དེ་ཅ་ཅུན་གྱི་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པ་དང་། བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཁྱུ་འཛིགས་དེ་མེད་
པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁྱུ་དེ་ལས་སྤྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་ན་ཁྱུ་དེ་ངེས་པར་
སྤྱོན་དུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་
ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྤྱར་བ་དང་། ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
ངེས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱུ་མེ་ལ་ནུམ་པར་གནས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་སྟོད་ཅིག་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་དེ་མེད་ན་དུ་བ་ལ་ཡོད་
པའི་ཆ་ཤས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞི་འགར་ཁྱུ་དེ་གོ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་གཞི་འགར་ཁྱུ་དེ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་

གི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ཙ་ཙ་ཚིག་ཡིན་མོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་
གང་དག་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རྒྱས་ནས་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་
བུའི་ཚོས་དེ་དག་ཁོ་ནས་རྒྱུའི་ཚོས་དེ་དག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་ཐལ་ཏེ། ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་དང་དུ་བ་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཅན་ན་གྱི་མེས་ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་
དུ་བ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་ན་ཅན་ན་གྱི་མེས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅན་ན་གྱི་མེས་ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་མེས་ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་བསྐྱེད་ན་མེ་དེ་ཅན་ན་གྱི་དུ་བའི་གོ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་ན་རྣམས་
ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱུང་པར་སྐྱེ་རིས་
ངེས་ནས་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་དུ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་
སྐྱི་རྣམས་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱི་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཟོད་པར་འདོད་
ན་ནི་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་སྤྲུལ་ལ་ཁ་ཅིག་། ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་
ཅན་ན་གྱི་མེ་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་བཟུན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཅན་ན་གྱི་མེ་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཅན་ན་གྱི་དུ་
བའི་སྐྱེ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་དུ་བ་དང་སྒྲན་ཅིག་པའི་ཅན་ན་གྱི་བྱི་ལས་ཅན་ན་ཡོད་པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ཅན་
ཞིག་དཔག་རྣམས་ཀྱང་ཅན་ན་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དཔག་མི་རྣམས་ཏེ། སོག་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དང་ཅན་ན་ཡུལ་ཉེ་བར་
ཆོགས་པ་ལས་དུ་བ་དང་སྒྲན་ཅིག་པའི་ཅན་ན་གྱི་བྱི་བྱུང་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་ཁ་དོག་དང་ཆོགས་པ་
གཅིག་པའི་ཅན་ན་གྱི་བྱི་ལས་ཅན་ན་གྱི་མེ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན་ཡང་ཅན་ན་གྱི་དུ་བས་ཅན་ན་གྱི་མེ་དཔོག་རྣམས་པའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དུ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་འབྱུར་བ་དང་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོག་པ་དུ་མ་
ཡོད་པས་དེའི་ཆེ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་དུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ཅན་རྟགས་སུ་བཟོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ལ། ཡང་དུ་བ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་དང་། དུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་དུ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱི་རྣམས་ཀྱང་

རྟགས་སྤྱ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ཆུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་རྟགས་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་མི་
འབྲུལ་བ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུ་བ་མེའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་
དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྟེས་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བས་གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་
མི་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་རིམ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། ཆུ་དང་ལྟན་པ་ལས་འདས་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་དེ་ལས་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེ་དུ་ལ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། དེ་
མེད་པའི་རྩྭ་དཔ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་དུ་
དགོས་དཔུང་པ་དང་། སྤང་ཅིག་དང་རྒྱན་གང་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་མེ་ལས་སྟེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་
དབང་པོའི་མདོན་སྟུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་མེ་སྟར་
མཐོང་ལ་དུ་བ་ཕྱིས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མདོན་སྟུམ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པས་ཆུ་
སྟོར་བཞིན་པའང་མདོན་སྟུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་འཛིན་པའི་མདོན་སྟུམ་དང་། དེའི་
ནང་གི་ཆུ་འཛིན་པའི་མདོན་སྟུམ་གཉིས་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤྱི་བྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཁང་པའི་སྟངས་ན་མི་འདྲག་པ་ཡང་མདོན་སྟུམ་གཅིག་གིས་མི་འབྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁང་སྟངས་ན་གནས་པ་ཁང་
པས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྲུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་
བཅོས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་གྲུབ་མཐའ་
བསྟན་པའི་ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་སྟོ་ཡི། རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱར་འཛིན་པའི་ལོག་
རྟོག་ལ་གཞོད་པའི་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟོན་རང་དགའ་བ་ན་མས་ཀྱིས་

མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་ལབས་ཀྱི་གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་དུ་
 འཕོ་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ལབས་ནམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ཤེས་ལ་
 དེ་མ་ཤེས་ན་ལམ་གོང་མ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་སོ་སྟམ་པ་དང་། ལམ་ལོག་མ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་སྐྱེས་སོ་སྟམ་
 དུ་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པས་དུས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
 བཤད་པའི་རྒྱ་ལབས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ནམས་དཔེར་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་
 བཅས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ལམ་གྱི་རྒྱ་ལབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཤེས་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 དག་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་པའི་རྟགས་སྟུ་སྟུབ་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཆེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ནམས་རྒྱུད་ལ་འདོར་བ་
 དང་། དང་པོར་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་པོ་གཉིས་ད་གཞོན་སྟུབ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་མི་ཡོང་བའི་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་ནམས་བརྟན་ཆགས་
 པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱ་ལབས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་སྦྱང་རུང་གི་གཞིར་
 མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱུང་གཅིག་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་
 དམིགས་པའི་རྒྱ་ལབས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བྱུང་གཅིག་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་
 དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་གསུམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། དུ་བ་མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པ་ལ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གཞོད་ཅིང་། དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་དུ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པས་ཆོད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དུ་བ་དེ་
 དངོས་པོ་ངེས་འགའ་བར་གྲུབ་པས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བཞུགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་པ་ཁེགས་ལ་ཆོད་མ་
 བྱུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དུ་བ་མེད་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་པར་གྲུབ་ཅིང་། མེས་དབེན་པའི་
 གཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོ་དང་བོང་བུའི་
 དཔེས་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡང་ཡུལ་འདའ་འབྱུང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་ལབས་སུ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་
 བཞུགས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་འཇམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེ་རྒྱུན་ལྟར་དུ་

གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དམིགས་པ་ལི་དུས་ན་མེའི་རིགས་འདྲ་ཆད་པས་དུ་བ་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་
 དམིགས་ཞེས་པ་ལི་སྤྱིའི་རིམ་པ་དོན་མེད་པ་ལི་ཕྱིར་དང་། དུ་བའི་རིགས་རྒྱུན་མེ་མ་དམིགས་པ་ལི་དག་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱིས་དུས་ན་མེད་ན་མེ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་ལི་སྤྱིའི་རིམ་པ་དོན་མེད་པ་ལི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེ་དཔེར་བྱས་ཏེ། བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ལི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེས་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བ་སྦྱབ་པ་ལི་ཚུལ་རྣམས་
 ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་སྟོག་པར་བྱེད་པ་
 ལ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མེ་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 ལས་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པ་ལི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལི་
 ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ལི་མངོན་སུམ་རྒྱུད་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐོག་མར་མེ་གང་
 དག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ལ་དེ་དམིགས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་
 དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་གཅིག་མེ་མ་ཆད་ན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མི་
 དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་ཕྱི་མ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆད་ན་ཡང་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་ནོ། །དུ་བ་དེ་ནི་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དེ་ཡང་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དུ་བ་ལ་ཆད་བར་ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བ་དང་ཏ་ལ་ལི་ཚུལ་དུ་ལན་ཅིག་སྟེ་བར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་འབྲས་བུར་འགྲུབ་སྟེ། ལན་ཅིག་ལས་
 སྟེ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལི་ཕྱིར། བྱབ་པར་བལ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཙུབ་སྟན་ལ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལས་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་
 པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དུ་བ་མེ་ལ་འབྲུལ་
 བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དུ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ལི་བྱད་ཤིང་གི་འབྲུར་བའི་རྒྱ་རྩོད་པའི་རེག་པ་ལི་བྱད་པར་

ནི་མེ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སྐལ་བ་དང་ཤིང་པན་ཚུན་བྱད་པས་ཅུང་ཟད་ནག་
པོར་སོང་བ་སོགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཡང་མེའི་བྱེད་པ་འདི་བྱད་པར་དང་ངོ་བོའི་བྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གར་ན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་རྒྱ་
མེ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེས་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་རྒྱ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་
འདི་ནི་གོང་དུ་འབྱུང་ཡང་ཐལ་བ་ལོག་མ་འཕངས་པ་འདི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་རྒྱ་
ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཐལ། གང་ཞིག་གང་མེད་པར་
འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལས་མ་སྟེས་ཀྱང་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་སྟེ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་ན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟེ་བོ་ལས་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་སྟོང་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་
བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟེ་བོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར། དར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟེ་
བོ་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྟོག་མེ་ལས་གཞན་ལོག་ཀྱང་མི་ལྟོག་ན་ལྟོག་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཁས་སྤངས་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་
ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཡེ་མེད་དང་། རྒྱ་མ་དེས་པ་འདི་རྒྱ་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་
སོགས་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་གྱི་དབང་གིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དངོས་པོ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་
སྤངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ཁས་སྤངས་གྱི་དབང་གིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་དགོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེ་འཕ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ།
ཁྱོད་བསྟེད་པ་འདི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལོག་པ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས་སྤངས། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྤྲ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། རང་གིས་དེའི་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་པ་འདི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་
པ་འདི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་འདོད་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་མེ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱང་

མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ལས་འབྱུང་བའི་དུ་བ་དེ་ཉིད་བརྒྱུ་བྱིན་
ཕྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་སྤངས་ན། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་
རིགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སོ་ན་
གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་
ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་མེ་མེད་བརྒྱུ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་དང་དངོས་རྒྱ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་དངོས་རྒྱ་རིགས་
འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བསྐྱོག་
ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། དངོས་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་ནི།
དངོས་རྒྱ་འི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་བ་དད་པས་དངོས་འབྲས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་བ་དད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྒྱ་འི་རྣམ་པ་ནི་
རྗེས་སྤྱོད་ལྟོག་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་དེས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་
འདྲ་མི་འདྲ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་དེས་པ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བ་མཐོང་བ་གང་ཞིག རྒྱ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་འབྱུང་བར་གྲུབ་པ་དང་། དུ་བ་བརྒྱུ་བྱིན་གྱི་
སྤྱི་བོ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་
དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མ་དེས་ན་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དུ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱར་མཛོན་སུམ་གྱིས་

མཐོང་བའི་མེད་ཅུམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་མེད་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཏྲ་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཏན་མེད་དམ་མ་
ངས་པའི་རྒྱ་མེད་ཡིན་ཀྱང་དུང་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཏྲ་ན་ཡང་གཞོད་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཞེས་པ་ལོ། དངོས་པོ་
རྒྱ་མེད་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་འདི་རྒྱ་འབྲས་ངས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྱུང་བ་ཡུལ་དང་དུས་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་ལ་འཕངས་
པའི་རང་རྒྱུད་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་སྟོན་ཆོས་ངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། འདོད་ན། ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཆོས་ཅན། དུས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྟོན་པ་འཕམ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོ་གང་དག་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་ཡུལ་དང་དུས་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་
ངས་འགའ་སྟེ་བར་གྲུབ་པའི་མཛོན་སྟུམ་ཆད་མས་གཞོད་ཅིང་། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། བྱལ་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་
སྟོན་སྟོན་སྟོན་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། བྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
ནམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་ངས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རིགས་པ་སྟོན་བ་སྟོན་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བའི་གཏན་ཆེགས་གཅིག་པོ་བཞོད་ནས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཏྲག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ན་མེ་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པས་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དུས་ཡིན་ལ། མེ་
ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལྟོག་ཅིང་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཡང་མེད་པས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་
དུས་ཡིན་པས་ཡ་གྲུལ་རྒྱ་མེད་བཀག་ནས་ཆོགས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གནད་ལོགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བ་ཏྲགས་སུ་བཞོད་ནས་དུས་ནམ་
ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་པའི་དུས་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། རྒྱ་མེད་པ་དང་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ལྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པ་ཏྲགས་
སུ་བཞོད་ནས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་ཀྱང་འཕེན་པར་མི་ལུས་སོ། །བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་འདི་

མཁས་པར་མ་ཤེས་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་འི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་
རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་ནི་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡང་
བརྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལ་ནམ་ཡང་རྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་རྒྱེན་བྱང་པར་ཅན་མ་ཆང་བ་མེད་
པས་སམ། དངོས་པོར་མེད་ནས་ཡིན། དང་པོ་རྟུར་ན་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱང་འབྱུང་
བ་ལ་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་ཡུལ་དང་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་སོགས་མེད་ཆང་བ་དེའི་ཆོ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་དུས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐལ་བ་དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟོས་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ཡོད་པ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་དག་ན་བྱང་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་དེ་གཉིས་མེད་པའི་
དུས་དག་ན་བྱང་འབྱུང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུམ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི་དུ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་
ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་དུ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་དུ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་ཅིག་ཤོས་མི་ལྡན་པ་དག་ཏུ་དུ་
བ་མི་ལྡན་པའི་རེས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེར་དུ་བ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་
རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་དུ་བ་འབྱུང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་འབྲ་བ་ཅན་དེ་འབྲའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པར་ཐལ། འབྱུང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་དེ་ཡང་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་
ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དག་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྟུར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་རྟུར་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་དེ་རྟུར་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟུམ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་
བ་དེར་རེས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ལ་མི་རྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བ་དེ་བས་ན། དུ་བ་འདི་ཚོས་
ཅན། མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་གང་ན་བྱོད་ལན་ཅིག་
འབྱུང་བ་མཐོང་ལ་མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་མ་ཚང་ན་བྱོད་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་
རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བཤམ། ཡུལ་དང་དུས་རེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་བཤམ།
མེས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་མེ་ལས་ལན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གྱི་
ནུས་དབྱེ་སོ་སོར་རེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུ་བ་མེས་སྟོང་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འབྲུང་པ་དང་། མེས་
སྟོང་པ་དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འབྲུང་པ་དང་། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་ཚོས་ཅན།
ཅི་ལྟར་གཞན་མེས་དབེན་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། མེའི་འབྲས་བུ་དེར་རེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། མེས་དབེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་བཤམ།
དུ་བ་ནི་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེ་ཡང་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་
དུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དེ་དུ་བ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དུ་བ་དེ་གཞན་མེས་དབེན་པ་ལས་
ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་མེས་དབེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་དུ་བ་མེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དེ། དུ་བ་སྤྲ་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དེའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་མེ་ཡིན་པ་དང་། མེ་མ་ཡིན་ན་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འབྲུང་པ་
དང་། རང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་
ཅན། མེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བཤམ། མེའི་སྟོང་དུ་བ་སྤྲ་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ནས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མི་འབྲུང་པར་བཤམ། འོན་ཏེ་དེ་

མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འདི་རང་བཞིན་མེ་
དེའི་ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མེ་མ་ཡིན་གཞན་ལས་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག་ཏུ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འབྲུལ་བ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་ཏུ་མས་འབྲས་བྱ་བུ་
མོང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེ་
བར་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཏྲགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་རྒྱུའི་བྱེད་པར་དོས་བཟུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་
ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པ། འོན་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་འབྲས་བྱ་གཅིག་ལ་སྟན་ཅིག་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྐྱེས་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མིག་
སོགས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་
རིགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་དང་བལ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་དང་བལ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཅིག་ཤུས་མིག་
ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འཇར་རྒྱུའི་ལྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་བྱི་མས་སྤྱིར་དགག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་རྒྱ་མས་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་སྤིད་པར་བསྟན་ལ། བྱི་མས་དེ་འདྲའི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་ལྡན་པའི་
རྒྱ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བྱེད་ཁ་ཡར་བ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་མིག་
ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་
ཏྲགས་ལས་རྒྱུན་དང་བལ་བའི་རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་

རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་ཡིན་ན་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་
 འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པའི་ནང་གི་སྟོན་ཅིག་གྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དང་སྐྱེད་
 མི་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་གངས་མེད་པར་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ངོ་བོ་
 སྐར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཨྱུ་ལའི་ས་བོན་དང་བ་ལང་གི་སྡེ་བ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཨྱུ་ལ་མཚུངས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་བས་
 རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཨྱུ་ལའི་ས་བོན་དང་
 རིགས་མི་མཐུན་པ་བ་ལང་གི་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་རྟོག་ཨྱུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཨྱུ་
 ལ་ཞེས་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཨྱུ་ལ་རང་གི་ས་བོན་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཅན་ལས་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་
 འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱ་ཤིང་རང་གི་ས་བོན་
 ལས་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཤིང་དང་སྟོང་བུ་བཅུགས་པ་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་སྐར་མ་ལས་རྒྱ་ཤིང་གི་
 འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 བུ་གཉིས་ནི་འཛིན་རྟེན་ན་གསལ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ།
 སྟོང་བུ་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱུང་ཤིང་སྟོང་པ་དང་སྟོང་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཤིང་ལྟན་པགས་སྐྱ་བ་དང་སྟོང་
 བུ་སྐར་བར་འཛིན་རྟེན་ན་མཐོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འདྲ་
 མི་འདྲས་དཔག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲས་དུས་རིང་པོས་བར་དུ་ཚོད་པའི་རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་
 འདྲ་མི་འདྲས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་ལ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བའི་དཔེ་དང་། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་
འབྲས་མི་འདྲ་བ་འབྲུང་བའི་དཔེ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱའི་རྩ་ས་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་རྣམས་
ལ་དངོས་རྒྱུ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུན་རྩིས་སུ་འབྲེལ་
ཞིང་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ཚུ་ཤིང་གཞུགས་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྟོང་བྱ་གཅིག་ལས་སྟེ་བ་རིགས་འདྲ་ཕྱ་ཕྱི་དག་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ནི་དངོས་འབྲས་དེའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཐ་
དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུ་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་
སྟོང་བྱ་ལས་སྟེ་བ་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གང་ལས་དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་འདྲ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལས་ནི་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་
པའི་གཞིར་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་འདྲ་བ་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟུ་བས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ན་དེས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་
སྐྱེད་པས་མཐར་མི་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ན་དངོས་
འབྲས་འདྲ་བ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བར་སྐབས་སུ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འདྲ་
མི་འདྲ་སྟོ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པའི་བརྒྱད་འབྲས་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་དངོས་རྒྱུ་
འདྲ་མི་འདྲ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་བ་རྒྱད་པ་དག་འདྲ་
མི་འདྲ་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྟེས་པའི་འབྲས་བྱ་དག་ཀྱང་རིས་འགའ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་མཐོང་སྟེ།
དཔེར་ན། ཅགས་དང་ལྷུ་མ་རར་སྟེས་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་ལ་
འབྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཅགས་དང་ལྷུ་མ་རར་སྟེས་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་
དེ་ཙམ་གྱིས་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྟེས་པའི་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྣམ་པ་འདྲ་བ་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་འདྲ་བར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཙས་མ་
དང་བཙས་མ་མ་ཡིན་པའི་མོར་བྱ་དང་མུ་ཏིག་དང་མུ་རུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་

རང་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་བཞག་ནས་ཏེ། ཟིང་ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་རྒྱ་
 བཞིན་ཏེ་མི་ཏོག་ཐ་དད་པས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་ནས་ཏེ་ཕྱོད་པོ་དང་ཅིག་ཤོས་སེར་པོ་སོགས་ཀྱི་མི་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤུར་བ་ཀ་
 བཞིན་ནོ། །གཅིག་རྒྱ་བཞིན་ཏེ་མི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བུ་ཅན་
 གྱི་ཀར་ཀོ་ཏ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་བཞིན་ཏེ་མི་འདྲ་བ་ལས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། ཅགས་དང་ཅིག་ཤོས་ལྷུ་མ་རར་སྦྱེས་
 པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་བཞིན་ཏེ་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུ་བ་
 དང་ཐུངས་པས་འབྲུ་བའི་ཨ་རུ་ར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཐ་དད་པ་
 ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ནི་དངོས་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དེ། དངོས་རྒྱ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་
 པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཀླང་པ་གཉིས་པས་རྒྱ་མེད་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུས་ལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེལ་བའི་གསུམ་པའི་དོན་བསྟུས་ཤིང་། ཀླང་པ་དང་པོས་དེས་ན་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
 རྟོག་དེས་པ་ལས། རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཆོས་ཅན། མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་པན་
 བྱད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་མེད་གང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་མེད་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེད་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་སོགས་
 ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དུ་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་དུ་ཆོད་མ་ཕྱགས་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་དུ། ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དུ་བྱས་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་
 ཡིན་ནོ། །

[3] བྱེད་པའི་ཙ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་བྱེད་པའི་ཙ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པའོ།

མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་རྟེན་གྱི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་ཅམ་དང་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་རྟེན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་ཕྱོག་བྱེད་པ་མིན་ཞིང་མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་ཅམ་ལས་རྗེས་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བར་ངེས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་དྲོག་གི་བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་འཁྲིལ།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་མེད་ག་དང་ལྟན་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མེད་དང་རྗེས་བྱེད་མེད་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། གོས་སེར་པོར་འབྱུང་བ་ལ་ཆོན་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་བྱོང་མི་རྟག་པའི་དོ་བོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱོང་ལས་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཅས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྟགས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱེད་པ་རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་ལས་སྦྱེས་པ་ལ་བདག་གཅིག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དོན་གཞན་ལས་སྦྱེས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་བདག་གཅིག་པར་མི་རུང་བའི་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བྱུང་པའི་བྱེད་པ་འདི་དག་བྱས་པ་ལ་འཛིག་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པ་

སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ལྟར་སྐབས་འདིར་བཤད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་
ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་རྒྱ་བ་དད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་བ་
དད་ལས་སྐྱེས་ན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཞར་ལ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་མི་འབད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་གྲུབ་དུས་ན་དེའི་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའམ། དེ་གཉིས་རྒྱ་སྐྱེ་བ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྟན་དང་། རྒྱ་མི་འབད་བ་ལས་སྐྱེས་པས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
འགྲུབ་པ་དང་། དེས་མི་འགྲུབ་ན་རིམ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཐ་དད་པའམ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པའི་དངོས་པོ་འམ་རྒྱ་བ་དད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་
བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་གནས་པ་ཡིན་གྱི།
རྒྱ་བ་དད་པས་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་བསྐབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཞར་བྱང་ཅམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགལ་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་
དུས་འགལ་བའི་ཆོས་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དེས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རིམ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དག་
དང་རྒྱ་བམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
འདི་དག་གིས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡང་བྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་
གནས་འཛིག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་ལ་མ་
ཡིན་ལ་རྣམས་གཅིག་ཅམ་ལ་ཐལ་བ་དེ་འཕངས་འདུག་སྟམ་དུ་འབྲུལ་ནས་བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་

པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་
 ན་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་རང་མཚན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཁྱོད་ལ་
 རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ལ་རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་གྱི་མཚན་གཞི་གཟུང་
 དུ་ཡོད་ན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན། གོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ཞིང་ཆོག་
 ཅོམ་ལ་འཆེལ་བ་ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་གྱི་
 མཚན་གཞི་འཛིན་མི་ལུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་གཞོད་ལེགས་པར་ཁུར་བ་ཡིན་
 ནོ། །རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་དང་རང་མཚན་འགལ་བར་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྤྱད་གང་གིས་ཀྱང་
 ཁས་མ་སྤངས་ཤིང་། ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་སྤྱོད་ཏུ་ཆ་མེད་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སྤྱུ་ལ་འཕེན་པ་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་གྱི་དགག་
 བྱ་ཆ་བཅས་ནི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་བུམ་པ་མིན་པའི་བུམ་པའི་ཆ་རྩ་བ་དང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་ཅན་མིན་པ་ལ་
 རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་གྱི་དོན་དུ་བཞག་མ་བཞག་དོན་སེམས་གཉིས་རི་ལྟར་བརྩུབ་པ་ལས་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །རྟོག་
 པས་བཏགས་པའི་སྟོག་པའི་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། ཞེས་པའི་རིགས་པ་
 ཁྱོད་ལྟར་ན་གང་ལ་འཕེན་པའི་སྟོགས་སྤྱི་མ་གོ་བས་འབེལ་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྩལ་
 ཕན་ཆ་མེད་ཅེས་སྦྱིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ཆོག་ལ་
 འཆེལ་བ་ཞེས་མ་སྦྱས་སམ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྤྱོད་པས་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་
 རྩལ་གྱི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཚུལ་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ལེགས་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རང་
 འབྲེལ་དུ་རིལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤྲུ་སྟོས་འབྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་
 དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྦྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
 པའི་ཐལ་བ་བརྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་གཅིག་ཅོམ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱེ་འཛིག་སོ་སོར་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སོ་སོ་

ལས་རྒྱས་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བུམ་སྒྲུལ་དང་བྱས་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་
 བྱལ་མཉམ་པའི་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་འཇིག་དང་གཅིག་པ་སོགས་དེ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་འཇིག་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་རྒྱས་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཐལ་བ་གཉིས་
 ཀ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འཕ་གྱི་སྐྱས་དེ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཅེས་མིང་ཅམ་ཐ་དད་པར་ཟད་པར་ཐལ། རྒྱས་
 ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་པ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་དང་དངོས་པོ་
 འགལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་ལ་ཙཱ་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཅིག་གྲུབ་
 དུས་ན་ཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྤྲི་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་
 བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མེ་དང་དུ་བ་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ས་བོན་སོགས་ནི་མུག་སོགས་ལ།

རྣམ་མཐོང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་བཟུ་བའི་ཡང་སྐལ་བ་དང་བལ་བར་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་སྤྲུལ་དང་། དེ་སྒྱུན་དཔྱད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་རྒྱ་
 མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱས་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མཚུངས་པ་
 མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གནས་མ་བྱ་པའི་སྤེལ་དང་། མདོ་སྤེལ་སྤྲུལ་བས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་བསམས་ནས་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་སྤེལ་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྒྱ་མི་འདྲ་
 བ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་དུས་ན་དེ་ཞེག་པ་མེད་པས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །རང་ལྷགས་ལ་ཞེག་པ་
 དང་འཇིག་པ་འགལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གང་དུ་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་
 དུ། དེ་ཉིད་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེག་འཇིག་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛོད་པ་ཡིན་ན་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བཞིན་
 དུ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་
 དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འབད་
 པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་དངོས་པོ་གྲུབ་དུས་ན་མ་གྲུབ་པར་དངོས་པོ་ལས་
 བྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མི་
 རྟག་པ་དངོས་པོ་ཞིག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བྱས་དངོས་དང་མི་རྟག་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་མང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ན་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་རྟེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི་སྟོན་གྱི་རིམ་བ་ཞེས་པ་རྟ་བུ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེར་བར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆེག་ཐ་དད་པའི་ཡང་བརྟེན་བྱའི་དོན་རྣམས་ཐ་དད་པ་དེས་པར་དགོས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བརྟེན་བྱའི་དོན་གཅིག་ཉིད་ཆེག་གི་སྐྱེར་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བས་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་གོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བརྟེན་
 པའི་ཆེ་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། སྐྱའི་མི་རྟག་ཅེས་བརྟེན་པའི་ཆེ་སྐྱ་དེ་ཆོས་སུ་བརྟེན་ཀྱང་དོན་སྐྱ་རྟག་པ་ལས་སྟོག་པ་
 གཅིག་གཅིག་བརྟེན་པ་བཞིན་ཅོ། །སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྟོང་བ་དང་། མི་སྟོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནི་ཆོད་མ་རྣམ་
 འབྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་མི་རྟག་པར་ཐ་
 ཉིད་བྱེད་པའི་དུས་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམས་གཅིག་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རྟར་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ན་བུམ་པ་འདིའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་

གྱིས་ཡིད་བསྐྱད་པའི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྒོ་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དངོས་པོ་རྟག་པར་
 འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཞིག་པ་ན་ཡང་བུམ་པ་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་རྟེ། མ་རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་ལ་ཡང་བསྟོས་པར་སྟོན་པ་ནི། སྒོ་ཞན་པ་འབབ་
 ཞིག་དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟེ། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་དུ་དམིགས་པས་རྟག་རྒྱ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསྐྱུས་ཤིང་བྱིད་པས་ཀྱང་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་
 ཕྱིར། ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྒོ་ཞན་པ་མེད་ན་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་བ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། ཡོད་པ་
 བར་མ་ཆད་མ་ཆང་ན་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་བ་ནི་དཔེར་ན། བར་ཆོད་པའི་སྟོག་སྒྲ་ཕྱི་བཞིན་ནོ། ཡོད་པ་བར་མ་
 ཆད་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་དུས་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་སྒྲ་མ་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བུམ་
 པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་བ་ལྟར་བུམ་པ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆེ་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་བའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་ཆེ་རིགས་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པས་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འམ་ཞེས་སྟོས་
 པ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་ལན་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། ཕྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་
 རྒྱ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེ་འམ། ཅོད་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གཞན་འདི་ཡོད་ཅེས་འབྲུལ་རྒྱ་སོ་སོས་ཅོད་
 པ་སོ་སོར་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། སྟོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དང་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ག་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱར་
 འམ་གྱི་སྐྱས་སྤྱད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་མ་ཆང་ན་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་བ་བུམ་པ་ཁྱོད་དུ་དུ་
 སོང་བ་བཞིན་ནོ། །འམ་གྱི་སྐྱ་ནམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་འབབ་ཞིག་རྒྱ་བསམས་ནས་འབྲུལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྟེ་འོ་ཞེས་ཤུགས་ལ་འོངས་པའི་དོན་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་མཐས་
 པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་པ་སོགས་མཐོང་བ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་དུ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་སྟེ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་མི་
 རྟག་པའོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་འདི་བུམ་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། བུམ་པའི་སྐད་

ཅིག་མ་ཐ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟེ་བའི་སྤར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་
 པའོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་འདི་མི་དམིགས་པས་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། བྱམ་པའི་རིགས་འདྲ་གནས་པའི་དྲུས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བྱམ་པ་མི་
 རྟག་པར་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་མི་འགལ་རྟེ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་དེའི་ཆོ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་དྲུ་ངེས་པའི་དྲུས་ཡིན་པས་
 འཇིག་རྟེན་པས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཀྱང་སྤར་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན། རྟག་པ་ལས་ལོགས་
 སུ་འབྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྱེད་རྣམས་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་པ་ཉིད་སྟོང་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྟོང་
 ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྟོང་དང་རྫས་གཅིག་པ་དེ་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ལས་དྲུས་ཕྱིས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་འབྱེད་པ་དེ་ལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་རྣམས་པར་ཐལ།
 མི་རྟག་པ་དང་རྫས་གཞན་དེ་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་སྟོང་དང་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་
 པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་
 འབྱེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྷན་
 པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འཇིག་ན་ནི་དངོས་པོ་
 ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྷན་ཡང་རྟག་པ་དང་སྟོང་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་མི་
 འཐད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། གྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་གཞན་བྱུང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་གཞན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་དོན་
 གཞན་ལས་འབྱུང་ན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་

ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མོ་མོར་དགག་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་རྩིས་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་རྩིས་སུ་དཔག་པ་མི་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཚ་བ་དང་འབྲེལ་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྤར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་བུ་མ་དེས་པའི་སྤར་མ་ཁྱེ་བྱུང་བ་ལ་ལས་དེས་ཏེ་མི་དེས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཅི་ལྟར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཕྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ་མི་རྟག་པ་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་བྱུང་བ་མ་དེས་པ་ཉིད་སུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིས་སྟེན་གཞན་གྱི་ཕན་པ་ལ་བསྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ན་སྐབས་དོན་གྲུབ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་རང་གྲུབ་པ་དེ་ཅམ་གྱི་རང་ཆས་སུ་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་བྱུང་གི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱས་པ་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་བྱས་པ་དེ་ལ་རྟག་པ་ལས་འབྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་ནུས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་དང་མི་ནུན་པའི་ཐལ་བ་སྤར་མ་ཡི་སྟོན་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་འམ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བྱས་པ་ལས་དངོས་པོ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་རྟག་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱས་དངོས་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་ལྟུང་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྒྲི
མ་དང་། དེ་སྟན་དཔྱད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་རི་
ལྟར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་དཔག་ཅུས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་
མཐོང་ལ་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ལས་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་ལྟོག་
པ་གྲུབ་པ་དེས་ན་གཏན་ཆོགས་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོག་བྱུང་ལྟུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟོས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་རྟོས་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལྟག་ལྟན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
དེས་ན་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟག་ལྟན་གྱི་དཔེ་དང་། ལྟག་ལྟན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་
འབྱུལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འབྱུལ་བ་མིན་པ་ཅན་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་པའི་འབྲས་དང་ཕྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱ་
བའི་འབྲས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཕྱ་བ་གཅིག་གི་
ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་པར་མཐོང་ཡང་དེ་དང་ཕྱ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་བྱད་
པར་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཆོས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྱུལ་བ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱད་པར་ཅན་འགོད་ན་མི་འབྱུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་ཆོས་པ་ཐོས་པ་འདི་ཆོས་པའི་
རྒྱུ་འདི་འབྲས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་འདི་དང་ཆོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ལྟག་མ་འདི་རྣམས་
ཆོས་སེ་ཞེས་བྱ་བ་དཔོག་རིགས་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཕྱ་བ་གཅིག་
གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱད་པར་མེད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་
ལྟར་སྒྲུབ་དུ་ཐལ། རྟགས་དེ་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་འབྱུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲིབ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ལྷག་མ་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་མིང་གི་དོན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གང་ཞིག་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པ་རབ་རུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ནི་ལྷག་
 ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོག་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 རྟགས་དེ་ལྷག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེའི་ལྷག་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲ་བའི་སྟེན་གྱི་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྷན་དུ་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་དག་སྒྲ་བ་དེ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བཅོང་དེ། རྟགས་དེ་ནི་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 མཐོང་ཡང་ལྷག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་ལས་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག །མ་དེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ལྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ན། ལྱབ་པ་མེད་དེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་ལྷན་ལ་ཡང་
 དེས་པ་མེད་དེ། འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་སྤོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ལྱབ་པ་མེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཆོད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་ནི། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་དེས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་ལྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་
 བསྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་ཅི་ལྟར་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་
 དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་མེད་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པས་གཞན་རྟགས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་བྱའི་གྲུབ་ཐུབ་པར་འདོད་པས་ནི།
རྟགས་ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་གྲང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱའི་འབྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དང་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དེ་ཡིས་གཏན་
ཆེགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྣམས་ལ་འང་དེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་སྤྱོད་དོན་འགལ་བ་དང་འབྲུལ་པ་ཅན་མ་དེས་པ་རྣམས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེས་པ་སྤོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དང་
ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པ་རྟ་བུ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་རྟ་རྣམས་པོ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་
གསུམ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེས་པ་སྤོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚོན་ན་བྱས་པ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་
མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་
པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་རྟ་བུའོ། །ཅ་བའི་ཆེག་རུ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་
སྤར་དངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཆེག་རུ་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་འབྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲན་པར་འགྱུར་ནོ། །འདི་དག་གི་
དོན་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་དེས་པ་སྤོས་དུ་བཏང་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་སྤོག་གི་བྱའི་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་ཉིད་
གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྱོད་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཆེག་སྐབས་འདིར་དྲངས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྤོས་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སྤོག་པ་དེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་སྤྱོད་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བྱའི་པ་དེས་པ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་

ཏེ། རོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ཆད་མ་གུན་ལས་བརྟུས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 མོ། ཞེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པ་དང་ཕྱི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀས་ངེས་པ་དགོས་པའི་དོན་དང་།
 རབ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མས་ངེས་པའི་དོན་མོ། སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་
 མོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྗེས་
 འགྲོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་བསམ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ངེས་པས་
 བྱི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བསམ་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་
 པ་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དག་སེལ་བའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་རྟོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་དང་།
 རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་།
 སོ་སོའི་དོན་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་སུ་མའི་བསམ་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། གཞོད་
 པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་མོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཕྱི་སྟོན་གྱིས་
 རྟོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་ཆོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་མེད་པར་ངེས་པ་དགོས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་
 དག་ལ་རྟགས་ཡོད་ན་ཕྱི་སྟོན་གྱིས་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་སྟོན་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྲུབ་ན་རྟོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་
 པར་ཆད་མས་མཐོང་བ་མི་དགོས་ཀྱི། གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པར་ཆད་མས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་

རྟོ། རོ་ན་སྤར་ཕྱོག་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པ་འཛོམས་པ་འགོག་པ་འཛོམས་སུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ངེས་པ་འོ་ན་ཅན་དུ་ཁས་
 བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་
 བྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ཉུ་ན་ཡང་ཕྱོག་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱོག་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པ་
 ལོགས་སུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པས་ཁས་བླངས་ཀྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་སོ་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་རྟེན་སྤང་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྟེན་སྤང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 རས་གཞོད་པ་བརྗོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཡིན་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ན། མ་ངེས་པ་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པས་རྟེན་སྤང་དུ་ཐལ་བའོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྟེན་མི་རུང་གི་དོན་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཁས་བླང་
 དགོས་པས་མི་རྟེན་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་གོ། གསུམ་པ་
 ཅི། ཏྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པར་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ལ། འབྲེལ་བ་ཆད་མའི་ཡུལ་
 དུ་སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་ན་སྒྲུབ་དག་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པས་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་
 དོན་ཕྱོག་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྒྲོན་ན་དོན་གཞན་
 གང་བརྗོད་ཀྱང་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོག་བྱེད་གོ་བའི་རུས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་དུག་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷག་ལྷན་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་བ་
 མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཕྱོག་པ་ཅན་སྒྲོག་ལྷན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཕྱོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
 རྟེན་སྤང་དུ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲུ་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀ་གཙོད་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་
 ཐལ་བ་དང་། རྟེན་མི་རུང་གི་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཐལ་བ་དངོས་དང་། དགོས་པ་གཞན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་རེ་
 ཤིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་ཏྲགས་
 ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་སྒྲོས་དགོས་པར་

བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་དེས་པ་མེད་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བ་ལེ་བྱིར། ལུང་འདི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཅམ་དང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱུང་བ་དེ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་
 ཆེད་དུ་སྐྱབ་དག་གཉིས་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །འདི་དག་ལ་མཁས་པ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་
 གིས། རང་སྡེ་ལ་ལུང་གི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་འཕྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་སྟོབས་འཕགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །མདོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་འཕྲུགས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་དེས་པ་རྣལ་མ་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
 སྐྱབ་དག་སྒྲོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་ལྟོག་བྱུང་བ་ལེ་རིགས་པ་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཡོད་
 ན་བརྗོད་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་མ་མཐོང་བ་ཅམ་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་
 འབད། མ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འབད། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་མེད་དེས་སྐྱབ་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འབད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་དེས་ཀྱང་རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཅམ་སྐྱབ་དག་གི་བརྟན་བྱུར་བྱུར་པའི་ལྟོག་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན་
 མི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་དེས་པར་སྒྲོས་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཅམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། བྱི་ཆོལ་སྤར་རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འབྲུལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བརྗོད་
 པས་བྱི་ཆོལ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བའི་འབྲུལ་བ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་ལྟོག་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱི་ཆོལ་དེ་ལ་སྤར་དེ་སྤར་མཐོང་བའི་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་རང་ཚུལ་གསུམ་སྤར་ཆད་མས་མཐོང་
 བ་བརྗོད་པ་དྲན་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་སྒྲོས་དགོས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྤར་ཆད་མས་མཐོང་བ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་དྲན་པ་ལི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་བརྟེན་པར་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྤར་ཆད་མས་མཐོང་བ་ད་ལྟ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤར་མཐོང་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་བྱུང་བར་དོགས་པ་དེའི་ཆོ། མ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་པས་དོགས་པ་དེ་སྒྲིག་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་སྒྲིག་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དག་བརྟེན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞེ་ག་དེ་མེད་ན་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་ཉིད་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་གཞན་གྱི་ཆེ་ག་གིས་སྒྲིག་པའི་སྐབས་མི་སྤིང་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་བརྟེན་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མེད་ངེས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ན་སྐྱབ་དག་བརྟེན་པས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱབ་དག་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མི་བརྟེན་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཅམ་ཁོ་ན། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གྱིས་རྟགས་མི་དམིགས་པ་ཅམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པས་རྟགས་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གྱི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་གཅིག་མི་དམིགས་པས་ནི་གཞན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཏྲ་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་དེས་རྟགས་མེད་པ་སྐྱབ་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྟགས་རང་ཉིད་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ཡོད་ན་སྒྲུང་རྟུང་གི་སྒྲུང་བ་མ་མཐོང་ན་ནི། དེ་མེད་པར་སྐྱབ་རིགས་ཀྱི་ཡོད་ན་སྒྲུང་རྟུང་དེ་
མེད་ན་ནི་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་མེད་གེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་
མི་རྟུང་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྒྲུང་རྟུང་གི་གཞི་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྒྲུང་རྟུང་
གི་རྟག་པ་ལ་ལར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་རྟུར་གྱུར་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱབ་པ་མི་
འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་དེ་དག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོལ་བའི་ཆོག་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་
རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཚོལ་བའི་ཆོག་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་དོ་
ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཕྱོག་བྱབ་འགྲུབ་པ་དེ་རྟུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟུར་ན་ཚོལ་བའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ཕྱོག་པར་འདོད་
པའི་ཚོལ་བ་དེས་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འདི་ཕྱོག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
བའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོག་བྱབ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བཤད་ཟེན་དུན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐྱབ་
དག་གིས་འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་
མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་
འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅི་རྟུར་ཆོས་
མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐྱབ་དག་གིས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ།
དེའི་ཆེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོག་བྱབ་འགྲུབ་པ་
འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་
ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་
ཁྱིས་ལྟོག་བྱུང་བ་ལྟུང་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་
པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་
བཞེད་ན་ཅི་ལྟར་ལོག་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་ལྟག་ལྟན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་
དཔོན་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྟག་ལྟན་གྱི་སྒྱུར་བ་དཔེར་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་
ཐལ་བ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་འདི་ལས་སྟེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟག་མ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཅན། སྟོན་པའམ་རྩ་སྒྱུར་པོ་འདི་བློ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒར་རྩོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དེ་དང་གཟུགས་སྒྲུག་པོར་བྱུང་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གཅིག་ལ་སྟེས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཤིང་ཐོག་
སྟོན་ཞིང་སྒྱུར་བ་སྒར་རྩོས་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟག་ལྟན་གྱི་གཏན་ཆེགས་འདི་ལ་
ཡང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་རི་ལྟར་ལྟོག་
པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
ཐལ། ཤིང་ཐོག་སྒར་རྩོས་པ་ལས་གཞན་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་སུ་བྱས་ན་སྟེ་ཚྱོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྒར་
རྩོས་པ་དེ་ནི་རྩ་སྒྱུར་བར་མཐོང་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་ནས་རྩ་སྒྱུར་མི་ཐེ་སྒྱུར་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ན་
རྟགས་དེ་རྩ་སྒྱུར་བ་ལ་མཐོང་ཡང་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚྱོད་གཞི་སུན་འབྱེན་དུ་འཕེན་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་མུ་ཙོར་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་གཞི་བསྐྱུབ་
བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་ཐེ་ཆོས་ཟ་ན་ནི་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་བསལ་དང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་བསལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སུན་
རྩོ་འཕེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཚྱོད་གཞི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་ཐེ་ཆོས་མི་ཟ་བར་གྲུབ་བསལ་གང་རུང་ཞུགས་པ་
ཡིན་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱུབས་པའི་སྟོན་ནམ་པ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་
འགོད་པར་རིགས་པས་ཚྱོད་གཞི་སུན་འབྱེན་དུ་འཕེན་པ་ནི་བཟོ་རྒྱས་པོངས་པར་གདོན་མི་བལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་ལྟེ་ལ་
 སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་དྲུག་ཆང་དགོས་ལ་རྟགས་འདི་ལ་སྟོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་དང་
 ལྟོག་པ་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་ལྟ་ཆང་ཡང་
 དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་མེད་པ་མ་ཆང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྟོག་ཁྲབ་དང་
 མི་མཆུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་
 པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟགས་འདི་ལ་
 གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་མ་ཆང་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་སུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཐོག་ལྟག་མ་འདི་ནས་གཅིག་ཅམ་སྤངས་ནས་ཐོས་ན་
 རོ་སྒྱུར་པོ་དང་མི་ལྟན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་སྲིད་པས་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པ་དེ་ཏྲ་བྱར་དོགས་པས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཏྲ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་
 པ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་ན་
 དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཞུགས་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་འགོད་པ་
 ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རིགས་པ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་ཞུགས་པར་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པས་
 འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པར་དོགས་པ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་
 པར་དོགས་པ་ཡང་ལྟོག་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་པར་ཐལ། ལྟོག་ཁྲབ་དེ་ཏྲ་
 བུའི་ངོ་བོ་ནི་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོག་པ་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་
ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པས་སྤང་རུང་གི་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
དེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཚུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་
བྱུང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། མདོ་མཛད་པས་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་
པའི་སྟོག་ལྟན་ཡང་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྦྱས་པའི་སྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་སྟོག་
བྱུང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ཐལ་བ་དེ་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན།
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་སྤར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་
དམིགས་ཕྱག་པའི་དགག་པ་འདིར་མཛད་ལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཅན་མཉམ་བྱའི་སྐབས་སུ་
ཡང་འགོག་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ལས་
ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་ཏོ། །ངེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་སྦྱབ་
པའི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་སྟོ་
ངོར་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དང་ཐལ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། རང་སྡེ་ལ་གཏན་ཚིགས་
དེ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་རྟགས་དེའི་སྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ཟེ། གསོན་པོའི་ལུས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་མིན་
ན་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེ། །སོགས་པས་ནི། སྟོ་དང་མིག་
འབྱེད་འཇུག་སོགས་སྤྱད་དོ། །དོན་ནི། གསོན་ལུས་ཚོས་ཅན། སྟོག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་བུམ་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་བདག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སློག་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ་སློག་ལ་
སོགས་པ་མེད་པས་བྱུང་པའི་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ། སློག་ལྟན་དེ་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་འདྲོད་ན། སློག་ལྟན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཕྱོགས་ཚས་གྲུབ་བྱུང་བྱེད་སློག་མེད་དེ་ལོག་ན་བྱུང་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་ཡང་ལྟོག་པའི་བྱུང་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྟོག་བྱུང་ཁས་སྤངས་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་
ལ་བདག་ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་སློག་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པའི་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
བདག་མེད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་ལ་བདག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
བུམ་སོགས་ལ་བདག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་
གྱིས་བརྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལོག་ཏུ་བདག་བསྐལ་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲིར་བདག་བརྟར་མི་རུང་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་བདག་ཏུ་
འདྲོད་ཅིང་ཐོག་མར་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདྲོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་
མཐའ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཆ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས་དེ་ཡོད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་ལ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བརྟར་མི་རུང་
བ་ཡིན་གྱི། སྱིར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་བསྐལ་དོན་དུ་འདྲོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་
ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པར་
འགྲུབ་རྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
པའི་ཚིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཞན་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་
སྤངས་གྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྤངས་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་སྟོབས་གྱིས་རྗེས་སུ་

དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རྟོན་གྱི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་
མེད་པ་དག་རྣམས་པར་བྱེ་ཞིང་བཞག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་དང་བྱམས་སོགས་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་རིགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་
བྱུང་བྱུང་པར་འདོད་ན། གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཞི་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་བ་
དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟོན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོའི་ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཅ་བ་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོན་པ་དང་ཕྱོགས་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
དང་། གཞི་ཆོས་ཙན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཙན་དགའི་ནང་གི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་རྟོན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་
རུང་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། ལྟོག་ཡུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་
པ་བཞི་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་
སྣང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཙན་དགའི་ནང་གི་གཏན་ཆོགས་བཞི་དཔེ་དོན་
དུ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བ་བྱས་ནས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་
ཐལ། རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དཔེ་དོན་དུ་ཅི་རིགས་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སྐྱར་རོ།

འདི་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནི་ཚད་མ་མདོའི་
ཕྱོགས་ཆོས་ཙན་དགའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར།

ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་།

རྣམས་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་།

རྣམས་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་།

ཡོད་མེད་ནམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ་འཐད་ལྟར་དུ་ཡང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ལ་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་
སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དཔེ་དོན་དུ་རི་རྩུབ་རིགས་པར་སྐྱར་བའི་དོན་ཏེ།
དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ལ་བཞི་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྐྱར་ཏེ། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་
དག་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆད་མ་མདོར་གསུངས་པ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་སྟོས་ཕྱི་སྟོས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་
འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་
སྟོས་ཕྱི་སྟོས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་རོ། སྟོགས་ཆོས་སྟོས་ཕྱི་སྟོས་གང་རུང་ལ་
མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
བཞིའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་སྟོས་ཕྱི་སྟོས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་
རོ། སྟོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་བྱུང་པ་མ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དཔེ་
དོན་དུ་སྐྱར་རོ། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་རྟགས་
ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེའི་ལྟོག་ཡུལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཕྱི་སྟོས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་ལྟོག་བྱུང་དང་དེའི་
ལྟགས་ཀྱིས་རྗེས་བྱུང་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྐྱར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་
འགྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྟོག་ཡུལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཕྱི་སྟོས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྟོག་གི་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་སྟོས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲི་ག་བྱེད་པ་ལྟ་མ་དག་གིས་བཞི་པ་འདི་
སྐབས་རྟགས་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་དོན་ཅི་ཡིན་དོ་མ་
ཤེས་པའི་བརྒྱུ་རྩལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་དགག་
རྟགས་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་སྐབས་རྟགས་ལ་མི་སྤྱིད་དོ་སྟམ་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐབས་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་

སྐྱབ་པ་ལི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་གིད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་བས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱའ་མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་
པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཅི་རིགས་པ་ལི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲ་བ་ཆོས་ཙན། དག་སྒྲ་བ་ལི་
སྐྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ལི་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་
ཁོ་ནར་ཟད་པ་ལི་ཕྱིར། བྱའ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆད་མས་དམིགས་ན་ཐེ་ཆོམ་དེ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོག་
པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་སྐྱར་བ་ཡང་ལྟོག་བྱའ་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་མི་བསྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟོག་
པ་ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་
སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྟོས་པ་ལི་དགོས་པ་ནི་
དཔེ་གང་ལ་འགྲིག་པ་དེ་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལི་དོན་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྟོག་
བྱའ་གྲུབ་པ་མ་བསྟོག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྟོག་བྱའ་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོས་མ་བསྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའ་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་བརྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་འཕམ་སྟན་
འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་འཕམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གི་ཆིག་དེ་དག་སྐྱར་བཤད་པ་ལི་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལི་རྟགས་དེ་
དག་ལྟོག་བྱའ་གྲུབ་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ལི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་དེ་དག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་
ཀྱང་ལྟོག་པ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ལི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བ་ལི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་སྐྱར་བས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ལི་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་བ་དང་།
དེ་ལི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་
དངོས་དང་། བྱའ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཙོད་པ་ལི་གཏན་ཆིགས་མ་ཡིན་པ་ལི་
རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱའ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་བྱུང་གྲུབ་མོད་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་གྲུན་ཆོགས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་
ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ནི་དགག་
བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་རྟོག་པ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤྱི་ལོ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེ་ལ་རྟག་མི་
རྟག་གཉིས་ཀ་གཙོད་པ་ལི་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་རི་རྟུང་ཡིན་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་
གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རྟག་མི་རྟག་གང་ལས་ཀྱང་སྟོག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་ལི་སྤྱིར་རོ།

414

བར་དེས་པ་ན་མཉན་བྱ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་
 དེས་པར་བྱས་ནས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེས་ཅུས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། མཉན་
 བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔེ་དགོས་པའི་དོན་མེད་དོ། །བྱུང་པ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་དེའི་རྗེས་
 སྐྱུ་སྐྱ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱས་པས་མཉན་བྱས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་དེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་ཡིན་
 མོ། །བྱུང་པ་དེས་པའི་སྤྲོ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པ་ཡིན་ན་ནི། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེས་ཅུས་པས་དེའི་ཚེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་དང་གོང་
 དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་
 མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྤྱ། མཉན་
 བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་ཅུས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་སྤྲོ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་
 དོན་འདི་ཡིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྤྲོ་བས་རིགས་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱངས་པའི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་
 བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་མཉན་བྱ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་རྟག་མི་རྟག་དེ་མེད་པར་རྟགས་
 པར་མི་བྱེད་དེ་བྱུང་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་གང་ཞིག་རྟག་མི་རྟག་གང་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིག་བྱུང་དེས་པ་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྲོ་མ་དང་། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་འགལ་དེས་པའི་
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་པན་ཚུན་གཞི་གང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་རྣམས་པར་གཅོད་པའི་
 དངོས་འགལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱུ་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་རྣམས་པར་བཅད་པས་གཞན་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཚོས་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞོད་པ་དངོས་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མཉན་བྱས་སྐྱུ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིག་བྱུང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཞན་ལ་
 ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་སྲིད་ན་དེ་དང་
 མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་
 མཚུངས་པ་རྣམས་སྟུན་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིས་ཚད་མ་གཅིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་
 ཡོད་ན་ཚད་མ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་བརྟན་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་
 གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་བརྟན་རྟོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་
 སྟུང་ཚད་མར་མི་རུང་ན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞག་མི་ཅུས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཆིན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་པས་དེའི་
 རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་ན། ལྟ་སྦྱོར་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་པར་བརྟན་གྱི་སྦྱོར་བྱ་སྟེ་
 བསངས་སྟུང་པོག་པ་དང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྟུང་པར་དཔོག་པའི་རྗེས་སྟུང་པག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དཀར་
 ་ཤམ་དུ་འཇལ་བའི་མངོན་སྟུང་དང་སྟུང་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་སྟུང་པག་པ་དང་འགལ་བ་མཐོང་བས་རྗེས་
 དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཇི་སྟོན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་
 མེད་ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ན། འགལ་བ་ལ་
 འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དཔེར་མི་བརྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སྟུང་
 དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མ་བརྟོག་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟོག་མི་རིགས་
 ཤིང་མ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་དཔེ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
 གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཡུལ་ནི་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པར་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྤང་གི་སྐབས་སུ་

བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཚད་མ་
མདོད། གལ་ཏེ་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་མི་སྤང་བ་དག་ལ་རེག་བྱ་བ་ཏང་
སྟོམས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཙམ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་རི་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་
པར་ཐལ། ཏྲགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
བྱེ་བྲག་པས་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྣམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས། དེ་
ཡང་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་འབྱུབ་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སྟོགས་གྱི་
སྤང་པོས་དགག་གཞི་སྤང་རུ་གི་སྤྲོད་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤང་རུ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགོག་པ་རིགས་སུ་ཆུག་
མོད། སྤང་མི་རུ་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་བྱིས་པས་དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་སློབ་
དཔོན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཏྲགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོགས་པ་འབྱུབ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འགལ་
བའོ། །འདིར་བྲངས་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་གྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོས་གྱི་ཆོག་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་དགག་པ་མཛད་པ་
ནི་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཙམ་། །མཐོང་བའི་རྣམ་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་
ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་སྤང་རུ་རུ་མི་རུ་གི་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྣམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་
གྱི་སྤང་རུ་རྒྱུད་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ཙམ་། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བཟོད་
པར་འབྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཀུན་ལས་བརྟམ་གྱི་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་པ་ལས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་ཏྲོགས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
གྱིས་མཛད་པའི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཀུན་ལས་བརྟམ་གྱི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྩད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད་གྱིར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་དེ་
དགག་བྱའི་ཆོས་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་སྤང་རུ་རུ་བ་ཙམ་དང་དགག་གཞི་ཡོད་ན་སྤང་རུ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་དེས་ནི་སྤང་རུ་རུ་མི་རུ་གི་ས་ལ་སྟོགས་པ་

སྤྱིར་བརྒྱུད་ནས་རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་སྤྲས་པ་འདི་ཕྱིར། ས་ཚུ་མེ་གསུམ་དེ་ལ་ཡང་རེག་བྱ་
 བྱང་སྟོམས་པ་དགག་མི་རྣམས་པར་ཐལ། ཤིང་བལ་དང་རྩོད་པ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སའི་རྩལ་རེ་ཡོད་ཀྱང་རེག་
 པ་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་བྱ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རེག་བྱ་
 བྱང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་དགག་བྱུར་རེགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱང་མི་རུང་གི་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་གྱི་བྱང་
 པར་འགའ་ཞིག་ལ་རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་ཡང་སྤྱིར་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རེགས་པའི་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་
 དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེར་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་མ་རེས་
 ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ན། ཞུགས་པས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་བར་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་སྤྲ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་དང་། རྩལ་དཔག་
 གིས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་འགའ་ཞིག་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་རྩལ་ཁ་ཅིག་ཅི་ཞིག་ལྟར་རོ་སྐྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་
 རོ་སྐྱུར་བ་ལས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྟགས་ཀྱིས་རོ་སྐྱུར་བ་དཔག་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དུལ་གཞན་ནོར་
 སྐྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་མངར་བར་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱང་བར་ཐལ། དཔེར་ན། སྤྱན་སྐྱུ་རུ་
 ར་ཁ་ཅིག་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལས་འོ་མས་བརྩས་པ་ལས་རོ་མངར་པོ་དང་རྩོས་ནས་ཞུ་བ་ན་གང་དོ་སོགས་བྱེད་
 རྣམས་པའི་རྣམས་པ་དང་ཞུ་བ་ན་མངར་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བྱང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཞིང་གཞན་ལས་
 མི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱིད་དང་དབྱར་གྱི་རྣམས་དང་སོ་ནམ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱང་པར་ལས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རོ་རྣམས་སོགས་མི་འདྲ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་དཔག་མི་རྣམས་པ་དང་། དཔག་པར་རྣམས་པའི་
 དོན་གྱི་བྱང་པར་དང་། དེ་ལ་གཞན་སྤེའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་རུ་རོ་སྐྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་རུ་ར་ཡིན་ན། རོ་སྐྱུར་བས་བྱང་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། མངར་སྐྱུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཐལ། རྒྱ་བྱང་པར་སྤྱིར་པ་རྣམས་
 ལ་རོ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་མི་འདྲ་བ་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏགས་དགོད་པ་དང་། བྱལ་པ་ལ་འབྱལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལྷན་པར་མེད་
 པར་མཚུངས་ན་ནི་འབྲས་བུ་འབྲ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་ལི་འཕེལ་འགྲིབ་རྒྱུ་ལི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་ད་ལྟར་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
 རྒྱེས་བུ་ལྷན་སྒྲོང་གི་འདུ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དང་རྒྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་བྱའི་
 རོན་སྟོན་མི་སྟོན་དང་ཆོག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྤྲོ་དཀའ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱེད་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་
 བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱེས་བུས་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲོ་དཀའ་བ་སོགས་དང་ལྷན་པས་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། སྤྲོ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་བྱེད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྒྱེས་བུ་དཀག་གིས་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པའི་སྤྲོ་བ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་
 པ་དང་། ཆོག་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱེད་པ་བ་ན་ཤེ། རྒྱེས་བུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོག་ཀྱན་སྒྲོང་གི་འདུ་
 བྱེད་ལས་སྤྱེ་བར་མཐོང་བས་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྒྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ན། རང་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཆོག་སྤྲོ་བར་མཐོང་བས་ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔག་ལྷན་པ་དང་། ཆོག་སྤྲོ་
 བའི་རྒྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྷན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་ལྷན་པས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀྱན་མཁུན་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་
 སྤྲོ་བ་དང་དབང་པོར་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆོས་མཐུན་པས་རྒྱེས་བུ་རྣམས་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱེས་བུ་དཀག་
 བྱི་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དུ་བསྟེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱེས་བུ་ཅམ་དུ་མཚུངས་
 ཀྱང་བཟོ་མཁས་མི་མཁས་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཆགས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་ཆགས་བྲལ་དུ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གཞོད་པ་དང་། མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་མི་གཞོད་

པལོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་བཀག་ནས་མི་སྲིད་པར་རྗེས་སྲུང་པག་མི་རྣམས་ཏེ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་
 རྗེས་སྲུང་པག་པ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་ཅན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་ནི་གཞོད་པར་བྱ་བ་
 དང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བྲལ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་འབྲས་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་འབྲུལ་
 བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་དེ་རྟ་བུ་དག་ནི་
 མེད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤང་བར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བཟླར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བཟུ་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་གི་བྱུང་པར་བཟླར་
 མི་རུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པལོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཡོད་ཀྱང་བཟླར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་
 རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ཡང་བཟླར་མི་རུང་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་རྣམས་ནི་བྱུང་པར་བཟླར་མི་རུང་བ་དེ་
 རྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ཡོད་ན་བཟླར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟླར་མི་རུང་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་
 ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་ཐལ།
 རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་དང་། བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་
 མི་རུང་བ་མི་འཐད་པལོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་སྤང་དགའ་བ་གྲག་དགའ་རྣམས་པའི་བྱུང་
 པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བས་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། བྱུང་པར་དེ་དག་དང་
 ལྟན་པས་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་བྱུང་པར་རྣམས་ནི་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་གཞན་ལ་
 ཡང་བྱ་བར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། དེས་ན་ཆོག་དང་སྐྱེས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་མི་མཚུངས་པ་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལས་རྩས་གཞན་དེའི་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་དུ་མི་འབད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྒྲུབ་བས་སམ།
 སྒྲུབ་ཡང་མ་ངེས་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འབད་དེ། སྐྱེ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་
 སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཡང་མི་ངེས་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་འདྲ་བར་འཛིན་པས་འབྱུང་ལོ་ཞེ་ན། ཆོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་
 བྱས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་པར་བཤམ། བྱེད་གྱི་ཞེན་སྒྲུངས་དང་མཐུན་པར་
 ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རོ་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྒྲན་དུ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཡང་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་སྟེ།
 གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོག་དང་སྐྱེས་བུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་
 གྱི་བྱེད་པར་ཆད་མས་མཐོང་བས་ཆགས་སྒྲན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་བཟླར་མི་རུང་བའི་བྱེད་པར་དོན་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་གི་བྱེད་
 པར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་དང་རྩས་ཐ་དང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆོག་གི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་
 གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ནི་ཆོག་འགའ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་
 འདོད་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་གཏན་ཆོགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་བསྐྱབས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དགག་རྟགས་འབད་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་དང་།
ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་པ་གང་ལས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་མཐའ་དག་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་ལས་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་འབྱུང་པ་ལ་
གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བྱུང་
འབྲེལ་ལས་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་དོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་རང་
ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཆས་སུ་འཛིག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་པར་
འགྱུར་ཏེ། མ་མཐོང་ཅེས་ཀྱིས་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་པ་སྟོབ་དཔོན་མི་བཞེད་ཅིང་རིགས་པས་མི་འབད་པ་དེའི་ཕྱིར་འམ་
སྟོས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་སུ་ད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་དོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་ཤ་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལོག་པས་ཅིག་ཤོས་
ལྡོག་པར་བཤམ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་ཤིང་ཤ་པ་
ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཤིང་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་ཤ་པ་རྗེས་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ་མེད་པར་བཤམ། ཤིང་དེ་ནི་ཤ་པ་དེའི་རང་གི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་པ་
ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ལ་ནི་འབྲུལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེ་ལོག་པ་ཡིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྡོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོག་པ་ན་དུ་བ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལྡོག་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་ལྡོག་ན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་
བཤམ། མེ་ལོག་ན་བྱིད་ལྡོག་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་

འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དུ་བ་མི་ལྷོག་ན་བ་མེའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་གཉིས་གར་ཡང་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་ལྷོག་
ཁྱབ་འགྱུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་མི་རྟག་པ་ལོག་པས་ངེ་ལྟར་གཞན་བྱས་པ་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཐ་དད་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྷོག་པ་གྲུབ་ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། རྟ་མེད་
ན་ཕྱགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཕྱགས་མེད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་ལ་ལྷོག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཅིག་ཅིག་བྱས་པ་ཉེ་བའི་ཕྱིར།
ངེ་ལྟར་གཞན་མི་རྟག་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ན་མི་ལ་ཕྱགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཕྱགས་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་རྟ་ཡོད་
པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཅིག་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་
གྱིས་བསལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་མི་རུས་པའི་པ་
དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཆོས་དེའི་ངོ་བོའི་མཆན་ཉིད་དང་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་
འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་གཏན་ཆོག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེས་ནི་ཚོད་གཞི་
ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མེད་
དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གིས་དངོས་
སུ་རབ་རྟ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དཔེས་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པ། དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་མི་

མཐུན་དཔེ་སྟེ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་འདི་ལ་རྟགས་ཕྱོག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ཕྱི་
 ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེས་འབྲེལ་བ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྱོག་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ནི། མ་གྲུབ་སྦྱར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་སྟར་སྦྱབ་རྟགས་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ནི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྦྱབ་རྟགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་
 སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱབ་རྟགས་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེ་ཕྱི་ཕྱོག་བྲུབ་
 འགྲུབ་ཚུལ་རང་སྟེ་གཞན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབད་ལྟན་དུ། གཞི་
 ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟགས་དགག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ལ་སྤར་གཞོད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་སྐད་སྦྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། གཞུང་
 འདི་དག་བཀོད་པའི་སྐབས་དོན་ཅི་ཡིན་པ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྦྱབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པས་
 རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྲུབ་འགྲུབ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་
 མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་བྲུབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་
 འགྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་
 པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། དཔེ་བུམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་
 ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མའི་ངོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྟེང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་བསྟེང་
 པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན་དཔེས་ཚད་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དཔེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྲུབ་བྱ་བྱས་པ་དེ་ཡོད་

ཅམ་དང་འདིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་འདི་ལོར་
དཔེས་སྟོན་ཏེ། མེ་དེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་དེའི་རྩེས་སུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོན་གཞན་གྱི་
འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་དཔེས་རབ་རྟུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་དེ། དེ་རྟུར་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་
པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོ་ཕོར་རབ་རྟུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ན་ཡང་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོར་རབ་རྟུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་རྟུར་རང་གི་དོ་ཕོར་མི་རྟག་པ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པ་མི་འབད་པར་ཐལ།
འདི་རྟུར་མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོ་ཕོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེ་མེད་པར་
ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དེ་སྟོང་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ལྟོག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་
ལས་ལྟོག་པ་རབ་རྟུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟུར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ལས་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་
དང་། དོན་ལྟོག་གཉིས་བསྐྱབས་པ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གྲུབ་པ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་
དབྱེ་བའི་གངས་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེ་དང་བྱུང་བྱེད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིང་དག་མེད་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བ་དང་། ཤ་པ་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་
ཡང་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ལས་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་དགག་
རྟགས་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པ་ན་མེ་དང་ཐ་དད་མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་པ་དོན་
ལྟོག་རྒྱ་དགོས་ལ། དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ན། མེ་མེད་པའི་གཞི་འགར་དུ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་སྟོང་པས་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལྟོག་ལས་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱལོ། །གཞི་དེར་མེ་མེད་དང་། ཤིང་མེད་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་
འཇུག་པས་གཞུང་ལོག་མ་སྟོས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

གྱུ་དང་དོ་བོ་ལྡོག་ཉིད་གྱིས།
 དོན་ལྡོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས།
 མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ།
 དེ་ལ་འད་སྐྱེས་བྱ་མཐོང་མེད་ལ།
 སྒོག་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཤད་ལས།
 བརྟན་རུ་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བརྟན།

ཞེས་བཤད་དོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་གྱི་
 མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོས་ལ། འདིར་བརྟན་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་
 ཆད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་པས་སྒྲོས་པའི་སྒྱུ་མེད་པར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་དགག་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་གྱུ་འམ་རང་
 བཞིན་གཅིག་པའི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། གྱུ་དང་བྱུང་བའི་དེ་དག་
 ཁོ་ན་ལྡོག་པ་ན་རང་དང་འབྲེལ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བའི་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 དེ་ཏྲ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཅིག་ལོག་པས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་རྟགས་གཉིས་པོ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཏྲ་ལྟར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ལས་ཏྲ་ལྟར་བ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་
 སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བུམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་མ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་
 ཀ་སྐྱབ་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་ཡང་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་
 ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་སྤྱོད་ཆོས་འཇུག་པར་བྱས་ན་དགག་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་
 ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་

ཅིག །དགག་རྟགས་མིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བུམ་མེད་ཕྱོགས་ཚོས་འཇམ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པས་
 བུམ་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདོད་པ་དག་སྤྲུལ་མ་ནི། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་སྟོས་པ་ལ་ཙཱ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་རྟར་ན་ཡང་གཞི་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་དེས་ཟིན་མ་
 བརྟེན་ནས་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཕྱི་ཚོལ་དེ་སྐྱ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། བསམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཅོ། ར་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་བུམ་མེད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ཙམ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བུམ་མེད་སྐྱབ་པ་འདྲ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ལ་དགག་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སྟོས་པ་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་
 པའི་དགག་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་སྟེའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་པ་དེའི་
 གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། དགག་པའི་དོན་སྐྱབ་པས་དགག་རྟགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་
 རི་སྐབས་འདིར་ཚོས་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་སྐྱ་སྟེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་
 དེ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་གཞི་དེར་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཅོ། བུམ་མེད་ཐ་སྙད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱབ་པ་དང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱུང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པའི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་སྐྱབ་པ་དང་ཐ་
 སྙད་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་
 ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་འཐད་ལྡན་དུ། འབྲས་བུ་དང་
 ཁྱབ་བྱ་བརྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
 གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བརྟར་རུང་བ་ལ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་

སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་དང་ཤ་པ་ལྟ་བུ་གཞི་དེར་ཡོད་ན། ལྷ་དང་ལ་གཞི་དེར་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་ན།
ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེར་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་དང་
མི་རུང་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། དགག་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་
སྒྲ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དོན་སྟོན་
དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་འཤད་པ་ལྷ་དང་མཐར་གཏུགས་པའི་གངས་ངེས་
སོ། །དགག་རྟགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དུ་མར་འཤད་དུ་རུང་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་རྣམ་པ་
དུ་མར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོན་ལ་འགལ་བ་རྟོགས་ཤིང་
དམིགས་པ་རྟགས་སྒྲ་བཞོད་པའི་རྟགས་དུག་དང་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སྒྲ་
བཞོད་པ་བཞི་རྣམས་སྟོད་ལ་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་འཤད་ཟིན་ཏོ།

འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་དང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས།

འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚུལ།

དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

གསལ་ལ་མ་འདྲེས་གོ་སྤྱི་དག་གིས་འཤད།

གཉིས། ལེའུའི་མཚན།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་རྒྱ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྒྲ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །མདྲ་ལོ། །

དོན་ཚན་གསུམ་པ། རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས།

༄༅། །རྩེ་བཙུན་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། གཞུང་དངོས་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ།

གཅིག་གཞུང་དངོས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱབ་དག་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡན་ལག་སུན་འབྱེན་གྱི་དག་བཤད་པའོ།

༡ མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱབ་དག་

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་པ་སྟར་སྟངས་དང་། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

1 སྐྱབ་པ་ཡང་དག་

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།

(1) རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

[༡] གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་། བརྫོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རྟོག་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་དོར་སྐབས་དང་། མཐུན་པར་རྟོག་བ་ཡང་དག་གིས་གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བ་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཕྱི་རྟོག་གི་སྤྱོད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བས་རྒྱུའི་བྱེད་པར་དང་། དོན་སྟོས་པས་བརྫོད་བྱའི་བྱེད་པར་དང་།

རབ་གསལ་བྱེད་སྒྲིལ་པས་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཅད་བྱ་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་ཚོལ་བ་རང་གིས་མ་ངེས་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་དང་། དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཚོལ་བས་ངེས་ཀྱང་།
 ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དམ་བཅའི་བརྟུན་པ་དང་གཏན་ཆེགས་
 བརྟུན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རྟོན་བྱེད་ཅེས་མ་སྒྲིལ་པར་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་
 སྒྲིལ་པ་ནི། བྱེད་པ་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་
 ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲིལ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་
 ཀ་ཚོལ་བས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་རྟགས་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། བྱི་ཚོལ་གྱི་ངོར་སྟོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བརྟུན་པ་སྐྱབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྟོགས་ཆོས་སྤར་ངེས་ཟིན་མ་བརྟུན་པ་ལ་བྱེད་པ་འཕྲུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་བརྟུན་པ་དང་།
 བྱེད་པ་འཕྲུག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་བརྟུན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་བརྟུན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྤར་ཤེས་ཟིན་
 བརྟུན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་བརྟུན་པ་དང་། སྐྱབ་རག་དང་པོར་བཞོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་གཞི་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཡིན་
 ཡང་ཚུལ་གསུམ་ག་བྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་སྟོན་དུ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྐྱབ་རག་དེ་ཡང་བྱི་
 ཚོལ་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་རག་གཉིས་རྟགས་འགལ་བའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱར་དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་འགོད་ལ། བྱི་ཚོལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་ལ་ནི་
 གཉིས་ཀ་བརྟུན་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ནི་གསལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲིལ་པས་ཆོག་མོད། རབ་གསལ་མཐོང་དོན་ཞེས་
 སྒྲིལ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་གསལ་མཐོང་དོན་ཞེས་སྒྲིལ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
 རྟེན་སུ་དཔག་པ་ནི། རི་ལྟར་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟེན་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགོས་པར་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་གཞན་དོན་རྟེན་སུ་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཞོད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདོད་པས་ཞེས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོལ་བ་རབ་གསལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེད་འདོད་ཀྱི་ཁྱའི་བྱེད་

པར་བསྟན་ལ། དེ་མན་ཆད་གིས་བརྗོད་བྱ་དང་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པའི་བྱད་པར་བསྟན་རྟོ། །རྗེས་དཔག་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། ཚིག་རྗེས་དཔག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་
 དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་གོལ་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྟོན་གྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྗེས་དཔག་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲས་བསྟན་པ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ།

[2] མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་བཅད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གིས་མཐོང་དོན་སྟོན་པའི་དགོས་པ་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ལོ།

1) རང་གི་མཐོང་དོན་སྟོན་པའི་དགོས་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་མ་སྒྲུབ་བ་དང་། ཚུ་བ་དང་། དགོས་པ་བརྟུས་ཏེ་བརྟན་པར་གོ་བར་བྱལོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པས་ཚིག་མོད་རང་སྟོན་པ་དང་དོན་སྟོན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་གིས་མཐོང་ཞེས་རང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། དོན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚིག་ཙམ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བར་ལུང་ལས་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། དེ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྟོན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་སྒྲུལ་པ་ཙམ་རྟགས་སྒྲུབ་ཀོད་པ་ལས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་སྟོན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ལས་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་མིན་མོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་སྟོན་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ལྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལེགས་པར་སྒྲན་དབྱུང་བ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་ནེ། ཟེར་བ་ཡིན་མོ། དོན་གང་ཇི་ལྟར་ཟེར་ན་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་གྱི་སྟོང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཕྱི་ཚོལ་དེ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པས་ཚིག་གི་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་ཚོལ་

གཞན་གྱིས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པ་ལི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སློ་དང་
 བདེ་བ་དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་མེད་པ་བཅའ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་
 ཅམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལི་ཡིར། དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་ལྟ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བུལ། ཞེས་པ་ནི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལི་དོན་ནོ། །འདིར་གྲངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་འདིའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་ན། སེམས་པ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པས་དེ་ནི་བཅིངས་གྲོལ་ཀླུ་གྱི་གཞིར་གྱུར་
 པ་ལི་ཡིར། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་པས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་སྟོག་པ་གྲུབ་སྟམ་པ་དང་། སྤར་མེད་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྤར་ཡོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལི་འཇིག་པ་རང་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཙྏ་དག་ཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་
 པ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ལ། དེ་དང་བཅའ་པོ་ཡིན་པ་ལི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུང་ལས་བཞད་པས་སྟོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་བྱེད་ཆོས་
 སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་ལོ། །གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཉིད་སྤར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་
 ཅིང་ཉིད་བཞི་བཅའ་པོར་འདོད་ལ། སློ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཅའ་པོར་སྐྱབ་པ་ལི་གཏུན་ཆེགས་ཡིན་ནོ། །མགོན་པོ་
 ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་། འོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བས་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལི་མོག་རྟོག་
 དགག་པ་ལི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ལི་ཡིར། ཞེས་པ་ལི་གཏུན་ཆེགས་ལྟ་
 བུལ་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཅམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏུན་ཆེགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་བྱི་རོལ་རྩ་
 གྱུར་ཅིང་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འདི་དང་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །རང་གི་ཆོད་མས་མ་
 གྲུབ་བཞིན་དུ་བྱི་ཆོལ་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱ་ཡང་མེད་པས་
 རང་ཉིད་ཡང་དག་པ་ལི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ལི་བྱིན་ཅི་མོག་རྩ་
 ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་སྟོབས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
 བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་དང་མཚུངས་པ་སྤར་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཆོལ་བས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་

བྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་བྱིར། དེས་ཚོག་མོད་ཚོལ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 ཅི་ཞིག་དགོས། ཚོལ་བས་གོ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་ཚོལ་གྱི་སྒོ་དོར་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ན། དམུས་ལོང་
 གིས་ལག་རྟུ་མར་མེ་བཟུང་བ་ན་མིག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་འཆད་པ་པོས་གཞུང་
 ལུགས་རྣམ་དག་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་མ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་འཇུ། མི་ལྡན་ཡང་རུང་དེ་འདྲ་བའི་གང་
 ཟག་ལ་ཚད་མའམ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མོད་གྱི། དེ་ཙམ་ཞིག་འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་གྱི་འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱི་ཚོལ་རྟོག་ལྡན་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་གདུལ་བྱ་
 འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་གཞན་
 དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀར་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེས་པར་དགོས་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་རྟེན་བྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདུས་བྱས་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་སྟོང་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་
 པར་ཚད་པ་ལ་ནི། སྟོང་འདོགས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོགས་གྱིས་སྟོང་འདོགས་ལེགས་པར་གཙོད་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ། བྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚད་
 མ་དགོས་མོད། དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོལ་བས་སྐྱབ་དག་བཞོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེས་པ་ན། ཚོལ་བའི་ཚིག་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་
 དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཚོལ་བའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལས་སམ།
 འོན་ཏེ་ཚོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཚོལ་བའི་ཚིག་དེའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བསམས་ཤིང་གཞིགས་པ་ན་
 ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་འཇུ། འོན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན། དང་པོ་རྟེན་ན། ཚིག་
 རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་སོགས་མ་བརྟགས་པར་ཚིག་དོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་འཐད་པས། སྟོང་བདེ་སེམས་མེད་གྱི་གཞོད་བྱེད་བཞོད་པ་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་

ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བདེ་སེམས་པ་ཙན་ལ་སྦྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གང་དང་གང་བསྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་
བཀོད་པ་ལ་དགོས་ལུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་གང་དང་གང་རང་རང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྦྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མའི་
རྟགས་པ་སྦྱེད་ལུ་ན་ནམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་མཆུངས་པས་ཆོལ་བའི་དམ་བཅའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་བསྦྱེད་ལུ་པའི་ཕྱིར། སྦྱབ་
བྱེད་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་ན་ཡང་། སྦྱ་མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པར་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འོག་ནས་འདིས་ནི་ངས་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་ཆོལ་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ཆོལ་བའི་
རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི།
ཕྱི་ཆོལ་རྟོག་ལྡན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་བསྦྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཆོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མ་ལས་ངེས་པར་
སྦྱེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། ལུབ་ནམས་སྟིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་བཟུ་ཞིང་། །འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕྱག་གིས་མི་
སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་གྱི། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་མཛད། །ཅེས་བཤད་
པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལྟར་ན་ནི། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མ་ཆོལ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་
པས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བཤད་པའི་
ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྟོད་པར་བྱས་ནས་མཁས་པ་གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་པ་དག་གིས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བགོད་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་རང་རྒྱད་ལ་འདུག་མི་འདུག་
ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཡོད་ན་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཡི། རང་ཉིད་ཅི་ཡང་
མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་པོ་རེ་བྱས་ནས་གཞན་བསྐྱུ་བར་མི་བྱའོ། །སྟོན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལས་ལུག་རྩི་གདམས་
དག་ཐེབས་པ་སྤོའ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་སྦྱོབ་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་

བྱས་ལ་མཁས་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནས་། །རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་པའི་
 དགོས་པ་འདི་དག་ལ་དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་མ་རྟེན་པའི་རྟགས་སུ་གཞུང་འདི་དག་ལ་རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པ་
 དག་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པོ་དག་ལ་ནུས་གོལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྱ་མར་འཛིན་པ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །རེ་ཤིག་ལམ་ལ་ཚད་མའི་དེས་པ་བྲངས་པའི་སྟོན་སྟེར་བའི་རྟེན་མི་རྟུང་བའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དག་རི་རྟེན་འབྲིང་
 པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ལ་གཞོད་པའི་སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། རྟགས་རང་གི་དོ་བོ་
 དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་མི་གནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ན་གཞན་
 རོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་སྦྱིར་བཏུན་པ་དང་། རྟགས་འདིའི་ཚུལ་
 སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆིག་ཅམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
 མི་རུང་བ་དང་། ཆིག་གི་བྲང་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྟོབས་པོ་དེ་སྟེ་འཛིན་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་ཆིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྟོབས་པོ་སེམས་མེད་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་བྱེད་
 དུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་
 པའི་ཆེ་ལུང་གི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་མ་དག་པས། དེའི་ཆེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། ཁས་སྒྲངས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །བྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་སྟོབས་པོ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དམ་བཅའི་ཆིག་
 ཅམ་གྱིས་དམ་བཅའི་དོན་གྲུབ་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་པ་
 སྦྱིར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཆེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་སྤར་བཏུན་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་བཏུན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མ་བཏུན་ཡང་རིགས་པས་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དོན་

གྱིས་བསྟན་མོད་ཀྱི། གསལ་བར་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གི་བྱང་པར་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚྱོད་པ་འདིའི་བསམ་པ་ནི། ད་ལྟ་མང་པོ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་ནུམས་
ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བྲུང་བར་བྱ་ཡི་གྲུས་
ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་དོན་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱེད་པར་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཙམ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དམ་བཅའ་འཛིན་པ་དག་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བྱ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་
ལའད་ཟིན་ཅན་པར་བྱེད་པ་དང་། སློ་བདེ་སྦྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་
རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བྱ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དང་སྦྱོར་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་སྤར་ལུང་གི་ཆད་མ་བསམ་པར་དགག་པ་ལའད་
ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་འདི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱུ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་དམ་མེད་
གངས་ཅན་ལ་ངེས་པས། ཆད་མ་མེད་དེ། སློ་བདེ་སྦྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློ་བདེ་སྦྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ཕྱིན་ཅི་སོག་གི་ལུང་གཞན་ལས་རྟགས་འདིའི་
ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་འདི་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
ལ་མི་སྦྱུ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་དེས་གྲུབ་པ་སློ་བདེ་སྦྱེ་འཛིན་ཅན་པ་རོལ་སངས་
རྒྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྱུ་བ་ཡོད་པར་གངས་ཅན་གྱིས་
ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མི་སྦྱུ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མ་དགོས་
ཀྱི། ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་རུས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དོས་གཟུང་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལུང་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། ཆོག་གི་བྱེད་པར་ཚད་མ་
མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། སྐར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟག་པ་
འཇུག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལོན་གྱི་སྐར་ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་དག་པ་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་
ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་ཚེས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་གིས་ནི་སློ་བདེ་སྤྱི་འཛིག་ཅན་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱུར་ཡང་མི་བཟུང་སྟེ། དགོས་ཅུས་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་པ་ལོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་བརྟགས་
ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེས་བའི་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚེས་ཀྱི་སྐར་ལས་
སྤངས་གྱུར་དོར་བལོ། །དང་པོ་ནི། སློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འདི་སློ་བདེ་སྤྱི་འཛིག་
ཅན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སློ་བདེ་
སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་
བརྟན་པ་ནི། སྤྱི་འཛིག་ཅན་དེ་ལས་སློ་བདེ་སེམས་མེད་འགྲུབ་པར་རི་རྩར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་བཀག་པས་སློ་བདེ་
སེམས་པ་ཅན་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་བསམས་ནས་གྲངས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་
བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན་སློ་བདེ་སྤྱི་འཛིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཁེགས་པས་སློ་
བདེ་སེམས་མེད་གྱུར་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །རྟགས་དོན་ལ་མི་གནས་གྱུར་བསྐྱབ་བྱ་དོན་ལ་གནས་པའི་
ལན་ནི་ལོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ལུང་དོན་ལ་བརྟག་པ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་
དོར་བ་དང་། གཞན་གྱི་སུན་འབྲིན་ལ་རྒྱ་བ་གཏོད་པར་བཟོད་པའི་ཆེ་དོར་བ་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་
ལེན་པའི་ཆེ་དོར་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། ཚེས་བའ་ལ་ལུང་དེས་མ་གྲུབ་གྱུར་སྤྱི་

ཚོལ་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ལུང་དེས་སྟོགས་ཚེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
 བྱི་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ལུང་དེ་རྟགས་དེའི་སྟོགས་ཚེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་
 བྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་དོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དེའི་
 ཚེ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལུང་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དངོས་
 རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་མ་དོར་ཡང་གཞན་གྱིས་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྣ་བ་གཏོད་པར་བཞོད་
 པ་ན་དོར་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡང་རི་རྩར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་
 ཚད་མས་གཞོད་ན་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡང་མི་རུང་
 བར་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་གཞོད་ཀྱང་རང་གི་རྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པར་འདོར་བར་མི་རིགས་སེ་ཞེ་ན། ལུང་དང་
 དང་པོ་ནས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོར་སྐྱེ་བོ་ལུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པའི་རེད་བུར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ལུང་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་
 ལུང་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གདོན་
 གྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་བརྟེན་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་ཀྱེ་མ་ཞེས་སོ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་དབལ་
 བར་དཀའ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྟེ་ལུང་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་འདི་གངས་ཅན་ཁྱོད་ལ་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་
 པ་སུ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་གཏད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་ལུང་དེ་དང་འགལ་བ་སློ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་
 ལེན་པར་ཡང་རི་རྩར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སློ་བདེ་སེམས་མེད་དེ་ཁས་སྒྲངས་ན་སློ་བདེ་
 སེམས་པ་ཅན་དུ་རྟོན་པའི་ལུང་ལས་སྟོགས་ཚེས་རྟོགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེ་ཁས་སྒྲངས་ན་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་སློབ་དཔེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པས་སློབ་དཔེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་སྟེར་
ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་འདོད་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་དམ་བཅའ་
མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གི་ནམ་དུ་བྱེད་སེམས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
དམ་བཅའི་དངོས་པོ་སློབ་དཔེ་སེམས་མེད་ལེགས་པར་ནམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པར་
ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ཅན་དེ་ལས་ནི་དམ་བཅའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
མེད་པར་ཕྱི་ཚོལ་དེས་ཁས་སྤངས་པ་ཅན་གྱིས་ལུང་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ལུང་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་སྟེ་འཛིག་ཅན་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། རྟགས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལ་
ལུང་འདོད་པས་བྱས་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་གཏན་ཆེགས་དེར་སྒྲུབ་བ་དག་གི་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟེས་བུའི་
འདོད་པ་ཅན་གྱིས་ནམ་པར་འཛིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་བཞག་པའི་ལུང་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ད་ནི་དངོས་པོ་ལ་གཏན་ཆེགས་དང་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་
པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་
ལུང་ལས་ཁས་སྤངས་པ་ཅན་གྱིས་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་སྟངས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ཚོལ་བས་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་བཞག་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟོ།། །གཞུང་འདི་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཚོལ་བའི་
ཆད་མས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཕྱི་ཚོལ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་
རིགས་པས་ཁེགས་ནས་ཚོལ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། ཚོལ་བས་ཇི་

ལྟར་གྲུབ་པ་ངེ་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་དགོས་པར་ཡང་གྲུབ་པས། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་
ཀར་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་མི་གནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྟོ་
བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། སྟོ་བཞོད་པའི་རྟགས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་བདེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་
དོན་ལ་མི་གནས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་སོ་ཞེ་ན། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
རྟགས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མེད་པར་རྟགས་པ་དང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཞེན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་འི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པའི་སྟོར་རོ། །དེར་ཐལ།
སྐྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་མ་བྱས་པའི་རྟགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོ་བདེ་
སེམས་མེད་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྟོར། ཆོས་ཅན་དང་སྟོ་མའི་རྟགས་ཟུར་སྟོ་མ་ཡང་ཁས་སྤངས་སོ། །འདིས་
སྟོ་བཞོད་པའི་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ། བྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དང་མ་
དམིགས་པའི་བྱུང་པར་དག་ལས་སྟོ་གྱུར་རྟགས་པའི་ཡན་ལག་རྟགས་ཡང་དག་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་
ཟིན་པའི་སྟོར།

གསུམ་པ་ནི། སྟོ་བདེའི་སྟོར་དུ་རྟགས་སྟོ་འཇིག་ཅན་དེ་དོན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་
དེའི་སྟོགས་ཆོས་ཅི་ལྟར་གངས་ཅན་བདག་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་ལ་གྲུབ་རིགས་པར་ཐལ།
གངས་ཅན་རྟགས་དེ་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བ་གང་ཞིག་སྟོ་འཇིག་ཅན་དེ་སྟོ་བདེའི་སྟོར་དུ་དངོས་པོ་གནས་ལུགས་
ལ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ།
དེའི་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོར། བྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཚུད་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་པ་རོལ་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་ཡང་སྟོ་གྱུར་རྟགས་པར་མི་འབྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དག་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། །དང་
 བོ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དོས་བཟུང་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་དག་
 བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དཔེར་སྟོས་པའི་ཐལ་བའི་ཆོས་ཅན་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་ཆོས་གིས་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱབ་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་
 པའི་ཐལ་བ་ནི་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཆོས་མི་མཐུན་
 པའི་སྦྱར་བ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱབ་པའི་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་བསྟན་པས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་ཞིང་བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 མས་ཀྱི། ཐལ་བའི་རྟགས་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱབ་པ་ངེས་པ་
 སྟོན་དུ་སོང་ན་ཡིན་ཀྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནི་མ་ངེས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། འཐད་ལྟན་དུ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན། བྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བར་ག་ལས་འགྱུར་ཚད་མ་མེད་པ་ནི་བརྗོད་པར་མི་འཐད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱེ་བྲག་
 པས་བརྟགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་དེ་ཉིད་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བ་ལང་གི་གསལ་
 བ་ལ་ཡང་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་འི་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་པའི་རྩས་སུ་གྱུར་པ་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བརྟེན་
 པར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དམ་བཅའ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་རྩོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་

རིགས་པ་སྤྱི་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་འབྲང་པར་སེམས་པས་དེ་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་ཀྱན་
 ལས་བརྟམ་སྟུ། མདོན་སྤུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བྱེ་བྲག་པའི་ལོག་རྟོག་དགོས་པ་དང་།
 གཞོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་རྟར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་
 རྟག་པའི་རྗེས་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ནམ་
 མཁའ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་རྗེས་སུ་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་སོགས་པའི་
 རེག་བྱ་བཅད་ཅམ་ལ་འདོད་པས་ནམ་མཁའི་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་
 པས་བརྟགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ལོག་རྟོག་བཀག་པས་སྐབས་དོན་འགྱུབ་པར་དགོངས་ནས། དངོས་པོར་
 གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་མི་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བྱིད་ཀྱི་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་འགགས་པ་
 ན་ཡ་གྲུལ་བཀག་ན་ཆོགས་པ་ཁེགས་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཁེགས་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་
 ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་འབང་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟགས་དང་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཁེགས་ན་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་
 བས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་མོ། ཆོས་ཅན་འབང་ཞིག་པ་ནི་རྟགས་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་
 པ་སྤྱིར་བཟུང་བ་རྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་ན་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དངོས་
 པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཁེགས་ན་རྟག་རྗེས་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རྟག་རྗེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འགྱུབ་པ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི། མི་རྟག་པ་བརྟེན་པའི་གཞི་སྤྱི་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལ་སོགས་ན་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
 དོན་ཁེགས་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ནམ་བཅད་ཅམ་གྱི་དགག་པ་རྟགས་དང་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སང་བ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཞི་མ་གྱུབ་པ་ཚུང་གཞིར་བཟུང་བས་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། བ་སྟོང་སྐྱབ་
 རེ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་བྱས་པ་རྟ་བུའི་སྐྱབ་རྟགས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྟགས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་

གཞི་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་མེད་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་རྟོགས་ལ་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ངེས་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ།
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་བྱས་པར་ངེས་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འབའ་
 ཞིག་གིས་སྒྲོ་བ་རྟགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཚུད་གཞིར་བཟུང་དགོས་པ་དུ་མ་
 ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྒྲོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་སྤར་ལ་ནམ་མཁའི་དོན་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ངོར་རྟགས་དེ་འགོད་ན་ནི་སྒྲོན་དེ་མེད་ལ། ཕྱི་རྟོག་གཞན་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་
 དེ་དང་འདྲ་ཞིང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
 མཁའ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་འགོག་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནམ་
 འགྲེལ་མཛད་པའི་བཞེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླ་མ་ལ་གྲོ་ལའི་ཞལ་སྤར་ནས་དབུ་མ་སྒྲིབ་བར་བཀོད་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ཚོས་ཀྱི་རྟོན་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ།

ཞེས་པ་དང་།

རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན།

དངོས་པོ་རྣམས་ཚུད་མེད་ཕྱིར་དོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་སྤར་མའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། བསྒྲུབ་བྱའི་
 ཚོས་བརྟན་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན་མི་སྲིད་ན་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་གཞུང་ཕྱི་མའི་
 དོན་ནི་གྲུབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་ཆེ་དེ་གཞིར་བཟུང་
 རས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ལ་དབྱེད་པ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཡང་ཚུད་པ་
 མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དག་ཐལ་འགྱུར་འབའ་
 ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་བྱ་ནི་ཞེས་པས་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་ཏེ། འཐད་ལྟན་དུ། འདིས་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཅིག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐལ་བ་འདིར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྟོན་ཏེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 ཡང་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཆ་དེ་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
 ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 གྱང་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་དེ་སྟོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དུས་
 ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བར་ཀྱན་བརྟགས་ཤིང་ཁས་སྤངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མི་འདོད་
 པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་གཅིག་
 པོ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རེ་རེ་ནས་འཕྲོད་
 འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་བའོ། །ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཞན་ལ་ནི། ཆ་
 དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ཐལ་བ་དེས་
 འཕངས་བའི་རང་རྒྱུད་དོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་
 ཅན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་མ་དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུལ་ཤར་དང་དུས་སྔ་དོ་དང་ཉལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོ་སོར་དེས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་
 འབྲེལ་བས་རྣམ་པར་མ་བཅད་ཅིང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ལོག་སྟོགས་དུ་མའི་བྱུང་པར་དུ་སྒྱུར་ཏེ། གསལ་བ་གཅིག་
 ཁོ་ན་དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་ན་དུ་མར་འགྱུར་བས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བས་བྱུང་

པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དུ་མས་སྟོང་ཞེས་པའོ། །དོན་བསྟན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བ་དུ་
 མ་དང་རེ་རེ་ནས་འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་གསལ་པར་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྒྲོག་ན་བྱུང་པ་ལ་
 གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་དེས་པར་བྱེད་པ་ན། ཅུ་བའི་རྟགས་དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དུ་མས་སྟོང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་དེས་བ་ཐ་དད་
 པ་ཅན་དང་རེ་རེ་ནས་འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་གསལ་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཆ་དུ་མས་
 སྟོང་བ་དང་། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལྟ་
 ཐལ་བ་དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དངོས་དང་། ཐལ་བ་དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟགས་ཆོས་
 མི་འབྲུལ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་དེ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཐལ་འབྲུར་དེ་
 ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་ཁས་སྤངས་ན་
 ཆོས་གཞན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་བ་དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ཚད་མས་གསལ་བ་ཡིན་རྟགས་ཕྱི་ཚོལ་
 གྱིས་ཁས་སྤངས་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གསལ་བ་དུ་མ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉི་ཀ་ཁས་ལེན་པ་སྟོན་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཡང་
 ཁས་སྤང་དགོས་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་ཅིག་ཤོས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་དངོས་སུ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་གསལ་པར་འབྲེལ་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་དུ་མ་འཕམ་ཆ་དུ་མ་
 དང་བཅས་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཆ་དུ་མ་དང་
 བཅས་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཅིག་ཤོག་གི་ཐལ་བའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་
 གི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཅུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་

ཏྲ་ཏྲ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྤྱི་ན་དེ་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་དཔེ་དོན་དུ་མཁམ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཏྲ་དངོས་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བས་
 རྟོང་བར་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་མས་རྟོང་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་དུ་མ་གང་ཞིག་མི་སྤྱི་དཔེ་སྤྱི་དཔེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་
 འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྤྱི་དཔེ་སྤྱིར་རོ། །སྤྲ་གྱི་ཐལ་བ་དེ་བྱེ་བྲག་པས་བསྐྱོག་པར་དཀའ་སྟེ་ལན་གང་བ་མི་
 རུས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་ཐལ་བའི་རྟགས་དེ་ཁས་སྤངས་དུ་མར་ཁས་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་བའི་རྟགས་དེ་
 ཁས་ལེན་ན་གཞན་དུ་མཁམ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བ་
 དང་། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཚུལ་དང་། བྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྲ་བཤོད་པ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་། དེ་སྤྲ་དཔྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཆོས་གཉིས་ཀ་སྤྲ་པར་བསྟན་པའི་
 དོན་དུ་ཐལ་བ་བཤོད་པ་དེ་རྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་
 མེད་བཀག་པས་སྤྱི་དེ་ལ་ཐལ་བའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པས་ཐལ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་
 ཁྱེད་རང་གིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་དེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་སྤྱི་དུ་མར་
 དམ་བཅའ་བ་ལ་འུ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀར་གྱི་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དུ་
 མ་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་དོ་སྟོམ་པའི་གཅིག་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགོ་བའི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་རུས་ལ་དེས་སྤྱི་དུ་མར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་
 མོ། །མདོན་སྤྲ་མ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། གཞི་གང་གི་རྟོང་དུ་ཡང་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་ཁས་སྤངས་ན། དུ་
 མར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐལ་བ་འཕངས་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་དུ་མར་ཐལ་བ་ལ་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་ཡང་
 ཆ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་མདོན་སྤྲ་མ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ཁས་
 སྤངས་པ་སྒྲོན་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་གཞོད་པ་དུ་མ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་པའི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ་དང་། རྗེས་
 དཔག་གིས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
 པའི་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ཡང་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་གིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་
པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འགའ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་བྱ་ཁས་སྤངས་ན་བྱེད་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་
ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་བྱ་ཁས་
སྤངས་ན་བྱེད་ཆོད་མས་གཞོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་
བའི་དོན་གང་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རྟོགས་ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་རྟོགས་ཤིང་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷགས་
ཀྱིས་འོངས་པའི་དེའི་བྱེད་བྱ་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བྱ་ཁས་སྤངས་ན་བྱེད་
བྱེད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྦྱོན་མེའི་འོད་ཁས་སྤངས་ན་སྦྱོན་མེ་ཁས་སྤངས་
པ་དགོས་པ་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཁས་སྤངས་བྱེད་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏྲ་བ་སྟེ། སྟེ་རྟག་པ་ཆ་
མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་སྟེ་དུ་མར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་དེ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཁས་སྤངས་
སྒྲ་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་བཞོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་གང་རྟོགས་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་ཤེ་ན། བ་ལང་གི་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་
གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་དེར་ཆ་དུས་དེར་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱེད་
བྱེད་ཀྱི་དོན་རི་སྟེང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་བྱ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་མཐའ་དག་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་
རིགས་པར་ཐལ། སྟེ་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་
ཐལ། བྱེད་བྱ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ནི་དེའི་བྱེད་བྱ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྦོས་པས་ཡང་ན་ནི་
བྱེད་བྱེད་འགའ་ཡང་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་བྱ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་
སྤངས་ན་སྦྱོན་ཡོད་པ་དང་། ཁས་སྤངས་ཀྱིས་རིགས་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་བ་དེ་སྟོགས་ཚོས་མ་
གྲུབ་པ་དང་དམ་བཅའ་ལ་གསལ་བ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་བའི་སྦོས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་པ་རོལ་པོའི་སྒོ་ངོར་ཏྲགས་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཉི་
བར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕ་རོལ་པོས་སྤྱི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག་
གལ་ཏེ་དེ་སྟར་ཡིན་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་འདྲིར་ཡང་འགྱུར་བའམ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་གཉིས་
ཀ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྟོན་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཐལ་བ་དེའི་ཏྲགས་དང་དམ་བཅའ་ཚད་མས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཁས་ལེན་
ན་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྟོན་འདྲིར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐལ་བ་དེའི་ཏྲགས་
དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འམ་གྱི་སྒྲས་ཐལ་བ་དེའི་བྱ་བ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་གཏན་ཚིགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཡོད་
ན་ནི་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སྤྱི་དུ་མར་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁས་བླངས་པས་རིགས་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བའི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པས་ཐོབ་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཏྲག་པ་གཅིག་
ལུ་ཆ་མེད་དེ་དུ་མར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དུས་
གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་ཚྭ་གསལ་བར་འབྲེལ་བར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱའི་ཚོས་གཅིག་ཁས་ལེན་པས་གདོན་
མི་ཟ་བར་བྱ་བ་བྱེད་གཞན་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་ནི་རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟར་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་དེའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
པར་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་འདྲིའི་གཏན་
ཚིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་འདྲི་ནི་རྩ་བའི་སྟེ་འདྲིས་འཕངས་པའི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱ་བ་དུ་མས་སྟོང་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་རེ་རེ་ནས་
དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་ཚྭ་གསལ་བར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྟོགས་ཚོས་བླན་པའི་ཡུལ་དུ་

བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལས་བསྐྱོག་པ་ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་
ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྦྱར་བ་
འདིར་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བཀོད་པ་རྟུམ། བསྐྱོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་འཕངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་
སྤྱི་བ་དང་ལྷན་པ་སློབ་དེའི་སྤྲེང་དུ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ཁས་
ལུངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དག་ལ་མཚུངས་པ་བྱེད་པ་པོ་ནི་གངས་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་ལན་ནི་
དཔུས་གྱི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་རྟུར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱེད་འདོད་ཀྱང་མི་ལུས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་
བརྗོད་པའི་ཐལ་བས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་སྦྱོན་དེ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱར་བ་དེ་
སྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དེ་རྟུར་བྱེད་
པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཆོལ་སྤྱོད་ཆོལ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་སློབ་དེ་སྤྱི་འཛིག་གིས་སྤྲོང་བར་མི་
འདོད་གངས་ཅན་པ་སློབ་དེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
པ་ཅན་དེ་སློབ་དེ་སྤྱི་འཛིག་གིས་སྤྲོང་བར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་དེ་རྟུར་
བྱེད་པར་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བ་དང་བསྐྱོག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སེམས་པ་ཅན་དང་སྤྱི་འཛིག་ཅན་དེ་གཉིས་འགལ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བ་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་དག་དང་སེམས་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་འགལ་བ་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འགལ་བ་ནུས་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགལ་བ་ཡིན་ན་སྤྲར་གཞོད་བྱ་རྒྱུ་མ་
ཆད་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འབྱུང་བ་ལས་གཅིག་གཞོད་བྱེད་ཉེ་བར་ཡོད་པས་གཞོད་བྱའི་རྒྱན་སྤྱི་མ་མེད་པར་སོང་
བའི་ཕྱིར་རམ་མཚན་ཉིད་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་
སྤྲན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གང་དུ་ཡང་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཐལ་བས་རང་རྒྱུད་འཕེན་མི་རྣམས་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། བ་ལང་
 གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་གཅིག་ཕུ་ལ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མ་དང་བུལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་
 བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྤངས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། སྤྱགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བྱ་དད་པ་ཅན་དང་རེ་རེ་
 རྣམས་འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་གས་པར་འབྲེལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བྲུབ་པ་
 དང་སྤྱགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་མ་དེར་མེད་པ་དང་དུ་མ་དེར་ཡོད་པ་ནི་ཕན་
 ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི་སྤར་བཤད་
 པ་སྤར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ལ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད་མ་ཞུགས་པ་དང་། བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ན་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲོན་པོའི་མཚན་
 ཉིད་ཞུགས་ན་སེར་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་དང་། གྲང་རེག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ན་ཆ་རེག་གི་མཚན་ཉིད་མ་
 ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དུ་འདུས་ལ། སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འགལ་ན་འཕོག་རྣམས་དཔོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཁོ་ན་འགལ་རྟགས་སུ་སྒྲོན་པ་ཡིན་གྱི། འགལ་ན་འཕོག་པས་བྲུབ་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་གཏན་
 རྣམས་མ་ཡིན་མོ། །སྒྲོ་སེར་མི་འགལ་ན་བྲུས་པ་དང་རྟག་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ལན་ཅི་ཡོད་བྲུས་པས་སྒྲིམ་
 རྟག་པ་འཕོག་རྣམས་པའི་ཕྱིར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོན་པོས་ཀྱང་བེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་སྟེང་དུ་སེར་པོ་འཕོག་རྣམས་
 པས་དེ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། གཞི་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེར་པོར་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་
 པས་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་ཀྱང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་
 དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་
 རོ། །དེས་ན་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པ་ཉིད་འགལ་བའི་དོན་ལྟོག་ཏུ།

ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོ།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྟོན་པ་
 བཀག་པའི་སྒྲོན་པ་འགལ་བ་དེས་པར་མཛད་དོ། །སྒྲོ་སེར་འགལ་བར་མི་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མི་བཞོན་པས་སྒོ་གོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྔོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ། བཞེད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་རིགས་པས་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆ་དུ་མས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བའི་དོན་འདི་ཉིད་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་བྱབ་པ་དང་། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་ཅུས་པར་ཐལ། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཉིད་དང་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་དང་ཆ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་པ་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། བན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་སྤྱི་འགལ་བའམ། བརྒྱད་པའི་འགལ་བ་དག་ནི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ན་གཞན་མ་བྱས་པ་འམ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཁས་སྤངས་པ་བཏང་བ་མེད་ན་བྱས་པ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཆ་མེད་ཁས་སྤངས་ན་བྱེད་རང་གི་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་གཞོད་ལ་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ཡང་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལུང་ཕྱིས་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སྤྱི་བབ་པའི་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ལུང་ཁས་སྤངས་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་དགོས་ན་ལུང་སྤར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ལུང་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དོན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དངོས་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་གནས་དཔེར་བཟོད་པ་དང་། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་

ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རྟོག་པས་
སྒྲིམ་བཟགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
ནི་ཚུལ་གསུམ་པོའི་རང་སྟོན་རྟོག་བཟགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་ཚུལ་སྟོང་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཞི་
སྟོན་རྟོག་བཟགས་སུ་འདོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཀྱང་རུང་ཚུལ་
གསུམ་གྱི་གཞི་མཐར་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་རྟགས་ཡང་
དག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་དག་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། འམ་སྒྲིམ་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་རུང་གི་སྟོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། སྐྱ་སྟོགས་བཟགས་
པ་བ་ཡིན་པས་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ལ་མཐུན་དཔེ་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་རྗེས་འགོ་གྲུབ་ཅིང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
གཉིས་ཀ་མེད་པས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་པར་བསམས་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པས་མ་བཞག་པའི་གང་རུང་གི་སྟོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འདོད་པ་ཅམ་
གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་
དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འདོད་པས་མ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་
པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་གང་རུང་དེ་འདོད་པས་མ་བཞག་པར་
དངོས་པོ་ལ་ནི་སྐྱ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ལ་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་སྟེ་སྐྱ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་བསྐྱལ་
བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་ཀྱང་ཉེ་རིང་དེ་སྐྱ་བ་པོའི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་སྐྱ་དང་བུམ་པ་ལ་བསྐྱལ་སྐྱ་དང་ནམ་
མཁའ་གཉིས་ལ་སྐྱན་མོང་དུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱན་མོང་དུ་
འཇུག་པ་དེ་བསྐྱལ་འདི་ལ་སྐྱན་མོང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉེ་བ་བརྗོད་འདོད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་
རྟགས་སྐྱབ་པ་ནི། རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། བརྗོད་འདོད་དེ་མེད་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཅིག་

ཤོས་དག་གི་བསྐལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷར་བུམ་པ་མཐུན་སྟོགས་སུ་བརྟེན་ནས་ཡང་གཞན་དུ་བུམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་བརྟེན་པར་འདོད་པས་གཞན་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པས་མ་བཞག་པར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྷར་མཐུན་སྟོགས་སུ་བརྟེན་ནས་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་བྱེད་འདོད་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ནི་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ལྷོག་པ་ངེས་ཤིང་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ངེས་དགོས་པས་དུས་ནམ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཐུན་སྟོགས་དང་བུམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དགོས་པས་བུམ་པ་མཐུན་སྟོགས་དང་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་ཀ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚྱོད་གཞི་དང་དཔེ་གཉིས་དང་གསུམ་ག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་དེ་སྤྱི་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟུ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་དང་ཚྱོད་གཞི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཉེ་བ་འང་ཡིན་བསྐལ་བ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་ལྷར་སྤྲང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་བུམ་པ་ལ་ཉེ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐལ་བའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བར་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། སྤྱིས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་དེ་ལས་ནི་སྤྱི་ལ་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དག་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཉེ་བ་དང་བསྐལ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ནུས་པར་བརྟག་པའི་སྤྱི་གོ་བྱེད་དུ་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་
 མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་ཚོས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཚུལ་
 གསུམ་གྱུ་བ་ན་ནི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་དེ་དང་འབྲུ་བའི་རང་
 བཞིན་གྱི་རྒྱལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་ནས་བ་ལང་དང་བ་མེན་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་ཤིང་དེ་གཉིས་ལ་
 ཡོད་ཅིང་གཞན་ལ་མེད་པའི་རྒྱལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཚོས་མཐུན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་མགོ་བོ་རྩིག་པའི་ཕག་ཏུ་སོང་
 བའི་གོང་བུ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལ་དང་བ་མེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་འདོད་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཞེས་དོན་མི་འགྱུར་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་
 ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་སྐྱ་རྟག་སྟེ། རྟག་པར་ངེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་སོ། །དེ་རྟག་སོང་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་ངས་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་རྟག་བརྗོད་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱ་བ་དེའི་ཆེ། ཆེ་ག་དེ་ལས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུ་བ་པའི་གཞིར་ཞེན་དོན་གྱིས་སྟོང་
 བའི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་ཞིག་འགྱུ་བ་ཀྱི་ཞེན་དོན་འགྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཀྱི་ཕྱི་
 མ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེའི་འདོད་པ་ནི་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་རི་རྟ་
 བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་རྟར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་འདོད་བྱ་དོན་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོད་ན་འདོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བྱུ་བ་
 མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་བྱ་གང་ལ་སྐྱེས་བུ་དེའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེར་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་
 མོ་ཞེས་དེ་རྟར་ནི་བཟླ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་འདོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན།
 སྤར་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པར་ངས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་
 སོགས་ལས་བདེ་བ་འབྲུང་བར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ཡང་
 གཏན་ཆོགས་རྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་གང་
 ཞིག་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་འདོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་བྱས་པ་བསལ་

མོད་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་བསལ་ཞེ་ན། བྱི་མ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བར་ཐལ། ལུང་གི་ཆོག་ནི་སྤྱོད་
བ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། རོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་དང་། ལུང་དེས་བྱས་པ་ནི་འདོད་བྱ་དོན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་པས་སྤྱོད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་
ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། ལྷབ་པར་ཐལ། འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་འང་སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་ལས་
གཞན་དུ་ཡོད་སྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

2) རབ་གསལ་བྱེད་སྒྲིལ་པའི་དགོས་པ།

གཉིས་པ་རབ་གསལ་བྱེད་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་དངོས་སུ་བརྟན་པ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་བ་རང་གིས་མཐོང་བར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱས་སྐྱབ་བྱེད་འབའ་ཞིག་བཟུང་བ་ཇི་ཏྲར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་སྤྱོད་ཆོག་གི་ཆོག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟག་ཆད་དང་བལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་ཆོག་གྲུང་ཅུས་པ་མེད་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་གཞན་དག་སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་རྩ་འདོད་པ་དགག་པར་བྱ་བའོ་ན་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ཏྲར་སྤྱོད་ཆོག་བརྟེན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་བརྟགས་པ་བ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དངོས་སམ་བཟུང་པས་སྤྱོད་ཆོག་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྗེས་དཔག་མི་སྟེ། བའི་ཕྱིར་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཆོག་དང་རྟགས་ཆོག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཕྱོང་བས་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆོག་བརྟེན་པ་དང་གཏན་ཆོགས་བརྟེན་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རེ་ཤིག་དངོས་སུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་གྲུང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རང་སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་པའི་གཞིར་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལས་ཏེ་རང་གི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཆོག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། བྱས་

པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་
པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་གཏན་
ཆེགས་ཀྱི་ཆེག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལས་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་ལ་སྤོང་བ་ལ་མཐོང་གི་དེས་པ་འདྲེན་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་
རྟག་མི་རྟག་སྤོང་བ་ནས་དྲིས་པ་ན། ཆོས་བས་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེས་པ་རྟུར་རྟུར་འདྲེན་པ་
སྤྱིད་ཀྱང་ཕྱི་ཆོས་རྟོག་ལྟན་ལ་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་དོན་ཅོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་
པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྲུབ་པ་ནི་གཞུང་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཅོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་ཆེག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་རྣམ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྟག་ཆད་དང་བྲུལ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཆོས་སྤྲུལ་
ལ་བརྒྱད་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པར་ཉེ་བར་བཀགས་ནས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟག་ཆད་དང་བྲུལ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཆེག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། བུད་ཤིང་གིས་མེད་དང་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟུར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་པ་
ཅན་ཀྱི་རྟགས་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་ཆེག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་
མི་འཐད་ལ། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་པའི་ཆེག་གི་རྣམ་པས་རྟགས་ཆེག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆེག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཀགས་པའི་

དགོས་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བློན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
 རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ལ་བློན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་ལ་
 བར་བར་དུ་གཏན་ཆོག་གི་ཆོག་བརྟེན་པས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་ནས་བློན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟུང་ནས། ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་ཟིན་བར་དུ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གིས་བློན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟུང་། དང་པོ་རྟོག་ན། སྤྱི་ཤར་པར་ངེས་ཟིན་མ་
 བརྟེན་པ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོག་བར་བར་དུ་བརྟེན་པ་ལས་བློན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་རྒྱལ་བྱེད་དུ་
 རྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྟོག་ན་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྤར་སྤྱི་ཤར་པ་ངེས་ཟིན་བར་དུ་བརྟེན་པ་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བློན་པ་མི་སྤྱི་ཤར་པ་སྤྱི་ཤར་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་ཤར་པ་བརྟེན་པ་བློན་པ་ཡང་ཚུལ་
 གསུམ་བློན་པ་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་མཐུ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་བརྟེན་པ་བློན་
 པ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱལ་བྱེད་ལྟོས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བློན་པའི་མཐུ་ཡིན་གྱི། རྟགས་
 ཆོག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་འདིར་ཕྱོགས་ཆོག་དང་རྟགས་ཆོག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་དེ་
 ཅུལ་བྱེད་པའི་རྟོག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ཀྱང་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནམས་ནི་གཟུགས་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ན། ཚུལ་དེ་རྟོག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཆོག་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
 བ་ནི་མེད་སྤྱི་ཤར་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་ཅུལ་གྱིས་སྤྱི་ཤར་པ་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཅུལ་
 གྱིས་གོ་བར་རུས་ན། སྤྱི་ཤར་པའི་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱིས་པ་ན་སྤྱི་ཤར་པའི་ཆོད་པ་ཅུལ་མ་
 གཏོགས་རྒྱལ་བྱེད་གཞན་ཡང་མ་བརྟེན་པར་སྤྱི་ཤར་པ་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་ན། སྤྱི་ཤར་དུ་མི་རྟག་པ་གོ་བ་
 མི་རྟག་པ་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་དུ་རྒྱུར་པའི་དོན་ཆོས་གཅིག་སྟོ་ཡུལ་དུས་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་དགོས་པས་སྤྱི་
 རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་གོ་བར་རྒྱུར་ལ། དེ་རྟོག་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཤར་པ་ཅུལ་གྱིས་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པར་རྒྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ལ། མ་
 བརྟེན་ན་ནི། དེ་མ་ཐག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱི་ཤར་པ་བརྟེན་པ་བློན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བློན་པར་བྱེད་རུས་ལ། སྤྱིར་བ་སྟོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སྤྱི་ཤར་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བྱེད་ངེས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་རུས་པ་མེད་

པས་ཕྱོགས་ཆིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། རྟགས་པའི་གནས་མེད་པའི་ཚོད་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆིག་གིས་རྟགས་ཆིག་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆིག་དེ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གདགས་སུ་རུང་ན་ཕྱོགས་ཆིག་དེ་ལས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་འཇུག་ལ། དེ་ལས་དྲན་ལམ་དུ་
འགྱུར་ལ། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆིག་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བལ་བ་དང་། དགག་བྱའི་ཆིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་བལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་དང་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་དོས་བཟུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གི་
ཐེ་ཚོམ་དང་། ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བལ་བར་
འགྱུར་རྟེ། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལས་
སྐྱབ་བྱེད་འདི་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་ཅེས་པའི་ཆིག་དེ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་དང་སྟན་ཅིག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་བར་བལ། རྟོལ་བས་གཞན་ལ་རྟམ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་ཅེས་མི་མཐུན་པ་དགག་བྱ་བཟོད་པའི་ཆིག་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་རྟོལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་གཉིན་པོ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་འཇུག་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་ཏ་ཅང་བལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆིག་དང་
རྟགས་ཆིག་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། རང་གི་ཡན་ལག་གི་དོན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་རུས་པ་ནི་
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆིག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་
རུས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་དྲན་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་དང་ཕྱོགས་ཆིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
གཏན་ཆིགས་དེའི་ཆིག་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྟགས་ཆིག་སྐྱབ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མ་བསྟན་ན་གང་ལ་གཏན་ཆིགས་འགོད་པ་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་ཐོག་འབབ་པ་ལྟར་གཏན་

ཆོགས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་སྟོགས་ཆོག་དེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ནུས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་མ་འདས་ལ་རྟགས་ཆོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚྱོད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་སྟོགས་དངོས་སུ་མ་བརྟན་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མི་རྟགས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོགས་དངོས་སུ་བརྟན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་ཞེས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཤུགས་ལ་བརྟན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྟོགས་ནི་སྟོགས་ཆོས་དང་བྱབ་པ་གཉིས་གང་རུང་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་པའི་ཤུགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཀྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་ཆོལ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྐྱས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དེས་དངོས་སུ་བརྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་ནུས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་སྟོགས་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་པ་དག་སྟོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་མ་ཆད་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་སྐྱས་ཤིང་མ་བརྟན་ན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡན་ལག་མ་ཆད་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་གྱི་སྟོགས་དངོས་སུ་མ་བརྟན་ཡང་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཅོ་ཞེས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོ་སྟོན་དང་དོན་སྟོན་དང་སྟོན་ཞུགས་པའི་དག་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་འདྲའི་སྟོ་སྟོན་མ་ཞུགས་ན་དོན་སྟོན་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཞུགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གི་སོག་རྟག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དོན་སྟོན་སེལ་བྱེད་ཟུར་དུ་སྟོས་སོ། །སྟོ་དོན་གྱི་སྟོན་གཉིས་ཀ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་ན་ད་དུང་ཡན་ལག་གི་དཔྱད་པ་མ་དག་པས་ཚྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོ་སྟོན་སེལ་བྱེད་ཟུར་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་དོན་རྗེས་

དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་སྟོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱལ་པ་
 གཉིས་གང་རུང་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་སོགས་མ་སྟོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 མོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན་
 གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་རྟ་བུའི་བརྗོད་ཚུལ་
 ལས་གཞན་མི་རུང་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོ། །རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བས་རྒྱས་པར་སྟོས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་དོགས་པ་མི་ཆེ་བས་དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་སོ། །འཆད་
 པར་འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་འདི་ལས་
 འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བཟུན་བྱ་མ་ཡིན་ན་བཟུན་བཅས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟུན་
 པ་དགོས་པ་མེད་སྟུང་པ་དང་། སྐྱབ་དག་གི་བཟུན་བྱའི་ཚུལ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(2) བཅོམ་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བཅོམ་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟུགས་ལ་བསྟན་བྱ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་ཚུགས་ཚེས་གྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
པ་ལོ།

[7] རྟུགས་ལ་བསྟན་བྱ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་
དང་། ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དངོས་སོ།

1) ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུགས་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་འོན་ཏེ་ནི་སྐྱབ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅོམ་པར་མི་བྱ་
བ་སྟེ་བཅོམ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུགས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བསྟན་པ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ནས་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སུ་ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བཅོམ་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འོག་པར་རྟོག་པ་དེ་བརྗོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཞེ་བས་འདོད་པའི་དག་ཏུ་མ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་
དང་ལུང་དོན་རྟོག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་
ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

2) གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དངོས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

སྤྱི་འོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གྲོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཙད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ།

གྲོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་ཆོལ་གྱི་དོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་ལོས་པ་ཆོལ་
བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་སྒོ་ནས་བཤད་པ་རྟར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བསྐྱབ་ཏེ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ལ། དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས་འབྱུང་
བ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་གི་བྱར་བྱིན་པར་སྒོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལྟོག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་
གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྔ་མ་ལ་ཡང་བྱི་མའི་དོན་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་། དོན་དེ་ཉིད་བཤད་ན་བྱི་མ་རྟར་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ་བསྐྱན་བྱ་བ་ཞེས་སྒོས་པ་ནི། གྲོགས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་
དངོས་སུ་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་སྟོན་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བསྐྱན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་
དུ་སྒོས་སོ། །བསྐྱན་བཅོས་སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ག་ལ་དགོས། སྐྱབ་དག་གི་
ཡན་ལག་རྒྱ་སྟོན་ན་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་
བུ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་དགོས་པར་རྟོགས་པ་ན་གྲོགས་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱན་མི་རིགས་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་
བྱར་མཚན་པ་མི་འཐད་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ལ་དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་མི་འཐད་པས་གྲོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ་པའི་བྱིར། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བྱི་ཆོལ་དེའི་དོར། དོ་
བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བས་དེའི་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་

གཞན་གཅིག་གི་དོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་ལ། བ་སྟོང་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་
 མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཟུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་དེའི་དོར་དོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཆོས་ལྡེ་མ་ཆང་བའི་རྒྱ་མཆན་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་བོའི་དོན་ནི་ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ཆད་མས་མ་ཟུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱ་
 དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཕྱི་སྐོལ་དེའི་ཆད་མས་ཟུབ་པས་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ཆད་མས་
 མ་ཟུབ་པ་ཕྱི་སྐོལ་དེའི་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆད་མའི་དོར་བུམ་པ་གཞི་མ་ཟུབ་པ་ཡོད་
 དམ་མེད། དང་པོ་རྟུར་ན། བུམ་པ་གཞི་མ་ཟུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་རྟུར་ན་བུམ་མེད་གཞི་མ་ཟུབ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཆད་མའི་དོར་བུམ་པ་གཞི་མ་ཟུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཆད་མའི་དོར་བམ་པ་གཞི་མ་
 ཟུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་ཟུབ་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་མེད་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མཆོན་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་སྐོལ་དེའི་ཆད་མའི་
 དོར་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཆད་མས་མ་ཟུབ་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེའི་ཆད་མའི་དོར་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་དང་མི་རྟག་
 པའི་ཆོགས་དོན་ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ཆད་མས་མ་ཟུབ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
 དོན་དེའི་ཆད་མས་ཟུབ་པ་དང་། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ཆད་མས་མ་ཟུབ་པ་དེའི་ཆད་མས་ཟུབ་
 པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
 སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་སྐོལ་དེའི་ཆད་མའི་དོར་དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་ཡང་དེའི་ཆད་མའི་དོར་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མ་ཟུབ་ཅིང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 བྱའི་བ་སྟོང་ཀྱང་མ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཆད་མས་ཟུབ་ན། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཟིན་པས་
 སོ། །དེའི་དོར་དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་ན་དེའི་དོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་འགལ་ལོ་ཟེར་བ་ནི།
 མཆོན་མཆོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྔོངས་པར་ཟེར་རོ། །དེས་ན་སྐྱར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
 དོན་ཆད་མས་ཟུབ་ཟིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ཏེ། དེའི་དོར་སྐྱ་དང་མི་
 རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། དེའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ཤའི་ཅེ་མོ་ལྟར་ནོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
པར་བྱའོ།

གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ། དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒོས་རིགས་ན་ཚོལ་བས་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག་ཅེ་ན། ཤིན་ཏུ་མི་
མཚུངས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཚོལ་བའི་ཁས་སྤངས་ལ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བས་ཁས་སྤངས་པས་ཚོལ་བའི་དམ་
བཅར་ལྟར་གྱི། ཚོལ་བས་དམ་མ་བཅས་པ་ཚོལ་བའི་དམ་བཅར་མི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཚོལ་བས་ཁས་མ་སྤངས་
ཀྱང་ཚོལ་བའི་དམ་བཅར་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཚོལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་
མས་གྲུབ་བསལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་བརྟེ་བའི་གཞི་ཡང་ཚོལ་བས་ཁས་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། རྟགས་ཡང་
དག་གི་ཚུལ་གསུམ་བྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནི། ཚོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། བྱི་ཚོལ་གྱི་རོར་
རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་རྣམས་ལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱང་བྱི་ཚོལ་གྱི་རོར་
རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རྣམས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཚོལ་བའི་ཁས་སྤངས་སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཚོལ་བས་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཚོལ་བ་ལ་སྤྲོན་འབྲིན་ཡང་དག་འདྲག་ལ། ཚོལ་བས་ཁས་སྤངས་ཤིང་བྱི་ཚོལ་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ།

ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་སོ་སོར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ངོ་ཤོའི་དོན་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེའི་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁོ་ནའི་དོན་ནི། ཚོལ་བས་
དཔག་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བའོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་མཁན་ཤོའི་འདོད་པ་
ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་བྱས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དེས་འདོད་པའོ། །འདོད་པའི་དོན་ནི། རག་རྒྱ་སྐྱས་སམ་མ་སྐྱས་
ཀྱང་རུང་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་འདོད་པའོ། །མ་བསལ་བ་ནི་ཚོལ་བས་དཔག་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མའི་
བསལ་བ་མ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གཅད་བྱ་
རིགས་མི་མཐུན་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་ཚོལ་བས་ཕྱོགས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་ཡང་གྲུབ་བསལ་གང་རུང་ཞུགས་
པའོ། །དང་ཤོ་ནི་འདོད་པས་གཅོད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ངོ་ཤོ་དང་མ་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །གཅད་བྱ་ལོག་
རྟོག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རྟ་བུ་ཚོལ་བས་དཔག་འདོད་མེད་ཀྱང་རང་གིས་སྤར་ཚད་མར་
ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་ན་ཤོའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཚོད་པའི་ཆེ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་གཅིག་བསྐྱབ་
བྱར་བྱེད་དགོས་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་སོ། །འདི་བཤད་པའི་གཞི་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
རྟོགས་པར་ཤིན་རྒྱ་དཀའ་ལ་ཞིབ་རྒྱ་བཤད་ཀྱང་ལེགས་པར་གོ་བ་ཤིན་རྒྱ་ཉུང་བའི་གནས་སུ་སྤང་ལ། གཞུང་
ལུགས་འདི་དག་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་མའི་གསེབ་རྒྱ་ཞུགས་པ་ཤིན་རྒྱ་ཉུང་བས་ལོག་
རྒྱ་བཤད་པར་བྱའོ། །ད་རྟ་ཚོལ་བས་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཚོལ་བས་སྐབས་དགོས་པས་སྐབས་
བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ཆེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་དགོས་སམ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ནའི་
ཆོག་སྒྲོས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལོ།

རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོའི་ཆོག་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། ལོག་རྟོག་དགག་
པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོ་བོ་ཁོ་ནར་ཆོས་པ་རང་ཉིད་འདོད་པ་དང་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚད་
མས་མ་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཅད་བྱ་དོས་བཟུང་ནས་དེ་
བསལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོ་
བོ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཟུར་སྒྲིལ་གྱི་ལོག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ཏེ། ཆོག་ཤད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་བས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་
བཞིན་པ་མིན་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་དང་། འདོད་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་དོན་གྱིས་ཏེ་
ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཤོད་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བྱས་པར་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་བས་
ཁས་བླངས་པ་གཅིག་གཟུང་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཆོག་བཞིས་ཡོངས་གཙོད་
སྟོན་ཚུལ་ཅུ་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་ཏུ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པས་མ་བཤད་དོ་ཟེར་
བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་
འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ལ་ཚད་བསལ་ཞུགས་ན་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོ་བོའི་ཆོག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་ནི་
མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་བསྟན་ས་མེད་པས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་དགོས་པས་མི་
མཚུངས་སོ། །དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ཚད་མ་མདོར་མ་

བསལ་པ་སྒྲིལ་སོ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་དང་མི་
ཏྟག་པའི་ཚིགས་དོན་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དཔེར་ན་སྒྲིལ་ནི་མཉན་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཕྱད་སྒྲིལ་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དཔེར་
ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། འདོད་པ་
སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་སྒྲིལ་ཚེས་
ཅུ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲར་
བཟུན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་བ་མེད་ན་རྒྱུ་ལས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་
ཞེས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དེ་བོ་ལོག་རྟོག་གི་གནས་ཉུང་བས་དེ་ལ་རྒྱས་བཤད་མེད་ལ། དེས་གཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞར་
ལ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པས་རྒྱས་བཤད་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པས་ཚག་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་རྩ་མ་
སྒྲས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱར་རྟོགས་པའི་དཔེ་དང་། འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བྱི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་རྩ་མ་སྒྲས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྒྲས་མ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མ་བློས་ན་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
རྟོགས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མིག་སྟགས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
འདུས་ཤིང་བསལ་གས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་འདུས་ཤིང་བསལ་གས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མིག་སྟགས་
བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་རྩ་དངོས་སུ་མ་སྒྲས་ཀྱང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་རྩ་
དངོས་སུ་མ་སྒྲས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་པ་
ལ་གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སྟགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བཀོད་
པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་མིག་ལ་སྟགས་པ་འདུས་ཤིང་བསལ་གས་པ་རྣམས་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་གྲུབ་པ་ན་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་བདག་གི་དོན་ཉིད་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ།
མིག་སྟགས་ཚོས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་
དག་རྩ་མ་སྒྲས་ཀྱང་རྟོགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྒྲས་ཀྱང་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་
ཀྱིས་རྟག་དེ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་
དགོས་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཡང་
དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནི་
དག་རྩ་མ་སྒྲས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཚོལ་བའི་དམ་བཅར་ཞེ་བས་འདོད་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྲོས་ཅམ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རྒྱང་པ་ན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱར་བའང་སྦྱོན་མེད་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཚུང་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་དོ་ལོ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་
 སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་རྟགས་དང་དཔེ་སྟེར་བཞིན་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་
 བྱང་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པའི་ཚོལ་སྦྱར་གསུམ་བཀོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟེད་ཀྱི། ཞེ་འདོད་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཞན་བཞི་
 འདོན་པ་ཡིན་གྱི། བཅ་པོ་ཉེར་གསུམ་འདོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བས་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཚོལ་སྦྱར་བཀོད་ནས་
 ཅི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སྦྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། མིག་ལ་
 སོགས་པས་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་སོགས་སྤྲོས་སྟེང་
 པར་གསུངས་ཀྱི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བཞི་ལས་གཞན་སྟེང་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཙམ། དེར་མིག་གི་སོགས་
 ཁོངས་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་སྟེང་པའི་ཚོལ་སྦྱར་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་དེ། འོག་སྐྱབ་
 པ་སྟར་སྟངས་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །དེས་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པས་
 སྦྱོས་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གཤམ་ཤིང་གཤམ་པ་སྟར་བསྐྱབས་པས་བདག་རྟག་པ་འགྱུབ་པར་བསམས་
 པ་ཡིན་ལ། སྦྱོས་བྱ་དེ་ཡང་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་གང་ཡང་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅིང་གོལ་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་
 པས་རྟག་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། བཅ་པོ་ཉེར་བཞི་པས་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རིག་གི་སྦྱོས་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་འགྱུབ་པར་བསམས་ཤིང་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
 ཞེས་སྟོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་ཕྱི་མོལ་གྱི་སྟོ་
 རོར་དཔེ་ལ་རྩེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་སྟུང་དུ་བསམས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི། རྟུལ་
 འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྐད་ཅིག་འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་

དང་རིག་པ་དང་སྤྱོད་བ་དང་། སེམས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིས་རེས་འགའ་ཆོས་
 ཅན་དང་། རེས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རུམ་པའི་གཟུགས་བ་ལང་གི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
 གཟུགས་དང་རྒྱ་བྱུང་གཞི་དང་། རུམ་པ་དང་བ་ལང་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། མིག་སོགས་བྱུང་གཞི་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་
 སུ་སྐྱས་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་བྱུང་གཞི་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་སྐྱས་བཞོད་པས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བཞོད་པ་ཡིན་ཆོ། །མིག་གི་སོགས་སྐྱས་བཅའ་པོ་ཉེར་གསུམ་སྟུང་པ་མི་འབད་དེ། གཙུ་བོ་དང་བཅའ་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་
 ལ་སོགས་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོགས་
 ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་རྩ་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་རྟུས་སུ་
 བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སོགས་སྐྱས་ན་བའི་དབང་པོ་སྟུང་པ་ཡང་མི་འབད་པར་ཐལ། གངས་ཅན་པ་
 རྣ་བའི་དབང་པོ་རང་དང་ཕྱད་ནས་སྐྱ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ལ་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལོ། །གྲུབ་མཐས་བཀྲགས་པའི་བྱུང་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྣ་བའི་
 དབང་པོའི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གྲུབ་མཐས་བཀྲགས་པའི་བྱུང་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བཀྲང་སྒྲིམས་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གཙུ་
 བོར་འདོད་པས་དེའི་ཡང་དོན་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྲོ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་དང་།
 སྒྲོ་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣམ་གངས་སུ་འདོད་པའི་དོན་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ཡང་ཆད་མས་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་སྤྲོ་རིགས་པས་རང་ལྷགས་ལ་སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འགལ་རྟགས་
 བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཞེ་འདོད་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་དཔེར་བཞོད་པ་དང་། སྒྲིལ་བཅོང་
ཚུལ་གྱི་ནུས་གཞག་ཐ་དད་ཅམ་དུ་བྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་ཆོས་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་འདོད་གཅིག་ཕུ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་
མི་འབྲུག་དོ་ཞེ་ན། ཞེ་འདོད་གཅིག་ཕུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་
པའི་སྒོ་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འབྲུག་པའི་སྒྱུ་མེད་
པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བདག་ཏྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་འདི་
ཉིད་སྒྲིལ་བཅོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལ་བསྐྱོས་པ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་
བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་མིག་སྒྲིགས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཅོང་པ་ན་ཆོས་ཅན་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དེའི་བྱད་པར་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་སྤྲུལ་བཞོད་ཅིང་རྟོག་པས་ཉེ་བར་གཟུང་
བའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མིག་ལ་སྒྲིགས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་
ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱད་པར་དུ་སྤྲུལ་བཞོད་ཅིང་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཏྲར་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་
བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་ཉིད་སྤྲུལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་
དུ་ནུས་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་ཐ་དད་པར་བྱད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྲུལ་ཆོས་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། དག་ཏུ་མ་སྤྲུལ་པ་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འབྲུག་པ་དང་། དག་ཏུ་མ་སྤྲུལ་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱབ་བྱར་
གྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཏྟགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་དང་། དཔེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྤྲུལ་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྒྱུ་མེད་མེད་བཅི་བའི་གཞིར་མི་འབྲུག་པ་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་

ལ་གནོད་ན་སྒྲིན་དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐབས་སུ་བབ་པ་བདག་རྟག་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་ལས་དོན་གཞན་གཞན་རྟོན་བྱེད་པ་ཙམ་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ངེས་པའི་སྐབས་དོན་གང་གི་འཕེན་པ་ཡིན། ཚུད་གཞི་མིག་སོགས་ཀྱིས་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 མི་འབྲུག་དེ། དེའི་བྱུང་ཆོས་སོགས་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཆོས་གཞན་རྟོན་བྱེད་ཙམ་གྱིས་འཕེན་ནོ་ཞེ་ན།
 འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་ཉུང་སྤྲུལ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་དེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕེན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕེན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ་ཅང་
 ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་དང་དཔེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕེན་པ་དེ་ཉུང་ཡིན་དང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། མཐའ་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ཉིད་ནི་འགར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་
 རྒྱ་མ་འདོད་ན་རྟགས་གང་ལས་བྱུང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་པའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ན་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་གཞན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མེད་པ་ལ་
 སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་དང་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་བས་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་
 འགལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མེད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་
 སུ་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
 ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱར་བཤད་པའི་རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མེད་པ་སྒྲིན་དུ་

འགྱུར་བར་ཐལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བདག་དེ་སྐྱ་གང་གིས་བརྟན་པ་ཡིན་ངེས་པས་བདག་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་
 སྐྱས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་བདག་དེ་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་
 སུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཚེས་ཀྱང་ཞེ་བས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མིག་སྟགས་
 བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དག་ཏུ་མ་སྐྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་
 ཡིན་ན་མི་འདོད་པ་གྲུབ་ཅིང་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྐྱར་བཤོ། །དང་པོ་ནི།
 ད་ནི་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཞེ་
 འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་གང་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བདག་
 ཡོད་མེད་བརྗོད་པས་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་དེ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 མེད་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། སྐྱས་ཚེས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་དེས་ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་
 མོག་ཏུ་གྲུབ་པའམ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོལ་བས་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་
 ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐྱས་ཚེས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་སྟ་ཏི་ཏ་རི་ཞེས་པ་ན་རེ། ཤེས་པར་ལྟན་དང་ཕྱི་དོན་
 དང་། །རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཏེ། །དེ་དེ་སྐྱས་བརྗོད་པས་རྟོགས་པ། །སྤྱི་ནི་འབྲེལ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་གོ་ལུ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་པ་ལས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ག་དང་ཨོ་དང་ཨུ་
 ལ་སྟགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་ལ་འང་སྟ་སྤྱིན་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྐྱ་དང་། བ་
 ལང་ཞེས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་འདོད་ལ། དེའི་སྟོབ་མ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་དུ་མེད་པར་སྐྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐྱ་མ་ན་རེ། སྐྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྟན་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་

རོན་ལ་བད་མ་བྱས་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་སྟོན་བྱིས་ན་སྟོན་བྱིས་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་རོན་བྱིས་ན་བ་
 ལང་ཞེས་བྱི་རྩལ་གྱི་རོན་བྱིས་རོན་ལྟ་རྟུ་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། བྱི་མ་ན་དེ། དེགས་ཀྱི་སྟོན་བྱི་རྩལ་གྱི་རོན་ལྟ་
 ཡིན་ཡང་མིང་གི་སྟོན་མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་རྩལ་ནས་དོ་བོ་ཉིད་བྱིས་རོན་ལྟ་ཡིན་གྱི། བྱི་རྩལ་གྱི་རོན་ལྟ་
 མ་ཡིན་ཅོ་ཟེར་རོ། དེ་ལ་སྟོན་བྱི་བྱ་རྟུ་བཤད་རྟུ་མེད་པར་སྟོན་བས་ཡོད་པར་སྟོན་བ་ལ། མིང་གི་སྟོན་དོ་བོ་ཉིད་བྱིས་རོན་
 ལྟ་རྟུ་གྲུ་བ་ན་ཞེ་འདོད་དངོས་སྟོན་ན་དཔེ་ལ་རྟེན་འགྲོ་མེད་དོགས་ནས་སྟོན་བྱིས་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྟོན་རོ་
 བོ་ཅི་ཆོས་ཅན། མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བད་མ་བྱས་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་རོན་དང་ལྟ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གནས་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་ལྟ་པར་མཐོང་བའི་བྱིས། དཔེར་ན་དེགས་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་ཅོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིང་གི་
 སྟོན་རང་གི་དོ་བོ་ཅན་བྱིས་རོན་དང་ལྟ་པ་ནི་བསྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རྟུ་མ་སྟོན་པའི་བྱིས། བྱ་
 པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཆོས་བཅི་འདོད་པ་བྱི་རྩལ་གྱི་རོན་དང་ལྟ་པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་བའམ་རོན་ལྟ་
 ཅན་བསྟོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དོ་བོ་འི་རོན་ལྟ་བསྟོན་བྱ་མ་ཡིན་རོན་ལྟ་གསུམ་པ་མེད་པའི་བྱིས། རོན་ལྟ་ཅན་
 བསྟོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་གི་སྟོན་རོན་དང་ལྟ་པར་ཡང་བྱི་རྩལ་གྱིས་མཐོང་བ་དེའི་བྱིས། སྟོན་གནས་བརྒྱད་
 ཅི། དང་པོ་གང་ཡང་རྟུང་བའི་དོ་བོ་ཅན་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སྟོན་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྟ་
 པ་འགྲུབ་ཁུངས། རྟུག་པ་འབྲེལ་བ། བརྟན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་རྟུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་རོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་
 བསགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་གྱི་རོན་བྱེད་པ་ཅན་གཉིས་ཀས་བྱེད་པར་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདག་
 གི་རོན་བྱེད་པ་ནི་བསྟོན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་བཅི་འདོད་ཡུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་འགྲུབ་བ་བཞིན་ཅོ། རྟེན་གས་དེ་ལས་
 ཆོས་བཅི་འདོད་ཡུལ་མིག་སོགས་བདག་རོན་བྱེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་བསྟོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས། བྱི་
 ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་རྩལ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟུང་དང་སྟོན་ཅིག་དེ་
 དག་འདུས་པ་མིག་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རོན་བྱེད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་ཤིང་
 གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་བྱིས།

གསུམ་པ་ནི། དག་རྟུ་དངོས་སྟོན་སྟོན་ཀྱང་ཆོས་བཅི་ཞེ་བས་འདོད་པས་བྱུང་བའི་སྟོན་གས་ནི་བསྟོན་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟུང་གོང་རྟུ་བསྟོན་པས་པ་དེའི་བྱིས། འདོད་ན། མཐུན་དཔེ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱིས་སྟོན་པ་

དང་དེ་ཚྩོད་གཞི་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་མ་ཆང་བ་དེ་དཔེའི་སྒྱུན་དང་ལ་སོགས་པ་ཚྩོད་གཞི་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་སྐྱབ་པ་
ཡང་གཏན་ཆོག་གི་སྒྱུན་ཡིན་པའི་བྱིན།

གསུམ་པ་དེས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའང་སྒྲིན་མེད་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ལ་གསུམ། བསལ་བྱང་པར་བརྗོད་
 པའི་སྒྲིན་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྒྲིན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་
 ཅི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པས་བཀོད་པའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་རྣམས་
 མཚུངས་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་པན་གྱིས་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་
 ཁེགས་པར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་ཀྱི་ཆན་དང་ཕབས་དང་དོད་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་
 སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲིབ་བའི་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟར་པ་མའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་
 སྒྲིན་པ་ལས་མདོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དྲིས་པས་བུམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ལུས་དང་རྣམས་གཅིག་པ་ལུས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱ་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་པ་སྒྲི་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་ལྷན་ཅིག་པ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་
 རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་གནས་པར་ཐལ། བུམ་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་
 པའི་སྒྲིས་བྱས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པའི་སྒྲིབ་དུ་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུར་བ་དང་། གང་རུང་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་གང་རུང་གི་སྒྲི་བུམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱང་པར་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིས་སྒྲི་བརྗོད་ཀྱང་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཁས་སྤང་དགོས་པ་དང་། དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་
 འགོ་མེད་པ་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཡོད་མེད་སྒྲིན་ཡོན་བཅི་
 བའི་གཞིར་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་པན་གྱིས་གཉིས་བཅས་སྒྲིབ་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་
 པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ཐལ། གཉིས་བཅས་སྒྲིབ་བ་འདི་ལ་ནི་བུམ་པ་ལ་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་

སྒྱུ་བྱེད་ལྷ་བཅས་བསྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ནི་མི་འདོད་པའི་དོན་བྱུང་
པ་བྱུང་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མ་དེ་སྐྱབ་འདོད་ནས་བཞོད་པ་གང་ཞིག་དེ་
བསྐྱབ་བྱུང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ཕྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་།
ཚོལ་བའི་རང་འདོད་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏྲགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་ཡིན་མིན་བཏྲག་པ་དང་། རྩས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་
བཤོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཏྲགས་དེས་བྱུང་པ་སེམས་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ལྷས་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་རྩས་ཡུལ་
དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། གཉིས་པ་ཏྲར་ན་ཅི་ཏྲར་ཨྲུ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཏྲགས་དེས་བྱུང་པའི་སྟེང་དུ་
སེམས་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ལྷས་ལས་རྩས་གཞན་དེ་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེས་རྩས་
པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཏྲགས་དེས་བསྐྱབ་བྱེད་འགྲུབ་ན་ཡང་རི་ཏྲར་རྩས་པ་
འཇུག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཏྲར་རྩས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚུས་
རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་དཔེ་ལ་རྩས་འགྲོ་མེད་པ་རི་ཏྲར་མི་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉེས་པ་དེས་རེག་པར་
ཐལ། སེམས་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ལྷས་དཔེ་གང་ལ་ཡང་རྩས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་སྤངས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱས་ཟིན་པ་ནི་གང་རུང་གི་སྤྱི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟན་འབྱེན་འཇུག་པ་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚུས་དཔེ་ལ་རྩས་འགྲོ་མེད་པ་
སྟན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་པན་གྱི་དམ་བཅའ་འདི་ནི་གསལ་བར་རིགས་པ་མེད་པར་ནན་གྱིས་
འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོའི་གྲ་སའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་པན་དེས་བྱུང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་ལྷས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་འགྲུབ་པ་ནི་སྒར་བཞོད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱབ་བྱེད་ཚུས་དེ་
དཔེ་ལ་རྩས་འགྲོ་མེད་ཅེས་གཞན་སྟན་འབྱེན་པའི་ཚེ་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚུས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྩས་པས་བྱབ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱུང་
ཁས་སྤངས་པ་རི་སྟེང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་སྟན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཀྱང་བྱབ་པ་ཡིན་
ཏེ། གང་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དེས་རྩས་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་འགྲུབ་པ་འཕེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུ་གི་སྤྱི་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་བསྐྱབ་པ་མི་འབད་པ་དང་།
 ལྷགས་ཀྱིས་ལུས་ལས་རྩལ་གཞན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡ་
 གུལ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་བཀག་པས་གང་རུ་གི་སྤྱི་ལས་རྩལ་གཞན་ཁེགས་པ་དང་། ཡ་གུལ་གཉིས་ལས་
 རྩལ་གཞན་བཀག་པས་གང་རུ་གི་སྤྱི་ལས་རྩལ་གཞན་ཁེགས་པ་དང་། དེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུ་
 ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་རིགས་
 པས་མི་འབད་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ཁས་མ་བླངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་སྤྱི་ལུས་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཏྲགས་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་པ་
 ཡང་མི་སྤྱིད་པར་བཤལ། སེམས་དང་རྩལ་གཅིག་པ་རྣམ་པ་དེ་ཏྱ་བུའི་ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཁས་མི་
 ལེན་ཅིང་རིགས་པས་མི་འབད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་མོད་གང་རུ་གི་སྤྱི་ལས་རྩལ་གཞན་ཅི་
 ཏྱར་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱལ་པ་ཡོད་པར་བཤལ། ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་ན། བུམ་པ་ལ་
 བསྟོས་ཏེ་ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུ་བའི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ལས་རྩལ་
 གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་ཀ་བ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཀ་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཏྱར་ལུས་ལ་
 ཡང་ཡིན་པས་ལུས་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མེད་པས་ལུས་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་
 ཞེས་ངེ་ཏྱར་བཅོམ་ཅི་ན། དོན་འདི་ལ་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྲུལ་སྤང་བས་ཐོག་མར་དཔེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་
 གྱེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར། འོན་ཀ་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་ན་
 བུམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་དགོས་པར་བཤལ། བུམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ན་ཀ་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་
 གཞན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བུམ་པས་མ་ངེས་ལ། མ་ངེས་པ་མེད་དེ་དེའི་ཏྲགས་
 མ་གྱུབ་ཅི་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གང་རུ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གང་རུ་དང་རྩལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ཀ་
 བུམ་གང་རུ་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་བུམ་གང་རུ་རྩལ་སྤྱུ་མ་གྱུབ་ན་བུམ་པ་དེ་དང་རྩལ་ཐ་དད་པར་
 འགལ་ལ། རྩལ་སྤྱུ་གྱུབ་ན་རྩལ་གྱུབ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་རང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱུ་གྱུར་པ་རང་ལས་རྩལ་གཞན་ཐ་

དད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ཀ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་གང་རུང་ལས་
 རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་ཅིང་བྱམ་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ལས་རྫས་ཐ་དད་
 དུ་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པས་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཀ་བ་ལས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད། བྱམ་པ་ལས་ཀྱང་
 རྫས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་གོ་བར་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱམ་པར་ཡང་མི་འགལ་ཀ་
 བར་ཡང་མི་འགལ་བ་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པར་བསམས་ནས་བྱམ་པ་དེ་ཀ་བྱམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀ་བ་དང་
 བྱམ་པ་གཉིས་ཀར་མི་འགལ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཀ་བྱམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱབ་
 ལ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལོག་ནས། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཚྭ་གས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པའི་
 ཚྭ་གས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འབྲེན་པ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྒྲ་མོ་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་
 པས་ཅོངས་སོ། །དཔེར་དེ་ལྟར་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་ན་གང་
 རུང་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་དགོས་ན། སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་དེ་ལུས་
 བྱམ་གང་རུང་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། ཡ་གྲུལ་བཀག་ནས་ཚྭ་གས་པ་ལེགས་
 དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡ་གྲུལ་ཡོད་ན་ཚྭ་གས་པ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་བྱམ་གང་རུང་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་བྱམ་
 གཉིས་ཀ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཞན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྲིད་ན་ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བར་རྫས་གཞན་དུ་བརྟེན་
 པར་རྟུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་བྱམ་གཉིས་ཀ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཀྱང་དེར་མ་གྲུབ་བྱམ་པ་ཡང་
 དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དཔེར་ན་ལྟ་སྟོན་དང་མཚོད་
 སྟོན་གཉིས་ཀ་ཟས་ཟ་བ་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་ན་ལྟ་སྟོན་དང་མཚོད་སྟོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
 གང་རུང་གི་སྟོན་པ་འཆའ་བ་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཟ་བར་མི་སྲིད་པའམ་
 གང་རུང་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སྟོན་བའོའི་བརྟེན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ནི་ལྟ་མཚོད་གང་རུང་གཅིག་ཟའོ་ཞེས་གང་རུང་གི་
 སྟོན་པ་འཆའ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་མཚོད་གང་རུང་གཅིག་ཟ་བ་སྟོན་འདོད་ནས་ལྟ་མཚོད་གང་རུང་གཅིག་
 ཟའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བའི་སྟོས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྟ་མཚོད་གང་རུང་གཅིག་ཟའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྟོན་པ་
 འཆའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྟ་སྟོན་ཟ་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཟ་བར་སྟོན་པའི་བརྟེན་འདོད་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་

མཆོད་སྒྲིན་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བ་རིགས་ན་ཡ་གྲུལ་ཟ་བ་མ་བཀག་པ་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་བ་རང་གི་ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱིས་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆེགས་
འདི་ལས་ཀྱང་ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲི་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་རྒྱང་པན་
རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་དེ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིས་བྱམ་པ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ལུས་བྱམ་གང་རུང་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས་བྱལ་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་རུང་གི་ཆེག་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། དམ་བཅའི་ཆེག་འགལ་བར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་གྱིས་བྱམ་པ་ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ངག་རྒྱ་སྒྲོས་པ་
ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་འགལ་བའི་རྒྱགས་ཀྱིས་ལུས་ཉིད་བྱམ་པ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ངག་གི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པར་ཐལ། ལུས་བྱམ་གང་རུང་བྱམ་པ་ལས་
དོན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་སེམས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ལུས་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་པན་པའི་དམ་བཅའི་ཆེག་འདི་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཆོད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་
བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་མ་ཡིན་པར་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱི་
ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱམ་པ་དེ་ལུས་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་བྱམ་
པའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་ནི་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ལུས་ལས་
དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་སྐད་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་
བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། བྱམ་པ་ལུས་བྱམ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་
དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །བྱམ་པ་སེམས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ལུས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཆོད་མས་ཞིགས་ཤིང་།

དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་པན་གྱི་རིམ་བཅའི་ཚིག་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ཅིང་འགལ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རྟུང་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཙམ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་
ཡང་རྣམས་གཞན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་དེ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩས་གཞན་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཆོལ་བས་ཀྱང་མི་
 འདོད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འབྲང་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འབྲང་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་གང་རུང་གི་སྤྱི་
 སྤྱོད་མི་འབྲང་པ་དང་། གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་གྱི་སྤྱི་རྒྱས་ལུས་དུ་མེད་ཀྱང་བྱད་པར་ངེས་པ་སྤྱོད་པར་མི་འབྲང་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། རོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དེ་སེམས་ལས་རྩས་གཅིག་པའི་ལུས་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་མེད་བུམ་པ་
 ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩས་གཞན་གྱི་སྤྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་བསྐྱབ་བྱུང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅར་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་ན་གསལ་
 བ་བཀག་པ་དེའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། རོན་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། དེ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆེའི་མི་ཆོས་ཅན། མིའི་རིགས་ཉིད་བཟང་ངན་གང་དུ་ཡང་
 འབྲང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཡང་བདག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ངམ་སྤོས་པ་ནི་དཔེ་གཞན་རྟོན་པ་ལོ།།

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྒྱུན་དུ་
 ཡོད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་འཛིན་
 པའི་དབང་པོ་དེའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དེའི་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་མིག་དབང་དེ་
 འགྱུར་བའི་རྩིས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དབང་དེ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ལ་ཡང་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་

གསུམ་པོ་དེ་དགོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དེ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩལ་གཞན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་
བྱར་ལྟར་བ་དེ་རྟུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་ལུས་དཔེ་ལ་རྩལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་དོགས་པ་སྟེ་
རྩལ་འགོ་མེད་པ་དང་བུམ་པ་ཡང་བུམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པར་ཐལ། ལུས་དང་བུམ་
པ་དེ་གཉིས་གཅིག་བུམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་ན་དེའི་སྟོན་ས་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་དང་
ལུས་དག་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གོང་མ་འདི་ལོག་མའི་ལྟོག་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་
ན་ལུས་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་བུམ་པ་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་བྱབ་
བྱེད་སྟོན་པ་དང་། བུམ་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་པས་
ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་ན་ལུས་བུམ་གང་རུང་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་དང་། བུམ་པ་བུམ་པ་
ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་མི་གཟུང་སྟེ། ལོག་མའི་བྱབ་
སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་བུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཀར་མི་
འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་དེ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་
ལྟར་བ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་ལུས་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་མེད་བུམ་པ་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོན་པ་ནི་སྤྲེལ་ཡ་གྲུལ་གང་རུང་བཀག་པས་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པར་
མ་ཟད་ཅེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་སྟོན་དང་མཆོད་
སྟོན་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཟན་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྟོན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་མཆོད་སྟོན་ལ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟུ་བྱ་འཛིག་རྟོན་ན་གསལ་པ་དང་རིགས་པས་འབད་པ་ཡོད་པ་སྟོན་དམ་སྟེ་མི་སྟོན་
པར་ཐལ། ཡ་གྲུལ་ཁགས་པའི་གང་རུང་གི་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་སྟེ་མ་དེས་ལྟ་མཆོད་གཉིས་ཟན་སྟོན་བྱ་ཡིན་

པ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚོད་སྤྱིན་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཟན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ་ལྟ་སྤྱིན་འབའ་ཞིག་
ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཟན་སྤྱིན་བྱར་ངེས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་བསམས་པའི་ཕྱིར། འགལ་
བའི་སྤྱིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཟན་སྤྱིན་བྱར་ངེས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་དགག་ཆིག་ཕྱི་མ་
གཉིས་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་མཚོད་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཟན་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡ་
གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཟན་སྤྱིན་བྱར་ངེས་པར་ཐལ་བ་མེད་ཅིང་གང་ལ་བྱིན་ཀྱང་ཆོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱ་ཉེ་བར་གཟུང་ན་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐལ་བ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པའི་བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩས་གཞན་སྐྱབ་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཡ་གྲུལ་
གཉིས་ཀར་མ་ཟད་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཡང་བུམ་པ་ལས་རྩས་གཞན་དུ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན་བུམ་པ་དེ་
ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་རྩས་གཞན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་འདི་ལྟས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་
གཅིག་ཟ་ཡང་ལྟ་མཚོད་གང་ཡང་རུང་བ་ཟའོ་ཞེས་བརྟོག་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལས་ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཟན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་མི་
མིན་ན་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱ་མི་འབད་པ་མ་ཡིན་ནམ་མཚོད་སྤྱིན་ཟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་མཚོད་གང་
རུང་ཟའོ་ཞེས་རི་ཉར་བརྟོག་། ལྟ་སྤྱིན་མི་ཟ་བའི་མཚོད་སྤྱིན་ཟ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚོད་སྤྱིན་ཟ་ན་ལྟ་
མཚོད་གང་རུང་ཟ་བས་བྱུང་ན་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པ་མི་འབད་པའི་སྤྱིན་མེད་པར་
ཐལ། སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། ལྟ་མཚོད་གང་རུང་གཅིག་ཟའོ་ཞེས་བརྟོག་པའི་སྐྱ་འདིའི་ལུས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམས་པར་བརྟག་པ་ནི་ལྟ་སྤྱིན་ཟ་བ་ཡང་མི་འགལ་མཚོད་
སྤྱིན་ཟ་བ་ཡང་མི་འགལ་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་པན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་དང་
རྩས་གཅིག་པའི་ལུས་ཁོ་ན་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལྷ་དང་བཅས་པ་དང་རྩས་གཞན་པར་ནི་རྒྱང་པན་རང་
ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱ་
སྒྲིབ་བ་ནི་གང་མིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན་སྤྲ་བ་འདད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་ཀྱང་མིན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུང་ལས་རྩས་གཞན་དུ་རྒྱང་པན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་འོས་པ་ཅན་

དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱབ་པ་རིགས་པས་མི་འབྲང་པའི་ཡང་ཕྱིར། དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པར་རུས་ཏེ་མི་
 རུས་པར་བལ། ལུས་ལས་རྩས་གཞན་དང་བུམ་པ་ལས་རྩས་གཞན་གཉིས་གང་རུང་བུམ་པ་གཅིག་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ལུས་སམ་བུམ་པ་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་མོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་། ལུས་ལས་ཀྱང་རྩས་གཞན་བུམ་པ་ལས་
 ཀྱང་རྩས་གཞན་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡང་མི་འབྲང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུང་པན་པའི་དམ་
 བཅའི་ཆོག་གི་ཚུལ་ནི་གསོག་དང་རྒྱུན་པ་དང་མི་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་
 བཞེན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཆོག་ནང་ཆོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
 དང་། དེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བསམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ཕྱོགས་དཔེ་ལ་རྩས་འགྲེ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོད་
 གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་རྟགས་སུ་མི་རུང་དེ་ཟེར་བ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། ལྷར་བ་ལང་ངམ་བ་མེན་གང་རུང་གཞི་འགར་རྒྱ་ཅན་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པ་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞི་སྐྱ་ཆོད་མས་དེས་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་དེས་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྐྱ་ལ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ལ་ཏེ་ཆོམ་ཟ་བ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་མོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དེ་སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སྟོན་པར་མི་འགལ་ན་སྐྱ་དེ་ལ་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷར་འགྱུར་ན་ཡང་། གཉིས་ཀར་སྟོན་པར་མི་འགལ་བ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་དེ་ཕྱོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡང་
 རུང་བའི་ལྷར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྷར་ཕྱོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་བུའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡ་
 གྲུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་བལ། ཕྱོགས་ཉིད་

དུ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ཚད་མས་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། ཡ་གྲུལ་གཉིས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་རྣམ་པར་
 བརྟག་པ་དང་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་སོ་སོར་དེས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཅིག་རྒྱ་དེས་པ་ནི་ཡ་གྲུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
 བ་མེད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ནི་ཡ་གྲུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་སྒྲ་དེ་
 ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཚད་མས་དེས་ན། ཕྱོགས་སམ་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་ཞེས་ཡ་གྲུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འགལ་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བུམ་པ་ཡིན་ན་ཀ་བུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པ་ནི་ཕྱོན་མེད་པ་ཞིག་གོ། ཀ་བུམ་གང་ཡིན་མ་དེས་པར་ཀ་བུམ་
 གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཀ་བ་ལ་འཇུག་པར་
 ཡང་མི་འགལ། བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀ་བུམ་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀ་བ་ཡིན་
 པར་ཡང་མི་འགལ། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡ་གྲུལ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་ཡང་གང་རུང་ཚད་མས་དེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དེས་ཀྱང་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
 བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་ཡ་གྲུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་གང་རུང་ཚད་མས་དེས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་
 མཚུངས་ཏེ། འདིར་ཡ་གྲུལ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གང་རུང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གཞི་ཚད་མས་
 མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཕྱོགས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཚོད་གཞི་ཡིན་མིན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གང་རུང་གི་རྟགས་
 གྱི་གཞིར་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ལུས་ལས་རྣམས་གཞན་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་ཀྱིས་ལུས་
 ལས་རྣམས་གཞན་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་གོ་བ་བྱུང་པར་གྱིས་སྤྱོད་
 ཟེན་པ་མི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་པ་དེ་ལུས་ལུས་གང་རུང་ལས་རྣམས་གཞན་བསྐྱབ་བྱུང་དམ་བཅས་པས་ལུས་
 པ་ལ་ལུས་ཉིད་རྣམས་གཞན་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་པ་རྣམས་གཞན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལུས་
 གང་རུང་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བརྗོད་ཀྱང་ལུས་པ་ལུས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགལ་
 བའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་ལུས་པ་ལུས་རྣམས་གཞན་བསྐྱབ་བྱུང་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་གཞོད་པ་གཞན་སྟོན་
 པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་འགལ་ཞིག་ཟས་ལ་འོངས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རི་འཇམ་ཤིང་འོངས་པ་ལ་ནི་དོགས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱུང་པར་གྱི་སྤྱོད་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པར་མི་གོའོ་ཞེ་ན།
 བྱུང་པར་གྱི་སྤྱོད་དངོས་སུ་སྤྱིར་བཏུ་བར་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྲོ་ཡུལ་དུ་རྣམས་པར་འཛོག་
 ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པར་གྱི་སྤྱོད་དངོས་སུ་མ་སྤྱིར་བཏུ་བར་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འགལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་བཅས་སྤྱིར་བཏུ་བ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུས་པ་སེམས་དང་རྣམས་
 གཅིག་པའི་ལུས་དང་ལུས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ལ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གྲུལ་འགལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་
 གྲུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཀྱང་རྣམས་གཞན་དུ་རིགས་པས་མི་འཐད་ཅིང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་པ་རང་ཉིད་རང་གི་སྤྱོད་པོར་འགལ་བས་ལུས་
 པའི་སྟེང་དུ་ལུས་པའི་གཉིས་བཅས་སྤྱི་བཏུ་མི་རུང་། ལུས་དཔེ་ལ་རྣམས་འགོ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱུང་མི་རུང་བས་གང་
 ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱུང་མི་རུང་ན། སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་བཏུ་པ་ན་ཡང་སྤྱིའི་མི་རྟག་པ་དཔེ་ལུས་པ་ལ་རྣམས་འགོ་མེད་
 པས་བྱུང་པ་མི་འགྱུར་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ལ་མེད་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་མི་འགྱུར་བོ་ཞེས་སྤྱོད་དང་ལུས་པའི་བྱུང་པར་
 གྱིས་རྟོག་ན་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཡང་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་བས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དང་ལུས་པ་གང་གི་ཡང་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་རྟག་པ་

ཅམ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ནི་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཁས་ལེན་མི་ཅུས་ཏེ། བྱམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་
 ལས་རྩིས་གཞན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ཅུས་པར་བཤམ། བྱམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་འགའ་ཞིག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
 པར་ཁས་ལེན་ཅུས་ན། དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་ཅུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡ་
 གྲུལ་གང་ལས་གྱུར་རྩིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདོད་པ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དོས་གཟུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་
 བྱར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲིམ་མི་རྟག་
 པར་བསྒྲུབས་པ་ན་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། གཞི་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོས་དོན་གཞན་དང་ཆོས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་དོན་གཞན་དག་འགོག་པས་
 ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགའ་བར་འདོད་པ་ཡང་བསམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་བ་དེས་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་དང་། དེ་བཀག་པས་རྒྱལ་བའི་ཞེ་
 འདོད་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲིའི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་སྒྲིའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའམ་སྒྲིའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་
 དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྟ་བུ་རྟེ་འདི་ནི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་
 བྲག་པས་སྒྲིལ་རྟག་པ་ཅམ་བཀག་པ་ན་སྤྱི་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པས་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སྒྲིའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་སྒྲིའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 བྱ་བཀག་ཅིང་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་སོ་ཞེས་གངས་ཅན་ཟེར་རྟོ། །སྒྲི་སྒྲིད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མ་
 ཡིན་པར་གཉིས་ཀ་ཡང་འདོད་མོད་ཀྱི་གངས་ཅན་ལ་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཟུར་ན་གནས་པས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སྒྲིལ་མི་རྟག་པ་ཅམ་བསྒྲུབས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་དོན་གཞན་
 བཀག་པ་ནི་རྟེ་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་འགའ་བར་སོང་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱེད་པས་སྒྲ་ལ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་
ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་དེ་མི་
རྟག་པའི་སྒྲ་འི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་འི་སྤྱི་དོན་
གཞན་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་
བསྐྱབས་པ་ན་ཡང་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་པས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ན། ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་བས་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཚོལ་བས་
ཚོད་པའི་ཆོ་དམ་བཅས་ཚོད་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན་འགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱར་མ་
བྱུང་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་བ་དེའི་བྱུང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་མཐོང་ནས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྒྲོས་པས་བསལ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་དང་འགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟེས་པ་དང་། འགའ་རྟགས་ལ་
ཚོགས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་བྱུང་པ་དང་། འགའ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་
བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མི་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཙམ། ཆོས་ཙམ་སྒྲ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་
པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་ཆོས་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཆར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚོལ་བའི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་བསྐྱབ་འདོད་ན་ཚོལ་བའི་
འདོད་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་འགའ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་འདོད་ན་ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བྱ་བའམ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ན་གཞུང་ལྟ་མ་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགའ་རྟགས་སུ་བསྐྱབས་
ནས་ཚོགས་སྤྱི་སྐྱབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགོག་ན་འགའ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་

པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚེད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་སྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་གཞུང་
ཕྱི་མ་སྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་ཏྟགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཆོགས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོགས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་
ཏྟགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་ཏྟགས་མི་རུང་བའི་སྒྱུ་མེད་པར་བཤམ།
འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཅད་དུ་ཆོགས་སྤྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བྱེད་པར་ཁོ་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ཏྟགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ངེས་
པ་མེད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ཡང་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་དེ་མི་སྐྱབ་ཅིང་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱབ་པས་ཆོས་ཅན་ཞེ་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གཞུང་བའི་ཆེ། བྱས་པ་སྐྱ་ཏྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་ཏྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཏྟག་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་མ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགལ་ཏྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། ཏྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚུངས་པའི་སྒྱུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་
གི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའོ། །བསྐྱབ་བྱ་འགོག་ཅུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་སམ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་
གཏན་ཆོགས་ཞེས་པ་ནམས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ཅུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ།
མི་ཏྟག་སྟེ། བྱས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་སྟོ་གོས་ཆུང་དུ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཏྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པའི་ཆེ་མི་ཏྟག་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་
པ་ནི་དཔེར་ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་གནོད་པ་ནི་དཔེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་

བུལ། ཚེས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གནོད་པ་ནི་དཔེར་ན། མིག་སྟགས་ཚེས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་
 རོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུལ། །བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ།
 གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དངོས་པོར་
 འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས། ནམ་མཁའ་དོན་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། གཞན་གྱིས་
 བཏགས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བཀག་ན་ཡང་ཆད་མས་ཁེགས་པས་
 ཏྲགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཁེགས་པའི་
 གཞི་མི་སྤྱད་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་དགོས་ལ། གཞི་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཚྱོད་གཞིར་བཟུངས་ནས་ནམ་
 མཁའ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བཀག་པས་ཆོག་མོད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚྱོད་གཞིར་བཟུང་བས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱོན་
 མེད་དེ། ནམ་མཁའ་སྤང་བ་འཕམ་ནམ་མཁའ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུངས་ནས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་བཀག་ན་ཡང་
 རུང་མོད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་པ་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་སྤང་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་
 སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤང་བ་ཆད་མས་གྲུབ་དུས་ན་དངོས་པོ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་
 འདོད་པས་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་འཚོལ་བ་ལས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཚེས་ཅན་གྱི་རོ་བོར་གཟུངས་
 ནས་དེ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྦྱོ་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན་ཆོགས་ཆུང་ངོ། །ནམ་མཁའ་སྤང་བ་
 ཚྱོད་གཞིར་བཟུངས་ན་ཡང་ཤེས་འདོད་མི་རྟོད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་ལན་
 མེད་ཀྱི་སྦྱོན་འབྱེད་དུ་མ་བརྗོད་པ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོམ་ཟ་ཞིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་
 འདོད་རྟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ལོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་གཙོ་བོར་སྤང་
 བ་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་པ་ལ་ཤེས་འདོད་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་
 ཅིང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚེས་ཅན་དུ་སྐྱས་བཀོད་པ་
 ཞེས་དང་། ཡང་ན་ཚེས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་
 ཏོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ཚྱོད་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་ཚེས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེས་
 སྤྱར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་དང་ཚེས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་

བསྐྱབས་པས་འགལ་རྟགས་སྤྱོད་བཞི་དབྱེ་ཡོད་ན། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་
 ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་བཞི་ཅིའི་ཕྱིར་དབྱེ་མི་རུང་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། འདིར་ནི་གངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་
 གྱི་བསྐྱབས་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོར་བཟུངས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་བོལ་སྦྱོར་ནམས་འགལ་
 རྟགས་སྤྱོད་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོར་བཟུངས་ནས་བཀག་པས་པ་
 རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དགོས་པ་ཡོད་ན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དབྱེར་
 རུང་བ་མི་འགོག་སྟེ། སྒྲིན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཚུད་གཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་དང་། སྒྲིན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲིན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་སྒྲིན་བྱུ་ཆོས་ཅན་
 གྱི་དོ་བོ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྒྲིན་སྦྱོར་ཚུལ་ཅམ་མོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་བཞིར་རི་རྟོར་དབྱེར་རུང་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་སྤྱོད་བཞི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སྤྱི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེས་འགལ་རྟགས་སྤྱོད་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་རེས་འགལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་སམ་རེས་འགལ་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོའི་
 སྒོ་ནས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་
 བཏུས་སྤྱོད་པའི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་རེས་གཟུང་ལ་བསྟོས་པ་དང་། རང་ཉིད་འདོད་པ་སྒྲོས་པས་ལོག་
 རྟོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྒྲིན་ལྟ་བུ་གཅིག་
 ལ་རང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་མི་རྟག་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་མིན་སོགས་ཆོས་དུ་
 མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་ཚུད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་བས་འདོད་པ་ཕྱོགས་སྤྱོད་གཟུང་བ་དེ་
 ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་སྤྱོད་ཟུར་རྒྱུ་ཆོལ་བའི་འདོད་པ་ལས་གཞན་ནི་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་ན་འདི་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ། རང་སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། སྒྲིལ་ཏེ་པར་སྒྱུབ་པའི་ཆོ་རང་གིས་སྒྲུབ་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒྲུབ་དེའི་བྱེད་ཆོས་མི་ཏེ་པ་
 དང་སྟོང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་སྒྲིལ་ཏེ་པ་ཁོ་ན་སྐབས་དེའི་བསྒྱུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་
 དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིལ་ཏེ་པ་དང་སྒྲིལ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་རང་
 གིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ལས་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་སྒྲིལ་ཏེ་པ་རྒྱུབ་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་བཀག་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚེས་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་བའི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེགས་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡང་སྟེགས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དེར་སྟེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་བ་ལས་གཞན་འདོད་པ་ཚེས་བའི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
 སྟེགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསྟོན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཚེས་བའི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པའི་
 གནས་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་མཛད་པས་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་རང་གི་འགྲེལ་པར་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཁས་སྤངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའོ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དོགས་པ་ནི་གང་ཡིན་དོགས་པའི་གནས་ནི་རི་རྩ་བུ་ཞེ་ན། སྟེགས་མི་རྟག་ཅོད་
 པའི་ཆེ་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེས་བས་ཀྱང་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤར་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་
 པས་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་མི་འགལ་བ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱེད་བྱེད་དགོས་
 སྟུམ་དུ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱེད་གཟུང་དགོས་སྟུམ་པ་ནི་དོགས་པའོ། །རང་གིས་སྤར་ཆད་མར་
 ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ཅོད་པའི་ཆེ་དེ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟུམ་པ་ནི། དོགས་པ་སྤར་མ་དེའི་གནས་ཏེ་དོགས་པ་དེ་སྟེ་
 བའི་རྒྱུའོ། །རང་ཉིད་སྟོས་པས་དོགས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་སྟོས་
 པས་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ཅོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟེགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཤིང་དེ་སྟེགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་ཀྱང་
 ཚེས་བ་མི་འདོད་པ་ཚེས་བའི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད། ཚེས་བའི་འདོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་
 མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སྟུམ་དུ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ལ་དོགས་པ་སྟེ་བས་དེ་རང་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་སེལ་རྒྱུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། ལོག་རྟོག་གིས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་དང་། བསལ་

བྱའི་ལོག་རྟོག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་དེ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅས་ཚད་
མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དྲོགས་
པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དྲོགས་པ་སྤྱིད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྤར་བཤད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཚད་མས་མཐོང་བ་
ཉིད་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉི་ཀ་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྤྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཁས་
སྤངས་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བ་ནི་ཚོལ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ལུང་དོན་དེ་ལ་གཞིར་
ན་ཡང་གནས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་དང་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ཚད་མས་བསལ་བ་དག་གི་སྦྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རྟོ། །སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྤྱ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཁེགས་ན་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་
ལུང་དོན་བཀག་པས་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ལ་དེ་ཁེགས་ན་བསྟན་བཅས་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤྱ་མི་རྟག་པ་
ཡང་ཁེགས་པས་གཏན་ཆིགས་དེས་ཚོལ་བའི་འདོད་ལུལ་བཀག་པས་རྟགས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་
མས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་འདོད་ལུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅས་དེའི་ལུང་
དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེའི་ཟུར་གཅིག་ཀྱང་མ་བཀག་པ་གཅིག་འདོད་ལུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་
བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་ལུས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་ཚད་ཀྱི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པའི་རང་སྤྱེ་དང་གཞན་སྤྱེ་སུ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་སྤྱེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྤྱེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་སྦོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། གཏན་ཆིགས་དེས་དགག་བྱ་གཞན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཏན་
ཆིགས་གཞན་གྱིས་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
འབྲེལ་མེད་གཞན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་
བསྐྱབ་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཁོ་ན་འགལ་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་

དང་། འབྲེལ་མེད་ལ་ཚོལ་བའི་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་
 གནོད་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱས་པས་དྲིས་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐབས་ཡིན་མིན་མཚུངས་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བརྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མི་
 འགལ་བ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་སྐར་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོག་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྐོ་ནས་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་
 ཅིང་རྟག་པ་འཁོག་པ་ན་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་འཁོག་ཅུས། དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡང་འཁོག་
 ཅུས་པ་བྱེད་བཀག་པས་དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་
 འདོད་ལ། སྐྱ་དང་དྲི་ནམ་མཁའ་དང་སའི་རྩ་ལས་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་
 གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟག་པ་སའི་ཡོན་སྐྱ་དང་དྲི་ལ་བརྟེན་པར་
 འདོད་པ་ཁས་སྤངས་འགལ་བའོ། །བྱས་པས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐྱ་
 ཉིད་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་གནོད་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུང་དོན་
 གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྩ་མེད་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱའི་བྱང་ཆོས་ལ་ཚྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱི་དེའི་
 བྱང་ཆོས་ལ་ཚྱད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་བྱང་པར་ཀྱི་
 ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚྱད་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་དང་དངོས་པོ་ལ་
 འབྲེལ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པར་ཡང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་སྐབས་སུ་བབ་

པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐབས་སུ་བབ་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་
ཡང་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིའི་ཚོས་སུ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲིའི་ཚོས་སུ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པའི་བརྟན་བཙས་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱར་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐུ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་དང་། རྩི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་
ཏན་བཀག་པ་འདི་གཉིས་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
བཀག་ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་གཉིས་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཚོས་བས་ཀྱང་དཔག་པར་འདོད་པས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་
སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྟུས་ཏེ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དེའི་བྱུང་པ་མ་དེས་པ་དང་།
ཚོས་བའི་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་
སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་བའི་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཅུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱུང་པ་མ་དེས་
པའི་ཕྱིར། མ་དེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་བས་སྐུ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དཔག་
པར་འདོད་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དག་འཇུག་པ་དག་དུས་ནམ་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་དོན་ནི་དུས་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་
དེའི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པས་ཚོས་བའི་དཔག་འདོད་རྟོགས་
མི་ཅུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་བའི་དཔག་འདོད་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱབ་
བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་
སྐབས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཚོས་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་

འདོད་ནས་རྩིས་པ་ན་ཚོལ་བས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པའི་ཚེ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་ན་མི་
རྟག་པའི་བྱབ་པ་སྟོན་པའི་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་རྟགས་དེ་ལས་ཚོལ་བ་འདི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འདོད་པར་
འདུག་སྟུང་དུ་རྩིས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་ལ་བརྟན་པ་དང་མི་འབྲས་ཀྱི་དག་
ངས་བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་ལ། ཚོལ་བའི་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཡང་
ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟན་ནས་རྩིས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཚུད་པའི་སྐབས་དང་མི་ལྟན་པ་སྐྱེ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནས་གྱིས་ཚོལ་བའི་དཔག་འདོད་
ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་སྟོད་པར་གྲུབ། སྐྱེ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་
ལས་བསྐྱོག་པ་དཔག་འདོད་མེད་པར་ཚོལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔག་འདོད་
ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་འདུག་ཀྱང་སྤྱིར་བཙུག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེགས་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བ་སྐྱེན་པའི་ཀུན་སྟོད་ཡིན་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་
ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་དཔག་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་ནས་གྱིས་སྟོད་འདི་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ཅེས་པ་གསལ་
བར་དབང་ཕྱག་རན་པའི་སྟོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ། སྐྱབ་བྱེད་འདི་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་
ཚོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་དཔག་འདོད་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དཔག་འདོད་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཆེག་དེ་
དག་གིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འབྲས་དང་། གཞན་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
གྲུབ། དམ་བཅའ་དེ་ལ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲུལ་བ་ཡིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཚོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟན་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་པས་སྐྱེ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་
གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པར་གྲུབ། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱ་དང་སྐྱེ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྐྱེ་

དང་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་དོན་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྱེད་བཀག་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་
དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཀག་ན་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱེད་པ་ཡང་ཁོགས་པར་འབྱུང་རྟེ། གང་ཟག་གི་
བདག་ཡོད་ན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལུང་
གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་དོས་གཟུང་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་ལྷན་གཞག་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅས་ཚད་མ་རྣམས་པར་དེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་
ཞེས། གཞན་གྱིས་ཚྭ་དཔ་ན་བསྟན་བཅས་གཞིར་བཟུངས་ནས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཞེས་རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་འདོད་མོད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་
རྟེ། སྤྱི་ལོ་ལྟ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནི། དེ་སྟོན་པའི་ལུང་
བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་གྲུབ་
ཟིན་པས་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་སྐྱེ་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
རྟེ། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་
པ་ཡང་ཐོས། གཞན་གྱི་སྟོན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱས་པ་ཡང་ཐོས་ནས་གང་ཟག་མོངས་པ་དག་ནི་དེ་གཉིས་གང་
ཁས་བྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅམ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཡིན་པ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རང་གི་
སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཁས་བྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་སྟེ་སྐྱེ་བ་པ་ལ་
འབྱུང་རོ། །དེ་ནི་དེ་ཡིན་རྟེ་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་མ་བཞོད་ཀྱང་དོན་
དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་རྟེ། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་གསུང་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པའི་གསུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པར་ཡང་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་དོན་དང་གཞན་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་

བ་པན་ཚུན་ཚྱོད་པ་རྣམས་རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཚྱོད་པ་ཡིན་པས་རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་
 པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། བྱི་ཚོལ་གྱི་སྒོ་ངོར་སྤྲོ་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་སོགས་
 དམ་བཅས་པ་ན་ལུང་ཚད་མ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་
 ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤྲོ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅས་ནས་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་བཞེད་པ་ན་གཏན་ཆོགས་དེས་སྤྲོ་ནས་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ལུང་ཚད་མ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཀག་ན་ཡ་
 བྱལ་བཀག་ན་ཆོགས་པ་ཁེགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལུན་ལུང་བར་འགྱུར་བས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཀག་ན་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམ་བཅའ་ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤྲོ་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བས་རྟགས་འགལ་བ་དང་།
 དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གང་དམ་བཅས་ནས་སྤྱོད་བྱེད་འཁོད་པ་ན། སྤྱོད་བྱེད་
 དེས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་གི་དོན་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་
 སྤྲོ་བ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་སོགས་ནི་འདིར་རིགས་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཆེན་
 པོས་དགག་དགོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་དག་ནི་དེ་ཅུ་ནས་
 དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དག་སྤྱོད་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
 ཀྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་བརྒྱུད་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀལ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་
 མིན། །ཞེས་མན་ངག་བྱིན་པ་ལྟར། སྟོན་པ་སོ་སོས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་ན་འདི་དག་ལས་གང་ནི་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ནི་ཉེས་པ་བཤད་བ་ཡིན་སྟུང་དུ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 གུང་སྟོན་པ་མི་འདྲ་བའི་གཞུང་ལས་སོ་སོར་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལས་གང་འཐད་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ད་ལྟ་
 རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པར་མཐོང་ཞིང་ངེས་པ་འདི་གཞིར་བཟུང་ནས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན་མཐར་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་དང་། ཡང་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ག་སྟོན་པའི་ལུང་
 རྣམས་ལ་སྤྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་ནས་དཔྱད་པ་

གསུམ་དག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲི་
 གང་ཟག་དེས་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབས་བྱུར་ཁས་ལེན་
 པ་ན། བྱི་ཚོལ་དེའི་སྒོ་དོར་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབས་བྱེད་སྐྱབས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད་འགོད་པ་དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་གྲུབ་ན་དེས་ཚག་པ་ཡིན་
 གྱི། འགེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱེད་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེན་པོའི་ནམ་
 ཐར་ཡིན་ནོ། །འདི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ནས་གོ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་དུ་མ་ཡང་ལུང་དོན་བསྐྱབས་བྱུར་འདོད་པའི་སྐྱེད་མི་
 བ་བསངས་པར་སྣང་རོ། །ད་དུང་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གི་སྐྱབས་བྱེད་དགོས་ལྟས་མེད་པ་དང་། དགོས་ལྟས་
 ཡོད་པའི་ཚྭ་དུ་ལྷོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྐྱབས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྟོད་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱབས་བྱེད་ལུང་ལ་དགོས་ལྟས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན་གངས་ཅན་འགོག་པའི་སྐབས་
 སུལ། ལུང་གི་སྐྱབས་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ལུང་གི་སྐྱབས་བྱེད་ལ་
 མི་སྟོས་པར་སྤྲོད་པ་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྭ་དུ་ལྷོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་
 པ་དེའི་ཆོ་བསྟན་བཅས་སྐྱབས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཚྭ་དུ་ལྷོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རྟེ། རང་གི་
 སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་འབའ་ཞིག་ལ་ཚྭ་དུ་ལྷོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་
 མི་ལེན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་ཚྭ་དུ་ལྷོད་པའི་དོན་མེད་སྟམ་པའོ། །སྟོབས་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས་རྒྱུ་
 པ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་དུ་མ་སྤྱར་རྟེ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆོ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྤངས་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་ཚྭ་དུ་ལྷོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་
 རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་

སྒྱུད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དེ་གཞོན་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་ཡན་ལག་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུད་པ་འདི་ནི་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་
འཇུག་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་དང་། དེར་ཡང་འབྲེལ་མེད་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་གཞོན་
པལ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་བའི་དུས་ན་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ན་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བརྟན་
བཅས་ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གཉིས་ལ་
དཔུང་པ་རྣམ་པར་དག་ན་དེའི་ཆེ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཅས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་དང་། བསྐྱོག་སྟོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རིགས་ཤིང་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་
གནས་གསུམ་པར་ནི་དཔྱད་པ་འཕོ་བ་ན་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཅས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཡུལ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་དེའི་ཆེ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། སྟོན་མེད་
དེ། དཔུང་པ་གསུམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་
འགལ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་དག་ལ་སྤྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་
བ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་དཔུང་པ་གསུམ་
ག་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཞེས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། བསྟེགས་བཅད་བརྟར་
བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ཞེས་དཔེ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་ཚད་མས་
མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེའི་ཆེ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཅས་ཀྱིས་ནི།
སྟོན་པས་ལོངས་སྒྱུད་བློམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་བརྟན་པ་ལྟར་མི་གནས་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་
གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་དོན་ལ་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་
སེམས་པ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་ལུང་དེས་འགོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་

བྱས་ནས་གཞུང་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། ཡང་གཞུང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།
 ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ནམ་ཡང་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཆོ་
 དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ཞིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཞིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་དམ་བཅས་པའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གྱི་དོན་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་
 འགལ་བར་སེམས་ཤིང་དམ་འཆའ་བར་མི་རུང་དམ་བཅས་ན་དེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཞིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་གྱི་སྐབས་
 སུ་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་ཏེ། ཞིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་འཕོ་བ་དཔུང་གསུམ་གྱི་
 དག་པའི་བསྐྱན་བཅོས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདིར་བསྐྱན་བཅོས་གཞོད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱན་བཅོས་གཞོད་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པ་མི་སྲིད་མོད། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཞིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་མདོན་མཐོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྐྱར་
 བ་བཏབ་ནས་དོན་གྱིས་དེས་ལེགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་གཞོད་པའི་རྟགས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་འབྲེལ་
 མེད་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་ཙོ། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ཁས་ལེན་པ་ལ་བསྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ལ་ལུང་དོན་
 གྱིས་བྱབ་པ་ངེས་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་ལས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པའི་ལུང་གིས་གཞོད་ན་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་
 རིགས་པ་གང་གིས་བྱས་ཏེ་རིགས་པས་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱབ་རྟེན་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གནག་རྩི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་དུ་མེན་མི་འཛིན་ཅིང་
 རྟགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱབ་མཐའ་སྟེ་ལུང་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ལ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་བྱབ་པ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་བྱབ་པ་
 གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆེགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་དང་མི་འགལ་
 ཞིང་ཀུན་གྱིས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་
 བྱེད་མི་སྲིད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་མ་གྲུབ་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་གཏན་ཆེགས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱུང་རིགས་པས་ཁེགས་
 པའི་ཕྱིར། ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་དང་འགལ་བ་དུ་
 མ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་མི་འགལ་
 བའི་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་སུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་

ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ཐ་དད་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལ་ལྷུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེའི་ཆོས་སུ་
ལྷུང་དེ་ལས་བཤད་པ་ཀྱན་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་པ་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆད་
མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པས་བྱུང་པ་དཔེར་ཏེ་དཔེའི་སྟེང་དུ་
བརྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ཀྱན་གྱིས་
བྱུང་པ་བརྟན་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ལྷུང་མི་ཤེས་པའི་འགྲོ་བས་ཆོག་དང་དུང་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་རང་སྟོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་སེམས་ལྟན་དང་མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷུང་ཆད་མར་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ལུས་པ་མི་ལྟོག་པ་
དང་། ཕྱི་རྟོག་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ལུས་པ་མི་ལྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་
ཡི་སྒྲ་བ་སྒྲ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ལུས་
པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་དང་བདག་གཅིག་
པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དུ་བ་ཆོས་ཅན། འགའ་ཡི་སྒྲ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་
གཞིར་རྒྱ་མེ་དག་སྒྲུབ་ལུས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞི་དེར་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཆད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་ལྷུང་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་
ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་ལྷུང་ཁས་མ་སྤངས་ཤིང་ལྷུང་དོན་ལ་གཞོད་ན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
ལྷུང་ཤེས་པའི་གང་ཟག་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་

པ་དེས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པ་ཅི་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་དོན་མི་རྟག་པ་དང་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་རྟགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་རིགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། ལུང་དོན་ཀུན་དང་མི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཉམས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
 ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རིགས་པ་གཅིག་གི་ཞར་ལ་རིགས་པ་བརྒྱ་འགོག་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ལ་ཡང་རིགས་
 པ་མིན་པ་འགའ་དམ་འཆའ་བས་དེ་བཞག་ན་རིགས་པར་སྒྲ་བ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་དགག་བྱ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 དམ་འཆའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་གཏན་ཆོགས་ཀུན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་ལུང་དོན་ཀུན་དང་མི་འགལ་
 ཞིང་ལུང་དོན་ཀུན་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་ཁྱབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཆོད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བརྟན་བཅོས་གཅིག་པོ་དེའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོགས་གཅིག་
 གི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་སྒྲུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་
 ན་འགལ་རྟགས་སུ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འགལ་ན་འགོག་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 ཅི་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་བཞག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས།

གཏན་ཆོག་གི་སྒྲིལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། དམ་བཅའི་སྒྲིལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐམ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 གཞོད་བྱ་དང་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐམ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པ་དག་སྐྱ་རྟ་བྱའི་གཞི་གཅིག་ལས་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འགལ་བ་མེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞོད་པས་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་འགལ་བར་འདོད་ན་བྱས་པས་ངེ་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐམ་བ་ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གཞན་ངེ་ལ་རྟག་པ་
 སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བྱུང་གིས་དུང་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་
 པས་ཀྱང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐམ་བ་ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་གཏན་
 ཆོག་གི་ཡུལ་གཞན་ཚུལ་བྱུང་གི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་རྟགས་དང་ཁྲབ་པ་
 ཁས་བླངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དེས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་
 གཞོད་ན་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་བྱུང་གིས་གཞོད་
 པས་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་ན་བྱས་པས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ངེ་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐམ་བ་
 གཏན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམ་བ་ རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཅུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་ཅུས་པ་དང་། མི་
 ཅུས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་ན་སྒྲིལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཅུས་ན་
 གཏན་ཆོག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བསྟན་གྱི། གཏན་ཆོག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མ་བསྟན་
 པས་གཏན་ཆོག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པར་ཞེས་

པར་བྱལ།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་དེ་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཁོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་
བཀག་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་
པ་ཡིན་ན། ཚུལ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་དྲུང་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་བྱས་པ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མོད་ཚུལ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གཞན་དེ་ལ་
རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་སྟོན་དེ་ཅི་
སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལུང་དོན་བཀག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་
སོ། །སྟོན་སྤང་དགག་པ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་
ཅན་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱུར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཉིད་ལ་གཞོད་ན་དམ་
བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ཏྲ་བུ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་ནི་
སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱུང་
པར་འབྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱུང་གིས་དེ་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཞན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་བྱུང་གིས་གཞོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅས་ཁས་སྤངས་པས་ན་དེའི་དོན་ལ་གཞོད་པས་དམ་
བཅའི་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཐལ་བ་ཀྱུན་ཁས་སྤངས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་འདི་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་དང་སྐབས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་
མི་གཞོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན། ཏྲ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུང་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྐོལ་བས་བསྟན་
 བཅོས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་གི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཁས་སྤངས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སྡེ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འདིའི་ཕྱོགས་
 གྲུ་མ་སྤྱོད་པ་གཞན་སྡེ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སྡེས་འག་ནས་འཆད་པའི་སྦྱོན་སྦྲོང་ཚུལ་བྱེད་པ་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་སྡེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རྟ་བུ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་གཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ཅོ། །ད་ལྟ་ཡང་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་ཁས་འཆེ་བ་
 དེའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་དག་ཀྱང་མཆོག་རྒྱ་སྤང་སྟེ། ཕལ་ཆེར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྤྱོད་
 བྱེད་དུ་འདོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཞེས་ཆོག་པུད་སྒོས་པས་སྐྱབ་བྱེད་
 ཏུ་འདོད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཞི་མཐུན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་
 བཞིན་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་
 ཏུ་བཞོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྟོན་སྟོང་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྟར་ན་སྐྱབ་
 བྱེད་ཏུ་བཞོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པར་
 ཐལ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་དེས་གཟུང་གི་ཆོག་གིས་བསྒྲོག་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལྟར་ན་ཆད་མར་ཁས་
 སྤངས་པའི་ལུང་ལས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་མི་སྐྱབ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་ཁྱིའོར་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་པེལ་
 བའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཆད་ལ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པས་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་ལ་
 རྣམ་བཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས། ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་ལས་
 བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཡང་འགྱུར་བས་ཁོ་ནའི་དེས་གཟུང་གི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་གཅོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་ལས་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་པའི་དཔེ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པར་ཐལ། ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱི་རྒྱུ་ཁྱིའོར་
 འོར་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཞན་གཉིས་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དངོས་
 དང་། དགོས་པ་གཞན་རྟོག་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་སྒོས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་
 སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་སྟོན་པའི་ཆོག་ལས་ཕྱི་རྒྱུ་ཁྱིའོར་ཀྱང་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མར་
 ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་ཆད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཀྱང་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་བཅད་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་
 གཅད་བྱ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པ་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་

འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྤངས་ནས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་
 དུ་གྲུབ་ཟིན་ཙུང་གཞིར་གཟུང་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དགོས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙུང་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཙུང་པའི་དུས་སུ་སྤར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་འདོད་ཀྱང་འཇུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། སྤར་
 ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་མི་འདོད་ཀྱང་འཇུག་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་བསྟན་
 བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པས་ལྷོག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་
 འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྷོག་
 བྱེད་མི་རྣམས་སམ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་དགོས་
 པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པ་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབད་པར་བྱེད་པ་འདོད་བཞིན་དུ་འཇུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་
 འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་
 བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་མ་བསྐྱོག་ཅིང་གྲུབ་ན་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུས་
 བསྐྱོག་ཅིང་ཆད་མས་མ་བསྐྱོག་ཅིང་བཀག་ན་ཡང་སྤྱི་ཆོག་གིས་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་རྣམས་ཏེ་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། མོངས་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་
 ཅུང་ཟད་བསྒྲུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲས་ཕྱི་དང་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཅན་
 བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཆོས་བརྟེན་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་ཙུང་གཞི་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 རས་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཙུང་གཞིར་ཡོངས་སུ་
 གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཛེར་རྟོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཙུང་གཞིར་གཟུང་

བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ན་
 དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་ལུས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་སྤངས་
 ཅས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱི་ཚྱོད་གཞི་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་
 སྟོས་པ་འདི་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དགོས་པ་གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ལ་
 རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྒྱ་གྲགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བློགས་སྡེ་མ་འདིའི་འདོད་པ་འབད་ལྟན་དུ་བཀོད་པ་ནི། འདི་
 སྟེན་དུ་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སྲུང་བ་ནི་
 དོན་གྱི་དོ་མོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཉམས་སྲུང་བས་གྲུབ་པ་ནི་རང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ནི་
 དོན་གྱི་དོ་མོ་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེས་གྲུབ་པ་ནི་རང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་ཅན་ལ་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྒྲས་པ་ནི། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཚྱོད་པའི་སྐབས་སུ་
 རྟོན་ཆོས་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཅི་མ་དང་།
 དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བརྟགས་པའི་མཐར་ཅན་ལས་མེད་ན་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་ལུས་པས་
 དགོས་པ་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་འཁོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དགོས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་འཁོག་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བློགས་སྡེ་མ་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་བློགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོས་པའི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྟོག་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ནི། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་ཚྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་
 ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་གནས་པ་གྲུབ་མཐས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོ་
 བརྟགས་པ་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་

ཕར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། གཞུང་གཉིས་པས་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཞག་པ་ལ་བྱུང་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་ན་དེ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པར་བྱེད་ན་ཡ་
 གྲུལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་བླང་དགོས་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་གཞུང་གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་འཆད་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་
 པ་བྱུང་ཆོས་གང་གི་ཡང་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་གཞན་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ན་དགག་རྒྱས་
 སམ་མི་རྒྱས། དང་པོ་རྟེན་ན་ཁས་བླངས་འགལ་ཏེ། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྟག་དངོས་དང་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་གང་ཟག་གི་
 བདག་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་ན། གཞི་གྲུབ་ན་གཞན་གྱིས་རྟེན་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་རྟོང་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་དངོས་ཆད་མས་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞིར་བཟུང་ནས་
 རྟག་དངོས་གྱི་བདག་འགོག་པར་བྱེད་དོན་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་གང་
 ཟག་རྟེན་ཕྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན་དགག་སྐྱབ་མི་
 རྒྱས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་རིགས་གྱི། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་ལ་བྱུང་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་
 པར་བྱེད་ན་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་འཆད་པ་རི་རྟེན་རིགས་ཏེ། དེའི་ཡང་དགག་བྱ་དང་བགག་པ་གང་
 རུང་གཅིག་ཁས་བླང་དགོས་ཤིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་སྤར་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་མོས་གྱི།
 འདིར་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་ཞེས་པ་གང་དམ་བཅས་པ་དེ་གཞོད་པ་མེད་པར་བར་མ་
 ཆད་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་གཟུང་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་
 མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་
 རྩོད་གཞིར་དངོས་སུ་གཟུང་ཡང་དེ་འགོག་པ་སྤར་གྱི་ཆད་མ་དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མེད་ལ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོན་དང་བཅས་པའོ། །འདིར་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་
 རྒྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་བཤད་པ་དེ་རྟེན་ཕྱི་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 འཛིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་རྟོག་ཕྱི་རྟོག་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དབྱུང་པ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཟིན་

བས་དེ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཞི་གྲུབ་
 བའམ་མ་གྲུབ་པ་གང་འཛིན་པ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ས་ནས་རྟག་དངོས་སུ་དམ་འཆའ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ལ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་པ་བརྟེན་པའི་གཞི་དེ་འདྲ་
 གཅིག་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཅོ། །དེ་འདྲ་བཞག་པ་མེད་ན་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་རྒྱས་པ་རང་གི་འདོད་པས་ཞེས་
 བས་སྟོན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྟར་ཞེས་པས་སྟོན་ཅོ། །ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་སུ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་ལྟན་
 པའི་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་ཚྱོད་པ་ན། གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་འདྲ་གཅིག་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཚྱོད་
 པའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་བྱེད་གཞི་ལ་ཚྱོད་དགོས་པས། བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྟོག་ལྟན་དཔུང་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཤེས་པ་གཞུང་འདིས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོ་གོས་དང་
 ལྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟ་
 ཆེན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མའི་རྒྱན་དུ། དེ་རྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། །ལ་སོགས་ལན་ནི་རི་སྐད་
 གདབ། །ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་གིས་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་བཀག་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་ན་འགའ་ཡང་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲའི་རྟེན་མེད་ན་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པའི་དོན་ལ་
 གཙོ་བོར་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་དོན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པས་གང་ཟག་གི་
 བདག་བསྐྱབ་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཆས་ཅན་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མི་
 སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་སྐྱར་བར་བྱལ། དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྟན་དུ་སྐྱེས་བུ་དོན་ལ་ཉེ་
 བར་སྐྱོར་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་བྱ་བ་ལ་ཉེ་
 བར་སྐྱོར་བ་ཡང་ཉམས་སུ་སྐྱོར་བས་གྲུབ་པའི་སྐྱལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་བྱེད་
 པར་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ཤད་དོ། གཞི་ཆས་ཅན། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་ན་དགག་སྐྱབ་གང་
 ཡང་བྱ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་གིས་རབ་རྒྱ་བཞོད་པའི་ངོ་བོ་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཅན་དག་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ཆས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་
 པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འཐད་ལྟན་དུ། གཉིས་ཀ་ལ་དོན་བྱ་བ་བཟོད་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་དཔྱད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱོས་པ་དགག་པ་དང་།
 སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱོས་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོས་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཚྱོད་གཞི་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་
 གཉིས་ཀར་གྱི་ཚད་མ་ལ་རབ་རྒྱ་གཤམ་ཤིང་གྲུབ་པ་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆས་ཅན་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆིག་གཞན་ལ་བརྟེན་
 རས་རྟོགས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཆེད་དུ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆིག་སྐྱོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྐྱོས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བསྟན་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེར་ཐལ། བྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་མོར་བསྟན་ཅིང་བཤོད་
བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་དོགས་ན་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
སྟོས་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་བྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་
ཅོད་གཞིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མ་བརྟེན་ན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཆོན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བས་རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལྷ་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཆོན་བྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སོ་སོར་ངེས་
པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་བཅད་ཟིན་པ་དང་། དེ་སྟེགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཅད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟེགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ཡིན་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གང་དུ་བཤད་ཟིན་ན། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་
པའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འོ། །དེའི་དོན་ནི། དུ་བའི་རྟོགས་ལས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི་རྩ་ལས་བྱུང་བ་
དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དང་། གསལ་བ་དང་ཆེར་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་
མཆོན་རྟོགས་མི་རྣམས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ།

དེས་ན་སྟོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད།

བྱུང་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་དེའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་
སོ། །རྗེས་དཔག་སྤྱི་མཆོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བེར་རྒྱས་མོངས་པར་གསལ་འོ། །སོ་
སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་རྟོགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་
པའི་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པས་སྤངས་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ།

ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་ན་བྱུང་གས་དོན་མེད།

ཅེས་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དོན་མེད་ལ་དེ་
ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བློགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་
དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བློགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། གྲིས་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ལྟ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་
རང་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་གྲིས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲིས་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་
རང་མཚན་དེ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་སེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ན་དེའི་བློགས་གཅིག་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཏན་ཆེགས་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱུང་པར་
རང་མཚན་གྱི་ཆ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ནི། སོ་སོར་
ངེས་པའི་རང་མཚན་གསལ་ལ་འབར་བའི་མེ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཀ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློགས་ཀྱི་སྒྲོན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེའི་སྒྲོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་
དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བློགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་བློགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མཚན་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྒྲ་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པ་ན། ཚོལ་བའི་དམ་བཅའ་སྒྲོན་ཅན་
དང་། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆ་དེའི་སྒྲོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པ་དམ་བཅས་པ་ན་སྒྲ་རྟག་
པའི་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སྒྲོན་ཅན་དང་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པ་སྒྲོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པར་

ཅུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་གཏན་ཆོགས་
ལྟར་སྒྲུབ་དུ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་དང་བྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་
དེའི་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་དང་། བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་
ཆ་སྟོན་ནོ། །མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱབ་པའི་ཆ་མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་། གཏན་ཆོགས་དེ་སྟོན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་བྱབ་པའི་ཆ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་བྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་
བྱའོ། །ཐུར་བཤད་པ་དེ་དག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་དང་། མ་བྱབ་པའི་རྟགས་སོ་སོའི་སྟོན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེའི་བྱང་ཚས་དང་དེའི་སྟོན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་དག་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་འདོད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་
ཀྱི་བསལ་བྱ་དང་སྟོན་མ་བྱེད་པས་ཤོངས་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་དུ་
འདོད་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟོན་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་དགོས་པ་དང་། བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ལ་མི་
མཁས་པའི་སྟོན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཡང་དག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། རྟགས་ཀྱི་
སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འགལ་ཡང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་
དང་ན་བ་འགལ་ཡང་མིག་ལྡན་དང་ན་བ་དང་ལྡན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྟོན་ཅན་
འགལ་ན། འགལ་རྟགས་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱོགས་ཆོས་
ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ནམ་སོང་བའི་ཆོ་ཡང་དག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་ལྡན་ཞིང་
ནམ་བཤོན་པའི་མི་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་ཡོན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་མི་ཡོད་ན་གཏན་ཆོགས་
ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་མི་རུས། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་སྟོན་ནམས་ནི་དཔེ་ལྟར་
སྒྲུབ་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆོགས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱབ་མི་
རུས་པས་དེའི་སྟོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དམ་བཅས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་བརྟན་

པལོ། །དང་པོ་ནི། གཏམ་ཆོག་ས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན།
 སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་པོའི་གཏམ་ཆོག་ས་དང་དཔེ་དག་
 གི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་བཤམ། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་
 པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་མ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་དཔེ་རྟགས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔ་ཕྱི་དེ་དག་ལྟན་པའི་ཡན་
 ལག་ཅན་ནི། སྐྱབ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་བ་སྟོང་བྱས་པ་ཅམ་མོ། །རང་ལུངས་ལ་
 དམ་བཅའ་ཡན་ལག་ལྔ་མར་མི་འདོད་ན་དེ་དང་བ་སྟོང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྔ་ར་བཤད་པ་ལྟར།
 ཕྱོགས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་མོད། སྟོན་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་བསྟན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་འདིས་ཀྱང་ཕྱོགས་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྟོན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་པར་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་འདོད་ན། གཏམ་ཆོག་ས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོན་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་བམས་ཅད་དུ་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གཏམ་ཆོག་ས་དང་དཔེའི་སྟོན་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་རུང་གི་དམ་བཅས་པ་དེ་ཅམ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་མོ། །བུམ་པ་
 རྟག་གོ་ཞེས་བཛྲོད་པ་ཅམ་ནི་མདོན་སྐྱུ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པ་བཞིན་མོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་ཏེ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྟོས་པའི་རང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གཅད་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་རྟོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དག་ནི་སྤང་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཛྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གང་གིས་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་ཆེས་པ་གང་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཟུར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལི་བདག་ཉིད་དང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞི་སྒྲུ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ལས་སྒྲོག་པ་བྱུང་ཆོས་པ་སྒྲུ་དང་མི་རྟག་པ་ལི་ཆོགས་དོན་
 ཕྱགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ལི་ཆོན། ཆོགས་དོན་དེ་ཆོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་བའི་བརྟན་བཅས་
 མཁན་པོ་ལི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་ཆོལ་གྱི་དོར་གྲུབ་བསལ་
 བྱགས་པ་ཡིན་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལི་བྱིར། ཆོག་ཆོགས་སྒྲུབ་བའི་བྱིར་ཕྱགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་བཅས་མཁན་པོ་ཁོ་ན་ལི་འདོད་པ་ཡིན་པ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི། དོན་ལ་ནི་སྒྲུ་
 དང་མི་རྟག་པ་ལི་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་ཕྱགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ལི་ཆོ། དེ་བཞི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་
 མཆོན་གཞི་དེ་ལི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པས་མཆོན་གཞི་དེ་ལི་སྟེང་དུ་བསལ་བྱ་སོ་སོར་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །དཔེར་ན་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་ལི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེས་
 གཞི་བྱས་པ་ལི་སྟེང་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལི་མ་གྲུབ་པ་ལི་གཏུན་ཆོགས་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མ་གྲུབ་
 པ་ལི་རྟགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལི་བྱིར་རྟེ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕྱགས་ཆོས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལི་རྟགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་
 སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་ན། སྒྲུ་ལི་སྟེང་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་མི་འཁོག་པ་ལི་བྱིར་རྟེ། །འདོད་པ་ཞེས་པ་ལི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱིར་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷར་གྱི་ཆོགས་དོན་དེ་ཕྱགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ལི་ཆོ། ཆོགས་དོན་དེ་ཆོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་མ་བྱུང་
 པ་ལི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་ཅམ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོག་འདི་དག་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་ཆོས་པ་བཅད་པ་ལི་ཆེད་ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་
 ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གང་ཞིག་མདོན་པར་བཞེད་ཅེ་ན། རིགས་
 མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་ལི་ཕྱགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ལི་སྒྲོན་མེད་པར་བཤམ། རིགས་མི་མཐུན་གཙོ་
 བོར་སེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱགས་སྒྲུང་གིས། ཆོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འོས་པ་བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕྱགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ལི་བྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་པ་ལི་སྒྲོ་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱགས་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་འདོད་པ་དང་དོ་བོ་ལ་

སྐྱེས་པའི་ཆོག་རེ་རེ་ནས་ཟུར་བྱིན་པར་སྦྲོས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ལོགས་པར་ཚང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་མི་
 མཐུན་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཟུང་གི་ཆོག་ཟུར་བྱིན་པར་སྦྲོས་མི་དགོས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདྲིར་སྦྲོས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་བཞེད་པ་དང་ཆོག་ཟུར་ལྔ་ཚང་བར་སྦྲོས་པ་མདོ་མཛད་པའི་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་མཛད་པའི་བཞེད་པ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་
 འཁྲུལ་མེད་དུ་རྒྱས་པར་གྲུན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་
 འདི་ལ་ལོག་རྟོག་ལྔ་པོའི་ཞེན་ཡུལ་བཅད་པའི་དོན་ཚང་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བྱེད་སྐྱེས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་
 ཡང་དག་ཉིད་མེད་དེ། ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་།
 ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་དང་། ཞེས་འདོད་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཙམ་དང་། རྒྱུ་གྱིས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱུང་འོས་པ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དང་གི་སྒྲིམ་སྐྱེས་སེལ་བཅད་པ་ནི། ལྔ་མ་ལ་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ས་རྩ་བ་བཅད་པ་ལྟར་
 ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དབྱེད་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་ཚད་མའི་བསལ་བ་
 ཞུགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འཁོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདྲིར་ནི་སྦྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྦྲོ་
 སྦྲོས་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བས་དེ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་སེལ་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྦྲོ་ནས་མཁའི་ཡོན་པ་ལ་གཞོད་པས་སྦྲོ་མི་རྟོག་པར་སྦྲུབ་
 བའི་རྒྱུ་བའི་ཞེ་འདོད་པ་གཞོད་པ་མེད་པར་སྦྲོན་པ་དང་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལུང་དོན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
 པར་སྦྲོན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པས་རྒྱུ་བའི་འདོད་ཡུལ་ལ་གཞོད་ན་སྦྲོན་ཐུག་པ་མེད་པར་སྦྲོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

རྩེ་གཉིས་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་ལྷོས་པའི་རང་ཉིད་འདོད་པ་དེས་གཟུང་ལ་ལྷོས་པ་ལ་གཉིས། དེས་གཟུང་
 ལྷོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྒྱུ་དང་རིགས་སྟོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། །དང་པོ་ནི། གཏན་
 ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆེག་དག་
 གིས་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེས་གཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བརྒྱུ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་རང་ཉིད་དང་
 འདོད་པའི་སྐྱེད་པ་གིས་དེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆེག་དེ་དག་ཆོལ་བ་རང་ཁོ་ནའི་འདོད་
 ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་བཙད་སྟོན་པའི་ཆེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་
 དེས་གཟུང་གི་ཆེག་འཕྱད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་རྟེ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་བྱས་
 པ་ཏྟ་བུ་ལ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཆེན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཙད་པའི་ཕྱིར་འཕྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུང་མ་སྟོས་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་
 དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། མ་འོངས་པ་ལ་
 ཡང་འབྲིད་པའི་བྱེད་པ་དང་སྟན་པའི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞི་དང་རང་ཉིད་འདོད་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་བསྟན་བྱའི་སྐྱ་ཡང་བྱུང་བྱིན་པ་
 དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཏྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་བྱུང་གཞི་དེའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་
 འདོད་པའི་དོན་ཡང་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ད་ཏྟ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་
 པའི་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ད་ཏྟ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པར་
 འགྱུར་བས་དེ་བཙད་པའི་ཆེད་དུ་དེས་གཟུང་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁོ་ནའི་དེས་གཟུང་ཡང་དུས་གསུམ་ག་ལ་
 འཇུག་པར་ཐལ། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུང་སྟོས་པས་ཀྱང་དོགས་བ་མི་
 ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དེས་གཟུང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་
 དང་། ཕྱོགས་ཡང་དག་གཞི་མཐུན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་བཀག་པ་ན་དུས་ནམ་ཡང་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་
 ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཨིཤ་ཞེས་པ་
 ལ་ནི་ལྟ་ཞེས་པ་རྟའི་རྒྱུན་བྱིན་པས་ཨིལྟར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པར་སོང་བས་དེས་ཆོད་
 པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་བའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཨིཤ་ལ་ནི་ལྟ་
 རྒྱུན་བྱིན་པས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་
 བའི་ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་བསྐྱུས་ན། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འདོད་པ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་བྱིན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་
 གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཟུར་དུ་སྟོས་པའི་འདོད་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབད་པ་མང་པོས་
 ཉེས་པ་སྤང་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་བ་སྟོས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་སྟོན་པའི་ཆོག་འབའ་
 ཞིག་སྟོས་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་རོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བྱེད་གཞི་མཐུན་
 འདོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་རྟེན་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེད་ཀྱི་རྟུར་ན་
 ནི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་རྟེན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྟོན་པར་བྱེད་ན་ཡང་མཆོན་ཉིད་འདི་རྟ་
 བྱ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྒྲར་ཡང་ཁོ་ནའི་
 ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྟོས་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། རིགས་སྒྲོར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཟུར་དུ་ངེས་གཟུང་མ་
 སྟོས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཆོག་དེས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་བ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 འགོག་པར་བྱེད་པར་ཐལ། རིགས་སྒྲོར་སྟོས་པའི་འདོད་པའི་ཆོག་གི་བྱིངས་ཨིཤ་ལ་ནི། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་
 མ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་སྒྲོར་ནི། འདོད་པ་བྱུང་གཞི་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁས་པོས་གཞུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིགས་སྒྲོ་འབའ་ཞིག་གི་
 རོགས་གཅོད་ལ་འཆད་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་འདོད་པ་སྟོས་པས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་སྟོས་པས་ཚོལ་
 བ་མི་འདོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་རོན་ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྐབས་སུ་
 མ་བབ་པ་ཚོལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པའང་ཁེགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། བསལ་བྱ་
 དཔེར་བརྗོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཡང་དག་

ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཅི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་
 བརྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡང་ཆོས་བཅི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ཤིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་བཅི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་འདོད་ཡུལ་དེ་ལ་གཞོད་ན་ཡང་ཆོས་བཅི་ཕྱོགས་བསལ་བ་དང་གཏན་ཆིགས་
 འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཀག་ན་ཡང་ཆོས་བཅི་འདོད་ཡུལ་ཅི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བཅི་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པ་ནི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་ཆད་མས་བཀག་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་དེ་མེད་པར་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཅོ། །སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་
 ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་དོན་སྐྱེ་གཅིག་པོ་ལ་འདྲུབ་ཐུབ་པར་
 འདོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་རྗེས་སྐྱེ་བ་དང་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྟེན་དོན་གཞན་མི་སྟོང་པས་
 དེ་བཀག་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པ་བསལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། བསལ་བྱའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་
 ཆིག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་བརྟན་བཅོས་ལ་མི་བརྟེན་པར་
 བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཅོད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་ཤིང་བབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་བཅི་ཕྱོགས་སུ་
 བྱེད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་རུང་བར་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་འཇམ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཅོད་པ་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཅམ་སྐྱབ་འདོད་པ་ན་བྱེད་བཀག་པས་སྐྱའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་སྐྱེ་བ་དང་པ་ཉན་
 པའི་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བའི་སྐྱེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་
 ལྟན་པས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟུབ་བསལ་བའོ། །སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་འཆལ་བའི་ལོག་རྟོག་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཅམ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་བཀག་པས་སྐྱའི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་སྐྱེ་བ་དང་པའི་སྐྱའི་

སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་གཟུང་བ་ཞེས་
སྒོས་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱི་རྩ་ས་གཞན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བྲོ་འབྲུག་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་སྟོགས་སུ་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་དང་། བརྟན་བཅས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཡང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་འཆའ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྤྱིར་བརྟན་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱི་ཚོ་ལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་པར་ཚོལ་བས་སྟོགས་སུ་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་། བྱི་ཚོ་ལ་
ཤེས་འདོད་མེད་པ་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོལ་བས་ལུང་གི་དོན་དེ་སྟོགས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
བ་རིགས་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། སྐབས་བྱེད་བརྟན་བཅས་ལ་བརྟེན་པའམ་བྱི་ཚོ་ལ་བ་དེ་བརྟན་བཅས་ལས་ཇི་ལྟར་
བཤད་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་ནི་ལུང་གི་དོན་དེ་ཚོལ་བས་ཀྱང་སྟོགས་སུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་ན་ལེ། བྱེད་ཀྱི་བརྟན་བཅས་ལས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེས་
འདི་བ་རྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱི་ཚོ་ལ་ལུང་དོན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་དེ་རྟ་མ་
ཡིན་པར་ཚོལ་བས་ལུང་དོན་སྟོགས་སུ་བྱེད་ན་བྱི་ཚོ་ལ་གྱིས་རྣ་གཏད་པར་མི་བྱ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཚོལ་བ་འདི་བྱི་ཚོ་ལ་
གྱི་ཤེས་འདོད་དང་མ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚོལ་བྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་སྐབས་བྱེད་དང་དེ་ལས་བཤད་མ་བཤད་སོགས་བརྟན་བཅས་ལ་མི་
བརྟེན་པར་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་བྱུང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་ཚོལ་བས་ལུང་དོན་སྟོགས་སུ་བྱེད་
པའི་གོ་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་སྟོགས་སུ་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱུང་པར་གྱི་སྤྱི་འཕེན་པ་མི་འབྲང་པ་དང་། སྤྱི་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་བྱུང་པར་ལ་དོན་
གཉེར་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་དང་། བྱུང་པར་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སྐབས་མི་ལུས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་པར་གྱིས་སྤྱི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་
ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་ན་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་ཡང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱུང་པར་གྲུབ་པས་

སྤྱི་གྲུབ་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་བྱང་པར་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱི་ཚློལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་པར་དམ་འཆའ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་། བྱི་ཚློལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དག་ལས་ཚློལ་བའི་འདོད་པ་རྟོགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་པར་གྱིས་སྤྱི་འཕེན་ཞིང་སྤྱི་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ན་བྱང་པར་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལོ་ཉན་པ་ལོའི་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་པར་དཔག་པར་འདོད་པ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚློལ་བས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཆིག་གི་སྐབས་ཀྱིས་ཚློད་གཞི་སྤྱི་ལྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སུ་འདོད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ཚློལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་པར་ཚློལ་བས་དམ་འཆའ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དུ་བརྗོད་ན། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱབ་པ་མ་དེས་པ་དང་། སྤྱི་ལ་ཚློད་པ་ལ་བྱང་པར་ལ་ཚློད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཚློད་པ་བསྐྱན་བཙུག་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཚློད་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་དོན་བྱེད་པ་བྱང་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གིས་གཙོ་སྒྲིག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་འང་དོན་གཉེར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སོ་སོར་དེས་པའི་བྱང་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་བས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཙམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་བྱབ་པ་མ་དེས་པ་དཔེ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཚློད་ན་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་པར་ལ་དེས་པར་ཚློད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཙམ་ལ་ཚློད་ན་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་པའི་མི་རྟག་པའི་བྱང་པར་གཞན་ལ་ཚློད་པ་མེད་པ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་ལ་ཡང་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཚློད་པ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱན་བཙུག་གི་སྐྱོ་ནས་ཚློད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིག་མི་རྟག་ཅོད་པ་དེའི་ཆོ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བས་སྤངས་པ་དེ་མེད་ན་ཅོད་པ་དང་། ཅོད་པ་བསྐྱོག་ཅུས་
པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིཉ་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་
ཅུས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡང་སྤར་བས་ལ་བྱིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་
མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆེགས་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལྟེང་དུ་སྒྲིཉ་ཀྱི་སྤྱི་
དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲིཉ་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་མི་རྟག་པ་རྣམས་པ་དེ་རྟ་བྱའི་ཆོས་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི་དཔེ་འགར་ཡང་ནི་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འབྲུལ་བ་ཙམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་བྱུང་པར་ཉན་པ་པོ་ཞེས་འདོད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དེར་ཅོད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་གྲུབ་ན་སྤྱི་
གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་བྱུང་པར་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཙན། བུམ་པ་དང་གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་
དང་པ་ཉན་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིཉ་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་ལྟན་པའི་
སྒྲིག་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱས་བ་གང་རུང་གི་སྤྱི་
དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་ཅིང་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགལ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་རྟ་བྱུང་ལྟན་པའི་སྒྲི་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་དེ་གཉིས་བཅས་སྦྱར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཉིས་པ་དང་བཅས་
པའི་སྦྱར་བ་དག་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤར་བས་ལ་བྱིན་པ་ལོ། །ཡ་གྲུལ་ཁེགས་པས་གང་རུང་གི་སྤྱི་མི་
སྤྱིད་པར་བསྒྲུབས་བྱིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གཉིས་བཅས་སྦྱར་བ་མཐའ་དག་བསལ་བྱིན་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་དག་ཀྱང་
ཞེས་མང་ཆེག་སྒྲོས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་བབ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་སུ་
ཡང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་སྐབས་ལས་འདས་པ་

དམ་འཆའ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། མེད་
ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱེ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ཙོད་པའི་ཆོ་སྐབས་སུ་གཏོགས་པ་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་པར་མེད་
པའི་མི་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཙམ་ཉིད་ཆོལ་བས་སྐྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ན་བཏང་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཆོ་སྐྱེ་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་
དམ་འཆའ་བ་དེ་རྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཆོལ་བ་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་
དམ་བཅས་པས་ངེས་པའི་སྐབས་དོན་ལན་འདེབས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་རྒྱུ་གཞན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་བསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། བསལ་བ་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
བསལ་བྱ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། སྤར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འོས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་
མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བས་བསྐྱབ་
བྱར་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་གཞལ་བའི་སྟོབས་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པས་ལྷོག་གྱུར་དག་པ་པ་གཞལ་བའི་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གཞལ་
བའི་སྟོབས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་
ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དག་སྤྱོད་ཙམ་ནས་དག་སྤྱོད་ཙམ་ཡིན་
པར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་གོ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཁས་བླང་གིས་བསལ་
བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ལོ། །ཅ་ཆོག་འདི་ཆད་མ་མདོའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཆད་མ་མདོར་ནི།

མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་།

ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟོན་ལ་ལོ།

ཞེས་འབྱུང་བས་མ་བསལ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་ཤིང་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དགོས་ན། བསྐྱབ་བྱར་རང་

གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་བརྟན་པ་འདིར་མ་སྟོས་ལ། རྟན་འགྲེལ་དུ། རང་རྟེན་ལ་མ་
བསལ་བ་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་མ་བརྟན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྐབས་
དེ་དང་གཞན་ཡང་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་བརྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱས་པར་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་
རྟན་འགྲེལ་གྱི་ཅ་ཆོག་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་དབང་དུ་ཡང་བྱས་པའོ། །ཅུང་ཟད་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་རིགས་པ་
དཀྱིས་གྱི་དོན་ཅ་ཆོག་ལ་བརྟོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། གཞན་དག་འདོད་པའི་མདོན་སུམ་ལ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཆོད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྤྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྟན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་གྱི། གལ་ཏེ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཆོད་མས་བསལ་བ་ལ་སོགས་བརྟན་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོན་ན་ཡང་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བའི་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟོས་པ་ཞིག་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་
ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མདོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་
པའི་དོན་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དག་དང་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ལ་གཉིས་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། ལུང་དང་རབ་ཆོག་གཉིས་ཀར་གྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པར་
ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཆོག་དང་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་
པར་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཆེས་གྱི་ཆོག་དང་གྲགས་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་རྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་
གྱུར་གྱི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་གྱི་དོན་དམ་འཆའ་བ་ལ་ནི། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྱུབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་གིས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆོལ་བས་བདེན་ཞེན་གྱིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་
ན། རང་ཆོག་འགལ་བ་ཞུགས་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་
སྟོབས་གྱི་ཆོད་མས་ངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཞོད་
བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྐབས་འདིར་སེལ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེལ་བྱེད་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་རང་ཉིད་

སྒྲིམ་ཅིམ་ནས་ཆིག་དངོས་ཤུགས་དང་སྒྲིམ་འགལ་བར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པའི་དག་སྒྲིམ་ཅན་དེ་འདྲ་ཡང་མིན་
པ་ཞིག་དགོས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་ལྟར་འབྲང་ལྷན་དུ་ཡང་། འདིར་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་དང་
གྲགས་པ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་ལ། ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་དུ་ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་
དོན་གྱི་སྒྲིམ་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་དོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་
སྲུང་གཅིག་ཤུ་ལ་དོན་ཞེས་སྒྲིམ་ཤེས། མངོན་སྲུང་ལ་དོན་སྒྲིམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་མངོན་སྲུང་གི་སྒྲིམ་བཤད་དུ་ཡོང་བྱུང་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་འབྲུལ་
པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སེལ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་སྤངས་
ནས་མངོན་སྲུང་ཆོད་མའི་ཡུལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྒྲིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་
བྱེད་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་མངོན་མོད། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་
ཡུག་སྒྲིམ་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྲུང་དཔྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་
བདག་གི་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱུང་། འོག་ཏུ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དོན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ཅོ། ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིམ་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་འབྲེལ་པ་དག་པ་ཁ་ཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་
འབྲེལ་དུ་ཡང་ཡང་གི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་སྤྲུལ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། དགོས་པ་
ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་འབྲང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་གི་སྒྲིམ་སྤྲུལ་པར་འདོད་པ་
ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ཅོ། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲང་ལྷན་དུ། དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དོན་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
ཅོ། ཞེས་དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་
གཞན་དག་གིས་དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འབྲང་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་
བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པ་གཞན་དག་གིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་མཆོན་
ཉིད་གྱི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཉི་བར་བཀོད་ནས་སྲུང་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཅོ། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་
ཡུག་སྒྲིམ་ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལས་སྒྲིག་པ་གྲུབ་ཀྱང་མེད་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་

ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱོག་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་ནས་སུན་ཕྱུང་བ་དང་འབྲ་བར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲིབ་དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ན་
ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་གྲན་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ནི། འོ་ན་གྲན་
ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་གྲན་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་བ་དང་། འགེལ་པ་དང་། རོན་
བསྐྱབ་བཅོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མས་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་
འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་པར་ཐལ། གྲན་ཆོགས་
ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་བེ་ཆོམ་ཅན་ལ་འཇུག་པར་བརྟེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གྲན་
ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རུས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རུས་ན་ཡིན་པར་བརྟེན་གྱི་གྲན་ཆོགས་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བེ་ཆོམ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སུ་གང་གི་ངོར་
ཡང་གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་སྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ངོར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
མ་ངེས་པས་གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ངོར་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཕྱོགས་
ཆོས་སུ་སོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་བེ་ཆོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆད་མས་བསལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེའི་བསྒྲོག་ཕྱོགས་སྒྲོ་བའི་
ཆད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆད་མ་དག་གིས་བསྒྲོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
ལས་བསྒྲོག་པ་ལ་ཆད་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་ལ་ལྷབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དངོས་སུ་
འགལ་བ་དག་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཆད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
བྱེད་པ་འཇུག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲོག་ལྷབ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་

བྱ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 མདོན་སྙམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་།
 ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་གྲུབ་པ།
 གཏན་ཆོག་ས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར།
 གྲུབ་པ་གཏན་ཆོག་ས་རྟེན་མ་ཡིན།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས།
 གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།
 ཅེས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེ་
 བྱ་ཁྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གང་ལ་འགལ་སྒྲུ་ཚད་མས་
 བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཤོས་སེལ་བར་བྱེད་དགོས་ལ། སེལ་བྱེད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་
 རེས་ཉམས་ལ། གཉིས་སུ་ངེས་ན་བསལ་བྱ་བསལ་བ་བཞིར་ཡོད་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱབས་ན་གཉིས་སུ་འདུས་
 གྱུར་དབྱེ་ན་བཞིར་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །གནོད་པ་ཞེས་པ་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་བཀག་པ་བྱ་བའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་འདི་ལ་གནོད་པ་ལས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་གྱུར་འདིར་
 གནོད་བྱ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པས་དེ་ལ་བཞིར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འགྱུར་པ་ཡང་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒྲིཾླ་ཉླ་པ་ལ་
 ལེགས་པར་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་སྒྲིཾླ་ལེགས་པར་མ་ཤར་ན་བཀག་པ་ཚད་མས་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་བསལ་བ་སྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་དགག་བྱ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དང་།
 དགག་བྱ་བསལ་བ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་བསྐྱབས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་གནོད་བྱ་ལ་ཆིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 བཞིར་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ནས། དེས་ན་ཚད་མའི་གནོད་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་
 བཤད་དུ་རུང་སྟེ། མདོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་ལྟར་དབྱེར་
 རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་དགག་བྱ་ལ་སྟོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བསྟན་ཏེ། མདོན་སུམ་
 ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་ལྟར་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་དགག་བྱ་ལ་སྟོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བསྟན་ཏེ། མདོན་སུམ་
 ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་
 གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་དེའི་རྟེན་གྱི་ཆོག་ཤིང་ཆོག་ཤིང་གི་དབྱེ་བ་ལ་རག་ལས་ན། གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ནས་སམ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། སྤམ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གྱུར་ཆོག་ཡང་དག་གྱུར་དངོས་

བོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མཐར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་ཚུལ་རྣམས་
 གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་དགོས་ན།
 ཚུལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟེན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་དགོས་
 པས་ལའོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྦྱབ་བྱ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་དོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚུལ་སྦྱབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་གིས་སྦྱབ་དགོས་ན་བདེན་ཡང་མཐར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 ལ་ཐུག་པས་སྟོན་མེད་དོ། །འོ་ན་གྲགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་སྦྱབ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཐུགས་པས་
 སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་
 གསུམ་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་
 རྟོགས་ཆོས་དང་བྱབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག། དེའི་ཕྱིར་
 བསྦྱབ་བྱའི་སྟོན་མ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཏེ། ཞིན་ཏུ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་རྟོག་ཏུ་ཅམ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་
 བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་ཁས་སྤངས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དང་། གྲགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཅམ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁས་སྤངས་འབྲས་རྟགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་འདིར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཆོལ་བ་ཡང་དག་གམ་རྟུར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་
 འདོད་ནས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆོག་སྦྱས་པ་ན་ཁོ་བོས་དོན་འདི་རི་རྟུ་བ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཀྱང་ནས་
 བསྤངས་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་པས་ཁོ་བོའི་ཆོག་འདི་དོན་ལ་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྦྱུ་བའི་ཆོག་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་རྟུར་སྦྱས་པ་ན་སྤྱི་ཆོལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་སྦྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་
 ངེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ་ཆོལ་བ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྦྱུ་བའི་
 ཆོག་ཚད་མར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཆོག་དེ་བཟོད་བྱའི་དོན་དཔོག་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བསྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོལ་བས་ཆོག་དེ་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་

བྱི་ཚོལ་གྱིས་ཀྱང་ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྫོང་པ་ལ་དགོངས་ནས། འབྲང་ལྷན་
 དུ། དེ་འབྲང་བ་ཡང་སྤྱོད་བའི་དུ་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིད་ཆེས་
 གྱི་རྟགས་ཀྱང་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤྲོད་
 བ་ཞེན་ངོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་ཏུ་སྤྲོད་བ་ཡང་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་སུ་སྐབས་འདིར་བརྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་
 སྤར་ཚོལ་རྟོག་ལྷན་མཁས་པས་བྱི་ཚོལ་རྟོག་ལྷན་ལོག་གྱུར་གྱི་དོན་ནམས་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པར་
 བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཀྱིར་རུང་བ་དེ་ལ་མ་སྤྱེབ་པའི་སྤར་ཚོལ་རྟོག་ལྷན་མཁས་པས་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་ཆོས་
 བརྟན་པ་ན་དོན་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་མཛད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོལ་བ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྷན་པས་སྤྱས་པའི་ཆིག་
 ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་མི་འབྲུལ་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་
 ཡང་འདིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བློགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོའི་
 དོན་ནི་འདི་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ནི། བློགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་
 ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟན་བཞེད་པས་སེལ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་
 དང་། ཚད་མ་བཞིས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་
 མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་དན་ལེའུའི་སྐབས་སུ་བབས་པས་ཡིད་
 ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སྐབས་དེར་བརྟན་བར་བྱའོ། །དེ་
 གཉིས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མི་
 འཇུག་པ་ནི་རིགས་པ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་
 ལེགས་པ་རིགས་པས་བསྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་ཤེས་ཤིང་སྐབས་འདིའི་གཞུང་ནམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་

ཕར་མ་རྟོགས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལང་དག་ཡོད་ན་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་བརྟན་བྱའི་
 རོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཅིག་ལུང་རྣམ་དག་དེ་ལས་
 རང་གི་བརྟན་བྱའི་རོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ལུང་གཏན་ཆོག་ལང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་
 འགོད་པའི་ཆེ་ནི་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་སྟེ། དེ་འབྱུང་བར་ལུང་རྣམ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་རྟོགས་འགོད་པར་བྱེད་
 ལ། ཁ་ཅིག་ལུང་རྣམ་དག་ལས་རོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱབ་བྱེད་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པར་བྱེད་
 རོ། །གཞན་དག་ནི། དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆད་མར་འཛོག་པ་ཡང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟག་པ་
 མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་མོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བརྟན་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དེས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལང་དག་ཡོད་ན་
 ཡང་སྤར་གཞན་དག་ཟེར་བ་ལྟར་རྟོགས་འགོད་དགོས་ལ་དེ་འདྲ་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྤྱན་པོ་མེན་པ་སྤྱི་
 ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུང་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤར་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་བརྟན་བྱའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་
 ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་འགོད་ཚུལ་མི་མཁས་པ་དེ་དག་ནི་
 དགག་པར་སྤྱི་བས་རེ་ཤིག་བཞག་གོ། །གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་
 སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཀྱི་རོན་འོག་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་གནས་པའི་
 རིམ་པ་དང་། ཆད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་དང་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་
 པའི་སྤྱི་དང་དེའི་གནས་ཀྱི་ཆད་དང་མིའི་འཛོག་རྟེན་ན་ཡང་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་གྲིང་གི་ཆད་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་གམ། བཅུ་བདུན་དང་། དེར་གནས་པའི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་
 ཆད་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཆེ་ཆད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཆད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་
 ཞེས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་སྤྱི་གང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་
 སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཅིས་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རེ་ཤིག་བྱང་བའི་རོན་
 ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རོན་དངོས་པོ་ལ་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྱན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོས་སྤྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྟུན་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅི་

ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་དག་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་རང་གི་ཚད་མས་
དམིགས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་
ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྒྲིམ་ནས་གྱི།

དོན་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་པར། ཚད་མས་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ན་ཚད་མས་
དམིགས་པ་ཡོད་པའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཁས་མ་བླངས་པར་
མཚན་བྱེད་དམ་འཆའ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མཐར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོག་པར། རང་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བར་རིགས་ན་
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱུད་པན་གྱི་གཞུང་བཅུགས་པར་འགྱུར་
རྟོག་པར། དེས་ན་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲིམ་པ་དག་དོན་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་ན་རང་
རྒྱུད་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སོགས་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ་སྒྲིམ་ཤིག །བརྟག་པ་
གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་
ཚོས་ཟ་བར་རིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་ཁྱོད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། མེད་པ་པ་ནི་ངན་
འགོར་འགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲིའི་ཕྱིར།

གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།

ཅེས་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཚད་མས་རྟོགས་
པར་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཡོད་མེད་གི་ཚོས་ཟ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་

ཅི་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཚད་མའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ཏེ།
 འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་གཞི་
 ཚུགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ན། རྩེ་མི་འོང་བའི་ཆིག་སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་པན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་
 ཆོགས་དུ་མ་ལ་འབད་པར་མཛད་ལ། བྱོད་ནི་རྒྱུད་པན་གྱི་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྤྱི་མའི་མདོན་མཐོ་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་འབྱུར་རོ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་པས་
 སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་པན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་དམ་
 བཅས་པ་གཉིས་སྤར་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དམ་
 བཅས་བཟང་པོ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་བྱོད་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན།
 ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དགོས་ལ། དེ་རྟ་
 ར་ཀུན་མཐུན་གྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གཞལ་བུའི་གནས་དང་པོ་
 གཉིས་འབའ་ཞིག་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །ཀུན་མཐུན་གྱིས་
 གཟིགས་མོད། ཁོ་བོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་སྐྱར་བ་འདེགས་
 དགོས་པའི་ཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་སྤྱི་
 བར་ཁས་འཆེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་སྤྱི་བ་ནི་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་
 རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སྤར་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་ཡང་ན་གང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་མཐུན་དག་སྤྱི་བ་མི་སྤྱིན་ན་ནི།
 དཔྱོད་པ་བས་དག་སྤྱི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དག་སྤྱི་བའི་སྤྱིས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཐུན་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་བས་ཀུན་མཐུན་དངོས་པོ་སྐྱབས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་དེས་ཆོས་

ལེགས་པར་གསུང་བ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་སྒྲགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སྲུང་ལེའུའི་སྐབས་སུ་མདོ་ཙམ་
བརྗོད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་གྲུན་ཆོགས་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་རུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་ཅིང་བྱབ་པ་
 གྲགས་པའི་གྲུན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་སྟེ། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྟོན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཅིང་། གྲུན་ཆོགས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་རང་རིག་པའི་
 མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྲུན་
 ཆོགས་རིགས་གང་རུ་སྤྱད་པ་ཡིན་སྟེ། རྣམ་ཅོལ་བ་རྟོག་ལྟན་མཁས་པས་སྐྱས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་དཔོག་པའི་ཁས་བླངས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་
 འཇུག་ཞིང་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེད་རུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དངོས་པོ་
 རྟོབས་ལྷགས་སམ་གྲགས་པའི་རྟགས་གང་ལ་ཚུད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ། །འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 གྲུན་ཆོགས་རྟེན་སྤྱང་ཡིན་ཀྱང་སྤྱང་བཤད་པ་རྟེན་གཏུག་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་
 ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་རྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་རང་
 གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་བར་སྐྱབ་པའི་ཁས་བླངས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་རྟོབས་ལྷགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འཇུག་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་
 པས་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་བ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཁ་ཅིག་
 མེད་དགག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེའི་རྟེན་ན་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་བརྟགས་
 པའོ། །འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པ་སྐྱ་རྟོག་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་
 རུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་
 རུང་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྟན་རུ། བརྟགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་

བྲངས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་མི་གནས་པ་སྟེ།
དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་
ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱུ་བར་སྦྱབ་པའི་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཅུ་བར་བཤད་
པ་ལྟར་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གྲགས་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྟེ་བའི་སྦྱས་བརྗོད་
རུང་དུ་སྦྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
ཆང་བ་ཡིན་པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་གྲགས་པ་དང་། མངོན་
སྟུང་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་རང་ཆོག་གནོད་གེགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་
དང་རང་ཆོག་གནོད་གེགས་མཚུངས་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་རང་ཆོག་འཇུག་པའི་
ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་
འདྲ་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྦྱས་པའི་ཆོག་
དོན་གྱི་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་རང་འགལ་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་བསྟོན་སྟེགས་ལ་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཆོག་སྦྱ་བའི་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་བདག་གམ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྩམ་པའི་
སྦྱེས་བྱ་གཞན་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཆེད་པའི་གནས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཆད་མས་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་ངག་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་སྟོ་ནས་ངག་སྦྱ་བ་པོ་ཡིན་པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱེས་བྱ་དེའི་ཆོག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེའི་འབྲས་བྱར་གདགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མེད་ཆད་མེད་པན་བྱེད་དུ་མེད་ན། བྱོད་མི་འཇུག་པས་
དོན་གྱི་འབྲས་བྱར་བཞགས་ནས་བཞག་པའི་སྟེར། འཐད་ལྡན་དུ། གང་གི་སྦྱིར་དེའི་ཆོག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་

དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཆོག་ལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པས་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་དམ་འཆའ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་མཁས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་མ་ངེས་ཏེ། མེད་དགག་སྟོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་འབྱུང་དེ་མེད་ན་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཆོག་མི་འབྱུང་བས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ན་དེའི་ཁྱབ་བྱའི་ཆོག་མི་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལས་ཆོག་སྦྱེས་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྟུར་སྒྲུང་ནམས་ལ་ནི་སྒྲུབ་པོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོ་བ་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཚུལ་བྱིམས་བདེ་འགྲེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཙམ། རང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཤིང་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་སྟོབས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཐད་ལྡན་དུ། འདིར་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ནི་རེ་ཞིག་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ལུང་ནམ་དག་ཡིན་ཀྱང་གོགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་འགལ་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། འོག་ནས་གཞོད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་སྟོབ་མ་སྒྲ་རབས་པ་དག་གི་ལུང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཀྲིག་བྱེད་པ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་དུ་མས་མཛད་པ་ནི། འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་སྒྲར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མས་གྲུབ་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པ་རྟུ་བུ་ལུང་ནམ་དག་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱར་བསྟན་ཆོད་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། གོགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གཞན་མ་མཐོང་བར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན་ནི་སྒྲུ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་

ཆོག་གིས་ཀྱང་། སྐྱེ་ཏྱག་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་
 བསྐྱབས་ནས་ལུང་དེ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་མདོན་སྒྱུ་མ་ནི་མེད་པས་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་
 དག་དགོས་ལ་ལུང་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེན་པ་ལས་མོངས་སྟོན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མཐོ་རིས་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ཉར་ཉོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་འདིར་ནི་ངས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་གི་སྟོར་བ་དང་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལོགས་
 པར་བཀག་ཟེན་རྟོ། །དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ཚུད་གཞིར་གཟུང་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་དེ་ལ་མི་སྐྱེ་
 བ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་སོགས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སུ་འདོད་ན་
 མི་དེ་ཉར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཚུད་གཞིར་གཟུང་བའི་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བརྗོད་བྱའི་བསྐྱོག་
 ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་མི་ཏྱག་པ་ཏྱགས་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་དགོས་པར་བཏྱན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྱག་ཅེས་པའི་ཆོག་ས་དེས་སྐྱེ་ཏྱག་པ་བཀག་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་བཞིན་
 མོ། །ལུང་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་བཏྱན་ཆོད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། རྩོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་ན་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན། སིན་ཏུ་རྩོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེའི་རྩོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་གཟུང་ཞིག །དཔེར་ན་བྱས་པ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྐྱབ་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་
 ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་མི་ཏྱག་པ་སྐྱབ་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡིན་ན།
 དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་སོགས་དང་འདྲ་སྟེ། རང་རྩོག་གཞི་རྩོག་མ་བྱེད་པ་འདིས་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ལ་
 འབྲུལ་བ་བསྐྱེད་སྣང་ངོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་སྐྱོབ་མ་ལུང་གཞོན་བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་དུ་
 འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བྱུང་བ་ཡང་སྤར་བྱངས་པའི་ལུང་དེ་ཉར་བྱ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་རྩོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་
 དང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་ཡིན་ན་གཞི་གང་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་དུ་
 མི་འཇུག་པར་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ནི། གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འབྲང་
 ལྟན་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྟེ་འགོར་བྱས་ནས་མཚམས་འདི་ནས་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་
 འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅས་དང་རང་ཆོག་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་རང་གི་ཆོག་རྣམས་དག་དང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་
 བཅས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་སེལ་བྱེད་ཅེས་
 ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་
 གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་དེ་ལྟར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 མཚུངས་པར་བལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ཆོག་ནི་དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་
 རྟོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟབས་བྱེད་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་རྟོག་པ་རང་གི་ཆོག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་
 ཆེས་བསལ་བ་སེལ་བྱེད་ཅེས་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ན་ཅོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་བཅས་ཆད་
 མར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྟན་བཅས་དེར་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་པའི་དོན་
 དུ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས་ཉིད་ཀྱིས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ལྟན་མཁས་པའི་ཆོག་
 ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྟོབས་ལ་ཆད་མར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་སྟབས་བྱེད་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལ། ཅོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཆོག་མི་འཇུག་པ་
 བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཉིད་ཀྱིས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅས་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པ་
 མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་སྤྱིན་སོགས་ཉིད་ལ་བདེ་བ་མི་སྟོབས་བར་དམ་
 བཅས་པ་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་པའི་
 གཞུང་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག །མཚུངས་པ་དགུ་སྟོར་བྱེད་པ་ནི་མོངས་
 པ་དོ་མཚར་བསྟེན་པའི་རྣམས་གཞག་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀའི་དཔེ་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་
 ལ་ཅོད་པ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ནི། སེལ་བྱེད་རང་ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་
 མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་

གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་
 དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདིར་འབྲང་ལྡན་དུ། གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་
 ཇོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆད་མ་དག་མེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་
 གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་དོན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་ཤོ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་ཡིད་
 ཆེས་བསལ་བ་ཡིན་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ན་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་མི་
 རུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་
 པ་མ་རྟོགས་ཤིང་རིགས་པ་མི་ཞེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལྟ་མ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་མི་རུང་
 བར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་
 དཔེ་ནི། ཆད་མ་རྩོད་གཞི་ཡིན་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ་
 ཡིན་པས། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་དཔེར་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དམ་བཅས་དཔེར་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་།
 རང་ཆོག་ལྟ་བུ་དང་དངོས་ལྟགས་འགལ་བའི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་འབའ་ཞིག་གིས་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་རང་ཆོག་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་ཉིད་རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་ལུང་ཆོག་འགལ་བ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་རུང་སྟེ། དམ་
 བཅས་དེས་ཆོག་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ལྟགས་ལ་དམ་བཅས་པ་གང་
 ཞིག་ཆོག་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་རྣམས་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་ཆོག་དག་གང་
 ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་སོ་སོར་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་
 དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་
 རས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་བརྟེན་པར་

བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ན་སྤྲི་དང་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གི་འགལ་བ་ཆོག་སྤྲོས་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །འདི་ནི་ཆོག་རང་ཉིད་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་སྤྲི་འཕེན་དངོས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པའི་
 དག་གི་དམ་བཅས་འགལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཞེས་བཞག་པ་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མའི་སྟེང་དུ་
 གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ཆད་མས་ངེས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་སྟེ་བྱུང་བའི་ཆད་མས་བསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། སྤྲི་འགལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲི་དབེར་བརྗོད་པ་
 སྟེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་མའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པ་ན། དངོས་ཀྱི་
 དམ་བཅས་དེ་དང་ཤུགས་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་དམ་བཅས་པས་ཆད་མ་གཅིག་
 པོའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དམ་
 བཅས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཤུགས་ཀྱི་དམ་
 བཅས་དེ་ཆོག་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་དེའི་བསྟན་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྟེང་མོད་ཀྱི་གང་ཟག་སྤྲོ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་འགལ་ཆོག་དེའི་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་
 སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྤྲི་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ནི། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་
 ཆོས་ཅན་བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བྱ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་སྤྲི་དམ་བཅས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པར་བྱིས་
 དམ་བཅས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་སྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་
 བཅས་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་སྤྲོས་སོགས་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་སྤྲི་
 ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་སྟར་སྤྲི་གསལ་པོ་དེ་དག་སྤྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་
 ཏུ་གཟུང་ནས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ན་སྤྲི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཆད་མ་མ་
 སྟེས་ཀྱང་ཆོག་སྤྲོས་ཅན་ནས་འགལ་བ་ཞུགས་འདུག་སྟེ་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ངེས་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་

ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ཡང་མ་ཞུགས་པ་
 ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་དག་དང་ཞེས་
 མང་ཆིག་གིས་གསུངས་སོ། །འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་མ་སྟེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་སྔ་མ་གཉིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་བསལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་ལྷན་
 ཕྱོགས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་སྔ་ཕྱིར་དམ་བཅས་
 པ་ཡིན་ན་བྱུང་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེད་མས་འགལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གཞི་ཆོས་ཅན་ཆེད་མའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེད་མས་
 ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་བུད་མེད་
 གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་
 སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཁོ་ནའོ། །འོན་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་མ་ལ་བསྟོས་ནས་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། སྤྱིན་
 པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་ནས་ཆེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མིན་ཚྱོད་པའི་
 ཆེ་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་བའི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པས་དེ་
 ལྷན་ཕྱོགས་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་བསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ནི། ཤིན་རུ་སྒོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཚྱོད་པའི་ཆེ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
 དཔག་གི་བསལ་བ་མིན་པའི་ཆོལ་བའི་རང་ཆིག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་དང་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་
 བསལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ལས་རང་འབྱས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་ལས་དེ་འབྱུང་
 བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ནས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་

ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་
དོན་དངོས་པོ་བ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་འགོད་
ཚུལ་ལ་རུང་མོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི་སྤར་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དེ་ལུང་འགལ་གྱི་དཔེར་སྟོས་པ་སྟོན་མེད་པ་དང་། ལུང་འགལ་གྱི་དཔེ་དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོས་ཅན་ཆོད་མ་དེ། ལུང་
གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ལུང་འགལ་གྱི་དཔེར་རུང་ཞེ་ན།
སྐོལ་བས་བདེན་ཞེན་གྱི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆོག་
དང་འགལ་བ་ལ་ནི་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་
དངོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཤུགས་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྐོལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ཆོས་
ཅན། ལུང་འགལ་ལ་ནི་གསལ་བའི་དཔེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་འདྲ་བར་མཆོན་ནས་བརྟན་པའི་
དཔེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འགལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་དུ་རུང་སྟེ། ལུང་འགལ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་
ཅན་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། བརྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་དམ་བཅས་པ་དེ། ལུང་འགལ་དུ་བྱོད་ཀྱིས་མཆོན་
ལུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་འགལ་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན།
ཆེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་འགལ་
གྱི་བསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེས་གནོད་པ་སྔ་
ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་བརྟན་པ་དང་། རང་ཆོག་གོགས་
བྱེད་དུ་བརྟན་པ་དང་། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འིན་རྟ་
སྐོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་
སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་དང་། ཅུ་བའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་
བརྟན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འིན་རྟ་སྐོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་བཅོས་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་

བ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཅི་ལྟར་བསྟན་བཅས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡིན་པ་རྣམས་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅས་སྤྱོད་ཆོད་མར་འགྱུར་
 དགོས་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་དེས་པར་དཔྱད་པ་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོད་ཡང་དག་དེས་བསྐྱབས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་མི་གཏོར་བ་
 གཉིས་གཤམས་བྱེད་དུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་དེ་ལ་ཆོད་མས་གནོད་པའམ་ཆོད་མས་
 མ་གྲུབ་ན་གཤམས་བྱ་སའི་གཞི་མེད་པས་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་
 བསྟན་བཅས་དེ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ལ་བྱག་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སྟོན་པ་གཞན་གཞུང་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཏ་ཅང་རྣམས་པར་མི་འཆམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མ་
 དད་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་སོགས་འབྲེལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་
 ཡང་ལུང་གང་ཡང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་ཚོས་ཅན་དཀར་ཚོས་ཆོད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་འགལ་སྤྱི་བྱེད་
 དམ་བཅས་པ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག་གཤམས་བྱེད་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དང་རང་ཆོག་གནོད་གཤམས་མི་མཆུངས་པ་དང་
 མཆུངས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་རྟོགས་པར་རྟུས་ཤིང་དེ་དག་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡང་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་སྤྱི་བས་པའི་ལྷགས་ནི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་བྱིས་བདེ། །ཞེས་
 པའི་ལུང་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྤྱོད་བྱེད་དང་། ལྷོག་ལྷོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་མ་བླངས་ན་དེ་མི་རུང་སྟམ་པ་སྟེ། མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་
 བསྟན་བཅས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས།
 སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་པའི་སྟོན།
 འཇུག་དོགས་བྱས་ཀྱིས་དག་མི་འགྱུར།

དེ་ནི་ལན་བརྒྱ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱང་།
 ཆང་བུམ་བཞིན་དུ་གཙང་མི་འགྱུར།
 ཞེས་སོགས་འདྲུག་དོགས་སུ་བྱས་བྱས་པ་དང་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། མདུང་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཁ་ལ་མཚོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལྟོག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལ་ངེད་གྱི་ལུང་ལས།
 གསུམ་ལྟོ་ན་ཀུ་ཤ་འབྲིལ།
 སེལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པོའི་རིགས།
 ཀ་ནི་ཀ་ལེའི་འདྲུག་དོགས་སུ།
 བྱས་བྱས་ཡང་འབྱུང་གིང་མ་ཡིན།
 ཞེས་བྱས་བྱས་པས་ཡང་གིང་མི་ལེན་པར་བཤད་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་འབྲེལ་ལུང་གཙོད་བྱེད་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཁས་སྤངས་ཀྱང་གཙོད་བྱེད་དུ་མི་
 རུང་བ་དང་། གཙོད་བྱེད་གྱི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་འབྲེལ་ལུང་དོན་བཀག་ཀྱང་སྟོན་མེད་པ་
 དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་སྟོག་པ་དག་བྱེད་དུ་
 འདོད་པ་བཀག་པ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་གཙོད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་
 པས་མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་མྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་
 སྟོག་པ་དག་བྱེད་ཡིན་མོ་ཞེས་དེ་སྐད་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་སྐད་མི་བརྗོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བས་བྱས་སྟོག་
 པ་དག་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་དེས་གཙོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་མྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་
 ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཁས་སྤངས་ན་གཙོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྤྱོད་བྱེད་དང་དེའི་ལྟོག་སྟོགས་གྱི་དོན་ལ་གཙོད་བྱེད་དུ་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་སྟོག་པ་དག་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་བཀག་ཀྱང་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་
 སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ཕྱིས་པ་དག་གྱེད་དུ་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་དེ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཞག་པ་ལ་སྟོན་མེད་པར་བཤམ། རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་
པ་དག་པར་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅས་དེའི་རང་གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་བར་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་བཅས་
ཅད་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་པ་ནི་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
དངོས་ལྷགས་ཅི་རིགས་ལ་བཞག་ཅིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་དག་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅས་དེ་
ལས་ཆགས་སོགས་ཕྱིས་པའི་རྩ་བར་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆགས་སོགས་ཕྱིས་པའི་
རྩ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་ཕྱིས་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅས་དེའི་རང་
ཆོག་གིས་རང་གི་དོན་ལ་ངེ་ལྟར་གཞོད་ཅེ་ན། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅས་གཅིག་གིས་ཆགས་སོགས་
ཕྱིས་པའི་རྩ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེས་ནི་ཡང་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ཕྱིས་པ་དག་པར་གྱེད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་པའི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་བད་པར་གྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་
པའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་རང་རིག་པའི་མདོན་སྤྱུང་
ཆད་མས་གྲུབ་ཏེ། རྒྱས་བྱས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བར་རང་རིག་མདོན་སྤྱུང་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་པའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་དེས་ཕྱིས་པའི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ཆགས་
སོགས་ཕྱིས་པའི་རྩ་བར་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་དག་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་པའི་
རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་ན་ཕྱིས་པ་བད་ཏེ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཤམ། རྒྱ་མ་བད་ན་འབྲས་བུ་མ་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
བད་ཀན་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་ཁ་བས་མངར་བ་དང་། བསེལ་བ་དང་སྦྱུང་པ་བློས་པ་དག་གིས་བད་ཀན་
བསྐྱེད་ཅིང་བད་ཀན་ལས་གྱུར་པའི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ནད་དེ་ཞི་བར་གྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་གཞོད་ཏེ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
གཞོད་ཏེ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་གི་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་

དག་ལ་ནི་ནང་འགལ་ཡོད་མེད་སེམས་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོན་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
བཅས་པལ་ཆེར་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་བལ། སྤར་བཤད་པ་སྤར་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་
པའི་བསྟན་བཅས་པལ་ཆེར་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤར་སེམས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅས་མཐུན་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་མེད་
བསམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་གང་ཞིག་དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་
སྐབས་སུ་གནོད་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཇི་སྟབས་ཞེ་ན།
འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཆད་མས་མི་གནོད་ཅིང་གྲུབ་པ་
དང་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་དག་ལ་སྤྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ལྷགས་འགལ་བའི་
རང་ཆོག་གིས་མི་གནོད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་
དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་ཇི་སྟབས་བརྗོད་ཅེ་ན། མི་བཞིན་དུ་རེས་འགལ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དབང་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་རྟོན་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྗོད་དོ། །རང་
གིས་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་དང་གཞན་དག་གིས་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་
པ་སྟེ་དོན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། རང་གིས་
སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་
པ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་
པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱི་དང་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་
པའི་ལུང་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོན་སོགས་དཀར་
ཆོས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལུང་གི་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྤྱིར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འགལ་
བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་དཀར་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་འབྱིན་པ་
དང་མི་འབྱིན་པའི་ཡ་གྲུལ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཁ་ཟས་ཐོས་པ་
སྟབས་སྟེང་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁོགས་ཤིང་།

དེ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཙོད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ས་
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འགལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་
 ལུང་ནམ་དག་གི་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་འགལ་བ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་ཚུས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་
 དུ་རང་ཆོག་འགལ་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་སུ་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ཀྱང་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ་དང་།
 དེའི་དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་སུ་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་སྟོན་
 ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྟོན་པ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ལྟན་པར་འགལ་བ་སྟོན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་
 བཅས་པ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་དེས་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་གེགས་བྱེད་
 པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པར་གཞི་གཅིག་ལ་
 ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པའི་སྟོབས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྟོག་པས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་སྟོན་པའི་རང་གི་ཆོག་སྤྱི་
 གེགས་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་ཆོག་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱབ་
 རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྟོན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་སྟོན་ས་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྟོན་ས་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནི་འགལ་ཞིང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 སྟོན་ས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྟོན་
 རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནི་འགལ་ཞིང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཆེ་སྟོན་ས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེའི་རང་གི་

ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ནི་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཆོ། སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་དེའི་རྗེས་སུ་སློམ་ཅི་རྟག་པར་ཡང་
 དམ་བཅས་ན་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བ་དེའི་རང་གི་ཆོག་དང་
 འགལ་བ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆོད་མས་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་སུ་ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་ཡ་གྲུལ་
 གང་རུང་རེ་རེ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་དམ་བཅས་པ་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱིས་ཅི་ལྟར་གོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་
 མ་ཡིན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་
 གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ཆོད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོད་མ་མེད་པས་ཆོད་
 མ་ཅན་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་ནས་དམ་བཅས་པ་དང་། སློན་མ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དམ་བཅའ་བ་སྟོབས་མཚུངས་པ་འཕམ་བསྟན་བཅོས་དེས་
 ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཆོད་མ་
 ཅན་གྱིས་ཆོད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དམ་བཅའ་སྟོབས་
 མཚུངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སློན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱབ་རྟེན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 དང་ལྡན་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་ལ་བསྟན་
 བཅོས་དེས་རི་ལྟར་གཞོད་པར་འགྱུར་རྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དེ་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་
 བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་པ་བྱན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་དེ་དང་འགལ་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་

གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་ལུང་རྣམས་གཞོན་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་
དུ་ན་ལེའུ་གཉིས་པར་རྒྱ།

གཉིས་པ་ན། ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་དཔྱོད་དགོས་པ་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཁས་སྤངས་
ན་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་སྟོན་འདིར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་སྤྱི་རོལ་རྩ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་སྤྱང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཅིང་། གཞོན་པར་བྱེད་པར་འོས་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔྱོད་པ་གང་དུ་བསྟན་བཅས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་དགོས་པ་དེ་ལ་དཔྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅས་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁས་སྤངས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་རྩ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་རྩ་བུས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་
ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་རྩ་བུ་དེས་གྱུབ་པའི་དོན་གཞོན་བྱེད་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་གིས་གྱུབ་པའི་དོན་ནི་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་བཅས་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་ལ་བསྟོས་པས་གཞོན་ཡུལ་
ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཡང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ནི་ལུང་ཁས་སྤངས་པས་བསྐྱབས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
པ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནི་དེ་འདྲ་ལ་མི་སྟོས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་
ཡིན་ནོ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
པ་ཡིན་ན། སེལ་བྱེད་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། སྐབས་དེར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་
ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་
ལོགས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འཕ་སྟོས་པས་སྟོན་སྟོང་གི་ལན་སྟོན་པ་ནི་སྐབས་དེར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་རྩ་བུས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱུང་པར་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་

འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་མོད་ཀྱི་
དང་པོ་ནས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་སྦྱར་
བ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བྱས་ན་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གཞོད་ཚུལ་གཅིག་པར་དོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ཆོག་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལོགས་སུ་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་ན་
རིགས་སྒྲོར་རང་ཆོག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྒྲོར་རང་གི་ཆོག་
བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་པའི་ཆོག་
ཅམ་བཟོད་པ་རང་གི་སྟོན་སྟུགས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མེད་པའི་ཆོག་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ན་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཡང་རང་འགལ་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་
པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གོགས་བྱེད་པ་གཞི་ལ་བསྟོས་པའི་དཔེ་དང་། གོགས་བྱས་པའི་གཞི་མེད་
ན་གོགས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་ཕན་ཚུན་
གོགས་བྱེད་ཡིན་ན་གཞི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་ཏེ། གོགས་བྱས་པའི་གཞི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དམ་
བཅའ་ཕན་ཚུན་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་བས་
གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་
ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཆད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ལ་དམ་བཅས་
པའི་ཆད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དག་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱད་མེད་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་བུ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་བུ་སྟེད་
པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་གཉིས་འགལ་བར་འཛོག་པ་
འདྲའོ། །དཔེ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་ལ་གཞི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་
སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱད་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་གང་དུ་གཞི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དེར་གང་ལ་གང་གིས་གོགས་བྱ་སྟེ་

གཞུགས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་བཤམ། དེར་གཞུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཚོས་ཅན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གཞི་མེད་ན་གཞུགས་བྱེད་དུ་མི་འབྱེད་ཅིང་འིན་རྟུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུགས་བྱེད་ཡིན་ན་
བརྟན་བཙུགས་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཙུགས་སྐབས་བྱེད་
ཚད་མར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་བཤམ། ཚོས་ཅན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་
འཛོག་པ་རིགས་པའི་བྱིར་ལྟོད་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཙུགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འིན་རྟུ་ཕྱོག་
གྱུར་གྱི་ཕྱོག་སྤྱོད་དམ་བཙུགས་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་རིགས་པ་དེས་ན་འི་བྱིར་
དེས་ན་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་བ་ལས་མཐོ་རིས་མི་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་
པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་ནི་སྤྱར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག། དེ་དག་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་
ན་ནི། བཤད་ཟེན་པའི་གཞུང་འདི་དག་རང་ལུགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྦྱ་ཞིག། བྱེད་ལྟར་ན་སེལ་བྱེད་གྱི་
དཔྱེ་བ་སྟོན་པའི་རྩ་ཆོག་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་འབྲེལ་རང་གཞུང་མིན་
པའི་བྱིར་སྤྱོད་ཅམ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་དག་རང་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞན་གཞུང་སྤྱོད་ཅམ་གཅིག་རྟུ་ཆོག་གི་
ཆོགས་འདི་ཅམ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ། དཔུ་མ་སྤྱང་བར་གཞན་
གྱི་ལུངས་སྤྱོད་ཅམ་གཅིག་རྟུ་བམ་པོ་གཅིག་བཞོད་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལུང་དང་རང་ཆོག་གཞོན་གོགས་མཚུངས་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་རང་ཆོག་
 གཞོན་གོགས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱགས་སྦྱོན་དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་དང་། བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་
 ན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཞག་པའི་
 དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་། གོགས་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅས་གཞོན་བྱེད་དུ་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འཐད་ལྟན་དུ། དེ་ནི་བསྟན་བཅས་
 རང་གི་ཆོག་དང་མཚུངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་ཚྭ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་འདི་
 མན་ཆད་རང་ལུགས་སྦྱོན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་ནི། གཞུང་དེ་ཡན་ཆད་
 ལ་བརྟེན་ནས། སྦྱོན་པས་མོངས་སྦྱོད་བྱིས་བདེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་
 དང་། སྤྱག་སྤྱགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་རྟོགས་ཟིན་ནས་ད་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཚྭ་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལུང་དེ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་བསྦྱབ་བྱེད་ན་ནི་དེ་
 འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འཐད་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ་ལུང་དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བསྦྱབ་
 བྱར་བྱས་ནས། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་འཁོད་ན་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱིས་
 ལུང་དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དང་སྤྱག་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དང་
 སྤྱག་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་ཆད་མར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་ཅམ་གྱིས་ཆད་
 མར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛོག་དགོས་པ་འོན་ཏེ་འདྲི་ལྟར་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་སྐབས་དཀར་ཆོས་ཆད་མ་གང་གིས་
 རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་བྱེད་ལ་ལན་ཅི་ཡོད་ལུང་དེ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་
 ཅིང་ཆད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དང་སྤྱག་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྤར་བླངས་པའི་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
 ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྦྱབ་རང་ལུངས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་དེ་དང་སྤྱགས་སྤར་མའི་
 ལུགས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤར་གི་དོན་ལ་

གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལོ་ན་ནི་ཡོད་པར་ཁས་
སྤངས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཙན་སྦྱིན་སྟོན་དཀར་ཆོས་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཙན་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལུང་གིས་སྦྱབ་ཅིང་། སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་
ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། ལོ་ན་ཆོས་བས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱས་པའི་རང་ཆོག་དང་
དེའི་དོན་ཡང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཛིག་རྣམས་པར་ཐལ། སྦྱིན་སྟོན་དཀར་ཆོས་དང་དེ་
སྟོན་པའི་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་བཞག་པ་གང་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱིན་སྟོན་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་ལྟུང་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་བསྟན་
བཅས་དང་འགལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཙན་སྦྱིན་སྟོན་དཀར་ཆོས་ལུང་རྣམས་དག་གི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་གཞན་རང་ཆོག་དེ་ཡང་
ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་བྱེད་ཐལ་བ་ཁས་སྤངས་
སོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱེད་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞོན་
པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཁས་སྤངས་པ་
ཙམ་ལ་ཇི་སྟོན་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ལྟུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་བ་སྤྱི་མ་འདོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།
ཆོས་ཙན་སྦྱིན་སྟོན་དཀར་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཞན་བདེ་བ་མི་སྟེར་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
འཛིག་རྣམས་པར་ཐལ། གཞི་ཆོས་ཙན་ཁས་སྤངས་ཙམ་གྱིས་འཛིག་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅས་དང་
འགལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་ལས་བདེ་བ་མི་སྟེར་བ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་
འཛིག་རྣམས་ཕྱིས་ཀྱང་རང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དེ་སེལ་བར་ཡང་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ཏྲགས་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ཀ་
ཁས་སྤངས་སོ། །ཁྱིམ་བྱེད་པ་དག་གིས་རང་ཆོག་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་དང་། རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་
བསྟན་བཅས་དང་འགལ་བ་བྱེད་པར་མ་བྱེད་སྤྱི་བས་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞོན་གོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱིན་ཏྲག་ཅེས་པའི་རང་ཆོག་དང་། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་བྱིས་ཀྱིས་

བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་རང་འགལ་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ་ན་ད་འདི་
དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རང་འགལ་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་
མིན་གྱི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གོགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་པ་འོ་ན་རི་རྩུར་བརྩན་བཅས་
ལས་རང་ཆོག་ལོགས་ཤིན་ཏུ་སོ་སོར་བརྗོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྩན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་གོགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་ན་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
གྱི་བསལ་བྱ་དག་གི་འགལ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་མི་འདྲ་བ་དེ་རྩུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་འཐད་ལྟན་དུ། དག་ཐ་
དད་པ་ལས་ནི་བརྩན་བཅས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དག་གཅིག་ལ་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་དག་སྔ་སྔ་ཐ་དད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ན། བརྩན་བཅས་དང་འགལ་བས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དག་སྔ་སྔ་འགལ་བའི་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བརྩན་བཅས་དང་འགལ་བ་ལ་ཁས་སྤངས་སྔ་སྔ་
འགལ་བས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷགས་འགལ་བ་ཡང་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་རང་ཆོག་དང་
འགལ་བ་དང་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་ཞེས་གཉིས་སྔ་སྔ་བའི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྔ་སྔ་བའི་ཡ་གྲུལ་
གྱི་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དེས་སྟོབས་སམ་ལུང་གང་གི་གྲུབ་ཀྱང་དུང་སྔ་སྔ་འགལ་བས་བྱུང་བར་
སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩུ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་ལ་ལུང་འགལ་གྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ན་རྩུས་བཤད་དུ་
རང་ཆོག་སྔ་སྔ་འགལ་བའི་དཔེ་མི་སྟོན་པར་དེས་ལྷགས་འགལ་བའི་དཔེ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་དཔེ་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་ཙོ་གཤམ་མོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ལས་
བདེ་བ་མི་འབྱིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་སྔ་མས་བཞག་པ་སྔ་
མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་མདོར། སྔར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་
ཞེས་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན་སྔར་གྱི་སྔ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིས་སྔ་སྔ་བའི་ཁས་སྤངས་
འགལ་བ་ལ་སྔ་སྔ་འགལ་བས་བྱུང་བས་སྔར་གྱི་སྔ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དག་ལྟ་བུ་ལག་ལ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆོག་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འོངས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་
དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་རང་གི་དོན་དང་ལག་ལ་བ་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དག་དེ་བརྗོད་པ་ན་ལྷགས་
གྱིས་རང་གི་དོན་ལ་མི་ལྟུལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་དཔོག་པའི་སྟོང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྟོང་
བ་པའི་ད་ཀྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གོགས་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལུང་ཡུལ་ཀུན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་
པ་དང་། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་ཚད་མར་འཛོག་པ་སྤྲད་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། ལྟར་བྱངས་པའི་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་གཞི་དཀར་ཆོས་ཚད་
མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་གཉིས་དམ་བཅས་པ་གོགས་བྱེད་པར་རི་ལྟར་ལྟར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཕྱི་
ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ་
དང་། དེ་ལས་བདེ་བ་མི་ལྟུང་བར་དམ་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
ཆོས་དངོས་ལག་ལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་སྟོབས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
ཆོས་དངོས་ལག་ལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཐ་དད་གང་ཞིག །གཉིས་ཀ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པར་མཚུངས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཁས་སྤངས་ཅན་གྱིས་འཛོག་པ་ལག་ལ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་དུང་གཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གོགས་བྱེད་དུ་མི་ལྟུང་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་
སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྲད་པ་ལས་བདེ་བ་ལྟུང་བ་དང་མི་ལྟུང་བ་གཉིས་གཞོད་བྱེད་དང་གཞོད་བྱར་གྲུབ་པ་
ཁོ་ནར་ལྟུང་གྱི། ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པར་ནི་མི་ལྟུང་བར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དང་དངོས་ལག་ལ་སྦྱིན་སོགས་
དཀར་ཆོས་སྤྲད་པ་ལས་བདེ་བ་ལྟུང་བ་གཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་ཐལ། ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེ་དང་དངོས་ལག་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་བ་ངེས་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ག་སྟོན་པའི་

བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པས་
 གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
 བྱི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ངེ་ལྟར་གཅིག་བསྟན་བཅོས་ནི་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀྱན་ལ་ཚད་
 མ་དང་། ཕྱོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཞན་རང་ཆོག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་
 བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པ་གྱིས་ཡུལ་ཀྱན་ལ་ཚད་མར་ལྷུར་བ་གང་ཞིག་རང་ཆོག་ཀྱང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར།
 བསྟན་བཅོས་ཡུལ་ཀྱན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ནི་གྱི་ན་སྟེ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེན་པའི་
 བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ཡུལ་ཀྱན་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་བཞག་ །དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི་བསྟན་ཟེན་ལ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྟར་སྒྲུང་དུ་ཐལ།
 སྟེས་བྱའི་འདོད་པས་ཚད་མར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་བཞག་པ་མི་འགལ་བ་ལ་གཉིས། ཚྭ་དང་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་
 གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་བ་དག་ལ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 ཡང་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་ལྷུར་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཉིས་པོ་ངེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ།
 རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྟེད་པའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། དོན་སྟོན་ཞུགས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྟེས་སྟོན་ཞུགས་ན་ཡང་དག་སྟོན་ཅན་དུ་
 ལྷུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྟེས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ལས་བདེ་
 བ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེས་པ་དེའི་ཆོག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་དེས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དམ་བཅའི་ཆོག་སྟོན་ཆགས་པར་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་གང་ཞིག་དམ་བཅའི་
 ཆོག་གི་ཆ་ངེ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་པའི་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྟུབ་མི་ཅུས་ཤིང་མི་སྟུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོག་དེ་སྟོན་

ཅན་དུ་བཟླས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་སྟོགས་ཆོག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
དེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ཡང་དག་གིས་ནི་སྒྲུབ་པོ་རང་གི་
བསམ་པའི་དོན་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སླིད་པར་བཟླས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་བཟླས་པར་ཅུས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྒྲུབ་པོ་རང་ཐལ། དམ་བཅའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་སྟུང་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་རྩིས་ཆད་མས་གཞོད་ན་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་མི་སླིད་པ་
བཞིན་དུ་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ཉི་ལྟ་སྟེན་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་སླིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་སྟོན་ཞུགས་ཀྱང་དོན་ལ་སྟོན་མ་ཞུགས་ན་དམ་བཅའི་ཆོག་སྟོན་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
གཞན་གྱི་རྩིས་སྟུང་པལ་པར་ནི་དོན་གྱི་སྟོན་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་སྟོན་ཡོན་
གཙོ་བོ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཆ་ནས་སྟོན་ཡོན་ཏུ་འགྱུར་བ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་སྟོན་མ་ཞུགས་ཀྱང་
བརྗོད་ཚུལ་སྟུག་ཆད་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་པོ་ལ་གཞན་གྱི་སྟུན་འབྲེན་གྱི་སྟུན་
ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆོག་གི་སྟོན་ཡོན་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ཀྱན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་དོན་རྩིས་དཔག་ལ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྟོན་མ་ཞུགས་ཀྱང་དག་སྟུག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲུབ་པལ་འགོད་
པའི་ཚོལ་བ་ལམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆོག་སྟོན་དང་དོན་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོག་སྟོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པལ་འགོད་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་ཞུགས་ན་དོན་སྟོན་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པོ་གཙོ་བོ་ལམ་རྩིས་མར་
སྒྲུབ་སྟོན་ཞུགས་པར་བཟླས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུན་སྟུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཅོ། གང་དག་གཞན་གྱིས་སྟུན་འབྲེན་
བརྗོད་པའི་ཆེ་ཆོག་སྟོན་ཡིན་གྱི་སྟོན་ནལ་མ་མིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ་དཔྱད་པ་མ་དག་པའི་ནམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ།
རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཀྱན་དོན་སྟོན་དང་སྒྲུབ་སྟོན་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་པར་
གསུངས་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྟུང་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ཅོ། གང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་ཁས་སྒྲུངས་
པ་དང་འགལ་བ་དག་ལ་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་བྱུག་ཅི་ཡང་མེད་ན་ལོ་ན་རང་
ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་སྒྲུབ་པས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་གོགས་བྱུག་སའི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་

གྲུབ་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུད་པ་དེའི་དོན་ནི་
དེ་གཉིས་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གོགས་བྱས་སའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གོགས་བྱས་སའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་འདོད་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་སྔ་མའི་ལུགས་
བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་འགྲུབ་པ་གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཁས་
སྐྱེས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གང་ལ་དཔྱེད་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གོགས་བྱེད་པ་གདོན་མི་
ཟ་བར་ལུང་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁས་སྐྱེས་པ་མེད་ན་དཔྱེད་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གྱུ་མཚན་དེས་ན་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་གོགས་བྱས་སའི་གཞི་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བ་འདིའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་རང་གི་ཆོག་
དང་འགལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོགས་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་བས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་
ཁོན་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་
སྐབས་སུ་ཡང་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་མ་ཙོ་ག་ཤམ་མོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པའི་དོན་དེ་གཞན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་ལུང་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་འཐད་སྟན་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་ནས་ཕྱིས་ཡང་རང་ཆོག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་
གིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དག་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་གྱི་ཚུད་པ་དེའི་ལན་རང་
གི་ལུགས་ནི་ཁས་སྐྱེས་དང་འགལ་བ་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་གོགས་བྱས་སའི་གཞི་ཆོས་ཅན། ལུང་གིས་གྲུབ་
པ་ལ་བརྟེན་མི་སྟོས་གྱི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གོགས་བྱས་སའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་དག་སྔ་མས་
བཞག་པ་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཕྱི་མ་དག་གཅིག་དངོས་ལུགས་འགལ་བའི་

གཞི་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལན་འདི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་གོ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་ལ། འཐད་ལྡན་དུ། ལན་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་
 གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་
 གྲགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་
 བ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་རུང་དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གང་
 ཡང་གདགས་སུ་མི་རུང་བས་མིང་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་བཞིན་རུང་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
 གྱི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆད་མས་གྲུབ་ལུང་དང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་དེ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་དེ་མི་ཆོད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཆ་གཉིས་དོན་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་འགྱུར་
 བས་སྒྲིམ་བཞིན་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་སྒྲིའི་ག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །བཞིན་རུང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བཞིན་རུང་དེ་ཉིད་མྱོང་བས་
 མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་རྟགས་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པ་དངོས་སྟོབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་དེ་
 དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནད་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཞལ་བྱས་དབུལ་
 བ་སུ་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལྷགས་འདིར་མདོ་སྟེ་པ་དང་
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆོ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་ལྷུ་པ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
 མོད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན་ལྷགས་དེ་གཉིས་
 གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རི་བོང་གི་རྒྱའི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །དཔེར་ན་འབྲས་སུ་སྦྱེད་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་གཞི་མཐུན་རང་ལྷགས་ལ་ཆད་མས་ལེགས་པར་
 འཛོག་མི་ཤེས་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་
 གི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་པ་སྒྲིམ་འདབ་མ་ལྟར་མི་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་བྱལོ། །གྲགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཀྱང་

རང་དོན་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ནི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་གྲགས་པ་དང་ཐ་
 ལྷན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གྲགས་རྟགས་སུ་འདོད་
 པ་ནི་འབྲད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 དཔེར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་དམ་
 བཅས་པའི་དོན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གཞོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཤིང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟགས་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་པའི་ཐ་ལྷན་དོན་མཐུན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྣམས་པར་རྟག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་སྟོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་བརྗོད་རུ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གྲགས་པས་གྲུབ་པས་དེས་གཞོད་པ་
 ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བཏགས་པ་ལོ། །ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རི་བོང་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་འདོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ཤིང་ཡིད་གཏད་ན་དེས་རུང་གི་དོན་ཡིན་པས་ཉན་ཤེས་
 དེས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་རི་བོང་ཅན་གྱི་དོན་སྟོན་འཆར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་དག་མ་རྟགས་པར་
 རྣམ་འབྲེལ་དུ།

ཆོག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ།

ཞེས་པས་ཆོག་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བསྟན་འདུག་སྟམ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟག་པར་བྱེད་
 ཏོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་དེས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
 བྱུང་གྲགས་པའི་སྟོན་ལོགས་པར་འཆར་བ་ན་དེས་པར་སྒྲའི་སྟོན་ཤེས་རྟག་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་རུང་བའི་སྟོན་དེས་པར་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པས་སྟོན་དེར་ཞབས་ཞུས་པ་ལ་དངོས་མིང་གཞན་ཡང་མེད་ཅིང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་ཡང་མ་བཏགས་
 པའི་ཆོ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྟག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོག་པས་

བདའི་གྲགས་རྟགས་དང་དུས་ཤིས་དངོས་མིང་བཏགས་ནས་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་
 ཅན་རྟགས་སུ་དགོད་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་རྟགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་རིགས་པར་མི་སེམས་སོ། །གྲགས་
 པའི་གཏན་ཆེགས་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་སྡེ་དག་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་།
 རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིང་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 དུ་རུང་ཞིང་རྟོག་པའི་སྐར་བ་ངེས་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཞེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱ་ན་མེད་
 དེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་རྟོ་རྟེན་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་རྟོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་དང་དོན་གཞན་ལ་འདོད་རྒྱལ་
 བའི་སྐྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེངྒེ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་མིང་དང་དོན་གཞན་ལ་
 བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཆད་མ་མདོའི་ལུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་
 བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱ་བྱང་གྲགས་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་མི་ནུས་
 པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། སྐྱ་བྱང་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་
 སྐྱས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡང་ཆོས་
 ཅན། རང་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་པར་བྱ་བར་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ཐམས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐམས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་དོན་ཀྱན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་བྱང་གྲགས་པའི་ལྟོག་
 ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་ཅེས་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་སྐྱ་བྱང་གྲགས་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བྱོད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱས་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་

པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་དུ།
མངོན་སྲུང་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་།
འཇལ་བྱེད་སྐྱོག་བཀྲགས་ནས་བརྟེན།

ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞལ་བྱ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཀྲགས་ནས་དེས་
གཞན་པ་ལ་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བརྟེན་རུང་གིས་གཞན་པའི་
གྲགས་པས་གཞན་ཅེས་བཀྲགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཅན་མངོན་སྲུང་སོགས་ལ་གཞན་བྱེད་ཀྱི་མིང་
གིས་བཀྲགས་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ལྟར་སྐྱས་བརྟེན་རུང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དགག་མི་རུས་ཤིང་། བ་ལང་ཞེས་པ་དང་
ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་བརྟེན་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱར་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་
ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྤར་བརྟེན་བའམ་བྱས་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བརྟེན་བྱས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱའི་རུང་བ་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཁོག་པ་ལ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེས་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱོད་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་འབྲེལ་དཔོན་པ་དང་། ལུང་བྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཡུལ་དང་དེ་ལ་རྟོག་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་བྱོད་
ཀྱིས་དེ་བརྟེན་རུང་དུ་བྱུང་བར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དེ་
ལ་བརྟེན་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་
བྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་རུང་དུ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟེན་སུ་གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྐྱ་ལས་བྱུང་
བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྟོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚན་གིས་ལུང་དང་པོས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཆད་མ་མེད་པར་དངོས་སུ་
བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བསྟན་

ལ། ལུང་གཉིས་པས་སྐྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ། ལུང་
 རྩ་མ་དང་པོས་སྐྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པས་སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པར་
 བཞེད་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཁན་པོས། ལུང་རྩ་མས་གནོད་བྱེད་མེད་པ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པ་ཕལ་པའི་
 རྒྱུ་ལྟར་ལ། གཉིས་པས་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཉེ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་ན་གནོད་བྱེད་
 མེད་པ་དེས་གྲུབ་པས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་སྟོགས་སྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་
 འགལ་སྒྲུབ་ཆད་མ་ཡང་ཡོད་དམ་སྟེ་ལྟར་དུ་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། གནོད་བྱེད་མེད་པ་ལོགས་སུ་བསྟན་ལ།
 གནོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྐྱུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་དམ་སྟེ་ལྟར་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་
 སྐྱོས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་སྐྱུང་གྲགས་པ་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་
 ཆད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱུང་གྲགས་པའི་རྟོག་སྟོགས་ཆད་
 མའི་བསལ་བར་བསྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྐྱུང་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་མཛད་པ་རི་
 བོར་ཅན་སྐྱུང་བར་སྐྱུང་པའི་དོན་གྲགས་རུང་ལ་བཞེད་ཀྱི་གྲགས་ཟིན་ལ་མི་བཞེད་པ་དང་། ལུང་དང་པོས་སྐྱུང་
 གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་པོས་སྐྱུང་གྲགས་པ་ལ་དངོས་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་མ་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོར་ཅན་སྐྱུང་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་གིས་གནོད་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་སྐྱུང་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་མ་
 ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེར་ཐལ། མདོ་མཛད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་རུང་གིས་
 རྒྱབ་པར་བཞེད་ཀྱི། གྲགས་ཟིན་དུ་མི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་ན་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་རྩ་མ་བད་སྟོན་པས་སྐྱུ་
 རྒྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཆོགས་རི་བོར་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱུང་བའི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་
 ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཀོད་པ་ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་ནས་
 རྟགས་དང་རྟགས་སྐྱུང་རྩ་མ་ལྟར་དོ། །གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་

རོན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་པ་ནི། གྲགས་རུང་ངམ་བརྗོད་རུང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གྲགས་ཟིན་ལ་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བརྗོད་པས་སྐྱུ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རིགས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཟླ་བར་གྲགས་མ་ཟིན་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། བརྗོད་རུང་གི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་
 བཞེད་པར་སྐར་བསྐྱབས་ཟིན་པས་ཆོག་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་པར་བཤད་ནས་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དོན་གྲགས་རུང་ལ་བཞེད་ཀྱི་གྲགས་ཟིན་
 ལ་མི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་ནས་གཞུང་གི་དུམ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དགོད་དོ། གཏན་ཆོག་ལ་དེ་ནི་
 བརྗོད་པས་རི་བོང་ཅན་འདོད་ཀྱུལ་བའི་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རི་བོང་ཅན་
 ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་
 ཆོག་སྐྱབ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་གཏན་ཆོག་སྐར་སྐར་གི་
 དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་དཔེ་དེ་གཉིས་ལ་རྩོད་པའི་ལན་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྐར་གི་དཔེ་
 འཆད་པའི་སྐབས་སྐྱབ་བཀོད་ཆོག་སྐར་སྐར་གི་དཔེ་སློབ་པའི་དགོས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གཞུང་འདིས་
 གྲུང་ལུང་དང་པོའི་དོན་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་སློབ་པར་རིགས་ཀྱི་ལུང་དང་པོ་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་བྱུང་གྲགས་པ་འདི་དགག་པར་མི་
 ཅུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། འདི་ལ་འགོག་བྱེད་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་དགོས་པ་ལ་འདི་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ལུང་དང་པོའི་དོན་སྐྱུ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་
 བྱེད་མེད་པ་མདོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དམ་སློབ་པ་ནི་དགོས་པ་འོག་མ་སྐད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ལུང་དང་པོ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ནི་ཆོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སློབ་
 ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཟླ་བོའི་ཆེད་མ་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློབ་ནས་དངོས་པོ་སྐྱབས་ཤུགས་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞུང་འདིས་ལུང་དང་པོའི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་

གིས་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

རྗེས་དྲུ་དཔག་པས་བསྐྱབས་རྣམས་ལ།

འགལ་བ་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན།

མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི།

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་རྗེས་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས། དེའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས། སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་
ལ་འབྲན་སྒྲེའི་ཆད་མ་མེད་པར་བསྟན་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་དོན་དྲུ་
བཤད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་རྒྱས་བཤད་དེས་ན་ཆད་མས་དེས་པར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་མ་མེད་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་
དུ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། རང་གི་ལྷགས་ནི་ལུང་དང་པོས་སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་འགལ་བ་
ལ་མི་འབྱུལ་བའི་གྲན་ཆེགས་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གྲན་ཆེགས་ཀྱིས་གཞོད་དགོས་པ་ལ་དེས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པས་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་བསྟན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང་ངོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་པོའི་དོན་སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་
གཉིས་པའི་དོན་སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་དང་པོའི་ལྷགས་བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་དགོས་པ་དང་།
དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གྲན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་འགོག་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་འགོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དེ་འགོག་ན་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་མངོན་
སུམ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་དགག་དགོས་ལ་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་
སྒྲུང་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་འགོག་ན་དོན་གཞན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷགས་ལ་དགག་

པར་བྱར་མེད་པས་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལ་མི་སྤང་བས་དགག་དགོས་ན་སྤང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁ་
པར་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་
ཡང་མི་རུང་བར་རྟོན་པ་མི་འབྱུང་དོ། །རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། དེས་མི་འགོག་སྟེ། དེ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེས་མི་གཞོད་ཀྱང་
གཏན་ཆེགས་གཞན་གྱིས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་
པའི་གཏན་ཆེགས་དཔེར་སྟོས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་
རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྟོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དཔེ་དེ་དཔེར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་རྟུར་སྤང་གི་
དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཏན་ཆེགས་རྟུར་སྤང་གི་དཔེ་སྟོས་པ་དགོས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར་སྤྲོ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་
ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དག་ནི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་
དོན་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་སྤྲོའི་བརྗོད་རུང་
དོན་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་ནི་དོན་བརྗོད་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ་བརྟུན་པ་
དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་མི་འཇུག་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་
པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྤྲོ་བའི་སྤྲོས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྟུར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་མི་འཇུག་པ་ཅན་མེད་པར་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་ཀྱིས་དངོས་

ལྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་བྱུང་
 གཤམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་དངོས་ལྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞོད་བྱེད་ལྟོབས་
 ལྟན་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་ཡོད་པར་དོགས་
 པ་རྣམས་ནི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྱུག་པར་གེ་ཚོམ་ཟ་བས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པ་དང་འགྲན་ཟླ་
 མེད་པ་གཉིས་ལས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་
 རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པས་བྱུང་པར་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ལ་
 འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་མིན་པ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་པའི་རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་
 པའི་སྒྲིམ་བུ་ཅ་མ་གྱིས་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་འགལ་བ་མི་
 འཁྲུལ་བ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཡུན་རིང་པོར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་
 དུས་ཕྱིས་མདོན་སུམ་ལ་སྦྱང་བ་སྦྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལན་
 དགག་པ་དང་། འགྲན་ཟླའི་གཏན་ཚིགས་གཅོད་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡོད་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ལྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་
 བརྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཀྱང་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚད་མར་གཤམ་པ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་དོན་གྱིས་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།
 མདོན་སུམ་ཡང་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ། མདོན་སུམ་དང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་
 པར་བྱེད་པར་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་ལ་འགྲན་ཟླ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་རེས་པར་འཛོག་པའི་བྱང་པར་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གང་ཞིག་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་རེས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མར་འཛོག་པ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་གཞན་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྡེ་མ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་
 གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འགལ་བ་མི་འབྱུལ་བ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། འགམ་ལྷའི་གཏན་ཆོགས་མ་བཟུན་པ་སྟེ། བཟུན་
 པར་མི་རྣམས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཅམ་ལ་འགམ་ལྷ་ཡོད་ན་
 མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགམ་ལྷའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་
 ཅན་གྱི་དོན་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་རྒྱ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགམ་ལྷ་དོན་ལ་མེད་པ་དེའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། འགམ་ལྷ་མ་མཐོང་བ་དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་དོན་དང་དེ་འགམ་ལྷའི་གཉིན་པོ་
 མེད་པ་ཡིན་ནམ། མ་མཐོང་བ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དེ་ཚད་མས་རེས་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་ལྟར་ན་རེས་
 མི་རྣམས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱང་པར་འདི་ལ་འགམ་ལྷ་མེད་དོ་ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་རེས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་དམ་སྟེ་
 འགམ་ལྷ་མི་སྲིད་པར་རེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་གཅིག་ལ་འགམ་ལྷ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་བྱང་པར་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་
 མཐོང་བ་ནི་དེ་དང་མཚན་ཉིད་བྱང་པར་མེད་པ་གཞན་ལ་སྟོན་ལྟག་པར་རེས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་འགམ་ལྷ་མ་མཐོང་བ་རེས་རྣམས་ཀྱང་དེ་འགམ་ལྷ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་མི་རིགས་པ་ནི། འགམ་ལྷ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འབྱུལ་པར་ཐལ། སྟོས་དུའི་སྟོའི་རྣམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོབས་

པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེར་ཐལ།
 གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱུ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཞུགས་པ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པར་རྟུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་སྒྲུའི་ཚད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ནི། རྟུ་མཚན་
 དེས་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟགས་
 ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་ཅོ། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འགྲན་སྒྲུའི་རྟགས་མི་སྟོན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལ་
 ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཟུར་དུ་སྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བ་ལ་གྲན་ཚིགས་དེ་ཉིད་དགོད་དོ། །ཐུ་མ་ཁཅིག་གིས། གཞུང་འདི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་དུག་ཏུ་
 འདོད་པ་དག་གིས་ཚུལ་དུག་པ་ཚུལ་ལྟ་པོ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། འདི་ནི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་
 སྟོས་ན་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་དང་། མེད་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་པ་དེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲན་སྒྲུའི་ཚད་མ་མེད་པར་ངེས་མི་རུས་ན་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་རི་
 སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་འགྲན་སྒྲུའི་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚང་གྲན་ཚིགས་ཡིན་ན་དེའི་སྟོགས་སྟོགས་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བ་མི་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་བསལ་བྱ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་གྲན་
 ཚིགས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་འདོད་པ་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ལྟགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྟོན་ཀྱང་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་གྲན་ཚིགས་ཀྱི་

དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཡུལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པར་གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་
 བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་བཤད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དག་
 སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཞོད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་
 དངོས་འགལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གངས་གཅིག་པ་ཅན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་
 ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་འདོད་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་ལྷག་སྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་
 ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ལྷན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ནི་མེད་པར་
 རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷག་སྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་རྟགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་མེད་
 པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ། ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་པོའི་དོན་སྤང་བཤད་
 པ་ལས་ཡང་ན་དོན་གཞན་སྟོན་པ་ནི། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་
 དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་རྟགས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཤགས་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཤགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་ནས་
 རྟགས་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
 བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཤགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ལུང་དང་པོ་འདིས་བསྟན་པ་
 དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པས་ཀྱང་། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྟགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་སྒྱུར་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུང་གཉིས་པས་རི་བོང་ཅན་
 དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྒྱུ་བའི་སྒྲ་བ་བྱེད་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་བ་དགོས་པ་
 ལ་དེས་མི་སྒྲ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་པ་དེ་སྒྲ་བ་པ་ནི་ཞེས་
 པར་བསྐྱར་ལ་བཤད་དོ། རྟགས་དེས་མི་སྒྲ་བ་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྒྲ་བ་བོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་དང་
 དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་ནི་བརྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་ལུང་གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་སྤང་དངོས་དང་། བརྟེན་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་པོ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་དཔེ་
 གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྒྲ་བར་གྲགས་
 ཟེན་དཔེར་དགོས་ན་ཡང་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་
 བཅ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འདོད་སྤྱུལ་བའི་སྒྲ་
 བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་རྒྱུ་བའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་མཆན་ཡོད་དེ། རྟགས་དེ་ལ་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་དོན་ལ་མེད་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དཔེ་བརྟེན་
 སྟོད་པའི་སྟོ་ངོར་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་
 བརྟེན་པའི་སྟོ་ངོར་དཔེ་དེ་མེད་ཅེ་ན། དེའི་ངོར་རི་བོང་ཅན་འདོད་སྤྱུལ་བའི་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྒྱུ་བའི་
 མཐུན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ། བརྟེན་པ་དེ་སྒྲ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་འདོད་སྤྱུལ་བའི་དབང་
 གིས་སྒྲ་བར་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདོད་སྤྱུལ་བའི་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྒྱུ་མི་འདོད་ན། གྲགས་པའི་དབང་
 གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གཞན་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་རྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་རྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་པས་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྒྱུ་བའི་
 རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ན་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བརྟེན་
 སྟོད་པའི་སྟོ་ངོར་ལ་བསྟོས་ནས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་
 མི་རུང་རྒྱུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་

བོ་སྒྲོལ་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྱུབ་
 པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལུང་དང་པོས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
 བོ་དཔེ་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་
 སོགས་དེ་སྤྲད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
 བཞུན་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེས་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོལ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་བཞུན་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཤ་པ་ཤིང་ཞེས་
 པའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་དཔེར། ཟླ་བར་གྲགས་ཟེན་དགོས་སོ་
 ཞེས་སྒྲུབ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ག་བྱུར་དང་དདུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་དང་གསེར་འགྱུར་ཅིའི་བསྟན་བཅས་
 ལས་ཟླ་བའི་བད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དང་པོ་ལ་བཟལ་བའི་ལན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། གཉིས་པ་དཔེ་གཉིས་པ་ལ་ཚོད་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་ལྷ་མ་ལྟར་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།
 རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲུབ་པའི་བརྗོད་བྱ་བཞིན། ཞེས་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་
 རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གི་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྟགས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེས་
 བཤེད་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ། སངས་
 རྒྱལ་པ་དེ་ཟླ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་བར་མི་
 འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་འདོད་ན། དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲོལ་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་འདོད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བད་ལས་འཇུག་ཅིང་བད་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་

པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་འགའ་
ཞིག་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་འཇུག་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། ག་བྱར་སོགས་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་གྲགས་པས་སྐྱབ་པར་
ཁས་ལེན་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ག་བྱར་སོགས་ལ་དཀར་བ་དང་བསེལ་བ་དང་ཡིད་ཚིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཡོད་པས་གྲགས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་གོ་ཞེ་
ན། རི་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཅེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་རྒྱ་
མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བསྟོག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་དཀར་བ་དང་བསེལ་བ་དང་ཡིད་ཚིམ་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པ་བསྟོག་ཏུ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་སྟོན་འགའ་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་དཀར་པོ་སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་མ་འདོད་ན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྒྲ་བར་གྲགས་ཟིན་སྐྱབ་ན་ཡང་
མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་སྟོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་ན། སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་བཀག་པ་ལ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ་
བཅོ།

གསུམ་པ་དེས་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བརྟུང་དང་ལྟན་པའི་རྟུང་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ནམས་ཀྱི་བརྗོད་རུ་རུང་བ་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་པོ་སྟོན་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་དེས་པ་ཡིན་ཡང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཡུལ་དེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་རུང་དུ་
སྐྱབ་པའི་རྟུང་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནམས་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་
པ་འགའ་ཡང་མེད་ལ། རྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་འཇུག་རུང་འཁོག་ན་ཡང་གྲགས་པ་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནམས་ནི་བརྟུང་བྱེད་པས་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་
ཏུ་རུང་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པར་བསྟན་པ་དང་། གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ནམ་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲི་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལོགས་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་
 པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
 འགལ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་མྱོད། སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས། དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་ཀྱང་གཞུགས་རང་མཚན་
 གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མྱོད། གཞུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་རྣམས་སེལ་བས་འཇུག་པ་འདི་ནི། གཞན་གྱི་
 རྗེ་པ་ལས་བྱང་ཞུགས་པའི་རིགས་པའི་གསང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ན་སྒྲི་འདོགས་མ་
 ཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྟམ་པ་དང་། ཆོད་པ་ལ་མ་ཆོད་སྟམ་དུ་དོགས་ནས་ཐར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་ནི་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 དགོས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་བྱེད་
 ཆོད་མ་གང་ཞིག་མདོན་སྟམ་དང་འགལ་བ་དེས་ནི་མྱོད། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ཡང་སེལ་བྱེད་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་བསྟན་པའི་མྱོད་ཏུ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་མྱོད། རྒྱ་མ་ཡིད་
 ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཅོ། །ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞལ་བྱ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ནི་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་གྲུབ་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པར་སོང་གི། །གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་སོང་བས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་ལོགས་སུ་
 བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་འདིར་ཡང་སྐྱར་བར་བྱལོ། །ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་གཞན་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་འདིར་མ་

གསུངས་སོ། །གྲགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག །རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་མིང་ཆོག་སོགས་ཏྲག་
 པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་དོན་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིའི་ཚངས་པ་ཏྲག་པར་སྒྲིབ་
 སོགས་དང་། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག །སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་
 དོན་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །སྟོགས་ཡང་དག་ལ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་བསལ་བའི་དཔེ་དང་། རྟོན་སྟོས་པའི་དགོས་
 པ་དང་། མཉམ་བུ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་གྲགས་པའི་རྟོན་དམ་འཆའ་བ་
 ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟ་བུ་དམ་འཆའ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་
 ཆེས་དང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་དམ་འཆའ་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲའི་སྟེང་གི་སྟོན་
 ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་བཀག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་མཆོན་བཀག་ན་གཞོད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་སོགས་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། སྒྲའི་
 སྟེང་དུ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོར་སྒྲ་དང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲི་
 ཐ་དད་པ་གཞན་སྒྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲི་གསལ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་སྒྲ་བའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲི་གསལ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བ་མེད་པར་སྒྲ་བ་མཉམ་བུ་
 དེ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་མཉམ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
 པའི་སྟོན་སྟོས་གཞལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོད་མ་མདོར་སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་རྟོན་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། མཉམ་བུ་དེ་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདིར་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཅི་རིགས་པར་ཡང་གི་སྒྲ་སྟོས་པ་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། རྟོན་སྟོས་
 པའི་དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་ནི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྟེའི་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡང་གི་སྒྲས་གཞན་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲའི་རང་བཞིན་མཉམ་བུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་གཞལ་བའི་སྟོན་སྟོས་སྒྲ་དེ་ལ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་མ་སྒྲ་དང་མཉམ་བུ་ཐ་
 དད་པའི་ཆ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་

དངོས་སུ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ཚེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་དག་ནི་ཚེས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་དོ་བོ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་དོར་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་
 ག་སྒྲིང་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་ན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། གཅིག་
 ཏུ་སྒྲིང་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་སྟོགས་ཚེས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། རིགས་
 པ་སྤྱོད་མ་ཞིག་ཏུ་མ་སྒྲིངས་པའི་སྤྱོད་གྲོས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེད་བ་ཁ་ཅིག །འདི་དག་གིས་སྤྱི་ཡིན་ན། དངོས་
 མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བསྟན་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་རང་ཉིད་དེ་སྐད་སྐྱ་ཞིང་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་ལ་ཙོ་འབྲི་བར་ཟད་དེ་དགག་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་བསལ་བའི་
 དཔེར་སྐྱ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྐྱ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་ལ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་
 གཞལ་བ་དེ་སྐྱ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ལ་སྤྱད་ཅིག་མ་དང་བྱབ་པ་དང་བདག་
 མེད་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དོ་ཞེས་མཉན་བྱ་སྟོས་པས་བསྟན་
 བས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དེའི་ལྷོག་སྟོགས་གཞལ་བའི་སྟོན་སྟོན་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་དང་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་
 ཆ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚེས་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚེས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོས་ན་སྐྱ་སྤྱད་ཅིག་མ་དང་བདག་མེད་སོགས་སུ་
 མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་བསལ་བར་དོགས་པ་སྤྱོད་བས་མཉན་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སྐྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོས་ན་ཡང་
 བྱད་གཞི་བྱད་ཚེས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱ་མཉན་བྱར་མེད་
 དོ་ཞེས་སྟོས་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་གཞལ་བྱ་དེ་འགོག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཚེས་འགོག་
 པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རྟེ།།

གཉིས་པ་ནི། མཉན་བྱའི་སྐྱས་ཀྱང་སྤྱི་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་མཉན་བྱ་བཀག་པ་ལ་གཞོན་ན་སྤྱི་བཀག་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་འགྱུར་

ཏེ། སྐྱུ་བསྐྱུ་པའི་སྤྱི་དང་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཉན་བྱ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་
 མཉན་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པས་སྤྱི་བསྐྱུ་པའི་སྤྱི་དང་གསལ་བ་ཀྱན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་མངོན་
 སྤྱུ་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་མེད་པར་གསལ། མཉན་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱུ་པའི་སྤྱི་དང་གསལ་
 བའི་རྣམ་པ་ཀྱན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱས་པའི་སྤྱི་ནས་སྤྱི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། མཉན་བྱའི་སྤྱི་སྤྱི་པའི་དགོས་པ་
 གཞན་སྤྱི་པ་ནི་སྤྱི་མཉན་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྤྱི་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སྤྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྱི་བསྐྱུ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སྤྱུ་
 དེའི་སྤྱི་བསྐྱུ་གཞི་ལ་ཉན་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་དང་པོ་རང་མཆན་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 འཆད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞི་བྱེད་
 གི་པན་ཚུངས་སྤང་འགལ་ནི་མཉན་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཉན་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་པན་ཚུངས་སྤང་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞུང་གི་དགྲུས་དང་དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་དམ་བཅས་ལྟར་
 སྤང་གི་དོན་ལ། མངོན་སྤྱུ་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་བསྐྱུ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད་གཞི་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བརྟགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 དག་གོ། །སྤྱི་གསལ་ཡང་དག་ལ་མངོན་སྤྱུ་གིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱུ་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་དཔེ་དང་། རྟག་པར་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་དང་། འབྱུལ་བ་སེལ་བྱེད་
 གི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་བྱུ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་
 འགལ་བ་སྟེ། རྟག་སྤྱི་གསལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་སྤྱི་ནས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་སྤྱི་པ་ནི་བསལ་བ་གཞན་གྱི་དཔེར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱུ་པ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་པ་སྟོང་རྟག་པ་དེ་ལྟར་འབྱུལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། སྟོང་ལ་དབྱུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་བརྟེན་པ་བཟོད་པར་མཐོང་བ་དག་ལས་གངས་ཅན་པ་རྟག་པར་

འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་དེ་ཡང་ཚེས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་བུས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འགགས་པའི་ཞིག་ནས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །དོན་ནི་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི། དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བྱུང་བས། རྟག་པར་
འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཡོད་ན་གངས་ཅན་
གྱི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྟའི་ཚིག་དོན་གྱི་གཅིག་ཐ་དད་བཞག་པ་ལ་གཞོད་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་སྤར་ཡོད་དུས་གཉིས་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པའི་བུམ་པ་ནི་འགལ་ཡང་མེད་དེ། བུམ་པ་ཡིན་ན།
རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །འོ་ན་བུམ་པ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་དུས་དུ་སོང་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གྱི་དུམ་དུ་
སོང་བའི་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཕྱིས་བསྐལ་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པའི་རང་བཞིན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་སྤར་ཡོད་མེད་པའི་དོན་གངས་
ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཞིག་བསྐལ་གྱི་མིང་ཐ་དད་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་
གྱིས་བུམ་བ་སྤར་ཡོད་མེད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། བུམ་པ་སྤར་སྤང་རུང་དང་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་
པར་ཡོད་པ་དེ་བཏང་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
བསལ་ཁས་བླངས། བྱུང་བར་ཐལ། བུམ་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བཟླར་རུང་ཞིང་ཆུང་སྐྱོར་བའི་
དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རམ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མིང་ཐ་དད་ཅམ་ལ་ནི་འདིར་མངོན་
པར་ཞེན་ནས་བུམ་པ་གྱི་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་ཉམས་པར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བུམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་བུམ་པ་ཞིག་ཅིང་འགགས་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚིག་དོན་ལ་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དམིགས་རུང་མ་
དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་འགྱུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་

པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་བྱམ་པ་འདིའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དབྱས་དེ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་སྡོན་འཛིན་དུས་དང་
 གྱོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བས་ནི་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་སྒྲས་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བས་ནི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དང་སྒྲིམ་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་རྒྱུ་
 པར་བཞག་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམས་ཐ་དད་པ་མི་འདོད་པ་
 དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲིང་སྒྲིབས་བདེ་བ་དང་རྒྱལ་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་མཉམ་པ་བྱང་སྒྲིམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དང་
 སེམས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དག་སྒྲ་མ་བཅའ་བོ་དང་སྒྱི་མ་རིག་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་པ་ན་ཚུན་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་བསལ་ཁས་
 བླངས། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་སྒྲིམ་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་དང་སྒྲིམ་བྱ་
 དེ་ལ་ཡང་རྣམས་སྒྲ་བྱུ་བ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་དམིགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་རྒྱུ་པར་
 བཞག་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ཆ་དང་མ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཕྱི་མ་དང་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞོ་དང་
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། འོ་མ་དང་འཛིན་གོང་གི་རང་བཞིན་དག་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་མ་ཡང་ཞོ་དེ་ལ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སྒྲུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་
 པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་ནི་བོང་གི་རྩ་སྒྲིབ་དང་མཚུངས་པ་དགག་པ་དང་། གཙོ་བོའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་
 ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཞོ་ལ་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་སྒྲུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཞོ་དང་རྣམས་འོ་མ་དང་འཛིན་
 གོང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་མི་
 རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་མི་རྣམས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་རྟགས་ཀྱི་རྣམས་ཡུལ་དུ་མི་

འཐད་པ་དང་། ལྷ་རུ་གི་རང་བཞིན་བཏགས་པ་ཙམ་འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། ཞོ་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་
 ཞོ་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞོ་དེ་ནི་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་བཟླ་ར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཞོའི་
 དབྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འོ་མའི་དུས་ན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་
 འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ན། ཞོ་ཆོས་ཅན། འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་
 ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་ན་ཞོ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བྱངས་ཅན་མི་འདོད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་རི་ལྟར་
 གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྭགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆད་མས་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ཅོ། ཆད་མ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞོ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བྱངས་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་
 བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཞོ་སྤྲུལ་ན་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲུང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། བྱངས་ཅན་
 གྱིས་ཀྱང་མངོན་གསལ་གྱི་ཞོ་ཡོད་ན་སྤྲུང་རུང་དུ་ཁས་སྤངས་ལ་དེ་དང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཞོ་གཉིས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་བྱངས་ཅན་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཅོ། བྱངས་ཅན་ལ་འཛིན་དུས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཞོའི་དུས་ན་ཡང་འོ་མའི་སྤྲུང་རུང་གི་རང་བཞིན་བཏང་བ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཅོ་
 ཞེ་ན། ཞོའི་དུས་ན་འོ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་འོ་མ་དེའི་སྤྲུང་རུང་གི་མཆན་ཉིད་གསར་དུ་བཏང་བ་གང་ཞིག་
 དེ་བཏང་བ་ཉིད་འོ་མ་དེའི་འཛིག་པ་སྟེ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞོ་དང་འོ་མ་རྗེས་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཐལ། དེ་ཡང་རྗེས་རྗེས་བྱ་དང་པ་ནི་རྗེས་
 འགལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་སྟེང་རྣམ་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་བྱིན་ཏོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ལས་སྟེས་ན་
 འོ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱང་པ་མེད་པར་ཐལ། འོ་མ་དེ་ལས་སྟེས་པ་ནི་རྒྱ་འོ་མ་དེ་ཞོ་དེ་སྟེང་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པར་འགྲུབ་ཀྱི་ཞོ་འོ་མ་དེའི་འོ་མར་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་
མེད་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ཅི་ལྟར་ལོ་མ་ལས་ཞོ་སྐྱེ་ལ། རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་མེད་པར་བྱུང་པར་མེད་
པ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལྟར་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་ནི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ན་མེད་པ་ལྷུ་གུ་སྐྱེ་
བར་འདོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ན་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ན་མ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་
རྩ་མ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་མའི་རྒྱུ་ན་ཞོ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་
མེད་པར་མཚུངས་ན་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་སྐྱེད་ལ་རི་བོང་རྩ་
མི་སྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་ལོ་མའི་རྒྱུ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ལོ་མ་ཞོ་དེ་ལྟར་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་
ཞོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོ་མ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་མེད་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་
སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་གང་ལས་ཞོ་ན་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་མེད་པར་བཞིན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ལོ་མ་སོགས་གང་ལས་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྩ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་
ཉིད་མེད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། ཞོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ནི་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ལྟེ་
ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ངེས་པ་འཐད་དེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། གྲིས་པ་ལྟེ་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅིས་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟེ་
རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་འབྲས་བུ་ལྟེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ལོན་ཏེ་དེ་ལས་རྩ་སྐྱེ་གཞན་ཅུང་ཟད་གཅིག་
ཡིན་འདི་ལྟར་གྲིས་པ་ནི་གངས་ཅན་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཙོ་བོ་མིང་གི་རྩ་གངས་
སྐྱེ་འདོད་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་ལྟར་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ན་མེད་པར་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་རྩ་ལྟར་ཡང་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྟག་དངོས་དང་ཆ་མེད་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་པ་པོར་འདོད་དོ། །དེས་
ན་ཞོ་སྐྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་པ་ཞོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གྲིས་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དགག་པ་དང་། དེས་ཞོ་ལ་འོ་
 མའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་མའི་སྟེང་གི་ཞོ་སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་ཞོ་འི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དོ་
 ཞེ་ན། ཞོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཞོ་སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཞོ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དམིགས་པར་
 རྒྱུར་བར་བཤམ། ཞོ་སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་དང་ཞོ་འི་རང་བཞིན་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྟེར་
 རོ། །རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་འདོད་ན། རྒྱས་པ་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་རྒྱུར་བ་ཉམས་སོ། །དེ་གཉིས་
 ལ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲེད་པར་
 བཤམ། རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་གཞན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཟེན་པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་ནི། ཞོ་སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་ཞོ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་འོ་མ་ལ་ཞོ་དང་འབྲེལ་
 མེད་གྱི་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་ཞོ་དེ་ཡོད་པར་རྒྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་མི་རིགས་པར་བཤམ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ཡོད་པར་མ་དེས་པའི་སྟེར། འོ་མ་ལ་ཞོ་ཡོད་པ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་མི་རྒྱུར་ཏེ། ཞོ་
 སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཞོ་ཡོད་པར་གདགས་སུ་རུང་བའི་སྟེར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་མ་ཞོ་འི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྟེ་མ་ཞོ་ལ་འོ་མ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སྤྲུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་མ་འདི་ཡང་རྟོགས་
 པར་རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་བསལ་བའི་སྟེར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲུང་གི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་དོ་བོ་
 ལ་གཙོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཙོད་པ་འབབ་ཚུལ་སོགས་
 གྲུང་སྟོན་གས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་རྒྱུར་བས་འདིར་མ་བརྟེན་ལ། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོན་པའི་དགོས་
 པ་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་དུ་གསུངས་གྲུང་
 ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་འོག་གྱུར་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་
 དཀར་རྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་གྲུང་ཐོག་མར་དངོས་པོ་བམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པར་
 བྱའོ། །དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་བསྟོས་པའི་རྟག་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་འདོད་མོད་གྲུང་དགག་བྱ་བཅད་
 པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྟོ་སེར་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་འདོད་པ་ནི་ཆོས་འདི་ལས་སྟེ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་

འབའ་ཞིག་གི་ལྷགས་ཡིན་པས་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་དོན་ལ་དབྱད་པར་བྱ་ཡི་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་འབྲུལ་བར་
མི་བྱལོ། །ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་རྩ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ཆད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན།

ཞེས་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་
པོའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཟེར་རྒྱས་ཡོངས་པར་གསལ་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་དབང་ལྷག་པས་དབང་ལྷག་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་པ་རོལ་རྩ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆད་
མ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་པ་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟེགས་ཡང་དག་ལ་རྗེས་སྤྱད་པག་པས་
མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

[༢] དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཕྱོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།
 ཎྟ གཉིས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཕྱོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལོ།

1) ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར།

གང་ཕྱིར་གྲན་ཆེགས་དག་དང་ནི།

དེར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཚུལ་ཉིད།

དེས་ན་གྲན་ཆེགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི།

སྒྲན་དུ་དེ་དབྱེ་བ་སྒྲན་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྒྲན་པའི་དགོས་པ་ནི་གྲན་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་
མདོར་བསྒྲུས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་གྲན་ཆེགས་གང་ལ་གྲན་ཆེགས་ཡང་དག་
སྲིད་པ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་གྲན་ཆེགས་དགུར་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་
དགུར་བསྒྲུས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བསྒྲན་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་
ཡོད་པ་དང་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་གྲན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་གཞུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དོན་བསྒྲུས་ན། ཕྱོགས་ཚུལ་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བས་གྲན་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་མདོར་བསྒྲུས་ནས་
བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དང་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་པ་དང་ཆ་གཉིས་
སུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་གཞུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་། རྟགས་བསྒྲན་གྱི་དོན་རྣམས་བཤད་ནས་དངོས་བསྒྲན་གྱི་དོན་མ་བཤད་པས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་
བ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་
གྲན་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས་གང་ལ་གྲན་ཆེགས་ཡང་དག་སྲིད་པ་དང་། གྲན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དུ་
བྱངས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་གྲན་ཆེགས་ཚུལ་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་
བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་རེ་རེ་དག་
ལ་ཡང་ཚུལ་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 ས་སའི་སྒྲིབ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོགས་དོས་གཞུང་བ་དང་། གཏན་ཆེགས་
 དེའི་ཆོས་ཡིན་ན་སྒྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་དང་། དགོས་མེད་
 ཀྱི་ཚྭ་པ་སྤྱོད་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོགས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོགས་དོན་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གྲུབ་ན་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་སྒྲུ་ཆོགས་དོན་ལ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཆོགས་དོན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་གང་དུ་
 ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྭ་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་ཡི། སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 དེའི་མིང་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཀལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་
 སྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་སྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོགས་དེའི་
 སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་བྱའི་སྟོགས་གཅིག་ཆེག་པས་ལྷན་བྱ་ཆེག་པར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོགས་ཀྱི་
 མིང་གིས་བཏགས་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚྭ་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་
 དཔེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་གང་རུང་གི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ན་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་
 གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་གཞུང་བས་ཏེ།
 རྟགས་ཚྭ་གཞི་ལ་མེད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པས་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་བམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤངས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེ་བའི་རིགས་པས་ཚྱད་གཞི་ལས་གཞན་ལ་གོ་བ་སེལ་མི་རྒྱས་པ་དང་། རྫོས་པའི་
 རིགས་པས་ཚྱད་གཞི་ལས་གཞན་ལ་གོ་བ་སེལ་མི་རྒྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་གོ་བར་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་
 ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ལྟ་འགྲུབ་སྟེ་འདྲིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་
 སྒྲོས་པ་ན་ཆོས་ཅན་ཞེས་ཆོག་ལྟག་པོ་སྒྲོས་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་རང་མིང་
 གིས་སྒྲོས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཕྱགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཀྲགས་པ་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 མིང་ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་དེའི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་གཟུང་
 བར་ཐལ་བས་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཆོས་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མཚུངས་ལ་ཡོད་ཅེས་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་
 ཏྲགས་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་
 པས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་ན། རྫོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྫོས་པར་གོ་བའི་ཤྱགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 ཞེས་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 བཤད་དཀའ་བ་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་མིང་གིས་སྤངས་པ་དང་། ཏྲགས་དཀའ་བ་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་མིང་གིས་སྤངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱགས་ཀྱི་མིང་གིས་གདགས་རིགས་
 གྱི་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་པ་ལ་སྒྲ་འགལ་བ་དང་རྫོས་
 པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡོད་པ་སེལ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་མང་པོ་དགོས་པ་དེ་ནི་
 ཕྱགས་ཞེས་བརྗོད་པས་བདེ་སྤག་ཏུ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྟག་པོ་བརྗོད་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་ཚྱད་གཞི་ཆོས་
 ཅན་ལ་དོན་གོ་དགོས་ན་ཏྲགས་དཀའ་བར་འགྱུར་བར་ཏྲགས་དཀའ་བ་ཡང་ཕྱགས་ཞེས་བརྗོད་པས་བདེ་སྤག་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རང་འབྲེལ་དུ། གྲུབ་ཟིན་པ་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་

བསྐྱུན་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་
 གྲང་། ཡང་མེད་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་སྟོས་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེར་ནི་དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། འདྲིར་ནི་དགོས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཚུང་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་མི་
 འབད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་
 གསུམ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྟོས་ན་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གྲུན་ཆོག་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་སྒྱུ་ན་
 ཕྱོགས་གྱི་སྒྲ་ཡང་ཆོག་པ་དོན་དང་ཚུང་གཞི་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་ཆོག་པ་དོན་གྱི་ཆོས་དང་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གྲུན་ཆོག་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་
 ཚུང་པ་བཞོད་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་འདྲིར་མ་བཤད་དོ། །བསྐྱུན་བཅས་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ནི་སྒྲའི་སྟོན་ཡོན་ལེགས་པར་བརྩི་ཤེས་ཤིང་བསྐྱུན་བཅས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་ཡང་
 དཔྱད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་དག་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུན་བཅས་སུ་གྲུན་ལ་ཕབ་པའི་ཆེ་
 ཕྱོགས་གྱི་སྒྲ་ཚུང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འབད་མེད་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུང་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་
 གཅིག་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ན་ཚུང་གཞི་དེའི་བྱང་པར་ལ་བསྟོས་པས་ཚུང་གཞིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཚུང་གཞི་ལས་
 གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས། གཉིས་པ་ནི།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་
 སྟེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲས་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ནི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་སྤྲིད་
 སྒྲུབ་འཕོང་སྟེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲས་གཞན་དང་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ནི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རྟགས་གྱི་སྟོས་གཞི་དོས་གཟུང་བ་དང་། གྲུན་ཆོག་སུ་འགྱུར་བ་
 ཕྱོགས་བྱང་ཆོད་མས་ངེས་པ་ལ་བསྟོས་མི་སྟོས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་དབྱེ་རུང་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་བྱང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གཉི་ཀ་སྟེ་ཆ་

གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་བྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཆ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་རུང་གི་སྤྱིས་ཆོས་མཚུངས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་
 ལྟར་ཆོས་མི་མཚུངས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣལ་མ་མེད་དེ། ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱ་དང་རྟག་པར་
 ཆོས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྐྱ་བཤད་འཇུག་གི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་རྟེ། སྐྱ་བཤད་ན་
 ཕྱོགས་ཚྱོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་མཚུངས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་
 དེས་པ་མེད་དེ། སྐམ་ལས་སྤྱིས་པའི་མཆོ་སྤྱིས་བཞེན་ལོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟགས་དེའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ལ་མི་སྤྱར་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་རུང་ཡང་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་
 པ་དང་མི་སྟོང་བ་ལ་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་དཔེར་མཆོན་ན་མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་
 བྱ་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆེགས་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། མེས་སྟོང་
 པ་ནི་དུ་བས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྐྱབ་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གང་རེག་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་།
 རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །མདོར་ན་གཏན་ཆེགས་གཅིག་པོ་དེའི་ཚྱོད་གཞིའི་སྟོང་དུ་
 གང་ཞིག་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་དེས་རྟུས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་། དེ་ལྟར་དེས་མི་རྟུས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་རུང་དེ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་རུང་དེ་མ་ཡིན་
 པ་ནི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་

སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ནི། གཞན་
པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིས་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་
པ་བརྟེན་པའི་གཞིར་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་ལྡན་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་
དག་གསུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་ལོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་
ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་པ་དེར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བཀག་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་ན་དེ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་གཞལ་བྱ་ལ་
སྒྲགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་རི་ལྟར་བརྟེན་ཅེ་ན། རྩོད་པ་འདིའི་བསམ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བཀག་ཅམ་འབའ་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མཐོང་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བཀག་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲགས་ལ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། དུ་བས་དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། གྲང་རེག་ནམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་
སྟམ་པ་སྟེ། རང་ལྡན་གཞི་ལྡན་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་དང་དགོས་མེད་རྟགས་ཡོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྟེ།
ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་འདི་ཉིད་ལ་
གནས་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བཀག་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མཚུངས་ལས་བསྒྲོག་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དང་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཐམས་ཅད་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མཚུངས་སུ་
གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་རུང་གི་སྤྱིས་དོན་མི་མཐུན་པ་དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལས་བསྐྱོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་ལས་དངོས་སམ་ལྷགས་
ཀྱིས་ལྷོག་པར་རྟོགས་པ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་དང་འགལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་རྣམ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་འཁོག་པའི་རྣམ་པ་
ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་སྟོགས་ཆོས་ངེས་ཤིང་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བཟློས་པ་དང་། མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པ་སྟོགས་ཆོས་ངེས་པ་ལ་བཟློས་ཤིང་སྟོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་
དུ་ངེས་པ་ལ་མི་ཟློས་པ་དང་། རྟོན་སྟོན་མ་ཞུགས་ཀྱང་སྟོན་སྟོན་ཞུགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མ་རི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་བཟློས་ཏེ། རང་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དགུ་པོ་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། སྟོགས་ཆོས་ངེས་པ་
དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བཟློས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པ་སྟེས་ན་འདོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་
བསྐྱབ་བྱ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྐྱབ་
བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟོགས་ཆོས་ངེས་ཤིང་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཆད་མ་རི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་བཟློས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟོགས་
ཀྱི་ཆོས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་བཟློས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་དུ་
ངེས་པ་མི་འདོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བས་དོན་ནལ་མ་མི་གོ་བ་བཞིན་
ནོ། །གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་རྟར་སྒྲ་གཉིས་པོ་རི་ལྟར་རིགས་པར་གོ་བྱེད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནལ་མར་གོ་བ་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་
པར་གོ་བ་དང་། མ་ངེས་པས་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་སྤྱགས་ཚོས་ལ་བཏྟེས་པ་དང་། སྤྱགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་
དུ་ངེས་པ་ལ་མི་ཏྟེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱགས་ཚོས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བཏྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པ་སྤྱགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་བཏྟེས་ཏེ། ཅོད་
གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྤྱགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་སུན་
འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་འགྱུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བལོ། །དང་པོ་ནི། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་མཐུན་པའི་སྤྱགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་ལ་བཏྟེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་ངེས་པ་
ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་སྤྱགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མ་ངེས་པའི་
སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཏྟ་བུ་བརྗོད་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། འདིར་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པ་མ་ཚང་བ་ལ་མ་
ཚང་བའི་སྐྱོན་རྣམ་མར་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ན་ཕྱི་ཚོལ་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པས་
དྲིས་པ་ན་ཚོལ་བས་སྤྱགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འཕམ་མི་མཐུན་སྤྱགས་གཅིག་པུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འཕམ་ཚུལ་
གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། ཕྱི་ཚོལ་ཤེས་འདོད་དང་
ལྡན་པའི་དོར་སྐྱབ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སུན་འབྱིན་པ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་ཏྟར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས། དེ་སྐྱབ་པ་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཏྟ་བུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་སྐྱོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དཔེལ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱགས་ཚོས་སུ་སོང་བའི་སུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་མཉན་བྱ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོག་པར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་

ཐུག་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ཁྱོད་པའི་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ཁྱོད་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་མ་དེས་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལས་མི་རྟག་པ་རྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་ཡིན་ཡང་ཡ་གྲུལ་གཉིས་
 གང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་ནི་འགལ་ཏེ་ཡ་གྲུལ་བཀག་པའི་གང་རུང་གི་སྒྲིམ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། སྒྲིན་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་
 པར་དེས་པ་གང་ཞིག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། བྱབ་པ་མ་དེས་པ་དཔེ་ཉིད་ཀྱིས་
 གསལ་ལོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་རུང་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་
 ཡང་བྱབ་པ་མ་དེས་ཤིང་རྟགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་བྱད་མེད་ལ་མངལ་འཛོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་སྒྲིམ་བུ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ལས་ཡ་གྲུལ་གང་གིས་མངལ་བཞག་པར་མ་དེས་ཤིང་སྒྲིམ་བུ་
 རྣམས་ལ་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་ལས་མངལ་མ་བྱུང་བར་དེས་པ་ཡིན་ཞིང་མངལ་ཆགས་པར་དེས་པ་སྲིད་པའི་བྱད་
 མེད་ཀྱི་མངལ་བཞིན་ཅོ། །ཡ་གྲུལ་གང་གིས་བཞག་པར་མ་དེས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་གིས་བཞག་པར་དེས་པ་
 བཞིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་བྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་ལའང་པལོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཚད་མ་མདོར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཚོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
 བའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་སྐྱ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གང་སྐྱབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོང་བ་དེ་དང་
 ལྡན་པ་རྟག་མི་རྟག་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གཅིག་རྒྱ་འཇུག་པ་ཚད་
 མས་དེས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལའང་པ་རྟ་བུལོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་ལྡན་པ་དེས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཚོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མ་ཡིན་

པའི་ཡུང་པོ་གསུམ་པ་གང་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་མཉན་བྱ་འདི་གནས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་དང་མི་
ཏྲག་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་དག་ལས་སྤྱི་ལོ་ཏྲ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
དོན་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྟོགས་སམ་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་སམ་མི་མཐུན་སྟོགས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་སྐབས་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྷོག་པ་མ་དེས་པ་དང་། ཕྱི་
མས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷོག་པ་དེས་ན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་སྒྲོག་མི་
རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཏྲག་པའམ་མི་ཏྲག་པར་སྐབས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་པོ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
མཉན་བྱ་ཏུ་བྱ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྩེ་ཆོམ་འདྲེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་
གྲུབ་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཉན་བྱས་སྐྱེ་ལ་ཏྲག་པའམ་མི་ཏྲག་པ་སྐབས་པའི་ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་
ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ལྷོག་པ་དེས་ན་བྱེད་པར་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ལོ་ཏུ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆེགས་
ཉིད་ཡིན་པ་གང་གིས་སྒྲོག་ཅེས་སྒྲོག་མི་རྣམ་པར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་ལ་ཆོམ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བྱེད་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཁོ་ན་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་དང་འགལ་ཏྲགས་ཁོ་ན་འདོད་
ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྤྲུལ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་
སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་ཀྱང་རྩེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་དེས་པར་
འགྱུར་ན་བྱས་པས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐབས་པ་ཏུ་བྱ་དོན་ལ་གོ་བྱེད་དུ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་ཆོམ་བས་ཕྱི་ཆོམ་
ཀྱི་དོར་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་པ་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་
ལ་རྩེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བས་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་
ཡང་དག་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྩེ་
ཆོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་དེས་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེའི་དོ་བོ་དེས་པ་

ནི་སྒྲ་བརྟན་པའི་མ་དེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མོང་བ་ལ་ནི་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་
 མཐུན་སྟོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་དེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། སྒྲ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ཞིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དེ་
 ཡང་ཆད་མས་དེས་པ་ལ་བསྟོས་པས་ཡོན་ཏན་ཆད་མས་དེས་པ་མེད་པར་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དོན་སྟོན་འབའ་ཞིག་གིས་སུན་འབྱིན་
 འཇུག་པར་མ་དེས་པ་དང་། སྟོ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚྱད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྐྱབ་དག་བཞོད་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་དོན་སྟོན་ཞུགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་སྟོན་བརྗོད་པར་ནི་མ་ཟད་དེ་མོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་པོའི་
 སྟོན་སྟོན་ཞུགས་པས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་དོན་སྟོན་
 འབའ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཁོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ཚུལ་གསུམ་མ་
 ཆང་བ་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་པ་མེད་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་
 ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཁོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་
 པ་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་སྟོན་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་དེས་པར་
 བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱོད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོན་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཆོལ་བ་
 གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སུན་འབྱིན་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ནི་སུན་
 འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་པ་དེ་ཉྱར་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་སྐྱབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པར་ཁས་སྤངས་
 ནས་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཆོལ་བ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་ལ་
 སུན་འབྱིན་བརྗོད་པས་ནི། ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གིས་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
 ལྷན་གང་བཞོད་ཀྱང་ཆོས་བའི་སྤོ་རོར་བསྐྱབ་བྱེད་ལྟར་ཕྱིན་པའི་རྣམས་པ་བཅོམ་པའི་སྐྱོན་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
 དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་དག་གི་རྟེན་ཆོས་བ་དང་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གི་རྟེན་ཕྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་བས་ཕྱི་ཆོས་གི་
 རོར་སྐྱབ་དག་ལྟར་ལྷན་གང་བཞོད་ཀྱང་ཆོས་བའི་སྤོ་རོར་ཕྱི་ཆོས་གིས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དག་བཞོད་རྣམས་པ་ཡིན་
 མོ། །ཕྱི་ཆོས་གིས་བཞོད་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དག་གིས་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་སྐྱུ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
 ལ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དག་ལྟར་ཀྱང་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་མིག་གི་
 གཟུང་བྱ་ཉིད་རྟགས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་རྣམས་
 པ་འགལ་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱང་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་འདོད་
 ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་དག་གང་བཞོད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟར་བ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
 ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
 དེར་ཡང་ཆོས་བས་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་བསྐྱུར་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་
 ཉེས་པ་ཕྱི་ཆོས་གིས་བཞོད་པས་ནི་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ནི་
 ཆོས་བས་སྤྱོད་ཆོས་ལ་ཐོ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། སྤྱོད་ཆོས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་འདིར་ཡང་
 ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཆོས་གི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གིས་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཆོས་
 ཆོས་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པར་བསྐྱུར་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ལ་ཆོས་བས་མ་དེས་པ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་སྐྱབ་ནས་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་
 ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སན་
 འབྱེད་ཡིན་ཏེ་དག་ལ་ཆོས་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲུབ་པར་བསྐྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོ་ཆོམ་

ཅམ་ལས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། འགལ་རྟགས་སུ་
འགྱུར་བ་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་ཤིང་བྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དགུ་བརྟན་
པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ཉུང་དུས་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅུས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན།
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གོ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་གོ། །དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།
ཚྱོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟག་གོ། །གསོན་པའི་ལུས་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོག་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུང་སྒྲ་ཚྱོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་གོ། །ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལྔ་མ་
ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཚྱོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའོ། །མི་རྟག་སྟེ། ཚྱོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་པ་ལྔ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་ན་དང་པོ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྔ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་
བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། དགུ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འདོད་པ་ལ་ཡང་བརྟོས་པ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་རྣམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འཇུང་བཞིའི་རྩལ་ཤན་རྟག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་སེམས་པའི་ལས་ལ་འཇུག་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་

མོད་ཀྱི། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་།
འགལ་བའི་གཏན་ཆོག་གཉིས་སྒྲིལ་པ་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བརྟན་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་
ལག་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བ་མི་འབྲང་པའི་ཚྭ་སྤང་དང་། མཐུན་སྤྱོད་ལ་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཚྭ་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྭ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་མཆན་
ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་འཕམ་མེད་པར་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་གཞི་སྟེ་ཆོས་གཞན་བརྟེན་པའི་རྟེན་གྱི་རྣམས་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་
རྟགས་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཚྭ་པ་འདི་ལ་སྤར་མེད་པ་ལ་ཅི་ལྟར་འགོག་པ་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷགས་
པས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཅིང་བྱུང་གྱང་སྦྱོན་དེ་དག་མེད་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྭ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་
མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནས་མཐུན་པ་མཐུན་སྤྱོད་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་མི་མཐུན་
སྤྱོད་སུ་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་འདི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་
ལས་ལྟོག་པ་དེས་པའི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་
ཡང་དག་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་ཆོས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ། ལྟོག་ཆོས་གཞན་དང་ལྟན་པས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་དང་། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་མཐུན་
སྤྱོད་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་མཐུན་སྤྱོད་སུ་མི་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྲམ་ཟེ་ཡིན་མིན་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་རི་རིགས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་
བྲམ་ཟེ་ལྟོག་པ་ཡིན་པ་འགོག་རྣམས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་པ་འགོག་མི་རྣམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་
ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་

བྱ་བར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། བྲམ་ཟེའི་རིགས་མ་ཉམས་པའི་སྣ་ཚོགས་བཙོན་འགྲུས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་
དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པས་ཁྲུད་པར་དུ་བྲམ་པའི་སྒྲེས་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ལས་ལྡོག་ཆོས་གཞན་གཙང་སྒྲ་ཆེ་བ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་འཇིག་རྟེན་ན་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཆད་
མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཅི་ཞེ་ན་བྲམ་ཟེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། བྲམ་
ཟེར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་བྲམ་ཟེའི་མཆོན་ཉིད་མི་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་
པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་རིགས་མི་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ལྡོག་པ་བཀག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བྲམ་ཟེ་
ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
བྲམ་ཟེའི་ལྡོག་པ་དགག་པའི་ཡུལ་བྲམ་ཟེ་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་ཡང་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ནི་ལྡོག་
པ་དགག་པའི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་མཆོན་ཉིད་ཞུགས་པ་དགག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཆད་
མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྒྲུ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཞུགས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།
མཐུན་སྤྱོད་སྒྲུ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལྡོག་ཁོ་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མཐུན་པའི་
སྤྱོད་སྒྲུ་འགལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞི་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁོ་ནར་མཚུངས་
པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་དཔེ་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲུ་འགྱུར་བས་མ་ཁྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་མ་
སྤངས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྲས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྒྲུ་བྱེད་རིགས་ཏེ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་
སོགས་དེར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་བ་དང་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་ན་མཐུན་སྟོགས་མི་སྲིད་
པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་
དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་
ལྡོག་པ་གཞན་མ་སྤངས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐབས་ཚུལ་དང་
མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཞན་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གཟུང་ཡང་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པའི་སྟོན་མེད་
པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན་སྐབས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
ནི་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་བཀག་པ་ལོ།

2) ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་རྒྱ་
མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནམས་ལ་དུ་མར་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་དགུར་བྱེ་ཞེ་ན། གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་ན་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་བསྟན་པ་
ལ་དགོས་པ་མེད་སྟུང་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་ཅུ་བས་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་ལྷོག་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་པ་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་
པའི་སྟོན་སྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྱངས་
ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྟོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་
བུའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གོ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ན་འགལ་ཉགས་གཉིས་པོ་ཡང་དག་
ཏུ་འདོད་ན། ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་
སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་རྣམས་པ་ལྷོག་པར་འབྱུང་ན། དེ་མི་འཐད་པས་འདོད་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ལྷོག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་གཉིས་སྟོས་སོ། །འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་ཀྱི་
ཉགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅི་ན། རྣམ་འབྲེལ་དུ།

ཆུ་དང་ངོ་བོ་ལྷོག་ཉིད་ཀྱིས།།

དོན་ལྷོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས།།

མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་འང་སྟེས་བུ་མཐོང་མེད་ལ།།

སྟོག་སོགས་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།

གཏན་ཆེགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཤད་པས།།

བསྟར་རུང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་དངོས་པོའི་དབང་གི་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་པའི་ཤུགས་ལ་ཆུ་དང་བྲུབ་

བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་གིས་ཀྱི་དཔེ་འདྲིར་དངོས་སུ་
 མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་ཤུགས་ལ་
 བསྟན་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རྟེན། །དེ་གཉིས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་དང་ཤུགས་བསྟན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་པོ་རྣམས་སྐྱབ་ན་ཡང་དག་དང་། རྟོག་པ་སྐྱབ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྟོས་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཆོག་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདྲིར་སྟོགས་ཆོས་
 ཅན་དག་འབའ་ཞིག་སྟོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པའི་རྣམས་འགྱུར་རྟེན། །སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 བསྐྱབས་པས་དགག་རྟགས་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་རྣམས་འབྲེལ་དུ།

གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་རྣམས་གསུམ་ཉིད།

མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཏན་ཆོགས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་
 ཉེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་
 གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་
 བསྐྱབས་པ་ན་བྱེད་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་བསྐྱབས་པ་ལས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འབད་པ་མེད་
 པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པར་སྟོག་ལྟན་དང་སྟོག་ཞལ་བྱ་དག་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་སྟོག་པ་གཅིག་ཕུས་འགྱུར་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་
 རྗེས་འགོ་གཅིག་ཕུས་འགྱུར་པར་ཚུད་པའི་ཕྱིར་ལོག་རྟོག་དེ་བཀག་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཆོས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
 དགོས་པ་ལ་ཚུད་པ་མེད་ལ། བྱེད་པ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བར་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་སྟུང་གསུམ་ག་དགོས་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྟོག་བྱེད་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟུང་ཚུད་གཞིའི་

རྟེན་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་བཅད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་འདིའི་རྒྱས་བཤད་
 དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྟབས་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྟབས་པ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་བཅད་པ་རྟུས་
 ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་དང་གཉིས་དང་ལྷག་མ་གསུམ་སྟོས་དགོས་ཀྱི་ངེ་ལས་མང་བ་མི་
 དགོས་པས་དོན་དེ་དག་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་སྒྲོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྟབས་
 དག་ཡང་དག་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་སྟབས་
 དག་གིས་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པར་བྱས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྟུས་ཡུལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟབས་
 རྟགས་གཉིས་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བསྟན་བྱ་གཏན་ཆོགས་དེ་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པ་དང་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགོས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་གཉིས་དང་འགལ་བ་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱང་
པར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འོག་རྒྱ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལོ།

ཡང་དག་གཉིས་དང་འགལ་བ་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བལྟ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་
ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བརྩམ་མ་ཐག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གཉིས་དང་། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་བརྩམ་མ་ཐག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
འགལ་བའི་གཏན་ཆོག་གཉིས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གཉིས་བསྟུ་བྱ་
ནས་མ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གཉིས་བསྟུ་བྱ་གོ་བྱེད་དང་བསྟོན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དག་ཁོ་ན་བྱུང་བྱེད་དང་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བལྟ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷུ་རྟགས་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གྱི་དཔེ་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་པལྟ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་
གཉིས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་བསྟུ་རྟེན་བསྟན་པལྟ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་
བསྟུ་བལྟ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚུལ་བྱུང་
འབྲས་རྟགས་ཀྱང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པལྟ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལས་གཞན་
འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་ནི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མི་སྤྱི་དེ་རྒྱ་ཚམ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་
འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྟུབ་པའི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
འཇུག་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག་བྱུང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་དེ་ནི་དུང་སྒྲ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྟུབ་

པའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆ་ནམ་པ་གཉིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
འབྲས་བུ་རྒྱུན་བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་རྩོལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་རྟགས་མ་དེས་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། བྱུང་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་སམ་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་གང་ཡིན། དང་པོ་རྟུར་ན། ཉན་ཤེས་ནི་དམིགས་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་
པར་སྒྲུབ་དགོས་ན་དེ་ནི་རྟག་པ་སྒྲོན་སོང་ལ་ཡང་སྤྱིད་པས་རྒྱུན་བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་
པའི་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་རྟུར་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་མ་དེས་
ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྩོལ་བས་སྒྲའི་དོ་བོ་སྤར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
སྤར་མེད་གསལ་དུ་སྤྱེད་པ་མིན་པས་རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཐོས་
པའི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། དེས་པ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོལ་
བའི་སྤར་རྟག་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟུར་ཐལ་བ་ལས་དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་
ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རྩོལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྒྲ་དེས་འགའ་ཐོས་པའི་ཉན་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །བྱུང་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲའི་དོ་བོ་རྟག་ཀྱང་ཉན་ཤེས་དེས་འགའ་སྤྱེད་པ་རྩོལ་བ་དེས་
འགའ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་འགའ་རྒྱུན་སྤྱིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ། སྒྲ་དེ་
ཉན་ཤེས་སྤྱེད་རུང་དུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་རྩོལ་བས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་
སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པས་ཉན་ཤེས་སྤྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟུར་ན། རྩོལ་བས་སྒྲ་རྟག་པ་ཉན་ཤེས་སྤྱེད་རུང་དུ་དངོས་སུ་བསྤྱེད་དམ་དབང་པོ་སྒྲ་ཐོས་རུང་
དུ་དངོས་སུ་བསྤྱེད་ནས་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་
བདག་རྒྱུན་ན་བའི་དབང་པོ་དང་སྒྲའི་དོ་བོ་དག་ལ་རྩོལ་བས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་རྩོལ་བས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་ལ་བྱུང་པར་མི་སྤྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་
དང་སྒྲའི་དོ་བོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་

པ་ཐོས་པ་ལི་སྒྲིབ་བྱེད་སྲིད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་ལི་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པ་ལི་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་ལི་
དོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པ་ལི་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལི་
ལུས་པ་སྒྲོག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་པ་གཤམ་དང་མཐུན་སྦྲེན་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་
རྟག་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་ལི་ལུས་པ་ལ་
གཤམ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་པས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལི་ལུས་པ་སྒྲོག་ཏུ་མི་
རུང་བར་ཐལ། དེའི་དོམ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་ལུས་པ་ལི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པར་མ་
བྱས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལི་ལུས་པ་བསྒྲོག་པར་མི་རུང་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་ཚིག་སོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་གང་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
འམ་གཞན་མཐུན་སྦྲེན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་ལི་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལི་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པས་བྱམ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བྱམ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པ་འམ་
ཉམས་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པ་ལི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཐད་པཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པཤོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ལི་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་ནི་མི་སྒྲི་ཡི། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལི་
སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་པ་ལི་ཆོ་བྱམ་པས་བྱམ་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་བྱམ་པ་ལི་སྐད་ཅིག་བར་
ཆོད་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། བར་ཆོད་མེད་པ་ལི་ཆོ་དབང་ཤེས་
བསྐྱེད་བར་ཆོད་ཡོད་པ་ལི་ཆོ་མི་སྐྱེད་པས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅིག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པའི་ཆོ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཆོ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་ན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བན་ཚུན་ལྷག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་བྱུང་པ་དང་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲིབ་བ་དག་ཆོས་ཅན། བྱུང་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྟངས་ཅིག་གཞན་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡུལ་དང་སྒྲིབ་བས་ཕན་འདོགས་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡུལ་དང་སྒྲིབ་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། མིག་དབང་གིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དབང་གཉིས་མེད་པའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆོ་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བདག་སྟེན་གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་པ་ཡུལ་དང་སྒྲིབ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྒྲིབ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཚུལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆོད་ཡོད་ན་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དེའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་རྣམ་པའི་སྟེན་གསུམ་གྱི་སྟངས་ཅིག་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་བར་འདོད་དེ། དེ་བར་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཆོད་བས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆོད་གསར་དུ་ཞུགས་ན་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་བར་ཆོད་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དེ་གཞོད་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ཅིག་པས་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རུང་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་སྒྲིབ་

བྱེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་རུ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་
རྣམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིབ་པས་བྱེད་པར་སྐྱེད་པའི་དོན་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་མ་ལུས་པ་བཅས་ཅད་མཐུན་པའི་མདོར་སུམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་
པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་ལ་ཕན་གཞོད་སྐྱེད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དབང་དང་དེའི་བར་གྱི་ཅིག་
པ་སོགས་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་ཕན་ཚུལ་བྱེད་པར་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་རུང་བ་ན་མི་གནས་པའི་ཡུལ་དབང་གིས་
དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་སྐྱེད་པ་ལས་ཡང་ན་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་
ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་སྤྱིད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕན་འདོགས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ནི་
བཅས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་མདོར་སུམ་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པས་དེ་
གཉིས་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་
པའི་སྐབ་མཐུག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་རེ་ཕྱེ་
དང་སྐྱམ་བུ་དང་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པའི་འཆད་ཚུལ་
གཉིས་མཛད་པའི་སྤྱི་མ་ནི་ཡུལ་དབང་གཉིས་དེའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པས་བྱེད་པར་
སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་རིགས་པས་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆད་ཚུལ་སྤྱི་མའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་
ཏྟར་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
རི་བོ་ལ་སོགས་པ་ཞུགས་པ་ཏྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཏྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དེས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་
ཤེས་སྤྱར་སྐྱེད་རུང་དུ་ཡོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩལ་
མཐུག་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དབང་དེ་གཉིས་སྤྱར་དབང་ཤེས་
སྐྱེད་མི་རུང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལས་མ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་མཐུག་པོས་
ཆོད་པའི་ཡུལ་དབང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཕན་གཞོད་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིད་
མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཡོད་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ཀུན་མཐུན་གྱི་

མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་བཟག་པ་མཐའ་གཟུང་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཟིགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །རྒྱ་རྒྱེན་
 གྱི་རྒྱས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རང་
 རྟོག་གཞི་རྟོག་གི་བྱུང་པར་ནམས་སྤྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་བར་ཆོད་ཡོད་ན་
 ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་མི་སྤྱེད་ལ་མེད་ན་བསྤྱེད་པའི་སྤྱིབ་སྤྱེད་དེས་ཡུལ་དབང་ལ་བྱུང་པར་སྤྱེད་པ་
 འཐད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱུང་པར་མི་སྤྱེད་ན་གོགས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་
 དང་། སན་གཞོད་བསྤྱེད་པ་སྤྱིབ་སྤྱེད་དུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བར་གྱི་སྤྱིབ་སྤྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤྱེད་པ་དེ་རྟ་མ་
 ཡིན་ན་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་རྟིག་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་
 དབང་ཤེས་སྤྱེད་པའི་སྤྱིབ་སྤྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་
 ཤེས་སྤྱེད་པ་ལ་སན་གཞོད་གང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་
 ཤེས་སྤྱེད་པ་འདིའི་སྤྱིབ་སྤྱེད་འདི་རྟེ་བྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྤྱིབ་བྱ་སྤྱིབ་སྤྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་སྤྱུལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིབ་སྤྱེད་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་
 རྣམ་ཤེས་སྤྱེད་པའི་སྤྱིབ་སྤྱེད་དུ་བཞག་པ་གང་ཞིག་སྤྱིབ་སྤྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གློ་
 བཟགས་པ་འདོད་ན་སྤྱིབ་སྤྱེད་ཀྱི་དོན་སྤྱེད་པར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་གློ་བཟགས་པའི་རྗེས་སུ་
 སྤྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་བྱེལ་མིང་ཉེ་བར་བཟགས་པས་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྱེལ་མིང་ལ་
 སོགས་པ་འཆོད་པ་སྤྱུབ་པར་སྤྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིབ་སྤྱེད་དུ་རྟོག་པས་བཟགས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྤྱིབ་སྤྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གློ་བཟགས་ཀྱིས་དོན་སྤྱེད་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་དོ་བོ་རི་རྟ་བ་བཞིན་སན་
 གཞོད་སྤྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སན་གཞོད་གང་ཡང་མི་སྤྱེད་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བར་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱེད་པར་

འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིབ་པས་ཕན་གཞོན་གྱི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་དབང་གཉིས་གྱིས་རྣམས་ལྷན་
ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར། སྒྲིབ་བྱེད་དེས་བྱང་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གཞོན་གྱི་བྱང་པར་
མ་བྱས་ན་དེ་མེད་པར་ཡང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་
མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པ་ནམས་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱུན་ལགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་བྱང་པར་ཉམས་པའི་སྐྱེ་བ་
རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་འགའ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པ་དེས་ན་གལ་ཏེ་སྐྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་
ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་གང་ཞིག་
རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དུས་ནམ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་
ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་གང་ཞིག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བུ་བ་འདི་ནི་རྟག་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་པོ་དང་སྐྱ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་སྒྱུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། འདི་སྒྱུ་དུ་བར་གྱི་སྒྲིབ་པས་སྐྱས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་གསར་དུ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རེས་འགའ་
ཐོས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་ཚོལ་
བས་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་འཕམ་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཚོལ་བ་ལས་གཞན་ཡང་རུང་སྟན་ཅིག་བྱེད་པ་སྐྱ་སོ་སོ་
ལ་བསྐྱོས་ནས་སོ་སོར་དེས་པ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཉེ་ན་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བ་སྟོང་བ་ལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེས་འགའ་སྐྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་འདི་དག་གི་དུས་རེས་འགའ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐོས་པ་ནི་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་
དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་ན་སྐྱའི་ངོ་བོ་ལ་བྱང་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཐོས་པ་ནི་འགའ་ལོ་སྒྱུ་པ་དཔྱོད་པ་
བའི་འདོད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུན་ཚོལ་བས་སྐྱ་རྟག་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མི་འབྱེད་པ་དང་། དེས་དབང་
པོ་སྐྱ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞིགས་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པ་མི་འབྱེད་

པལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་འབྲས་པ་དང་། རྟག་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྲས་པལོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་
 བོ་ཅག་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆུ་ལུང་ལ་
 སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ནམས་ནི་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་དེའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་འབྲས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལས་བྱེད་པར་ཐོབ་པའི་ཉེར་ལེན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དག་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་ལ་ཕན་
 པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྐྱེད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱེད་པར་མི་སྐྱེད་
 བ་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་མི་འབྲས་པ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པལོ། །དང་པོ་
 མི། ས་བོན་ཀྱིས་མུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སྐྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ན་བྱེད་ཐག་ལ་རག་སྟེ་སྤར་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པ་དེ་
 རྟར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟན་པར་བྱ་
 བའི་རྒྱུ་ཚུལ་བའམ་ཚུལ་པས་སྐྱ་ཐོས་རུང་དུ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབང་པོ་འམ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཞན་ལས་
 སྤར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་
 བླངས་ནས་མཉམ་གཞག་གིས་མཐོང་བ་ངེས་འགའ་བར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་
 སྐྱེད་པ་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཡང་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པས་སྤྱི་ལོ་བོ་དོ་ཞེ་ན།
 ཕན་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་བོ་ཡིན་ཏོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཕན་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་བོ་ཕན་པ་སྤྱི་
 ལས་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་འཛིན་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དེ་ལས་ཁྱོད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཕན་
པ་དོན་གཞན་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་སྐྱེད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་མ་སྐྱེད་ན་བརྟེས་པར་མི་འབད་ཅིང་ཕན་པ་
དོན་གཞན་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་དབང་དོན་སྤང་པ་ལས་གང་ཟག་གི་
བདག་གམ་གཞན་རྩོལ་བ་ཡང་རུང་སྟེ། རང་གི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལག་ལ་
ཞིག་ལ་བརྟེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་པས་སྐྱ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལག་ལ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན།
རྩོལ་བས་དབང་པོ་དང་སྐྱ་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་རྩོལ་བ་སྐྱ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡང་
བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བརྟེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྩོལ་བས་སྐྱ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་སྐྱའི་སྟེན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས། ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་ལ་རྩོལ་བས་དབང་པོ་ལ་ཕན་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་རྟག་པ་དེའི་
སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་ཕན་བརྟགས་པས་ཀྱང་རྟག་པར་གྱུར་པའི་
སྐྱའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བརྟེས་དགོས་པ་ལ་སྟེས་པ་མེད་པར་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་རྟག་ཏུ་ཐོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩོལ་
བས་སྐྱ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་། དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་
འབད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་དུས་ནས་ཡང་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་འཕྲོས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་རྒྱུན་འགལ་ཞིག་ལས་རྟུན་པ་
གསར་དུ་འཛོལ་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་རྟུན་དེ་རྟག་པར་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ཉན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྟུན་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་དེའི་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། དུང་སྒྲ་ཙྰ་ལྷ་འཁྱུག་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ།
དུང་སྒྲ་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་ཙྰ་ལྷ་བ་འདི་ཕན་པའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ།
ཙྰ་ལྷ་བ་འདི་དུང་སྒྲིན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཐོང་སྟེ། དུང་སྒྲ་འདི་དུང་འབྱུང་པའི་ཙྰ་ལྷ་
བ་སྤར་མ་བརྩམས་པ་དང་གསར་དུ་ཆད་པ་ན་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་དམིགས་ལ། རེས་འགའ་ཙྰ་ལྷ་བ་ལས་སྐྱེ་བར་
མཐོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱུ་བ་བྱུ་བ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། སྐྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
བརྩམ་མ་ཐག་རྩ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲིན་འབྲས་བུར་
གྱུབ་སྟེ། དེ་སྐྱུ་བ་གྱི་ཕྱོགས་བྱུབ་ཆད་མས་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་ཆཅན་བཞིས་འཆད་པས་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟེན་
བརྩམ་མ་ཐག་རྩ་འབྱུང་བར་རེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཙྰ་ལྷ་བའི་སྤར་རྟག་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུབ་པ་མ་རེས་པ་སྤང་བ་ནི། བྱུབ་པར་ཐལ། རྟེན་ཙྰ་ལྷ་བ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེལ་བ་
དང་། དབང་པོ་དང་སྒྲ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་རྩ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེས་གྱུབ་པའི་ཐལ་བ་བསྐྱུས་པ་
ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དུས་རེས་འགའི་ཆེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་
པ་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་རྩ་གྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཙྰ་ལྷ་འབྱུང་ཉན་ཤེས་དེ་དུང་སྒྲ་
ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་རང་རྒྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བར་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱུ་བ་གྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་གྱུབ་ཙྰ་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་རེས་འགའ་བའི་སྐྱིའི་འབྲས་བུར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། ཙྰ་ལྷ་འབྲས་རྟགས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ནི།
གཞན་སྟེ་དག་ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཀླར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ་གདངས་གྱི་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་།
སྐྱིའི་ཆངས་པ་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་ནི། ཡི་གེ་ཉིད་བཅིངས་གོ་ལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བའི་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་

བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་མཚུངས་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་མཐའ་དག་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 མོ། །དེ་ཡང་དང་ཡང་དང་དང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་གྲོལ་བ་
 དོན་གཉེར་གྱིས་གཞི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་གཙུག་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་
 དག་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྟག་དངོས་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་རྟག་དངོས་
 སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མིང་ཐ་དང་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཞན་སྟེ་དེ་དག་དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱོལ།

གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐུན་སྟེགས་ལ་བྱབ་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་དཔེ་ལོགས་སུ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། བྱབ་བྱེད་དང་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་།
 མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་
 བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་ཚུལ་བྱུང་ལ་རུང་བར་ལོག་ནས་འཆད་བཞིན་དུ་
 བྱས་པ་ལོགས་སུ་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་གཏན་ཆེགས་
 ཡང་དག་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆེགས་བྱས་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་མ་སྟོས་ན་རྟགས་ཡང་
 དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྟེགས་
 ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོས་པས་
 ཡང་འདིར་སྟོས་པ་མི་རིགས་ལ། དབྱེ་བ་འཆད་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འཆད་དགོས་ཤིང་དེ་རང་དོན་ལས་ངེས་ན་
 དབྱེ་བ་ཡང་ངེས་པས་དབྱེ་བ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། རང་དོན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པས་མཐུན་
 སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཆེགས་སྟོན་པའི་སྐུ་དག་གི་བརྗོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་

རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟོ། །དེས་ན་འདིར་གཏན་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པས་དེ་ལ་མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སློབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནི་མི་མཁས་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་མ་སློབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སློབ་དཔོན་
ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། མི་མཁས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། བརྗོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཞན་དོན་ལེ་ལུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་
འདིར་སློབ་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། མཐུན་སྟུགས་ལ་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་སྟུགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་
བཞིན་དཔེར་མ་བརྗོད་པས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་
སྟུགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་སློབ་པའི་སྐྱེན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་གི་དཔེར་
ཚོ་ལ་བྱུང་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱི་སྟུགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་འདྲ་བར་རྟེ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་རྟེ་ཚོ་ལ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་དཔེར་
སློབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཚོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་གོ་བའི་དཔེར་རུ་སྟེ། བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་
འབྱུང་བའི་གསལ་བ་ཤེས་པའི་ཆོས་དང་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོ་ལ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཞེས་དེ་རྟེན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལྟོ། །དུང་སྐྱ་ཚོ་ལ་བ་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྗོད་མ་ཐག་
ཏུ་བྱུང་ཡིན་ལ། བྱུང་བ་ཡང་དུང་སྐྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་དུང་སྐྱ་གསལ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མ་གསལ་བ་ནི་མ་བྱུང་
བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལྟོ། །དེས་ན་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ནི་དུང་སྐྱའི་
རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སློབ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་རྟེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཡོངས་གཙོ་དེ་གོས་པ་དང་། རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ན་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་ཡོད་
པ་ཆོས་ཅན། གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་རང་དང་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་
པ་ཅན་གྱི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་

འབྲེལ་བ་དེས་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་དུ་དེ་གཉིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པ་ཅན་དང་འདྲུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་པ་ཅན་དང་འདྲུ་བ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་དག་
ཡང་དག་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་སྲིད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་
པའི་བྱིར། དེ་དག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། གཉིས་པོ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་
གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་འདྲུ་སོགས་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཕྱང་སྐྱམ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲེལ་བ་
མེད་པར་ཐལ། གོ་བྱེད་ཡང་དག་རྒྱ་དེས་པ་དེ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་ལས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་
གཉིས་པོ་གང་ཡང་དེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པའི་བྱིར། ཀར་པ་དང་པོ་བཞིས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་
པ་དང་། དེ་ནས་བཞིས་འབྲེལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ལས་གཞན་མི་དགོས་པ་
དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱི་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཅོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དཔེ་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་
དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་འབྲས་རང་ལས་གཞན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ཅིའི་བྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དཔེར་མ་བརྗོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
སྐབས་འདིར་དོན་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱགས་བསྟན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སེབས་ནས་
 གཞན་ལ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་དགག་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འབྲང་པའི་
 ཚྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། ལྷང་རུང་དང་མི་ལྷང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་
 རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལས་ལོགས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཀྱི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་དགག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་
 རྒྱུད་པས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། ལྷབ་པ་མི་འཁྲུལ་བར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 མཚམས་སྒྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་དཔེ་དངོས་སུ་སྒྲོས་མི་
 དགོས་པ་འདི་རྟུན། གཉིས་པ་ནི། རྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡོད་པ་ལས་རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་ཤེས་འཇུག་རུང་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་བྱམ་པ་མེད་པ་དག་ལ་ནི་རྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་
 གཞན་ལྷང་རུང་གི་བྱམ་པ་མེད་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་མེད་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་མེད་པ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པས་སྒྱུར་བ་འཆད་པ་དང་དོན་མི་
 གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། ཡོད་ན་བསྟར་རུང་བའི་རང་བཞིན་བྱམ་པ་མེད་པ་ནི་རྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡོད་རྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དེའི་དོན་
 ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྡོག་དེ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅན་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ཐ་སྙད་འབས་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབས་བྱ་ལ་
 འཁྲུལ་བས་རྒྱ་ལས་འབས་བྱ་དེ་རྟུན་རྟོགས་པར་རི་རྟུན་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་

དང་། རྟོན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་སྟོང་ལྷོ་ལྷོ་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྟོང་སྟོང་འཇུག་རུང་གི་ཚོམ་མེད་པར་
འབྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡོད་ན་བསྟར་རུང་མ་མཐོང་བ་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པས་བྱུང་པ་འདི་གནག་
རྩིའི་བར་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་བྱུང་དཔེ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། དཔེ་ལ་གྲུབ་ན་ཚྱོད་གཞི་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བ་དང་། དེས་ན་སྤྱི་བྱུང་བསྐྱབས་མི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱུང་པ་དེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
དཔེའི་སྟེང་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་གདོད་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། འོ་ན་ཀྱང་བསྟར་རུང་བའི་དངོས་པོ་མ་
མཐོང་བ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དཔེ་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལ་གྲུབ་ན་ཚྱོད་གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔེ་ལ་སྤང་རུང་གི་དོན་ཡོད་པར་
ཉེ་བར་བརྟེན་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་གྲུབ་ན་ཚྱོད་གཞི་ལ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
དཔེ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་ཚྱོད་གཞི་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་སྟར་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་དམིགས་རུང་
མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་མི་དྲན་པ་དེ་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པར་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་རྟགས་ཆོས་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། མེད་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་དོན་སྟོན་
གི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིས་སྤང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ལ་དབྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚྱོད་གཞི་ལ་བསྟར་རུང་བ་མ་མཐོང་བར་གྲུབ་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་
སྒྲི་དག་གི་ཐ་སྟོན་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཚྱོད་གཞི་དེ་ལ་ཡང་གི་ཚོམ་མེད་པ་འབྲུབ་པ་ཉིད་དེ་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་ཆེན་པོ་དང་བྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོན་ཞུགས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་མོངས་པས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་སྟོང་བྟགས་ནས་བ་ལང་ཆུང་དུ་ལ་
བ་ལང་གི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བསམས་རྟེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། བ་ལང་ཆུང་དུ་ལ་སྟོན་
ཤལ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ན་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོན་རྟགས་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། གཙོ་བོའི་དོན་བསྐྱབ་

བཤོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་གཞན་དག་འཛིན་གོང་འདྲིར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་འདྲུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་
 དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་ན་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། གཞི་དེར་དེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྲིངས་པས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་གོང་དེར་དཔེ་ལ་བུམ་པ་
 དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་བད་བྱན་པར་བྱེད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱུང་དཔེ་ལ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཚུང་གཞི་ལ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་མེ་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་དག་འཛིན་མཛོན་སུམ་ལས་པན་
 འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྲག་བྱས་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 ཉིད་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དཔོག་པ་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བལ། རྗེས་སུ་
 འགོ་ཕྲག་བྱས་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་མིང་གི་སྐྱ་ཐ་སྟད་ཐོར་ཡང་བའི་
 རོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་
 གཞག་གི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅས་བྱ་བ་ནི་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དུ་ཆུག་མོད། རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་
 སྟོན་མེད་པར་བལ། ལྷན་རྒྱུ་གི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བྱས་པར་
 བྱེད་པའི་རང་བཞིན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་བལ། བྱུང་པ་ཡང་གཞན་དུ་དཔེ་ལ་བུམ་པ་
 ལྷན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དེ་ཅམ་ལས་གྲུབ་པས་དེ་དང་ཚུང་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་བྱུང་བྱེད་དུ་

གྲུབ་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ལ་མངོན་སྲུང་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚུང་གཞི་ལ་ཡང་མངོན་སྲུང་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མི་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེད་པ་གྲུབ་ན་དོན་གྲུབ་
 པས་ཚུང་གཞི་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་བ་སྒྲུང་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མངོན་སྲུང་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་
 དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་རྟོ་ལྷོ་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་འཇལ།
 བྱམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཞེས་རྟགས་སུ་རྟོ་ལྷོ་བ་འགོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་
 རྟགས་སུ་སོང་བ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆད་མ་གང་གིས་ཅི་
 རྟོར་གྲུབ་ཅིང་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱུད་དགོས་ལ་མངོན་སྲུང་གྱིས་གྲུབ་ན་མེད་དགག་དེ་
 མངོན་སྲུང་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྲུབ་དགོས་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་མངོན་སྲུང་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱར་
 ཡང་རྗེས་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཉིས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་མེད་དེ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྟོར། གཉིས་པ་
 ནི། རྟོ་ལྷོ་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་རྟོ་
 ལྷོ་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་དེ་དང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་
 པའི་མངོན་སྲུང་ལས་རྟོ་ལྷོ་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་རྟོ་ལྷོ་བ་འདི་ནི་མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྟོག་སྟོག་གཉིས་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་རང་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་
 དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པས་མཚན་མི་རྣམས་ཏེ། སྐྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་ས་ཕྱོགས་དང་མངོན་སྲུང་སོང་བར་བསམས་ནས་རྒྱ་ཚོགས་པ་
 གངས་ཆད་གིས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཏ་ཅང་རྣམ་པར་མི་འཚམ་སྟེ།

དགག་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་སྐྱབ་རྟགས་འདྲིའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་
 བའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་དབེ་དངོས་སུ་མ་སྒོམ་པ་
 ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་བཤད་ན་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་
 མངོན་སུམ་དང་བཅས་པ་དང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟག་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་འགྱུབ་པ་དགག་གཞི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་
 མ་རྟེན་པར་དགག་པ་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་མ་རྟེན་པར་
 དགག་བྱ་དམིགས་པའི་སྒོ་བཀག་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྱུབ་པ་དང་། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་རིག་གིས་
 གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་
 བཀག་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུབ་པ་དང་། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རྟོ་ལྷོ་
 བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་རྟོ་ལྷོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ནི་རྟོ་ལྷོ་བ་འདི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་དེ་རྟོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རྟོ་ལྷོ་
 བ་རང་ལས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དེས་དག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིད་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་རྒྱ་རྟོ་ལྷོ་བ་སོགས་དོན་ཐམས་ཅད་
 མ་རྟེན་ཤིང་རྟེན་པའི་སྒོ་མེད་ན་ཡང་རྟོ་ལྷོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ།
 རྟོ་ལྷོ་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དེ་ཕྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་
 མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་མངོན་སུམ་དེའི་ཚད་མའི་རྟོ་བས་གྱིས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་གཞན་
 རྟོ་ལྷོ་བ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟག་པ་གཉིས་འབྲེན་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའམ་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་སྒོ་བཀག་ཙམ་གང་རུང་ལས་ཕྱི་མ་མི་འབྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་པ་ལས་རྟེན་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཚག་མོད། ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ལས་རྟེན་སོ་
 སོ་ཞེས་ངེ་རྟོར་བརྗོད་ཅེ་ན། རྟོ་ལྷོ་བ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་མེད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུགས་ལ་

རྟོགས་པ་འི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྒྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་སྒྲེལ་དོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་སྒྲིབ་ན་སྟོ་སྒྲིབ་བ་ལས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་དེས་དག་པ་འི་ས་སྒྲོགས་རྟོགས་
 པ་ནི་སྒྱུར་བའི་བྱུང་པར་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་ཡིན་ལ་སྒྱུར་བའི་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་ནི་དག་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་ཡིན་ཞིང་དེས་
 དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མེད་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་སྟོ་སྒྲིབ་བས་དག་པའི་དོན་གྱིས་སྟོ་སྒྲིབ་བས་དག་པའི་ས་
 སྒྲོགས་ཀྱི་དོན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྒྲོགས་དག་པ་བ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་སྟེ་དེ་སྒྱུར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་ནི། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ས་སྒྲོགས་དག་པ་བ་དང་དེ་
 འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྱུར་བའི་བྱུང་པར་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་
 ཡང་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུར་བ་རྗེས་གཞན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཡང་
 འཇལ་བྱེད་སྒྱུར་བ་རྗེས་གཞན་ལས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། ས་སྒྲོགས་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འག་འ་ཡང་
 མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྒྲིབ།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་དག་འཛིན་རང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟར། གཞི་དག་པ་བ་ཡང་རང་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ས་སྒྲོགས་
 དག་པ་བ་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒྲིལ་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་ཡོད་པ་
 ཙམ་དང་དོན་གྱི་བྱུང་པར་དག་གིས་དེ་དག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དོན་ཡོད་པ་ཙམ་རང་ལས་མི་
 འགྲུབ་ན་བྱུང་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྲུབ་ཅེས་པ་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དེར་ཐལ། ས་སྒྲོགས་ཙམ་གྱི་རང་གི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་ས་སྒྲོགས་དག་པ་བ་འཇལ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དག་གིས་གྲུབ་པ་དེས་
 ནའི་སྒྲིབ། དོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་རང་གིས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་
 མངོན་སུམ་ནི་སྒྱུར་བ་རྗེས་གཞན་གྱི་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་དག་ལས་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་རིག་གིས་མ་
 གྲུབ་པར་རྗེས་གཞན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་
 རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་བྱུང་
པར་རང་ལས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཞེས་པའི་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་རང་སྤྱོད་ལས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅི་མ་དང་བྱུམ་པ་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་སྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྤྱོད་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་དག་པ་པ་ལས་གཞི་དེར་གཞན་སྟོ་ལྡིར་བ་བསལ་བ་
ནི་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་
འབྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་ལྡིར་བ་དེ་མི་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པ་ཡང་སྟོ་ལྡིར་བ་དེ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་
དེས་དག་པ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་ཉིད་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་སུ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་མཛོན་སྤྲུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ལྡིར་བས་
དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དེས་
ནའི་ཕྱིར། སྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་
ལས་དེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པ་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚེག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་ལྡིར་བ་དང་མ་འབྲེལ་
བ་དེས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་
པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་སྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་དེ་ལས་གཞན་སྟོ་ལྡིར་བ་བསལ་བ་ནི་གྲུབ་བདེ་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་མཛོན་སྤྲུམ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་
དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་ཞེས་ངེ་སྟར་ལོས་པར་སྐྱར་ཏེ། རོན་བསྐྱུས་ན་སྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་
དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་དང་སྟོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་མེད་པ་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཉིད་ཐ་མི་དད་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་ཕྱིར། སྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་
འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་ཚུལ་ཅན། ས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་

གཞི་དེར་ཉོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་མེད་པ་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ནི་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན།
 དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་མྱོང་བ་ལྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་
 འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་པ་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་
 བྱེད་དེ། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་མངོན་སུམ་ལ་ལྷགས་རྟོགས་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་ལ་མེད་དགག་
 གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཡང་ན་ས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་མེད་དགག་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་རིགས་པའི་ལམ་མཐའ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གཞན་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར། ལྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་
 ཕྱོགས་དག་པ་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དེ་མྱོང་བའི་རང་རིག་པའི་
 མངོན་སུམ་ནི་གཞན་ལྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་དམིགས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པ་དང་ལྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་འགྲུབ་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞི་དག་པ་བ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐུན་ཁུང་དུ་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 དགག་པ་དང་། གཞི་དག་པ་བ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྒྱུན་གཞན་གཉིས་རྣམས་ལྷན་དུ་ཚད་བའི་བུམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་
 མི་དམིགས་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་ས་ཕྱོགས་ཅན་དང་བུམ་པ་རང་ལས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་བུམ་པ་
 མེད་པའི་སྟོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་མེད་རྟོགས་པ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས་
 དཔེར་ན་ཐུན་ཁུང་དུ་བུམ་པ་ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ལས་བུམ་
 པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཁུང་དེར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུགས་པའི་
 ལག་པའི་ནང་གི་རིག་པའི་བྱུང་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་པའི་རིག་པ་རགས་པ་དང་བུམ་པའི་རྒྱུད་གི་རིག་

བྱ་འཛིན་པ་ལི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གིས་དམིགས་པ་ལས་གཞི་དེར་གཞན་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདི་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་བྱུག་དགོས་སྟམ་པ་ལི་སྒོ་ལ་གནས་པ་ལི་ཚུ་ལ་བ་ལས་ལག་པ་བྱུགས་པར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དག་འཛིན་མངོན་སྲུང་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུ་ལ་བ་ཡོད་
དམ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྟེ་མུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དག་འཛིན་མངོན་སྲུང་ལ་བསྟོས་
པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་མེད་རྟོག་པ་ལི་ཆེད་དུ་དེའི་ལག་པ་བྱུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལས་བྱམ་པ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ལག་པ་ལི་ནང་གི་རེག་པ་ལི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་རེག་འཛིན་མངོན་སྲུང་གང་ལས་གཞན་བྱམ་པ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་འཛིན་མངོན་སྲུང་དེ་མེད་ན་གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་སྤྱང་པ་ལི་
སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །མུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ལ་ཚུ་ལ་བ་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚུ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་མུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་བྱེན་དུ་འགྲེང་སྟེ་གཉིད་ཚུ་ལ་ལི་དུས་སུ་ལག་པ་བྱུར་དུ་སྤྱང་བ་དམིགས་
པ་ལི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དགག་གཞི་
དམིགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་དམིགས་པ་ལི་རྟེན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ན་
བྱམ་པ་དམིགས་སུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་པོ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལི་གནས་སྐབས་སུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
དུས་དེ་ན་དབང་པོ་རྣམས་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་དམིགས་པ་ལི་རྟེན་ཉིད་མེད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱུང་
པར་གྱི་དགག་གཞི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར། དུས་དེར་བྱམ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་
རྟོགས་པ་ལི་རྒྱ་མཚན་ལོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་པ་ལི་རྟེན་གཞན་གཉིས་རྣམས་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་པ་དམིགས་རུང་
མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པས་བྱམ་པ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞན་
རྣམས་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟོས་པས་དགག་གཞི་དམིགས་པ་ལ་བསྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། བྱམ་མེད་གྲུབ་པ་བྱམ་པ་
དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་བསྟོས་པས་དགག་གཞི་དམིགས་པ་ལ་བསྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་མེད་
འགྱུར་བ་དགག་གཞི་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་དམིགས་པ་ལི་རྟེན་གཞན་གཉིས་རྣམས་ལྷན་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱམ་པ་

དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་ཚླགས་པ་ལས་གྲུབ་བོ་ཞེས་འདོད་པ་འདིར་ཡང་ཚེས་ཅན། བུམ་པ་དམིགས་པ་འི་
 རྒྱ་ལྷན་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བས་དགག་གཞི་དམིགས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དབང་པོ་འི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེའི་
 ཚེ་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དག་རྣམས་པ་མ་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་དགག་གཞི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་
 པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་འི་རྒྱུ་རྣམས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།
 རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་དམིགས་སུ་རྒྱུང་བ་མ་དམིགས་པས་བུམ་མེད་འགྲུབ་པར་ཁས་
 སྤངས་པས་ཀྱང་ས་སྟོགས་ཅམ་དང་བུམ་པ་ལས་བྱུང་པར་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དགག་གཞི་ལ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་དེས་པ་ཁས་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ལ་སྟོན་
 པ་མེད་པར་རྒྱུན་གཞན་རྣམས་ལྷན་དུ་ཆང་བ་དང་། བུམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་
 མེད་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བུམ་པ་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དམིགས་
 པའི་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་བུམ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྤྱིང་བའི་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་དང་བུམ་པ་འཛིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱུ་བས་པ་དེའི་
 ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཟེར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་བུམ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་ན་སྟོ་ལྟེ་ལྟེ་བ་དམིགས་རྒྱུ་མ་
 དམིགས་པ་རྟོགས་ཞེས་སམ་བུམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་ཞེས་བཤད་དོ། །བུམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་
 དམིགས་པ་རྟོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ས་སྟོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་སྤྱིང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་འི་མངོན་
 སུམ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པས་བུམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་བུམ་མེད་བསྐྱུ་བ་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་ཚུད་
 གཞིར་ཡང་ས་སྟོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ས་སྟོགས་ཚུད་

གཞིར་བྱལ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་དང་མེད་དགག་འགྲུབ་པ་དགག་གཞི་
དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་དགོས་པས་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་དུ་མ་བརྟན་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གནད་དུ་མ་སྐབས་
འདིར་བརྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་སྟོགས་སུ་བུམ་མེད་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ན་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ས་སྟོགས་
སུ་བུམ་མེད་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་མེད་པ་རྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་ནི་རྟོ་ལྡིར་བའི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་
དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་ན་རྟོ་ལྡིར་བའི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྔ་མ་ཁས་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཕྱིར་བ་མེད་པ་རང་གིས་གྲུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རྟོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཕྱིར་བ་མེད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་
གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། རྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གལ་ཏེ་རྟོ་ལྡིར་བ་རང་གི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་རྟོ་ལྡིར་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་
སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོ་ལྡིར་བ་དེ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
གཏན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་སྟོ་མེད་པ་ནི་རང་གིས་གྲུབ་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོ་ལྡིར་
བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བ་མེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་
པས་ཡུལ་རྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་རང་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་
མངོན་སུམ་དང་དེ་མེད་པ་གཉིས་རང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་བ་མངོན་
སུམ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་ཕྱིར་བའི་རང་རིགས་མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པས་དེ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་

མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚུང་བ་མེད་པ་ནི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་དགག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་རྒྱད་པས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་
པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྡེ་མ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་
འདིར་འགྱུར་བ་ལྟ་ལྟོས་བ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་ལྟ་ལྟོས་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ས་སྟོགས་ཅན་དང་ལྟོ་ལྟོས་བ་རང་ལས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དག་འཛིན་མཛོན་
སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོས་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་བུམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ལས་བུམ་པ་མེད་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་པོ་དེར་མ་འདྲུས་པའི་
ཚད་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དངོས་མེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རང་རྒྱད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མཛོན་སུམ་གྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ཚད་མ་
རང་རྒྱད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དུན་པ་བཅད་ཤེས་དེར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རྟེན་ལ་བརྟོས་པ་
མི་འཐད་པ་དང་། དངོས་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རང་རྒྱད་
པ་དེ་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མིན་ལ་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བས་མཛོན་སུམ་ཡང་མིན་པས་དེ་རྒྱ་
གང་ལས་སྐྱེ་བྱིས་པས་མེད་དགག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་
དགག་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་མེད་དགག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་འགའི་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་མེད་ལ་དོན་བྱེད་
པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
བྱོད་དངོས་མེད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་རྣམ་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དོ་བོ་རྟག་ཀྱང་རྟེན་ལ་བརྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། རྟེན་
ལ་བརྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་ལ་རྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་པར་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དོ་བོ་སྤར་མེད་
ཀྱི་བྱུང་བར་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོ་བོ་སྤར་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་
དེ་ཡང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པས་ནི་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེའོ་
ཞེས་རྒྱ་ཙམ་ལ་དགག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོ་བཀག་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅེས་པས་ནི་དོན་བྱེད་
མི་རྣམས་པས་དོན་བྱེད་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་དོན་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་རྒྱ་ཙམ་ལ་དགག་པ་བྱས་
པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་རྣམས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཉིད་འགའ་ཞིག་མིང་
གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་མེད་གང་ཞིག་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་གཤམ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རང་རྒྱུད་པར་སྤྱིད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སྲུང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལ་ཟེར་ན་སྤྱོད་པོ་མངོན་སྲུང་གིས་མཐོང་བའི་དེ་མ་
ཐག་པ་སྤྱོད་མངོན་མངོན་སྲུང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་
འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱོད་མས་རྟོགས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཞན་འཁོག་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་ཀྱི། བཅད་ཤེས་ལ་འཆད་ན་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དཔྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དང་། ཐྱོར་བ་དང་
རྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ་ལྷིང་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
མངོན་སྲུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཙོད་
པའི་མཐུ་མེད་པར་ཚད་མ་དེའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སྐྱེབ་པ་ནི། འདྲེན་བྱེད་མངོན་སྲུང་དེ་
ཉིད་ས་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་བུམ་མེད་ལ་ཚད་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལ་དེ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་རྣམས་
པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་འཇུག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་
དེས་ས་སྟོགས་དེའི་རྣམ་པར་གཞལ་ཞིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཞི་དེར་བུམ་མེད་དེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་གཞི་

དེར་བུམ་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་འདྲེན་གསར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་སྟོགས་དེར་བུམ་པའི་
མུ་པ་གཞན་དང་འབྲེས་ནས་སྟོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདྲེན་གསར་དུ་གཙོད་པ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བུམ་པ་མེད་དོ་སྟུང་པའི་མི་དམིགས་པའི་མུ་པར་
རྟོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཙོད་པ་དབང་པོ་སྟེ་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་དང་
རྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྦྱེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་པར་ས་སྟོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་སྟུང་པ་དང་། བུམ་པ་འདི་མ་དམིགས་སོ་སྟུང་པའི་སྟུང་པ་དང་
དགག་པའི་མུ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་པའམ་
ཚད་མ་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་སྟོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་གཡུའི་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཁ་དོག་འདི་ནི་སྟོན་པོ་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་ན་
ཞེས་བྱ་བ་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྟོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་སྦྱ་བར་མི་
རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤར་རུང་དང་མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཉིས། མི་སྤར་བ་མ་
དམིགས་པས་མེད་ངེས་སྟུང་མི་རྣམས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྣམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་བྱི་ཆོལ་གྱི་དོར་ཡོད་ངེས་དམ་བཅའ་བར་རིགས་པར་བཞག་པ་འགོག་
པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཅིག་ཤོས་སྟུང་མི་རྣམས་པར་ཐལ། མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
སྟུང་བའི་གཞིར་མེད་པར་ངེས་པ་སྟུང་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་ངེས་སྟུང་བ་
པའི་རྟོགས་མེད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མུ་པར་རྟོག་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་
སྟུང་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེད་ངེས་སྟུང་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་སྤར་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་

དག་ཚེས་ཅན། ཡོད་དེས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་དེས་སྐྱབ་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་མེད་
གང་དུ་ཡང་དེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མེད་དེས་སྐྱབ་པར་གང་གིས་རྟུས་ཤེ་ན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་མེད་དེས་སྐྱབ་
བྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་རྟེ། མེད་དེས་སྐྱབ་པ་མ་དམིགས་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མེད་པར་དེས་པ་སྐྱབ་རྟུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་
གོ།

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་གཞན་ལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་སྒྱུར་ཚུལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་
སྒྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་རང་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྱུར་
བ་དག་ལ་ཚེས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་དགག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའམ་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་བྱ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་དགག་རྟགས་སུ་འབྱུང་རྟེ། གཞོད་བྱ་བྱང་རེག་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོད་པ་ན་གཞོད་
བྱེད་མེ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ལས་གཞོད་བྱའི་རྒྱ་ན་མེད་པར་སོང་བ་ལས་འགལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རམ་སྤྲོས་པས་
དགག་རྟགས་སྒྲ་མ་དང་། གཞོད་ཚུལ་གཞན་སྤུང་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་
སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་མེད་པར་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དགག་བྱའི་ཚེས་ལ་ཡོད་དེས་ལས་ལྷོག་
པ་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཚེས་ཅན། རྟགས་སུ་རབ་རྒྱ་སྒྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དགག་པ་རང་
གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་རྟེ། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་རང་ཉིད་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོ་འབྱུང་བས་དག་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚེས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཤིང་གིས་དག་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚེས་ཅན། ཤིང་
ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་བྱ་བ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་འདི་ན་ཚེས་ཅན། དུ་

བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ལོ། སྒྲོས་པ་གཞན་ནི་བཤད་ཟིན་རྒྱུ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་ལས་ཡང་ན་དགག་རྟགས་དེ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་འགལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རོ་བོ་རྟགས་སུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ཆོག་ས་རབ་
ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲངས་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་
སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་ཆུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲུབ་ལེའུ་གཉིས་པར་
དཔེར་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེ་ཡང་རི་ལྷོ་རྟགས་ཤེས་ན། གཞི་འགལ་ཞིག་ཏུ་
གཞོན་བྱ་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་དེ་ནས་གཞན་གཞོན་བྱེད་ཉེ་བར་ཡོད་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་
བྱའི་རྒྱན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་དང་རྟོ་བའི་རེག་པ་བཞིན་
ནོ། །ཆ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ཐལ། རྒྱན་གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ལས་གྱུར་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་འབྲས་རེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཆ་གྲང་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་རུང་གི་གཞིར་དང་པོར་གྲང་རེག་རྒྱན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་
མཛོན་སྒྲུལ་གྱིས་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དང་ཕྱད་པ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་མེ་སྟོབས་
ཅན་དུ་སོང་བ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་གྲང་རེག་སྟོག་ཅིང་མེས་བྱུང་པ་དམིགས་པ་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་
གྱུབ་པ་ནི། རོ་བོ་ཙམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟིང་ཀྱང་རྒྱན་ལ་བསྟོས་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་རེས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ལྷན་དང་མཛོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་། དེའི་རོ་སྤྱུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ནི་སྤང་
ཅིག་གཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མི་སྟིང་ཀྱང་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཐད་པས་འདི་དག་
རྒྱན་གཞོན་པར་འདོད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཡང་མཛོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ་སྤང་ལྷན་དཔེར་
བཞག་གནས་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མཛོན་གྱུར་ལ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་
ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ས་བོན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་
འཇུག་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གཞོན་བྱའི་མཆོན་གཞི་དོས་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་བྱེད་ཆུལ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ས་བོན་ལ་གཞོན་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཆུལ་
གསུམ་ག་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རོ་བོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔང་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་གྱིས་མཛོད་པའི་

དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་གྱི་དཔེ་དང་། བརྟེན་འགལ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། མེ་ཡོད་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་དང་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དེ་དང་ཐ་དང་
བྱོད་གཉིས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པས་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་དུ་གྲུབ་
པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་གསུམ་གྱི་དོགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བརྟེན་དངོས་དང་ནི་འཛིག་པ་བཞིན་
ན། །དོན་གྱི་སྟེང་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་གཞི་འགར་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་
ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཙོད་ལ་རྟོགས་ལུས་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་གསུམ་གྱི་དོགས་ལ་སྒྲོག་པ་གཅིག་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆ་གང་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཙམ་དང་། དངོས་འགལ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བན་
ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་གང་རེག་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་ཆ་རེག་ཡིན་པ་
ཡོངས་གཙོད་ལ་རྟོགས་མི་ལུས་ཏེ། རེག་བྱ་བརྒྱུ་སྟོམས་པ་སོགས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལས་ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་དང་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ནི་ཙ་བ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
བཞིན་ནོ། །དངོས་འགལ་འདི་ལ་ནི་གཅིག་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་བྱོད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ན་བྱོད་མ་ཡིན་དང་ཆ་ད་མས་གཞོད་འགལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ད་མས་སྐྱ་བྱོད་མ་ཡིན་
དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་འགལ་བ་སྤྱི་མར་མ་ཟད་
པའོ། །གཞུང་འདིས་བརྟན་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་
སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་དོན་གཞན་ལ་བསྟོས་བཅས་
དང་ནི་གྲུབ་ཙམ་ནས་སེར་པོར་ངེས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་སེར་པོ་ལ་བསྟོས་ནས་སེར་པོར་
འགྱུར་རུང་གི་སྒྲུབ་བྱ་དཀར་པོ་རྩོད་གཞིར་གཞུང་ནས་བསྟོས་བཅས་ཀྱིས་ངེས་དངོས་འགོག་པ་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་ལ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པས་འཛིག་དེས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་དེས་དང་དེ་
 ཚད་མས་གཞོད་འགལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ནི་ཕྱོག་ནས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བརྟན་
 པའི་སློ་ནས་འགལ་བར་དེས་དགོས་པས་བརྒྱད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
 འགྱུར་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་ཆོག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་
 པའི་གལ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་སྒྲ་མ་དངོས་འགལ་དང་སྤྱི་མ་བརྒྱད་འགལ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མོངས་པ་དོ་མཚར་སྤྱེད་
 པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །རྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་ཡང་
 བརྒྱད་འགལ་འབབ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་དང་། མེམ་མེས་བྱབ་པར་
 མོན་པ་འགལ་བ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འགལ་བ་གཞན་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོས་པ་
 ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ལས་ཡང་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་མི་
 རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྤྱོ་
 འདོགས་ཀྱིན་བརྟགས་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རང་བླན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་བར་དུ་རང་གི་
 གཞོད་བྱ་སྤྱོ་འདོགས་མདོན་གྱུར་སྤྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་བླན་
 པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ཀྱང་སྤྱི་རྟག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་མདོན་གྱུར་སྤྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་འཛིན་ཀྱིན་བརྟགས་ནི།
 རིགས་པའི་དབྱུད་པ་ཞུགས་ནས་སྤྱི་རྟག་སྟམ་པ་དང་། སྤྱི་རྟག་པར་འབད་སྟམ་པའོ། །དཔེར་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་པར་དེས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མས་གཞོད་འགལ་གྱི་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་།
 རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བྱབ་པ་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་
 གཞོད་འགལ་གྱི་བྱབ་པ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འཛིག་པ་དེའི་རྒྱུ་ཕྱིས་བྱུང་དུ་སྤྱི་བ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟར་ན་སྤྱེ་བ་དང་ལྟན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འཛིག་པར་དེས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། འཛིག་པ་དེའི་དོ་བོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་

གིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བར་བྱས་ནས་འཛིག་ངེས་ཀྱིས་བརྟོས་བཅས་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲང་པར་
 མི་སེམས་ཏེ། འཛིག་ངེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་པ་ཞིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ནི་བརྟོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཐལ་བའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཏྲག་ཡང་དག་འདོད་ན་ཅ་
 བར་བཞོད་པའི་དཔེ་བཞད་པ་རྟུར་ཞེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཞིག་གང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟོས་
 པར་ཁས་སྦྲངས་པ་རིགས་པ་དེ་ལ་ནི་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གོས་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བརྟོས་ན་གྲུབ་ཙམ་ནས་སེར་པོའི་ངོ་བོར་མ་ངེས་པ་
 བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་པ་དེའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་པ་
 དེར་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བརྟོས་བཅས་ཡིན་ཡང་ངེས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་
 ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་སྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ཚང་བ་དང་
 འགལ་སྦྱེན་གྱི་གོགས་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་རང་གི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཚོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་
 དེ་སྐྱེད་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྦྱོགས་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་རྣམས་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་འཛིག་པ་
 ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་བྱེད་གཞིག་བྱ་སྐྱེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་གཞིག་བྱའི་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལས་སོ་
 ཞེ་ན། དངོས་པོའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ད་གྲུབ་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་
 མ་དངོས་པོ་དེའི་བྱལ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིག་བྱ་གྲུབ་དུས་ན་འཛིག་པ་གྲུབ་ན་
 སྐད་ཅིག་མར་རི་རྟུར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གནས་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་
 འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒར་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱལ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་

ལ་སྐྱེ་མི་འཇིག་པའི་རྣམ་ཡིན་ལ་སྤྲིས་འཇིག་པའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་ལས་མི་གནས་ན་འཇིག་པའི་རྒྱ་མི་འདོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེད་ཀྱི་
ཉམ་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལས་
བུམ་པའི་རྒྱ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་དེ། འདོད་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་འཇིག་
པལས་བུམ་པ་དེའི་རྒྱ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་རྒྱ་ལས་བུམ་པ་དང་དེ་ལས་འཇིག་རྒྱ་དང་དེ་ལ་འཇིག་པ་སྐྱེ་བའི་བརྒྱུད་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བུམ་པ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། མཐར་བུམ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་རྒྱ་ལས་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བར་ཐལ། མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་མཐར་ཡང་
འཇིག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པར་ངེས་མ་ངེས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་བཟློས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་བརྒྱུད་འགལ་དུ་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། འཇིག་པ་ངེས་འགལ་
བའི་ངོ་བོ་དང་། སྤྲིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ཟློས་པ་མེད་པ་དག་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམ་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་རྟོགས་
པར་ཤེས་པར་བྱོལ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཟློས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་
དེ་རྟུ་བྱ་དག་ཀྱང་འགལ་བར་འདོད་ན་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་
ཞེ་ན། འཇིག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་འཇིག་ངེས་སུ་འཇིན་པའི་སྟོང་འདོགས་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་
པས་འཇིག་པ་ངེས་པ་མེད་པས་ངེས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་དེ་བཟློས་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་
ངེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེ་འཇིག་པར་མ་ངེས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་ངེས་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ནི་བཟློས་
བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་འཇིག་པར་མ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཟློས་བཅས་དང་ངེས་
དངོས་ཆད་མས་གཞོད་པས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་མས་གཞོད་
འགལ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུགས་སྤྲ་མ་འདི་ནི་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་

བྱུང་པར་འདོད་པ་དག་དང་འདོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་ཕྱོགས་
 གྲུ་མའི་ནང་ན་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། འགལ་ལྷན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་དངོས་
 འགལ་ངེས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པ་བདེན་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་མས་
 གཞོད་འགལ་དབྱེར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་
 བྱུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བརྒྱད་ནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་དབྱེ་འདོད་ནས། ཆད་མས་
 གཞོད་པའི་བྱིར་ཡང་སྟེ། ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་འཕངས་པའི་རྟགས་དེ་ཉི་ལར་བཀོད་
 པས་དགག་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི། འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་
 དམིགས་པའི་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་
 པའི་བརྟོས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་ཅོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་ནི་རྩ་བར་སྟོས་ཟེན་ལ།
 བརྟོས་བཅས་ཀྱིས་འཛིག་ངེས་འགོག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི།
 རང་ལུགས་ལ་ནི་ཐལ་བའི་སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། ཐལ་སྟོག་དང་ཐལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཆད་མས་གཞོད་
 འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཅོ། །མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བྱུང་པ་ལ་སྟོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་
 ཀྱི་ཆད་མ་སྟོན་པ་ནི། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་
 མི་སྲིད་པ་འགལ་བའི་དོན་ལྟོག་ཏུ་རིགས་པའི་གསང་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་དང་གཞོད་བྱེད་
 དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རིགས་པ་རྩིང་པོར་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱུང་།

གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་
 དང་། ལན་ཅོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་སྤར་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བརྟན་པ་དག་གི་ཡང་རྩོད་སྤང་དུ་བཤད་ལ། དགག་བྱ་
 འགོག་ཚུལ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་བརྟོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱན་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་
 དང་། མེད་ངེས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པ་ཡིན་པས་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་སྤྱིའི་རྩོད་སྤང་དུ་སྤྱར་རོ། །གངས་ཅན་པ་ན་དེ། ཅི་སྟེ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་

ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཉིས་པོ་དེར་ངེས་པ་མི་འབྲད་དེ། རྟགས་དེ་ལ་ཅི་ལྟར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་
 བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ཅི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེན་གཙོ་བོ་ཡོད་དམ་མེད། ཉང་པོ་
 ལྟར་ན། དམ་བཅའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཙོ་བོའི་དོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་དགག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་བ་རིགས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་དགག་གཞི་མེད་པའི་
 བཀག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མ་མོངས་ནས་དེ་ལོགས་པར་ལོགས་པ་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་
 དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ལ་སྐྱ་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཆོག་གི་གཙོ་བོ་རང་
 མཆོན་མི་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་དོན་དགག་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྒྲུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་།
 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་མི་འབྲད་པའི་སྐྱོན་འདི་ནི་
 མེད་དེ་འདི་ལྟར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་མཆོན་མེད་ཀྱང་སྐྱ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱ་དོན་གྱི་དབྱེ་
 བ་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་རང་མཆོན་མེད་ན་གཙོ་བོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་མི་འབྲད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་
 བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱ་དོན་བརྗོད་བྱར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་སྐྱོ་བཏགས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །གཟུང་རྣམས་ལ་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཀག་པ་ལྟར་མི་འབྲད་པར་ཤེས་པར་
 བྱལ། རྟོག་པ་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་འདི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་སྐྱ་དོན་དང་། སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་རང་
 རྒྱུ་ལས་སྐྱོ་བཏགས་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་སྐྱ་དོན་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་སྐྱོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་
 ཟེར་དགོས་པར་སྐྱོན་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་བུམ་པ་དང་དངོས་
 པོར་མེད་པ་བུམ་མེད་དང་། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་ནུ་སྒྲིབ་བ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་
 ཅན་མིན་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་
 གཙོ་བོར་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་བ་དེ་ལྟ་བུར་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་
 གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་རུ་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་
 དང་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་སྒྲིབ་བ་འདི་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་སྒྱི་རོལ་ན་ཡོད་
 པ་དེའི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་བྲམས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཉེ་བར་ལེན་རྒྱ་དང་གཙོ་སྒྲིབ་དེ་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། བྲངས་ཅན་རང་གི་ཞེ་འདོད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 འགྲུར་སྒྲ་ཆོགས་ཉེར་ལེན་རུ་མེད་དེ། ཉེར་ལེན་རུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཙོ་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བསྒྲིབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་བ་དགག་པ་དང་།
 ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྒྲ་
 དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པས་གཏན་ཆེགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆེགས་
 དགོད་བ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། རྟོག་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་བ་སྒྲ་དོན་རུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་
 མེད་པའི་རུས་ཅན་གྱིས་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་འབའ་
 ཞིག་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ཉིད་རུ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་པའི་སྒྲ་དོན་གྱིས་མཚན་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ནི་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་འདོད་པས་སྒྲ་སྒྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་འཆད་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་དེའི་སྒྲིབ་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ཉན་པ་པོའི་རྟོག་
 པ་ལ་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་རུ་དེས་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆོས་ཞེས་
 བརྗོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཞེན་པའི་སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་སོགས་དང་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པས་སྤྱགས་བྱམ་སྟོང་སོགས་
 སོ།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོ་དང་རྟོག་ཕྱི་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་
 པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གཙོ་སྤང་དེ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་སྦྱི་གཙོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་
 བདག་རྟེན་ལས་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དོན་གཙོ་སྤང་འདི་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་
 ཡིན་ཞེས་དེར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་
 དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱི་རྟོག་ཤེས་འདོད་དང་ལྷན་པའི་དོར་རྟོག་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཙོ་སྤང་དང་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྲངས་ཅན་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞིར་འབད་པ་ཡིན་
 བོ། སྒྲོན་དེ་མེད་དེ་ཞེས་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱགས་ལ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་སྤང་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བརྟེན་པའི་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ཏེ། མ་ཐོབ་བ་མ་འོངས་པ་
 དང་འགགས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་སྒྲོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྲུལ་ལ་
 རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ་ནི་གནས་ཚུན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལུ་
 རྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེའི་སྒྲོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་སོ་སོར་དགོད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་མཐུན་པ་
གཞན་དག་གིས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་རྣམས་དག་འཇུག་པ་
གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་རྟག་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སོ་སོ་ལ་རྟགས་དེ་ཉིད་བཀོད་ནས་རང་རྒྱུད་འཕེན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། སྒོ་རྣམ་པར་རྟག་པས་བཀྲགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་
འདོད་རིགས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྤར་བཤད་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རི་རྟར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་སྤང་དེ་
གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་དོན་དགག་མི་རུས་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་
སྤར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲའི་བདག་སྐྱེན་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་
ལ་སྤང་བའི་དོན་དེ་སྒོ་ལ་བཞག་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དེ་མེད་ན་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་སྒྱུར་བ་དང་། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་སྒྱུར་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་དོན་འགོག་པ་མི་འཐད་པ་ལས་གཞན་ཡང་དགག་སྐྱབ་
བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་དོན་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་

སྒྲུང་བའི་དོན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྱུ་བ་ན་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཙུ་བ་སྟེན་དོན་གཉེར་གྱིས་སྟེན་བྱུ་མའི་སྟེན་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མའི་སྟེན་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྟེན་ལོ་ནས་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྒྲུང་བ་གྱུ་བ་ཟེན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། མའི་སྟེན་དོན་ལ་མི་བསྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟེན་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བཙུ་བ་སྟེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཞིག་མེ་དེ་ལས་བཙུ་བ་སྟེན་གི་འབྲས་བྱུ་འབྲུང་བ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་མཐས་པ་ཁ་ཅིག་གཞལ་བྱུ་ལ་དངོས་པོས་བྱུ་བ་སྟེ། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ནི་དངོས་པོ་འགོག་པ་ལ་མི་སྟེན་བ་དང་། སྟེན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ནི་དངོས་པོ་སྟེན་བ་ལ་མི་སྟེན་བ་ཡིན་པས་སྟེན་མའི་གཞལ་བྱུ་མ་ཁེགས་ན་བསྟེན་བར་འབྲུར་ཞིང་ཕྱི་མའི་གཞལ་བྱུ་མ་གྱུ་བ་ན་བསྟེན་བར་འབྲུར་བས་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སྟེན་མེད་དཔྱད་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང་བ་ནི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་གཅིག་སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །མཚན་བྱེད་ཙམ་བརྟེན་ན། རྟེན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་དེས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་དོ་སྟེན་དུ་དེས་ན་ནི་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱུ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱུ་འཇལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱུ། དེ་ལ་དུ་བ་ཡོད་དོ་སྟེན་དུ་ཞེན་ན་ནི་གཅད་བྱ་སྟོང་འདོགས་དང་ཞེན་རྟེན་སྒྲུང་མཐུན་པ་གཙོད་བྱ་གཙོད་བྱེད་དུ་སྟེན་ཀྱང་སྟེན་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡང་ཁེགས་པས་ཤིན་ཏུ་བཞག་པར་དགའོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྟེན་དོན་གྱིས་སྟེན་བྱུ་ལ་པན་གཙོད་མི་སྟེན་པ་དང་། འབྲས་བྱུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེན་དོན་ནི་ཡོད་ཀྱང་བཙུ་བ་སྟེན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟེན་བྱུ་མའི་དོན་ཅུང་ཞིག་ཀྱང་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་མེར་མའོན་པར་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྒྲུང་བ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་བཙུ་བ་སྟེན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟེན་བྱུ་མའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་དོན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་གང་ཞིག་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟེན་དོན་བཀག་པ་ལ་དགོས་རྣམས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ།

བཙོ་བསྐྱེག་དོན་གཉེར་གྱིས་མེ་འདི་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་དཔྱད་པ་འཇུག་པ་ན་མེར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་བ་མེ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་སྤངས་ཏེ་མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་རིགས་ཏེ། གང་ལ་སྦྱེས་བུའི་བཙོ་བསྐྱེག་
 གི་དོན་འདི་འབྲེལ་ཞིང་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་མེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ནས་གནས་པར་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 ལྟར་གྲང་བ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱེའི་དོན་ནི་བཙོ་བསྐྱེག་གི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷགས་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྟེ་རྟོགས་པར་གྱུར་གྱུར་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བཙོ་བསྐྱེག་གི་དོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྦྱེས་བུ་འདིས་ཆོས་ཅན། བཙོ་བསྐྱེག་གི་དོན་དེ་
 མི་རྒྱས་པ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་སྦྱབ་པར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འབྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་བྱུང་མེད་དག་གིས་ཆོས་ཅན། འབྲིག་པའི་འདོད་དོན་དེ་སྦྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆ་བྱད་འདྲ་བའི་མ་ཅིང་བྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་བྱད་ཆོས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་ངན་པ་བརྟག་
 པ་ལ་སྦྱར་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲིག་པའི་འདོད་དོན་དེ་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་སྤྱོད་སྒྲ་དོན་དགག་བྱར་མི་འདོད་ན་མངོ་
 མཛད་པས་འདི་སྐད་དུ་བཀྲགས་པས་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་སྒྲ་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། སྦྱེའི་དོན་ཉིད་ཆོས་ཅན། བཀྲགས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་
 ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲགས་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཀྲགས་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ནི་སྦྱེ་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་པར་དམིགས་རུང་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ནི་སྦྱེ་དོན་དེའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། ལུང་
 འདིའི་དོན་སྦྱེ་དོན་མེད་པར་གོ་བ་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་དགག་པ་མཛད་བཞིན་དུ་རྟོག་བཀྲགས་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་
 རྣམ་མ་མིན་ཞིང་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཆོས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་དུན་པར་
 བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་
 དཔེ་དངོས་སུ་མ་སྦྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་

དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་དཔེར་བརྗོད་པས་དེའི་དཔེ་
དྲི་བ་ཡང་གོ་བར་ཐུག། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དཔེ་གོ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དངོས་ནང་དུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆེགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བྱུང་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་སྒོ་ཡུལ་དུ་
འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་ལ་མི་རྟོགས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུ་གཉིས་
པར་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་འཛིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་བཞིན་དུ་ལོ། །འདི་སྒྲ་མའི་དོན་བསྟུའི་འཕྲོས་དང་། ཚྱོད་པ་ལོག་མའི་སྐབས་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བར་
བྱལོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྒྲ་མ་རྗོད་པ་དང་། དེ་སྟུན་
དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་དེ་རྟུར་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཙ་བ་ནི།
གངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་རི་
རྟུར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟིན་
ཡོད་པའི་བྱུང་པར་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟིན་ཡོད་པའི་
བྱེ་བྲག་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཡོད་པ་གཏན་ཆེགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་
ཀ་དག་ཏུ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བྱུང་པར་
རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅུས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས།

བྱུང་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་འདི་ཕྱིར།

ཅུས་པ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར།

འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར།

མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ།

ཞེས་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟ་བུ་བོད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་མཐོང་བས་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་མཐོང་ཞེས་འགོད་པ་ནི། གྲངས་ཅན་
གྱི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་
བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། འདོད་རིགས་
པ་ལ་ཁྱད་སངས་རྒྱས་པས་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡོད་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པས་གཙོ་བོ་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲའི་ཁྱད་
པར་ནི་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་པར་རྣམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁྱད་སངས་
རྒྱས་པར་སྟོན་བཞིན་པར་གྲག་སྟེ། ཅི་ལྟར་གྲག་ན། ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱབ་
པར་བྱེད། རྒྱས་པའི་ཆེག་ཡིན་མ་བཞིན་དོ། །གཙོ་དང་རྗེས་འགོ་རྗེས་འགོ་མིན། ཞེས་ཅི་སྐད་དུ་གྲངས་ཅན་གྱིས་
རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་སྟེ་ཡིན་པ་མི་ཞེས་པར་རྟག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་རྗེས་དཔག་
གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་དེ་བསྐྱབ་
བྱ་ཉིད་དུ་འགལ་བར་ནི་མ་ཟད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་ཁྱད་པར་སྐྱའི་ཡོད་པ་འཇམ་སྐྱའི་དངོས་པོ་གཏན་ཆེགས་སུ་བྱེད་
དགོས་ན་ཁྱད་པར་གཏན་ཆེགས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆེགས་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཅོད་པ་འདིའི་དོན་བསྐྱས་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་ཆན་པོ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་མིང་དུ་གྲགས་
ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟག་
པའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་སུ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱབ་
འདོད་ནས་གཏན་ཆེགས་བོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཅོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གང་དུ་ཡང་མ་
གཟུང་བར་སྤྱིར་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་
པས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་གྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲངས་ཅན་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཏུ་

ཞེན་ནས་རྟོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཞེས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱབ་ན་དངོས་པོའི་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་བས་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ན་རྗེས་བྱུང་མི་འགྲུབ་རྗེས་བྱུང་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུངས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྟེང་ན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལ་སྒྲའི་དངོས་པོ་གཏན་ཆེགས་སྟུ་མ་བཟུང་བར་དངོས་པོ་ཅམ་གཏན་ཆེགས་སྟུ་གཟུང་ན་ཡང་སྟོན་མེད་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་དགོས་པ་དང་། བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་མས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱེད་གཏན་ཆེགས་གཉིས་མཚུངས་པའི་སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ། འདི་རྟུན། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའམ། གཙོ་བོར་སྣང་བ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཀྱང་རུང་། དངོས་པོའི་བྱང་པར་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་ཅམ་ཞིག་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་འདོད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་པམ། གཙོ་སྣང་ཅམ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱའི་ཚོས་ཅན་གཙོ་སྣང་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་སྐྱབ་ན་རྟོལ་བའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྒྲ་དོན་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རྟོག་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་བྱང་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་སྤྱིར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱབ་ན་ཡོད་པའི་བྱང་པར་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དགོས་སྟེ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་

ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་འདིར་ཡོད་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་
ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་འདིར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་སྤང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་བརྟན་པ་སྤྱོད་ན་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་གཙོ་བོ་
འདིའི་བྱུང་པར་འགའ་ལ་ཡང་མ་རེག་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱས་པས་ཆོལ་བ་རང་གི་
འདོད་དོན་དང་བྱི་ཆོལ་གྱི་མི་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གཙོ་སྤང་རམ་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གངས་ཅན་འདིས་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡོད་
པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཟིན་པ་བསྐྱབ་བྱུང་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ།
གངས་ཅན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་
ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཆོག་གྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདིར་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་གཅིག་སོགས་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་དངོས་པོ་
དཔེ་སྤྱུ་ལ་ཡང་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་སྤང་དངོས་པོར་སྐྱབ་ན་ཡང་བྱུང་པར་
བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བས་གཏན་ཆོག་དེ་ལ་རྗེས་འགོའི་བྱུང་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཏན་ཆོག་དེའི་
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་སྤྲུལ་མ་ཁས་བླངས་སོ། །སྐབས་འདིར་
གཙོ་བོ་རམ་གཙོ་སྤང་ལ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་བྱེད་ན་བྱུང་པར་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་
འཕེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅམ་བསྐྱབས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་
དེས་ན་འདི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

དང་། མི་མཚན་པ་འདི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་བྱང་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཅེས་
 རྗེས་འགོ་གྲུབ་པས་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གཙོ་བོའི་གཙོ་སྒྲུབ་ལ་གཙོ་བོ་དེའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟག་དངོས་རྣམས་པ་ཅི་ལྟ་ཡང་རུང་བས་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་ལས་གཙོ་སྒྲུབ་གི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་བོ་དེ་གཅིག་ཕུ་དང་རྟག་པ་
 དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་བྱང་ཆོས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱབས་པའི་བྱང་ཆོས་དེ་དག་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་ཡོད་པ་ཅེས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་གྲུབ་པས་ནི་འདོད་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་
 མེད་པར་ཐལ། ཆོས་པའི་འདོད་དོན་དང་བྱེ་ཆོས་གྱི་མི་འདོད་པ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་གཏན་ཆོགས་དེ་
 ལ་ཡང་མེ་ཅེས་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚྱོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཚྱོད་
 གཞིའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པ་ལ་མེའི་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་ན་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚྱོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མེ་ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་
 སྟོར་བ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་འི་
 སྟེང་དུ་ཚྱོད་གཞི་དེས་མེ་དེ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་ལ་འི་སྟེང་དུ་མེ་ཅེས་མི་ལྡན་པ་རྣམས་
 པར་གཙོད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལ་དེར་ནི་མེ་དེ་དང་
 མི་ལྡན་པ་རྣམས་པར་བཅད་པས་སྤྱི་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ལ་མེའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གངས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་དངོས་པོ་རང་
 མཚན་གྱི་རྟོན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། ལ་ལ་མེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་དེ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཅེས་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདིར་ཡང་ཆོས་

ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་ཙྴེ་གཞིར་
གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བྱང་པར་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལེ་བྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལེ་
སྒྲུབ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལེ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་དོན་ཉིད་འགའ་ཡང་མེད་པ་ལེ་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙྴེ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཙྴེ་གཞི་དེ་ཅི་ལྟར་མེད་དེ་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བརྗོད་ནས་ཚད་མས་དེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་དོན་འགའ་ཞིག་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཙོད་དུ་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཅི་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ལེ་སྒྲུབ་བརྗོད་བྱ་ཤེས་བྱར་ཡོད་དེ་ཞེས་ཏེ། དེ་
ཤེས་བྱར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རམ་གྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུ་བ་ལེ་འདོད་དོན་ཅི་ཞིག་
འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ལེ་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙྴེ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོས་སྒྱུད་ཅིང་བཀྲགས་པ་ལེ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི་སྒྲུབ་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཙྴེ་གཞིར་གཟུང་གཙོ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པ་ལེ་སྒྱུ་མེད་དེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། དོན་བསྒྲུབ་པལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་ལེ་སྒྲུབ་དོན་
གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཟད་མེད་འོན་ཀྱང་
གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ལེ་སྒྲུབ་བརྗོད་བྱ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་དོན་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་གཙོ་བོ་མཚན་
ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་བྱང་པར་གྱི་རྟོག་མ་ཡིན་
པ་ལེ་བྱིར། འདོད་ན། ལྟ་མ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ལེ་སྒྲུབ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བར་འགྲུར་གྱི། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་དེ་ལེ་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་དོན་
ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ལེ་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལེ་སྒྲུབ་དོན་རང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་འགའ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཀྲགས་ཙམ་ཡིན་པ་ལེ་བྱིར། རྟོག་པས་བཀྲགས་ཙམ་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པ་ལེ་སྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལེ་ཆོས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལེ་རྟོག་པ་ལེ་གཟུང་བྱ་དེ་དག་ལ་

འདོགས་པ་ཡིན་ཞིང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་
བོའི་རྟེན་དུ་མི་སྤྱིད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་རྟེན་གྱི་
པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་དེ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་
གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ཡོད་པ་ཅམ་
ཉིད་དུ་སྐྱབ་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་ཅུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱོད་འདི་དག་ནི་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོའི་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེའི་སྤྱི་མེ་ཅམ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེར་མེ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པའི་བྱུང་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སྐྱབ་མི་ཅུས་
ན་གལ་ཏེ་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་དེར་ཡོད་ལ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལ་མེའི་ཚོགས་སྤྱི་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་
གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་དོན་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྟོན་
ན་དམ་བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་སྒྱུར་བཤེ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོགས་དོན་རྟགས་ཀྱི་
བྱུང་བྱེད་དུ་རྟོན་མི་རིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཅམ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་པས་སྐབས་དོན་འགྲུབ་པ་
དང་། ཚོགས་དོན་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་པ་དགོས་པ་མེད་པཤེ། །དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལའི་རྟེན་དུ་དུ་ལྡན་ལ་
དང་མེའི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོགས་དོན་དེ་ལྟ་བུས་ནི་རྟགས་དེའི་དཔེ་འགའ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རྟོགས་གཞན་ལ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ནི་སྐྱབ་དག་འགོད་
པའི་ཆེ་ཚོགས་དོན་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པ་རྟོན་པའི་ཆེ་གང་ན་དུ་བ་
ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དུ་བ་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་བཟུང་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
ཅམ་གྱིས་བྱུང་པ་བཟུང་པས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྟེན་སྤྱོད་ཚོས་དང་མེ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་དེས་
གཞི་གང་དུ་དུ་བ་རང་ཉིད་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལ་མེའི་ཚྲིག་སྒྲིག་དོན་བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐྱབ་དག་
འགོད་པའི་ཚེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་ནི་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་པ་མེད་དེ། ཚུད་
གཞི་དེ་ལ་རྟགས་མཐོང་བ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་བསྟན་ན་ཡང་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་བཤམ། ཅི་ལྟར་རྟགས་ཚྲིག་སྒྲིག་དོན་དེའི་བྱེད་
པར་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུ་ལྟན་ལ་དེ་མེ་ཅམ་དང་ལྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དུ་བས་ལ་ལ་
མེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་དུ་བ་འདི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གྲུབ་པའི་ལྷགས་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཕྱོགས་དུ་བ་དང་
ལྟན་པའི་ལ་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་གོང་དུ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་འདིའི་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་
སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་འདི་ལ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་སྐྱས་སྒྲིག་པར་བྱེད་དེ་
བརྒྱུག་མི་ལུས་པར་བཤམ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་
བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་སྐྱར་རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐར་པོས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་མི་
རིགས་ཀྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ལུས་པ་བསྟན་ཏེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤམ། དུ་བའི་རྟགས་ནི་ཚོས་མེ་དང་མི་འབྲུལ་བར་གཞན་དུ་དཔེ་
ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་
གཉིས་ལས་ཚོས་ཅན་དུ་ལྟན་ལ་མེ་དེ་དང་ལྟན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་ཁ་ན་མ་གོ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་མི་མཚུངས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་
ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དངོས་པོ་དེའི་བྱེད་པར་སྐྱའི་དངོས་པོ་སོགས་རྟགས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ།
མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་པར་རྟགས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་བར་
དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
དེ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་རྟགས་སུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོར་ཡོད་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཙོ་བོ་ལ་
ཡོད་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱབས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་
པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་སུ་ཡོད་ཆོས་དང་མེད་ཆོས་དང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་གང་
འགོད། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་སོགས་འགོད་ན་གཞི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ལ་འགོད། གཉིས་པ་མི་རུང་
སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྟུར་ན་དངོས་པོར་ངེས་པའི་གཞི་ལ་སྐྱབ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོར་མ་ངེས་ན་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་དངོས་པོའི་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་འབྲད་པར་སྟོན་པ་ནི།
དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོས་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་གཙོ་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་
རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་
གི་སྟེང་དུ་ཡང་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
ཤེས་བྱ་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྩོད་གཞི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱེད་པ་འབྲུལ་བ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་

གཉིས་ལ་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་ན་གྲུབ་བསལ་བྱུང་བས་ཤེས་འདོད་མེད་ལ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་
 བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཙམ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བྱུང་བ་འབྲུལ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བྱུང་བ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་གཙོ་བོ་འཇག་གཙོ་སྤང་དངོས་པོར་ཡོད་
 པ་དེ་ཅི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཀྱང་འགལ་མ་ངེས་
 མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་ཡང་
 མི་རྟག་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་ངེས། རྟག་པའི་ཆོས་འགལ་བས་སྦྱ་མི་
 རྟག་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྦྱབ་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཆོས་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་
 སྒོགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་མེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་གཞི་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྦྱབ་བྱར་མི་རུང་བ་
 དང་། དངོས་པོ་སྦྱ་མི་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚྱོད་གཞི་གཉིས་དངོས་པོ་དང་ཆོགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྦྱབ་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བསྦྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་གཏན་ཆོག་གསུ་གང་འགོད་པ་ཐམས་ཅད་
 སྦྱོན་གྱི་རིགས་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་བྱུང་བ་
 འབྲུལ་བ་དང་འགལ་བ་གསུམ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ནས་དངོས་པོར་གྲུབ་
 པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཏན་
 ཆོག་སུ་བརྗོད་ན་ནི་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་དངོས་པོའི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཚྱོད་གཞི་གཉིས་གང་
 རུང་ལ་དངོས་པོ་དེ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོར་
 ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། གང་ཞིག་དངོས་པོའི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་སུ་བརྗོད་པ་
 གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་ཅི་ལྟར་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་མ་
 ཡིན་ནམ། དངོས་པོའི་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་ངེ་ལྟར་འབད་ཅེན་དངོས་པོའི་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་
 པོའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་
 བསྟོས་ནས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཞེས་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པ་
 ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་
 གཅིག་གི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དག་གི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་མ་གཏོགས་
 པ་རྒྱས་ལ་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྗོད་དོ་
 ཞེན་ཡང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སྐབ་པ་རྟགས་
 སུ་མི་རུང་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྲུལ་བ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་ས་
 པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་ཀའི་ཆོས་དངོས་མེད་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། དགག་
 སྐབ་དོན་ལྡེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཉིས་ཀའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚྱད་གཞི་ལ་དངོས་པོ་སྐབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་མི་འགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་
 པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་
 བརྗོད་པ་མེད་པ་དངོས་མེད་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེར་བཞག་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལས་ལྡོག་ཅེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། འདི་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་སྒྲིབ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དགག་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། ཅི་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པའི་སྐབ་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་སྒྲིབ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ད་ནི་ཅི་ལྟར་དགག་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབ་པའི་སྒྲིབ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐབ་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་པ་ལི་སྒྲ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྒྲ་མི་
 ལེན་པ་ཤིང་ཟས་མི་ཟ་བ་ཚུ་མི་ཟ་བ། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོའི་གདོང་ཉི་མ་མི་མཐོང་བ། མ་ཅིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཨ་ཐོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོ་ལ་ནི་ལུས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལི་དགག་སྒྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་དོན་གཞན་ལ་ཡང་དགག་སྒྲ་སྒྱུར་
 བ་བསྒྲོག་མི་ཅུས་པ་དང་། བརྟ་སྒྱུར་བ་ལི་དགོས་པ་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འགོག་ན་བརྟའི་ལུས་དུ་འདོད་པ་
 ལ་ཡང་མཚུངས་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་བཅེ་བ་དང་སྒྲ་དང་པོའི་ཕྱིར་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཀྱེ་མ་ཞེས་སོ། །བརྟ་
 སྒྱུར་པ་བརྟ་ལས་གྱུར་བ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་གྱེད་པ་ལི་དགག་སྒྲ་འཇུག་པ་ལི་དོན་ལྟ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འདོད་
 པ་ལི་འབད་པ་ཆེན་པོ་གྱེད་པ་ལི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་བཞིན་དུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་སྒྱུབ་དགོས་
 པ་ལི་དགའ་བས་འཆོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་བརྟ་སྒྱུར་པ་དེའི་བྱང་བརྟུངས་ཤིང་ཆོས་དེས་བྱུང་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ལས་
 གཞན་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མི་སྟོག་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེར་ཐལ། ཏྲ་ལ་ཡང་ཐོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལི་དགག་སྒྲ་བརྟ་རི་ཏྲ་སྒྱུར་བ་བཞིན་དོན་
 རྟོགས་པ་ལི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྱུར་བ་ལི་དགོས་པ་ཡང་དོན་གོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྟ་འདོད་པས་འཇུག་གྱུར་ལྟ་ཁོ་ན་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྱུར་བས་དོན་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་ལ་
 དགག་སྒྲ་ལི་བརྟ་བྱས་གྱུར་དོན་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དགག་སྒྲ་ལྟ་པོ་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལི་སྒྲ་གཉིས་གར་ཡང་
 དོན་མི་རྟོགས་པར་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལི་དགག་སྒྲ་ལས་དོན་མི་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་
 དགག་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། བརྟ་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ལྟ་ལས་གཞན་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྱུར་བས་དོན་མི་རྟོགས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་ཏྲ་ན་སྒྲ་གང་ལས་གྱུར་དོན་
 མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལྟ་མ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགག་སྒྲ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་དོན་
 རྟོགས་པ་ཡང་བརྟ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དོན་ལ་བརྟ་སྒྱུར་བ་དེ་ནི་གཞན་དུ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལི་དགག་སྒྲ་
 ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེས་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གཙོ་བོ་
 དངོས་པོར་སྒྱུབ་པ་ལི་མི་མཐུན་པ་ལི་སྟོགས་ལ་འཇུག་སྟེད་པ་ལི་དོགས་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལི་སྟོན་ས་བསྒྱུབ་བྱ་ཐོབ་

པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་བདག་གིར་བྱེད་པར་རྟེ། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རི་རྩར་འགྱུར་རྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལུས་ཅན་དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཙུ་བོ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཅི་ཞིག་རྟོར་དངོས་
པོ་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་འཛིན་སྟངས་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆོས་དགག་པ་གོ་བྱེད་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཆོས་དགག་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
འདིས་གཉིས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཅི་རྩར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་རྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་གཙུ་བོ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པར་ཐལ། དེ་རྩར་དམ་འཆར་བའི་རང་གི་ཆོག་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐྱབ་པས་རྟགས་འདི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་དངོས་པོར་
ཡོད་པ་ལ་ཡང་མི་འབྲུལ་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་སྤུན་དབྱེད་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་
འཇུག་པས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་ཡིན་རྟེ། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་ན་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྒྲིབ་ཆོས་
ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟག་སྟེ།
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་རུང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཚུད་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་རྟགས་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚུད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་
རྒྱུ་ཞེ་ན། ཡང་སྒྲིབ་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཚུད་གཞི་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཉིད་ནི་འབྲུལ་བའི་

ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་འདྲིར་གང་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་དྲིས་པས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་འགལ་བ་དང་། སྟོགས་སུ་གཟུང་
བ་དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བར་འདྲིར་གང་ཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཅི་ལྟར་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་
གང་རུང་གི་གཏན་ཆེགས་མཐུན་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚྱོད་གཞི་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་ན་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་པ་ན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོན་ལ་གནས་པ་སྟོགས་
སུ་གཟུང་བའི་སྟོགས་ལ་རྟགས་ཞུགས་པ་མི་འབྲུལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་འདྲིར་གང་ཞིག་པ་དང་། འདྲིར་པས་སྟོགས་
སུ་གཟུང་བ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། འདྲིར་པ་ལ་གཞོད་པ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱལ་པ་སྟོགས་གཟུང་བ་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། ཚྱོད་གཞི་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་བྱལ་པར་ངེས་པ་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མི་འབྲུལ་བ་སོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་
བསྟོས་པར་ཐལ། སྟོགས་ལས་གཞན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅོམ་གྱིས་གཏན་ཆེགས་མི་འབྲུལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་འདྲིར་ན། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མི་འབྲུལ་བ་འདྲིར་པས་བྱས་པའི་སྟོགས་དང་
མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་སྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱལ་བྱ་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་མི་འབྲུལ་བ་དངོས་པོར་ཏེ།
དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙོ། དེས་ན་སྟོགས་ལས་གཞན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་
པས་མི་འབྲུལ་བ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱལ་པ་སྟོན་པའི་ཆོ་སྟོགས་མ་གཏོགས་པའི་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱལ་པ་ཞེས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚྱོད་གཞི་མཐུན་སྟོགས་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་བྱལ་པ་འབྲུལ་བར་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་འདྲིར་མི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་

བ་ཕྱི་ཚོལ་ལ་སྟོན་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པའི་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འོངས་པའི་བྱུང་པ་ཉིད་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དཔེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བྱུང་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཅོད་གཞི་
 ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅོད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པ་གོ་
 བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གོ་བྱེད་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ལས་གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པས་རྟགས་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་
 ཚོལ་བ་ལ་རྟགས་འཇུག་པའི་གཞོད་པ་སྤྱད་ཀྱང་བསྟན་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཚོལ་བས་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་དེ་ལ་
 རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །གང་ཞིག་ཚོལ་བའི་སྤྱིས་བྱས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་གཞི་
 ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན་གང་རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཚོལ་བ་དེས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་སྤངས། ཅོད་གཞི་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་ཚོལ་
 བས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱིས་བྱའི་འཇུག་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དོན་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་ལས་གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མི་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཆོད་མས་གཞོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞོད་པ་མེད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆོད་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་གཞོད་པ་སྤིང་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆོད་
 མའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཆོད་མའི་གཞོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དེ་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་གཞོད་པ་དེར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །འདོད་ན། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མ་ལ་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་
 ན་གཞོན་བྱ་དེ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་
 མཆན་ཉིད་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སུན་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སོ་
 སོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཆོད་མ་མེད་པར་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་མེད་མི་ངེས་པ་དང་། ངེས་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཚུལ་གསུམ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚུལ་རྟག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་པ་
མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་
ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟགས་དེ་སྤྱི་ཚོལ་དེའི་ངོར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱལ་པ་ཁས་
སྤངས། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་གང་གི་དོན་དུ་མི་འབྱུལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བསམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་
ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་མ་ངེས་ན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། ངེས་ན་སྐྱབ་མི་དགོས་པས་རྟགས་གང་ཞིག་
གང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བྱལ་པ་ཡོད་མེད་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་བརྟོས་ན་མི་འབྱུལ་
བའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་གི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམ་པར་
གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རྟགས་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་གིས་བྱལ་པ་གྲུབ་
པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དག་ཡིན་ལ། མ་བྱལ་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
ཐལ། སྤྱོད་ཆོས་འབྱུལ་ཡུལ་མ་ཡིན་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་རུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚད་མ་སྟེ་བཞད་གང་
དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྱུལ་བའི་ཡུལ་འདི་སྤྱོད་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་
ཆེ་མི་འབྱུལ་ལ་གཞན་གྱི་ཆེ་སྤྱོད་ཆོས་སུ་གཟུང་བ་ནི་དེས་འབྱུལ་བའི་སྤྱིར། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མར་འགྱུར་ཞེས་
པ་ལོ།

གསུམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི་དངོས་པོ་ཅམ་བྱལ་པའི་དོན་དངོས་པོ་མཐའ་
དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྗོད་ན་
ནི་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་དེའི་གཏན་ཆོགས་བྱལ་པ་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་
པ་དངོས་མེད་དེ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་

དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་ན་གྱི་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟུ་བ་བྱ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཆོས་སོགས་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཡང་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྟུ་བ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱས་པར་བསྟུ་བས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་
ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གསུམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་དེ་སྟུ་བ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཅམ་སྒྲིམ་རྟག་པའི་སྟུ་བ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཅམ་ནི་སྒྲིམ་ལ་རང་ལ་ཁྱབ་པའི་
དངོས་པོའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་སྟུ་བ་པ་ལ་དངོས་པོ་འདི་སྟུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསྟུ་བ་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་
བ་དེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྟུ་བ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་གང་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲིམ་སྒྱི་དངོས་པོ་ཅམ་འཤོད་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྱིམ་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གལ་
ཏེ་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་རྟུར་སྟུ་བ་པའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་ངེས་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་རྟུར་སྟུགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་གཉིས་
དང་འགལ་བ་གཉིས་ཏེ་སྟུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཞི་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་
འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ནི་རང་གི་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས་སྒྲོག་པ་བསྟུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་བརྟན་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྟུ་བ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སློམ་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འོག་རྒྱ་ཁ་འཕངས་པ།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་དང་སྤྱི་སློམ་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འོག་རྒྱ་ཁ་འཕངས་པ་ནི། བྱུང་པར་དང་སྤྱི་མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དག་གྱང་སློམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་སློབ་བསམ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་འོག་རྒྱ་འཕགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་འཆད་པ་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མ་གསུམ་སློམ་པའི་དགོས་པ་འཕགས་པ།

གསུམ་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སློམ་པའི་དགོས་པ་འཕགས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་འཕགས་པ་དང་། ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། །དང་པོ་ནི། སྟེགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འཕགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབས་ནས་ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷག་མ་གསུམ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱོག་བྱུང་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་དཔེ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་འགོ་གྲུབ་ཅམ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་ཆ་མཉམ་པ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྗེས་འགོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གྲུབ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་ཚྱོལ་མ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་རྒྱ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་དུང་སྒྲ་ཚྱོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འབྲུག་པས་དེ་ལ་འབྲུག་པའི་དགོས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལས་ནི་ཚྱོལ་མ་བྱུང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོག་པ་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་འབང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་ཆ་མཉམ་པ་ལས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རོ་ན་རེག་པར་བྱ་བ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཆ་མཉམ་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྗེས་འགོ་གཙོ་ཆེ་བ་ལས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་
བཙམ་མ་ཐག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་
གཏན་ཆོག་པ་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་ལྟོག་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་
འགའ་ལ་མེད་ཀྱང་རི་བོ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོག་པ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་
དག་ལས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤྱི་ལོ་དོན་
བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་ལོ་ན་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་མཐའ་དག་
ལ་རྣམ་པར་བཅད་པས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟག་མ་གསུམ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་ལྟོག་བྱུང་གཙོ་
བོར་མ་གྱུ་བས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་
རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟོག་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྟོག་པར་
བསྟན་པར་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་རྗེས་འགོ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཆ་མཉམ་པ་
དང་། རྗེས་འགོ་གཙོ་ཆེ་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟོག་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་
ལ་བསྟོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ལྟོག་པས་བྱུང་བ་གྲུབ་ན་གོ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུང་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ། ཚྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གོ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་

ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་རྣམ་པ་རྗེས་འགོ་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་ལྡོག་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚུད་གཞི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། ཆོགས་པ་ཁེགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར་ཏེ།
 ཚུད་གཞི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོགས་པ་ཁེགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐྱེ་དང་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པར་རྟག་པ་དང་མེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་
 ཚུད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་ན་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དག་འདིའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུད་གཞི་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་
 དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་བྱ་ཁེགས་ཀྱང་ཡོངས་གཙོ་དམི་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འདི་ལ་མི་རྟག་པ་འདི་ཉིད་གྱུ་བ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྟག་པ་ནི་གྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་སྤྱི་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟག་པ་མི་ཁེགས་པ་དང་། རྟག་པ་བཀག་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་མི་འགྱུར་པ་
 དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཅད་ཡོངས་གཙོ་དམི་དངོས་འགལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་རྣམ་པར་
 ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སྐྱེ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་གོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་དེ་དག་གི་གཞན་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་
 མོད། དེ་གོ་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མི་གོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཡོངས་གཙོ་དམི་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་མི་རྟག་པར་མ་གོ་བའི་བར་དེ་ན་གེ་ཆོས་ལ་སོགས་
 པའི་སྤོ་འཇུག་པ་ཡོད་ན་དངོས་འགལ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གོ་བ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། སྐྱེ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གོ་ཡང་ཅིག་ཤོག་གོ་མི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མི་
 རྟག་པའི་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ལྡོག་པ་རྟོགས་ལྡན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཕྱོགས་

ཚོས་ཅན་གསུམ་པོ་དོན་དེ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གོ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་མི་གོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ཐེ་བའི་བར་གྱི་སྤྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་སྒྲ་བ་པའི་རིགས་པས་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་བཙད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་བར་ན་ཡུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པར་བལ་ཞེས་པ་ལོ།

3) ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གསུམ་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གསུམ་གྲངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་།
འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་འོ་ན་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་རྒྱ་ལུས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་
དཔོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟ་ར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ་འདུ་བ་མི་འབྲད་དེ། རྒྱ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པས་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་ལ་རྟགས་ཚོས་རྗེས་ཐ་དད་པས་གཏན་ཚིགས་གཞན་གཉིས་བྱང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། དེའི་དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་རྟགས་པར་བཤད་
པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་པའི་རྒྱ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཆང་བ་ཡིས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་
སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་རུང་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ། ཚོགས་པ་ཆང་བ་དེས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་སྐྱེན་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་
རྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རུང་བ་ཚོགས་པ་དེ་ཅམ་ལས་གཞན་ལ་མི་རྟོས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཆང་
གི་ལྷོག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་
སྟོང་པས་ཤེས་འདོད་རྟོད་པར་དགའོ། །དེས་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་
དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ཤར་མ་ལྷ་བུ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེར་རུང་སྟེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་
ཚོགས་པ་གྲངས་ཆང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ས་བོན་བྱ་
རོག་གིས་རྩོས་པ་ལས་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེ་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཛོང་བའི་ཕྱིར་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལྷ་
གྲུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རོལ་ན་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་མེད་པས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་རུང་དགག་མི་ལུས་ཤིང་
དུས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞོད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ། །ཚོགས་པ་ཆང་ན་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་རུང་དུ་སྐྱབ་
པ་ལ་ཚོགས་པ་ཆང་བ་རྟགས་སུ་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་མ་ཆང་བར་སྐྱེ་རུང་བ་དུ་མ་མཛོང་བའི་ཕྱིར་
ནོ། །འདི་མ་ཤེས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཅས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་ཚོགས་ཆང་བ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་རུང་ཅམ་དུ་ཡང་
སྐྱའི་མ་ལུས་སྣམ་དུ་འབྲུལ་བ་དུ་མ་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚྲིག་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པ་དང་། ཚྲིག་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་དཔོག་མི་རྣམས་པ་དང་། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུ་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེ་རུ་འདི་ཡང་ཚུལ་ཅན། རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེ་རུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཚྲིག་པ་ཚང་བའི་ངོ་བོ་དེ་ཅམ་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཚྲིག་པ་ཉི་བ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་བས་དེའི་བདག་གཅིག་
 པའི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཚྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རས་ཀྱི་ཐུག་
 སྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་གཏན་ཚུགས་དེ་ཡང་ཚུལ་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟུགས་
 པའི་གཞིར་དེ་དཔོག་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་གཏན་ཚུགས་ཡིན་ཏེ། རས་ཀྱི་ཐུག་
 བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཚྲིག་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་
 བྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྲིག་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཚྲིག་པ་དེ་ཅམ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཚྲིག་པ་གྲངས་ཚང་བ་ལས་རུང་བ་
 ཅམ་དཔོག་པར་བྱེད་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་མི་བྱེད་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དཔོག་མི་
 རྣམས་པ་དང་། རུང་བ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་རྗེས་ཚྲིག་པ་དག་
 ཁོ་ནར་ཏེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཚྲིག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
 བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚྲིག་པ་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་ལས་རིགས་
 འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཀྱི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྱུང་བར་ཐལ། རྣམས་པ་འགྱུར་བའི་བར་འདིར་གོགས་བྱེད་པ་སྟེ། རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་ཚྲིག་པ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་
 རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཐུག་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་ཚྲིག་པ་ཚང་བས་རས་ཀྱི་ཐུག་
 སྐྱེད་པར་ཁས་བླངས་ནས། སྐྱེད་པར་སྐྱེ་བའི་མེན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པར་སྐྱེ་བའི་དེ་སྐྱེད་
 པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱེད་པ་ཉམས་སོ། །བྱུང་བ་མེད་དེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱེད་པར་ངེས་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་དེས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ། དེ་སྐྱེད་དེས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱལ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཤམ་སྲིད་པའི་དོན་ནི། རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོན་ཡིན་པས་
 དེས་སྐྱེད་པར་དེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེད་པའི་བྱལ་པ་མ་དེས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། གང་དག་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་
 རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རང་ལྷོག་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་
 རས་ཀྱི་མུ་གུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་ནས་བྱལ་པ་རྣམ་
 མར་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྱུབ་སྟེ། རས་ཀྱི་མུ་གུ་འི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཡང་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔ་
 རོལ་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་པའི་གཞི་མཐུན་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མ་
 གྱུབ་སྟེ། རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་འགྱུར་བའི་ནས་དང་ཆུ་ལུང་དོད་གཤེར་གྱི་
 ཚོགས་པ་ཚང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་འི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ཤེས་འདོད་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྱུབ་པར་བཤད་ཟིན་རྟེ། །འོ་ན་ནས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡིན་ན་
 རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེར་རུང་ཡིན་པའི་བྱལ་པ་ཡང་མ་དེས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་
 སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྱུབ་པས་གཞི་མཐུན་དེས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན་སྐྱེད་པར་
 རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་བཟོད་རུང་གི་བྱལ་པ་ཁེགས་
 པར་ཐལ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་བཟོད་པའི་བྱལ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་རང་གྱུབ་ཅམ་ནས་
 སྐྱེད་རུང་རང་ཆས་སུ་རྟེན་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྒྲོས་པ་གཞན་ནི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འཤད་དུ་བཤད་
 ཟིན་རྟེ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རུང་བ་དཔོག་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
 པལོ། །དང་པོ་ནི། རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཚང་བས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་
 མུ་གུ་སྐྱེ་རུང་རྟེན་སུ་དཔོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེ་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅམ་ནས་རོ་བོ་
 གྱུབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ལས་རྣམས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་འདི་རྒྱས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྱུར་
བས་འབྲས་བྱ་ནས་ཀྱི་ཐུག་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་ལ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅམ་ལས་
བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བ་ཉིད་ནི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅམ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
རྒྱས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་རིགས་སྒྲ་མ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ནས་ཀྱི་
ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་
གཞིར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ཁོན་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནམ་ཚུ་ལུང་གང་རྒྱུ་དང་
བལ་བའི་མ་ཚོགས་པ་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་ནས་ཀྱི་ཐུག་མི་དཔོག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ནས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡང་རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ནས་ཀྱི་ཐུག་སྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཏྲགས་དེ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་རྒྱས་པ་དང་དབང་པོ་དྲངས་པ་དང་སྟོ་གསལ་བ་དག་ལས་དེ་དག་
དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལྷས་བྱིན་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་དང་བལ་བའི་ལུས་སོགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་ལྷག་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་དང་བལ་བའི་
ལུས་སོགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་མཐོན་པར་
ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ང་དང་ངའི་ཞེས་མ་མཐོང་བ་ལ་རང་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་ཁོང་སྟོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་ཞེན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱུང་ཞེན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཅམ་ནི་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གསུམ་ལྟན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་
 བསྐྱེད་པའི་བྱུང་བ་མ་དེས་པར་ཐལ། བདག་འདོན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ་འདོད་
 ཆགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་བཤད་པའི་རྟགས་འདི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་
 དུ་བྱིན་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་ལྟན་པའི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་
 རས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་
 སྤང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བར་གཞན་རྟགས་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 རི་བ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་པ་འོ་ན་རྟགས་ཚོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱུང་མ་གྱུར་པས་
 འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་གཞན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལ་སོགས་
 པས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་གསུམ་དུ་
 གྲངས་དེས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རོའི་རྟགས་ལས་རང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྟེན་དུས་
 མཉམ་དཔོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལས་འོས་མེད་སྟམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་
 ལ་སོགས་པ་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དེ་གོང་བུ་
 དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞི་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་
 བོ་གོང་བུ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དཔོག་པའི་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔོག་
 པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་གོང་བུ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུའི་
 ཚོས་དཔགས་པས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་ཀྱང་རྟོགས་རྣམ་པར་ཐལ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཞུགས་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་
 པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་རམ་རོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མ་ཡིན་ལ་
 རྒྱུའི་ཚོས་ནི་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པ་དེའི་བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་

དངོས་སུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རོན་གཞན་
 ཏུ་མཉམ་དཔོག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་དང་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་
 ལམ་ལས་འདས་པའོ། །དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ཆོས་ཅན། མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དུ་བས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོགས་
 པ་གཅིག་པའི་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ལ་ཡང་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་
 རོ། །བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི། ཐལ་བ་དང་དུ་བ་དང་སོལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་སྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་
 ཡང་རྗེས་གཞན་ཏུ་མཉམ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཆོས་དེ་
 རྟ་བུ་ལོན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱའི་བྱད་པར་དོས་གཟུང་བ་
 དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་རྒྱ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞུགས་པའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟེན་ཡིན་ཞིང་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྦྱེད་པའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱེད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་
 པས་དེ་ལ་ཡང་སྤྲ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མེས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་སོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
 རྒྱུའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་པ་བྱས་ནས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟེན་ཡིན་ཞིང་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་
 སྦྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་སྟར་བྱ་རམ་གྱི་རོ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བུ་
 རམ་གྱི་རོ་བསྦྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་མེད་ན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མེད་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་མ་ཆོགས་པར་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་འཇུག་པ་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱ་རམ་

གྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་པའི་རྒྱ་འཇུག་པའི་སྟོན་
ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟན་ན་བྱ་རམ་གྱི་རོག་ཞུགས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་
ཐལ། སན་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་གཅིག་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྟོན་ཅིག་བྱེད་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོག་སྒྲ་མའི་རྒྱ་རི་རྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་རོས་གོང་བྱ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུའི་ཆོས་
དེ་རྟ་བུ་རྩེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ན་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་རྩེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟ་བུ་བསྟན་
ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལ་ཡང་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང་ན་འདས་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་
རྒྱུ་པ་ཡོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་བཞི་པ་ལ་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ཚོས་རྩེས་དཔག་གི་འབྲས་
རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་གོག་མ་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ་མཚང་འཕོ་བ་དང་ཉ་རིང་
བྱ་སྤངས་ཏེ། འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ཆར་བ་ལ་སོགས་པ་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡང་རྟགས་
གཞན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོས་རྩེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཆར་བའི་རྒྱ་
འབྱུང་བ་འབྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་པ་དང་ཆར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཞུགས་ལས་འབྱུང་བའི་རིག་པ་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ནི་ཆོས་ཅན།
རྟགས་ཡང་དག་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པར་ཐལ། གཞུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་གྱུར་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དུག་ཤར་བ་ལས་སྒྲར་མ་དཔོག་པ་དང་མིག་པ་ཁ་རལ་ལས་མདུན་
གྱི་ཡ་སོ་མེད་པ་དང་མཚུ་རྩ་ལས་བྱས་པ་ལས་གཤོག་པ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ལས་ཚོགས་པ་ཅན་སྒྲ་མ་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མི་

གཤོ་བར་གནས་པ་ལས་འོག་གཞི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་སྐྱེར་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་འབྲས་
 རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་འོ་ན་བ་ལང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅན་ནོ་ཞེས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་གསུམ་པོ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་
 སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་བཞི་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་སྟོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པའི་རྩལ་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་
 རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་སྒྲུལ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་
 དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ད་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ། ཚོགས་པ་རྣམས་པར་བཞག་ཅིང་རྩོམ་པ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་སྒྲུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོམ་བྱེད་ཡ་གྲུལ་སྒྲུལ་དེ་དག་མེད་ན་དེས་བརྩམས་ཤིང་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་ཉིད་ལས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲུལ་དཔོག་པ་ཅན་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། བ་ལང་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྒྱ་སྐྱེར་ཅིག་སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྟོག་ཤལ་སོགས་སྐད་ཅིག་སྒྲུལ་མས་པན་བཏགས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་རྩལ་མཉམ་པའི་རྟོག་ཤལ་
 དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་བ་ལང་ཡིན་པ་དཔེ་ཕྱིར། རྒྱ་སྐད་ཅིག་སྒྲུལ་དེ་མེད་ན་བ་ལང་གི་ཚོགས་པ་མི་
 འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་རྒྱ་སྐད་ཅིག་སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བ་ལང་གི་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་
 རང་གི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་སྒྲུལ་སྟོན་དུ་སོང་བར་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་
 བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྒྱ་སྒྲུལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྫེས་དཔག་ནི་ཚོས་ཅན། རྟགས་
 ཡང་དག་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་འབྲས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཚོགས་པས་ཡ་
 གྲུལ་སྒྲུལ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེ་
 བཀ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རགས་པའི་ཆ་མེད་དུ་ཐལ། སྟོན་རགས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟོན་མ་ཁས་བླངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་།
 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མི་འཕོ་ཁྱིལ་ལེར་གནས་པ་དང་། དེའི་འོག་གཞི་
 གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མཉམ་པས་དེ་ལས་འོག་གཞི་དཔོག་པ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རྒྱའི་བདག་ཉིད་མི་གཤོ་བར་གནས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། འགོ་གཞི་

དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཞི་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་འོག་
གཞི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འོག་གཞི་ལས་ངོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འོག་གཞིས་སྐྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་པ་དོན་གཞན་གྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་ཏྲགས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་།
ངོ་བོའི་ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་རྒྱུར་མི་འབྲད་པ་དང་། ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་བརྟན་
པ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་མཐོང་ནས་གཏིང་མ་མཐོང་ཡང་ཚུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཏྲགས་ལས་ཚུ་མི་གཡོ་བར་
གནས་པའི་རྫོང་བུ་དེར་འོག་གཞི་ཡོད་པར་རྫོང་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
ཏྲགས་ཡང་དག་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཆོས་དེ་གཉིས་
རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུའི་བདག་ཉིད་མ་གཡོ་བར་གནས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་འོག་གཞི་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚུ་ལ་འོག་གཞིས་ཕན་བརྟགས་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཚུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ཆོས་ཅན། འོག་
གཞིས་ཕན་བརྟགས་པར་ཐལ། འོག་གཞི་དེ་ལས་སྐྱོད་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་གནས་
སྐབས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པར་ཐལ། འོག་གཞི་དེ་ལས་ཕན་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ནི་དེ་ལས་ཚུ་
མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུད་པར་ཐོབ་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོག་གཞི་ཚུ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་རྟུར་མི་
རིགས་པར་ཐལ། རྒྱས་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་ཕན་པ་འབྲས་བུ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཕན་པ་
ཞེས་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་གྲུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་
བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤུ་མ་དང་། དེ་སྤུན་དབྱུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞི་དེ་ལས་ཚུ་བདག་ཉིད་
ཀྱི་གྲུད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚུ་མི་གཡོ་བ་དེ་རྟུར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་
ཚུ་མི་གཡོ་བར་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོང་སུ་གཞན་ལས་ཚུ་མི་གཡོ་བར་

གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡན་པ་འི་དོན་དྲི་བ་དང་། གྲིས་པ་འི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་
 ལྟར་ལྡན་པ་ཞེས་པ་འི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དེ་གཞི་ཚུ་དེ་དག་གི་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞི་ཚུ་དེ་དག་ལས་སྦྱེས་པ་འཕམ་དུས་མཉམ་པ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་
 ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྩས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཚུ་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ལྡན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། རེ་རེས་ཕན་མི་འདོགས་ན་ཚོགས་པས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་མི་རྣམས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྡན་པ་དོན་གཞན་དེ་ཅི་
 ལྟར་རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའམ་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བར་ཐལ། གཞིའི་སྤྱིར་
 དུ་རྒྱ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལྡན་པ་རྩས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་དེ་རྟག་པའི་ཡིད། འདོད་ན། རྒྱ་ནམ་མཁར་
 འཕངས་པའི་ཆེན་ཡང་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་རྩས་གཞན་རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་
 གནས་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ལ་ཡང་རི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ་
 འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ནི་རྣམས་མཉམ་པ་ལོ། །ལྡན་པས་གཞི་ཚུ་ཁ་ཡར་དང་། ཚོགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་མི་འདོགས་བརྟག་
 པ་བྱེད་པ་ནི་གོ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ན་ལྡན་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་རྒྱ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ཡིན་ན། རྒྱས་
 དེ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ནམ་རྒྱ་ལ་དེ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཞིས་སྦྱེད་པ་འཕམ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཡིན། གཉིས་
 ཀས་སྦྱེད་པ་འཕམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཡིན། བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཚུ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བ་དེ་ལ་ལྡན་པ་དོན་གཞན་
 འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་དང་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཚུ་དེ་ནི་ཚོགས་ཀྱང་ལྡན་པ་དོན་
 གཞན་བསྦྱེད་པ་འཕམ་དེ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྡན་པ་དོན་གཞན་དེ་ལ་སོ་སོར་སྦྱེད་པ་དང་
 འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་ལྡན་པ་དོན་གཞན་རྟག་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཚུ་ལྡན་པ་དོན་
 གཞན་དང་ལྡན་པས་གཞིའི་སྤྱིར་གི་རྒྱ་གཡོ་བར་གནས་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་
 རྣམས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཚོགས་ཀྱང་རྣམས་པ་མེད་པ་དེ་འདྲུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། གཞི་ཚུ་ཚོགས་
 པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་གིས་ཀྱང་ལྡན་པ་དོན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཆུ་ཁ་ཡར་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞི་ཆུ་དུས་
 ལྷས་ཅིག་པ་ནི་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ལྷན་པ་དོན་གཞན་ལ་པན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆུ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་པན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་མི་འབྲད་པ་དང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་པན་པ་བྱེད་ན་དེ་ལ་པན་པར་མི་འབྲད་པ་དང་། པན་པ་དོན་
 གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་ན་པན་འདོགས་པར་མི་འབྲད་པའོ། དང་པོ་ནི། དུས་མཉམ་པའི་
 གཞི་ཆུ་ཆོས་ཅན། པན་ཚུན་པན་བརྟགས་པས་ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་པན་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་ཐལ།
 དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ངོ་པོ་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རོག་གཞིས་ཆུ་ལ་པན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཆུའི་པན་པ་
 ཆུ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་ངོ་པོ་བྱེད་ན་ཡང་ཆུ་དེ་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དུས་མཉམ་པའི་གཞིས་ཆུ་ལ་པན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཆུའི་པན་པ་ཆུ་ལས་
 དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཏྲར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞིས་ཆུ་ལ་པན་མི་
 འདོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། པན་པ་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷན་པ་དོན་གཞན་
 ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྫས་གཞན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་འབབ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆུ་འབྲས་བུ་སྤུ་མ་གྱུར་པའི་པན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པ་དེའི་བྱིར། དོན་
 གཞན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་སོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆུ་འབྲས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་པན་པ་མི་འབྲ་
 བ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་བྱེད་པར་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལཁར་གཞོང་དང་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་

ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་གྱི་དོན་བྱེད་ནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལམར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུགས་གཉིས་དང་འོག་གཞི་དང་དེའི་སྐྱེད་གི་རྒྱ་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་གདགས་སུ་རུང་བ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་དག་རྒྱ་ལྟམ་སུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་ན་མི་ལྟམ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ལྟམ་ལ་ལྷན་པ་དོན་གཞན་དེ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བརྒྱུད་པར་རྟོག་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གྲུབ་ཟེན་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཡིན་གྱི་སྤར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་གཞིས་རྒྱ་གྲུབ་ཟེན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཉམ་པའི་གཞིས་རྒྱུ་གནས་པ་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ནི་ཕན་པ་དོན་གཞན་དགག་པར་བཤད་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོག་གཞིས་རྒྱ་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བ་ཟེན་མི་སྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་ལྟམ་དུ་སྤྱང་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་རྒྱུ་དངོས་པོ་འཇུ་རྒྱ་ལས་རྣམས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་འཇུ་འོན་ཏེ་རྒྱ་སྤར་དུ་སྤྱང་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་ལ། དེ་འོག་གཞིས་བྱེད། དང་པོ་སྤར་ན། འོག་གཞིས་རྒྱུ་གནས་པ་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱ་གནས་པར་བྱེད་པ་པོས་རྒྱ་སྤར་དུ་སྤྱང་བའི་གོགས་བྱས་པ་གང་ཞིག་དེའི་སྤྱང་བའི་གོགས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤར་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། འོག་གཞིས་ཅི་སྤར་རྒྱ་སྤྱང་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ལྷ་ལས་རྩས་གཞན་གྱི་གོགས་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ན་མི་འབད་པ་དང་། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་བཀག་
པའི་མེད་དགག་བྱེད་པ་མི་འབད་པ་དང་། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བར་མི་བྱེད་པ་འདོད་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། གོགས་བྱས་ཀྱང་གོགས་མེད་པའི་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་དང་བཀལ་བརྟག་མཚུངས་པ་དང་། གོགས་ལས་ཆུ་
ལ་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་མི་འབད་པ་དང་། ཆུ་ཐུར་དུ་མི་ལྷང་བར་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་གོགས་བྱས་པའི་དོན་དུ་ཁས་མ་
བླངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བའི་གོགས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུར་དུ་མི་ལྷང་བར་འདོད་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་འོག་གཞི་དེས་གོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བྱས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཆུ་དེ་གོ་སྟེ་ཆུ་དེ་ནི་ཅི་སྟེ་ཐུར་དུ་མི་
ལྷང་ཞེས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་དང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཆུའི་དངོས་པོ་གོགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་འགོ་
བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཞིག་འོག་གཞིས་ཆུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཐུར་དུ་ལྷང་བའི་བྱེད་པར་ཉམས་པ་དང་མི་གཤོ་
བར་གནས་པའི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལྷ་མའི་འཕྲོས་དང་སྒྱུར་ན་འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བའི་
གོགས་བྱས་ཀྱང་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བར་ཐལ། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བའི་གོགས་ཆུ་ལས་རྩས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྟ་ན་ཆུ་གནས་བྱེད་ཀྱིས་ཆུ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བརྟགས་ན་ཆུ་
གནས་པར་མ་བྱས་པར་ཐུར་དུ་ལྷང་བར་ཐལ་བ་དང་། བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་ལས་བྱེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གོགས་
ལས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་ལས་བྱེད་པར་འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་གོགས་ཡོད་ཀྱང་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷང་བར་ཐལ། ཆུའི་དངོས་
པོ་གོགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་ལྷང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གོགས་དེ་ཡང་ཆུ་ལས་བདག་ཉིས་རྩས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་གཞན་བྱེད་ན། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་
ལྷང་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། འོག་གཞིས་ཆུ་ལས་རྩས་གཞན་གྱི་གོགས་བྱེད་དེས་
ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་གཞན་གྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་མི་ལྷང་བའི་དངོས་མེད་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་ཆུ་
ཐུར་དུ་མི་ལྷང་བའི་དངོས་མེད་དེ་རྟ་ཐུར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་གསར་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་གོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
ཐུར་དུ་མི་ལྷང་བ་སྐྱེད་ན། ཆུའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མེད་དགག་རྒྱས་བྱེད་ན་དངོས་པོར་ཐལ་བ་དང་། གེགས་དངོས་མེད་བྱེད་ན་ཉེས་པ་
 ལྷ་མར་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་མེད་རྒྱས་བྱེད་ན་དངོས་པོའི་བྱ་བ་བཀག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་
 བ་མེད་པའི་མེད་དགག་བྱེད་པ་གེགས་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་
 རྒྱ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་འོག་གཞིའི་བསྐྱེད་བྱར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གེགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་མེད་དགག་རྒྱས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྒྱའི་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་དངོས་མེད་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་ན་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོག་གཞིས་རྒྱ་དེ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། འོག་གཞིས་རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་གེགས་རྒྱ་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་
 བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་གཞིས་རྒྱ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་པ་དེད་ཀྱི་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དེ་ཡང་དེད་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེའི་ལྷུང་བ་འོག་གཞི་དེས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་མེད་ན་རང་
 ཉིད་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གེགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བོད་བ་
 གནས་དུ་འཕངས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེར་ལེན་ལྷ་མ་དང་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེད་པ་ཐུར་དུ་
 ལྷུང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་གཞི་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་
 པར་ཐལ། ཕན་པ་རྒྱ་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཅི་ལྟར་རྒྱ་དེ་
 མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱ་འདི་ནས་ཡང་གནས་
 པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གེགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་

གཤམ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། འོག་གཞིས་ཆུ་གནས་པར་མ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོག་གཞིས་ཆུ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་གཤམ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་ཆུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུའི་དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ནུམས་ཀྱི་ཉི་བར་ལེན་པ་སྤྲོ་མ་དང་ཡུལ་གོ་ས་མཆུངས་པར་ཆུའི་
སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་ནུམས་སྟེ་བར་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཤམ་བྱེད་པ་འབྲང་པ་གང་ཞིག་དོན་
གཞན་དུ་མི་འབྲང་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཆུའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་འོག་གཞི་ལས་སྟེ་བར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
བསྟུ་བས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་སྦྱར་ཆུའི་
འབྲས་བུར་ཐལ། དོན་གཞན་གང་ཞིག་དེ་ལས་ཆུ་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དཔག་ཆད་དུ་མར་
ཆད་པའི་ཐུ་ངན་གྱི་མཐར་ལུས་མ་ཉམས་པར་རང་དབང་དུ་ཡུན་རིང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤོང་བའི་ཆུ་སྦྱར་གནས་
པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཆུ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཆུ་སྦྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཏྲགས་དེ་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་
ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཆུ་སྦྱར་ཡང་གནས་པ་དོན་གཞན་གྱི་ཆུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་གཞི་བརྟེན་པ་དཔོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་འདིར་
ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་
ཆུ་སྦྱར་གྱི་གནས་པ་ནི་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་དེ་ལས་ཆུ་སྦྱར་གྱི་ལུས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་
པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་ཆུ་སྦྱར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཆུ་གོ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆུ་སྦྱར་ཆུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་རིགས་པ་འདིས་
འདིར་དཔེར་མ་བརྟེན་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
བསྟུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ནམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ།
འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསྟུ་བ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་

ན་མི་བུ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོ། རྒྱབ་པ་ཡང་དག་པ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །

2 སྐྱབ་པ་སྟར་སྟངས་།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་སྟར་སྟངས་ལ་གཉིས། གཏན་ཆེགས་སྟར་སྟངས་སྟེར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ།

(1) གཏན་ཆེགས་སྟར་སྟངས་སྟེར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་བཤད་ནས་གཏན་ཆེགས་གང་ཞིག་བཀོད་ན་ཕྱི་སྟོན་གྱི་སྟོང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་འཇིགས་ཆེགས་སྟར་སྟངས་དུག་དང་། མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ལས་གོ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་སྟེགས་ལ་བྱུང་བྱེད་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལས་གོ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟེགས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྟེགས་ལ་མེད་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་སྟོ་གྱུར་གོ་བའི་རུས་པ་མེད་པར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་སྟོན་གྱི་སྟོང་རྟོགས་པ་འཇིགས་ཆེགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གཤམ་གང་རུང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྟོན་གྱུར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་སྟོང་རྟོགས་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྟོན་གྱུར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་གཞལ་བྱ་སྟོན་གྱུར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དོན་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྟོན་གྱུར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱུར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བརྟམ་བྱས་པ་དང་། བརྟམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟུར་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྐྱེལ་ས་དོན་རྣལ་མར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོ་བ་སྟེགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། སྟེགས་ཆོས་ལ་བསྟོས་ཏེ། སྟེགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་ཆད་མང་དུ་མཐོང་བའི་དུ་བ་ལས་རྒྱ་མཚོར་མེ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྩོད་གཞི་དང་རྟགས་མ་འབྲེལ་བ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ། སྟོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་།

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལས་རྟོགས་ན་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་ཡང་
རྟོགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་སྟོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་བྱུང་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་
བ་ཕྱི་ཆོས་བ་དང་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཆོས་བ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་ནི་གཏན་
ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་གྱུར་གོ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་ཆད་མས་
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

(2) སོ་སོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྲར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

[༡] མཚམས་སྒྲར་བ།

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྟོན་པ་ལོ།

[༢] ཅ་བ།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་རབ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟོག་པ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དང་གི་སྒྲས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་གཅིག་རྟོག་པ་རབ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་འབྲུལ་བ་ཅན་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟོག་པ་འགྲོ་རྟོག་གི་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྟོག་པ་འགྲོ་རྟོག་གི་བྱུང་བ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ་གཏན་ཆེགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་འམ་གྱི་སྒྲས་རྟོག་པ་འགྲོ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་གི་སྒྲས་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ་གཏན་ཆེགས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་འགལ་བའི་སྒྲས་སྒྲ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

[༣] དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དབེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།

1) གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་སོ་སོར་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་རེ་རེའི་སྟོན་ཆགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་། ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཆགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སོ།

1 ཚུལ་རེ་རེའི་སྟོན་ཆགས་པའི་གཏན་ཆེགས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་
ན། རྟོགས་ཆོས་དང་ལྟོག་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཚུལ་རེ་རེ་རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ལྟོག་པ་གཅིག་ཤུ་མ་གྲུབ་པའམ་མཐུན་རྟོགས་ལ་
མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་། ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོགས་ཆོས་དོན་དང་ཁས་བླངས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། དམ་བཅའི་དོན་དུ་མ་འདུས་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དམ་བཅའི་དོན་དུ་འདུས་པའི་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆེགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོགས་ཆོས་ཆོས་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ཆོས་ལ་མ་གྲུབ་
པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་རྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤིང་གི་འཆི་བ་ཕྱི་ཆོས་
སངས་རྒྱས་པས་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། འཆི་བ་ཁས་ལེན་ན་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཅེར་བུ་པས་ཤིང་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟུན་པ་
ཐམས་ཅད་བརྟུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཕྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་མ་
བླངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཆོའི་རིས་མཐུན་
གསར་དུ་འགགས་པ་ཤི་བ་དང་འགག་པ་འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་བློ་དེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་པའི་རྟེན་ནོ། །འདི་རྟུར་སྟོས་པ་ནི་ལུང་ལས་གྲགས་
པའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་འཆི་བ་ལ་མ་བྲུབ་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བུ་
པ་དང་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ས་རོལ་པོའི་ལོག་

རྟོག་འཕྲོག་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་འཆི་བར་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ན་ཕྱོག་ཤིང་སངས་རྒྱས་པས་སེམས་པ་ཅན་དུ་
རི་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱོག་ཤིང་འཆི་བ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་སྐྱ་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་འཇུག་པས་དོན་གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། སྐམ་
པ་ལ་འཆི་བར་མིང་བཀགས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་འཆི་བ་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་འཆི་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
སྐྱར་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་འཆི་བའི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ནི་འདོད་པས་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཤིང་འཆི་བར་ཐ་སྟོང་འདོགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྐམ་པ་ལ་འཆི་བར་བརྟོན་པ་
ཡིན་གྱི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་འཆི་བ་ལ་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོག་ཆགས་
ཀྱི་འཆི་བ་འདི་ནི་ཤིང་དག་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་སྐམ་
པ་ཙམ་དེ་རྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོས་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟོན་པ་མེད་པ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་
གྱིས་དོན་འགྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ཀྱང་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྟོ་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་མེད་པ་བཅའ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་དང་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྟོ་ཕྱོག་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
དབྱིབས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོང་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་
བཀོད་པ་རྣམས་མིང་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མཐུན་སྤང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཏན་
ཆེགས་གཉིས་པོ་དེར་ཡང་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ནི་

གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་བྱས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཀྲང་ནས་བྱས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆིགས་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བཀོད་པའི་
གཏན་ཆིགས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་
གྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་དོར་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཙོ་བོའི་ཁྱུག་མར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་
མི་འདོད་ཅིང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་ཡོད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་
པ་དང་། གནས་སྐབས་མི་གསལ་བར་སོང་བཅའ་གྱི་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་བརྟུན་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་
རྟག་པའི་སྒྱི་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེ་གྲུབ་ན་བྱུང་པར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཚྱོད་པ་འདི་སྤར་
ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མ་ལྟས་པར་འབྲུག་པའི་འབྲས་མཆུངས་ཀྱི་རྟག་ཆོད་ཡིན་པས་ལན་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟག་ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྤར་གྱི་ལན་དེ་རྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་བྱུང་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བརྟུན་པ་རྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཡང་
གྲངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ལ་སྤུན་འབྲེན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆིགས་སྒྲུབ་ཀོད་པ་ལ་སྤྱིའི་བྱས་པ་དང་བྱམ་པའི་བྱས་པ་ཕན་ཚུན་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པས་
བྱས་པ་ཚྱོད་གཞི་དང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚྱོད་པ་དེ་འབྲས་མཆུངས་ཀྱི་རྟག་ཆོད་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱས་པ་ཅུམ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་རྟུར་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་
ཆིགས་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་ལ་བརྟགས་ནས་ཉེས་པ་བརྟུན་པ་དེ་སྤུན་འབྲེན་རྟུར་སྤྱང་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་འདི་དོན་གང་དང་འབྲེལ་བའི་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཆོས་
བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྤྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ན་སྤར་ཉེས་པ་བརྟུན་པ་དེ་ལན་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་མི་རྟག་
པ་ཅུམ་གྱི་དོན་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོན་གསལ་དུ་སྤྱོད་པའི་གྲངས་ཅན་དགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྟོག་པ་མི་རྟག་པའི་

དོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་གྲངས་ཅན་དག་ཀྱི་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་དག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བསྐལ་བ་ཅམ་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུང་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐལ་བ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་འཇིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེའི་ལན་དག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཞིག་པ་དང་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པའི་བསྐལ་བ་དག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲིབ་དང་། གྲིས་པའི་ལན་དག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པའི་དོན་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅས་གྲིས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟུར་ཁས་ལེན་པ་འདིས་གཙོ་བོ་དང་སྒྲིས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་དང་སྒྲིས་བྱ་དུས་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ལ་སྒྲུང་ཆོས་གཞན་གསལ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ཕྱིས་མི་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་མེད་པའི་རྟག་པའི་རྩིས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། སྒྲུང་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་ཀྱི་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་གསལ་བ་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་སྟོག་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་གནས་སྐབས་སྟོག་པ་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་དག་ཀྱི་པ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གནས་སྐབས་སྟོག་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བསྐལ་བ་དང་འབྲུག་པར་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་དོན་དུ་སྒྲིབ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་སྟོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཐལ། དེ་རྩི་རྟུར་གནས་སྐབས་སྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་པ་མེད་དེ། གནས་སྐབས་ལྷོག་གི་གནས་
སྐབས་ཅན་རང་བཞིན་ནི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། གྲིས་པའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་གྲིས་པས་ཆུ་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་དང་རྟོ་ལྷིང་བ་ལ་
སོགས་པ་དོན་བྱེད་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་བྱུང་པའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་
འདི་སྐྱེད་དང་འབྲས་པར་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་ལོག་ན་གཞན་གནས་
སྐབས་ཅན་མ་ལོག་ཀྱང་ཆུ་སྐྱེད་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པའི་ཐ་སྟོང་
ཀྱིས་མཚོན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་བྱུང་པ་མི་སྟོང་
པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་བྱུང་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གསུམ་ལྡན་དེ་བྱུང་པ་ཡིན་
པ་དེ་རྟོ་ན་ནི་འོ་ན་བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བྱུང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གསུམ་པོ་ཇི་སྟངས་འཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་དེ་
ཡང་ལོག་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་མ་ལོག་པར་གནས་པ་ནི་བཞུལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་
གྱིས་དེ་རྟོ་རྟམ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་པའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱུང་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་
ཉིད་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་འཇིག་གོང་དང་ཆུ་
སྐྱེད་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། གྱི་དུམ་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་
པར་མངོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་དེ་འདོད་
རིགས་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་རྩིས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་གཉི་ལྷག་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐལ། རྩིས་གྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན།

དངོས་པོ་ཐ་དང་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཆ་
མེད་གཅིག་བྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དང་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་
གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྱད་
བསྐྱལ་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ། ཆ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདི་
ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་སོ་སོའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་
མི་དད་དུ་ཐལ། བྱང་ལ་ཡང་མོངས་སྟོད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འབྱུང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
རང་བཞིན་གཅིག་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་
ཁས་བླངས། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། བདེ་སྤྱད་ཐ་མི་དད་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཛིན་གོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་རིམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བས་
རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་དགག་པ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་གོང་དང་བུམ་པ་དང་གྱོ་མོའི་
གནས་སྐབས་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རིམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཐ་དད་ན་
རིམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅིག་ཅར་གསལ་བའི་ཞོ་བུམ་རང་
བཞིན་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གསུམ་
ལ་སྤྱི་བྱའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཅི་དེ་ནི་དུས་མཉམ་པོའི་བུམ་པ་དང་བཞོ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་མར་ཐལ། རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་གསལ་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་འགལ་བ་ཡང་ཅི་ཡིན་ཏེ་
འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ། རིམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པས་བྱུབ་པ་མ་གྱུབ་
པའི་བྱེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིན་པ་སོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་

མ་གྲུབ་པར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ཆེར་སྤྱིའི་རིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རིགས་པ་
ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་
སྤྱི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་དེ་ནི་རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བ་མེད་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་འགན་
བཤད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་
ཁྲད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་བཞིན་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་རྟག་ཆོད་དུ་ཐལ། རི་རྟར་འབྲེལ་བའི་ཁྲབ་པར་སྒྲིམ་དང་
སྒྲིམ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་གཉིས་པོ་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་སྤྱིགས་ཆོས་ཡིན་པ་སྤངས་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་
མོང་དུ་རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་རང་གི་རྒྱ་དག་ལས་སྤྱིས་པ་ལ་བྱས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱིགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དཔེ་དེ་རྟར་མི་རྟག་པའི་ཁྲད་པར་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཞིག་པ་དང་ཅིག་ཤོས་བསྐལ་པ་
དག་ལ་ཁྲད་པར་མེད་པར་རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཅམ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གང་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་འདི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤྱི་འབྲུག་པར་འགྱུར་བ་མི་རྟག་པ་
ཅམ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅེར་བུ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྲུག་པ་དང་། སྐམ་པ་ལ་འཆི་བའི་
མིང་འདོགས་ན་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ལ་སྒྲིམ་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
གཅེར་བུ་པས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་ཁྲད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་བཞིན་པ་སྤྱི་མཚུངས་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་དང་སྤྱིས་བྱ་དག་ལ་འཆི་བའི་སྤྱི་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཤིང་ལ་འཆི་བ་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་སོགས་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སྤྱི་ཆགས་གཞན་ལ་ཤི་བར་

རྟོག་པ་དེ་འདྲ་བ་ཤིང་དག་ལ་དམིགས་ན་ཡང་ཤིང་འཆིའོ་ཤིང་ཤིལ། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རིགས་པ་དེ་
ལྟར་འགྱུར་ན་ཡང་འཆི་བ་དང་ཤི་བའི་དོན་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་འཆི་བའི་སྐར་བརྗོད་ན་སྐམ་པ་དེ་ལ་ཡང་གཏན་ཆོགས་གང་
ལས་སྟོན་ཤིང་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད། སྐམ་པ་དེ་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་
པར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་བཞོད་པའི་
མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཞོད་པ་དེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད། སྐྱེས་
བུས་བྱས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་དབྱིབས་ཀྱང་གནས་ལུས་སོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབྱིབས་
ཁྲད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་སྟོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་དེ། དཔེ་ཁང་བཟང་དང་ར་བ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱེས་བུས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟོན་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཅས་
ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གང་ཞིག་མཐོང་ན་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མ་ཐོང་བ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་
སོགས་ཀྱང་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབྱིབས་སོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཙོ་
བའི་དཔེ་དང་། མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཁྲད་པར་ཅན་ཙོད་གཞི་
ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་རང་བྱིན་གྱིས་སྟོ་བ་ཅིང་སྟོད་པ་པོ་སྐྱེས་བུའི་སྟོ་སྟོན་དུ་
གཏོང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་དུ་འགྱུབ་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབྱིབས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་

བྱས་པའི་དབྱིབས་དེ་འདྲ་བ་འཛིན་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བྱས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་གཞི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཙམ་གྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་གྱི་སྐྱ་རྟགས་སུ་མི་རུང་
བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་། རུང་བ་ཁས་ལེན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་།
འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་རྟག་ཚེད་དོས་གཟུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱ་མཚུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་དབྱིབས་
ལྡན་ཙམ་དུ་བྱ་དད་མེད་པའི་རྟགས་ལས་འཛིན་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བྱས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་
པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་རིགས་བྱ་དད་ཀྱི་དཔོས་པོ་ལས་
རབ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་པོའི་རྗེས་ལས་མེད་པོག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ལྡན་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་འབྲུལ་བ་དེ་རྟ་མིན་ན་གྲོགས་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་
པར་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྩ་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་
དབྱིབས་ལྡན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱིད་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་
རྟག་ཚེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་སྐྱིས་ཀྱང་རྟེ་ཚོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོས་ཆོས་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་ལས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བ་དང་ཚོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་ཚོལ་བྱུང་ཙམ་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཚུད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་རྟག་ཚེད་དུ་འདོད་དེ། ཚོལ་བ་ལས་
གསལ་བ་དང་ཚོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་བྱ་དད་པས་བྱ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་བཞིན་
དུ་འབྲུལ་བ་དང་མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ལན་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཤོ། །མ་གྱུབ་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་དེའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ན་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བཤོ། །ལར་
ལ་འཕངས་པའི་ཉེས་པ་རྩི་བ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་མཚུངས་པར་འརྱག་པ་ནི་སུན་འབྱིན་གྱི་བ་ཆད་འབྲས་བུ་
དང་མཚུངས་པའི་རྟག་ཚེད་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་། རུང་བར་ཁས་ལེན་ན་ཏུ་ཅང་

ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་རིགས་གཞན་ལ་ནི་རབ་རྟ་གྲུབ་པའི་དབྱིབས་ཞེས་པའི་
སྐྱ་ཡི་སྤྱི་ནི་འཇུག་པར་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། བླུགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་ལ་སོགས་དོན་དགུ་
ལ། གོ་ལུའི་སྐྱ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམས་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་
ནི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་སོ། །བྱབ་པར་ཐལ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམས་དོན་
གང་ནའང་འཇུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྫོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་ཚྣོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདིར་འགྱུར་གྱི། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚྣོད་གཞི་ལ་གྲུབ་ན་བྱང་
པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་
འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་
བྱས་པ་འགོད་ཚུལ་ཉྱར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟེ་མིང་
སྐྱ་ལ་འགོད་ཚུལ་ཉྱར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན་
ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བྱས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐ་སྟོད་དོན་མཐུན་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བརྟེན་ཤེས་པས་
ཀྱང་མིང་དེ་ལས་སྐྱ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དང་དེའི་དངོས་མིང་མ་
ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ལུག་པ་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཆོས་
ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པས་ཆོག་དོན་
དུག་གི་རྩལ་ལ་བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་སྟེ། བྱབ་པའི་རྩལ་བཞི་དང་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དེ་མ་བྱབ་པའི་
རྩལ་ལྟ་འདོད་དོ། །ཆོད་ལ་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་དང་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་བཞིར་འདོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟག་པ་

དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཚད་ནི་ཆོག་དོན་རྟག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ལ། ལུས་
 ཅན་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་ཀྱི་དངོས་
 མིང་དུ་འདོད་ཀྱི། རེག་བྱ་ཅན་གྱི་དངོས་མིང་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པས་དོན་གང་གི་དངོས་མིང་དུ་འདོད་
 པའི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་དེ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེ་བྲག་པའི་སློ་རོར་གྲུབ་
 པས་ཕྱོགས་ཆོས་འབྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པའི་སློ་རོར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལུས་ཅན་དུ་འབྲུབ་ཀྱང་ལུས་
 ཅན་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་དངོས་མིང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དང་འབྲ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །སོགས་པས་ཐོགས་བཅས་གཟུང་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་ཕྱན་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་མིང་མི་འདོགས་ཀྱང་
 དོན་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་སོ་འགྲེལ་པ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་
 བཤད་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་རྩལ་དཔག་གི་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་རོས་གཟུང་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་མ་
 སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་ཅུས་པ་མེད་པ་དང་།
 དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱ་མངོན་པར་གསལ་བར་སྤྱ་བ་དཔྱེད་པ་བ་དང་བརྟེན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 པས་སྤྱ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་གཉིས་པོ་ན་རེ། བརྟེན་བཅོས་ལས་སྤྱ་གྲུབ་ཟིན་སྟེན་
 གྱིས་གསལ་བར་བཤད་ཀྱི། གསར་དུ་བྱས་པར་མ་བཤད་པས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཅིགས་ཕྱི་སྟོན་ལ་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་བརྟེན་བཅོས་སྤྱ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་
 པར་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྩལ་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ལ་ལུང་སྤྱ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་མ་གྲུབ་པར་ཚོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དངོས་སྟོབས་རྩལ་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་བཅོས་སྤྱ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་སྟོན་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱ་བྱེད་དུ་མངོན་པར་གསལ་བར་སྤྱ་བས་བརྟེན་བཅོས་བཀོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། སྤྱ་བྱས་པ་དེའི་རོལ་རོལ་དངོས་སྟོབས་

ཀྱི་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ན་ཡང་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་བཤམ། དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྟེན་བཅས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྟེན་
བཅས་ཀྱི་སྟོན་སྟེགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་རྟར་སྒྲུབ་སྟེན་པར་འགྱུར་
བར་བཤམ། དངོས་སྟོབས་དང་ལུང་གི་སྐབས་གང་རུང་ལ་སྟེན་པ་གང་ཞིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གི་སྒྲུབ་
བྱེད་དགོས་ཅུས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མདོ་མཛད་པས་སྟོགས་མཚན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྟེན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་མ་སྒྲས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་དངོས་སྟོབས་ལ་ནི་སྒྲ་བྲས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་སྟོན་མེད་ལ་མ་
གྲུབ་ན་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་སོང་གི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར། རོན་སྒར་གཅེར་བུ་པ་དང་གངས་ཅན་པས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ལ་བརྟེན་
པའི་གཏན་ཆེགས་བཞེད་པ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་རྟར་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་
དེ་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་ལུང་ལ་དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བུ་པ་དང་གངས་
ཅན་གྱིས་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟེགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རོན་མདོ་མཛད་པས་བྱེད་བྲག་པས་བཞེད་པའི་བྲས་པ་མཛན་གསལ་དུ་སྒྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
དཔེར་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གསལ་བའི་དཔེ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་པའི་སྟོགས་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དམ་བཅའི་དོན་དུ་འདུས་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་
ལ་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུད་གཞི་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་གཞན་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་མེད་གཞན་

ལས་གྲོལ་བ་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལ་སྟོགས་ཚོས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། རོན་བཟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚྱོད་
 གཞི་དང་ལྟོག་པ་ཐ་མི་དད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། དམ་
 བཅའ་ཅམ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྟ་བྱ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ལྟོག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པར་ཐལ། སྟོགས་ཚོས་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཤེས་
 འདོད་ཚོས་ཅན་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་
 ཅན་སྐྱ་རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཐབས་
 དང་ཐབས་སྤྱད་གི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དེ་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བརྟན་པ་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྐྱབས་དེའི་
 དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤར་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་ལ་སྤྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པས་དོན་མེད་པར་ག་
 ལ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚྱོད་གཞི་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཀྱི་ཚྱོད་
 གཞི་ལས་སྤྱད་པར་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྟན་པ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་སྟོགས་བརྟན་པ་ཉིད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་
 མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྤྱབ་པར་ཐལ། སྤྱིས་ཀྱང་གཏན་
 ཚིགས་འགོད་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱ་དེ་རང་ཉིད་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཅི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་གྲུབ་ཀྱང་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷུབ་བྱེད་བཞོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་
 བེ། ལྷ་དེ་ནི་སྟོགས་སུ་བྱས་ལ་གང་ཞིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ལྷ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཚྱོད་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚྱོད་གཞི་དང་ཕྱོག་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྟོགས་ཆོས་སུ་མི་འདྲུས་པའི་
 ཡིད། བྱུང་བ་དང་ཐལ། ལྷ་དེ་ཉིད་ལྷ་མི་རྟག་པར་ལྷུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་མི། དམ་བཅས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པས་
 ལྷུབ་བྱེད་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཡིད།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྲིང་པ་དང། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་རྗེས་སྤྱ་ལྟོ་བ་མ་མཐོང་བའི་མྱིར། ལྷ་ལྟ་བ་
ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྷས་ལྷ་མི་རྟག་པར་ལྷུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་
མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པར་བཤ། དེ་ཅི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་པོད་དེ་ཆོས་ཅན་གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་རྗེས་སྤྱ་ལྟོ་འམ་རྟེ་རྗེས་སྤྱ་མི་ལྟོ་བའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ནི་སྒྲོན་མེས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་རྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
དངོས་པོ་ནི་རྟགས་ཚོས་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱུང་པར་ཐལ། སྒྲོན་མེ་རང་
ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་དེའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་ལ་རྟགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་རང་ཉིད་གྱུར་པས་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་རྟགས་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཐལ་བ་འདིར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་དེ་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་གཞན་
ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱར་མེད་ལ་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་ན་
ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་དགོས་པས་སྐྱ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
དེས་པ་མ་གཏོགས་དེས་བྱེད་གཞན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་ལ་ཅ་ཤས་མེད་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་
བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྦྱོན་འདི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། དེ་རྟེན་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལོགས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་རྟོག་
པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱན་རྒྱུ་པའི་
རོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམས་དེ་ཉིད་དང་རྣམས་གཞན་ཉིད་འགོག་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པ་རྣམས་པར་དཔྱད་
ན་ནི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅེ་
ན། དེ་གསུམ་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་དོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སུ་དཔག་པ་དང་རྣམས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་
ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པས་བཀྲགས་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་འཐད་པ་དང་།
འདིར་རྟོག་པས་བཀྲགས་པའི་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་བཀྲགས་པའི་
ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་བདག་ཉིད་རི་ལྟའི་

ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་ཤེས་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པར་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱུབ་ལ་སྐྱེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདྲིའི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ས་སུ་
བཅད་པ་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ནི་སྟོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་སུ་སྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ།
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པ་ལན་དུ་
མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚྱེད་གཞི་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མི་རུང་བར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་དོན་གྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེར་ཡང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དམ་བཅས་
ཅམ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་བརྟན་ཅིག་ས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་མི་
རྟག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མ་ཁོ་ན་དམ་བཅས་ཡན་ལག་
དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་གྲུབ་པར་དེ་སྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་མི་རྟག་པ་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་བརྟན་པ་ལ་ཡང་
འབྲེལ་བ་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱེད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྟན་པ་ལོ་ན་གང་གི་
ཆོ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པ་ལ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པ་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བརྟན་པ་དེའི་ཆོ་ཅི་
སྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་
པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་བྱུང་པ་
འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཚྱེད་གཞི་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་
སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དག་པ་དང་། གྲུབ་བྱེན་

བསྐྱབས་པ་འི་སྒྲིན་བསྐྱབས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་གཞན་ཡིན་
པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་འདོད་མེད་པ་འི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་ཆོས་མེད་
པ་ནི་མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་དང་མི་
མཐུན་པ་འི་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགལ་བ་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་འི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
སྟོགས་རྩོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟོགས་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། གྲིས་པ་འི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོས་གཞི་གསུམ་འགལ་བ་ཐ་དད་པ་འི་
སྟོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་གང་ལས་གཞན་པ་འི་མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་གྲིས་པས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་
འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་འི་གཞི་དེ་ནི་སྟོགས་ཡིན་ལ་གཞི་དང་ཆོས་དེ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་དགག་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པས་བཞག་ཀྱང་
གཞོད་ན་མ་དེས་པ་འི་གཏན་ཆེགས་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལོ་ན་ནི་སྟོགས་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ཆོགས་པས་དངོས་པོ་འི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ཞིང་དེ་སེལ་
བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོགས་དེ་འདོད་པས་བཞག་པ་འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་འགའ་ཡང་མ་དེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པས་བཞག་པ་འི་སྟོགས་
དང་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་སེལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ནི་ཕྱིར། ལྟོས་གཞི་གསུམ་པོ་འགལ་བ་སོ་སོར་དེས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་བྱས་པ་འི་མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་ཀྱང་འདོད་པས་བྱས་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་འི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་འི་སྤར་མ་གྲུབ་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་
ཆོས་ཅན་ལ་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བ་འི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཐུན་པ་འི་སྟོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོན་ཅི་ཞེ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པར་གྲོལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་

དེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། ཚུང་གཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་བྱ་ཆོལ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་
 ལ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རེ་ཞིག་གྲུབ་པོ་དེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་གྲུབ་ན་
 དེ་ནས་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་བྱུང་མ་དེས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་ལུས་པ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་མི་ལུས་པ་དང་། ཚུང་པ་སྐྱ་བ་པོ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་
 བརྟན་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རྟོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པར་མ་དེས་པ་ཡོད་མེད་ཅེ་
 ཆོམ་ཟ་བའི་གཞི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟ་བུ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཆད་མས་དེས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་ལས་རྟོག་པར་མ་དེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་ཡོད་མེད་ཅེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་འདི་སྐྱ་
 མི་རྟག་པ་རི་རྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱབ་མི་ལུས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་རྟོག་བྱུང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུང་པ་ལ་གཉིས། ཚུང་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་མ་དེས་པའི་རྟགས་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཚུང་གཞི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟན་དུ་དེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རི་རྟར་རྟོག་བྱུང་མ་དེས་པ་ལས་
 བསྐྱབ་བྱ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཅེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡང་དག་རྒྱ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རི་རྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལས་རྟོག་པར་དེས་ཏེ་མ་དེས་པར་
 ཐལ། བྱོད་རྟོན་པའི་སྐྱས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་གཞི་ལ་བྱོད་ཞུགས་པར་བརྟན་པས་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལས་རྟོག་པ་མ་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་དེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཆོལ་བ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཏེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན།
 གཏན་ཆོགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཅེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཞི་འདིར་ཡོད་མེད་ཅེ་ཆོམ་ཟ་བ་

དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་འདི་མི་མཐུན་པའི་གཞི་འདི་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་དངོས་འགལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཚྱོད་གཞི་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྱིས་བྱུང་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་གསུམ་མེད་པ་དང་། ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁེགས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ལས་གཞན་པ་དང་ཆོས་མེད་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ལྷོག་པ་ལ་ཚྱོད་གཞི་སྤང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་སྟེ། ཚྱོད་གཞི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གཟུང་ངམ་མ་བཟུང་ཡང་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་དེའི་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་སྟོགས་དང་སྒྲུབ་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་གཞན་པ་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་རྟག་པར་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ངེས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགྲུབ་པ་ཅི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གང་ལ་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་དག་ལས་གཅིག་ལྷོག་པ་ནི་གཞན་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་འདྲིར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་དང་འགལ་ཞིང་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་སྟོགས་སམ་སྒྲུབ་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ན་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་འདྲོར་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་འགལ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཞི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དངོས་འགལ་ག་ལ་འཇིག། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ན་ཅི་དེ་ནི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པའི་སྟོགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་རྣམ་གྲངས་གྱིས་ན་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲིེ་བྱས་པས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ།

ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་གི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་ཤེས་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་སྤྱོད་པ་ལ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མ་འཆོལ་བར་བརྟུན་ཅིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཚུད་གཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཆོག་པ་རྟུན་ཅིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུད་གཞི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། ཚུད་གཞི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་མི་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པས་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་སྤྱོད་པ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུད་གཞི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་དེས་ན་ཚུད་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་ཏྲགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པ་མི་དེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུད་གཞི་ཡུང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཚུད་གཞི་ལ་ཏྲགས་ཞུགས་ན་བྱུང་པ་མི་འགྱུར་པའི་སྟོན་འདིར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་གཏན་ཆོག་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་དུས་ན་སྤྱོད་པ་ཚུད་གཞི་དང་དམ་བཅས་བྱུང་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོག་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་དུས་ན་ཚུད་གཞི་དང་དམ་བཅས་བྱུང་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོག་དེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་མེད་པ་དག་ཏུ་མྱོག་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཅན་དུ་ཟེད་ལ་དེ་དང་ཏྲགས་དེ་རང་ཉིད་ཚུད་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚུད་གཞི་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དེའི་ཤུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སོགས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྟུན་དེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་གྱིས་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཆང་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་འོངས་པའི་ཆོས་དམ་བཅའ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ན་དམ་བཅའ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་

པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱོམས་ལྔ་མ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་ལེ། མི་མཐུན་
བྱོམས་ལས་གཞན་པ་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་རུང་བ་ལོ་ན་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྒྲིག་
པའི་དངོས་མེད་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་
ནོ། །གཏན་ཆིགས་དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཤོད་པའི་སྒྲིན་འདི་མེད་དེ་གཙོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
མེད་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་གཞན་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཅན་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་བ་འབའ་ཞིག་ནི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོར་མེད་པ་འགའ་ཞིག་དང་བྲལ་བ་ནི་རྟགས་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་
གངས་ཅན་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་རོལ་པོས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
བྱུང་པར་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་འདི་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱུང་པར་ཉི་
བར་བཟུང་བ་ནི། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། རྟགས་གྱི་
བྱུང་པར་གྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་མེད་དུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་མེད་
ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་གཞན་སྒྲོས་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་དེ་དངོས་
པོ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་ཐ་རའི་བྱ་བམ་ཟེ་ཡིན་ན་མ་ཐ་རའི་བྱ་བས་གཞན་པའི་བམ་ཟེ་ལ་
ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ཏེ། དེ་བམ་ཟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ན་བམ་ཟེ་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་
ཉིད་བརྗོད་པ་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེའི་བྱ་བས་གཞན་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ། མ་ཐ་རའི་བྱ་
བམ་ཟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེས་གཙོ་བོ་དངོས་མེད་དུ་འཕེན་ཡང་གཙོ་
བོ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལ་རོལ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
གཙོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་མེད་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པ་
གཞན་དང་བྲལ་བར་བྱི་རྟོལ་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའམ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་
བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་ལ་རྫས་གཞན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ན་དངོས་པོར་ཐལ་བ་དང་།
རྟོག་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་མེད་གཞན་ལས་གྲོལ་བས་གཙོ་བོ་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་མེད་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རྫས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ཞིང་མདོན་སྤུམ་
གྱིས་སོ་སོར་མཐོང་བས་འདི་འདི་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆད་མའི་སྒྲོས་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་
པ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
བྱུང་པར་ཐལ། རྫས་གཞན་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ནི་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་དང་། དེས་དངོས་
པོ་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་འཇིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞོད་
པའི་ཐ་དད་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་རྫས་སྤྱི་མེད་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་
དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་པོ་དག་གི་བརྗོད་པའ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཞན་དང་
གཞན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་རྟོག་པ་དེས་བྱས་ཤིང་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་
རྣམ་པར་འཇིག་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འདོད་པ་འདིས་ནི་གཙོ་བོ་དང་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་མེད་ལ་གཅིག་ལས་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་པ་
ཡོད་པ་དང་རྫས་སྤྱི་མེད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཞན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུན་ཆོགས་འདི་མ་
གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཞན་ལས་གྲོལ་བ་རྟགས་སྤྱི་འགོད་ན་

འབྲུལ། རྩེས་གཞན་ལས་གྲོལ་བ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གངས་ཅན་འདོད་པའི་དངོས་མེད་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་
ཡང་གངས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་མེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་པ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ན་སྟེ་
ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་དེ་རྟུར་འབྲུབ་པར་འབྲུར་ན་ཞེས་ཁས་སྤངས་རྩེས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
གངས་ཅན་འདོད་པའི་དངོས་མེད་ལས་གྲོལ་བ་གཏན་ཆིགས་མ་ཡིན་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་གཏན་
ཆིགས་སུ་སོང་བ་དང་། དངོས་མེད་གཞན་ལས་གྲོལ་བའི་རྟགས་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ནི་གཙོ་བོ་གངས་
ཅན་འདོད་པའི་དངོས་མེད་དེ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་རྟུར་འབྲུབ་པར་འབྲུར་བ་ནི་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་ཀྱང་གངས་ཅན་པ་དེའི་འདོད་པ་ལས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས།
ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡང་གངས་ཅན་པ་དེའི་འདོད་པ་གཞི་གཞན་དུ་བྱུར་ན་གཙོ་བོ་ལས་གཞན་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་ཡང་
རྟགས་དེས་དངོས་པོ་དེ་རྟུར་བྱུ་ཡིན་པར་སྦྱབ་འདོད་ན་སྦྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ནི།
འདོད་པ་ཅམ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་འབྲུར་བར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་འདིར་འདོད་པ་ཉིད་ལ་བསྦྱབ་བྱ་
སྦྱབ་པའི་ཅུས་པ་རྣམས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འདོད་པ་
རྟགས་སུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་གཞན་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་འདིདག་གི་པན་ཚུན་དབེན་པ་རྟགས་
སུ་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཆིགས་སུ་བརྗོད་རིགས་པར་འབྲུར་བར་ཐལ། གངས་ཅན་
གྱིས་དེ་རྟུར་འདོད་པ་ཉིད་གཏན་ཆིགས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྦྱབ་བྱའི་ཚོས་
དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་རྟུར་མ་ཡིན་ན་ཚོད་གཞི་ལ་བསྦྱབ་བྱའི་ཚོས་དངོས་པོ་
བ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་
བརྟན་པ་དང་། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གཏན་ཆིགས་སྤངས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གནས་པའི་གཏན་
ཆིགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་རིགས་བར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གཏན་

ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲེས་བྱས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བདག་དང་གཞན་གྱིས་ཁས་
ལུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔེར་ན་སྒྲུབ་མི་རྟག་སྟེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དེ། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གཏན་ཆོགས་འབྲུལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་འདིས་ཆོས་ཅན།
སྒོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་བྱས་པའི་གཏན་ཆོགས་འབྲུལ་
བ་སྤངས་ཏེ་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལ་མ་ཚུངས་པ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་
གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་
འདི་ལ་སྟོན་དེ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་
དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ། རྟོག་སྒོ་ལ་དོན་སྟེ་ཐ་མི་དད་པའི་
ཡུལ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་
སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་དང་ཚྱོད་གཞི་ལྡོག་པ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་འདིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་འགལ་ཞིང་། ཚྱོད་གཞིའི་ལྡོག་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་ཚྱོད་གཞི་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་སྟེ་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་དང་། དམ་བཅའི་ཡན་ལག་ལ་
བརྟགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚྱོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་

[illegible]

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཚུང་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་མཉན་བྱ་ལྟོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་སྔ་
 མ་ཁ་ཅིག་གིས། སྦྱོར་བ་སྔ་མའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་
 དོགས་པ་གཙོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཆ་གཉིས་ཀ་བཤད་པར་བྱ་ལ། དེ་སྟར་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་ཅམ་གྱི་སྦྱི་དེ་
 བྱུང་པར་དམ་བཅའ་ཡི་དོན་དུ་འདུས་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་དང་ཚུང་གཞི་ལྟོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་དགོས་པ་ནི་སྐྱ་དང་མཉན་བྱ་དོན་སྦྱི་སོ་སོར་མི་འཆར་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་སྟམ་
 པའོ། །དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ། མཉན་བྱ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དང་། སྐྱ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་
 ལོག་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤྱད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དངོས་དང་། ཚོས་

ཅན་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པའི་དཔེལ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཚུལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་རང་
 རང་ཉིད་དམ་དེའི་ཚུང་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལྟར་
 ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
 མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡིན་ནམ་རྒྱངས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་རྒྱངས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འབྱུང་བ་འདྲས་པ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
 མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡོད་དེ། ཡང་དཔེར་ན་རི་སྒུལ་དབུས་མ་ན་མ་བྱའི་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་མ་
 བྱའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་རི་སྒུལ་དབུས་མ་འདི་ན་ཚུལ་ཅན། མ་བྱ་ཡོད་དེ་མ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བུའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་གྲག་པའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུལ། གཞི་
 རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བྲས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་ཏེ།
 བྲས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུལ།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བདག་ནི་
 རྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་སྟོང་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུལ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་ཤིག་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་མ་གྲུབ་བམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
 གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
 བཤད་པལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གྲུབ་མཐུན་ཤིག་མི་མཐུན་ཤིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་སྒོ་
 རས་གཅིག་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་བམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན་མཐུན་ཤིག་མི་མཐུན་ཤིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོག་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོག་པ་དོན་ལ་
 མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་རྟོགས་ཚུལ་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་པ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེར་བསྟན་པའི་རྟོགས་
 ཚུལ་ཅན་མཐུན་ཤིག་མི་མཐུན་ཤིག་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་ཤིག་ལ་འབྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་བཞི་
ཉུ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཁྱབ་དོན་
ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དཔེར་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ན་གནས་པའི་དག་
སྒྲ་བའི་སྒྲེས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའམ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉུ་བུའོ། །སོགས་པས་ལུས་དང་ལྡན་པ་དང་ལག་པ་
དང་ལྡན་པ་དང་སྒོ་དང་ལྡན་པ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་ག་རྟགས་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཀུན་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་སྒོ་དོར་དག་སྒྲ་བས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཀུན་
མཐུན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲན་ཆེགས་འདིར་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྒྲ་བ་མ་
དམིགས་པས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉུ་བུ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་དེ་ལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་བཟུང་མི་རུང་བའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དག་སྒྲ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་།
གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། བདག་ལ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དཔོག་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་པ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྱུར་མོད་དེ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་ལྟན་
ཅིག་གནས་པར་མཐོང་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒོ་དང་མི་གཞན་པ་སྦྱོད་པ་བ་བྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་
པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སྤོང་ན་འོ་ན་དཔྱོད་པ་བ་བྱེད་མངལ་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲེས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་

གྱི་པས་མ་ལ་མངལ་འཛོག་པའི་རྣམ་པ་སྟོང་གིས་མ་མཐོང་བས་སྟོང་གྱི་པ་དེ་པའི་བ་སྟང་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལྟོག་པར་
བལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པས་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་བལ། སྤྱོད་པ་དང་བམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །གང་དག་སངས་རྒྱུས་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་དཔྱོད་པ་བའི་ལྷགས་འདི་
དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་ནི་རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ཆད་མའི་
སྤྱིས་བྱུང་དང་། དེའི་གསུང་ཆད་མར་སྤྱོད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ངལ་བ་མང་པོ་མཛད་ལ་སྟོང་ནི་
དེ་འགོག་མ་ཐུབ་པས་སྤངས་པས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཙུ་འབྲི་བར་འདོད་པ་མིན་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་
སྤྱོད་ཤིག །ཁ་ཅིག་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཙམ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་འཕགས་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་རྣལ་མ་
མིན་མོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཆོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བར་པ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བཅོམ་ལྟན་
འདས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་
སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
རྟོ། །འདི་དག་དགག་པ་དང་བར་པ་དང་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྟོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་མདོན་སྤུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་སྤྱོད་པ་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྤྱོད་པ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་ལྟོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་པ་
ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞན་གྱིས་བཞོད་པའི་རྟགས་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་
ཀྱན་མཁྱེན་དག་སྤྱོད་པ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆད་མས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གིས་མི་གཞོད་པ་དང་། མདོན་སྤུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞོད་ན་དེ་
ཉིད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་བལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ལས་ཆོག་སྤྱོད་པའི་སྤྱིས་བྱུ་པ་རོལ་པོ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་
པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བལ། དེ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པར་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཀྱན་མཁྱེན་དེ་
ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་རྣམ་ན་ཡང་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་སྤྱོད་པས་ཀྱན་མཁྱེན་ལ་གཞོད་པ་ནི་

ཤེས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་དབང་པོའི་
ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། ཆོག་སྒྲ་བས་ཀུན་
མཁྱེན་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བ་བམས་ཅད་དེ་སྒྲ་བ་ཡིན་ན་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད། དེ་
གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གཞི་མཐུན་སྤྲོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་འཁྱུགས་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྲོད་པ་
ལ་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་འཁྱུགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་བཤད། སྒྲ་བ་པོ་བམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
མ་ལུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་ཡང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གང་ན་ཆོག་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་བམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བར་བཤད།
ངེས་སྒྲ་བ་པོ་བམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆོད་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་རྟ་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཀུན་མཁྱེན་དགག་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རང་ལ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དཔོག་པ་ཏ་ཅང་བཤམ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་།
རང་ལ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་དཔོག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུས་བྱ་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རང་གིས་རིག་པ་དེས་
གཞན་ལ་ཡང་དེ་རྟར་ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་རྟར་ན་རང་ལ་སྒྲ་བ་དང་སྤྱོད་བསངས་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་རྟར་དཔོག་པ་ཏ་ཅང་བཤམ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་བཤད།
བདག་ལ་མཐོང་བ་རི་རྟར་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགལ་བ་མཐོང་བས་མི་སྒྲུབ་པ་མི་འབད་པ་དང་། ལྟོག་པ་མེད་པས་མི་སྒྲུབ་པ་མི་
འབད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བས་སྤྱོད་བསངས་དཔོག་པ་ལ་སྒྲ་བ་དང་
དཀར་ཤམ་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་སྒྲ་བས་སྤྱོད་བསངས་མི་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
སྒྲ་བས་སྤྱོད་བསངས་སུ་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་རིགས་པར་བཤད། རང་ལ་ལྟན་ཅིག་མཐོང་བའི་རིགས་པ་སྒྲ་བ་དང་སྤྱོད་
བསངས་ལ་ཡང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་ལ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་དཔོག་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲ་

བ་དང་སྔོ་བསངས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་དཔོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་གཞོད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་སྒྲ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་ལྟན་ཅིག་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ནི་གཞན་ལ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་མཐོག་བ་ལྟོག་པ་ལས་ཀྱང་
ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་སྔོ་བསངས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དང་། འདི་ལ་རྟགས་དང་
དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བས་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དཀར་ཤམ་མིན་
པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་མཐུན་སྟོགས་
ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་མ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་དང་
སྔོ་མ་མི་མཐུན་སྟོགས་དེར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་གི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཤམ་དང་དཀར་ཤམ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བཟླར་མི་རུང་བཞིན་དུ་འགལ་བར་ངེས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་བཟླར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོག་སྒྲ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་
དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་བཟླར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་སྒྲ་བའི་རྟགས་ལས་ཀུན་མཁྱེན་
མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
མཁྱེན་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དག་དང་འགལ་བར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་མི་
ལྟར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་གང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བསལ་ནས་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལ་བཟླར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོག་སྒྲ་བ་གང་གིས་རང་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་
གཞིར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀུན་མཁྱེན་བསལ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་བྱེད་པར་རྟུས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀུན་མཁྱེན་དག་དང་ཡང་འགལ་བར་མི་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་ལ་བཟླར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ངེས་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་དང་འགལ་བར་མངོན་སུམ་
གྱིས་མི་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཁུན་མིན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། མ་རིག་
པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མཛོད་སྤུངས་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་དང་ཆོག་སྒྲིབ་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་ལྡན་པར་རིག་པས་གང་ཟག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་མཁུན་མིན་པ་དེ་ཉིད་བར་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིན་
མཁུན་མིན་པར་བར་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བྱ་དཔྱོད་པ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་
ལ་སྤངས་པ་དལ་བའི་འབྲས་བུ་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་བཤམ། རིག་གནས་ལ་སྤངས་ཀྱང་བསྟན་
བཅོས་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱུང་མེད་དང་དམངས་རིགས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་གཞལ་བྱའི་བྱུང་པར་བདག་
ལ་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ལ་མཐོང་
བ་གཞན་ལ་མི་དཔོག་པ་ལ་ཁྱོད་དཔོག་པས་དེ་དག་ཐུན་མོང་བའི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་རྣམས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རང་ལ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་མི་རྣམས་པ་དང་། ཅུ་བའི་རྟགས་ལྡན་པ་ལ་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཉི་བར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བཤམ། བྱུང་པ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་
བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཞོད་པའི་རྟགས་དེ་ལྡན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཀྱི་མཁུན་ལ་ཡོད་
མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདི་འདྲ་བའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དགག་
བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤར་བཤད་པའི་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལྡན་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ལས་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བཤམ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མཐུན་སྤྱོད་ལ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་

ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱབ་མི་རྣམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུ་དང་བུལ་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་མི་
རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
དོན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱབ་མི་རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་མེད་ན་ཆོག་མེད་
དོ་ཞེས་ལྷོག་པ་ངེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་མི་རྟོགས་པ་དང་། བྱད་པར་འབྲིག་ཆོག་ལས་མི་རྟོགས་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་དང་འདོད་ཆགས་གཅིག་པ་
དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་མཆུ་གཡོ་བ་དང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཙམ། འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིའི་
རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པས་
འདོད་ཆགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཏགས་མིང་བྱེད་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་ལ་
འདོད་ཆགས་གཅིག་པ་རིགས་པས་མི་འབྲད་པ་དང་། ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མོ། །དང་པོ་
ནི། བརྗོད་འདོད་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་ན་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཆོག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་
འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུག་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཉིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱང་སྤྱོད་པས་སྤྱིང་རྗེ་
དང་དུག་གསུམ་མི་མཆུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱག་པ་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་ཡིད་འོང་དུ་
མཐོང་ནས་དེ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ནི་ཆོས་ཙམ། འདོད་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཟག་
བཅས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སྤྱག་པར་སྟོན་བཏགས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་སྟེང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་ཆོགས་རྒྱན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་དབང་བའི་བདག་དང་དེའི་དབང་
བསྐྱར་བའི་བདག་གིར་ལྟ་བུའི་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་དེའི་ཡུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དེས་

བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྣང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྒྲོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀའི་སྔོན་དུ་འགོ་
བ་ཅན་གྱི་རྟོན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེས་པའི་ལུགས་ཏེ། འདི་ནི་
སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་བཞེད་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུག་གསུམ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྷན་པར་དང་དམིགས་རྣམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་
པར་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོག་ཙམ་གྱི་རྟགས་ལས་ཆོག་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་པ་རྩལ་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མི་
རྟོགས་པར་བཤད། དེ་ལ་ཅི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་སྒྲ་བ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་སྒྲ་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གི་བྱུང་པར་འབྲིག་ཆོག་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་གི་བ་སྙྱད་
བམས་ཅད་དེ་འབྲིག་ཆོག་འདོད་ཆགས་ལ་འབྲུལ་བའི་སྤྱིར་རོ། དེར་བཤད། འབྲིག་ཆོག་གི་བ་སྙྱད་ཆགས་བཅས་
དང་ཆགས་བྲལ་གང་ལ་ཡང་འཆོལ་བར་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དེར་བཤད། ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་
ལྟར་བཅོམ་ནས་སྒྲ་བ་སྤྱིད་པས་སྒྲ་བ་པོའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་སྤངས་པ་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པས་ཆོག་སྒྲས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་སྒྲ་བས་ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་དཔོག་པའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་
གསུམ། དགོས་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་ཚུམ་པ་
སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྒྲས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་དོན་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ཟད་པར་སྤངས་པ་གང་ལ་ཡང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མི་འབྲད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་འབའ་ཞིག་

གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཚིག་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེས་ཀྱང་ཚིག་སྒྲ་བ་ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚཱ་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པས་
འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྙིང་རྗེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བཏགས་མིང་བྱེད་ན་མི་དགག་པ་དང་།
རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་དམིགས་ནམ་སོགས་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྙིང་རྗེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མིང་དུ་འདོགས་པར་འདོད་པ་མི་དགག་སྟེ། དོན་གང་ལ་ཡང་མིང་གང་ཡང་གདགས་སུ་
རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་ནི་ཐ་དད་དེ་མི་སྤྱག་པ་ལ་སྤྱག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
མདོན་པར་དགའ་བའི་སྟེད་པ་ནི་ཡང་སྟོན་སྟེ་མར་ཉིང་མཚམས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡང་སྟོན་སྟེ་མའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྟེན་ཅིང་དེ། རྒྱ་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེད་པས་ཡང་སྟོན་སྟེ་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ལུང་དང་སྒྱུར་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ཆགས་སྤང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྙིང་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྟེས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ནི་བདག་འཛིན་ལས་སྟེས་ལ་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་སེམས་ཅན་
གདུངས་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟེ། ཉེར་ལེན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་སྟེ་བ་དང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་སྟེ་བ་ཚོད་སྤང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་
པར་ནམ་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
ལས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་སྐབས་སུ་བབས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ལ་སྟེ་མ་གཉིས་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་མི་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་
པ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་དང་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་
བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ནམ་པ་ཤར་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། སྟོང་རྗེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟེང་པར་མི་འབྱེད་པར་རྣམ་པའི་སྟོན་སྟེང་པར་
འབྱེད་པ་ནི་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་བབ་ཅེས་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རིགས་མཐུན་པ་སྤྱུ་མ་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མེད་པར་གོམས་པ་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་འཛིན་རྒྱུར་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཅན་གྱི་ཚུམ་པ་ཡང་བདག་མེད་པར་མཐོང་
བས་རང་དོན་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་དོན་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་ཤེས་ལས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་བུར་ཐལ།
སྟོང་རྗེ་བསྟོམས་པའི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་དུན་པར་བྱེད་པ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་།
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མི་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་
པོ་བདག་ཉིད་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཅིག་མཐོང་བས་དེ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་རང་ལ་སྒྲིབ་དང་སྟོང་བསངས་སྟོན་ཅིག་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དཔོག་དགོས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྤྱོད་བསངས་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་ན་སྤྱོད་བས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་
སྤྱབ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདི་ལ་མི་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་བས་འདོད་ཆགས་སྤྱབ་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་བརྟོག་ཟིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་
པ་དང་ཡོད་མེད་གེ་ཚེ་མ་ཟ་བ་སྟོག་བྱས་བྱས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐབ་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་ནི། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་འདིས་ཡོད་ན་
བཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བའམ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
པའི་འགལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་གི་སྒྲིབ་དང་ཆགས་བྲལ་འགལ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་རོལ་
མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་ནི་ངེས་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་སྟེ་རྟན་པར་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཟོད་པར་ཉིད་འདོད་པ་ཉིད་དག་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་ངེས་
པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚེད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གིས་བཟོད་འདོད་དཔོག་པ་འདིར་ཡང་བདག་
ལ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་འདི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། བཟོད་འདོད་དཔོག་རྒྱས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དཔོག་མི་རྒྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཆོག་བཟོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་ཆོག་སྒྲིབ་བ་གཞན་ལ་བཟོད་འདོད་རྗེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་ནི། །དེར་ཐལ། ཆོག་དང་བཟོད་འདོད་དེ་དག་འདིར་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་
དག་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་སྒྲུག་པ་ལ་སྒྲུག་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་དག་འབ་འདོད་ཆགས་དང་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་
དང་ཆོག་དང་བཟོད་འདོད་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་གཞན་དུ་གཉིས་པོ་
མེད་པར་བཟོད་འདོད་ལས་ཆོག་སྒྲེབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ནི།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་དག་འདོད་ཆགས་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་སྒྲེབ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་
ལ་ཆོག་སྒྲིབ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆོག་སྒྲིབ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་ན་ཆོག་དང་འདོད་ཆགས་སྒྲེ་རུང་
ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ལོས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་མེད་པ་དོ་བའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདོད་
 ཆགས་སྐྱེ་རུང་ལོག་པས་ཆོག་ལྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་
 དང་། ལྟོག་པ་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུང་
 དང་བྲལ་བའི་དོ་བའི་དུམ་བུ་ལ་ཆོག་སྒྲིབ་པ་མ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལྟོག་པས་ནི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་མི་འགྲུབ་
 པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་དབང་ལས་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་རྣམ་
 ཏེ། ཡིད་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་པ་ཙན་དག་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་གནུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་
 སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་པ་མེད་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུང་ལོག་པའི་ཆོག་ལྟོག་པའི་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ལྟོག་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཆོག་སྒྲིབ་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ་ཆོག་གི་རྒྱ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་པ་ཡིན་
 རྣམ་དུ་བྱེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་མེད་དེ་དག་ལ་ནི་སེམས་པ་དང་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་
 ཆོག་འཇུག་པ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུང་གི་རྣམ་པས་ཕན་འདོགས་སོ་
 ཞེ་ན། ཆོག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དཔེ་རྣམ་པས་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་དཔེ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རང་དང་གྲུབ་
 བདེ་རྗེས་གཅིག་ཅིང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་དཔེ་རྣམ་པ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་འདོད་
 ཆགས་དེས་ཕན་མི་རྣམ་པ་དེ་ལ་དཔེ་རྣམ་པས་ཀྱང་ཕན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དཔེ་རྣམ་པ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། དཔག་པར་རྣམ་པ་དང་མི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དང་། བདག་འཛིན་ཅན་
 འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པས་གོ་རྣམ་པ་དང་།
 རྟོགས་གཉིས་ལ་མཐོང་བའང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནས་རང་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། དེར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་དཔོག་
ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱལ་པ་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་ལོག་པས་ནི་ཐམས་ཅད་ན་མེད་
པ་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཡོད་ན་ཀུན་མཐུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་
གི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བར་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དུམ་ལ་ལན་སྟུ་རུ་རོ་མངར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་
སྟུར་བ་དེ་ཉར་མཐོང་བ་ནམས་ཀྱང་དུམ་དང་རུས་དང་སོ་ནམ་གྱི་འདུ་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ལས་གཞན་དུ་མངར་བར་
མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྟུ་རུ་རོའི་ཤིང་དག་ལོ་མས་བཅུས་ན་འབྲས་བུ་མངར་པོར་
འཆགས་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི་དེ་ཉར་མི་སྒྲུབ་བ་ཉར་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྟེས་བུ་སྟོབ་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཅན་ཡིན་
ན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྟེ་བའི་སྟེན་གྱི་བྱུང་པར་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྟུ་བཏྲ་བ་
དང་། མི་སྟག་པ་ལ་སྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་
ན་བདག་རྟུ་བུའི་སྟོབ་པ་པོ་བཞིན་ལོ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོབ་པ་ཙམ་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཉགས་ཆོས་
གཉིས་ལྡན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། མ་ངེས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྟོབ་པ་འདི་ཡང་
ཆོས་ཅན། དག་སྟོབ་པའི་སྟེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྡན་དུ་སྟུབ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉགས་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་གཅིག་ལ་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉར་བཏྲན་ཟིན་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

2 ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆགས་པའི་གཏན་ཆིགས།

གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆགས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་
འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གཏན་ཆིགས་
ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གི་བྱུང་པ་གཉིས་དོན་ལ་མ་
གྲུབ་ན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་གི་སྒྲས་ཕྱོག་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྤྱད་དོ། །མདོར་
བསྟན་ཀྱི་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་མི་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགལ་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་འགལ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དང་སྒྲས་བསྒྲས་པའི་
དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དང་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
རྟགས་སུ་བཤོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སུ་མ་
སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆིགས་འགལ་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་
ཆིགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གི་ཚུལ་གཉིས་རྣལ་མར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གཏན་ཆིགས་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། འགལ་
བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲས་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཞེ་
བས་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་
པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུལོ། །གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲས་
ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེ་བས་འདོད་པ་རྒྱལ་དང་སྒྲ་ཅིག་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་
རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྒྲོས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ལོགས་སུ་མ་སྟོས་པའི་དོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ཆོས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་དཔེ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཆོས་དང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་
མེད་པས་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཞེས་འདོད་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པར་མེད་པ་དང་། བྱེད་པར་ཡོད་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་དབྱེ་བའི་དགོས་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་
དག་ལས་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པ་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞེ་བས་འདོད་པ་དང་རྒྱས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པར་འགལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་
པ་རྒྱས་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེོས་དང་། རྒྱབ་ངག་ཡང་དག་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་།
འགལ་རྟགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་པཤོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་བས་འདོད་པ་རྒྱབ་
པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཀྱང་རྒྱས་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཞེ་འདོད་དང་རྒྱས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱབ་ངག་ཡང་དག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་གཉིས་
ཀ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞེ་འདོད་དང་རྒྱས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་
འགལ་བར་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། ཞེ་འདོད་དང་རྒྱས་ཆོས་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་ཅུས་སུ་
མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འགལ་རྟགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ན་གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་ལ་ཡང་དབྱེར་རུང་བ་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་བྱེ་བའི་དགོས་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྟགས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཞེ་
འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་གྱིས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་རྟགས་དེའི་ཐ་དད་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྱ་ག་

ལས་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལ་ལར་ནི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་བཟོད་པ་དང་ལ་ལར་ནི་ལྷགས་དག་གིས་
དང་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལ་ལར་ནི་བཟོད་པར་འདོད་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་སྤྲོས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དུ་ཉི་
བར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆོགས་
ཡང་དག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཐ་དད་པ་བཞིར་མེད་པར་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་བཞིར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་སུ་ཞིག་འགོག་སྟེ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགོས་པ་ཡོད་ན་བཞིར་
དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འགལ་བ་ཁོན་བཞིར་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགལ་ཏྱགས་བཞིར་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
སྤྲོས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་སྤྲོས་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ན་
སྤྱོད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཞེ་འདོད་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་པ་གངས་ཅན་པ་དེའི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་ཞེ་བས་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་ན་ཡང་
འགལ་ཏྱགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་འཕངས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པ་གངས་ཅན་པ་
པ་རོལ་པོས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱས་ན་འགལ་ཏྱགས་བཞིར་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཞེ་འདོད་
ལ་གཞོད་ན་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་སྤྲོས་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་དང་འགལ་ཏྱགས་སུ་མི་མཚུངས་པ་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་ཆོས་ལ་གཞོད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པས་འགལ་བར་མི་
འདོད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། འགལ་ཏྱགས་བཞིར་དབྱེ་བའི་
སྐབས་སུ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་འགལ་བ་གསུམ་པ་མ་སྤྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་དང་དོན་
མི་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བ་སྐབས་འདིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྲོས་ཆོས་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། དེ་དཔེར་བཟོད་པས་འདི་ཡང་གོ་
བས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོགས་སྤྲོས་དང་། དེ་སྤྱོད་དབྱེར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ། རུལ་

དང་སྒྲིབ་ཅིག་འདུས་པ་རྣམས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིབ་བྱ་རྟག་པ་གཅིག་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་
 སྒྲིབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན། རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
 དགོས་ན་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དུ་མ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ཡིན་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོག་པ་བསྒྲིབ་པའི་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ཡང་མིག་ལ་
 སྟོན་པའི་འདུས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བ་ཡིན་པས་འདུས་པ་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགལ་
 ཞིག་སྒྲིབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་
 བུ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པས་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ། རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་མེད་ལ་འབྲས་བུ་བསྒྲིབ་པས་བྱེད་པ་འདུས་པ་
 རིགས་འདྲ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པར་ཕན་འདོགས་པའི་མིག་ལ་སྟོན་པ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་
 ར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་དུ་
 མ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དོན་བྱེད་
 པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་མིག་སྟོན་རྒྱུ་
 གསུམ་པོ་རྣམས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་ཕན་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་
 པར་ཐལ། མིག་སྟོན་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་དག་ལས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་རིགས་འདྲ་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་
 རེ་ཞིང་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། མིག་
 སྟོན་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་དག་ལས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་རིགས་འདྲ་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་
 བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་པོ་ལ་ལག་རྒྱས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བུས་པའི་སྟོན་པ་མིག་ཤེས་གཅིག་
 ཁོ་ན་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞུང་སྒྲིབ་པ་ལ་རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཁ་ཡང་བས་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཕན་པ་དོན་གཞན་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ཕན་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་མིག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱེད་པར་བྱེད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་པར་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དང་སྒྲས་བསྒྲས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཉིས་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་དང་གི་སྒྲས་ནི་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ལྟར་སྤང་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ལས་གཅིག་ལོག་པ་མ་གྲུབ་ལ་གཞན་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་བྱུང་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་སྒྲ་བའི་སྒྱེས་བྱ་བ་རོལ་པོ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཕམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉླ་བུ་ལོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་འཕམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཚོལ་དེའི་རོར་བསྐལ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་དེས་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་ལྟན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲུལ་བ་ཅན་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་རྗེས་

སྤྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཙ་བར་བསྟན་པའི་གཉིས་ཞེས་པ་འགལ་རྟགས་སྤྱུ་མ་ཟད་འདི་ལ་
ཡང་བསྟེགས་ཤིང་དྲང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ལས་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
གསོན་པོའི་ལུས་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་ཕྱོག་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མ་དེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་མི་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་ཡོད་མེད་དངོས་
འགལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སྟོག་ཡ་གུལ་དེ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་གནས་པར་མ་གྱུབ་པ་དང་། དེས་ན་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་
གང་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གང་ལ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་གཞི་བདག་དང་བཅས་
པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཡོད་ཅིང་གནས་པ་དང་། བདག་ནམ་
པར་གཙོད་པ་བཀག་པ་གང་རུང་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ལྟན་བདག་ཡོད་མེད་འདི་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་ཡང་དེས་པ་མེད་དེ། བདག་
བཅས་བདག་མེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ལ་སྟོག་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོག་པ་མ་གྱུབ་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་མ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསོན་པོའི་ལུས་དང་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་དེ་དག་ལས་ཕྱོག་པ་དེས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་རྒྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུང་གསུམ་མེད་པའི་
འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་བཅས་བདག་མེད་དེ་ལ་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བཅས་བདག་མེད་
གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྤྱུ་སྐྱབ་པའི་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྱུབ་དེ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་བཅས་དང་ཅིག་ཤོས་བདག་མེད་དག་རྒྱ་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་ཕྱི་
མ་དེར་ཐལ། བདག་བཅས་ལ་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཡོད་མེད་

དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་དཔེས་སྐྱབ་པ་དང་། མི་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་དོས་གཞུང་བལྟ་། །དང་པོ་ནི། སྟོག་ལྟན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚྱོད་གཞི་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་
སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོག་པའི་དཔེ་ནི་ཚྱོད་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལས་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་སྟེ་
སྟེ། སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་ལ་མིག་གི་གཞུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཉྱར་སྒྲུང་
གསུམ་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་སྟེད་པས་འགའ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་
སྟེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགའ་རྟགས་སུ་གང་མོང་བ་དེ་སྟོག་སྟོགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བས་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོ་གང་ཡང་མི་སྟེད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷབ་པ་རྣལ་ལ་
ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་ཤིང་། ཚྱོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ལས་ནི་ཚྱོད་གཞི་འདི་ཅི་ཞིག་དང་
འབྲེལ་ཞེས་ཅི་ཉྱར་མི་དཔྱོད་དེ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མངལ་འཛོག་བྱེད་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མ་དེས་ལ་དེ་གཉིས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་མེད་པའི་མངལ་ཆགས་པ་ལས་སྟེས་བྱའི་བྱེད་པར་གང་དང་འབྲེལ་བར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །དོན་
བསྟུས་ན། ལྟ་མཆོད་ལས་གཞན་པའི་མངལ་འཛོག་བྱེད་མེད་དེ་གཉིས་གང་གིས་བཞག་མ་དེས་ཤིང་མངལ་ཆགས་
པར་དེས་པའི་བྱེད་མེད་ཚོས་ཅན། ལྟ་སྦྱིན་གྱིས་བཞག་གམ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བཞག་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་
ཏེ། མངལ་ཆགས་པར་དེས་ཤིང་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱིས་མ་བཞག་ཡ་གྲུལ་གང་གིས་བཞག་མ་དེས་པའི་
ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་འདིར་ཡང་ཚོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་ཤིང་
དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་
ནད་དུ་མ་འདུས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་པ་དང་། སྟོག་ལྟན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྟོག་ལྟན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་རྟོགས་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་རྟགས་པ་སྟེང་པ་དེ་ནི་བདག་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ན་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིག་གི་གཟུང་བྱ་
 ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་བསྐབས་བྱ་ལ་མ་རྟགས་པ་སྟེང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་
 ཞིག་སྐྱ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཏེ་ཡ་གྲུལ་ལ་རྟགས་པ་སྟེང་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེང་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱི། ཡང་ན་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཏེ་ཡ་གྲུལ་དུ་དེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པ་སྟེང་བྱེད་དུ་ཡང་མེད་
 ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་མེད་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟགས་པ་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་སྤྱི་ལྟན་གྱིས་གསོན་ལུས་
 བདག་བཅས་ས་སྐབས་པ་ལ་མེད་དེ། སྤྱི་ལྟན་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་འགྱུར་
 ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་བསྐབས་བྱ་ལ་མི་རྟགས་པ་སྟེང་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡང་མེད་ཡ་གྲུལ་ལ་དེས་པ་སྟེང་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐབས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐབས་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དེ་བསྐབས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་གཞི་
 དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཉན་བྱ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་བསྐབས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
 བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷན་པར་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་ནས་སྤྱི་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐབས་པའི་བསྐབས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་
 བདག་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྤྱི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེར་ཐལ། བདག་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་འགོ་དང་སྤྱི་ལ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་དེའི་ངོར་བདག་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐབས་བྱའི་ཚོས་དང་དོན་གཞན་གང་ཞིག་དེའི་འབྲས་བུ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། བསྐབས་བྱའི་ཚོས་ལས་དོན་གཞན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐབས་བྱ་མི་
 འགྱུར་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་སྟེ།

གྱུ་འབྲས་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྱུ་འབྲས་དེ་ནི་གཉིས་ཀ་མངོན་སྲུང་གྱིས་དམིགས་པ་དང་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་དམིགས་སྲུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་དེ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོག་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོག་བདག་དང་ཐ་དད་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཕྱོགས་གཉིས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

2) བྱད་པར་དང་སྤྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱད་པར་དང་སྤྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱད་པར་ལྡོག་བྱས་གཅིག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་རྗེས་བྱས་གཅིག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དགག་པའོ།

1 བྱད་པར་ལྡོག་བྱས་གཅིག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་གས་སྤྱི་མ་དང་། དེ་སྤྱི་དབྱུང་བའོ། དང་པོ་ནི། དབྱུང་པ་བ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སྤྱི་གས་གཞན་དག་སྤྱི་མ་སྤྱི་གས་པ་ནི་གསོན་པོའི་ལུས་ལ་བདག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གས་ཆོས་དང་དེའི་ལྡོག་པ་ནི་གཅིག་རྩ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་གས་བདག་མེད་ལོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་མཐུན་པའི་སྤྱི་གས་བདག་ལས་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་སངས་རྒྱས་པ་བདག་དངོས་མེད་རྒྱ་བཤད་པས་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་མེད་པ་དང་དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡོག་ཅེས་པའི་གནས་གཞི་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ལྡོག་སྤྱི་གས་ཡང་ཡང་སྤྱི་མ་རྒྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་བཟོད་བྱ་ལ་དངོས་པོས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་བདག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མི་རྒྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་གས་པ་རྗེས་སྤྱི་གས་པ་གཅིག་རྩ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་རྟུར་ལྡོག་པ་གཅིག་རྩ་ངེས་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། མཉམ་བྱ་ཡང་གོ་བྱེད་རྒྱ་བཤད་པ་རོ་ན། མཉམ་བྱ་ཉིད་ནི་དེ་རྟུར་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་སྤྱི་གས་མི་མཐུན་སྤྱི་གས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་མཉམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱི་གས་པ་དང་། མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་སྤྱི་གས་བདག་གི་གོ་བྱེད་རྒྱ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་འབྱེད་མེད་པས་ལྡོག་བྱས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་འབྱེད་མེད་པས་ལྡོག་བྱས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྱུང་ཡང་དག་མེད་པས་ལྡོག་བྱས་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྡོག་བྱས་འབྱུང་པ་འབྱེད་པ་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་། འབྱེད་པ་མེད་ན་ལྡོག་བྱས་མི་འབྱུང་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྱེད་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན། ལྡོག་བྱས་གཅིག་སྤྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། འབྱེད་པ་མེད་པས་ལྡོག་བྱས་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གས་དེ་བདག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་བཟོད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤྱི་གས་བདག་སྤྱི་གས་པ་ལ་

མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མེད་དེས་ཀྱི་ལྷོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་སྤོག་བདག་མེད་
པ་ཉིད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པས་ནི་དོན་གྱིས་བདག་ལ་གནས་པ་དང་གཞན་བདག་མེད་དང་མ་འབྲེལ་བར་
བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤོག་ལྷན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་འགོ་བྱལ་པར་ཐལ། བདག་
དང་འབྲེལ་བ་འགྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོག་པའི་བྱལ་པ་ཁོ་ན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་
འགོ་བ་བྱལ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། དེ་བདག་སྤོག་ལ་མེད་པ་དང་། དེས་ན་སྤོག་བྱལ་མ་
བྱལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤོག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་གཞི་གང་དུ་
ཡང་མཐོང་དུ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། བདག་སྤོག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་མཐོང་བ་མེད་པར་
མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤོག་གང་ལ་སྤོག་པ་གཅིག་ཕུ་ཅན་ཞེས་བཟོད་པ་བདག་ལོག་ཀྱང་སྤོག་འདི་དེས་པར་སྤོག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྤོག་འབྲེལ་པ་མ་བྱལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོག་པ་མེད་པ་དང་། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགོ་སྤོག་གཉིས་ཀ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དང་
པའི་བདག་འགའ་ཞིག་ལོག་ན་སྤོག་དེས་པར་སྤོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྤོག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱུང་པར་སྤོག་ལྷན་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྤོག་པ་མེད་
པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱལ་མ་བྱལ་པ་དེ་བས་ནི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་མཛོད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་གེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་བརྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོག་བྱལ་འགྱུར་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ན་མདོ་མཛོད་པས་མཉན་བྱ་སྤོག་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། སྤོབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་སྤོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་
ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མེད་དེས་ཀྱི་སྤོག་བྱལ་བྱལ་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་

པ་འི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་འི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། མ་
མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་
གྱིས་སྤྲོག་བྱུང་མི་འགྱུར་པ་དེ་རྟོ་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྟགས་གང་ཞིག་དགག་བྱའི་ཆོས་གང་ལ་མི་
སྤྲོད་པ་དེ་ཆོད་མས་དམིགས་པས་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་གྱེ་ཆོམ་ཟ་བར་ནི་མི་རིགས་པ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྤྲོག་ན་སྤྲོག་ལ་སོགས་པ་སྤྲོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། སྤྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་བྱུང་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྲོག་བྱུང་མེད་པ་
དང་། སྤྲོག་བྱུང་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དང་། སྤྲོག་བྱུང་ངེས་པ་འི་གཞི་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་
སྤྲོག་བྱུང་མི་འགྱུར་པ་དང་། སྤྲོག་བྱུང་འགྱུར་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོག་འབྲེལ་གྱུར་པས་སྤྲོག་
བྱུང་གྱུར་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོག་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་བྱུང་པ་མ་གྱུར་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། བདག་
སྤྲོག་ཐ་དད་མ་འབྲེལ་བ་འི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཞན་གང་ཞིག་ཕན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱར་བ་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོག་བྱུང་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་འི་ཆེ་སྤྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་བྱུང་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྤྲོག་ལ་སོགས་པ་བདག་དེ་འི་བདག་ཉིད་དམ་དེ་ལས་བྱུང་
བས་བདག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་སྤྲོག་སོགས་དེ་དག་བདག་དེ་ལོག་ན་སྤྲོག་པར་འགྱུར་བས་བྱུང་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་འི་ཕྱིར། བདག་དེ་མེད་ན་སྤྲོག་མེད་པར་གྱུར་པས་བདག་མེད་ལ་སྤྲོག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པ་གྱུར་པ་འི་ཕྱིར། སྤྲོག་
བྱུང་དེ་ཡང་མི་གྱུར་སྟེ། སྤྲོག་པ་བདག་སྤྲོག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྱུར་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་སྤྲོག་དེ་དག་ནི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་འི་
ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་འཛིན་
མངོན་སུམ་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤྲོག་གྱུར་ནི་བསྐྱལ་པ་འི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྤོམ་ལ་བརྟེན་པ་
སོགས་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ཇིས་པ་འི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བྱུང་
པ་འི་བདག་མེད་པ་ངེས་པ་འི་གཞི་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཇིས་པས་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

བདག་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་ལྷོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བདག་སློག་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།
བདག་དེ་གཞི་གཞན་དུ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་རུང་བ་དེར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བདག་ལོག་པས་སློག་ལྷོག་པའི་བྱུང་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདག་
ལྷོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སློག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞི་ལ་ལར་ཡོད་པ་དང་གཞི་གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ལ་ལར་ཡོད་པ་དང་
གཞན་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། བདག་ནི་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་རུང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བདག་སློག་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་གལ་ཏེ་གསོན་པོའི་ལུས་བདག་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ན་སློག་ལ་སོགས་པ་དང་
མི་ལྟན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་རྟགས་
ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དོན་གཞན་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དོན་གཞན་
བཀག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་མི་དམིགས་པར་སྤར་བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་སློག་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་རུས་པའི་རྒྱ་གཞན་
ཆང་བའི་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་དེ་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སློག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་
མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། ཡ་གྲུལ་མེད་པར་རྒྱ་འབྲས་
སུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མཐོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་
པར་ཐལ། བདག་ལྷོག་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལྷོག་པའི་གཞི་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བདག་ལྷོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ལ་བདག་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ལྟ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་བདག་དེས་སློག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱའི་རུས་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་རུས་པ་མ་གྲུ

ཅན་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་སྐབས་འགར་མི་སྤྱེ་བས་རྒྱ་གཞན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པར་རྟེ་མ་ཚང་བར་རྟོགས་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་ལ་སློག་གི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བའི་སློག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་པའི་རྒྱ་
གཞན་ཚང་བའི་ཡ་གྲུལ་བདག་རྒྱ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སློག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་
མ་གྲུ་ཅན་གཞན་ཚང་བའི་བདག་མ་ཚང་བས་སློག་སློག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་སློ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བས་ན་བུམ་པ་ལ་བདག་སློག་པ་ནི་བདག་སློག་གི་རྒྱར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་སློག་ལ་ཕན་
འདོགས་རྒྱུ་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློག་གི་རྒྱ་གཞན་སློ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
བདག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བདག་མེད་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ལོག་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་སློ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བས་སློག་སློག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སློ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ལས་གཞན་གྱི་
རྒྱུ་པ་མཐོང་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལ་སློ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་བདག་ལོག་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་སློ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
པ་བདག་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་སློ་མ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཤིག་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
གི་བདག་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟེན་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་དང་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་དང་རྒྱུ་པ་
ཉམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དེ་
དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིད་ཤེས་སྤྲུལ་ལ་སྤྱེས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡོངས་སམ་སྤྱང་ན་
ལ་སོགས་པས་འབྲུགས་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤིམ་མི་སྤྱེ་བ་དང་དབང་
ཤེས་འབྲུལ་ཞིང་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ལས་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་
བཞིན་རང་གི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་ལ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ།
ཉེར་ལེན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནི་
སྔ་མ་ཅིག་བྱང་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་སྒོ་འདི་དག་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་དེའི་བདག་ཉིད་
འབྲུག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་ཅུ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཐལ། བྱང་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བ་གཞན་རྒྱུར་བརྟག་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་པར་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འབྲུག་པར་ཐལ། རྒྱ་གང་
ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྟེ་བར་འབྲུག་བ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡི་རྒྱར་རྟོག་པ་
རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཞེས་བུ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉམ་བུ་
ཉིད་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དང་རྟོག་པ་འབྲུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་བུ་དང་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་རྟོག་པ་མ་འབྲུག་ལ་མཉམ་བུ་དེའི་རྟོག་པ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་
འབྲུག་ངེས་པས་མཉམ་བུ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རྟོག་པ་འབྲུག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་རྗེས་འགོ་འཕེན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཇི་ལྟར་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་མཉམ་བུ་རྟོག་པ་འབྲུག་པར་མི་མཚུངས་ཏེ་མཚུངས་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཞན་རྟོག་ལྡན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། མཉམ་བུ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཆོག་དེས་ནི་མཉམ་བུ་འདི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་
པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟོག་པ་འབྲུག་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དང་། རྗེས་འགོ་འཕེན་གཟུང་གིས་རྟོག་པ་འཕེན་པ་དང་། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་
པན་ཚུན་མི་འབྲུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྗེས་འགོ་མི་འཕེན་ན་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ལྷོག་ལྷན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལྷོག་ལྷན་འདི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
ཡོད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷོག་བྱུང་སྟོན་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བའི་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་
པར་གཅད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཅད་བྱ་གཞན་མེད་རྗེས་འགོ་འཕེན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་
ཐལ། ལྷོག་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་ན་ནི་ལྷོག་པ་མི་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཞེས་
དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་ཐལ། ངེས་གཟུང་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་པ་མཉན་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པ་སྟོན་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་
བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ངེས་གཟུང་རེ་ངེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བས་དེ་ལྟར་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷོག་བྱུང་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡག་དག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་དེའི་ལྷོག་པ་
མི་འབྲུལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་ན་ནི་ནན་གྱིས་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་འགྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་པ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེས་ན་ལྷོག་ལྷན་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་
གཞིར་མི་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་བྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྟོང་རྒྱུ་མེད་པ་ན་ཅེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདག་དངོས་པོར་མེད་པ་
ལས་རྟགས་ལྷོག་ལྷན་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ། མོངས་པ་མགུ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་། དགག་པ་རྒྱས་པར་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་ལྷོག་ལྷན་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེད་བདག་དངོས་མེད་
ལ་མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ལས་ལྷོག་པ་ཅི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡང་
གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དྲང་སྟོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་རྣམས་དགའ་བ་ཤེས་རབ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་

ཏེ་མོངས་པ་མག་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་པ་བཀག་པའི་རྟོག་གི་དངོས་པོ་ནི་བདག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་
ཡང་ཡོད་ལ་རྟོག་གི་དངོས་པོ་བཀག་པ་ནི་བདག་དངོས་མེད་ལ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རག་ཆོག་ལྷ་ཕྱི་དང་དངོས་ལྟགས་འགལ་བ་དུ་མ་སྒྲས་པར་ཐལ། ཡུལ་དངོས་མེད་དེ་ལ་
དགག་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་བཀག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྒྲ་བ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་དོན་འདི་ནི་འདིར་དགག་པ་རྒྱས་པར་
མི་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་ནང་དུ་བསལ་
ཟིན་པ་དེས་ན་མི་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་ལས་ལྟག་པ་མ་གྲུབ་པས་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བདག་མེད་
དང་འགལ་བར་མ་གྲུབ་པས་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བདག་མེད་བཀག་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པར་རང་གི་ངོ་
པོའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྟོག་ལྟན་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་དུ་ཡང་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་བདག་ཡོད་མེད་
ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་གསོན་པོའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གསོན་པོའི་ལུས་ལ་
བདག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་གཞོད་པ་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་ན་རྟགས་
དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟག་བྱུང་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེས་ན་ལྟག་བྱུང་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
གིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་རྟོག་ལྟན་བདག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་སོགས་ལ་མེད་པར་
ཁས་སྤངས་པས་བདག་མེད་ལས་ལྟག་པའི་ལྟག་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལྟག་བྱུང་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྟག་བྱུང་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྤངས་པ་ཆོད་མ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་བདག་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་མིམས་ཕྱིན་པའི་སྟོགས་དང། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁས་སྤངས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་སྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྦྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
ཆད་མ་འདྲུག་པར་ནི་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན།
མཐུན་པའི་སྟོགས་བདག་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་སྟོག་པ་མེད་པ་སྟོག་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིམས་ཕྱིན་པའི་སྟོགས་བདག་མེད་ལས་ཀྱང་སྟོག་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཐུན་སྟོགས་བདག་
ལས་སྟོག་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། བདག་གམ་བདག་མེད་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་སྟོག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོག་ལྡན་དེ་མཐོང་བའི་བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པར་འགྲུབ་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་བདག་
མེད་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བདག་གམ་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པས་བདག་མེད་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་བདག་
མེད་ཀྱི་གསལ་བའི་བྱེད་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་རིགས་ཅན་
འགའ་ཞིག་ལ་སྤོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤོང་བའི་རྣམས་འགའ་ཞིག་མཆོན་གྱི་ཆོད་པ་མེད་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་
མཆོན་གྱིས་མི་ཆོས་པས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང། བདག་མེད་ལས་སྟོག་པས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང།
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ལ་
ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དང། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་ལྡན་བདག་མེད་པ་ལས་
ལོག་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བདག་མེད་པ་དང། སྟོག་ལ་སོགས་པ་བཤད་བྱིན་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་དང་འགལ་བར་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོག་ལ་སོགས་པ་བདག་དེའི་འབྲས་བུའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ན་

བདག་མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགལ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་སློག་སོགས་དེ་ཡོད་པའི་གཞིར་བདག་མེད་པ་ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་པ་མེད་པས་གསོན་པོའི་ལུས་བདག་དང་བཅས་པར་ནི་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པ་བདག་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། གསོན་པོའི་ལུས་བདག་མེད་པ་མེད་པས་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གིས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་འདི་སློག་བདག་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོར་ཏེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་ལ་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་མཐུན་པའི་སློགས་ལ་སློག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གསོན་ལུས་བདག་མེད་མ་ཡིན་ཡང་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སློག་ལྷན་བདག་ལ་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་སློག་ལྷན་མཐུན་སློགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སློག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་བདག་མེད་པ་སློག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དགག་བྱ་བདག་མེད་བཅད་པ་ལ་མི་རྟོས་པར་སློག་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་རང་དབང་བའི་སྐྱབ་པའི་སློ་ཁོ་ན་ནས་བདག་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆིགས་བཞོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པས་བདག་གྲུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྐྱབ་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སློག་ལྷན་བདག་མེད་པ་ལ་ལྷོག་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཅི་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་བཀག་པ་ལ་མ་བརྟོས་པར་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། སློག་ལྷན་དེ་བདག་མེད་དེ་ལ་མི་སྲིད་པས་རག་ཡོད་པའི་གཞིར་བདག་མེད་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པས་བདག་གྲུབ་པ་ཅི་ལ་ཕན་ཏེ་མི་ཕན་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བདག་མེད་བཀག་པ་ལ་བརྟོས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་སློག་ལ་སོགས་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཅི་རྟུར་སྐྱབ་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ།

བདག་ཉིད་ངེས་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་བཤ། འབྲེལ་མེད་ལས་དོན་གཞན་གྱུབ་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་གྱུབ་པར་ཉ་ཅང་བཤ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་དུ་སྐྱུབ་པའི་བྱུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྲེ་ཆོམ་བ་དེ་
བས་ནའི་ཕྱིར།

2 སྤྱི་རྒྱུས་ཁྱེད་ཀྱི་མཁོ་མཁུ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འྱོགས་ལྔ་མ་དང་། དེ་ཐུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་གང་གི་
ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་
བྱུང་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བའི་བྱུང་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་སུ་སྒྲུབོ། །རྗེས་སུ་འཕྲོ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་འྱོགས་ཉིད་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་
སོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་གཞལ་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྗེས་
སུ་འཕྲོ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་འྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འྱོགས་
ལྔ་མ་འདི་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་འྱོགས་སྐྱར་ཡང་སྐྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་
དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་བྱུང་དང་བལ་བའི་རྗེས་བྱུང་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བརྒྱབ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དངོས་འགལ་ལ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་འདོར་བ་མི་འབད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ལྟོག་གང་ཡང་མི་
བྱེད་པ་མི་འབད་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་གཞལ་བྱ་རྗེས་སྤྱོད་བར་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་གཟུང་རོན་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་འབྲེལ་ཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་
ལ་ཡང་རི་རྟར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ཅན་དུ་བལ། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། ཅི་རྟར་མཐུན་པའི་སྟོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་བལ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་རྟོག་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་སྟོགས་ལོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་གཟུང་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྲས་
བུ་མེད་པར་ཐལ། འེས་གཟུང་དེས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྣམ་
གཅད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྨིར། རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་ཅི་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་མི་ལྷོག་སྟེ་ལྷོག་
པར་ཐལ། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་གིས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྨིར། བྱལ་པར་ཐལ། མི་
མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྨིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲ་གྱི་ཚྭ་དཔ་སྒྲ་སྒྲ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་ལན་ཡང་
དེ་ཉིད་བརྗོད་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལྷོག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་གང་ཞིག་རྟག་པ་ལ་མེད་དོ་
ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྒྲ་བ་དེ་ནི་འགོག་པར་
རིམ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞལ་བྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དགག་སྟེ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་
སྒྲ་བ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འདིར་ཡང་ལན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་
དགག་སྒྲ་བ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་རྟག་པ་ལྷོག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
ཚྭ་དཔ་དོ་ཉིད་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྒྲ་བ་གང་གི་ཡང་
གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དངོས་མེད་ལ་དགག་པ་མི་རུང་བས་གཞལ་བྱ་ལྷོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
དངོས་མེད་ལ་དགག་པ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་དགག་པ་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཅིག་ཤུ་ནི་དགག་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པར་དགག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མེད་དགག་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྭ་དཔ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ལ་བདུན་པ་གནས་གཞི་དང་ལྔ་པ་
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ལྷོག་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅན་དགག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་འདྲག་པ་
དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མེད་དགག་དེ་ཡང་དངོས་མེད་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པར་མ་བྱུང་པར་ཐལ། བྱུང་པར་
འདོད་པ་འདི་ལ། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟོན་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཤུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ལས་དག་ནི་འགལ་ཡང་མེད་པར་
ཐལ། བྱུང་པ་གཉིས་པ་ལྟན་ཆུན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་འཐད་པ་དང་། དངོས་མེད་ཚད་མའི་གཞལ་
བྱར་འཐད་པ་དང་། དངོས་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞལ་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
ཀའི་ཚོས་སུ་འཐད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གང་ལ་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་
ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཉི་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སྤྱོད་ནུས་པ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ནི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དངོས་མེད་
རྟེན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་ཐལ་བས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
ཚོས་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་ཚོས་མི་འཐད་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་
ཆད་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་སྤྱི་བ་དེས་ཚོས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེའི་ཚོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་
མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྟག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་བྲལ་བ་
དེའི་བྱད་ཚོས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ནུས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དེའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་མེད་དེ་ལ་ཐ་སྙད་གང་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་རུང་བ་དེ་ཉི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་དང་། རྟག་པས་བརྟགས་པའི་ཚོས་དང་
ཚོས་ཅན་དངོས་མེད་ལ་ཡང་དགག་མི་རུས་པོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཚོས་དང་
ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་དག་ནི་རྟག་པའི་སྒོས་བཀོད་
པ་འབའ་ཞིག་རྟེན་ཟད་དོ་ཞེས་ནུས་འབྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ན་ཚོས་
ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་རང་སྤྱོད་དང་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། འབྲེལ་བའི་རང་སྤྱོད་ནུས་

རྟོག་བརྟགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོས་བྱས་པ་ནི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་གང་གིས་བསྟོག་སྟེ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ལ་ཡང་འབྲད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ལ་བསྟོས་པ་དང་། དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ལ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་དང་། དེས་ན་དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འབྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་ནི་འགལ་ཡང་ལྷན་པར་བསྟུ་བའོ། །དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཡུ་རྟོག་གི་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་ཡོད་པ་དེའི་བརྟུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཡུ་རྟོག་གི་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཚེས་ཅན། སྟོན་པོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོན་པོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པོར་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བརྟུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་བཞག་པ་སྟོན་པོ་མེད་པ་ཚེས་ཅན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་ནོ། །རྟོན་བསྟུས་ན་དངོས་མེད་ཆད་མས་མ་གཞལ་ན་སྟོན་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་རུ་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་གསལ་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འབྲད་ལྟར་དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཆད་མར་སྐྱར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་ལྟར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་རྟོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རུ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་བཤད་དོ། །རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གིས་ནི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་

བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དངོས་
 མེད་ཀྱང་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་བྱབ་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་
 པར་བྱལོ། །རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པར་
 ཟད་དོ། །དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཚད་མའི་མི་སྟོབ་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོར་འཇོག་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སྟོབ་དེ་
 ནི་གལ་ཏེ་རང་གིས་བཅད་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདི་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞག་
 པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་གསལ་བྱེད་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དུས་དེ་ན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གཞན་ན་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཡོད་ལ་
 རི་བོང་གི་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་དང་མགོ་བོ་སོ་སོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་
 ཡིན་མོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་བྱེད་ཅག་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྒྱ་
 བཞིན་མོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ། རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཅི་ལྟར་
 རི་བོང་གི་མགོ་བོ་དང་འབྲེལ་བར་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཅམ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པས་རི་
 བོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་གྱུབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱའི་རྣམས་བཀག་པས་རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་གྱུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། གསལ་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། རི་བོང་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་བཀག་པ་ཡིན་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་དང་རྒྱ་
 དག་གཞི་སོ་སོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་སྟོབ་པ་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་
 པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་གཞན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་མི་རུང་ཁྱོད་རང་གི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་བཞད་གད་ཀྱི་
 གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པས་རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོབ་པ་ལ་རི་བོང་དང་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ལན་གྱི་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རི་

ཐོང་དང་རྒྱ་མེད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྩོད་པ་དེས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱ་ཙམ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན་རི་བོང་དང་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་དང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའི་རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩི་བ་དང་།
རྩིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་ཅེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཙམ་ཁེགས་ཀྱི། རི་བོང་གི་
རྒྱའི་རོ་བོ་མི་ཁེགས་ན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཡང་རི་བོང་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་འཐད་པས་རྩི་བ་ནི། ཅི་རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱི་རྒྱའི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་རྩིས་
པས། བ་ལང་དང་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དེ་དེས་བརྒྱམས་པའི་
འབྲས་བུ་ལྷན་སོ་སོར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རི་སྐད་བཤད་པའི་གླུ་ཀ་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་
རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུ་བ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་ཡོད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། རི་བོང་དང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་
པར་བྱ་བོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གླུ་ཀ་འདི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་ལ་རི་
བོང་གི་རྒྱ་རྣམས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་རི་བོང་གི་རྒྱ་རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་བོ་ཡང་རྒྱ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རི་བོང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲི་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དགག་པར་བྱ་བའི་རི་བོང་དང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཅན་རི་བོང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་རི་བོང་གི་རྒྱ་ཡོད་ལ་རི་བོང་དང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་

ཚུལ་ཡང་གསལ་བྱེད་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁས་བླངས་པའི་རི་བོང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱའི་
 རྩས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་གི་རྒྱའི་རྩས་མེད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲིན་
 མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྒྱའི་
 རྩས་མེད་པ་འདི་ཉིད་དང་པོར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱན་འབྱིན་དུ་མས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་
 བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

3) དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་

མཚན།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། ལུང་གི་ཡུལ་ལ་སྤྱིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སྤྱིད་པ་བསྐྱས་ཏེ་བཏགས་པོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་
ཚད་མ་མདོར་བཤད་ན་དེ་འདྲིར་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་འདྲིར་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱིད་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྤྱིད་པར་ཐལ།
ལེ་ལུ་གཉིས་པར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ་མི་
དམིགས་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་མི་སྤྱིད་ལ། གཏན་ཆོགས་བཞི་པ་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་མ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྲང་སྤྱིད་དེ། དེ་ལ་སྤྱིད་པར་འག་ནས་འཆད་ཅིང་
དངོས་སྟོབས་ལ་མི་སྤྱིད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་རོན་ལ་དཔྱོད་པ་ན་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཆོགས་ལྟར་སྤྲང་གི་སྟོན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཏགས་བཅས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚད་ལ་
འབྲུལ་བས་དོན་རྣམས་ལ་བྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱས་ནས་བཏགས་སུ་འོག་པར་
སྟོན་པ་མཐོང་བས་སྐབས་དེར་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདུག་པ་དངོས་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བདག་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ལ་ནི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དང་སྟོང་གཞེགས་གཞེན་གྱིས་རང་གི་བཏགས་བཅས་ལས་བ་ལང་གི་སྤྱི་
རྗེས་གཞན་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་པ་ཅིག་སྟོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་ཅིག་
ཅར་དུ་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་འཕྱོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བ་ཡང་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་དང་
གསལ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་མ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་པུའི་སྟོང་དུ་བྱབ་བྱའགལ་བ་གཉིས་

བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞེགས་གཞན་གྱི་བའི་ལོག་ཏུ་བངས་བུའི་བུ་པོ་ལྷག་དང་སྤང་བུའི་བུ་པོ་ཐ་ར་
 གཉིས་བྱང་བ་ལས་སྒྲ་མས་བཤད་པ་སྒྲ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་བ་ལང་གི་སྒྲི་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་ལ་སྒྲི་མས་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒྲི་མ་བཤད་པ་མཐོང་ནས་གསལ་བའི་བར་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱབ་
 རྟེན་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དགག་པ་ནི། བོ་ལུ་གའི་
 ལྷགས་བཀོད་ནས་དགག་པ་དང་། བོ་ཐ་རའི་ལྷགས་བཀོད་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷགས་དགོད་པ་
 དང་། དེ་དག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲི་ནི་ཚས་ཅན། གསལ་བ་མེད་
 པའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིགས་བཅུའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བ་ལང་
 གི་གསལ་བ་དག་དང་དུས་ཅིག་ཅར་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་མཛོན་པར་འབྲེལ་བའི་སྒྲིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ། །བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་གསལ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་ཤས་མེད་པ་གསལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེའི་ཡུལ་ན་
 འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་གྲུབ་ནི་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་བྱི་བ་བྱས་ནས་སྟན་འབྱེན་བརྗོད་པ་པོ་པོ་ཐ་ར་ཡིན་ལ་དེས་སྟན་འབྱེན་
 བརྗོད་པ་རྣམས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །པོ་ཐ་ར་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཞུགས་
 བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་བུམ་པ་གནས་པའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེས་ཡུལ་
 ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྷགས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་ནས་རང་
 ལྷགས་སྒྲུབ་པ་ནི་གོ་ས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྡན་པ་དང་འདུ་བ་དག་ལས་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་
 དང་དེ་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་འདི་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་སྟེ་
 བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་ཆད་པ་དང་དུང་དང་དེའི་དཀར་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྒྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོ། །ཐ་ར་ན་རེ།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ལུ་ག་ན་རེ། སྒར་
 བཤད་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིམ་བུ་དང་དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་གོ་ས་སོ་སོ་བར་

གྲུབ་པ་ལི་འབྲེལ་བ་དག་ལ་ནི་ལྷན་པ་ལི་འབྲེལ་བ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བུམ་པ་ལི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་གོ་
 ས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དག་ལ་ནི་འདྲུབ་པ་ལི་འབྲེལ་བ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་བརྟན་བཙུག་ལས་བཤད་
 པ་ལི་ཕྱིར། ལུགས་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་ལི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། བྱུང་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བརྟན་བཙུག་གཉིས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དེ་ལི་ཕྱིར། གསལ་བ་རང་ཡོད་པ་ཅེས་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་དེ་ལི་ཡུལ་ན་
 གནས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གསལ་བ་དེ་དང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདྲུང་གསལ་པར་འབྲེལ་བ་ཉིད་འདི་ནི་
 གཏན་ཆེན་ཡིན་ཅོ། །ཤེ་ཐ་ར་མི་འདོད་པ་ལི་དོན་མ་བསྐྱབས་པ་ལི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། ཟུར་ན་གནས་པ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། གལ་ཏེ་རང་གི་རྟེན་གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་པར་སྤྱོད་པ་ཐ་རས་ཀྱང་གསལ་བ་དེ་ལི་ཡུལ་ན་སྤྱི་གནས་པར་འདོད་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ལི་ཕྱིར། ལུགས་ཐ་ར་ལ་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལི་སྤྱོད་ར་མི་འདོད་པ་
 བསྐྱབས་པ་ལི་སྤྱོད་ཡོད་པ་རང་ལུགས་དང་ལུག་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་སྤོན་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པ་ལི་ཡུལ་
 ཐ་དད་པ་ན་གནས་པ་ལི་གསལ་བ་དག་དང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདྲུང་གསལ་པར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ནི་གསལ་བ་
 དེ་ལི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེས་པར་གསལ་བ་ལི་བར་ན་ཡོད་
 དགོས་པ་དེ་ལི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ལི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གསལ་དུ་སྤྱོས་པ་
 ན་སྤྱི་ཆ་གཅིག་སྤར་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་གནས། ཆ་གཅིག་གསལ་དུང་གི་གསལ་བ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆ་
 མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་གསལ་དུང་གི་
 གསལ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལི་ཕྱིར། ཤར་ཕྱོགས་
 ཀྱི་གསལ་བ་མ་སྤྱོས་པ་ལི་སྤོན་དེ་ན་སྤྱི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མེད་པ་ལི་བར་ན་གསལ་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ནི་ཡུལ་གཞན་བར་སྤོང་དུ་མ་
 སོང་བར་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་ལི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་དག་དང་འཕྲོད་འདྲུང་
 རྫོགས་པར་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ནི་གསལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལི་བར་ན་བྱུང་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་
 དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བར་སྤོང་པ་ན་མེད་ན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་བུམ་པ་དང་གསལ་
 སྤྱོས་ཀྱི་བུམ་པ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་མི་རུང་བ་བཞིན་ཅོ། །བྱུང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་
 པ་ལི་བར་གྱི་དོན་བསྟུས་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆས་ཅན། སྤར་ཡོད་ཀྱི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དང་གསལ་དུང་གི་བ་ལང་གི་

གསལ་བ་དེ་གཉིས་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་གནས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་
 ཏུ་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གང་ཞིག་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ་
 ཟུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་གས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་བུམ་པ་དུ་མ་ལ་ཉི་མའི་འོད་དང་ནམ་མཁས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་
 ཟུབ་ན། དེའི་བར་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་པེ་ཐ་རའི་ལུགས་བཀོད་ནས་དེ་དགག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། སྒྱུར་བ་གཉིས་པ་ཡང་བ་
 ལང་གི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་དེའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་ན་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་བར་དག་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་ཡོད་ན་དམིགས་
 རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་མིག་
 བེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མཛོན་པར་གསལ་བ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །དཔེ་ལུ་ག་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་རྣལ་མ་དང་ཐལ་བ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་གསལ་ཡང་གཞན་ལ་
 བརྟེན་པ་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། གཅིག་ལ་གསལ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་ཐལ་བར་ཐལ། རྟེན་
 གསལ་བ་གཅིག་ལ་གསལ་བས་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་ཕྱིར། བར་མ་ཆོད་པ་གསལ་ཡང་ཆོད་པ་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་མ་ཆོད་པ་དང་བར་ཆོད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཉི་བ་ན་
 གནས་པ་གསལ་ཡང་རིང་བ་ན་གནས་པ་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་རིང་པོ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཐག་རིང་པོར་གནས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བཟླར་རུང་བའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་
 གསལ་ལ་བཟླར་མི་རུང་བའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་མི་གསལ་བ་མི་འཐད་པ་ཐལ། བཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དང་བཟླར་
 མི་རུང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེའི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་སྤྱི་རང་གི་རྟེན་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་དང་
 མིག་གི་དབང་པོ་སྒྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་མི་གསལ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟེན་གསལ་བ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 དང་ཐལ་བའི་སྤྱི་གསལ་ལ། འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་སྤྱི་མི་གསལ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་མཚུངས་པ་འདི་རྟེན་གསལ་བ་དབང་པོ་དང་སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་
 སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྟེན་གསལ་
 བ་དང་དབང་པོ་ཡུལ་མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བར་ཐལ། བརྟར་རུང་བ་དང་
 བརྟར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཚོ་ཆ་ཐ་དད་མེད་
 པ་འགལ་བར་ཐལ། བར་མ་ཚད་པ་དང་བར་ཚད་པའི་གསལ་བ་གཉིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་དང་། འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པ་དང་མི་
 སྤྱིད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མདོ་མཛད་པས་བྱས་པ་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི་དཔེར་སྒྲོས་པའི་དགོས་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞེགས་གཞན་གྱི་སྒྲོབ་མས་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པ་འདི་དང་རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཅན། བསྒྲུབ་
 བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་པོ་ལ་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་དངོས་
 སུ་འགལ་བའི་དོན་ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལུང་
 ཅུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྒྱད་འགལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དངོས་འགལ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་བས་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་ཡུལ་ལ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་སྤྱོདས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་། ཁས་སྤངས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་འགལ་བ་མི་
 འབྲུལ་བ་ཅན་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞེགས་གཞན་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ནི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་
 གཉིས་པོ་དེ་དག་བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་འགལ་བར་མཐོང་ནས་གཉིས་ཀ་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོས་སུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་མཐོང་བར་ཐལ། མཐའ་ཡས་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་གསལ་པར་འབྲེལ་བ་དང་། གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
 དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དག་གི་བྱུང་བྱེད་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚོས་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་པ་དེ་མེད་ན་བྱུང་བྱེད་སྤྱི་
 མ་མི་འབྲུང་བ་དང་གསལ་བའི་བར་ན་མེད་པ་དེ་མེད་ན་བྱུང་བྱེད་མ་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བས་བ་ལང་

གི་སྤྱི་ལ་བྱུང་བྱ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་མི་སྲིད་དེ། འགལ་བ་དེ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུས་པ་དངོས་སྟོབས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་ཅི་ལྟར་དངོས་འགལ་བ་དག་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་བྱུང་བའི་བརྒྱད་པའི་འགལ་བ་དག་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདྲུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འགལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དཔེ་དངོས་དང་། དེ་གཉིས་སྟོབས་མི་མཚུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་མཛད་པའི་སྟོབས་དཔོན་གྱིས་ནི་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་བྱས་པ་དང་མཉན་བྱ་འདི་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་པར་སྟོགས་ཅམ་མཚན་པའི་དཔེར་བཞུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་སྒྲ་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། སྒྲ་མ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་བྱ་པའི་བཞུན་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་གསུམ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་གཞི་དཔེར་མི་རུང་བས་སྒྲའི་སྤྱི་ཉིད་རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་རྟགས་དཔེ་ལ་རྗེས་འཕོ་བྱེད་དགོས་པས་སྒྲའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཉན་པའི་དབང་པོས་རྟགས་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་སྟེ་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་འདི་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་བའི་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔུམ་པ་ནི། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཆོས་ཅན།

ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཉེ་བར་དགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གང་མཉན་
བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཡང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟོས་པ་དང་མི་རྟོས་པ་གང་དུ་ཡང་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱས་པ་ལ་གེགས་
བྱེད་མི་ལྷན་པས་མདོ་མཛད་པའི་དཔེ་དེ་ཕྱོགས་མཚན་གྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ།

3 དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་རང་རྒྱུད་དུ་ཕྱོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
པ་དགག་པ་ལོ།

(1) གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལོགས་པ་མ་ཡིན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
ཕྱོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བྱུང་པ་བྲན་པར་བྱེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ།
རང་རྒྱུད་དུ་ཕྱོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན། དང་པོ་རྟུར་ན། བྱུང་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་འབྲེལ་པས་འཆད་
ལ། གཉིས་པ་རྟུར་ན། དགོས་ཅུས་མེད་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །གཞུང་འདི་དག་བཙམ་དགོས་པའི་ཕྱི་ཚེལ་གྱི་
བསམ་པ་ནི། ཕྱོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་དང་། ལུང་ལ་མི་བརྟེན་
པར་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་དང་དཔེ་ཉིད་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་ལས་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་
དང་བྱུང་པ་བྲན་པ་མེད་ཀྱང་དཔེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་དུ་ཉི་བར་འཇལ་བས་དཔེ་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ལེགས་པར་
འདོད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་ཡང་དག་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། དཔེ་སྟོན་ཅན་
གིས་བྱུང་པ་སྟོན་མེད་བསྟན་མི་ཅུས་པ་དང་། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གིས་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བསམ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེད་བྱུང་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཚུལ་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཅན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དཔེ་ཡང་དག་གི་དོན་
དང་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་མ་བཤད་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ཅན་གྱིས་དོན་གོ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དཔེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་

བཤད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དཔེ་ཡང་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཟུར་
དུ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་བྱལ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་བྱེ་བྲག་རྟེན་འབྲས་སུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་དག་བྱལ་པ་ལས་
ལོགས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་དེ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བར་དཔེ་ཡང་དག་གིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་རྟོལ་
བས་སྤྱི་རྟོལ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བྱལ་པ་གཉིས་དཔེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ལ་
དཔེར་ན་ཚང་མར་བཞིན་དང་། མེ་མེད་ན་ནི་གང་ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞན་པ་ཚུ་སྐྱུང་དག་
བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་བྱལ་པ་སྟོན་པ་ན་གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་།
མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ནི་བྱས་པ་མི་སྤྱི་དེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་
བསྟན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱལ་པ་དཔེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དག་ཡང་དག་གིས་ཚུལ་དེ་རྟར་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་
མེད་པར་སྐྱེར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དག་གམ་བྱེ་བྲག་གཏན་ཆེགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱལ་པ་གཞི་ལ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་གི་བྱལ་པ་དཔེ་ཡང་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱལ་པའི་དོན་འདི་
བསྟན་ན་ཡང་དཔེ་གཉིས་པོ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་དཔེ་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཚུལ་ནི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱལ་པ་སྟོན་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ཡང་
དག་གི་མཚན་ཉིད་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རོན་སྟོན་ཞུགས་པ་དང་། སྟོ་སྟོན་ཞུགས་པ་དང་། སྟོ་སྟོན་ཞུགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྟོ་རྟག་སྟེ་ལུས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་པའི་ལས་བཞིན་དག་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ལ་སོགས་པས་གང་ཞིག་དང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
མཐུན་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རོན་སྟོན་ཞུགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བལ་ཞེས་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་སྦྱར་
རོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་སེམས་པའི་ལས་མི་རྟག་ཅིང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རུལ་ཕྱན་རྟག་ཅིང་རེག་བྱ་ཅན་དུ་
འདོད་པ་དང་། བྱམ་པ་གཉིས་ཀར་དུ་མི་འདོད་པས་དེའི་སྟོ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དག་སྟོ་བའི་སྟོས་བྱ་བ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་
བའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཚུད་གཞི་དང་དཔེ་དེ་ལ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
ཏེ། ཆགས་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་གང་ཞིག་ཆོག་དང་གཉིས་ཀ་སྟོ་ཆོས་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་གང་སྟོ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
ཆོས་གཉིས་ཀ་དང་ལྟན་པར་འདོད་པའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་རབ་རྒྱ་མ་བསྟན་པ་
ན། དཔེར་ན་སྟོ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
བསྟན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་མཐུན་པས་བསྟན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་དཔེ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་
ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་གང་ཞིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མ་ཆང་བ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་
མ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོན་སྟོན་ཞུགས་དང་། སྟོ་སྟོན་
ཞུགས་པ་དང་། སྟོ་སྟོན་ཞུགས་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་དཔེས་ཀྱང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྟོ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་བཞིན་དང་ལས་བཞིན་
དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ལ་
སོགས་པ་རྟགས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན།

དཔེ་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་གང་ཞིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྟགས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོག་པ་ལ་སྒྲེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ནི། དྲང་སྟོང་སེར་སྐྱ་ཚོས་ཅན།
ཉེས་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྒྱམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་
ཁྱུ་མཆོག་བཞིན་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྟོག་པར་སྒྲེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ཚོས་ཅན། གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེས་
ཆོག་ཆད་མར་གཟུང་བར་མི་འོས་ཏེ། ཆགས་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་གོ་བྱ་ཏེ་མ་བཞིན་
ཞེས་པ་རྟགས་ལྟོག་པར་སྒྲེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཆགས་ལྟན་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་སྟོང་རིས་བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་པར་སྒྲེ་ཚོམ་ཟ་
བའོ། །དཔེ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཚོས་ལྟོག་པར་
སྒྲེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ལྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་རབ་རྟུ་མ་བསྟན་པ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
བཞིན་ཞེས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་མ་ཆད་བ་བརྟོད་པ་ཆགས་ལྟན་ལོག་ན་སྐྱ་བ་ལྟོག་སྟེ། དཔེར་ན་དོའི་དུམ་བུ་
བཞིན་ཅོ། ཞེས་པ་དང་། ལྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་བརྟོད་པ་གང་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་པར་ངེས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་
ན་ཞེས་པ་ཡང་བརྟོད་པར་བྱའོ། །དཔེ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་
པ་གང་ཞིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྟན་པ་དང་ལྟོག་པ་མ་ཆད་བ་བརྟོད་པ་དང་། ལྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་རྟུ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་ཚོས་ཅན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱབ་པ་
ནལ་མར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
བྱབ་པ་ནལ་མར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་གཞིའི་སྟེང་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་དཔེ་ལྟར་
སྒྲུང་འདི་དག་བསལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱབ་པ་སྟོན་མེད་ནལ་
མར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར།

(2) དཔེ་རང་རྒྱུད་དུ་ཕྱོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱ་བ་
པའི་ཚུལ་ལ་མ་རེག་པར་རང་རྒྱུད་ཉིད་དུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་ཕྱོག་གྱུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་ཡིན་ན་
ནི་དེའི་ཆོ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། རུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་དཔེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཏན་
ཆེགས་ཡང་དག་དེའི་ཚུལ་ལ་མ་རེག་ནའང་སྟེ་དེ་ལ་མ་རེག་པའི་གོ་བྱེད་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་ཕྱོག་གྱུར་གོ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་
འདྲ་བས་ཕྱོག་གྱུར་གོ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལག་ཏེ་དཔེས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོག་གྱུར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། དཔེར་བཞོན་པ་གང་ཞིག་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་བ་ཉིད་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་བརྟོས་པའི་དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལས་ཕྱོག་གྱུར་ནལ་མར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་དང་ནམ་པ་འགས་འདྲ་བ་
ཅམ་གྱིས་ནི་ཕྱོག་གྱུར་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དུ་དེས་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་འགས་འདྲ་བ་དེས་ན་གཞན་དེའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དུ་མས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་བྱ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་འགས་ཞིག་དང་ནམ་པ་འགས་མི་མཚུངས་པའི་དོན་ནི་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་འདིའི་བྱ་བ་
པ་དཔེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་དཔེ་ཡང་དག་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་བྱ་བ་པའི་རྟགས་
ཆོས་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ལས་ཚུད་གཞི་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྟན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བའི་

བྱིས། དཔེ་ཡང་དག་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གྱུར་གོ་བྱེད་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱབ་པ་བྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
 དེས་ནའི་བྱིས། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་པའི་དཔེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གྱུར་གོ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པར་བཤམ། དཔེ་གང་ཞིག་དགག་
 བྱའི་ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིས། རྒྱུ་གྱུར་གོ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་དཔེ་
 ཉེར་འཇལ་དོན་མེད་པར་བཤམ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་གྱུར་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུ་གས་པར་གྲུབ་པའི་བྱིས་རོ།

༢ མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཟེལ་གྱིས་གཙོན་པའི་ཡན་ལག་སྤྱན་འབྱེན་གྱི་དག་བཤད་པ།
གཉིས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཟེལ་གྱིས་གཙོན་པའི་ཡན་ལག་སྤྱན་འབྱེན་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱན་འབྱེན་ཡང་དག་དང་། སྤྱན་འབྱེན་ལྟར་སྤྱང་རོ།

སྤྱན་འབྱེན་ཡང་དག

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་
བླངས་ནས་དོན་སྦྱོན་སོགས་ཞུགས་པ་དང་བྱབ་པ་སོགས་བརྗོད་པ་མ་ཆང་བ་དང་། ལྷག་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱི་རྟོག་
གྱིས་བྱབ་པ་མ་ཆང་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་སྐབས་དང་འཆམ་པར་བརྗོད་པའི་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱན་འབྱེན་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། རྟོག་བའི་མཛོན་པར་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྟོག་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བའི་དོར་ཕྱི་རྟོག་གྱིས་སྤྱོགས་ཆོས་མ་
ཆང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དོན་སྦྱོན་ཞུགས་པ་སོགས་སྤང་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཇི་ལྟར་འཇམ་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱན་འབྱེན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་རོལ་པོ་རྟོག་བའི་མཛོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱན་འབྱེན་གྱི་དག་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། རྟུག་པ་མེད་པའི་ཚྱོད་སྤང་
དང་། སྤྱན་འབྱེན་བརྗོད་པའི་དུས་དོས་གཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
རྟོག་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བའོད་པ་ལ་ཕྱི་རྟོག་གྱིས་སྦྱོན་མ་བརྗོད་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ཉིད་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟུག་པ་མེད་པས་རྟོག་བའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་རྟོག་
བའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཕྱི་རྟོག་གྱི་སྤྱན་འབྱེན་མི་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་
གནས་ཆོད་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གི་དོན་རྣམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་དག་དང་སྤྱན་འབྱེན་པ་དག་གིས་གསར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྐྱབ་རྟུག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རྟུག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
སྐྱབ་དག་དང་སྤྱན་འབྱེན་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱི་རྟོག་གྱི་དོར་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། བྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་ཚོལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལུན་འབྱེན་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་སྐྱོ་དོར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་
 པ་མེད་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
 པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོ་དོར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་དག་དང་ལུན་འབྱེན་གྱི་ཆོག་
 མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚོལ་བས་བྱི་ཚོལ་ལ་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་པ་དང་། བྱི་ཚོལ་གྱིས་ཚོལ་བའི་སྐྱོ་མ་པ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་ཉི་ཤུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་མའི་དོར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཆོག་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱོས་པས་དེ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་མོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོལ་བས་བྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་སྐྱབ་བྱས་པར་ཐེ་
 ཚོལ་ཟ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དག་བཞོད་པ་ན་བྱི་ཚོལ་གྱིས་སྤྱགས་ཚེས་མ་ཆང་དོ་ཞེས་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཚོལ་བས་
 རྒྱལ་གསུམ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་ལན་བཏབ་པ་ན་བྱི་ཚོལ་གྱི་ཆོག་དེ་ནི་ལུན་འབྱེན་པར་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོལ་བའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོགས་མ་ཡིན་པར་བྱི་ཚོལ་གྱི་སྐྱོ་དོར་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པའི་
 ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། བྱིས་ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཞོད་ནས་བྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པས་
 སྐར་བྱི་ཚོལ་གྱིས་སྤྱགས་ཚེས་མ་ཆང་བར་བརྗོད་པའི་དག་ལུན་འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་
 ཚོལ་བའི་སྐྱབ་དག་དེ་ནི་སྐར་མ་ལུན་སྐྱབ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་གཞན་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཚོལ་བས་གང་བྱས་མི་རྟག་ །དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་སྐྱོ་ལོ་ལ་བྱི་ཚོལ་གྱིས་སྤྱགས་
 ཚེས་མ་ཆང་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལུན་འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྤྱགས་ཚེས་མ་ཆང་བ་ལ་མ་ཆང་བར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་བྱི་ཚོལ་གྱི་དག་ཚེས་ཅན། ལུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུན་འབྱེན་པའི་
 སྐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུན་འབྱེན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལུན་འབྱེན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོལ་བའི་དག་མ་
 རྗོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱགས་སྐར་མ་སྐྱོ་བ་སྤྱག་མ་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་ལུན་འབྱེན་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དག་རྗོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ན་དེ་ལ་བྱི་
 ཚོལ་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་ལུན་འབྱེན་སྐབས་སུ་

བབ་པའི་དུས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོལ་བའི་སྐབ་བྱེད་འཁོད་པའི་ངག་རྒྱུགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ན་དེ་ལ་ཕྱི་མོལ་གྱིས་
སྒྱུན་བརྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྐུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་མི་སྟོབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྟོན་དུ་འགྱུར་
ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཚོལ་བ་ལ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པའི་དག་ཚེས་ཅན། དེར་སྒྲུབ་བ་
ཏེ་ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མིན་སྟོན་དུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྐོལ་བའི་འདོད་པ་འགྱུར་པའི་གོམས་མི་བྱེད་
པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ལྷག་ཚེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་འབྲེན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ནི་ལྷག་ཚེད་དོ། ཞེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། ལྷག་ཚེད་ནི་འདྲ་
བའི་དོན་དེ་ལྷན་འབྲེན་ཡང་དག་དང་འདྲ་བའི་ཆོག་གོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགེལ་པའོ། དང་པོ་ནི།
ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་སྐབས་འདིར་ནི་སྟོབ་ར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། མོག་པའི་ལན་
ལ་མཐའ་མེད་པས་མི་སྟོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚེད་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། དང་
པོ་ནི། ལན་མོག་པ་ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ཚེད་ཡིན་ལ། དེའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་
འདིར་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མཐའ་མེད་པས་མི་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། མཐའ་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་ཚེད་ཀྱི་
རྒྱ་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཐུག་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚེད་དང་རྒྱས་པ་འབྲས་བུ་སྟེད་ན་ཕྱད་ནས་སམ་མ་ཕྱད་པས་སྟེད།
དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟེད་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་ཕྱད་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚེད་གཉིས་སུ་འདྲུབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སུ་མ་འདྲུས་པའི་
ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་དམ་བཅའི་སྟོན་མིན་པ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་དང་། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་མིན་པ་སྟོན་དུ་བརྗོད་
པའི་དཔེ་དང་། དེ་ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་མིན་ན་ལྷན་འབྲེན་ཡང་དག་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་རུང་བའོ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་
རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་ནི་དམ་བཅས་པ་དང་རང་གི་ཆོག་
འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་བའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དོན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་ན་བདག་ཅེས་

པའི་སྒྲིལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅེས་སྒྲིལ་བས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡོད་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ་མེད་དེ་
 ཞེས་སྒྲིལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅས་པའི་ཆོག་དག་འགལ་བས་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲིལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་མོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། རྩ་མོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་
 བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་རྟ་བུ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་དག་སྒྲར་བཤད་པའི་རྟག་ཆོད་དུ་མི་འདུ་བ་དང་། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་སྒྲིལ་མེད་སྒྲིལ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲིལ་མེད་སྒྲིལ་དུ་བརྗོད་པ་དེ་རྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རི་སྐད་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་རྟག་ཆོད་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
 ལས་གཞན་པའི་རྟག་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རོ་ན་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་བརྗོད་དེ་དག་སུན་འབྱེན་པ་ཡང་དག་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བདག་གི་སྤྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱོན་པར་བདག་གི་རང་གི་མཆན་ཉིད་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཕྱི་མ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟེར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་པ་དེ་དག་གྱང་ཆ་འགས་རྟག་ཆོད་
 དེ་དག་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་འདུ་འོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་མཆན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཚུལ་
 དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྱེན་རྟར་སྤང་འདི་དག་གྱང་
 ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་དེ་རྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིལ་མིན་སྒྲིལ་དུ་བརྗོད་
 པ་ཅེས་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་སྒྲོས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྤྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་ཟེར་བ་དང་། དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་གི་
 མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བས་ནང་དུ་འདུས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་
 ཕྱིར་སུན་འབྱེན་རྟར་སྤང་སྤྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་རིགས་གྱང་བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། སྤྱི་མཆན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན།
 དེའི་ནང་དུ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་མི་འདུ་བའི་སྟེ་འདུས་པའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་

ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་བརྗོད་ཟིན་པ་ཉིད་དེ་ལྷན་འབྲེན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་
ནི་ལྟག་ཆོད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་དང་
ལྷན་འབྲེན་ཡང་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་འབྲེན་འཇུག་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷན་འབྲེན་ཡང་དག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལ་ལྷན་འབྲེན་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་གོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་འབྲེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷན་འབྲེན་བརྗོད་པའི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་
འབྲེན་ཡང་དག་མེན་པའི་ལན་ལྟར་སྒྲུབ་བ་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ལྷན་འབྲེན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་ཚོལ་བའི་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་གོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་
བ་ནི་མ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས། ལེའུའི་མཆན།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ལོ།

གསུམ་པ། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འཆད་པར་འདོད་
ན། དེའི་འགྲེལ་པར་ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་དེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྒྲིབ་བའི་དབྱེ་བ་
བརྟན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་བཀག་པ་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབང་ལྷན་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་
འགྲེལ་པ་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ལུང་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་དོར་ནས། མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད་དེ། དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པས་གཞིགས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་མདོའི་དོན་འདི་ཁོ་ནར་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་མ་
བརྟུད་པ་ཆད་པ་མ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་བཤད་པ་མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་
སྒྲིན་མེད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་མངའ་བ་མདོ་མཛད་པ་དེའི་
དགོངས་པ་འང་དེས་པར་ནི་ཁོ་བོས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་མདོ་མཛད་པའི་རང་
འགྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ལྟ་བུ་བཅུག་པར་བརྟན་ཏོ། །ཅི་ལྟར་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་ཤེ་ན།
མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དེ་མི་གསལ་བའི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བོས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གསལ་བ་ཁོ་ནས་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ། མཇུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྐྱར་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱར་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་མདོའི་དོན་རྫོགས་པར་འཆད་པའི་སྡེ་
བདུན་མཛད་པ་ལས་རིགས་པའི་གནད་རྩ་བ་བསྐྱུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་པཱི་ཏ་གཞན་ལ་ཕན་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་
ཆེའི་གྲོང་བྱེད་དཔེ་མེད་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་རྟེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་པའོ། །

གསུང་རབ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །
མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པའི་ལམ།
གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་གིས།
རྒྱལ་རྒྱུ་བདུན་པས་བཀྲལ་བའི་ལུགས་བཞིན་བཤད།

མེར་སྐྱ་གཟེགས་ཟན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ།
འབྲས་མེད་སྐྱུན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་མཐོང་ནས།
བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་འདོད་ན།
གྲགས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས།

མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི།
འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་ཡིས།
རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་འདོད་ན།
གྲགས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས།

གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཉེས་ཚྲགས་རྒྱངས་འབྱིན་ཞིང་།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་བྱེད་པ།
བདག་མེད་རྟ་བའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་ན།
གྲགས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད་བསྟེན་པར་རིགས།

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་མེད།
ལུང་དོན་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པར།
གཞན་ལ་སྟོན་དང་རྣམ་པའད་ཚོམ་བྱེད་པའི།
སྤྱོད་བའི་དག་མཉམ་པའི་དོ་འཕེན་ཡིན།

དལ་འབྱོན་ཁོན་རྩ་ཉིད་པར་དཀལ།
བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཕྱད་པར་དཀལ།
རིགས་ལམ་ཕྱོགས་རྟོགས་དཀའ་ན།
གཞུང་འདི་འདོར་བར་ག་ལ་རིགས།

སྤྲགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་སྟོལ།
བྱི་མེད་རིགས་པའི་མིག་གིས་ལེགས་བརྟུས་ནས།
ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་མཛད་པ།
སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བྱང་ཤེས་དོན།

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཚད་མར་བསྟུབ་པ་ཡི།
རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་མཛད་པ།
ནམ་འགྲེལ་མཛད་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ།

ཉེད་དང་བཀྱར་སྟེའི་བསམ་པས་འདི་མ་བརྩམས།
ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ།
རྒྱལ་སྤྱོད་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ།
ཕྱོགས་སྒྲུང་གྲགས་པའི་ལྷགས་འདི་གནས་ཕྱིར་བྱས།

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་པས།
རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱར་ཅིག །

ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བཏབ་ནས།
ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་འདི་བྱས་མོད།
མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པའི་ནོངས་པ་གང་།
ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་ནམས་ཀྱི་བཞོད་པར་མཛོད།

དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་དེས།
སྟོན་པའི་བཙོན་རར་བསྟུམས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས།
ཡང་དག་རིགས་པའི་སྤང་བས་ལེགས་བརྒྱན་ནས།

ཀུན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོང་ཁྱེད་འཇུག་པར་ཤོག །

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་བྱུང་པར་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཚད་
མ་རྣམས་པར་དེས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བགོད་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྤྲན་
ལས་ཐོས་ཤིང་། ཐོག་མར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་ཞལ་སྤྲན་ལས་གཞུང་འདི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་མཛོས་པ་དང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་
པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་
འབར་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པའི་སྤྱི་
བཀོད་པ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་ལོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པ། ས་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ལྷ་དང་བལ་བ་^{འི་}རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲན་གྱི་ཞབས་ཀྱི་རུལ་རྩྭ་པ་མེད་པ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བསྟན་ཅིང་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་རྒྱ་འཆར་བའི་བཀའ་བྱིན་ལེགས་པར་མཛོས་ནས། ཐུགས་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འོད་
གསལ་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་ཤིང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་
གཞུང་འདི་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་འབྲོང་ཅེ་བ་སྟོམ་བཙོན་རིན་
ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་སྟོ་གོས་ཞེས་བྱ་བས་འབུལ་བ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པ་གཅིག་གིས་ཞེས་བསྐུལ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་སྟོམ་བཙོན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་དུམས་བསྐུལ་ནས། ^{འི་}རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གནས་འབྲོག་རི་བོ་
ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་དཔུ་བཙུགས་ཏེ། ཀོ་རུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་མང་པོ་
བྱོན་པའི་གནས་དུ་ལ་ཤམ་འབར་གྱི་མགུལ་དགེ་འཕེལ་དུ། རིགས་བརྒྱད་ཆོ་འབྲང་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ལྷན་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན། གཉེར་ཆེན་དཔོན་པོ་ཀུན་རྟོག་བས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའོ། ། ། ཡི་གེ་པ་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་
ལྷན་ནོ། ། འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། སུམ་མཁྱེན་ལོ། ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༄། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་རྒྱ།

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།

ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།

དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།

ངས་ལེགས་ཅོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་སྒྲོའི་སྒྲིག་སྦྱོང་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་

ཆོས་ལྟན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མེའི་སྤང་བ་སྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམ་

ཉེས་པར་བྱས། རྟོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་ཀྱང་ཀྱའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་

རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྔ་བཤེའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་སྟར་བཤོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་།

བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་

ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སྤྱ་འཕེལ་སྤྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་

ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་

ཆེད་དུ་དམིགས། ཅན་བསྟན་སྐབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་

ཆོག་པའི་དགོ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་རྒྱ་ཤུག་སེའི་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་

བཤོ། །